

MĚSTO
LOŠTICE

Státní archiv v Opavě
Státní okresní archiv Šumperk

1940 - 1952

SOkA Šumperk

Fond MěNV
LOŠTICE

Poř.č. 53

OBECNÍ KRONIKA II

MĚSTO: LOŠTICE
OKRES: ZÁBŘEH

L. Křivna

REFERENT MNV PRO ŠKOLSTVÍ, OSVĚTU A T.V.

PŘEDSEDA MNV.

Místní národní výbor Loštice, okres Zábřeh

KNIHA MÁ 800 STRAN.

Úvod.

Založiti a vésti pamětní knihu (kroniku) uložil všem obcím zákon ze dne 30. I. 1920, čís. 80 Sb.z. K tomuto zákonu vydala vláda nařízení ze dne 9. VI. 1921, čís. 211 Sb. a další ze dne 17. XI. 1932, č. 169 Sb.

Prvním kronikářem byl Vojtěch **Bubeník**, malíř, narozený v Lošticích 20. IV. 1950 a začal psáti do kroniky 18. II. 1924. Byl tajemníkem Společenstva svobodných a koncesovaných živností a psal také kroniku pro ně, proto byl zvolen kronikářem města Loštic. Obě kroniky vedl až do 13. III. 1927, kdy náhle zemřel ve věku 77 roků.

Druhým kronikářem byl Karel **Pyšný**, cukrář, narozený v Lošticích 18. VI. 1884, který byl při volbách 15. V. 1927 zvolen do obecního zastupitelstva a 8. IX. 1927 I. náměstkem starosty. Poslední zápisy od něho jsou z r. 1931.

Třetím kronikářem byl zvolen 12. V. 1933 městský tajemník v. v. Tomáš **Pudil**, narozený v Lošticích 25. 11. 1865. Tento psal do kroniky až do roku 1940.

21. X. 1940 vydalo ministerstvo školství a osvěty výnos čís. 129. 247/40 - IV/4, v němž se praví: „Tyto pamětní knihy neodpovídají svým obsahem, zvláště při záznamech o době světové války, ale také na jiných místech dnešním státoprávním poměrům, takže jich ponechání u obecních úřadů jeví se v této době nevhodným. Proto po dohodě s ministerstv. vnitra ukládá se okresním úřadům, aby s největším urychlením vyzvaly obce s českou správou, aby své pamětní knihy ve stavu naprosto

neporušeném odevzdaly okresnímu úřadu, který je hromadně zašle příslušnému zemskému archivu k úschově. Nová kronika obecní budiž opatřena na náklad obce a než se tak stane, budte záznamy činěny do příručního sešitu."

Ze zemského archivu se pamětní kniha po válce r. 1945 vrátila. 1. III. 1946 zvolil MNV letopiseckou komisi: František Pokorný, předseda MNV i komise, Bohuslav Ošťádal, Josefa Marxová a František Hekele. Kronikářem zvolen učitel Josef **Lichnovský**, který se toho vzdal pro nemoc a špatný zrak.

23. VIII. 1949 zvolena nová letopisecká komise: Frant. Pokorný, předseda MNV i komise, Josef Kriegel, Josef Veselý a Frant. Žák. Kronikářem byl zvolen Jaromír **Ošťádal**, ředitel měšťanské školy v. v. Ten dopsal I. díl Pamětní knihy událostmi z let 1938 až 1940 na stranách 308 - 398. Hned také objednal novou knihu u knihaře Jana Adolfa Veselého, na kterou však čekal více než 1 rok. Byla mu dodána až 15. III. 1951.

Ve dnech 10. a 11. II. 1951 účastnil se kronikář okresního kronikářského kursu v Zábřeze. Kurs poskytl účastníkům potřebné politické odborně-theoretické a praktické školení, nutné pro správné vedení obecní kroniky. Rozvrh byl následující: 1. Nové pojetí českých dějin a dělnického hnutí. 2. Vývoj společnosti, průmyslová a zemědělská výstavba. 3. Význam kronikářství, kronikář a kronika, nové směrnice o vedení kronik. 4. Vlastní kronikářská práce.

KRONIKÁŘ JAROMÍR OŠŤÁDAL.

Narodil se v Odrlicích, okres Lilovel, 25.X.1884. Byl z početné rodiny rolnické, v níž byli 4 bratři a 6 sester. Vystudoval matiční gymnasium v Zábřeze, kde maturoval mezi prvními abiturienty roku 1904. Po učitelském kursu v Kroměříži stal se učitelem roku 1905.

Působil 2 roky v Jakubovicích, odkud má manželku, ½ roku v Krumpachu, 1½ roku v Bušíně a znova v Jakubovicích 1 měsíc.

15.X.1909 byl přeložen do Loštic na měšťanskou školu chlapeckou, aby převzal III. odbor po Aloisi Chudobovi, který zase převzal správu škol po řediteli Arnoštu Kopřivovi, když měl pro nemoc dovolenou. Tam učil jen s přestávkou za I. světové války, ve které vystřídal 3 pluky: 93. pěší, 13. zeměbranecký a 31. střelecký. Také byl třikrát raněn.

15. XI. 1938 byl přeložen na měšťanskou š školu dívčí v Lošticích jako ředitel po ředitelce Josefě Mazepové. 1. XI. 1939 byl dán po dosažení věku 55 roků dle tehdy platného vládního nařízení na trvalý odpočinek.

Od 1.XI.1942 do 31.V.1947 byl zaměstnán v zásobovacím oddělení města Loštic.

Mimo školu byl činným hlavně v Sokole. V roce 1911 byl vzdělavatelem, od r. 1912 jednatelem, od r. 1919 místostarostou, od r. 1925 do 1941 také matrikářem, od r. 1937 do 1950 starostou. 8.X.1941 byl s jinými sokolskými činovníky zatčen a do 7.XI.1941 vězněn gestapem v Olomouci.

ROK 1940.

Germanisace kulturního i hospodářského života se stupňovala se vzrůstem německého sebevědomí posilovaného válečnými událostmi. Vzáří 1939 obsadili Němci Polsko, na jaře 1940 Belgii, Holandsko a Lucembursko. V květnu a červnu porazili Francii. V červnu dostalo Německo posilu, Italie vstoupila do války. Němci byli přesvědčeni, že je pro ně válka vyhrána a proto zostřili i u nás svou persekuci.

Mnozí a mnozí čeští lidé již ztráceli naději na dobrý konec. Náš rozhlas opakoval propagandu německé říše vedenou pověstným ministrem Goebbelsem, všechny české noviny, které ještě nebyly zastaveny, psaly zrovna tak jako německé. A tu nám byly jediným zdrojem posily a útěchy české programy rozhlasových stanic zahraničních. Jak na západě, tak na východě v SSSR byli četní emigranti, kteří v těch těžkých dobách dovedli nás posílit a povzbudit. To bylo vždy šušká-ní a šeptání po takové veselejší zprávě. To pak byla hned nálada lepší. Jenže ji v zapětí pokazila zase vždy zpráva o novém vítězství Němců.

Težce byli pronásledováni Židé. Hned po 15. březnu 1939 vztahovaly se na ně tytéž předpisy jako v říši německé. I u nás v protektorátě měli býti úplně vyhubeni. A přece bylo mezi nimi tolik takových, kteří z počátku nedali na Hitlera dopustiti. I u nás v Lošticích měl Hitler mezi židy své obdivovatele.

V červnu 1940 byli židé odstraněni z veřejného života. Do Lošťic byli soustředěni židé také z Litovle, aby čekali na další osudy.

Městské zastupitelstvo v roce 1940.

V složení městského zastupitelstva se starostou Františkem **Pokorným** v čele nebylo velkých změn. Jen na uprázdněné místo po resignaci radního Fr. Sitty byl v dubnu 1940 okresním úřadem v Litovli jmenován Němec, hostinský Edmund **Bühn**. Převzal v radě po Vincenci **Mayerovi** odbor policejní a V. Mayer doslal Sittův odbor propagační. A tak se dostal městský výbor i městská rada a městský úřad pod přísnou německou kontrolu. Kromě již vyjmenovaných byli členy městské rady: I. náměstek Bohumil **Kunc**, II. náměstek Libor **Zapletal**, Josef **Beneš**, Josef **Kriegel**, Jan **Rosůlek**, Antonín **Steiger**, František **Tománek**.

8. I. 1940 schválila městská rada návrh Dr. Richarda **Fischera** a Dr. Václava **Kubíčka**, historiků města Loštic, aby byl **městský archiv**, který byl dosud ve velmi nedůstojném stavu, uspořádán za obnos asi 4000 K. Obnos zatím zapůjčí musejní výbor a Sokol. Obec obnos ve vhodné chvíli vrátí. Zemský archivář byl požádán, aby poslal vhodného odborníka. 23. II. 1940 bylo rozhodnuto, aby archiv byl umístěn na radnici v té místnosti, v níž byla do 31. XII. 1939 německá škola, nad průjezdem.

17. III. 1940 byla městská **elektrárna** zapojena na síť SME (Severomoravských elektráren).

16. IV. 1940 přidělil okresní úřad v Litovli městskému úřadu v Lošticích znova bývalého dělostřeleckého kapitána Jana **Svobodu**, nyní aktuárského tajemníka. Občané loštičtí ho rádi přivítali, neboť ho za dřívějšího působení v Lošticích poznali jako svědomitého a ochotné-

ho úředníka. A milý kapitán Svoboda se ani v nejhorších dobách nezměnil. Jako výborný Čech získal si ve svém úřadování velkých zásluh. Až do konce války, do 9.V.1945 vedl zemědělskou zásobovací agendu obezřetně, že s ním zvláště zemědělci vždy byli spokojeni, neboť se jich při každé příležitosti zastával a uchránil je od trestů.

15.V.1940 složili všichni obecní zaměstnanci, členové městského zastupitelstva, všech komisí a odborů, bonebního výboru a t.d. **slib**. Složení slibu nařídil státní president Dr. Emil Hácha dekretem ze dne 9.III.1940 čís. 83 Sb.

Všichni byli zvláštním přípisem upozorněni, že odepření slibu nebo provinění proti jeho obsahu jest porušením úředních povinností, jež se trestá -- nehledíc k případnému soudnímu potrestání -- podle příslušných disciplinárních předpisů a má za následek okamžité zbavení výkonu úřadu, služby i funkce. U osob požívajících zaopatřovacího platu má za následek okamžitého zastavení výplaty.

Slib zněl takto:

„Slibuji, že budu Vůdce Velkoněmecké říše Adolfa Hitlera jako ochránce Protektorátu Čechy a Morava poslušen, že budu zájmy Velkoněmecké říše k prospěchu Protektorátu Čechy a Morava podporovati, nařízení hlavy Protektorátu Čechy a Morava a, jeho vlády plniti, zákony zachovávati a své úřední povinnosti svědomitě zastávati."

22.V.1940 dle přípisu okresního úřadu v Litovli bylo přeneseno provádění civilní protiletecké ochrany z místních výborů **CPO** na starosty obcí.

Sbírka na německý červený kříž.

22.V.1940 byl v městské radě zvolen výbor pro sbírku, která měla býti konána od 19.V. do 2.VI. Ve výboru byli:
Za město: Fr. Pokorný, Boh. Kunc a Lib. Zapletal.
Za Sokola: Jos. Heidenreichová, Vlad. Chmela a Jar. Ošťádal.
Za Orla: Anna Krejčí, Gust. Vitoul a Rud. Jevický.
Za školy: Frant. Sitta a Edm. Smékal.
Za církev katolickou: farář Jos. Maliček.
Za církev českomor.: farář Vilém Hýbl.
Za Sbor hasičů: Fr. Trnka, Karel Weiser a Mar. Poštulková.
Za český červený kříž: Anna Švestková, Karel Voborský a Vlastimil Bohač.
Bylo usneseno, aby byla sbírka vyhlášena bubnem a letáčky. Sbírka vynesla 10.637·70 K.

15.V. – 15.VI.1940 byl proveden v celém Protektorátě, i v Lošticích, sběr starého **železa a papíru.**

16.V.1940 přeložil okresní úřad v Litovli z Loštic do Moravičan respicienta finanční pohraniční stráže Karla **Technika** a místo něho byl ustanoven do zásobovacího oddělení v Lošticích respicient Metoděj **Gajdůšek.** Byl tam zaměstnán až do konce války. Lidé ho měli rádi. Po válce odešel zase na hranice, do Znojma.

6. VIII. 1940 byl v městské radě přečten přípis okresního úřadu v Litovli čís. 803/1/40, dle něhož se mají ihned z veřejnosti odstraniti všechny upomínky na T.G. **Masaryka**. V Lošticích se jednalo o změnu pojmenování Masarykova náměstí. Náměstí pojmenováno **Hauptplatz-Hlavní náměstí**.

6. IX. 1940 byl v městské radě přečten přípis okresního úřadu v Litovli, dle něhož se má v Lošticích pro občanstvo uspořádati **kurs německého jazyka**. Byl ihned proveden soupis účastníků. Přihlásilo se jich 120. Vyučovali: německá učitelka Marie Adamusová a český učitel Adolf Valenta.

16. X. 1940 byli přiděleni městskému úřadu v Lošticích zemským finančním ředitelstvím v Brně Otto **Volkman** a Karel **Lebloch**. Otto Volkman, inspektor finanční stráže, italský legionář, byl až do svého zatčení gestapem 28. III. 1944 přednostou zásobovacího úřadu, kde si získal svým chováním úcty a vděčnosti všeho občanstva a lásky celého zásobovacího oddělení, do kterého také kronikář později patřil. Karel Lebloch, vrchní respicient finanční stráže byl až do 9. V. 1945 v zásobovacím oddělení a měl na starosti zásobování textiliemi a obuví. V Lošticích se oženil s Marií Špičkovou.

16. VII. 1940 okresní úřad v Litovli zakázal s okamžitou platností konati jakákoli shromáždění a průvody, táboření v přírodě, tábory Junáků, hromadné výlety a podobné. — Němců se ovšem tento zákaz netýkal. Hitlerova mládež mohla nadále provokovati české obyvatelstvo.

Vrácení polesí panství bouzovskému.

30.X.1940 byl v městském zastupitelstvu čten přípis okresního úřadu v Litovli ze dne 24.X.1940 o zpětném převedení lesních území, která byla r.1936 odňata Řádu německých rytířů a přidělena Lošticím. Právní nástupce Řádu, „Společnost ke zvelebování a péči o německé kulturní památky," domáhá se zpětného převedení toho majetku. Úřad oberlandráta v Olomouci žádá, aby mu byl podán návrh, jak nejjednodušším způsobem provésti předání toho majetku.

Bohumil Kunc, 1.náměstek starosty a předseda lesního odboru, podal vysvětlení, jak se městu dostalo přídělu a upozornil, že hospodářské důvody, za nichž byl les městu přidělen, trvají dále. Proto se město nemůže lesa vzdáti. Navrhl, aby se ve věci té jednalo přímo s oberlandrátem v Olomouci. Většina návrh schválila.

13.XI.1940 znova se jednalo na rozkaz okresního úřadu v Litovli o vrácení polesí. Po debatě zase byl přijat většinou hlasů návrh, aby usnesení minulé schůze zůstalo v platnosti. Doplňuje se v tom smyslu, aby bylo dále jednáno u úřadu oberlandráta v Olomouci.

Po schůzi městského zastupitelstva žádali někteří členové městské rady svolání nové schůze rady, která by přezkoušela dosavadní stanovisko ve věci vrácení polesí.

14.XI.1940 konala se schůze rady. Na základě zprávy okresního úřadu a po uvážení v všech rozhodujících skutečností bylo usneseno, aby bylo ihned zahájeno přímé jednání se sturm.

bannführerem Ratzem na Bouzově o podmínkách, za kterých by bylo možno Les předati. K jednání byli zvoleni: starosta František Pokorný, Boh. Kunc a Vincenc Mayer. Místo nemocného Boh. Kunce byl při jednání II. náměstek starosty drogista Libor Zapletal. Jednání potvrdilo, že odpor města proti vrácení lesa je bezúčelný. Naopak přímé jednání může přinésti lepší cenu.

Bylo pak také jednáno se zemským úřadem. I tam bylo řečeno, že přímé jednání má pro město výhody. Společnost je korporace veřejná a panství Bouzov může býti posuzováno jako majetek státní. Z toho důvodu je prý vrácení lesa nutností. Každé zdržování nebo maření tohoto jednání může znamenati škodu pro obec.

25. XI. 1940 schválilo městské zastupitelstvo již bez debaty, aby lesní pozemky z pozemkové reformy byly vráceny nástupci Řádu německých rytířů. Podkladem jednání o náhradu má býti přídělová cena, kterou zaplatilo město. Při tom žádá městské zastupitelstvo, aby s ohledem na svízelnou situaci města byl při stanovení náhrady vzat zřetel na kulturní a sociální úkoly města.

13. XII. 1940 schválilo městské zastupitelstvo výpočet předávací ceny s podmínkami, který provedli: za Společnost lesmistři Schmidt a Jaksch, za město Loštice starosta František Pokorný a lesní správce František Havlíček.

Cena byla tato:

Cena, kterou zaplatilo město r. 1936	1,064.956·15 K
Cena za les SKALKA r. 1939	25.310·— K
Cena lesní chaty u sv. Huberta	7.671·30 K
Celkem	1,097.937·45 K

Od toho se odpočítá:
50% těžba nad normál 1939 a 1940 376.440·35 K
za odprodanou myslivnu v Obectově 65.000·— K
Bude tedy hotově vyplaceno 656.497·10 K
Další podmínky předání byly stanoveny:
1. Lesy budou předány k 1.X.1940.
2. Společnost nepřejímá žádného zaměstnance.
3. Společnost nepřejímá závazků ohledně dodávek dříví.
4. Obec je povinna dáti vymazati z pozemkové knihy břemena.
5. Kolkovné a převodní poplatky zaplatí Společnost, dávku z přírůstku hodnoty zaplatí město Loštice.

13. XII. 1940 vzdal se I. náměstek starosty a předseda lesního odboru Bohumil **Kunc** členství v městském zastupitelstvu pro nemoc. Tak to bylo zapsáno v protokole. Ale skutečnost byla jiná. Bylo to v souvislosti s jednáním o vrácení lesa. Bohumil Kunc stavěl se velmi ostře proti vrácení lesa panství bouzovskému. Byl proto vězněn gestapem v Olomouci 16 dní od 9. XI. do 24. XI. 1940. Že mám pravdu, dokazují slova, která jsou vyňata zdopisu napsaného Němcem Edmundem Bühnem oberlandrátovi do Olomouce: „Největší rebelant, pan Bohumil Kunc, byl pro neslušné chování a různé politické výroky vyloučen z městské rady, když bylo jednáno o vrácení lesů, odňatých pozemkovou reformou hradu Bouzovu. Do dnešního dne nebyl, bohužel, za něho ustanoven náhradník, ačkoli byl navržen Bruno Hauk. . . ."

Nová Místní osvětová komise.

4.IV.1940 bylo ohlášeno okresnímu úřadu v Litovli nové složení MOK v Lošticích.
Městským zastupitelstvem byli zvoleni:
Jaroslav Kobza, odborný učitel,
Ludmila Krejčí, soukromnice,
Josef Maliček, řím. katol. farář,
Augustin Mrázek, strojník,
Jan Starý, profesor hospodářské školy,
Josef Vinkler, autodopravce,
Karel Weiser, četn. strážmistr v. v.
Josef Urbášek, řed. škol v.v. za osvětový sbor,
Vratislav Pospíšil, obchodník,
Karel Voborský, lékárník za orchestr. sdružení,
Edmund Švec, odborný učitel jako knihovník.

Rozpočet újezdní školní rady:

Poněvadž okresní úřad v Litovli nepřispěl na rozpočet újezdní školní rady (na měšťanské školy), byla tato nucena rozděliti znova platy obcím újezdu. Stalo se to na II. pololetí roku 1940:

Obec:	Daňová základna:	I. pololetí:	II. pololetí:
Loštice	105.487 K	14.202·50 K	18.851·50 K
Moravičany	28.383 K	3.821·— K	5.074·— K
Doubravice	6.675 K	898·50 K	1.193·50 K
Palonín	9.810 K	1.320·50 K	1.753·50 K
Pavlov	2.586 K	348·50 K	462·50 K
Obectov	1.901 K	256·— K	341·— K
Radnice	1.565 K	210·— K	280·— K
Žádlovice	2.295 K	288·— K	379·— K
	Celkem	21.345·— K	+ 28.335·— K
			49.680·— K

Doplňování zastupitelstva.

19. I. 1940 nařídil okresní úřad v Litovli: Dle výnosu ministerstva vnitra a podle příkazu říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 26. IX. 1939 jest nutno při obsazování uprázdněných míst v zastupitelstvu dbáti těchto zásad:

1. Uprázdnili se místo v zastupitelstvu, má okr. hejtman sděliti příslušnému oberlandrátovi, kdo na ně má nastoupiti dle platných předpisů.

2. Oberlandrát má právo nevhodné osoby odmítnouti a od okresního hejtmana žádati sdělení osob jiných. Nenavrhne-li ten vhodné osoby, má oberlandrát právo sám ustanoviti náhradníka.

3. Obsazení uprázdněného místa stane se právně účinným teprve tehdy, jestliže oberlandrát podle odstavce 2. rozhodl.

Potvrzování volby starosty a rovněž dosazení vládního komisaře vyžaduje předchozího schválení říšského protektora.

Pocta německým hymnám českým obyvat.

19. X. 1940 nařídil okresní úřad v Litovli na základě vyhlášky zemského úřadu a výnosu ministerstva vnitra, že poctu důstojným postojem a sejmutím pokrývky hlavy jest vzdávati také při veřejném hraní nebo zpívání obou německých hymen. To platí také při rozhlasu nebo při zpěvu v hostincích, v kavárnách a pod. Hostinští jsou za to zodpovědni. Proti osobám, které poruší povinnou úctu, zakročí se s největší přísností.

Vládní nařízení o svátcích v r. 1940:

18. VI. 1940 bylo vydáno vládní nařízení o svátcích 29. června, 5. a 6. července: Čl. I. Právních předpisů, podle nichž se 29. červen pokládá za svátek, nelze použíti na 29. červen 1940. Čl. II. Památné dny 5. a 6. července 1940 se odkládají na neděli 7. VII.

19. IX. 1940 bylo vydáno vládní nařízení, dle něhož se památný den 28. září 1940 odkládá na neděli 27. září 1940.

24. X. 1940 vydáno vládní nařízení, dle něhož se svátek Všech svatých odkládá z 1. listopadu na neděli 3. listopadu 1940.

9. XII. 1940 vydala vláda nařízení o dočasné úpravě některých svátků:

Čl. I. Právních předpisů, podle nichž se dny Sv. 3 králů (6. ledna), Sv. apoštolů Petra a Pavla (29. června), Nanebevzetí Panny Marie (15. srpna), Všech Svatých (1. listopadu), Neposkvrněného početí Panny Marie (8. prosince), pokládají za svátky, nelze užívati podobu nynější války.

Vyhlášky ministerstva financí o mincích:

18. VI. 1940 vyhlásil ministr financí ražbu a vydání zinkových dvacetníků. Z 1 kg čistého zinku razí se 380 kusů dvacetníků o průměru 20 mm. Na líci je znak Protektorátu (lev), kolem něho nahoře nápis „Böhmen und Mähren", dole „Čechy a Morava" v jedné řádce a letopočet ražby. Na rubu je snop klasů se srpem do něho vetknutým s lipovou ratolestí, ovinutý s stužkou a s označením hodnoty „20."

19. VII. 1940 byla vyhlášena ražba a vydání zinkových padesátníků. Z 1 kg čistého zinku

razí se 270 kusů padesátníků o průměru 22 mm. Líc je jako u dvacetníku. Na rubu jsou dva svazky klasů ovinuté stužkou s dvěma lipovými ratolestmi, mezi nimiž je označení hodnoty „50".

31. X. 1940 vyhlásil ministr financí ražbu a vydání zinkových desetníků. Z 1 kg čistého zinku razí se 530 kusů desetníků o průměru 17 mm. Líc je jako u předešlých mincí. Na rubu je část Karlova mostu v Praze o třech pilířích, pod ním 12 vlnovek znázorňujících Vltavu a uprostřed nich kruh s označením hodnoty „10".

Ceny palivového dřeva 1940:

2. III. 1940 stanovil nejvyšší cenový úřad ceny palivového dřeva takto.

Ceny za 1 m³	Dříví měkké:	Dříví tvrdé:
Štěpiny A)	88 K	99 K
Štěpiny B)	79 K	88 K
Kuláče	72 K	79 K
Vláknina	65 K	—
Větvové dříví	53 K	—

Zákaz tanečních zábav.

16. VIII. 1940 zemský úřad v Brně zakázal s okamžitou platností pořádání tanečních zábav všeho druhu.

29. XII. 1940 byl zemským úřadem zmírněn ten zákaz. Stanovená policejní hodina nesmí být překročena.

16. VII. 1940 bylo zakázáno konání jakýchkoli shromáždění nebo průvodů, táboření v přírodě, tábory Junáků, hromadné výlety a pod. Poslední zákaz týkal se jenom českého obyvatelstva.

Tělocvičná jednota SOKOL Loštice 1940.

Valná hromada byla vykonána 31. I. 1940. 52 členům byly rozdány diplomy s čestným uznáním za sokolskou práci v minulých letech. Činovníci byli zvoleni titéž jako v roce 1939, jen po odchodu z Loštic učitelky Květoslavy Hlouškové byla zvolena s. Josefa **Heidenreichová**. Starostou byl Jaromír **Ošťádal**, I. náměstkem František **Žák**, II. náměstkem Božena **Kubíčková**, náčelníkem Bohuslav **Ošťádal**, vzdělavatelem Jaroslav **Kobza**, jednatelem Vladivoj **Chmela**, pokladníkem Ladislav **Chyťa**.

Sokolský ples nebyl konán pro válečné poměry. 18. II. 1940 byly uspořádány první **lyžařské závody** v Lošticích. Účastnilo se jich 22 mužů, 4 ženy, 26 dorostenců, 5 dorostenek a 23 žáků. Závody byly konány za velikého zájmu členstva i obecenstva, přihlíželo jim mnoho občanů. Závody měly velmi zdařilý průběh. Start byl pod Střelnicí v zátočině silnice na svahu a cíl na Střelnici, projíždělo se Lišnami.

V roce 1940 cvičilo 65 mužů, 41 dorostenců, 82 žáků, 38 žen, 28 dorostenek a 71 žaček. Různých závodů v jednotě, v okrsku a v župě se účastnilo z naší jednoty 189 příslušníků mužských a 57 ženských. Veřejné cvičení ani tělocvičná akademie nebyly povoleny.

2. VI. 1940 byl pořádán **Večer českých písní a hudby**. Původně měl býti počátkem května, ale okresní úřad v Lilovli 3x vrátil žádost o povolení. Neustále se měnila úřední nařízení. Na konec se musila do němčiny překládati i slova písní. Večer se tak vydařil při veliké návštěvě, že musil býti opakován v Moravičanech na žádost tamní sokolské jednoty.

V září 1940 byl náčelník Bohuslav **Ošťádal**, odborný učitel, pro sokolskou činnost úředně přeložen do Litovle. Musil se vzdáti náčelnictví. Do příští valné hromady ho zastupoval místonáčelník Jaroslav **Nesvadbík**.

Stanovy sokolských jednot musily býti úředně změněny: místo slova „československý" musilo se všude napsati jen „český." Schůze i výborové se musily předem hlásiti okresnímu úřadu.

V Sokolském kině musily býti všechny plakáty, vstupenky a j. německo-české. I názvy filmů musily se překládati do němčiny. Starosta jednoty Jaromír Ošťádal, jako vedoucí kina před úřady musil Filmovému ústředí v Praze, které bylo pod německou kontrolou, prokázati arijský, nežidovský původ podobně jako všichni veřejní zaměstnanci. Musil předložiti křestní listy: svůj, své manželky, svých rodičů a obou dědů i bab.

Jednota měla dosud největší zastoupení v župním předsednictvu a náčelnictvu: starosta jednoty Jaromír Ošťádal byl I. náměstkem župního starosty a župním biografickým zpravodajem, náčelnice Josefa Heidenreichová byla župní náčelnicí, náčelník Bohuslav Ošťádal byl I. místonáčelníkem župním a náčelníkem loštického okrsku, Jan Koukal byl členem župního předsednictva a od 1.XII.1940 byl župním pokladníkem a MUDr Karel Kukula byl župním zdravotníkem.

Divadelní odbor SOKOLA 1940.

Sehrány byly tyto divadelní hry:
3.III. Piskoř, **Svátek věřitelů**, rež. Ant. Gärtner.
14.IV. Alois Jirásek, **Kolébka**, rež. Jan Votava.
12.V. Em. Synek, **Velký případ**, rež. Ant. Gärtner.
28. a 29.V., 5. a 6.VI. J.K. Tyl, **Strakonický dudák**, rež. Ant. Gärtner.
20.X. Vladyka, **Eva nechce do školy**, pohádka, rež. Alois Rada.
10.XI. O. Scheinpflugová, **Madla z cihelny**, rež. Ferd. Gallas.
15.XII. Gogol, **Ženitba**, rež. Antonín Gärtner.

Připravená a již plakátovaná na 23.VI. veselohra Bron. Nušiče, **Paní ministrová**, v režii Ferdinanda Gallase byla okresním úřadem v Litovli zakázána.

Na pozvání Sokola sehrálo olomoucké divadlo pohostinsky 2 hry:
6.I. Šamberk, **Jedenácté přikázání** a
24.III. **V londýnské mlze**.

Jednota divadelních ochotníků 1940.

Činovníci byli jako v roce 1939: předseda Emil **Vitek**, místopředseda Augustin **Mrázek**, jednatel Oldřich **Švec**, pokladník Zdeněk **Zdráhal**, matrikář a kulisář Vilém **Linduška**, knihovník Josef **Veselý**. V roce 1940 sehráno 5 her v 30 představeních: **Bejvávalo** 3x, **Petříček a Pavlíček** 5x, **Vojnarka** 2x, **Láska její výsosti** 7x a **Růže z Argentiny** 13x.

Jednota ORLA Loštice 1940.

Činovníci byli zvoleni na valné hromadě 2.II.: Starosta Jan **Hopliček st.**, rolník v Žadlovicích, místostarosta Alois **Rotter**, jednatel František **Vyroubal**, pokladník Stanislav **Veselý**, vzdělavatel farář Josef **Maliček**, hospodář Zdeněk **Hél**, režisér Fr. **Hrnčiřík**, kaplan a kaplan Fr. **Hýža** pro dětské hry, kronikář Antonín **Schwarz**, náčelník Emil **Hekele**, náčelnice Anna **Krejčí**.

Stav členstva: 25 žáků, 30 žaček, 6 dorostenců, 15 dorostenek, 15 členů cvičících a 35 přispívajících, 18 členek cvičících a 26 přispívajících.

Veřejné cvičení nekonáno, okresní úřad v Litovli poslal povolení až 3 dny po stanoveném datu, ačkoli žádost byla podána měsíc předem.

Na závody lehké atletiky v Olomouci byli vysláni 3 dorostenci a 3 muži. Byla získána I. cena a to pohár na dobu 1 roku.

Divadla byla sehrána: 18.II. činohra **Kříž u potoka**, 25.III. opereta **Mé štěstí má zlaté vlasy**, 6. a 10.X. opereta **Dvě srdce na prodej**, 26. a 29.XII. hra se zpěvy **Pražské švadlenky**.

Dětská divadla byla sehrána 7.I. hra se zpěvy **Nesem vám noviny**, slova napsal Dr Václav Kubíček a hudbu složil Stanislav Adam. 2.VI. pohádka **Kouzelný prsten**.

Taneční zábavy: Lidový a orelský ples 28. ledna, kabaretní večírek 21. dubna a silvestrovský večer 31.XII.

Členstvo vykonalo společné sv. přijímání v době velikonoční i vánoční a účastnilo se Vzkříšení Páně a Božího Těla.

Firma R.A.Schönhöffer v roce 1940 oslavila jubileum 100 letého trvání. Schönhöfferova rodina hrála již v XIX. století významnou úlohu. Roku 1840 oženil se Karel Schönhöffer s Viktorií Dvořákovou, dcerou obchodníka železem v Lošticích a tím také převzal tento obchod pod firmou Schönhöfferů. Antonín **Dvořák** zemřel roku 1844. Později, po smrti **Karla Schönhöffera**, přešel obchod na syna **Rudolfa Schönhöffera**, který byl po vítězných obecních volbách roku 1888 zvolen roku 1889 prvním českým starostou. Byl jím až do roku 1904, kdy se úřadu vzdal pro nemoc. Za svého mládí účastnil se horlivě českého kulturního života v Lošticích, zvláště v Jednotě divadelních ochotníků. Když byla roku 1899 založena Tělocvičná jednota SOKOL, byl Rudolf Schönhöffer prvním starostou až do své nemoci. Zemřel roku 1910. Po jeho smrti vedla obchod vdova po něm Anna Schönhöfferová, potom dcera Anna, která byla provdána za Františka Nesvadbíka, ředitele měšťanské školy dívčí v Lošticích.

Po smrti matčině převzala obchod vnučka Rudolfa Schönhöffera Milada Nesvadbíková, která se provdala za odborného učitele Josefa Hlaváčka z Loštic.

Na podzim 1939, po zavření vysokých škol českých, převzal obchod JUC Jaroslav Nesvadbík, vnuk Rudolfa Schönhöffera. Vedl jej až do svého zatčení 28.III.1944 a už se do něho nevrátil.

Obchod patřil k nejlepším obchodům v širokém okolí.

40 let Hotelu COUFAL v Lošticích.

Hostinec dříve, nyní hotel, je v Coufalově rodině 40 roků. Roku 1899 koupil hostinec „U bílé labuť čís. 62 František Coufal, rolník ve Štětovicích u Prostějova, narozený 24. VIII. 1870. Hostinec patřil dědicům Hladischovým. Byli to: Gustav Hladisch, lichtensteinský důchodní ve Šternberku a jeho sestra Marie, provdaná za advokáta Dr Václava Brunu, v Kulné Hoře, který také vypracoval kupní smlouvu. Po úpravě byl hostinec uveden dochodu od 1. VII. 1900. Byl neustále zvelebován a posléze na hotel proměněn. Vroce 1938 byly místnosti znova rozšířeny a upraveny. Roku 1935 se syn František oženil. Nyní vede hotel zděděný po otci František Coufal mladší. Hotel COUFAL ma dobré jméno, je hojně vyhledáván cestujícími, turisty a letními hosty. František Coufal, starší, dožil se 24. VIII. 1940 stáří 70 roků.

V roce 1940 byly postaveny nové domy:

Čís. 486 Josef Šišma, 487 Eduard Špička, 488 Karel Tajer, 489 Jiří Nikl, 490 Růžena Špičková, 491 Karel Urban, 492 Karel Gross, 493 Marie Ptáčková, 494 Josef Mrázek, 495 Anna Vavrouchová, 496 Marie Selingrová, 497 Vojmír Kropek.

V ROCE 1940 ZEMŘELI:

1. I. Čeněk **Fischer**, rolník čís. 53a majitel cihelny. Narodil se 4. IV. 1869. Býval dlouhá léta v obecním zastupitelstvu a v období 1927–1931 starostou města. Dlouho byl starostou sboru hasičského. Byl činovníkem v hospodářském spolku, v pivovaru a v lihovaru.

5. III. Richard **Mittag**, klempíř, narozený 21. X. 1866 na Valašsku. Vyráběl zboží pro mlékárny, hlavně dabře cínované konve na mléko. Býval členem obecního zastupitelstva, dlouho předsedou Společenstva řemeslných živností a dlouho velitelem hasičského sboru.

1. VI. MUDr Václav **Kubr**, městský lékař v Kralupech, narozený r. 1866. V Lošticích od sňatku se Sidonií Zimmerovou roku 1939.

6. VI. Klement **Bartel**, 22. XI. 1868, zemřel v ústavu choromyslných ve Šternberku.

6. VIII. Josefa **Rážová**, vdova, narozená 1. III. 1854. Matka účetního v sirkárně a hostinského u „Černého Orla."

23. IX. Magdalena **Langová**, vdova, nar. 7. VI. 1852, matka předčasně zemřelého velmi nadějného docenta Karlovy university MUDr Jana Langa.

4. XII. Vladimír **Paták**, nar. 9. V. 1863, zřízenec berního úřadu v. v. Býval správcem kluzišlě Okrašlovacího spolku na vrchním rybníku.

6. IX. Františka **Nevrlá**, roz. Sekaninová 3. XI. 1870 v Hněvotíně, manželka sýraře Ferdinanda Nevrlého.

16. XII. František **Jeneš**, nar. 1859, bývalý sýrař, poslední léta úplně slepý.

LOŠTICKÉ ŠKOLY V ROCE 1940-41:

Školy dívčí:

Počet žactva:

Obecná škola dívčí: Měšťanská škola dívčí:

Obecná škola dívčí:		Měšťanská škola dívčí:	
Třída: I.	24 žákyň	Třída: I. A	31 žákyň
II.	22 "	I. B	29 "
III.	24 "	II. A	30 "
IV.	22 "	II. B	24 "
V.	26 "	III. A	24 "
Celkem	118 žákyň.	III. B	25 "
		Celkem	163 žákyň.

Na obecné škole vyučovali: Jaroslav **Ambrož**, Josef **Lichnovský**, Adolf **Valenta**, Eliška **Kvapilová** a Eliška **Vaňharová**.

Na škole měšťanské vyučovali: ředitel Edmund **Smékal**, František **Pokorný**, František **Straka**, Antonín **Furmánek**, Magdalena **Urbášková**, Edmund **Švec**, Elvíra **Popová** a Anna **Nezbedová**.

Dívčím pracem vyučovaly Bohumila **Obrová** a Anna **Drkošová**.

Náboženství katolickému učili farář Josef **Maliček** a kaplan Antonín **Němeček** a na měšťanských školách František **Hrnčiřík**. Náboženství československému učil katecheta Jan **Kopa**.

Změny v učitelském sboru:

Jaroslav **Ambrož** byl pro kulturní činnost, jako dirigent pěveckého sokolského sboru, úředně přeložen do Lysic na Boskovicku. Jeho I. třídu 15.III.1941 převzala El. Kvapilová a IV. a V. třídu spojila El. Vaňharová.

František **Straka** narodil se 13.XI.1906 v Července, vychodil reálné gymnasium v Litovli, zkoušku učitelské dospělosti vykonal r. 1929 v Brně učil

na Podkarpatské Rusi a od 1.IX.1934 na měšťanské škole v Konici. Odtud byl 1.IX.1940 přeložen do Loštic.

Antonín **Furmánek** narodil se 15.X.1911 ve Velké Polomi, okres Bílovec, vychodil učitelský ústav v Opavě, kde maturoval r. 1930. Učil v Bruntále, v Rohově a v Jelenici u Opavy, pak v Uničově a v Přovicích, odtud přišel do Loštic 1.X.1940.

Od založení dívčí měšťanská škola tak velký počet tříd jako v tomto roce ještě neměla. Pro nedostatek učeben byl zaveden různý feriální den.

Byla provedena vánoční nadílka. Děti byly poděleny poukázkami na obuv a oděv. Peníze na to byly opatřeny dary jednotlivců i korporací. Bylo poděleno na obecné škole dívčí 67 žaček za obnos 4030K a na měšťanské dívčí 44 žaček za obnos 2640K.

Opět na úřední rozkaz musily býti knihovny učitelské i žákovské revidovány a závadné knihy odstraňovány. Knihy se celý rok nepůjčovaly.

Od počátku roku zaveden německý jazyk jako předmět povinný. Věnováno mu bylo po 5hodinách týdně.

Celý rok se vyučovalo bez učebnic, poněvadž bylo zakázáno užívati učebnic neschválených a z učebnic, které byly dříve na školách zavedeny, žádná nebyla dosud připuštěna k užívání. Učebnice byly nahražovány poznámkami.

Prohlášení o nežidovském původu.

Všichni učitelé obecných i měšťanských škol musili 30.X.1940 předložili prohlášení o arijském původu, které musilo býti doloženo křestními listy rodičů i prarodičů se strany mužovy i ženiny. Také byly požadovány oddací listy učitelů a učitelek a jejich rodičů z obou stran.

Dvojjazyčné označování škol, pomůcek a j.

Nařízeno bylo dvojjazyčné označování budov školní, dvojjazyčné razítko, obálky, tiskopisy a j. Staré otisky razítek se musily začerniti tuší a vedle se musilo otisknouti razítko dvojjazyčné. To bylo provedeno ve všech knihách školních knihoven, na pomůckách všeho druhu, na tiskopisech a t.d. Obrazy na chodbách byly označeny dvojjazyčně, obrazy míst v zabraném území jen německy. Do 1. listopadu 1940 musily býti nacvičeny ve všech třídách obě německé hymny.

Povinný sběr kostí, železa, papíru a gumy.

Jelikož se v odpadových hmotách ztrácejí ročně miliony korun, nařízen byl školní mládeži povinný sběr. Třídní učitelé musili prováděti účinnou propagaci sběru, vyvěšovati po třídách plakáty, které zdůrazňovaly důležitý národohospodářský význam sběru. Každý pátek nosily žačky staré železo, papír a starou gumu a odevzdávaly svým třídním učitelům. Učitelé kreslili diagram sběru se jmény všech žaček. Žačky, které zvláště mnoho nasbíraly, vyznačili barevně. Ředitel školy každý měsíc povinně hlásil sběr okresnímu úřadu. Ve školním roce 1940-41 sebrala dívčí obecná škola železa 201 kg, papíru 114 kg, gumy 10·30 kg a kostí 8 kg. Dívčí měšťanská škola sebrala železa 350, papíru 166 kg, gumy 10·30 kg a kostí 13 kg.

12. VI. 1941 byla provedena revise sběru úředníkem okresního úřadu v Litovli.

Styk se židy byl přísně zakázán, zakázáno i bylo soukromé vyučování židovských dětí i dospělých.

Vánoční prázdniny pro úsporu paliva byly prodlouženy od 21. XII. až do 19. I.

Byl jmenován zemský inspektor pro jazyk německý a dějepis, Němec Habermann.

1. II. 1941 byla zahájena **polévková akce** ve škole. Polévka se podávala v pondělí, ve čtvrtek a v sobotu 70 žačkám z měšťanské a 62 žačkám z obecné školy. Stravování skončilo v předposledním týdnu v červnu. Počet stravovacích dnů bylo 44, počet porcí vydaných 10.528. Stravováni byli také chlapci z obecné i měšťanské školy. Stanici vedl předseda rodičovského sdružení Josef **Vinkler**, autodopravce, hospodyní byla Anna **Nezbedová**, učitelka, pokladní Anna **Drkošová**, učitelka domácích nauk.

19. IV. 1941 musila býti na všech školách provedena **oslava narozenin vůdce Adolfa Hitlera**. Žáky se shromáždily v tělocvičně, kde jim byl přečten p proslov ministra školství o životě a významu vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera. Po skončené oslavě bylo prázdno.

1. IV. 1941 byly zrušeny místní a újezdní školní rady. Do jmenování nových vykonával jejich činnost dosavadní předseda František **Žák**, učitel v.v. O prázdninách byl jmenován předsedou rolník Vincenc **Mayer**. Současně byli jmenováni členové nových rad z občanů i učitelů.

Německá škola se 1. IV. 1941 nastěhovala do ředitelského bytu v měšťanské škole. Měla tam třídu a kuchyň pro stravování dětí. Také spoluužívala školní tělocvičnu. Byla tam tak dlouho, dokud nebyla pro ni přestavěna hospodářská škola.

ŠKOLY CHLAPECKÉ.

POČET ŽACTVA:

Obecná škola chlapecká:

Třída:		
I.	30	žáků
II.	32	"
III.	24	"
IV.	24	"
V.	27	"
Celkem	137	žáků.

Hlavní škola chlapec.

Třída:		
I.A	29	žáků
I.B	30	"
II.A	29	"
II.B	29	"
III.A	24	"
III.B	24	"
Celkem	165	žáků.

V jednoročním učebném kursu 31 hochů a 13 dívek.

Na obecné škole učili:

Josefa Marxová, František Žák, Stanislav Adam, Jaroslav Medek, Stanislav Pudil.

Náboženství katolickému učili na obecné škole farář Josef Maliček a kaplan Antonín Němeček, na škole hlavní kaplan František Hrnčiřík.

Náboženství českomoravskému na školách obou katecheta Jan Kopa.

Na hlavní škole učili:

Vladivoj Chmela, František Kristen, Růžena Ošťádalová, František Obr, Anna Švestková, Bohuslav Ošťádal, Jaroslav Volf, Jaroslav Kobza, Alois Knop a ředitel František Sitta.

Změny v učitelstvu:

Anežka Chudá byla 1.X.1940 přidělena na hlavní školu z Konice.

Bohuslav Ošťádal byl 14.X.1940 přeložen na hlavní školu do Litovle.

Vladivoj Chmela byl 14.III.1941 přeložen do Olešnice, okres Boskovice.

František Žák byl dán 31.III.1941 na trvalý odpočinek jako legionář.

Vincenc **Suchomel** byl 1.IV. 1941 přeložen na místo Žákovo z Bílé Lhoty.
Jan **Spurný** byl 16. IV. 1941 přeložen na hlavní školu z Nasobůrek.

Ošacovací akce 1940 byla provedena v prosinci Místní péčí o mládež. Poděleno bylo celkem 229 dětí poukázkami za 13.740 K. Na škole obecné 75 žáků za 350 K, na hlavní 43 žáků 2580 K.

Péče o chrup školní mládeže byla rozdělena mezi oba lékaře: MUDr Karel **Kukula** měl na starosti školy chlapecké a MUDr Alois **Valenta** školy dívčí.

5. VIII. 1940 bylo nařízeno presidiem ministerstva školství: České školské orgány a školy určené pro české obyvatelstvo užívají na veřejnosti ve svých napisech jazyka německého a jazyka českého. Totéž platí pro jejich úřední pečeti (razítka), pro vyhlášky a úřední tiskopisy. Starý nápis na školní budově: „Měšťanská škola" byl odstraněn a místo něho byla u vchodu upevněna tabulka s nápisem německo-českým.

16. - 18. IV. 1941 navštívili učitelé němčiny, dějepisu a zeměpisu v Praze v Národním muzeu „**Deutsche Grösse**", která byla obrazem vývoje Německé říše.

Všichni učitelé musili prokazovati arijský původ. U ženatých bylo třeba 17 dokladů: 14 křestních a 3 oddací listy, u svobodných 7 křestních listů a 1 oddací list.

Konec školního roku byl 28. VI. 1941.

Rybářský spolek v roce 1940.

Valná hromada byla konána 15. II. 1940. Volby činovníků nebyly, konají se vždy za 3 roky, zůstávají tedy ti co byli zvoleni v roce 1939: Předseda Josef **Urbášek**, místopředseda Jaromír **Ošťádal**, jednatel Jan **Matyáš**, pokladník Miloslav **Urban**, členové výboru: Josef **Raška**, Josef **Beneš**, Stanislav **Pudil**, František **Sekanina**. Náhradníci: Vlastimil **Boháč** a Bruno **Bittner**.

Porybným byl zvolen Jan **Selinger**.

Stanoveny byly poplatky za rybářské průkazky: Členové zaplatili za sezonu od 15. VI. 50 K, na měsíc 30 K. Hosté na měsíc 60 K, což bylo později sníženo na 40 K, na den 10 K.

Bylo jednáno o znovuzřízení horního rybníka.

Spolek se stal členem „Poříčního svazu pro povodí horního toku řeky Moravy." Členský příspěvek byl za 1 km lovných břehů 3 K, t. j. za 1 km toku 6 K. Delegátem do svazu zvolen byl Max **Kovář**, který byl proto kooptován do výboru spolku.

Vánoční kapři koupeni za 8422 K a prodáni za 9141:30 K.

Včelařský spolek v roce 1940.

Činovníci byli: předseda Jos. **Žitný**, rolník z Římic, Ant. **Šafr**, zemský zahradník, jednatel a pokladník Jaroslav **Krejčí**, řídící učitel v Římicích, od 1. XI. 1940 po odchodu Krejčího do Choliny Bohumil **Vavrda**, učitel v Římicích.

V roce 1940 byly 2 výborové, 5 členských schůzí a 3 schůze důvěrníků. Členů bylo 104.

Z družstva semenářského „Niva" bylo odebráno 250 kg semen medonosných rostlin.

Bylo zakoupeno a včelaři rozebráno 127 třešní, 59 meruněk a 53 sazenic révy vinné.

Válečný rok 1941.

Po velkých vítězstvích v roce 1940 pokračoval Hitler roce 1941 bojovati o nadvládu světa. A dařilo se mu to. V Jugoslavii, kde vladař princ Pavel i vláda Stojanovičova byli v přátelském poměru s Hitlerem, vypukla 27.III.1941 revoluce, mladý král Petr ujal se vlády a jmenoval vládu protiněmeckou. Hned na to Hitlerova armáda vnikla do Jugoslavie a v krátké době obsadila celý Balkán i s Řeckem.

Ale nejdůležitějším dnem v historii roku 1941 stal se 22. červen. V noci na ten den dal Hitler své armádě rozkaz k nenadálému útoku na Sovětský svaz, bez ohledu na smlouvu o neútočení mezi Německem a SSSR z roku 1939. Hitler se spoléhal, že válku ve dvou-třech měsících vítězně ukončí. Strašlivý válečný stroj Hitlerovy armády zahájil svůj drtivý postup v Pobaltí, Bělorusku a na Ukrajině, obrožuje životně důležitá centra sovětské země. Fašistické plány na bleskovou válku byly záhy zmařeny. Síly Sovětského svazu během války stále rostly a mohutněly. Rudá armáda bránila houževnatě každou píď své země.

Zvlášť zběsilý byl nepřítelův nápor na hlavní město Moskvu. Německé velení podniklo 2.X.1941 generální ofensivu, jejímž cílem byl obchvat a dobytí Moskvy. Hitler již nařídil uspořádat 7.XI.1941, ve výročí revoluce říjnové přehlídku německých vojsk na Rudém náměstí. Ale Rudá armáda ty plány zmařila a 7.XI.1941 byla přehlídka na Rudém náměstí, ale vykonal ji J.V. Stalin u Rudé armády.

6.XII.1941 dal Stalin rozkaz k ofensivě a Němci byli od Moskvy odraženi.

Český národ velmi pozorně sledoval události v Sovětském svazu a radoval se z každého úspěchu Rudé armády. Vždyť sovětská armáda poprve se rázně postavila proti hitlerovským hordám jako dosud nikdo.

Sovětská vláda na mnichovském ujednání neměla podílu, nebyla jím vazána a nikdy je neuznala. Hned po okupaci českých zemí 15. III. 1939 ujistil komisař pro zahraniční věci Litvinov našeho vyslance v Moskvě Zdeňka Fierlingera, že Československo může v boji s nacismem vždy počítati na pomoc Sovětského svazu. A o tři dny později podala sovětská vláda německému vyslanci v Moskvě ostrý protest proti násilnému zásahu do československých věcí, který neuznává, neboť není v souhlase s obecně přijatými zásadami mezinárodního práva a spravedlnosti, nebo v souhlase s principem sebeurčení národů. Akci německou označují Sověty za svévolnou, násilnou a agresivní a upozorňují, že zvětšuje prvky nepokojů v Evropě a zasazuje novou ránu pocitu bezpečnosti národů.

V Moskvě byla soustředěna význačná část československé emigrace. Byli to hlavně členové a čelní činovníci Komunistické strany Československa: Klement **Gottwald**, Dr. Zdeněk **Nejedlý**, Václav **Kopecký**, Rudolf **Slánský**, Jan **Šverma** a mnoho jiných. Tito způsobili, že již 18. VII. 1941 uzavřela londýnská vláda československá spojeneckou a vojenskou smlouvu sovětsko-československou o vzájemné pomoci proti Německu. V této smlouvě sovětská vláda uznávala naši republiku v hranicích předmnichovských.

Městské zastupitelstvo v roce 1941.

14. I. 1941 nařídil okresní úřad v Litovli novou revisi obecních a spolkových knihoven. Obce musily do 14 dní předložiti úplný a přesný seznam všech knih obecních i spolkových knihoven. Okresní úřad v seznamech označil knihy, které se musily vyloučiti. Zároveň se seznamy musily se odeslati dosud vyloučené knihy. Z Havelkovy knihovny jich byla 1 velká bedna a 1 balík.

3. II. 1941 byl schválen **obecní rozpočet** na rok 1941.

Potřeba	617.164 K
Úhrada	-150.360 K
Schodek	466.804 K
Přirážky 75% a 350%	-317.354 K
Neuhrazený schodek	149.450 K

Neuhrazený schodek uhradí zemský úřad ze zemského fondu.

24. III. 1941 poslal okresní úřad v Litovli přípis, kterým na podnět oberlandráta v Olomouci žádá na obci návrh na účelné upotřebení **židovského templu v Lošticích.** Městská rada se usnesla navrhnouti templ k umístění loštického musea. Byla vykonána prohlídka templu zástupci městské rady a a musejního výboru. Bylo uznáno, že by se templ pro museum dobře hodil. 10. VII. 1941 žádal okresní úřad vyjádření. Ústředna pro židovský majetek v Praze nemá prý námitek proti odprodeji templu městu Lošticím za přiměřenou cenu a s hrazením veškerých výloh. Městská rada se usnesla templ nekoupiti.

9. IV. 1941. oznámil okresní úřad vládní nařízení **o personálních opatřeních.** Nařízení bylo podobné, jaké již v prosinci 1938 bylo

vydáno o učitelích. Zaměstnance, kteří dovršili 55 rok věku, ženy 50 rok věku, jest přeložiti na trvalý odpočinek. Možnosti dáti do trvalé výslužby bez průkazu nezpůsobilosti k službě zaměstnance, kteří překročili 45. rok svého věku, ženy 43. rok věku, i když ještě nedosáhli nároku na plné výslužné, budiž použito u těch, kteří se dosud nemohli smířit s novým uspořádáním politických i státoprávních poměrů v Protektorátu. Především jest těmito zaměstnanci rozuměti **legionáře.** — Němečtí zaměstnanci zůstávají ve službě až do 65. roku věku.

27. III. 1941 vydal okresní úřad v Litovli nařízení: Starostové obcí a obecní funkcionáři, pokud neovládají dokonale německý jazyk, se vybízí, aby navštěvovali kurs německého jazyka. Není-li v obci kursu německého jazyka a není-li možné navštěvovati kurs v sousední obci, musí býti zřízen v obci vlastní. Do 15. IV. 1941 oznámit okresnímu úřadu, které osoby z uvedeného okruhu německý jazyk neovládají a kurs německého jazyka nenavštěvují.

15. IV. 1941 povolilo městské zastupitelstvo Rybářskému spolku v Lošticích na žádost ze dne 5. IV. 1941 **pronájem horního rybníka** u Valchy na 10 roků za roční poplatek 10 K. Spolek z něho zřídí tak zvaný násadový rybník.

8. VI. 1941. Zemské finanční ředitelství v Brně přidělilo městu Lošticím vrchního respicienta finanční pohraniční stráže Františka **Nováka**. Byl až do konce války v zásobovacím oddělení městského úřady, kde měl na starosti hlavně šrotovací povolení a výkazy o dodávce mléka. Byl italským legionářem.

15. VI. 1941 se konala v Lošticích jako všude

jinde **sbírka na Národní pomoc.** Sbírka se konala do 4 pokladniček po městě a vynesla celkem **2784·30 K.**

Brzy na to byla konána po městě sbírka na **Německý červený kříž.** Sběracími listinami se bráno bylo **5524 K,** kromě toho darovalo město Loštice 6000 K, papírna ve Vlčicích 5000 K, firma Karel Pivný 1000 K a firma Jaroslav Dubský 1000 K. Celkem bylo odesláno **18.524 K.** V roce 1940 bylo na Německý červený kříž vybráno 10.637·70 K.

18. VII. 1941 požádala městská rada zemský úřad v Brně, aby byla městu Lošticím udělena **kinová licence,** kterou dosud i po zastavení činnosti provozovala Tělocvičná jednota SOKOL Loštice. Se Sokolem ujednala městská rada nájemní smlouvu. Město mělo Sokolu platiti ročně nájemné 10.000 K. Současně měl zažádáno o kinovou koncesi jakýsi Rudolf Krejčí, který však se Sokolem vůbec nejednal. Žádost o licenci vyřízena nebyla, v říjnu byl Sokol rozpuštěn, jmění jeho, které bylo od dubna při zastavení činnosti zajištěno, bylo nyní zabaveno a kino také převzali Němci.

6. VIII. 1941 projednala městská rada přípis okresního úřadu v Litovli, kterým se doporučuje, aby, pokud je to možno, byly v důsledku „V" **akce** kina, ulice, náměstí a pod. pojmenovány slovem **Viktoria** (t.j. vítězství). Němci si už myslili, že mají vítězství jisté, když tak daleko zahnali Rudou armádu. Stáli již před hlavním městem Moskvou a měli obklíčený Leningrad. Městská rada se usnesla přejmenovati: **Hauptplatz - Hlavní náměstí** na **Viktoriaplatz - Náměstí Viktoria.**

13. VIII. 1941 upozornil okresní úřad v Litovli na žádost oberlandrátovu, aby město provedlo soutěž o ceny za nejlépe dekorované výklady obchodníků se symbolem vítězství „V". O výsledku nutno podati zprávu. Záležitost předala městskému obchodnímu gremiu městská rada na provedení.

O prázdninách **1941** byla obnovena **újezdní školní rada:**

Předseda: Vincenc **Mayer**, rolník v Lošticích,
Náměstek: Jaroslav **Poštulka**, rolník v Paloníně,
Členové I. odboru (pro školy obecné):
Stanislav **Adam**, učitel,
Adolf **Valenta**, učitel,
MUDr Alois **Valenta**, lékař,
Jan **Bartoň**, dělník,
Jan **Linhart**, rolník.
Členové II. odboru (pro školy měšťanské):
František **Sitta**, ředitel měšť. školy chlap.
Edmund **Smékal**, ředitel měšť. šk. dívčí,
Edmund **Švec**, odborný učitel,
MUDr Karel **Kukula**, obvodní lékař,
Josef **Vařeka**, zedník,
František **Pišl**, rolník v Moravičanech,
Josef **Rozman**, rolník v Doubravici.

29. IX. 1941 povolil okresní úřad v Litovli rolnickému lihovaru v Lošticích postaviti při lihovaru **sušárnu na zemáky.**

24. IX. 1941 byla městským zastupitelstvem schválena výpůjčka 150.000 K na dokončení budovy městského chudobince, neboť nadace Františka **Koudelky** v obnosu 209.000 K byla již vyčerpána. Nejprve měl býti obnos vypůjčen u lesního odboru z fondu na úhradu ztrát, ale pak byl vypůjčen u Spořitelny města Loštic.

Rozpočet na rok 1942.

24. IX. 1941 schválilo městské zastupitelstvo obecní rozpočet na rok 1942:

Potřeba	891.114 K
Úhrada	163.088 K
Schodek	728.026 K
Přirážky 125% a 350%	357.672 K
Schodek neuhrazený	370.354 K

O úhradu byl požádán zemský úřad v Brně.

Nová opatření proti židům.

7. X. 1941 ohlásil okresní úřad v Litovli nová opatření proti židům. Všechny synagogy se uzavírají. Státní policii bylo nařízeno, aby brala do vazby ochranně všechny Čechy, kteří se na ulici nebo veřejných místnostech baví s židy.

Nový okresní hejtman v Litovli Němec.

3. XI. 1941 byl uveden v úřad okresního hejtmana v Litovli Němec **Dr. Friedrich Jahn.** Byl jmenován po Dr. Drábkovi, dobrém Čechovi, který byl uvězněn, odsouzen k smrti a popraven. Slavnostní projev měl zemský vicepresident úřadující Němec Dr Schwabe. Také řečnil oberlandrát z Olomouce, vládní komisař města Litovle Němec Mekiska, syn posledního německého starosty litovelského z roku 1899 a jiní.

18. XI. 1941 usnesla se městská rada na návrh svého člena Františka Tománka, hostinského, přejmenovati Židovskou ulici na **Verlorene Gasse - Ztracená ulice** a ulici k parketárně Jana Štencla pojmenovati nově na **Neugasse - Nová ulice.**

24. XI. 1941 nařídil okresní úřad v Litovli, aby všichni zemědělci z Loštic dávali **obilí na mletí** jen do mlýna Karla Hacara a to vždy společně. Vždy 1. a 3. pátek v každém zásobovacím období dá se obilí do mlýna a 2. a 4. pátek se mouka odebere. Bylo to nařízeno proto, aby se zabránilo mletí na černo, t. j. bez mleciho povolení, aby se mohl lépe vykonávati dozor. Městská rada dozorem pověřila hostinského Františka Tománka, svého člena.

5. XII. 1941 sdělil okresní úřad v Litovli, že na základě výnosu oberlandráta v Olomouci byl s okamžitou platností jmenován 1. náměstkem starosty v Lošticích **Němec Bruno Hauk**. Dostal v městské radě vedení lesního odboru. Místo to se uprázdnilo 13. XII. 1940 odchodem Bohumila Kunce z městské rady.

Vládní a ministerská nařízení v r. 1941:

5. V. 1941 vyhlásil ministr financí, že 31. VII. 1941 přestanou býti zákonnými platidly mince korunové ze spěže niklové a niklové pětikoruny. Od 1. VIII. do 28. II. 1942 budou se jen vyměňovati tyto mince u poštovních úřadů.

9. VII. 1941 nařídil ministr financí stažení mincí po 50, 25 a 20 halířích ze spěže niklové a po 10 a 5 halířích ze směsi mědi a zinku, jakož i zkrácení lhůty výměnné mincí korunových a niklových pětikorun. Všechny tyto mince přestaly býti platidly 30. IX. 1941. Od 1. X. do 30. XI. 1941 je vyměňovaly poštovní úřady.

20. XI. 1941 vyhlásil ministr financí ražbu a vydání korunových mincí ze zinku. Z 1 kg čisté-

ho zinku razí se 222 kusy o průměru 23 mm. Na líci je znak Protektorátu - lev a kolem něho nahoře je nápis „Böhmen und Mähren" a dole „Čechy a Morava." Na rubu jest označení hodnoty „1" mezi dvěma lipovými ratolestmi a pod nimi letopočet ražby. Okraj mince jest hrubě rýhovaný.

Zákaz staveb v roce 1941.

7. V. 1941 vydáno bylo vládní nařízení o zákazu staveb. Ze zákazu byly jen stavby důležité pro válku a stavby s celkovým nákladem do 50.000 K a životně nutné udržovací a zeřizovací práce, dá-li k nim úřad souhlas, vyňaty.

Zavedení pracovních knížek.

26. VI. 1941 bylo vydáno vládní nařízení čís. 241 Sb, kterým se zavádějí pracovní knížky.
§1. Aby bylo možno plánovitě rozdělovati pracovní síly a říditi práci, zavádějí se pracovní knížky. Pracovní knížka jest průkazem vůči úřadu práce, nositelům sociálního pojištění, veřejné péče a vůči zaměstnavateli.
§2. Míti pracovní knížku jsou povinni všichni dělníci a zaměstnanci ve smluvním poměru, učňové praktikanti, volontéři, domáčtí dělníci, domáčtí živnostníci a zprostředkovatelé domácké práce, jakož i jejich rodinní příslušníci, pokud s nimi spolupracují.

Zastavení působnosti porot.

26. VI. 1941 bylo vydáno vládní nařízení, kterým se zastavuje působnost porot a konání přelíčení hlavního bez účasti kmetů nařízené v r. 1940 trvá dále do konce roku 1942.

Vydání statkového archu.

9. VII. 1941 vydala vláda nařízení o zavedení archu statkového a statkového výkazu.

§1. O každém zemědělském závodu o výměře 5 ha a více ha zemědělsky užitkové půdy je vésti statkový arch.

§2. Ministr zemědělství může stanoviti a vyhlásiti v Úředním listě, že v zemědělských závodech o výměře od 2 do 5 ha zemědělsky užitkové půdy bude veden statkový výkaz.

§3. Statkový arch i statkový výkaz tvoří základ pro praktické poradnictví s cílem zvelebovat výrobnost v zemědělství. Statkových archů a výkazů nesmí býti použito k daňovým účelům.

Zabavení sklizně jablek v r. 1941.

9. IX. 1941 byla vydána vyhláška ministerstva zemědělství o zabavení sklizně jablek v roce 1941.

§1. Sklizeň jablek 1941 se v Protektorátě Čechy a Morava zabavuje. Zabavení týká se všech jablek, která ještě nejsou sklizena anebo která jsou již uložena u výrobce.

§2. Vlastníci ovocného stromoví, pachtýři a jiní uživatelé jsou povinni odvést veškerou sklizeň jablek sběrnám za ceny toho času platné.

Osoby uvedené mohou podati u sběrny návrh, aby jim pro jejich vlastní potřebu bylo ponechano nějaké volné množství. Zakazují se každé úplatné nebo bezplatné dodávky jablek spotřebitelům, obchodníkům a zpracovatelům. Ustanovení této vyhlášky se nevztahují na držitele domovních zahrad, pokud jablka spotřebují ve vlastní domácnosti.

Úprava prodeje tabákových výrobků 1941.

24.IX.1941 bylo vydáno vládní nařízení o úpravě prodeje tabákových výrobků. Aby bylo zajištěno zásobování obyvatelstva tabákovými výrobky, zmocnila vláda ministra financí, aby na dobu mimořádných poměrů upravovalo jejich prodej. Ministr financí může stanoviti pro jednotlivé druhy způsob a rozsah prodeje, spotřební množství a způsob odběru, jakož i prováděti dozor nad zachováváním příslušných nařízení.

A tak byly vydány **tabačenky**. Již několik měsíců před tím dostávaly trafiky menší příděly, takže se kuřivo stávalo zbožím čím dále vzácnějším, na konec bylo lepším platidlem než peníze. Za kuřivo bylo možno dostati vše. Bylo mnoho nekuřáků a tabačenky dostávali všichni muži od 18 let. Výše týdenního přídělu se čas od času měnila, nejčastěji bylo na týden 35 cigaret, nebo 7 cigár, nebo 1 balíček cigaretového, nebo 1 balíček dýmkového tabáku. Aby si kuřáci tyto malé dávky doplnili, sháněli různé náhražky. Sbíralo se různé listí, sušilo a kouřilo. Každému něco jiného „chutnalo". Tehdy již se také v obchodech prodávaly různé náhražky čaje. Tyto se více kouřily, nežli uvařené pily. Našli se také kuřáci, kteří si z nich nejprve uvařili čaj a vypili a pak teprve usušenou náhražku s chutí vykouřili. V té době se také počalo pěstováním tabáku v zahradách a na polích.

9.X.1941 vyhlásil ministr zemědělství zákaz výroby, úpravy a prodeje **mikulášského a vánočního zboží**, které se prodává jen v těch dvou obdobích, v mikulášském a ve vánočním jako na příklad mikulášské metly, punčochy, perníkové figurky a pod.

Zásobování v roce 1941:

Od 14.IV.1941 bylo obchodníkům nařízeno ústřižky potravinových lístků předkládati zásobovacímu oddělení u městského úřadu za účelem vystavování listů odběrních na potraviny. Ústřižky musily býti seřazeny dle druhů potravin a nalepeny na zúčtovacích arších. Jen některé menší hodnoty mohly býti odpočítané vloženy do obálek nebo v balíčcích.

Cena cukrovky ze sklizně 1941 byla stanovena Nejvyšším úřadem cenovým na 27 K za 100 kg čisté váhy.

Od **12.V.1941** byly poprve zavedeny **lístky na vejce**. Držitelé nosnic lístků neobdželi, stali se samozásobiteli vejci. Dávka vajec bývala stanovena na každé období zásobovací různě dle roční doby. Na jaře a vlétě více, v zimě nejméně.

12.IV.1941 vydala vláda velmi přísné nařízení **o válečném hospodářství**. Trestného činu se dopouští ten, kdo suroviny nebo výrobky, patřící k životně důležité potřebě obyvatelstva, ničí, dává stranou nebo zadržuje a tím ohrožuje krytí této potřeby. Trestem za jednání poškozující vedení války je káznice nebo vězení. Ve zvlášť těžkých případech může býti trest smrti. Řízení o těchto činech náleželo soudům německým, a to soudům zvláštním.

Nová úprava domácích porážek od 9.VI.1941. Dávka masa a sádla byla samozásobitelům snížena z 5 kg na 4 kg na osobu a období (na 28 dní). Zbytek zásob ze starých porážek se musil přepočítati a samozásobitelská dobase musila prodloužiti. Samozásobitelská doba nesměla býti delší než 10 období. Znova zdůraz-

něno nařízení vlády čís. 211/1939, kterým bylo zakázáno zciziti za úplatu nebo bez úplaty (t.j. darovati) z domácích porážek vepřů maso a z něho vyrobené masné výrobky. V pojmu maso bylo míněno i sádlo. Prodávati a darovati tedy maso syrové i uzené, sádlo syrové, škvařené i uzené, škvarky, jaternice, jelitu, tlačenku, ovar, rosol atd. nebylo dovoleno a bylo i trestné. — Lidé se tomu nařízení smáli a asi nikdo je nezachovával.

Dávky odváděného sádla byly tehdy z vepřů

do 100 kg	mrtvé váhy	3·— kg	škvařeného sádla
do 120 kg	"	6·— kg	"
do 140 kg	"	7·50 kg	"
do 160 kg	"	9·75 kg	"
do 180 kg	"	12·— kg	"
do 200 kg	"	15·— kg	"
výše	"	17·25 kg	"

Sádlo se odvádělo do sběrny v Litovli.

Výkupní ceny obilí ze sklizně roku 1941:

Pšenice o váze 75-76 kg za 100 kg 189 K.
Žito o váze 70-72 kg za 100 kg 165 K.
K ceně chlebového obilí se připočítávaly dobové příplatky v měsíci srpnu až listopadu na 100 kg 10 K, v prosinci 12 K, v lednu 14 K, v únoru 16 K.
Ječmen o váze 68 kg za 100 kg 175 K.
Oves o váze 46-48 kg za 100 kg 153 K.

24. VI. 1941 vyhlásil ministr zemědělství povinné **pěstování ozimé řepky** 3½ % z celkové orné půdy.

12. IX. 1941 byla stanovena výkupní cena za zdravé, prokrmené, lačné **husy a kachny** za 1 kg 20 kg. Spotřebitelská cena za živé husy a kachny za 1 kg 26 kg, za mrtvé za 1 kg 28 K.

12.IX.1941 nařízena včelařům povinná **dodávka medu** ze sklizně v roce 1941 z každého včelstva podle stavu k 20. VI. 1941 50% vymeteného medu, nejméně však z každého včelstva 1½ kg. Na podzimní krmení povoleno bylo na každé v včelstvo 10 kg cukru.

16.IX.1941 byla vyhláškou ministerstva zemědělství stanovena **dávka bramborů**, k uskladnění 125 K na osobu. Cena pěstitelská za 100 kg bělomasých 41 K a žlutomasých 51 K. Cena prodejní maloobchodní za 100 kg 60 K a 70 K.

Omezené zásobování židů.

23.IX.1941 vyhláškou ministerstva zemědělství bylo zakázáno židům vydávati za úplatu nebo bezplatně ovoce všeho druhu, čerstvé, sušené nebo jinak konservované, sušené plody a ořechy, marmelády, jamy, sýry, cukrovinky, ryby a výrobky z ryb, drůbež a zvěřinu všeho druhu, též v konservách. Toto ustanovení týkalo se nejen dodavatelů, nýbrž i pěstitelů, výrobců, opracovatelů a zejména též i spotřebitelů.

Židům patřící lístky pro domácnost, takzv. lístky kmenové, musily býti označeny písmenem „J" (Jude) a také na potravinových lístcích se musily stejně označovati ústřižky na ty potraviny, které židé nedostávají.

Těm židům, kteří nosili židovskou hvězdu, musily se při vydávání potravinových lístků oddělit ústřižky na ty potraviny, které byly pro židy zakázány. (Toto poslední nařízení bylo vydáno 5.XII.1941.)

31.X.1941 byla stanovena dávka obilí pro samozásobitele na 14·50 kg na osobu a období. Místo 1 kg chleb. obilí může býti 1¼ kg ječmene.

Dodávková povinnost sádla škvařeného z domácích porážek vepřů byla nově upravena od 6. října 1941 takto:

vepř do	100 kg	mrtvé váhy	4·—kg sádla
"	120 kg	"	6·50kg "
"	140 kg	"	8·—kg "
"	160 kg	"	10·—kg "
"	180 kg	"	12·—kg "
"	200 kg	"	15·—kg "

Za sádlo škvařené dostal ve sběrně samozásobitel za 1 kg 18·80 K.

31. X. 1941 bylo nařízeno, že domácí porážky mohou se konati v každé obci jen v jeden určitý den v týdnu, který musil býti hlášen okresnímu úřadu. Ten pak to souhrnně Svazu protuky a Svazu pro maso k vůli kontrolám.

24. XI. 1941 vyhlásil NÚC (nejvyšší úřad cenový) pro spotřebitele nové ceny cukru: Všechny druhy křišťálu byly za 1 kg 7·40 K, moučka a krupice za 1 kg 7·80 K, cukr kostkový za 1 kg 8 K.

Na vánoce dostali všichni spotřebitelé — kromě židů — 40 g kávy zelené nebo 30 g kávy pražené.

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1941-1942:

ŠKOLY DÍVČÍ.

Počet žactva:

Obecná škola dívčí:			Hlavní škola dívčí:		
Třída:	I.	22 žákyň	Třída	I.	29 žákyň
	II.	23 "		II.	45 "
	III.	22 "		III.	50 "
	IV.	22 "		IV.	46 "
	V.	13 "	Celkem		170 žákyň
Celkem		102 žákyně			

Obecná škola dívčí byla hned na počátku roku přeorganisována na 4třídní spojením IV. a V. třídy. Vyučovali: Eliška **Vaňharová**, Eliška **Kvapilová**, Marie **Pytlíčková** a Adolf **Valenta**.

1. XII. 1941 byla dána Eliška **Kvapilová** na dovolenou a jako provdaná učitelka byla 1. I. 1942 dle vládního nařízení 389/1938 propuštěna ze služby. Od 1. XII. 1941 byla obecná škola dívčí 3třídní.

1. XII. 1941 byl učitel Adolf **Valenta** přeložen na školu hlavní jako učitel němčiny a na jeho místo byla přeložena z Nákla učitelka Otilie **Karkošová** 1. XII. 1941, která byla dána 1. VII. 1942 na trvalý odpočinek. Ručním pracem vyučovala na obecné škole do 1. X. 1941 Bohumila **Obrová**, potom Štěpánka **Drkošová**, přeložená do Lošťic z Doubravice. Náboženství katolickému učili farář Josef **Maliček** a kaplan Antonín **Němeček**.

Měšťanská škola dívčí upravena na hlavní školu 4třídní.

Vyučovali: ředitel Edmund **Smékal**, František **Pokorný**, František **Straka**, Elvíra **Popová**, Edmund **Švec**, Antonín **Furmánek**, Magda **Urbášková** a Anna **Nezbedová**.

Ručním pracem učila do 1.X.1941 Anna **Drkošová**, která se provdala za četnického strážmistra Františka **Vitáska** a přestala učit. 1.X.1941 nastoupila ze školy obecné Bohumila **Obrová**.

Náboženství českomoravskému učil na školách obecných i měšťanských katecheta Jan **Kopa**.

Změny v učitelstvu hlavní dívčí školy:

1.X.1941 byl odborný učitel František **Straka** přeložen na hlavní školu chlapeckou do Litovle.

1.X.1941 byl odborný učitel Antonín **Furmánek** přeložen na hlavní školu chlapeckou v Lošticích.

1.X.1941 byla odborná učitelka Růžena **Ošťádalová** přeložena z chlapecké na dívčí hlavní školu.

1.XI.1941 byla Růžena **Ošťádalová** dána na dovolenou a 1.I.1942 byla dle nařízení 3891/1938 jako vdaná učitelka propuštěna ze služby.

1.I.1942 byl na dívčí hlavní školu z chlapecké přeložen František **Kristen**.

1.II.1942 byla Anna **Nezbedová** ustanovena na hlavní škole chlapecké a místo ní ustanovena učitelskou praktikantkou Libuše **Hoblíková**.

15.III.1942 byla Růžena **Ošťádalová** opět přijata do služby.

1.IV.1942 byl jmenován František **Pokorný** ředitelem chlapeckých škol, kde ředitel František **Sitta** byl dán do výslužby.

15.IV.1942 byla učitelská praktikantka Libuše **Hoblíková** přeložena do Moravičan.

Vánoční prázdniny byly prodlouženy nejprve do 17. ledna, pak rozhlasem do 7. února, potom až do 4. března pro nedostatek topiva.

V prosinci bylo nařízeno ze škol odstraniti všechny **upomínky na Sokola** jako obrazy, nápisy.

20.I.1942 bylo všem školám nařízeno **německé úřadování** vestyku s okresním školním výborem.

30.XII.1941 výnosem okresního školního výboru v Litovli byla dívčí obecná škola upravena jako dvojtřídní. V I. třídě byl 1. a 2. ročník, v II. třídě 3., 4. a 5. ročník.

13.I.1942 nařídilo MŠANO (ministerstvo školství a osvěty) **rozšířené vyučování němčině.** Učilo se na obecné škole 1. a 2. ročník 4 hodiny týdně 3. až 5. ročník 7 hodin týdně. Na hlavních školách v každé třídě 7 hodin.

16.I.1942 nařídilo MŠANO, aby se školní zprávy a vysvědčení, konferenční protokoly, třídní knihy a výkazy psaly na předepsaných tiskopisech německo-českých. Vysvědčení a školní zprávy se musily psáti německo-česky a to jak data žáků a žaček, tak i známky. Jména obcí ležících v říši psala se jen německy, jména obcí v Protektorátě německo-česky.

22.I.1942 nařídilo MŠANO **vyloučení knih,** které byly původu ze Spojených států severoamerických, z knihoven žákovských, učitelských i veřejných.

28.II.1942 zastavilo MŠANO na všech školách vyučování **dějepisu.**

2.III.1942 nařídilo MŠANO všem zaměstnancům školské správy pozdrav zvednutím pravice.

26.III.1942 nařídila zemská školní rada, že místa vedoucích se mohou obsazovati jen silami, které dobře ovládají německý jazyk.

8. V. 1942 nařídilo ministerstvo vnitra, aby se všem veřejným zaměstnancům (také učitelům), kteří nevykonali zkoušku **z německého jazyka**, snížilo služné o 10% při platu do 2500 měsíčně a při platu přes 2500 K měsíčně o 20%.

ŠKOLY CHLAPECKÉ.

Počet žactva:

Obecná škola chlap.:

Třída:		
I.	31	žáků
II.	29	"
III.	32	"
IV.	42	"
Celkem	134	žáků.

Hlavní škola chlap.:

Třída:		
I.	28	žáků
II.A	38	"
II.B	32	"
III.	52	"
IV.	48	"
IV.A	44	"
Celkem	242	žáků.

Počet žactva z jednotlivých obcí:

Na obecné škole chlapecké: z Loštic 125, ze Žádlovic 9.

Na hlavní škole chlapecké: Loštice 84, Žádlovice 9, Moravičany 39, Doubravice 11, Palonín 22, Pavlov 16, Obectov 8, Radnice 8, Bílá Lhota 12, Červená Lhota 13, Hrabí 3, Měník 6, Pateřín 9, Rimice 17.

Úprava a organisace školy.

Dle vládního nařízení č. 89 ze dne 14. VIII. 1941 zřizuje se v Protektorátu Čechy a Morava 4třídní měšťanská škola, která navazuje na 4. ročník obecné školy, takže žáci za osmileté docházky mohou absolvovati 4 třídy měšťanské školy. Měšťanská škola stala se školou výběrovou, do níž do I. třídy letos postoupilo jen 40% žactva s nejlepším prospěchem. Z obecné školy chlapecké v Lošticích postoupilo do měšťanské školy dle toho z 23 žáků jen 9.

Ostatní třídy měšťanské školy měly žactvo podle zápisu před prázdninami a byly označeny vyšším číslem postupným. Žactvo, které mělo býti v I. třídě, je v třídě II., žactvo II. třídy je v třídě III. atd. Žáci zapsaní do jednoročního kursu byli vyučováni ve zvláštní třídě IV.A).

Obecná škola byla organisována od 1.IX.1941 jako 4třídní. Žáci, kteří nepostoupili do měšťanské školy, byli ve IV. třídě v 2. oddělení.

Na obecné škole chlapecké učili:

Jaroslav **Medek** (I. třída), Josefa **Marxová** (II. třída), Vincenc **Suchomel** (III.), Miloslava **Staffová** (IV.).

Změny v učitelském sboru školy obecné:

1.IX.1941 odešla výpomocná učitelka Mil. Staffová do Střeně a na její místo byla přeložena z dívčí školy Magda **Urbášková**. Učitelé Stanislav **Adam** a Stanislav **Pudil** byli na zdravotní dovolené. Stanislav **Adam** byl **1.X.1941** dán na trvalý odpočinek. **1.XII.1941** ustanoven byl Vincenc **Suchomel** po vykonané zkoušce z I. odboru na hlavní školu chlapeckou a na jeho místo ustanoven z Moravičan Leopold **Hřivna**.

Na hlavní škole chlapecké učili:

Jaroslav **Kobza**, Anežka **Chudá**, František **Kristen**, Jan **Spurný**, František **Obr**, Jaroslav **Volf**, Růžena **Ošťádalová**, Anna **Švestková**, Alois **Knop** a ředitel František **Sitta**.

Změny v učitelském sboru:

1.X.1941 byla přidělena Růžena **Ošťádalová** na dívčí zdejší hlavní školu a téhož dne byl přeložen na hlavní školu chlapeckou v Litovli (pobočka v Náklej Jan **Spurný** a místo nich Antonín **Furmánek**. **1.XII.1941** byl na dívčí hlavní školu František **Kristen** a místo něho na hlavní škole chlapecké ustanoven Vincenc **Suchomel**.

1.I.1942 byl ředitel František Sitta podle vládního nařízení z roku 1938 dán na trvalý odpočinek a správou školy zatím byl pověřen Jaroslav Volf.

1.III.1942 byl ustanoven učitelský praktikant Alois Knop výpomocným učitelem v Moravičanech s povinností vyučovati němčině a doučovati na zdejší hlavní škole dívčí.

1.IV.1942 byl odborný učitel na dívčí hlavní škole František Pokorný jmenován ředitelem hlavní školy chlapecké a Jaroslav Volf byl zproštěn vedení správy školy.

15.X.1941 byl zaveden název místo „měšťanská škola" „Hauptschule - hlavní škola."

13.XII.1941 byla ustavující schůze nové újezdní školní rady jmenované okresním školním výborem. Předsedou byl jmenován rolník Vincenc Mayer. Ve schůzi byl okresní inspektor Alois Polášek, jemuž všichni členové složili písemný slib. Školní rada měla 2 odbory: I. pro školy obecné se 6 členy a 3 náhradníky a II. pro školy hlavní s 11 členy a 3 náhradníky. Jednatelem a pokladníkem I. odboru byl zvolen učitel Jaroslav Medek a II. odboru Jaroslav Volf. Funkci hospodáře převzal po Vincenci Mayerovi Jan Linhart, rolník.

V měsíci červnu 1942 byl zakoupen promítací přístroj k promítání světelných obrazů.

27.VI.1942 zúčastnili se všichni učitelé a učitelky velké manifestace na sportovním stadionu v Olomouci, kde přednesl projev ministr školství, jménem vlády, Eman. Moravec.

Tělocvičná jednota Sokol Loštice 1941.

Činovníci byli: starosta Jaromír Ošťádal, I. náměstek František Žák, II. nám. Božena Kubíčková, náčelník Stanislav Klein, náčelnice Milada Hustá, vzdělavatel Jaroslav Kobza, jednatel Ladislav Winter, pokladník Ladislav Chytá.

Zakoupeno bylo maňáskové divadlo, se kterým obětavě hrával dětem knihkupecký příručí Ferdinand Gallas.

Pilně se v Sokole nacvičovalo ve všech oddílech na jarní akademii, která byla původně stanovena na Květnou neděli 6. IV. 1941. Pro úřední průtahy s povolením byla odložena na 27. IV. 1941. Ale již se nekonala, činnost Sokola byla 12. IV. 1941 zastavena.

Zastavení sokolské činnosti.

12. IV. 1941 na Bílou sobotu večer byl doručen náměstkovi starosty ČOS (České obce sokolské) Dru Schauerovi výměr policejním ředitelstvím v Praze, kterým se s okamžitou platností zastavuje činnost Sokola a jmění všech složek se zajišťuje. Zajímavý je o tom výměr říšského protektora. V něm se praví: „Od počátku války možno pozorovati, že ve spolku Sokol a v jeho složkách nabývají vrchu ony živly, které zamýšlejí přenésti odpor proti Říši do všech oborů. Mezi osobami, které byly zatčeny při likvidaci jednotlivých skupin odporu, je značný počet vedoucích činovníků SOKOLA. Sokolská vystoupení jeví zcela jednoznačně nepřátelský postoj vůči Německu. Za jugoslávského převratu (27. III. 1941) došlo v celé řadě sokoloven k živým projevům sympatií k novým vládcům Jugoslavie a k jugoslávskému Sokolu,

s nímž trvají stále ještě tajné styky. Byly zjištěny podobné nezákonné styky též se Sokolem v Paříži...."

Naše sokolská jednota, jako všechny ostatní, byla postižena na velikonoční neděli 13.IV.1941. Ještě za tmy ráno přišel ke mně jako starostovi jednoty sokolské s pozváním, abych ihned šel na četnickou stanici. Tam mně byl předán výměr okresního úřadu v Litovli ze dne 12. dubna 1941 č. 10.120/1-41 tohoto znění:

„Okresní úřad v Litovli zastavuje s okamžitou platností podle §28 odst. 2. zákona ze dne 15. listopadu 1867, č. 134 ř.z. ve znění vládního nařízení ze dne 31. III. 1939, č. 97 Sb.z.an. o právu spolčovacím činnost spolku Tělocvičná jednota Sokol v Lošticích.

Jmění spolku se zajišťuje.....

Spolkové úřadovny se uzavírají.

Uzavření nepostihuje pouze živnostenské podniky spolku....."

Okresní hejtman:
vz. Dr. Chmel v.r.

Byli hned zpostelí svoláváni všichni sokolští činovníci, kteří spravovali nějaký sokolský majetek, a všecko se důkladně sepisovalo. Nemám moc pěknou vzpomínku na tehdejšího velitele četnické stanice. Byl to sice dobrý člověk a upřímný Čech, ale svou povahou se nehodil do té těžké doby, byl příliš ustrašený.

Zajištěno bylo ze sokolského majetku:
Na hotovosti 236·75 K, na vkladních knížkách v záložně 34.663·85 K, cenné státní papíry v hodnotě 4000 K, veškeré nářadí a zařízení v tělocvičně školní, v sokolském kině, na cvičišti, na Střelnici a jinde.

Musil se také odevzdati sokolský prapor. Ten byl později odeslán do sběrny textilií a kovové části na sběr kovů. Ze sokolské knihovny pak bylo dáno 61 kg do sběru papíru. Nářadí a zařízení bylo buď zničeno, nebo značně poškozeno a také rozkradeno. Jedině zařízení v kině bylo dobře zachováno a udržováno, poněvadž to byl podnik, který Němcům vynášel takové zisky, jako nikdy před tím. Vždyť mnozí lidé i takoví, kteří nechodili dříve do kina, poněvadž bylo sokolské, chodili nyní horlivě do kina, zvláště na filmy německé.

Persekuce sokolských činovníků.

Již 1. IX. 1939, kdy Hitler poručil přepadnouti Polsko, bylo mnoho sokolských činovníků uvězněno a později byli zatýkáni, zvláště po 12. IV. 1941, pozastavení sokolské činnosti.

Největší pronásledování začalo, když byl dán říšský protektor Neurath 27. září 1941 na dovolenou, poněvadž se asi zdál Hitlerovi příliš mírný na nás Čechy, a vystřídal ho krutý generál policie **R. Heydrich**. Hned po svém příchodu 28. IX. 1941, na svátek sv. Václava, vyhlásil v celém Prolektorátě stanné právo. Hned byl zatčen předseda vlády generál Eliáš, odsouzen k smrti a později popraven. Několik generálů a vysokých důstojníků a stovky členů illegálních organisací: členů Komunistické strany Československa, Sokolů, legionářů a jiných bylo v několika dnech popraveno a tisíce lidí bylo odváženo do koncentračních táborů.

8. X. 1941 bylo najednou zatčeno více než 1200 sokolských činovníků v ČOS, v župách i v jednotách. Postihlo to naši sokolskou j

jednotu, ze které byli zatčeni: Jaromír **Ošťádal**, starosta jednoty a I. náměstek sokolské župy Severomoravské, Josefa **Heidenreichová**, župní a okrsková náčelnice a bývalá náčelnice jednoty, MUDr Karel K **Kukula**, zdravotník jednoty a bývalý župní zdravotník a Bohuslav **Ošťádal**, který byl do svého přeložení z Loštic náčelníkem jednoty, okrsku a I. místonáčelníkem župním. Byli odvezeni do Litovle a odtud společně z celé župy do Olomouce do budovy bývalého vojenského divisního soudu, kde mělo sídlo gestapo olomucké.

Právě za měsíc byla asi třetina činovníků z každé sokolské župy propuštěna na svobodu. Tak se dostali domů: Jaromír Ošťádal, MUDr Karel Kukula a Josefa Heidenreichová, která se vrátila nemocná.

Ostatní, mezi nimi Bohuslav Ošťádal, byli toho dne 7. XI. 1941 odvezeni do Brna ze žup moravských a do Prahy ze žup českých.

Počátkem ledna 1942 byli pak všichni, bylo jich 830, odvezeni do jednoho z nejhorších koncentračních táborů v Osvětimi v Polsku. V květnu 1942 počali se vraceti domů. Ale ne všichni. Z 830 se vrátilo jen 69, ostatní tam všichni zahynuli. Bohuslav Ošťádal se vrátil 16. V. 1942.

Divadelní odbor Sokola 1941

Sehrány byly tyto hry:

8. a 9. III. Werner **Červený mlýn**, rež. Ant. **Gärtner**.

30. III. Šíma, **Obr a paleček**, pro děti, rež. Al. **Rada**.

Nacvičené již a plakátované představení **Případ revizora Kožuchina** od Zoubka, chystané na 20. IV. 1941 v režii předsedy divadelního odboru Jaroslava **Nesvadbíka** již nebylo provedeno pro zastavení činnosti 13. IV.

Jednota Orla Loštice 1941.

Činovníci byli opět beze změny, jen režiséra pro dětské hry vystřídal kaplan Antonín **Němeček**. Starosta Jan **Hopliček** ze Žádlovic, místostarosta Alois **Rotter**, jednatel František **Vyroubal**, pokladník Stanislav **Veselý**, vzdělavatel farář Josef **Maliček**, režisér kaplan František **Hrnčiřík**, náčelník Emil **Hekele** a náčelnice Anna **Krejčí**.

16. II. 1941 byl konán orelský ples. Z čistého zisku věnováno bylo 400 K správě Lidového domu, 514 K zůstalo jednotě Orla.

Čestný člen Orla Dr. Václav **Kubíček** poslal v všem členům výboru upomínkový list s podobiznou na památku 75. narozenin za blahopřání a za účast při velké slavnostní mši v chrámu sv. Prokopa v Lošticích.

Členové jednoty účastnili se Duchovního dne Orelstva na Sv. Kopečku.

Od ústředí Orla v Brně bylo nařízeno přijímati do Jednoty členy rozpuštěných Skautů - Junáků.

V listopadu 1941 byla veškerá činnost Orla zastavena a majetek zabaven. V pokladně měla jednota 305·85 K, za které byly koupeny knihy pro katolickou mládež.

Jednota divadelních ochotníků 1941.

Činovníci byli: předseda Emil **Vítek**, místopředseda Augustin **Mrázek**, jednatel Oldřich **Švec**, pokladník Zdeněk **Zdráhal**.
Sehrány byly 4 hry v 15 představeních: **Děvče z přístavu** 5x, **Země úsměvů** 4x, **Panna Pussy** 4x a **Pan Breburda zaná**ší 2x.

Rybářský spolek v roce 1941.

Činovníci spolku byli zvoleni v roce 1939 na 3 léta. Předseda Josef **Urbášek**, místopředseda Jaromír **Ošťádal**, jednatel Jan **Matyáš**, pokladník Miloslav **Urban**.

Valná hromada byla 3.IV.1941 za přítomnosti 16 členů. Podmínky a poplatky při dávání povolenek byly stanoveny jako v roce 1940: Členové platili za sezonu 50K a na měsíc 30K. Hosté platili na měsíc 40K a na den 10K.

15.IV.1941 pronajala obec místní spolku horní rybník za uznávací poplatek roční 10K na 10 roků.

Vánočních kaprů bylo spolku přiděleno jen 200 kg. Ale bylo jich z Litomyšle dovezeno jen 103 kusy ve váze 150 kg. Kupní cena byla za kg 14·70K. Za dovoz nákladním autem bylo zaplaceno 600K. Kapři se prodávali 1 kg za 19K.

Včelařský spolek pro Loštice a okolí 1941.

Činovníci byli: předseda Jos. **Žitný**, rolník z Řimic, místopředseda Ant. **Šafr**, zahradník, jednatel a pokladník Bob. **Vavrda**, učitel v Řimicích, důvěrník pro Loštice Jos. **Škrabal**, vlakmistr v.v. oddubna po Frant. Reifovi. Revisoři Jaromír **Ošťádal** a Josef **Urbášek**.

Odvedeno bylo 88 kg medu, 12 kg vosku a voštin 25·5 kg. Sběračem byl zvolen Jos. **Škrabal**.

Spolek měl 99 členů činných se 748 včelstvy. Přes zimu uhynulo 296 včelstev a po jarním proletu 132 včelstev. Příděl cukru 10 kg po 6·13K.

Ve spolku přednášeli: Ing. Savvin o včelích chorobách, Ing. Skála o nosemě, Jos. Sevelda o ovocnictví a Ing. Palásek o chorobách ov. stromů.

V ROCE 1941 ZEMŘELI:

3.I. František **Řmot**, dělník, č.4., nar. 17.X.1859.
14.I. Anna **Nesvadbíková**, nar. 18.II.1879, manželka ředitele měšťanské školy v.v., dcera Rudolfa Schönhöffera, obchodníka a prvního českého starosty v Lošticích.
2.II. Jan **Václav**, obuvník nar. 19.V.1850, 90letý.
3.II. Marie **Köglerová**, soukromnice nar. 6.XII.1853.
4.II. Antonín **Dvořák**, obchodník s nábytkem, v Lošticích byl od podzimu 1938, kdy uprchl ze Zábřeha, rodák z Prostějova, 45letý.
19.II. Valentin **Živný**, bývalý obchodník na čís.XVII, nar. 14.VII.1863.
27.II. Adolf **Jurásek**, soukromník, č.245, nar.1.IX.1863.
18.IV. František **Vařeka**, dělník č. 219, nar. 1.V.1875.
20.IV. Marie **Tikalová**, dělnice č. 214, nar. 10.XII.1859.
13.V. Ferdinand **Korotvička**, výměník na čísle 59, narozený (22.VIII.) 1855, 13.XII.
22.V. Adolf **Silberský**, výměnkář na čísle 109, narozený 22.VIII.1855.
10.VI. Dominik **Funěk**, rolník čís. 204, rodák z Palonína, narozený 14.VIII.1872.
5.VII. Josef **Suchomel**, řezník a hostinský č.148, narozený 24.III.1869.
4.VIII. Matylda **Franková**, rolnice č.94, nar.26.II.1872.
18.VIII. Adolf **Červinka**, obchodní zástupce č.193, narozený 11.IV.1888.
11.IX. Edmund **Vaněk**, kapitán v.v. čís.484, nar. 6.VII.1887.
13.XI. Jarmila **Rosůlková**, obchodnice, dcera obchodníka Ladislava Bubeníka, nar.19.III.1906.
16.XI. Cyril **Kubíček**, syn řídícího učitele, nar.19.XII.92. Byl v Moravičanech po pádu přejet vlakem.

22.XI Tekla **Kubicová**, výměnkářka čís. 241, narozená 14.1.1852.

5.XII. Klementina **Sedláčková**, vdova po četnickém strážmistru, narozená 8.VI.1868.

Mimo Loštice zahynuli v r. 1941:

11.VI. Emil **Fischer**, žid, obchodník smíšeným a střižným zbožím na čísle 247, nar. 6.II.1882. Byl udán svým zaměstnancem, že poslouchá cizí zakázaný rozhlas, byl zatčen, vězněn a zahynul v táboru koncentračním v Osvětimi.

4.X. Jindřich **Fest**, rodák z Litovle, rodina za války vystěhována do Loštic, učeň mechanik, narozený 2.VI.1922, jako komunista zatčen a v Brně popraven 4.X.1941.

13.X. Otto **Knöpfelmacher**, syn obchodníka s vejci na čísle 63., učeň zámečnický, byl zatčen jako komunista a popraven v Mathausenu.

5.XI. Ferdinand **Pluskal**, slabomyslný, narodil se na čísle 156 30.V.1895. Pro nadávky Hitlerovi byl zatčen a zbit smrtelně. Zemřel v Kroměříži v ústavu pro choromyslné.

Válečný rok 1942.

Válečná situace se značně zlepšila. Vrchní velení Rudé armády se připravilo k rozhodné protiofensivě. Rozkaz k zahájení dal J.V.Stalin 6.XII.1941. Po čtyřicetdní drtila Rudá armáda Němce před Moskvou. Němci utrpěli velké ztráty a byli vrženi místy až 400km od Moskvy. Rudá armáda tím rozmetala pověst o nepřemožitelnosti Hitlerovy armády. V zimní kampani 1941-42 osvobodila Rudá armáda přes 60 měst a 11.000 vesnic. Německý válečný stroj nebyl však dosud rozbit. Jeho síly byly stále značné a bylo jich používáno výhradně na sovětské frontě. V roce 1941 vedl Sovětský svaz boj proti Německu fakticky sám. Ale již vté době se tvořila protihitlerovská koalice světových velmocí-SSSR, Velké Britanie a Spojených států. V červenci 1941 byla mezi SSSR a Velkou Britanií podepsána dohoda o společných válečných akcích proti Německu. V roce 1942 byla mezi nimi uzavřena smlouva o spojenectví ve válce proti Německu a o spolupráci a vzájemné pomoci po válce. Smlouva byla uzavřena na 20 let. Vojenskou dohodu se Sovětským svazem podepsaly také Spojené státy.

Němci se nejvíce obávali druhé fronty. A ta se pořád nezřizovala. Proto v květnu 1942 zahájili novou ofensivu. Dosud měli ze svých 256 divisí na východě neméně než 179 divisí. Desítky dalších divisí byly z obsazených území vrženy na sovětskou frontu.

Hitlerovci dobyli Kerč a zahájili útok na Sevastopol. Boje o něj trvaly 250 dní.

V létě 1942 nabyli Němci značné převahy sil a dobyli značných úspěchů. Vstoupili do prostoru

Voroněže, Stalingradu a Novorosijska. Hitler viděl i nadále svůj hlavní cíl v dobytí Moskvy. Hodlal Moskvu obejít od východu a odříznout ji od volžského a uralského zázemí. K tomu nutně potřeboval dobýti Stalingrad.

Město bylo se všech stran ostřelováno více než 1500 děly a tisíce letadel den co den zasypávaly Stalingrad trhavými a zápalnými bombami. Ale rudí obránci odráželi vytrvale a zmužile zběsilé nepřátelské útoky.

Na úsvitu 19.XI.1942 prolomila Rudá armáda po mocné dělostřelecké přípravě na třech frontách kol Stalingradu nepřátelská postavení a přešla do útoku. Rozdrtila nepřítelova křídlová postavení a začala ničit obklíčenou armádu von Paulusovu. Začátkem února v roce 1943 přestala německá armáda mající asi 330 tisíc mužů existovat.

Stalingradské válečné operace, prováděné dle plánů J.V.Stalina, nemají sobě rovných v celých světových dějinách ani co do rozsahu bitev, ani co do válečnického umění. Po prvé v dějinách válek byla obklíčena a zlikvidována tak obrovská masa nepřátel. Po skončené bitvě bylo sebráno a pohřbeno 147.000 padlých německých vojáků a důstojníků a 46.700 padlých sovětských vojáků a důstojníků.

Stalingradské vítězství znamenalo základní přelom v II.světové válce. Po stalingradské krvavé bitvě se již Němci nedokázali vzpamatovat.

Nová protektorátní vláda.

V lednu 1942 byla jmenována státním presidentem Dr. Emilem **Háchou** a schválena protektorem generálem policie R. **Heydrichem** nová vláda v tomto složení:

Dr. Jaroslav **Krejčí**, předseda vlády a ministr spravedlnosti,
Bienert, bývalý policejní president v Praze, ministr vnitra,
Dr. **Bertsch**, **Němec**, ministr hospodářství a práce,
Emanuel **Moravec**, bývalý plukovník generálního štábu, ministr školství a osvěty,,
Hrubý, ministr zemědělství a lesnictví,
Dr. **Kamenický**, ministr dopravy a techniky,
Dr. **Kalfus**, ministr financí.

Vládní nařízení o povinné službě mládeže

bylo vydáno 28. V. 1942.

§1. Všichni mladiství protektorátní příslušníci a rijského původu podléhají povinné službě mládeže.

§2. Vedle výchovy rodinné a školní dostává se mladistvým tělesné duševní a mravní výchovy v povinné službě mládeže.
Povinná služba mládeže vztahuje se též na průpravu k povolání, a to v rozsahu, který stanoví bližší předpisy.,

§3. Výhradné vedení povinné služby mládeže přísluší **KURATORIU PRO VÝCHOVU MLÁDEŽE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ**. Kuratorium je ústředním úřadem Protektorátu.

§4. Předsedu Kuratoria jmenuje státní president,

členy Kuratoria jmenuje jeho předseda.
Předsedou jmenoval státní president Dr. Emil Hácha ministra školství Emanuela **Moravce**.
Povinné službě mládeže podléhali mladiství, hoši i děvčata, od 10 do 18 roků.

1. VII. 1942 bylo vydáno vládní nařízení kterým se památný den 6. VII. **Husův svátek**, překládá na neděli 5. VII. 1942. Církevní slavnosti vztahující se na 6. VII. odloží se na neděli 5. VII. a požívají tohoto dne dosavadní právní ochrany.

7. VIII. 1942 bylo vydáno vládní nařízení veřejným zaměstnancům **o služebním pozdravu**:

§1. Veřejní zaměstnanci protektorátní příslušnosti zdraví vztaženou pravicí (v případě tělesné překážky levicí):
a) při hraní říšských hymen,
b) při pozdravu říšských a protektorátních vlajek.

11. XI. 1942 bylo vydáno vládní nařízení o sběru **mědi a slitin mědi**. Týkalo se to sejmutí a odevzdání částí budov z mědi a ze slitin mědi: střechy, krytiny střech, věží, zdí, říms, obložení, obrub, nástavků, ozdob, okapových žlabů, dešťových odpadních trub, bleskosvodů, drátů atd. Do 15 dnů se musilo hlásiti okresnímu úřadu a čtvermo vyplniti ohlašovací listy. Za odevzdané předměty mělo býti později poskytnuto odškodnění v kovu nebo v penězích.

16. XII. 1942 bylo vydáno vládní nařízení o **dani z majetku**. Daně prosté byly tyto částky: 100.000 K pro poplatníka, 100.000 pro manželku a 100.000 K pro každé nezletilé dítko. Dalších 100.000 K bylo prosto daně, když poplatník byl stár přes 60 let, nebo nejméně 3 roky kýdělku

neschopen, nebo když jeho poslední důchod nepřesahoval ročně 30.000 K, nebo když veškerý majetek nepřevyšoval 1,000.000 K. Daň z majetku činila 1½% dani podrobeného majetku.

Památka Fr. Palackého, otce národa.

13. I. 1942 oznámil okresní úřad v Litovli, že státní sekretář Karl Herman Frank nařídil, že všechny pomníky Palackého v Protektorátě mají býti odstraněny. V této věci jest neprodleně učiniti nutná opatření.

21. I. 1942 nařídil okresní úřad v Litovli, aby ulice a místa pojmenovaná po Fr. Palackém byla neprodleně přejmenována. O provedení jest sem ihned podati zprávu, nejpozději 27. I. 1942.

26. I. 1942 usnesla se městská rada na rozkaz okresního úřadu přejmenovati **Palackého třídu** na **Müglitzerstrasse - Mohelnická třída.**

27. I. 1942 nařídil zemský úřad v Brně vybírati dávku z obytných místností, z jedné 50K a dávku z hraní karet.

27. I. 1942 dle výnosu okresního úřadu se městské zastupitestvo usneslo zavésti **pracovní povinnost** všech mužských osob od 16 do 60 roků věku. Osvobozeni mohou býti jen majitelé potahů pro veřejnou dopravu, nemocní, zaměstnaní mimo Loštice, zaměstnaní v podnicích pro válku důležitých, dělníci pracující ve třech směnách, lékaři, zvěrolékaři, lékárníci. Brzy bylo počato s úklidem sněhu ve městě.

6. II. 1942 povolilo ministerstvo spravedl-

nosti výnosem číslo 4987/42-7, aby okresní soud v Litovli konal v Lošticích jednou měsíčně **soudní úřední den** pro Loštice a 14 okolních obcí vždy každý 3. čtvrtek v měsíci. K tomu účelu propůjčena kancelář lesního úřadu v I. poschodí radnice.

Již 24. IX. 1941 schválilo zastupitelstvo náklad do výše 4500 K, spojený s konáním soudních úředních dnů v Lošticích. Obce, které se ke konání soudních dnů připojily, měly městu Lošticím přispívati přiměřenou částkou dle daňové základny. Jednání s obcemi vedlo město Loštice.

První soudní den byl konán 16. IV. 1942.

26. III. 1942 nastoupil do zastupitelstva i do městské rady Němec Ferdinand **Deimer**, četnický vrchní strážmistr v. v. Stalo se tak, když Němec, hostinský Edmund **Bühn** musil k všeobecné radosti všech loštických Čechů nastoupiti vojenskou službu. Deimer byl v Lošticích četníkem za I. světové války. Tehdy se oženil s Češkou Marií Kolbovou z č. 286 v Moravičanské ulici. Později se dostal na Slovensko, odkud se vrátil do Loštic jako pensista. Za II. světové války se sice cítil Němcem, ale zlý nebyl. Jeho manželka i obě dcery zůstaly Češkami.

Rozpočet na rok 1943

byl schválen městským zastupitelstvem 17. IV. 1942.

Potřeba	865.013 K
Úhrada	-189.166 K
Schodek	657.847 K
Přirážky: 125% z daně domovní	-38.375 K
400% z daní ostatních	-290.000 K
Neuhrazeno	329.472 K

O úhradu byl požádán zemský úřad v Brně.

17. IV. 1942 povolilo městské zastupitelstvo Rybářskému spolku zříditi **nový rybník** za stávajícími dvěma rybníky na chov kapří násady. Nájem obecní louky povolen na 10 roků za nájemné, které se dosud získávalo při prodeji trávy.

III. sbírka na německý červený kříž.

Vroce 1942 musila městská rada uspořádati sbírku na německý červený kříž. Na sběrací archy se vybralo 10.059 K, přímo byly složeny větší dary v obnosu 18.749 K, poštovní spořitelnou bylo odesláno 27.600, z toho jen Vlčická papírna poslala 20.000 K. Celkem tedy bylo pro Němce věnováno z Loštic **56.408 K.**

Vroce 1942 byly zastaveny obě loštické **cihelny**, Fischerova i Červinkova.

Zásobování v roce 1942.

Samozásobitelská dávka **obilí** byla na osobu a období (4 týdny) 14·50 kg. Ve mlýně se vydávalo za 100 kg pšenice : 10 kg mouky hrubé, 5 kg krupice, 65 kg (pšenice) mouky hladké a 16 kg otrub.

Dodávková povinnost vajec byla zvýšena ze 60 vajec na 65 od jedné slepice na rok a zavedena byla povinnost dodávky vajec také od liliputek 50 kusů a od kachen 30 vajec.

Od 16.II.1942 nesmělo se vydávati **Židům** vepřové maso a nesměly se jim povolovat domácí porážky. Nesmělo se jim prodávat víno, ani ovocné a tihoviny.

V roce 1942 byla zavedena **zdravotní prohlídka masa** povinná při všech porážkách i domácích podle říšsko-německého vzoru.

Byl vydán zákaz prodávati **zeleninová semena** těm, kteří pěstují zeleninu jenom pro svoji domácnost před 15.IV. Cibulové semeno ani po tom dni se nesmělo prodávati.

20.IV.1942 byla snížena **dávka obilí** samozásobitelům na 13 kg pro osobu na období. Rozdíl v dávce musili zemědělci odevzdati.

V dubnu bylo nařízeno v lístcích pro domácnost zapisovati u každého **národnost** velkými písmeny: „D" = Němec, „T" = Čech, „A" = cizozemec, ale ne Němec, „J" = Žid, „JP" = položiá ve smíšeném manželství, který nemusí nositi židovskou hvězdu.

28.IV.1942 bylo nařízeno, aby veškeré pozemky s okopaninami byly také **mákem** osety tak, aby na 1 m² byla 1 rostlina máku.

25.V.1942 byla **dávka masa a sádla** samozásobitelům z domácích porážek sníže-

na ze 4 kg na osobu a období na 3·20 kg. Doba samozásobení musila býti propočítána a prodloužena.

V červnu 1942 nařízeno bylo, že pěstitelé **ovoce** mohou si ze své úrody ponechati pro každého člena své domácnosti 25 kg peckového ovoce až na třešně a višně a dále 25 kg ovoce jádrového, jakož i přiměřené množství ostatního ovoce včetně třešní a višní. Ostatní ovoce musili odevzdati sběrně. Jen majitelé domovních zahrad byli osvobozeni od dodávky ovoce. Domovní zahrady byly ty, ve kterých bylo nejvýše 10 plodných stromů nejméně 5letých. Přepravovati ovoce drahou nebo poštou bylo nepřípustno, zásilky mohly býti zabaveny.

23. VI. 1942 bylo nařízeno dodávati **sádlo** z domácích porážek v době letní místo v papíru v hrncích buď kameninových nebo smaltovaných.

28. VI. 1942 byl vydán zákaz volně zcizovati **seno ze sklizně 1942**.

30. VI. 1942 stanovil NÚC, Nejvyšší úřad cenový, výkupní ceny **hus a kachen** na 25 K za 1 kg. Tyto ceny dostali chovatelé od sběrny.

Povinná dodávka zvěřiny v honebním roce 1942–43 byla upravena ministerstvem zemědělství a lesnictví **5. VI. 1942**. Vztahovala se na 50% úlovku zvěře spárkaté, zajíců a bažantů složených v době od 1. X. 1942 do 31. III. 1943. NÚC stanovil nejvyšší ceny zvěřiny: 1 kg zajíce 9·50 K, bažant mladý dle jakosti za 1 kus 24 K a 15 K, bažant starý 18 K, koroptev mladá za 1 kus 10 K a 8·50 K, stará 7·50 K.

Povinná dodávka medu na rok 1942 byla nařízena 50% sklizně, nejméně 2 kg z včelstva dle stavu 15. VII. 1942. Výkupní cena 20 K za 1 kg.

Kontingent dobytka byl stanoven z 1 ha zemědělské půdy na 80 kg hovězího a 23 kg vepřového dobytka. Na kontingent se započítával prodej dobytka jatečného i užitkového. Předepsal se každému, kdo obhospořadoval aspoň ½ ha. Kontingent hovězí mohl se také splniti dodávkou vepřů v poměru 3:2, za 100 kg hovězího 66 kg vepřového. Byly také stanoveny premie za vyšší dodávky dobytka a to 300 K za 50 kg živé váhy. Pokuta za nesplnění dodávky 10 K za 1 kg.

1. X. 1942 znova byla upravena **výkupní cena hus a kachen**. Sběrna platila za 1 kg 15 K a k tomu premie za husu od 3·50 kg 40 K, za husu od 4·50 kg 80 K a za kachnu od 1·50 kg 30 K.

Ceny vajec byly stanoveny takto: ceny spotřebitelské za 1 kus dle váhy 115 a 125 haléřů, ceny výkupní pro chovatele za 1 kg v létě 15·20 K, v zimě do 31. III. 17·20 K.

V květnu 1942 bylo vydáno nařízení, dle kterého byli **židé** vyloučeni z odběru všech časopisů a poště zakázáno jim je doručovati.

Obyvatelé města Loštic 1942 dle potravinových lístků vydávaných 20. XI. 1942:

Do 3 roků věku	183	osob
od 3 do 6 roků	159	"
od 6 do 10 roků	188	"
od 10 do 14 roků	197	"
od 14 do 18 roků	184	"
od 18 do 20 roků	74	"
nad 20 roků	2032	"
celkem	3017	"

Z celkového počtu bylo už jen 7 židů.

Odplata katu Reinhardu Heydrichovi.

Říšský protektor generál policie Reinhard Heydrich, <který> nastoupil svou vládu na pražském hradě 27. IX. 1941 vyhlášením stanného práva, popravou v několika dnech více než 500 našich nejlepších lidí a zatýkáním a odvlečením do koncentračních táborů několik tisíc občanů, z nichž se velká část již domů nevrátila. Tak například z 830 odvlečených sokolských činovníků do Osvětimi se vrátilo jen 69.

A protektorátní vláda jmenovaná a Heydrichem schválená v lednu 1942 všechny ty zločiny schvalovala. 2. II. 1942 vysílal pražský rozhlas projev ministerského předsedy a ministra spravedlnosti Dr. Jar. Krejčího, v němž přiznal, že on s presidentem Háchou zradili a vydali Heydrichovi ministerského předsedu generála Eliáše, pražského primátora Klapku a české generály. Dále Krejčí řekl, že Hitler a Heydrich vůči Čechům postupují podle práva! Poměry v Čechách a na Moravě se prý na podzim 1941 vyvinuly tak, že říše měla právo a povinnost zakročit, aby prý bylo obnovena „právní postavení protektorátu". Dále doslova řekl: „Pro budoucnost Čech a Moravy každé opatření v této chvíli, byť i sebeostřejší, bylo dobré." Na konec Krejčí hrozil českému národu terorem. Prý vláda nebude pasivně přihlížet k různým „nemocem", nýbrž tvrdě zasáhne.

Tvrdý Heydrichův teror skončil 27. V. 1942. Parašutisté shození se spojeneckých letadel odstranili nenáviděného protektora atentátem provedeným v Praze.

6. VI. 1942 promluvil otom v moskevském rozhlase vedoucí tamní české emigrace mezi jiným tato slova: Klement Gottwald řekl:

„Skolením Heydricha podal náš lid celému

světu daleko viditelný důkaz, že přes všechny hrůzy německé okupace stojí nezkrušen a nezlomen a že jeho nepřátelství vůči cizáckým vetřelcům je nesmiřitelné. Kulky, vypálené českýma rukama, stihly Heydricha v den 27. V. Toto datum je symbolické. Osm měsíců před tím, 27. září 1941, přišel tento Heydrich do Prahy, vyslán Hitlerem, aby tam srazil na kolena odbojný český národ. A Heydrich začal své dílo hnusné krvavými masakry. Na 500 českých vlastenců dal popravit veřejně, tisíce jiných dal zavraždit tajně. Osm měsíců trval úporný boj našeho lidu s tímto netvorem. A po osmi měsících leží tento krvavý kat sražen českou rukou, poslán d do pekel českým člověkem. Za pokus o pokoření našeho lidu zaplatil Heydrich svým vlastním bídným životem, náš národ vychází z osmiměsíčního těžkého zápasu jako vítěz.

Tím, že srazili Heydricha, dali však neznámí hrdinové odplatu nejen za prolitou českou krev, nýbrž současně pomstili nesčetné oběti jiných evropských národů. Právě v poslední době byl Heydrich Hitlerem dosazen jako vrchní kat nad všemi okupovanými národy a ruka národních mstitelů ho zasáhla právě v okamžiku, kdy odjížděl do Berlína, aby svému mistru podal zprávu o svém zájezdu do Francie a do Holandska, kde za sebou nechal desítky popravených francouzských a holandských vlastenců. Vdovy a sirotky celé porobené Evropy žehnají ruce, která poslala Heydricha na onen svět!"

Tak mluvil 6. VI. 1942 v moskevském rozhlase **Klement Gottvald**, hlava české emigrace v Moskvě a předseda Komunistické strany Československa.

Po atentátu na Heydricha rozpoutali hned nový protektor Daluege a státní sekretář Karl Hermann Frank nový zběsilý teror. Bylo vyhlášeno stanné právo. V několika dnech bylo popraveno několik stovek dobrých Čechů. U všech byla uváděna stejná vina, že schvalovali atentát na Heydricha.

Z loštických rodáků byl ty dny v Brně popraven správce záložny v Ivančicích Zdeněk Chudoba. Narodil se v Lošticích roku 1904, byl synem ředitele měšťanské školy Aloise Chudoby.

Nastalo velké pátrání po pachatelích atentátu. Byla vypálena celá vesnice Lidice na Kladensku a vesnička Ležáky na Chrudimsku. Všichni muži byli v obou obcích vyvražděni, všechny ženy odvezeny do koncentračních táborů a všechny děti odvlečeny do Německa na poněmčení.

Po celém Protektorátě byli hledáni útočníci policií i vojskem. I v Lošticích se jednoho dne v červnu objevil oddíl vojska. Hlídky obsadily všechny příchody do města a ostatní se rozlezli po celém městě a prohlíželi dům vedle domu. Všichni obyvatelé musili vojákům německým předložiti policejní přihlášky a občanské legitimace. Zároveň se konaly v domech prohlídky. Zvlášť byly hledány zbraně a nadměrné zásoby potravin. Někteří vojáci byli při tom dosti slušní, ale většina si počínala hrubě i surově.

Policie dala ofotografovati věci nalezené na místě atentátu: čepici, kabát, aktovku a kolo a poslala otisky četnickým stanicím. Všichni obyvatelé, mladí, staří, musili postupně za četnického dozoru chodit se na obrazy dívat a pak na svou čest a svědomí prohlásiti, zda ty předměty znají či neznají. U nás v Lošticích se toto

představení konalo v Lidovém domě za asistence četnictva. Trvalo to dva a půl dne, než se všichni obyvatelé Loštic vystřídali. Všichni ovšem prohlašovali, že ty věci neznají. Proto také nikdo nedostal odměnu, která byla vypsána za vypátrání útočníků. Byla vypsána odměna 10,000.000 K.

Musila přijíti zrada, aby byli útočníci vypátráni. Byli ukryti v pravoslavném kostele sv. Karla Boromejského v Praze. Zahynuli tam po tvrdém boji s Němci. Němci pak popravili pravoslavného biskupa Gorazda a jeho druhy a církev pravoslavná byla rozpuštěna. Kněží musili na nucené práce do německé říše. Byl mezi nimi i loštický rodák, chudobínský pravoslavný farář Otakar **Hofman.**

Hned po atentátu všechnu vinu za strašný zločin ze stanoviska německého, za záslužný vlastenecký čin se stanoviska českého, svedla vláda na londýnskou emigraci. President Dr. Emil **Hácha** pak veřejně v pražském rozhlase prohlásil presidenta republiky Dra Eduarda **Beneše** za národního nepřítele číslo 1.

Karl Herman Frank, státní sekretář, který měl čím dále tím větší moc proti Čechům, počal pronásledovati příbuzné zahraničních vojáků a pracovníků. Na Moravě byl pro ně koncentrační tábor v Svatobořicích na Kyjovsku. Z Loštic tam byli odvlečeni: Karel **Konečný** a jeho manželka Františka, poněvadž jejich syn Karel byl ve spojenecké armádě, Jan **Muzikant** a jeho manželka Emilie pro útěk zahraničí a vstup do spojenecké armády syna Bohuslava, o něco později Metoděj **Zavadil,** protože jeho sestra Anežka **Hodinová Spurná** pracovala v zahraničním odboji v Londýně.

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1942-1943:

ŠKOLY DÍVČÍ:

Počet žákyň:

Obecná škola dívčí:

Třída I. 33 žákyň
II. 43 "
III. 45 "
Celkem 121 žákyň

Hlavní škola dívčí:

Třída: I. 28 žákyň
II. 32 "
III.A 30 "
III.B 32 "
IV. 39 "
Celkem 161 žákyň

Na obecné škole dívčí učili:
Marie **Pytlíčková**, Eliška **Vaňharová**, Marie **Sedláčková**, Štěpánka **Drkošová** učila ručním pracím. Náboženství katolickému učili: farář Josef **Maliček** a kaplan Antonín **Němeček**. Náboženství československému učil katecheta Jan **Kopa**.

Na hlavní škole dívčí učili:
Ředitel Edmund **Smékal**, František **Kristen**, Adolf **Valenta** (němčině), Edmund **Švec**, Růžena **Ošťádalová**, Anna **Nezbedová**, Jaroslav **Špička** (němčině).

Změny v učitelstvu:

Adolf **Valenta** byl od 1.X.1942 ustanoven řídícím učitelem na Baťově obecné škole ve Zruči nad Sázavou v Čechách.

Štěpán **Kristen** byl 1.X.1942 ustanoven na vlastní žádost na místo Valentovo. Narodil se v Dobré Vodě u Mor. Budějovic v Dubicku 9.XII.1911. Vystudoval gymnasium v Žábřeze. Po maturitě v roce 1931 počal učiti na Podkarpatské Rusi. S přerušením vojenskou službou učil tam až do podzimu 1938, do obsazení Maďary. Od 1.IV.1939 učil na Boskovicku v Jedovnicích a v Senetářově.

Jaroslav **Špička** narodil se 12. IX. 1921 v Lošticích v čís. 221. Vychodil měšťanskou školu v Lošticích a učitelský ústav v Olomouci, kde maturoval r. 1941. Byl učitelským praktikantem na hlavní škole chlapecké v Lošticích a pak v Bouzově. Od 1. IX. 1942 učil na obecné škole v Ludmírově a od 1. X. 1942 na dívčí hlavní škole v Lošticích. Od 1. XII. 1942 byl přeložen na obecnou školu v Bílé Lhotě.

Anna **Cvaková** byla od 1. X. 1942 učitelskou praktikantkou na dívčí hlavní škole. Narodila se v Dobré Vodě u Mor. Budějovic. Studovala na reálném gymnasiu v Mor. Budějovicích a po jeho zrušení v Brně, kde roku 1942 vykonala zkoušku učitelské dospělosti a způsobilosti z němčiny pro obecné školy.

Marie **Sedláčková** byla od 1. XI. 1942 ustanovena v Kozově.

František **Křížek** byl od 1. XI. 1942 ustanoven na obecnou školu dívčí. Narodil se 23. VII. 1913 v Žábřeze, kde vychodil gymnasium. Po vojenské službě vykonal v Olomouci doplňovací zkoušku učitelské dospělosti. Učil napřed na Podkarpatské Rusi. Od roku 1939 učil napřed na Boskovicku v Bedřichově a v Lipové, pak na Litovelsku v Přovicích a v Suchdole.

Vincenc **Suchomel** byl od 1. XII. 1942 ustanoven místo Jar. Špičky na dívčí hlavní školu v Lošticích. Narodil se v Lošticích v čísle 148 jako syn hostinského a řezníka. Vystudoval gymnasium v Litovli, kde maturoval roku 1931. Nar. 18. I. 1911. Působil napřed na vých. Slovensku a na Podkarpatské Rusi, potom na Žábřežsku ve Skaličce, v Písařově a v Žábřeze. Od 15. III. 1939 učil v Bílé Lhotě, od 1. IV. 1941 na obecné škole chlapecké v Lošticích a od 1. XII. 1941 na hlavní škole chlapecké v Lošticích.

Růžena **Ošťádalová**, odborná učitelka III. odboru na dívčí hlavní škole, byla 1.1.1943 opět propuštěna ze služby školní dle nařízení 379/1938. Nastoupila znova službu 7.IV.1943 a již 22.V.1943 opět výnosem zemského presidenta ze služby propuštěna.

Růžena **Ošťádalová**, rozená Šmardová, narodila se 16.IV.1910 v Pokojově, okres Nové Město na Moravě. Do obecné školy chodila v Bohdalově, do měšťanské školy a do kursu v Městě Žďáru. Ve školním roce 1926/27 – 1929/30 studovala na učitelském ústavě v Chrudimi, kde maturovala r. 1930. Zkoušku způsobilosti pro obecné školy vykonala 1932 v Kutné Hoře, pro školy měšťanské z III. odboru ve 2 částech 1934 a 1935 v Chrudimi. Všechny zkoušky vykonala s vyznamenáním. Učit počala na Žábřežsku 1.IX.1930 v Ráječku, kde byla do 5.XI.1934, pak učila na měšťanské škole chlapecké v Žábřeze. Od 1.IX.1936 působila na měšť. škole chlapecké v Lošticích. 17.V.1939 byla přeložena na školu dívčí, ale 1.IX.1939 se již zase vrátila na školu chlapeckou. 1.IX.1941 zase byla přeložena na dívčí školu. 1.XI. 1941 byla propuštěna ze služby a 15.III.1942 zase počala učit. V r. 1938 se provdala za odborného učitele Bohuslava Ošťádala.

Bohuslav **Ošťádal** narodil se 25.1.1909 v Jakubovicích u Šilperka jako synučitele. Vychodil obecnou a měšťanskou školu v Lošticích. Vystudoval učitelský ústav v Olomouci, kde maturoval r. 1928. Od 1.IX.1928 do 30.IX.1929 učil v Bohuslavicích. Pak konal vojenskou službu. Ze školy pro záložní důstojníky vyšel jako první v pořadí u divise. Po válce učil v Žábřeze a v Pavlově. Zkoušky způsobilosti, pro školy obecné r. 1932, pro školy měšťanské z III. odboru r. 1933, vykonal v

Praze. Všechny tři zkoušky vykonal s vyznamenáním. 1.IX. 1934 byl ustanoven na měšťanské škole chlapecké. Na podzim 1940 byl pro sokolskou činnost přeložen do Litovle. 8.X.1941 byl s jinými sokolskými činovníky zatčen, vězněn v Olomouci, v Brně a v Osvětimi. Vrátil se 16. V. 1942. Od 1.IX.1942 učil v Litovli a od 1.1.1943 byl ustanoven na dívčí hlavní škole v Lošticích.

Jaroslav **Fiala** byl od 1.III.1943 ustanoven na obecné dívčí škole v Lošticích. Narodil se v Litovli 3.IV.1921. Po nižším gymnasiu v Litovli vystudoval učitelský ústav v Kroměříži, kde maturoval r.1940. Učil v Mladči a v Kozově. Z Loštic byl 1.VI.1943 p přeložen byl do Bílé Lhoty.

Anna **Nezbedová** byla 7.IV.1943 přeložena do Ludmírova.

Anna **Cvaková** byla 1.IV.1943 přeložena ze školy dívčí na chlapeckou.

31.V.1942 vydalo ministerstvo školství (Emanuel Moravec) vydalo výnos, kterým se upravuje vyučování předmětům vytvářejícím názor na německou říši. **Dějepisu** se nesmělo vyučovati. **Zeměpisu** se učilo dle učebnic a map německých. Z vlastivědy se musila vypustiti **dějepisná látka**. V českém jazyku nesměla se probírati **literatura**, mohl se jen probírati sloh a mohly se jen čísti dokonale nezávadné články. V náboženství se nesměly probírati **církevní dějiny**.

V říjnu 1942 musili se podrobiti všichni učitelé i školnice **všeobecné zkoušce z německého jazyka**. Od 15.X.1942 byly zřízeny v Lošticích pro učitelstvo dva **kursy německého jazyka**. Vyučovali na nich Jaroslav **Volf**, odbor. učitel a Alois **Mayer**, řídící učitel z Moravičan.

Vánoční prázdniny byly prodlouženy až do 11. ledna, pololetní prázdniny nebyly.

15. III. 1943 oslaveno bylo na všech školách 4. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Byly vyslechnuty rozhlasové projevy státního sekretáře Němce K. H. Franka, ministra školství Emanuela Moravce a vedoucího Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě, Dr. Teuner.

Byly nařízeny **zkoušky do I. třídy hlavních škol. Počet žáků byl omezen.** Může býti přijato do I. třídy jen 35% žáků ze 4. postupného ročníku. Zkoška se konala z češtiny, z němčiny, z počtů a z vlastivědy. Písemné otázky byly zalepené poslány z Litovle.

Učitelům byla dána na prázdniny dovolená jen 14 dní. Ostatní dobu prázdnin musili učitelé vyplniti buď pracemi žňovými nebo kancelářskými. Po prázdninách musili předložiti potvrzení o vykonaných pracech.

ŠKOLY CHLAPECKÉ.

Počet žactva:

Obecná škola chlap.:

Třída:	I.	18 žáků
	II.	31 "
	III.	31 "
	IV.	42 "
	V.	20 "

Celkem 142 žáků.

Hlavní škola chlap.:

Třída:	I.	36 žáků
	II.	30 "
	III. A	34 "
	III. B	34 "
	IV.	44 "
	IV. A	45 "

Celkem 223 žáků.

Na obecné škole učili:

František Křížek (I. třídu), Jaroslav Medek (II.), Josefa Marxová (III.), M. Urbášková (IV.), Leopold Hřivna, V.

Změny v učitelském sboru šk. obecné:
V říjnu 1942 byla obecná škola chlapecká změněna na 4 třídní. František **Křížek** byl přeložen na školu dívčí, Magda **Urbášková** nastoupila mateřskou dovolenou. Nově nastoupil Jaroslav **Fiala**. 22.11.1943 nastoupila Magda **Urbášková** a Jaroslav **Fiala** přešel na dívčí školu.

Na hlavní škole chlapecké učili:
Ředitel František **Pokorný**, Anna **Švestková**, Jaroslav **Kobza**, Anežka **Chudá**, Antonín **Furmánek**, Vincenc **Suchomel**, František **Obr**, Jaroslav **Volf**. Pro rozšířené vyučování němčině byla ustanovena Jarmila **Cholevová**. Také byl ustanoven na hlavní školu učitelský praktikant Jiří **Nečesaný**. Anna **Nezbedová** byla přeložena na školu dívčí.
15.V.1943 byl pracovním úřadem v Litovli přikázán do zaměstnání ve zbrojním průmyslu učitelský praktikant Jiří **Nečesaný**. Nastoupil v Heidebrecku v Horním Slezsku. Na jeho místo byla ustanovena praktikantka Anna **Cvaková**, ale již 31.V.1943 byla přeložena na hlavní školu dívčí.

Na počátku školního roku 1942-43 rozšířily se u žactva epidemické nemoci: spála a záškrt. Olomoucká nemocnice byla přeplněna, proto byli žáci odváženi do Prostějova a později také do Přerova a do Brna. Někdy i 12 dětí za den bylo odvezeno.

V měsíci listopadu byl **sběr papíru**. Na škole obecné chlapecké sebráno bylo 162 kg, na škole hlavní 313 kg. V listopadu byl také ukončen **sběr pecek**. Celkem promalou úrodu ovoce bylo sebráno jen 2¾ kg.

Vánoční nadílka žáků 1942:

V předvánoční době bylo 106 žáků poděleno poukázkami v částkách 60-150K na úhradu nákupů šatstva, prádla a obuvi. Bylo spotřebováno celkem 15.000K, které byly z darů jednotlivců i místních podniků. Karel Karafiát daroval 10párů zimních rukavic, které dostali žáci ze vzdálenějších obcí.

Školní slavnosti ve školním roce 1942/3.

15. III. 1943 bylo oslaveno 4. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Večer toho dne účastnili se všichni učitelé slavnostního koncertu v Litovli, který uspořádalo město s okresním osvětovým sborem.
20. IV. 1943 oslavily školy 54. narozeniny vůdce německého Adolfa Hitlera.
4. VI. 1943 vzpomněli žáci, že před rokem zemřel po atentátu 27. V. 1942 protektor Heydrich, ve společné oslavě ve vyzdobené kreslírně.
12. VII. 1943 bylo vzpomenuto 71. narozenin presidenta Dr. Emila Háchy.

Sběr léčivých bylin.

Jako vletech minulých i letos sbírali žáci léčivé byliny ve všech třídách za vedení učitelek: Anny Švestkové a Jarmily Cholevové. Byliny se sušily a uskladňovaly v přírodopisném kabinetě. Do prázdnin bylo sebráno a usušeno: Březového listí 18 kg, jahodníkového listí 3·5kg, podbělových květů 0·35kg, lipového květu 3kg, listů řebříčku 3·5kg, přesličky rolní 2kg.

18. V. 1943 provedli inspekci loštických škol zemští inspektoři Fr. Šeda a Julius Cesar. Navštívili vyučování němčině ve všech třídách a provedli prohlídku školní budovy a knihoven.

14. VII. 1943 byl školní rok ukončen.

Jednota divadelních ochotníků 1942.

Činovníci byli: předseda Emil **Vítek**, místopředseda Augustin **Mrázek**, jednatel Oldřich **Švec**, pokladník Zdeněk **Zdráhal**.

Sehrány byly 2 hry v 9 představeních:
Hra o štěslí / Zpěváci ulice / 3x,
Ostrov milování 6x.

Sokolští ochotníci v roce 1942.

Sokolští ochotníci divadelní hráli divadla po rozpuštění Sokola, pokud se dalo, pod firmou odboru Národní Jednoty, ONJ, což také mohlo býti jeho jedinou činností.

V roce 1942 sehrány byly na Střelnici tyto hry:
2. a 3. V. Šamberk, **Palackého třída**, v režii Antonína Gärtnera.
20. IX. Piskoř, **Radostná událost**, rež. Ant. Gärtner.

V ROCE 1942 ZEMŘELI:

14.IV. Amálie **Kriegelová**, bývalá obchodnice se ze-Leninou, číslo XV, nar. 27.II.1859, 83letá.
16.IV. Josef **Kolář**, mlynářský pomocník, narozený 14.XII.1893, 48letý.
3.V. Pius **Geisler**, bývalý sklenář a rolník čís.14, bývalý starosta města Loštic v období 1904-08, bývalý člen ředitelství Občanské záložny, zakladatel Lidové záložny, jejímž předsedou b byl až do své smrti. Narodil se 18.II.1856. Zemřel 86letý.
22.IV. Antonín **Stenci**, kamnař, číslo 414, narodil se 4.IX.1887. Zemřel 54letý.
14.V. Antonie **Bubeníková**, vdova, číslo 276, narodila se 31.VII.1854, zemřela 87letá.
21.V. Anna **Kučerová**, vdova po hostinském ve Vlčicích, obchodnice číslo 186, nar. 23.VII.1877, zemřela 64letá.
28.V. Jan **Grygar**, výměnkář čís. 274, nar. 5.VI.1863, zemřel 78letý.
19.VI. Richard **Drkoš**, soukromník vdovec, čís. 217, narodil se 6.XI.1862, zemřel 79letý.
2.7. Marie **Dürrová**, dělnice vdova, čís. 377, narodila se 18.IV.1851, zemřela 91letá.
14.VIII. Arnošt **Kukula**, obchodník koňmi, narodil se 22.I.1904, zemřel 38letý.
1.X. František **Kvapil**, výměník na čísle 60, narodil se 25.XI.1855, zemřel 87letý.
7.X. Matylda **Hacarová**, mlynářka, nar. 1.III.1865.
30.XI. Ferdinand **Deimer**, Němec, vrchní četnický strážm. v.v., člen městské rady, narodil se 25.V.1884. Zemřel 58letý mrtvicí.

Rybářský spolek v roce 1942.

19.III.1942 byla konána valná hromada. Byli na ní zvoleni noví činovníci na další 3 roky: předseda Josef **Urbášek**, místopředseda Jaromír **Oštádal**, členové výboru: Jan **Matyáš**, jednatel, Miloslav **Urban**, pokladník, Václav **John**, Bruno **Bittner** a Vratislav **Pospíšil**. Náhradníci: Josef **Keslar**, Max **Kovář** a František **Sekanina**. Revisoři: Alois **Kvapil** a Julius **Kühndel**.

Bylo usneseno zvýšiti členský příspěvěk z 15K na 25Ka aby se při vydávání průkazek vybíralo 7K na násadu. Poplatky za průkazku byly jako loni: Členové na sezonu 50K, na měsíc 30K, hosté na měsíc 40K a na den 10K.

17.IV.1942 povolilo městské zastupitelstvo rybářskému spolku zříditi nový rybník nad oběma dosavadními rybníky. Nájem obecní louky byl povolen na 10roků za nájemné, které se dosud získávalo prodejem trávy.

Náklad na znovuzřízení II. rybníka byl 6131·20K.

Byli zvoleni hospodáři, kteří se budou starati o nově zřízený rybník: Jaroslav **Vykydal**, Vincenc **Volek**, Jan **Kašpar** a Bruno **Hauk**.

Litovelský rybářský spolek zapůjčil 15 mateřních kaprů.

Za candáří jikry bylo zaplaceno 310K.

Dle nařízení okresního úřadu v Litovli byl zvolen „vedoucím" rybářského spolku předseda Josef **Urbášek** a jeho zástupcem člen výboru Vratislav **Pospíšil**. Vedoucí stanovil hájené pásmo od lávky v Loužku po lávku trávnickou a určil den, kdy se nesmí rybařit, každý pátek, pokud je všedním dnem.

Včelařský spolek pro Loštice a okolí 1942.

Činovníci spolku byli: předseda Josef Žitný, rolník v Římicích, místopředseda Antonín Šafr, zemský zahradník na hospodářské škole v Lošticích, jednatel a pokladník Bohumil Vavrda, učitel v Římicích, bydlící v Měníku. Důvěrník pro Loštice byl Josef Škrabal, vlakmistr v.v. v Lošticích.

Členů měl spolek: 9 čestných, 98 činných a 1 přispívající. Členové měli 814 včelstev. V Lošticích bylo 14 včelařů.

8.II.1942 na členské schůzi přednášel Ing. Palásek, z výzkumných ústavů zemědělských v Olomouci, „Škůdcové včel z říše rostlinné" a „Jarní postřik stromů." Bylo přítomno 39 členů.

Ze snůšky v roce 1941 bylo na jaře 1942 odvedeno 88 kg medu, z něhož bylo přiděleno: 45 kg firmě Vitoul v Měrotíně, 23 kg lékárně v Lošticích a 20 kg firmě „Kolonia" v Olomouci.

Ze snůšky v roce 1942 odvedli členové povinně 303·5 kg medu.

V roce 1942 zakoupil spolek elektrický tavič vosku. Byl trvale umístěn u včelařky Blechtové v Pateříně. Každý člen spolku mohl tam dopraviti voštiny a odnésti si z nich čistý vosk.

V roce 1942 byl členy spolku založen t.zv. „Kociánův osvětový fond". Byla provedena na něj sbírka mezi členy na členské schůzi a vybralo se 1894 K. Fond byl zřízen na podporu nemajetných členů navštěvujících včelařské kursy.

Na podzim bylo u zahradníka Jana Navrátila v Žádlovicích koupeno a vysazeno 30 lip.

V říjnu se provádělo léčení včel proti roztočům.

27.XII. konána byla valná hromada.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva pro Loštice a okolí.

1.V.1942 byl spolek povolen zemským úřadem v Brně výnosem čís. 22.439 – II/13-42.

24.V.1942 byla ustavující valná hromada v hostinci Ant. Šenka. Přítomno bylo 28 členů. Předsedal **Ludvík Vejmola**. Byli přítomni hosté z Litovle: říd.uč. v.v. František Vyměťal (který byl v roce 1944 Němci ve Vratislavi popraven) a Fendrich. Vyměťal přednášel o významu spolku, o chovu, výběru a nemocech králíků. Pokyny pro začátečníky o chovu králíků přednesl předseda L. Vejmola. Dále byly přečteny stanovy.

Volba činovníků na rok 1942:

Předseda: Ludvík **Vejmola**, zam. ČSD,
místopředseda: Jan **Koukal**, pluk. v.v.,
jednatel: František **Mlčoch**, zam. ČSD, v.v.,
pokladník: Julius **Špička**, zam. ČSD. v.v.,
zapisovatel: Josef **Raška**, řed. hosp. školy v.v.,
hospodář a tetovatel: Jan **Konečný**.
Členové výboru: Frant. **Kubín**, zvěrolékař, Jan **Červinka**, Jos. Vicenec z Palonína, Frant. Homolák a Vrat. Krist z Moravičan a Oldřich Fiala z Pavlova.
Náhradníci: Z Loštic: Josef **Kosek** a Em. Habermann, Jan Vachutka z Rimic a Václ. Toman z Moravičan.
Revisoři: Vojmír **Kropek** a Fr. Šmatlák z Moravičan.

Členský příspěvek stanoven byl na 20K ročně a zápisné na 10K jednou pro vždy.

V roce 1942 byla konána 1 výborová schůze a 5 členských. Na členských schůzích přednášel vždy předseda Ludvík Vejmola o chovu králíků. 8.XI. 1942 přednášel zvěrolékař František Kubín o nemocech drobného hospodářského zvířectva, především o chorobách králíků, o jejich léčení a o desinfekci králíkáren.

Na schůzích bylo hovořeno o uspořádání **králičích hodů**, které navrhoval pokladník Julius Špička. Také bylo debatováno o **výstavě drobného zvířectva**, která se chystala na r. 1943.

Na konci roku 1942 měl spolek již 50 členů.

Městská rada v roce 1942.

19.1.1942 se městská rada usnesla vybírati dávku z psů užitkových 10K a z luxusních 100K ročně. Zemský úřad v Brně to však neschválil, neboť v pokynech o dávkách se o psech luxusních nemluví. Vybíralo se tedy ze všech psů ročně po 10K.

Zemský úřad v Brně povolil městu mimořádný příspěvek 10.000K na rok 1941 na úhradu nákladů spojených se zařízením zásobovacího oddělení.

Městská rada se usnesla zvýšiti **chudinské podpory**. Bylo vypláceno 18 osobám po 100K měsíčně, 1 osobě 40K a 7 osobám po 50K.

Městská rada se usnesla zříditi **místní rozhlas**. Zařízení bylo zadáno Janu Jahodovi.

24. IV. 1942 byl v městské radě přečten přípis přípravného výboru Svazu pro spolupráci Čechů s Němci v Litovli, kterým žádá, na pokyn moravského zemského výboru **Svazu pro spolupráci Čechů s Němci**, všechny starosty obcí a členy obecních zastupitelstev české národnosti, aby přistupovali za členy Svazu. Přípis byl vzat na vědomí.

Včelařskému spolku povolila městská rada vysaditi **lípy** uprostřed obecního mrchoviště a na špici u starého hřbitova.

V městské radě byl přečten anonymní dopis ze dne 20.III.1942 označený podpisem „člen obecního zastupitelstva a mnoho poplatníků", kterým se upozorňuje, že se bude stěžovati na úřadě oberlandráta v případě, že Střelnice bude ponechána Lad. Zendulkovi opět bez pronájmu.

30. IV. 1942 byly v městské radě přečteny přípisy říšského protektora, kterými se sděluje rozhodnutí o obecních fondech. Obec musila odevzdati z nadace Št. Chytila 110 K v hotovosti a 200 K v papírech 4½ % půjčky unif. A, z nadace Jana Svozila 280 K v hotovosti a 500 K v půjče unif. A a z nadace Ed. Bergmana v hotovosti 120 K.

V městské radě byl přečten přípis okresního úřadu v Litovli o řádném provádění jarních polních prací a o povinnosti rolníků vzájemně si vypomáhati potahy a nářadím.

Okresní úřad v Litovli nařídil, aby se obyvatelstvu umožnilo provádění sběru **klestí v lese**. Rada se usnesla povoliti sběr dřeva v obecním lese po 3 dny v týdnu. Starosta sdělil, že dříví z obecního lesa obdržely pouze nejpotřebnější rodiny.

Na návrh člena rady Ferdinanda Deimera schválila městská rada pracovní povinnost na úpravu veřejného prostranství v Loužku a aby k této práci byli určeni studenti a mladí lidé, kteří nejsou celodenně zaměstnáni.

24. VII. 1942 se městská rada na návrh svého člena Josefa Kriegela, předsedy stavebního odboru, usnesla dáti vybubnovati následující vyhlášku:

„Každý majitel domu je povinen vyčistiti před svým domem **chodníky** a prostory od trávy a jest povinen trvale a v dobrém stavu a čistotě prostory před svým domem udržovati, i když tyto nejsou vydlážděny. Rovněž vypouštění **močůvky** a vylévání vody před dům jest policejně zakázáno a bude trestáno. Dále jest zakázáno voditi dobytek a jezditi na kolech a svozíky po lávkách přes Třebůvku."

3. IX. 1942 byl v městské radě přečten a vzat na vědomí přípis okresního úřadu v Litovli o převodu povinností a práv **hasičstva** na obec.

Okresní úřad poslal přípis o obecní výkonné policii. Dle vládního nařízení č. 250/42 Sb. se zrušila od 1. X. 1942 **obecní policie** v obcích pod 5000 obyvatel. Funkci obecní policie převzalo četnictvo. Zaměstnanci obce zůstali ve stejném služebním poměru a vykonávali stejnou službu kromě bezpečnostní služby. Poslední policejní strážníci v Lošticích byli: František **Grygar** a Ludvík **Pyšný**.

20. X. 1942 bylo v městské radě oznámeno, že Okresní charita v Litovli přistupuje ke zřízení **ošetřovny chudých nemocných** v Lošticích, avšak s podmínkou, že město Loštice zřídí ošetřovnu a bude přispívati na provoz a udržování této obnosem ve výši 1/3 nákladu ročně. Městská rada vzala oznámení na vědomí a usnesla se ošetřovnu zřídit, přispěti na provoz ve výši chudinských podpor, vyplácených jednotlivým osobám a hraditi nemocenské pojištění ošetřovatelky Františky **Křížkové**.

2.-6. VI. 1942 podrobili se městští zaměstnanci dle nařízení ministerstva vnitra povinné zkoušce z jazyka německého na okresním úřadě v Litovli. Ve zkušební komisi byli: okresní hejtman Němec Dr. Fritz Jahn, komisař okresního úřadu Dr. J. Chmel a komisař Dr. H. Tkaczik.

Zkouška z německého jazyka dopadla velmi špatně. Z 11 vykonali zkoušku jen 2, 9 propadlo. Nejhůře dopadl Johann Gongol, který se však přes to, že u zkoušky německy nepromluvil, dal se brzy nato k Němcům.

28.IX.1942 bylo svoláno do Lidového domu asi 65 občanů, mužů i žen, mladých i starých, o kterých měl **Pracovní úřad v Olomouci, pobočka Litovel**, rozhodnouti, zda mají býti zařazeni do nucené práce. Seznam osob vyhotovil člen rady městské Ferdinand **Deimer**. V seznamu byli také učitelští pensisté, kteří byli dáni na trvalý odpočinek dle vládního nařízení č. 389/1938 po dovršení 55 let anebo jako legionáři.

Úřední jednání mělo počíti ve 2 hodiny odpoledne. Ale od úřadu práce nikdo se neobjevoval. Byly 3 hodiny – nic, byly 4 hodiny – pořád nic. Až teprve, před pátou hodinou objevilo se auto jedoucí z Moravičan a v něm německý správce pobočky úřadu práce z Litovle se svojí sekretářkou. Oba byli rozjařeni, vždyť místo úřední práce oslavovali v Moravičanech jmeniny tamního továrníka. Bylo sv. Václava.

Brzy potom, 16.X.1942, byli okresním úřadem v Litovli přiděleni městskému úřadu v Lošticích: Josef Lichnovský, učitel v.v. – legionář – zabýval se na radnici hlavně překlady z a do němčiny, František Sitta a Jaromír Ošťádal, oba ředitelé měšťanských škol v.v. Nastoupili v zásobovacím oddělení. Obecnímu úřadu v Žádlovicích byli přiděleni: František Žák, učitel-legionář v.v. a Josef Urbášek, řed. měšť. šk. v.v., který však nastoupil v zásobovacím oddělení v Lošticích.

Vyhubení loštických židů.

Za války II. světové byli nejvíce pronásledováni židé ve všech státech Němci obsazených. I u nás hned po okupaci 15. III. 1939 vztahovaly se na židy všechny předpisy říšsko-německé. Židé byli odstraněni všude z veřejného života. Vyučování veřejné i soukromé židovských dětí bylo zakázáno. Každý styk se židy byl zakázán.

23. IX. 1941 vyhláškou ministerstva zemědělství bylo zakázáno židům prodávati i darovati ovoce všeho druhu i výrobky z něho jako marmelády, jamy, sýry aj., cukrovinky, drůbež, ryby, zvěřinu atd. Lístky pro domácnost musili míti židé označeny písmenem „J".

Židé musili býti označeni žlutou hvězdou. Všechny synagogy byly uzavřeny. Státní policii bylo nařízeno, aby brala do ochranné vazby ty Čechy, kteří se na ulici nebo ve veřejných místnostech baví s židy.

Židé nedostávali tabáčenku, lístek na mýdlo a na vejce, nedostávali kávu, vepřové maso, nebyly jim povoleny domácí porážky.

Židé byli vyloučeni z odběru všech časopisů a poštám bylo zakázáno jim je dodávati.

Bylo zakázáno uzavříti manželství mezi židem a protektorátním příslušníkem, který nebyl žid nebo židovský míšenec. V domácnosti, ve které byl dospělý židovský muž, nesměla býti zaměstnána protektorátní příslušnice mladší 45 let, která nebyla židovka nebo židovská míšenka.

Židé nesměli vztyčovati protektorátní vlajky jakož i vyvěšovati prapory.

A to jsou jen některé předpisy. Bylo jich více.

Židů v Lošticích neustále ubývalo. Některé rodiny vymíraly. Mnoho se stěhovalo jinam. Při sčítání lidu v roce 1921 bylo v Lošticích 75 osob, při sčítání v roce 1930 již jenom 57 osob se hlásilo k náboženství israelskému, k národnosti židovské pak jenom 29. Ostatní se hlásili k národnosti české. Ještě po roce 1930 se celá řada židů vystěhovala z Loštic, mezi nimi například největší židovská rodina Emila Langera.

Až zase za okupace na krátkou jen dobu se počet židů zvětšil. Nastěhovali totiž do Loštic židé cizí, nejvíce z Litovle, odkud byli tamním vládním komisařem Mekiskou vypovězeni. Mekisků otec byl posledním německým starostou litovelským do roku 1899, kdy v listopadových volbách vyhráli Češi.

Loštičtí židé v roce 1939 byli:

Leopold **Ehrlich**, koželuh, čís. XXII, nar. 20.V. 1875, jeho manželka Rosa, nar. 27. VIII. 1878 a syn Herman, naroz. 26. IV. 1903.

Siegfried **Ekstein**, tvarůžkář, čís. XVIII., naroz. 28.VI. 1879, jeho manželka Olga, nar. 9.XII. 1883, jeho děti: Walter, nar. 21.XII. 1909, Kurt, nar. 17. VI. 1913, Greta, naroz. 9.XI. 1914.

Ernst **Ekstein**, bratr Siegfriedův, tvarůžkář, číslo XX, nar. 2.IV. 1895.

Emil **Fischer**, obchodník smíšeným a textilním zbožím, čís. 247, nar. 6.II. 1882, zahynul 11.VI. 1941 po svém zatčení a věznění v Osvětimi.

Leopold **Fuchs**, kantor, nar. 12.VII. 1882 v Bratislavě, jeho manželka Markéta, nar. 6.V. 1899, dcera Frieda, švadlena, nar. 22.I. 1922, syn Friedrich, krejčovský učeň, nar. 7.V. 1924.

Friedrich **Gottlieb**, naroz. 13.XII. 1896 ve Vídni, synovec Rosy Hirschové.

Rosa **Hirschová**, č. XI, naroz. 17.X. 1889.

Ida **Hirschová**, vdova po koželuhovi, čís. 105, narozená 14. VI. 1882.
Ella **Kleinová**, dcera kantora Moritze Kleina, čís. III.3, narozená 17. VI. 1896.
Edmund **Knöpfelmacher**, obchodník vejci, čís. 63, narozený 10. VI. 1876, jeho manželka Charlota, naroz. 12. IV. 1884, jeho syn Sigmund, nar. 22. VI. 1906, druhý syn Otto, učeň zámečnický, byl v roce 1941 jako komunista zatčen a 13. X. 1941 v Mathausenu popraven.
Otto **Löff**, obchodník se smíšeným zbožím, číslo 54, narodil se 12. VI. 1896 v Kroměříži, do Loštic se nastěhoval v roce 1932, jeho manželka Erna, nar. 1. VI. 1904.
Salomon **Weiss**, vetešník, čís. XVII, nar. 27. X. 1866, jeho syn Adolf, úředník, nar. 6. V. 1908, dcera Pavla, narozená 25. VI. 1911. Druhý syn Max uprchl v r. 1939 za hranice a byl v zahraniční naší armádě.
Viktor **Weiss**, bratr předešlého, obchodník, čís. VII, nar. 12. II. 1881, jeho dcera Greta, narozená 26. II. 1912.
Karel **Hirsch**, řezník, čís. 100, nar. 14. IX. 1879, jeho manželka Irma, nar. 11. VIII. 1885 a 2 dcery: Lizzi, švadlena, nar. 23. V. 1922 a Greta, kadeřnice, nar. 30. IX. 1923.

Všichni tito loštičtí židé byli zároveň s přistěhovalými cizími odvezeni do tábora v Terezíně a kromě tří osob všichni zahynuli. Někteří již v Terezíně, jiní v Osvětimi a o některých se vůbec neví, jaký měli osud.

Po 9. V. 1945 se vrátil Siegfried **Ekstein**, jeho manželka Olga a dcera Greta. Ti byli jenom v Terezíně.

Válečný rok 1943.

Bouřlivý spád událostí vojenských a politických donutil Němce k velikému vypětí sil. Bylo patrno, že sami nemohou úspěšně odolávat silám spojenců a zvláště Rudé armádě. Proto německé vedení zapřáhlo do svého válečného snažení i porobené národy, zvláště národ náš.

Postupně zařazovali Němci do své válečné výroby nové a nové složky národa, až konečně nařídili a násilně si vynucovali totální zasazení obyvatelstva, mužů i žen. Za neobyčejně svízelných pracovních, ubytovacích i vyživovacích podmínek musilo české obyvatelstvo pracovati ve zbrojním průmyslu v Německu i doma. Úhrnem bylo v Německu nasazeno přes 600.000 osob, doma pracovalo přímo pro válečné účely rovněž asi 600.000 osob a nepřímo na 2 miliony. Na opevňovacích pracích musilo pracovati na 60.000 Čechů, často v blízkosti fronty.

Současně byly zmenšovány příděly potravin. Za to německé obyvatelstvo mělo v českých zemích mimořádné lepší zásobování. Nebylo dosti lékařů ani léků. Nevycházeli z universit lékaři noví, neboť byly vysoké školy již od roku 1939 zavřeny (původně na 3 roky). Obrovské pracovní vypětí mělo za následek zvýšení úmrtnosti, vzrůst nemocí (tuberkulosy o 100%) a přírůst invalidů.

Když německý průmysl trpěl stále většími nálety spojenců, učinili si Němci zbrojní středisko z českých zemí.

Veliké továrny, obchodní domy, banky atd. byly postupně převáděny do německých rukou, anebo aspoň do německé správy. Často byli majitelé nebo vedoucí osobnosti takových podniků úmyslně zatýkáni a věznění, aby byla záminka k dosazení německé správy nebo ke konfiskaci.

Vykořisťováním rostlinné a živočišné výroby pro vyživovací účely říšské utrpělo veliké škody české zemědělství, stejně jako lesní hospodářství bylo poškozováno nadprůměrným kácením lesů.

Mravní a kulturní škody byly také nesmírné. Po zavření škol vysokých ničili Němci soustavně také školy střední a všechny ostatní. Počet ústavů byl omezován, počet tříd i žactva rok od roku byl zmenšován. Žáci byli povolávání k nejrozmanitějším pracem a službám, takže úroveň škol neustále klesala. Učebné osnovy na všech školách byly měněny tak, aby český a demokratický duch byl z nich vymýcen. Českým dějinám i literatuře se musilo přestat vyučovat vůbec.

Rozhlas i film musily sloužit německé propagandě. Vydávání nových hodnotných knih českých bylo znemožňováno. Z veřejných knihoven byla odstraňována díla vlasteneckého obsahu nebo demokratického zaměření, stejně jako knihy autorů židovských i spisovatelů zemí bojujících proti Německu.

Němci dávali čím dále tím více na jevo, že pomýšlí na úplnou germanisaci českých zemí. Z doby vrcholných úspěchů německých pochází několik plánů na úplné poněmčení našich zemí. Větší část českého obyvatelstva měla býti vystěhována nebo vybita, zbytek pak poněmčen. Než vývoj událostí zhatil tyto plány.

Základní přelom v průběhu války.

Na jaře roku 1943 nastal v průběhu válečných operací přechodný klid. Obě strany se chystaly k rozhodnému boji. Hitler shromažďoval síly k nové velké ofensivě. V Německu byla provedena „totální" mobilisace. Počet německých divisí na východní frontě byl zvýšen na 257. Všechen evropský průmysl pracoval usilovně, vyráběje zbraně pro německou armádu.

Počátkem léta roku 1943 zahájili Němci ofensivu u kurského výběžku fronty, který vznikl při zimním postupu Rudé armády v prostoru trati Orel-Bělgorod. Dosud nikdy nebylo použito válečné techniky v tak velikém rozsahu jako v bojích u Kursku. Na jeden kilometr fronty připadalo 100–150 tanků a 100–200 děl. Přesto se však Němcům nepodařilo prolomit frontu Rudé armády.

Když se hlavní síly německé vyčerpaly a vykrvácely, přešla Rudá armáda k útoku. Již 5.VIII.1943 dobyla Rudá armáda Orlu a Bělgorodu.

Pak zahájila sovětská vojska boj o Charkov. 23. srpna byl Charkov osvobozen. Současně bylo osvobozeno město Stalino a 25.IX. bylo dobyto města Smolenska. 6.XI. byl osvobozen Kijev. Za jediný týden na to postoupila Rudá armáda do vzdálenosti 130 km od Kijeva. 31.XII.1943 dobyla města Žitomir.

Ofensiva sovětských vojsk na Ukrajině a v Bělorusku byla podporována operacemi na všech ostatních frontách, od Finska až po Krym. Útočné operace Rudé armády v roce 1943 postavily Hitlerovu armádu tváří v tvář vážné krisi.

24.VII.1943 měli západní spojenci první větší úspěch – pád Mussoliniho fašistické Italie.

Smlouva o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik byla podepsána v Moskvě 12. XII. 1943.

Text smlouvy zní takto:

„President Československé republiky a Presidium Nejvyššího sovětu Svazu sovětských socialistických republik, přejíce si pozměnit a doplnit smlouvu o vzájemné pomoci, existující mezi ČSR a SSSR, podepsanou v Praze 16. května 1935 a potvrdit ustanovení Dohody mezi Vládou ČSR a Vládou Svazu SSR o společném postupu ve válce proti Německu, podepsané 18. července 1941 v Londýně, přejíce si spolupracovat po válce o udržení míru a zabránění novému útoku se strany Německa a zabezpečit trvalé přátelství a poválečnou vzájemnou mírovou spolupráci, rozhodli se sjednat za tím cílem Smlouvu a určili jako své plnomocníky:

President ČSR – Zdeňka Fierlingra, velvyslance ČSR v Sovětském svazu.

Presidium Nejvyššího sovětu SSSR – Vjačeslava Michajloviče Molotova, lidového komisaře zahraničních věcí,

kteří vyměnivše své plné moci, jež shledali v úplném pořádku i vyhotovené v odpovídající formě, dohodli se na tomto:

Článek 1.

Vysoké smluvní strany, dohodnuvše se vzájemně, že se sjednotí v politice trvalého přátelství a přátelské poválečné spolupráce, jakož i vzájemné pomoci, zavazují se poskytovat jednadruhé vojenskou i jinou pomoc a podporu vše-

ho druhu v nynější válce proti Německu a všem těm státům, které jsou s ním spojeny v útočných činech v Evropě.

Článek 2.

Vysoké strany se zavazují nevstupovat po dobu n nynější války v žádná jednání s hitlerovskou vládou nebo s kteroukoli jinou vládou v Německu, která se jasně nevzdá všech útočných záměrů, a nevést jednání ani nesjednávat bez vzájemné dohody žádného příměří neb mírové smlouvy s Německem neb s kterýmkoli jiným státem, s ním spojeným v útočných činech v Evropě.

Článek 3.

Potvrzujíce svou předválečnou politiku míru a vzájemné pomoci, vyjádřenou v jejich Smlouvě, podepsané v Praze 16. května 1935, Vysoké smluvní strany se zavazují, že v případě, že by jednaznich byla zavlečena v poválečné době do válečných akcí s Německem, které by obnovilo svou politiku „Drang nach Osten", nebo s kterým-koli ze států, který by se spojil s Německem přímo nebo v jakékoli jiné formě v takové válce, druhá Vysoká smluvní strana neprodleně poskytne Smluvní straně zavlečené takovým způsobem do válečných akcí, veškerou vojenskou i jinou podporu a pomoc, k které jsou jí k disposici.

Článek 4.

Vysoké smluvní strany majíce na zřeteli zájmy bezpečnosti každé z nich, jsou dohodnuty o těsné a přátelské spolupráci v době po obnovení míru, i o tom, že budou jednat ve shodě se zásadami: vzájemného respektování své nezávislosti a svrchovanosti, jakož i nevměšování do vnitřních věcí druhého státu. Jsou dohodnuty

v tom, že budou vyvíjet co možná v nejširším měřítku své hospodářské styky a poskytovat si vzájemně veškerou hospodářskou pomoc po válce.

Článek 5.

Každá z Vysokých smluvních stran se zavazuje neuzavírat žádného spojenectví a neúčastnit se žádné koalice, namířené proti druhé Vysoké smluvní straně.

Článek 6.

Tato smlouva vstupuje v platnost hned po podepsání a podléhá ratifikaci v době co možná nejkratší; výměna ratifikačních listin bude provedena v Moskvě co možná nejdříve.

Tato smlouva zůstává v platnosti po dobu dvaceti let od okamžiku podepsání, při čemž, jestliže jedna z Vysokých smluvních stran ke konci stanoveného dvacetiletého údobí neučiní do 12 měsíců před uplynutím lhůty sdělení o svém přání vypovědět Smlouvu, platnost její bude se prodlužovat na dalších pět let a tak po každé, dokud jedna z Vysokých smluvních stran neučiní do 12 měsíců před uplynutím běžícího pětiletí písemného oznámení o svém úmyslu ukončit její účinnost.

Na potvrzení toho plnomocníci podepsali tuto smlouvu a připojili k ní své pečeti.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce československém a ruském.

Obě znění mají stejnou platnost.

Moskva 12. prosince 1943.

Z plné moci presidia Nejvyššího sovětu SSSR:

V. Molotov v.r.

Z plné moci presidenta ČSR:

Zd. Fierlinger v.r.

26.XII.1943 uvítal památnou a pro náš národ tak důležitou smlouvu se SSSR v moskevském rozhlase Klement **Gottwald** projevem, z něhož některé odstavce vyjímám:

„12. prosinec 1943 vejde do dějin našich národů jako jeden z nejvýznamnějších dnů. Tohoto dne byla v Moskvě za přítomnosti presidenta republiky Dr. Edvarda **Beneše** a maršála Sovětského svazu J.V. **Stalina** podepsána smlouva mezi Československem a Sovětským svazem o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci."

„Naše národy, které po staletí vedou zápas o holou existenci, mohou si oddychnout a spokojeně hledět vstříc nové, šťastnější budoucnosti. Sny nejšlechetnějších myslitelů našich národů se splnily: naše slovanská lípa se opírá o mohutné ruské, slovanské dubisko."

„Moskevská smlouva z 12. prosince 1943 klade pevné, nerozborné základy našeho budoucího národního a státního života. Tato smlouva zbavuje naše národy nejtíživějšího břemene, které nesly po staletí: strachu o existenci. Smlouva n nám dává pevný základ, ale budovu, v níž budeme žít my i ti, co přijdou po nás, musíme vystavět sami. Na nás závisí, jaká ta budova bude. Chceme, aby byla co nejlepší. A o tom se v mnohém směru rozhoduje už nyní. Boj proti okupantům a zrádcům, boj nelítostný a vedený všemi prostředky — hle, co už dnes ve značné míře rozhoduje, jak se bude vytvářet život v osvobozené vlasti."

Z projevu v moskevském rozhlasu 26.XII.1943.

Městské zastupitelstvo a rada 1943.

Starostou byl František **Pokorný**, ředitel hlavní šk. chlapecké, I. náměstkem Bruno **Hauk**, Němec, továrník, II. náměstkem Libor **Zapletal**, drogista.

Členové rady byli: Josef **Beneš**, rolník, čís. 77, Josef **Kriegel**, úředník ČSD, čís. XV., Vincenc **Mayer**, rolník, čís. 116, Antonín **Steiger**, řídící učitel v. v., čís. 367, František **Tománek**, hostinský, čís. XX13, Jan **Rosůlek**, rolník, čís. 249.

Členové zastupitelstva byli od roku 1938: Adolf **Appel**, tvarůžkář, Rajmund **Doležel**, zednický polír, František **Hauser**, rolník, Vilibald **Hejný**, dělník, František **Hňoupek**, dělník, Hubert **Horák**, elektrotechnik, Josef **Horák**, hostinský, František **Kuba**, rolník, František **Linhart**, rolník, Josef **Maliček**, farář, Jan **Molík**, rolník, Rudolf **Nejezchleba**, zedník, Frant. **Nesvadbík**, ředitel dívčí měšťanské školy v. v., Jan **Neubauer**, dozorce v papírně, Antonín **Řmot**, rolník, Jan **Sova**, zednický a tesařský mistr, František **Silberský**, bednář, František **Trnka**, kominík, Stanislav **Veselý**, stolař.

2. II. 1943 podal starosta Fr. **Pokorný** v městské radě zprávu, že **místní rozhlas** je již umístěn a že v nejbližších dnech bude používán k vysílání úředních vyhlášek. Usneseno, aby se vyhlášky vysílaly ve 12 hodin a v 17 hodin.

2. II. 1943 byl v městské radě přečten přípis okresního úřadu v Litovli, kterým se nařizuje **všeobecná pracovní povinnost** za účelem odstraňování **sněhu, náledí a pod.**

Rada se usnesla zařídit odvoz sněhu z Kostelní ulice, z ulice od náměstí k velkému mostu a ze Ztracené ulice.

2.11.1943 bylo v radě oznámeno, že ministerstvo vnitra udělilo městu příspěvek 15.000K na **zřízení poradny pro matky a děti**, jakož i na jiná sociálně-zdravotní opatření.

V zimě 1942-1943 zařídila městská rada společný **postřik ovocných stromů** a keřů ve všech zahradách a na alejích. Na práci dohlížel Julius **Špička**, zaměstnanec ČSD v.v. Bylo provedeno v době od 8.XII. do 28.XII.1942 a od 22.II. do 18.III.1943. Celkový náklad na práci a prostředky pro postřik byl 19.955K. Obnos byl vybrán od majitelů zahrad. Na město Loštice z toho připadalo 3021K.

10.III.1943 starosta František **Pokorný** podal v městské radě opět zprávu o **místním rozhlasu**, který je již v provozu. Vzhledem k nynější soupravě tří amplionů, umístěných na věži radnice, vznikají na některých místech města hluché prostory, které lze odstranit rozestavením několika slabších amplionů. Bylo usneseno rozhlasové zařízení doplniti menšími ampliony. Dále bylo usneseno vysílání zpráv naznačiti obyvatelstvu zahráním jednoho vždy stejného pochodu.

10.III.1943 bylo v městské radě sděleno, že obec je povinna koupiti potřebný počet **kozlů** plemenných a tyto vydržovati. Kozli se zakoupili: od Spolku pro chov drobného zvířectva, od Jana Petřici, od Huberta Reifa a od Aloise Schwarze. Bylo získáno 7 chovatelů pro 9 kozlíků. Byla stanovena odměna za ošetřování 1 kozla ročně 1200K. Skočné bylo stanoveno na 30K.

10. III. 1943 pověřila městská rada dozorem na **nucenou porážku** Jaromíra **Vítka**, štábního rotmistra v.v., vyučeného řezníka.

8. III. 1943 přidělil okresní úřad v Litovli městu Lošticím 300 kg mouky, 50 kg krup a 120 kg kávovin a poslal na každé zboží po 56 poukázkách pro osoby které dostávají **chudinskou podporu**. Zboží vydávala obchodnice Aloisie **Římská**, č.č. 65.

26. III. 1943 okresní úřad nařídil, aby město přispělo pro ligu na potírání **tuberkulosy** v Brně obnosem 3281 K.

26. III. 1943 jednala městská rada o žádosti ředitelství škol, aby jim byl přidělen ladem ležící **pozemek pro školní účely**. I. náměstek Bruno Hauk navrhl, aby jim byl propůjčen zbylý pruh trávníku na sokolském cvičišti. Návrh byl schválen.

Odstranění krátkých vln u přijímačů.

V březnu 1943 bylo vládou nařízeno všem majitelům rozhlasových přijímačů, aby si dali odborníky zvlášť k tomu určenými odstraniti krátké vlny u přijímačů, aby nemohli poslouchati zahraniční rozhlas, který byl vysílán nejvíce právě na vlnách krátkých. Na vlnách středních a dlouhých byl často úmyslně rušen a tím byl poslech značně ztížen. Mnozí posluchači však dovedli si pomoci. Objevila se celá řada různých patentů, více méně dokonalých vložek, které umožňovaly poslech na krátkých vlnách. To ovšem bylo velmi nebezpečné, vždyť na každém přístroji musil býti zavěšen úřední štítek se zákazem poslechu cizích stanic a shrosbou trestem dlouhého žaláře i smrti.

V Lošticích odstraňovali krátké vlny na úřední rozkaz Hubert **Horák** a Jan **Jahoda**.

8. a 9. IV. 1943 bylo v Lošticích provedeno na rozkaz okresního úřadu v Litovli všeobecné povinné **hubení krys a potkánů**. Obec musila objednati potřebné množství prostředků, které si musili všichni majitelé domů, nebo jejich zástupci, odkoupiti. Den před položením hubících prostředků byli upozorněni všichni obyvatelé obce, že všechna volně pobíhající zvířata i drůbež musí býti po dny ničení uzavřena a že děti se nesmějí jedu dotýkati. Do 12. IV. 1943 musily obce o provedeném hubení podati zprávu okresnímu úřadu.

16. IV. 1943 oznámil starosta v městské radě, že na doporučení okresního hejtmana (Němce Dr. Jahna) Byla na městském úřadě v Lošticích zaměstnána **Němka Brunhilda Raschendorferová**, propuštěná poštovní úřednice. Její služební poměr byl smluvní, služební požitky dle zákonných předpisů. Příslušné povolení k přijetí nové síly opatřil okresní hejtman. — Účel jejího ustanovení si vysvětlovali čeští zaměstnanci tak, že měla ně vykonávati dozor. — Hlavní její činností bylo rozdělovati poukázky na nádobí a prováděti hlášení místním rozhlasem německy.

6. V. 1943 byl v městské radě přečten přípis okresní charity v Litovli číslo 759/143 a oběžník číslo 3. Zemského svazu zemědělství a lesnictví v Brně o zřízení **Dětského zemědělského útulku v Lošticích** pro dobu od 1. V. do 31. X. Rada se usnesla útulek zřídit v případě dostatečného množství přihlášených dětí. Případný náklad mělo převziti město.

29. V. 1943 starosta oznámil v městské radě, že má býti v Lošticích zřízena **Lidová zemědělská škola**, pro kterou přicházejí v úvahu

hoši a dívky z obcí: Loštice, Žádlovice, Pavlov, Moravičany, Doubravice, Palonín a Obectov. Náklad na udržování hradí ministerstvo zemědělství, otop, světlo a místnosti poskytuje obec. Rada se usnesla za daných podmínek se o zřízení této školy v Lošticích se uchá. zeti.

29.V.1943 byla v městské radě přečtena žádost Bruno Hauka, továrníka a I. náměstka starosty v Lošticích o odprodej částí obecních pozemků parc. čís. 1046 (rybník), v celkové výměře 20a 14m² a části parc. čís. 1047 v celkové výměře 2ha 70a 65m², parc. čís. 1019/3 = 17a 70m², parc. čís. 1019/2 = 63a 12m². Žádost odůvodnil tím, že tyto pozemky potřebuje k udržování provozu svého podniku. Byl také přečten přípis okresního hejtmana, Němce Dr. Jahna, kterým se žádost doporučuje k příznivému vyřízení. Rada se usnesla žádané pozemky Haukovi odprodati za cenu určenou odhadci.

22.VII.1943. Pohotovostní družstva.

V rámci budování protiletecké ochrany bylo nařízeno zřizovati pohotovostní družstva, jež mají býti v noci ubytována po kasárensku. Protože v obci není vhodné místnosti pro umístění tohoto družstva, doporučila městská rada, aby bylo jednáno s místní školní radou, jakož i se správcem školní budovy, zda by nemohla býti pro ten účel uvolněna nějaká místnost ve školní budově.

Zajištění ubytování pro osoby postižené leteckými nálety.

Starosta přednesl v městské radě zprávu o opatřeních, která se právě konají a která mají sloužiti ubytování osob v případě leteckých

náletů. Podle dosavadních plánů počítá se pro Loštice s přechodným ubytováním 270 osob z obvodu Olomouc a to ve školách a v sálech. Pro tyto osoby by pak bylo nutno opatřit ubytování trvalé v soukromých bytech. Na zajištění potřebných bytů se pracuje.

22. VII. 1943. Správní rada Prvního rolnického pivovaru v Lošticích sdělila, že je ochotna městu pronajmouti místnosti bývalé hospodářské školy pro účely **živnostenské školy**, za měsíční nájem 300 K s oboustrannou pololetní výpovědí a podmínkou, že místnosti budou při ukončení nájmu odevzdány v takovém stavu, v jakém byly i převzaty. Rada se usnesla za navržených podmínek místnosti najmouti.

5. VIII. 1943 usnesla se městská rada, že zakoupí z **výstavy malířů** Bohuslava **Ošťádala** a Huga **Silberského** 4 obrazy v ceně 4600 K. Výstava byla pořádána Místní osvětovou komisí v Lidovém domě a těšila se veliké návštěvě. Byla to již čtvrtá výstava Bohuslava Ošťádala. První byla v roce 1930 při II. sjezdu loštických rodáků, druhá v roce 1935 při III. sjezdu rodáků a třetí v lednu 1941 v Litovli. H. Šilberský vystavoval poprve.

6. V. 1943 byl městský úředník František **Grygar** úřadem práce v Olomouci, pobočka Litovel, služebně přidělen na práci firmě „Letov", továrna na letadla v Olomouci.

5. VIII. 1943 usnesla se městská rada poskytnouti Charitě 200 K měsíčně na úhradu ošetřovatelské činnosti s platností od 1. VII. 1943 do rukou Františky **Křížkové**.

24. IX. 1943 usnesla se městská rada poskytnouti Okresní charitě v Litovli příspěvek

v obnosu 200K na **dětský zemědělský útulek** v Lošticích.

24. IX. 1943 vrátil okresní úřad v Litovli městské radě jmenování zvěrolékaře Františka **Kubína** jako orgánu pro ochranu zvířat s odůvodněním, že je plně zaměstnán. Navrhl, aby pro tuto funkci byl jmenován pensista. Rada se usnesla navrhnouti Ferdinanda **Drkoše**, vrchního četnického strážmistra v.v.

24. IX. 1943 usnesla městská rada **odprodání přebytku z obecního jatečního kontingentu**. Dle návrhu zemědělské komise může obec odprodati přebytek obecního kontingentu, získaného prodejem plemenného býka, na splnění masového kontingentu malozemědělcům. Bylo usneseno přebytek odprodati žadatelům 1 kg po 6 K.

17. IX. 1943 stanovila městská rada podmínky na **pronájem pozemků na Ohrádce na stavbu chat**. Dosud se přihlásilo 8 žadatelů o nájem, 7 z Olomouce a 1 z Loštic.

Pozemky byly rozděleny dle náčrtu stavitele Huga Šilberského za těchto podmínek:

1.) Nájem se uzavře na 20 roků.
2.) Nájemné činí 450–500 K za 1 díl a za 1 rok.
3.) Nájemce je povinen ošetřovati a udržovati stromy na najatém pozemku v dobrém stavu. Nesmí stromy káceti.
4.) Nájemce je povinen zříditi při dolním okraji pozemku svým nákladem štětovanou cestu. Na úhradu cesty vedené od veřejné cesty u sportovního hřiště ke stráni přispěje město Loštice částkou dle dohody.
5.) Nájemce je povinen přesázeti morušové alí-

skové keře na pozemek, který určí město.

6.) Na zavedení elektrického proudu je nájemce povinen přispěti buď jednorázovým příspěvkem, nebo ročním umořovacím poplatkem.

7.) Nájemce je povinen po vypršení doby nájemného, nebude-li nájem obnoven, odevzdati pozemky v tom stavu, v jakém je přijal.

Ladem ležící pozemky.

17. XI. 1943 jednala městská rada o nařízení okresního úřadu v Litovli ze dne 21. X. 1943 č. 103/2, aby byly pozemky ležící ladem obhospodařovány. Byly to hlavně pozemky: Pod Luštěm, Na trávníku a na Nové ulici. Městská rada se usnesla obdělávání těchto pozemků zařídit.

23. XII. 1943 městská rada znova jednala o té věci. Okresní úřad poslal nový přípis, kterým se uložilo, aby obecní úřady stanovily 2člennou komisi pro obhospodaření ladem ležících pozemků z řad zemědělců, kteří dobře rozumějí zahradnictví. Tato komise ve spolupráci s předsedou místního spolku zemědělství a lesnictví vyhledá a upozorní občany na ladem a pololadem ležící pozemky za tím účelem, aby každý občan půdu přidělenou zryl nebo zoral a dle pokynů komise obhospodařil.

Všechny ovocné zahrady se měly očistiti od starých a neplodných stromů a stromů nemocných a místa, kde je dostatek slunce, se měly zrýt, rozdělit na 3 díly a na jaře se měla osázet nebo zaset 1 díl zeleninou, 1 díl bramborami a 1 díl jetelovou směskou nebo směskou.

Na návsi, v ulicích a v parcích se měly

větší plochy osázet bramborami, poloranným zelím, cibulí, fazolemi a pod.

Komise měla zajistiti potřebné množství sazenic a semen u místních zahradníků po ujednání se zahradníky hospodářských škol.

Mimo vrby košíkařské a lískových ořechů měla komise věnovat pozornost vyhledávání ploch k vysázení moruší a šípků.

Komise měla oznámiti výsledek své práce zahradníkovi hospodářské školy a od něho měla dostati další pokyny.

Komise měla nejpozději do 10.1.1944 zaslati okresnímu úřadu seznam vyhledaných pozemků s přesným udáním jmen občanů, výměry půdy parcel přicházejících v úvahu a druhů rostlin, jichž mělo býti použito k vysázení.

Do komise byli jmenováni:
Bohumil **Molík**, rolník číslo 8. a
Zdeněk **Stejskal**, rolník a zahradník číslo 2.

Komise oznámila okresnímu úřadu tyto pozemky pro pěstování brambor nebo zeleniny:

1. Obecní prostranství na Olomoucké ulici před domy: Jar. Bendy, Jos. Havlíčka, Lad. Portyše a Kar. Vodičky o výměře asi 900 m².
2. Obecní prostranství od malého mostu směr k Loužku asi 200 m².
3. Na „bývalém" sokolském cvičišti asi 1000 m².
4. Prostranství za Žádlovickou ulicí asi 300 m².
5. Prostranství kolem cihelny Fischerovy 1000 m².
6. Prostranství kolem cihelny Červinkovy 500 m².

Na sokolském cvičišti již v roce 1942 mělo 25 rodin zeleninová políčka od Němců, kteří tržili z nájmu za 2382 m² 71·46 RM, t.j. 714·60 K ročně. Z toho bylo jen 6 Němců.

16.III.1943 bylo vydáno vládní nařízení o odevzdání pomníků z mědi a bronzu, které byly ve veřejném vlastnictví a byly umístěny na veřejných prostranstvích. Platilo také o pomnících, které již byly odstraněny a uskladněny. Ustanovení se nevztahovalo na pomníky, jež měly zvláštní umělecký, historický neb vlastivědný význam. O tom rozhodoval ministr hospodářství (Němec Bertsch) s ministrem školství (zrádce Moravec) a vnitra (Bienert). Vlastníci pomníků mohli dáti pořídit odlitky odevzdaných pomníků. Za odevzdané pomníky se neposkytovalo odškodnění.

16.XI.1943 bylo vydáno nařízení ministra školství o místní školské správě: Místní, obvodní a újezdní školní rady se zrušují. Úkoly a příslušnost zrušených školních rad přecházejí na starostu obce, která byla sídlem rady školní. Starosta je vykonává jako orgán obce školní.

Zásobování v roce 1943.

Zásobování obyvatelstva v našich zemích se rok od roku zhoršovalo. Příděly potravin se zmenšovaly a jakost jejich se také horšila, každou chvíli vydávalo otom ministerstvo zemědělství nařízení.

5.I.1943 vyhlásil ministr zemědělství (Hrubý), že od 18.I.1943 bude se vydávati na lístek na **mléko** 16A (t.j. pro dospělé od 18 roků) jen čerstvé mléko odstředěné. Denní dávka byla napřed 1/8 litru, později 1/16 litru. Děti a mladiství to měli poněkud lepší i v množství i v jakosti.

13.II.1943 vyhlásil ministr zemědělství, že všechny zemědělské závody bez ohledu na velikost jsou v roce 1943 povinny: a) oseti **mákem** výměru, jež činí 2% veškeré jejich orné půdy,

b) přiseti mák do všech ploch, které se osejí cukrovkou, krmnou řepou, čekankou nebo mrkví a to tak, že na 1 m² přijde průměrně 1 rostlina máku.

6.III.1943 bylo zahradníkům nařízeno, aby omezili **pěstování květin** a místo nich pěstovali **více zeleniny**. Na zasklených plochách mělo činiti omezení o 50%, na plochách pod širým nebem o 70%.

16.III.1943 byl nařízen nový **způsob vymílání obilí** pro samozásobitele. Že 100 kg pšenice se namlelo 78 kg mouky hladké, z toho nejvíce mohlo býti 5 kg krupice, a 18 kg otrub. U žita ze 100 kg bylo 93 kg mouky a 2 kg omelků.

15.V.1943 byl pekařům nařízen nový způsob **pečení chleba**. Musili míchati 70 dílů mouky žitné, 25 dílů mouky ječné a 5 dílů bramborové mouky.

Dodávka sádla z domácích porážek vepřů byla nově upravena. Z mrtvé váhy se odvádělo:

do 80 kg	vepře	3·5 kg	do 160 kg	vepře	11 kg
„ 90 kg	„	4·- kg	„ 180 kg	„	15 kg
„ 100 kg	„	4·5 kg	„ 200 kg	„	19 kg
„ 110 kg	„	5·- kg	„ 220 kg	„	23 kg
„ 120 kg	„	6·- kg	„ 240 kg	„	27 kg
„ 140 kg	„	8·- kg	výše kg	„	31 kg

Od května do září se odvádělo sádlo v hrncích kameninových nebo emailovaných, od září do května v papírech. Nejmenší váha vepře pro porážku byla snížena na 90 kg živé váhy.

4. VI. 1943 vydal ministr zemědělství a lesnictví nařízení, kterým se upravilo **nakupování a prodej selat a běhounů:** Držitelé zvířat, kteří nejsou zemědělci, potřebují k nákupu selat a běhounů nákupní povolení okresního úřadu. Pro vepře je nákupní povolení udělovati jen do váhy 50 kg. Žadatel musí prokázati dostatečnou krmivovou základnu. Bez tohoto povolení je nákup zakázán. Od 15. VI. 1943 se mohly nezemědělcům povoliti domácí porážky jen, když jim bylo nákupní povolení uděleno, nebo v tom případě, měli-li sele koupené již před vydáním tohoto nařízení, když ohlásili dodatečně okresnímu úřadu, že mají vepře na výkrm.

17. VI. 1943 vyhlásil ministr zemědělství: Aby se zajistilo zásobování obyvatelstva, zabavuje se v roce 1943 **sklizeň všech druhů ovoce** a nařizuje se **povinná dodávka lesního ovoce a hub.** Pěstitelům se zakazuje prodej i darování ovoce i lesních plodů spotřebitelům, obchodníkům a zpracovatelům. Pěstitelé jsou povinni odevzdat veškerou sklizeň ovoce za ceny toho času platné sběrnám.

10. VI. 1943 byla úředně zastavena činnost líhní na slepičí vejce s kapacitou větší než 100 vajec.

Výkupní ceny obilí ze sklizně 1943 byly stanoveny za 100 kg takto: Pšenice dle váby 202-212 K, žito 181-186·50 K, ječmen krmný 159-173 K, ječmen průmyslový 180-184 K, ječmen sladovnický 210 K, ječmen vyběrový 225 K.

Chov králíků omezen.

Poněvadž se prý v poslední době nežádoucím způsobem rozšířil chov králíků, zakázalo ministerstvo zemědělství vyhláškou (Sb. č. 28 b/1943) zakládati nové chovy králíků po 9. XI. 1943.

Po 3. XII. 1943 nesmí počet chovaných králíků činiti tam, kde je již chovají, více než 10 králíků na domácnost, bez ohledu na stáří. Přebytečné nutno nejpozději do 31. XII. 1943 odstraniti nebo odevzdati.

Brzy to bylo změněno v tom smyslu, že chovatelé organisovaní ve spolku pro chov drobného zvířectva mohou chovati 1 ramlíka a 3 ramlice s mladými, neorganisovaní jen 1 ramlíka a 1 ramlici s mladými.

Chov koz omezen.

7. IX. 1943 vyhlásil ministr zemědělství úpravu chovu koz. Zakládání nových chovů je zakázáno. Počet chovaných dojných koz smí činiti v domácnostech, kde se již kozy chovají, nejvýše 2 kozy na domácnost. Chovatelé mající 1 kozu, nesmějí zvýšiti tento počet na 2 kozy. Chov dalších koz může povoliti jen okresní úřad a to jen z uznaných chovů.

13. XII. 1943 byla snížena dětem do 6 roků dávka masa a sádla z domácích porážek na polovici, t. j. na 1600 g na období (4 týdny).

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1943-1944.

ŠKOLY DÍVČÍ:

Obecná škola dívčí:		Hlavní škola dívčí:	
Třída I.	32 žákyň	Třída II.	26 žákyň
" II.	33 "	" III.	32 "
" III.	48 "	" IV.A	34 "
" IV.	33 "	" IV.B	34 "
Celkem	146 žákyň	Celkem	126 žákyň

I. třída hlavní školy byla spojena s chlapci.

Na obecné škole dívčí učili:
Josefa Marxová, Marie Rytlíčková, Eliška Vaňharová, František Křížek. Náboženství katolické Josef Maliček, farář a Antonín Němeček, kaplan, náboženství českomoravskému katecheta Jan Kopa. Ruční práce Zdeňka Dupalová.

Na hlavní škole dívčí učili:
Ředitel Edmund Smékal, František Kristen, Bohuslav Ošťádal, Edmund Švec, Anežka Ambrožová, roz. Chudá. Ruční práce Štěpánka Drkošová, náboženství katolické František Hrnčiřík a českomoravské Jan Kopa.

Změny v učitelstvu:

Zdeňka Dupalová, učitelka ručních prací a domácích nauk, narodila se 1.I.1924 v Senticích u Tišnova. Navštěvovala školu pro ženská povolání a učitelský ústav v Brně. Ustanovena byla v Lošticích od 1.IX.1943 a učila také v Pavlově a v Radnici.

Edmund Smékal, ředitel, odešel 30.XI.1943 na zdravotní dovolenou a 1.I.1944 byl dán na trvalý odpočinek.

Jaroslav **Volf**, odborný učitel na hlavní škole chlapecké, byl od 1.XII. 1943 ustanoven ředitelem dívčích škol po Edmundu Smékalovi.
Eliška **Vaňharová** nastoupila 15.XII.1943 mateřskou dovolenou a na její místo byla přeložena z chlapecké školy Jarmila **Cholevová**.
Ludmila **Kohlová**, provdaná **Krejčířová**, byla od 1.1.1944 ustanovena odbornou učitelkou na hlavní školu dívčí.
Edmund **Švec**, odborný učitel byl 1.1.1944 přeložen na hlavní školu chlapeckou.
Jarmila **Kičmerová** byla na vlastní žádost přeložena na obecnou školu v Moravské Ostravě. Na její místo na obecné škole byla 1.II.1944 ustanovena Růžena **Ošťádalová**, bývalá odborná učitelka, která byla znova přijata do služby jako výpomocná učitelka.
Věra **Knechtová**, učitelka ručních prací a domácích nauk, byla 1.IV.1944 přidělena na hlavní školu dívčí. Před tím 16.III.1944 byla přeložena na obecnou školu v Lošticích z hlavní školy ve Vranové Lhotě. Byla poradkyní pro ženské ruční práce ve školním obvodě.

Ministerstvo školství nařídilo, že žáci, jejichž rodiče mají trvalé bydliště v zabraném území, nesmějí navštěvovati české školy v Protektorátě.
Počet hodin **vyučování jazyku německému** opět byl zvýšen: na obecné škole v 5. ročníku na 8 hodin, v 6.–8. ročníku na 7 hodin a na škole hlavní ve všech třídách na 8 hodin. Bylo nařízeno známky z němčiny posuzovat přísněji.
V hodinách ručních prací musily žačky

šíti hadrové panenky a různé hračky, zvířátka, slony, psíky a pod., které byly pak zaslány dětem německých dělníků v říši.

7. a 8. ledna 1944 byl v Lošticích uspořádán pro učitelstvo loštického obvodu **kurs protiletecké ochrany ve školách**. Kursu se povinně účastnilo učitelstvo literní, domácích nauk a mateřských škol z Loštická, Bouzovska a Vranolhotska. Kurs měl na 80 návštěvníků. Přednášeli na něm většinou učitelé místní a obvodní lékař MUDr. Karel Kukula.

10.-15. III. 1944 byl proveden ve školní budově mimořádný sběr starého papíru, hlavně v archivu a v kabinetech. Na dívčích školách vynesl sběr 114 kg papíru.

Od 15. III. do 5. IV. 1944 byl proveden po celém území **sběr starého papíru**. Sběr po domácnostech v Lošticích provedli žáci a žákyně hlavních škol a sebrali 423 kg papíru.

Ve sběru odpadových hmot ve školním okresu litovelském – II. obvod – byla hlavní dívčí škola v Lošticích již několikrát na 1. místě mezi všemi školami. V březnu dosáhla průměru 9·9 kg na žákyni. Třída IV. B byla v tomto měsíci nejlepší třídou školního obvodu s průměrem 46·4 bodu na žákyni.

19. XII. 1943 uspořádaly obě obecné a obě hlavní školy na Střelnici zdařilou **vánoční besídku**. Na pořadu byly: národní písně, koledy a recitace. Návštěva byla velmi hojná. Z čistého výtěžku bylo věnováno po 500 K školám dívčím i chlapeckým na školní potřeby pro chudé žactvo.

ŠKOLY CHLAPECKÉ.

Počet žactva:

Obecná škola chlap.: Hlavní škola chlap.:

Třída: I. 40 žáků Třída:
II. 30 "
III. 31 "
IV. 36 "
Celkem 137 žáků

Změny v učitelském sboru:

1. IX. 1943 byla učitelka Josefa **Marxová** přeložena z chlapecké na dívčí obecnou školu. Učitelka Anna **Cvaková** byla přeložena ze školy hlavní na školu obecnou. Odborná učitelka Anežka **Ambrožová**, roz. **Chudá**, byla přeložena z chlapecké školy hlavní na dívčí. Odborný učitel Miroslav **Brtníček** a odborný učitel Štěpán **Kristen** byli ustanoveni na hlavní škole chlapecké. Odborný učitel Jaroslav **Kobza** byl přeložen na hlavní školu do Bouzova.

1. XII. 1943 byl učitel obecné školy chlapecké přeložen Stanislav **Pudil** přeložen na trvalý odpočinek pro nemoc. Odborný učitel Jaroslav **Volf** byl pověřen správou dívčích škol po řediteli Edmundu **Smékalovi**, který odešel do penze.

15. XII. 1943 byla byla přeložena z hlavní školy chlapecké na obecnou dívčí Jarmila **Cholevová** na místo Elišky **Vaňharové**, která dostala zdravotní dovolenou.

1. I. 1944 byl ustanoven na hlavní školu chlapeckou odborný učitel Edmund **Švec** z dívčí školy. Učitelka Anna **Vyjídáková** byla přeložena na hlavní školu v Litovli (pobočka v Nákle). Z dovolené se vrátil zase

do služby učitel obecné školy Richard **Nedbal**, který měl zdravotní dovolenou.

Rodičovské sdružení zakoupilo pro školy zařízení rozhlasové, jehož instalace byla prováděna již při prázdninových opravách ve školní budově.

Vzáří a v říjnu 1943 byl proveden na všech školách **sběr šípkových plodů** dle nařízení ministerstva školství. Chlapecké školy nasbíraly celkem 16 ¾ kg.

23.X.1943 zúčastnili se žáci všech škol koncertu pořádaného pečí **Kuratoria pro výchovu mládeže** v rámci akce „**Umění mládeži**." Na koncertu účinkovali solisté Národního divadla v Praze: Růžena Urbášková, Dr. Svoboda a J. Pecháček.

16. XI. 1943 podrobili se všichni učitelé roentgenologické prohlídce v okresní nemocenské pojišťovně v Litovli.

Vánoční nadílku 1943 uspořádalo rodičovské sdružení. Kromě chudobných dětí z Loštic a Žádlovic byli tentokrát podělení i žáci přespolní. Každý dostal poukázku na 100K k nákupu potravin nebo oděvních součástek. Z chlapecké školy obecné bylo podděleno 75 dětí a ze školy hlavní 50 chlapců.

Ve školním roce 1943-44 byl zaveden nový způsob třídění prospěchu žactva známkami šesti stupňů: 1. velmi dobrý, 2. dobrý, 3. uspokojivý, 4. dostatečný, 5. sotva dostatečný, 6. nedostatečný.

18. a 19. V. 1944 provedli žáci a žákyně hlavních škol nařízený **sběr láhví všeho druhu**. Celkem bylo sebráno 810 láhví.

Školní rok 1943-44 byl ukončen 13. VII. 1944.

7. III. 1944 byl gestapem zatčen ředitel chlapeckých škol František Pokorný. Správou školy byl pověřen ředitel dívčích škol Jaroslav Volf.

15. III. 1944 bylo na školách nuceně oslaveno 5. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Bylo vyslechnuto slavnostní vysílání školského rozhlasu z Prahy.

14. IV. 1944 byly podobně oslaveny 55. narozeniny vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera. Na pořadu slavnostního školského rozhlasu byly úryvky oper Richarda Wagnera a proslov generálního vedoucího Kuratoria pro výchovu mládeže.

Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě vypsalo soutěž „Ukaž, co umíš," jež měla 3 skupiny: část literární, hudební a výtvarnickou. Týkala se mládeže 10–18 letého. Z chlapecké hlavní školy se účastnilo 6 chlapců z II.–IV. třídy: Josef Vinkler (hra na klavír), Jaroslav Volf (kreslení), Mojmír Doležel (hra na housle), Květoslav Pecha (hra na klarinet), Josef Pischl (hra na klarinet), Jiří Voborský (divadelní hra). Z nich byl komisí v Litovli určen pro užší soutěž v Praze Květoslav Pecha.

21. IV. 1944 byla dle výnosu ministra školství na všech školách sbírka, na II. dílo sociální pomoci pod heslem „Česká mládež sociální pomoci." Sbírka vynesla na chlapecké škole obecné 413,30 K, na hlavní 650,30 K.

V ROCE 1943 ZEMŘELI:

16.I. Anna Ambrožová, vdova po řídícím učiteli v Paloníně, narozená 1.V.1866.

19.I. Anna Rozsypalová, vdova, čís. 366 (Trávník), narozená 22.I.1860.

1.III. Františka Červinková, vdova po stolaři Janu Červinkovi, čís. 193 (Mohelnická), narozená 7.V.1864.

3.III. Karel Jarolím, svobodný soukromník, bývalý tkadlec, čís. 28 (Trávník), nar. 6.I.1856.

2.V. Kateřina Šeidlová, vdova, č. 244, nar. 30.IV.1854.

15.V. Aloisie Švecová, soukromnice, čís. 129, narozená 3.VI.1863.

22.VI. Jan Petřica, bývalý hostinský v Pavlově, nyní domkář, čís. 250, narozený 22.X.1870.

15.VIII. Marie Smékalová, učitelka v.v., manželka ředitele měšťanské školy Edmunda Smékala. Narodila se 11.I.1878 ve Hvozdečku. Jako učitelka Nejezchlebová provdala se za řídícího učitele ve Veselí Josefa Šofku, který pak byl v Klopině. Když ovdověla, počala po I. světové válce učit, napřed v Paloníně, pak v Lošticích, kde se znova provdala. 31.X.1938 odešla na odpočinek.

2.X. Hedvika Šilberská, výměnkářka, čís. 109, narozená 8.IV.1861.

19.X. Františka Smékalová, výměnkářka, čís. 165, narozená 10.XII.1864.

19.X. Barbora Blechtová, vdova po městském strážníkovi, narozená v Mladči 4.XII.1862.

30.XII. Jan Mollik, rolník výměník, čís. 234, narozený 4.III.1874. Byl dlouhá léta členem hudby kapelníka Jana Červinky.

Včelařský spolek pro Loštice a okolí 1943.

Činovníci spolku byli: předseda Josef Žitný, rolník z Řimic, místopředseda Antonín Šafr, zemský zahradník v Lošticích, jednatel a pokladník Bohumil Vavrda, učitel v Měníku, důvěrník pro Loštice Josef Škrabal, vlakmistr v.v. v Lošticích.

Členů bylo: 9 čestných, 98 činných a 1 přispívající, kteří měli 746 včelstev.

Ze sklizně 1942 bylo na jaře odvedeno 310 kg medu, 1 kg po 20K, 2·75 kg vosku, voštin 17·5 kg a výtlačků 75 kg sběrně v Brně.

Bylo objednáno a vysazeno pro včelí pastvu 100 kusů jívy.

Rybářský spolek v roce 1943.

Valná hromada byla 11.II.1943. Členů bylo 61. Činovníci nebyli voleni, zůstali z r. 1942: předseda Josef Urbášek, místopředseda Jaromír Oštádal, jednatel Ján Matyáš a pokladník Miloslav Urban. Jen revisoři byli zvoleni: František Kvapil a Vincenc Volek.

Členský příspěvek byl stanoven 10K.

Dražba povodí konala se u okresního úřadu v Litovli 10.VI.1943. Bylo jednáno s Hanáckým rybářským spolkem v Olomouci, aby se dražby neúčastnil. U dražby byli: Br. Hauk, V. Volek a Jar. Vykydal. Byl jediný uchazeč, proto byl revír ponechán opět za 1440K. Nájem končí 11.VI.1953.

Okresní úřad povolil zdražiti povolenky na 70 K.

Do 15.III.1946 nesmí se loviti ryby do sítí.

Na rybník dostal spolek subvenci 4760K.

Spolek chovatelů drobného zvířectva pro Loštice a okolí 1943.

10.1.1943 byla konána řádná **valná hromada** v hostinci Ant. Šenka za účasti 31 členů. Do valné hromady měl spolek 62 členů. Pochůzkou u členů zjistili Jan Koukal a Vojmír Kropek, že 20 členů chová čistokrevné králíky, nejvíce moravské modré a francouzské stříbrné.

Činovníci v roce 1943 byli tito:
Předseda: Ludvík **Vejmola**, skladník ČMD,
místopředseda: Antonín **Šafr**, zahradník,
jednatel: Jan **Koukal**, plukovník v.v.,
pokladník: Julius **Špička**, zaměst. ČSD,
zapisovatel: František **Žák**, učitel v.v.,
hospodář: Emil **Habermann**
tetovatel: Ludvík **Vejmola**.
Členové výboru: Jos. **Vicenec** z Palonína, Jan **Červinka**, Ant. **Steiger**, Jan **Muzikant**.
Náhradníci: Josef **Valouch** z Moravičan, Vojmír **Kropek**, František **Crha**, Jaromír **Ošťádal**.
Revisoři: Josef **Kosek** a Alois **Škoda**.
Zdravotník: zvěrolékař František **Kubín**.
Předseda odboru králikářského: Emil **Hekele**.
" " drůbežnického: Jan **Muzikant**.
" " kozařského: Jan **Koukal**.
Důvěrník za Moravičany: Bob. **Dokoupil**.
" " Palonín: Alois **Boxan**.
" " Pavlov: František **Fritscher**.
Sběratel kůžek: Julius **Špička**.
Do výboru byli kooptováni: farář Jos. **Maliček**, katecheta církve čm. Jan **Kopa**.

V roce 1943 byly 3 schůze výborové a 10 členských schůzí. Předseda spolku Ludvík Vejmola na členských schůzích přednášel o léčení chorob u králíků, o oceňování králíků na výstavách, o odrůdách králíků, o vadách klecí, o škodlivém průvanu v nich, o důležitosti čistoty v králikárnách atd.

Na všech schůzích bylo podrobně jednáno o výstavě drobného zvířectva, která mě-

la býti na podzim 1943. Bylo debatováno o vhodném místě, bylo dohodnuto, že nejvhodnějším místem je zahrada v lihovaru, o výstavních klecí, o účasti místních i okolních škol atd. Bylo zajištěno 18 vystavovatelů ze spolku s 84 kusy. Ale na konec přišel zákaz veřejných schůzí a výstav. Byla znemožněna i loštická výstava.

Na podzim 1942 zakoupen byl spolkem sánský čistokrevný kozlík, který po roce dle nařízení byl odkoupen obcí. Byl umístěn u jednatele Jana Koukala.

Zaregistrováno bylo z jarních vrhů 210 králíků, do konce roku 1943 celkem 370. Tím se spolek dostal na II. místo v župě.

Byl přijat návrh Jana Koukala, aby chovatelé z každého prodaného králíka zaplatili i do spolkové pokladny 10K na výlohy s inserci v „Rádci" a na zakoupení spolkových ramlíků (návrh Jul. Špičky.

Spolek koupil 3 spolkové ramlíky: moravského modrého, francouzského stříbrného a tříslového černého. Byli u Františka Crhy.

Na konci roku 1943 měl spolek 93 členů.

Chov králíků omezen.

Poněvadž se prý v poslední době nežádoucím způsobem rozšířil chov králíků, zakázalo ministerstvo zemědělství vyhláškou Sb. čís. 286-1943 zakládati nové chovy králíků po 9.XI. 1943.

Po 3.XII. 1943 nesmí počet chovaných králíků činiti tam, kde je již chovají, více než 10 králíků na domácnost, bez ohledu na stáří. Přebytečné nutno nejpozději do 31.XII. odstraniti nebo odevzdati.

Brzy to bylo změněno v tom smyslu, že chovatelé organisovaní ve spolku pro chov drobného zvířectva mohou chovati 1 ramlíka a 3 ramlice s mladými, neorganisovaní jen 1 ramlíka a 1 ramlici s mladými.

Válečný rok 1944.

Již na samém začátku 6. roku války a okupace po velikých vítězstvích Rudé armády v roce 1943 bylo jasně vidět, že konec války se blíží a že se již Hitlerovi nepodaří zavést v Evropě a na celém světě ten svůj slibovaný „pořádek" na celých 1000 roků.

Čtvrtý rok války se Sovětským svazem byl rokem rozhodných vítězství Rudé armády. Po dělostřelecké přípravě zahájila Rudá armáda 14.1. 1944 energický útok, jehož cílem bylo úplné osvobození Leningradu. Němci byli zahnáni až do Estonska. Koncem ledna 1944 byla zahájena ofensiva k osvobození Ukrajiny. Po překročení řeky Dněstru vstoupila Rudá armáda do Moldavska a 26. III. 1944 státních hranic Sovětského svazu s Rumunskem — řeky Prutu dosáhla.

Začátkem dubna 1944 způsobila sovětská vojska Němcům porážku v předhoří Karpat a dosáhla státních hranic SSSR s republikou Československou. Tím byla přenesena válka za hranice Sovětského svazu.

Po porážce německých vojsk na ukrajinském území západně od Dněpru přikročila Rudá armáda k osvobození Krymu. Boj počal 8. IV. 1944. Již 7. V. 1944 byl Sevastopol osvobozen.

V létě 1944 byla zahájena ofensiva na osvobození Karelofinské republiky. 19. VI. 1944 obsadila Rudá armáda Viborg. Finští spojenci fašistického Německa se octli na pokraji kata-

strofy. Finsko požádalo o mír a 19.IX.1944 podepsalo smlouvu o příměří.

V létě 1944 byly též boje o vypuzení Němců z Běloruska a z Litvy. 3.VII.1944 byl osvobozen Minsk, 13.VII.1944 bylo osvobozeno hlavní město Litevské sovětské republiky, Vilno. Osvobozením celého území Běloruska a Litvy dosáhla Rudá armáda již státních hranic s Východním Pruskem.

Současně pokračovala ofensiva Rudé armády na jihu – v Moldavsku. 23.VIII. osvobozeno bylo hlavní město Kišiněv a 30.VIII. vtáhla sovětská vojska do rumunského hlavního města Bukurešti. Rumunsko musilo kapitulovat. Nová rumunská vláda podepsala podmínky příměří s SSSR a vypověděla válku Německu.

5.IX.1944 oznámila sovětská vláda bulharské vládě, že se pokládá býti s Bulharskem ve válečném stavu, vzhledem k tomu, že Bulharsko fakticky bojuje proti Sovětskému svazu. A bulharský lid, jenž si nepřál válku s SSSR, smetl 9.IX.1944 fašistickou vládu a utvořil novou, demokratickou vládu, která hned vypověděla válku Německu.

V říjnu 1944 osvobodila Rudá armáda hlavní město Jugoslavie Bělehrad.

6.VI.1944 provedla spojenecká vojska vylodění výsadkových jednotek v severní Francii. Uskutečnila tak tu tak dlouho očekávanou druhou frontu.

A tak se stal rok 1944 rokem rozhodujících vítězství sovětských a spojeneckých vojsk nad vojsky německými.

V té době, kdy se již Rudá armáda blížila k hranicím naší republiky, napsal největší zrádce český **Emanuel Moravec**, kdysi plukovník generálního štábu naší armády a vojenský publicista s pseudonymem Stanislav Yester, nyní ministr školství a osvěty a předseda Kuratoria pro výchovu mládeže Čech a Moravy, článek do svého časopisu „Přítomnost" ze dne 1. dubna 1944 čís. 7, v němž konec zní takto:

„Vím, že určité kruhy české se také těší z určitých politických a strategických představ. Jsem člověk přející. Ztrácel bych čas, kdybych se věnoval jejich probouzení. Budou se snad usmívat, prohlásím-li, že politicky i vojensky nikdy ještě věc Říše tak dobře nestála jako právě na jaře 1944.....

Čeští rozumbradové ovšem kladou otázku, proč se na východě ustupuje. Na to je jediná odpověď: „Dočkej času, jako husa klásku." Česká politika, která odpovídá za 7 milionů Čechů, je s vývojem spokojena. Jestliže 70 tisíc českých ptakopravců je jiného mínění, nemůže nás mást. Náš čas je na dohled a pak budou tito Spejblové velmi zkroušení, budou koktat, budou vykládat, že tento, toto, že to vždy myslili s pražskou vládou dobře, že byli říšštější, ale jen vnitřně, tajně. Známe dobře tuto vrstvu, kterou máme v počtu a které také nic nezapomeneme. Vzájmu národa sklidí neúprosně svůj smutný úděl. Dnes si myslí, že doba jim umožňuje jásání. Probuzení bude černé. Revoluce totiž neodpouští. Zítřejší Evropa musí být zbavena plevele. A ona toho plevele zbavena bude."

A v takovém tónu psaly tehdy všechny české noviny a tak i hůře mluvil pražský rozhlas.

Persekuce Čechů v Lošticích v roce 1944.

V létě 1943 byl říšský protektor **Daluege** odvolán a jeho nástupcem se stal říšský ministr vnitra **Dr. Frick**. Současně bylo v Praze zřízeno německé státní ministerstvo a státním ministrem byl Hitlerem jmenován dosavadní protektorův sekretář, velký nepřítel Čechů, **K. H. Frank**. Jeho pravomoc tak byla veliká, že Frank se stal skutečným vládcem v Čechách a na Moravě. Zneužíval své moci k stále větší persekuci českého lidu.

V Lošticích byl nejčernější měsíc březen. V březnu bylo nejvíce loštických občanů gestapem zatčeno a uvězněno.

7. III. 1944 byli gestapem zatčeni: starosta města František **Pokorný**, ředitel měšťanské školy chlapecké a František **Kubelka**, úředník městského úřadu, bývalý důstojník v československé armádě, oba za účast v odboji.

10. III. 1944 byli zatčeni: Václav **Patka**, knihkupec, který se přestěhoval po Mnichovu, odkud byl vypovězen, ze Žábřeha do Loštic a jeho příručí knihkupecký Ferdinand **Gallas**, oba za spojení s odbojem na zabraném Žábřežsku.

28. III. 1944 byli zatčeni a společně odvezeni:
Emanuel **Beran**, řezník rodem z Bouzova, byl napřed v Mohelnici, pak v Troubelicích, po Mnichovu v Lošticích.
František **Coufal**, hotelier, narozený 7. IV. 1907 v Lošticích.
Rudolf **Hanák**, obchodník, narozený 31. X 1909 ve Vyškově.
Jaroslav **Heidenreich**, obchodní příručí, narozený 28. VIII. 1916 v Lošticích.

Rudolf **Heumann**, obchodník, narozený 9.IV.1904 v Lošticích.
Ladislav **Chyťa**, účetní u firmy Dubský, nar. 22.VI.1906 v Habrovanech u Vyškova.
Jan **Jahoda**, elektro-radiotechnik, naroz. 1.XI.1896 v Lošticích.
František **Kácel**, účetní Hospodářského družstva, narozený 27.II.1908 v Třeštině.
Václav **Konečný**, cukrář, narozený 9.VII.1907 v Lošticích.
Josef **Kosek**, zahradník v Metrii, narozený 20.XII.1899 ve Vojtěchově.
František **Krobot**, obuvník, narozený 1.XII.1905 v Lošticích.
Rudolf **Kučera**, úředník Hospodářského družstva, narozený 4.VII.1901 v Lošticích.
František **Kühn**, účetní ve Štenclově parketárně, narozený 6.IX.1895 v Lošticích.
Josef **Lichnovský**, učitel-legionář-v.v., narozený 22.IX.1893 ve Vlčovicích u Frenštátu.
Jan **Matyáš**, holič, nar. 19.IV.1902 v Lošticích.
Vojtěch **Pozníček**, obchodník se střižným zbožím, narozený 20.XII.1903 v Jedlí.
Adolf **Pyšný**, cukrář, nar. 6.IX.1919 v Lošticích.
Jan **Sova**, zednický a tesařský mistr, narozený 9.XII.1903 v Lošticích.
Jan **Sršeň**, cukrář, narozený 25.V.1900 ve Výprachticích.
Zdeněk **Suchomel**, hostinský, naroz. 5.XI.1913 v Lošticích.
Jiří **Špička**, účetní v pivovaře, naroz. 18.X.1906 v Lošticích.
Vojtěch **Válek**, úředník Hospodářského družstva v Lošticích.

Otto **Volkman**, inspektor finanční pohraniční stráže, nyní přednosta zásobovacího oddělení.
Jan **Votava**, krejčí, nar. 6. XII. 1895 v Obectově.
Jaroslav **Benda**, stavitel, narozený 6. XII. 1882 v Paloníně.
Jaroslav **Nesvadbík**, JUC, obchodník, nar. 2. 3. 1911 v Lošticích.
Marie **Ganzarová**, švadlena, narozená 6. III. 1910 v Lošticích.
Helena **Sovová**, učitelka hudby, naroz. 17. IV. 1895 v Lošticích.

Několik dní na to, počátkem dubna byl zatčen Jaroslav **Kobza**, odborný učitel, naroz. v Polici.
30. V. 1944 byl zatčen František **Havlíček**, správce loštického lesa, narozený 1. VI. 1900 ve Vranové Lhotě.

Městská rada v r. 1944.

11. I. 1944 byl přečten přípis zemského úřadu v Brně o dávkách obecních. Bylo nařízeno zvýšiti dávku ze psů na 40K, z nápojů na 10% a zavésti dávky nové: dávky za úřední výkony a dávku z přechodného ubytování, z útraty 10%.

Členové městské rady byli:
Starosta František **Pokorný**, ředitel hlavní školy chlapecké, I. náměstek Němec Bruno **Hauk**, II. náměstek Libor **Zapletal**, drogista, Josef **Beneš**, rolník, Josef **Kriegel**, úředník ČSD, Vincenc **Mayer**, rolník, Jan **Rosůlek**, rolník, Antonín **Steiger**, učitel v.v., František **Tománek**, hostinský.

11. I. 1944. Lesní inspektorát v Olomouci na **praconí povinnost pro lesní práce**, neboť úřad práce nemůže přiděliti potřebné dělnictvo. Úvaha spadají všichni zemědělci a mužští příslušníci zemědělských rodin, kteří však mohou za sebe zjednati náhradní sílu.

11. I. 1944 se usnesla městská rada, abyse letos palivové dříví obcí obyvatelstvu neprodávalo a aby zákazníci byli postoupeni Hospodářskému družtvu.

7. II. 1944 se usnesla městská rada převzíti protektorát nad koncertem k oslavě 120. výročí narození **Bedřicha Smetany**. Koncert uspořádá se sborem a orchestrem českomoravský farář **Vilém Hýbl**. Dále se městská rada usnesla podnik tento všemožně podporovati.

7. II. 1944 oznámil v městské radě I. náměstek Bruno Hauk, že okresní hejtman v Olo-

mouci hodlá odprodati některé **židovské domy** v Lošticích. Město Loštice má prý při koupi přednostní právo. Jednalo se o tyto domy: číslo XIX.3 a 7, žid. radnice, číslo XIII. 3 (templ), číslo 105. (Hirschova koželužna), číslo III.3 (Kleinovo), XIII.1 (Salomon Weiss), čís. 174. (Wischnitzerovo), číslo 96. (Ehrlichovo) a číslo 100. (Kar. Hirsch, řezník). Městská rada se usnesla ucházeti se o odprodej těchto domů za úhrnnou částku 100.000 korun. Příslušné jednání povede náměstek Br. Hauk.

22. II. 1944 byl v radě přečten přípis Podpůrné jednoty českých vysloužilců, kterým se přihlásila k činné účasti na přípravách a provedení slavnosti **5. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava**. Přípis byl vzat na vědomí.

22. II. 1944 poslal okresní úřad v Litovli přípis, kterým nařídil obci, aby osoby, které jsou pověřeny výsekem, prodejem a dozorem v nouzovém v výseku, byly těchto funkcí zbaveny. Výsekem masa má býti pověřena jiná spolehlivá a schopná osoba. Dozorcem nad výsekem masa má býti některý spolehlivý zaměstnanec městského úřadu. Tento zaměstnanec musí býti pověřen oddělováním a přijímáním ústřižků, jakož i vyúčtováním ústřižků masových lístků a přijatých peněz.

Rada se usnesla požádati okresní úřad, aby dosavadní osoby mohly býti při **nouzovém výseku** ponechány, protože při výměně osob by vznikly obci nové výdaje za zařízení (vůz, potah, lednice a j.), kdežto nynější provozovatel výseku František Motka tato zařízení má a dává je pro výsek k disposici.

V únoru 1944 nařídila vláda ve všech obcích důstojně oslaviti **15. březen**, 5. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava.

15. III. 1944 byla oslava 5. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava.

Bylo nařízeno sestaviti slavnostní přípravný výbor a bylo předepsáno, které korporace v něm mají býti zastoupeny. V Lošticích slavnostní výbor tvořili:

Starosta: František **Pokorný** jako předseda.
Za VOS (Veřejná osvětová služba):
Vincenc **Suchomel**, učitel a
František **Hrnčiřík**, katecheta.
Za Sociální pomoc: Josef **Vinkler**, autodopravce.
Za Kuratorium pro výchovu mládeže:
Karel **Reeh**, student,
Zdeněk **Rott**, student,
Jarmila **Kubíčková**,
Božena **Hofmanová**,
Za NOÚZ (Národní odborové ústředí zaměstnanců): Leopold **Konečný**.
Za vojenské vysloužilce: Josef **Poulíček**.
Za Spolek pro zemědělství: Josef **Beneš**.
Za skupinu maloobchodu: Vlastimil **Dudek**.
Za skupinu řemesel: Jan **Votava**.
Za skupinu peněžnictví: Antonín **Pudil**.

Oslava byla konána v Lidovém domě o 19½ hodině. Slavnostním řečníkem byl Jaroslav **Volf**, ředitel hlavní dívčí školy.

Salonní orchestr za řízení J. Smětáka zahrál: Ant. Dvořák „Maličkosti", Bedř. Smetana „Trio Gmol," Zd. Fibich „Dojmy a nálady."

Herma **Pudilová** zazpívala „Arii Rózy" z opery „Tajemství" od Bedřicha Smetany.

Žofie **Pazderová** zazpívala „Skřivánčí píseň" z opery „Hubička" od Bedřicha Smetany.

7.III. 1944 byl starosta města František Pokorný zatčen gestapem a uvězněn. Starostenský úřad místo něho zastával I. náměstek Němec Bruno Hauk. Ale ten vládl sám, nesvolával ani městskou radu, ani zastupitelstvo. Městskou radu svolal jen jednou, bylo to 2. IX. 1944. Jednalo se v ní jen o zřízení pobočky u mateřské školky. Bylo tehdy usneseno pobočku nezřizovati, protože nebylo v rozpočtu úhrady.

Byty pro vystěhovalce z Vyškovska.

V dubnu 1944 nařídil okresní úřad v Litovli, aby byly v Lošticích připraveny byty pro české vystěhovalce z okresu vyškovského. Na návrh okresního úřadu byly ubytovacími příkazy přiděleny byty u následujících občanů loštických:

Marie Deimerová, č. 38b., 1 světnice a 1 kuchyň.
František Temlík,, č. 68., 1 světnice.
Žofie Pazderova, č. 311., 1 světnice a 1 kuchyň.
Rajmund Václav, č. 281., 1 světnice a 1 kuchyň.
Karel Hošek, č. 150., 1 světnice.
Milada Vavrouchová, č. 339., 1 světnice a 1 kuchyň.
Jan Sova, č. 33b., 1 světnice.
Marie Jurková, č. 350., 1 světnice a 1 kuchyň.

9. X. 1944 byla uzavřena nájemní smlouva mezi městem Lošticemi a mezi Všeobecně prospěšným stavebním a bytovým družstvem pro Loštice a okolí, zapsaným společenstvem s ručením obmezeným v Lošticích.

Stavební družstvo Svépomoc najalo od města Loštic 27 částic pozemkové parcely číslo 312/1, zapsané v seznamu I. veřejného majelku města Loštic, vložka číslo 278 moravských zemských desek, v celkové výměře

5400 m² na dobu 50 let, to jest od 1.X.1944 do 30.IX.1994 za roční nájemné 675·—K.

Smlouvu podepsali: **Antonín Gärtner**, předseda představenstva Svépomoci a **Antonín Pudil**, jednatel představenstva za Svépomoc a za město Loštice **Bruno Hauk**, úřadující I. náměst. starosty.

Svépomoc najala pozemek, aby na něm postavila svým nákladem 20 nouzových obydlí dle vládního nařízení číslo 169/44. Jednalo se o část **borového (židovského) lesa**.

10.X.1944, tedy hned druhý den po podepsání smlouvy, požádal **okrašlovací spolek** v Lošticích městský úřad, aby nebyla povolena stavba nouzových bytů v Borovém lese, případně, aby povolení, bylo-li již uděleno, bylo odvoláno. Žádost podepsali předseda Okrašlovacího spolku **František Nesvadbík**, ředitel měšťanské školy dívčí v.v. a jednatel **Klement Schwarz**, sládek.

Vládní nařízení o podpoře staveb nouzových obydlí, číslo 169/44 bylo vydáno dne 3.VIII.1944: Po dobu mimořádných poměrů způsobených válkou lze na stavbu nouzových obydlí udělit podporu:

1. obcím a obecně prospěšným bytovým podnikům (stavebním družstvům);
2. ostatním korporacím a jiným sdružením osob, staví-li nouzová obydlí pro své zaměstnance;
3. jednotlivcům, staví-li nouzová obydlí pro sebe nebo pro své zaměstnance.

O žádostech o udělení podpory rozhodují okresní úřady.

Podpora záleží v příspěvku jednou pro vždy, který činí pro každé **nouzové obydlí** 17.000 K.

Obce jsou povinny podporovati stavbu nouzových obydlí tím, že pro ně poskytnou vhodné vlastní pozemky.

13.X.1944 povolil okresní úřad v Litovli na žádost okresního pověřence Kuratoria pro výchovu mládeže Kypěny **stavbu šaten na „bývalém" sokolském cvičišti pro Kuratorium** loštické.

22.XI.1944 poslal okresní úřad v Litovli přípis o opatřeních k sebeobraně českého venkovského obyvatelstva proti nepřátelským agentům a banditům. V přípise bylo mezi jiným:

„V příloze zasílám provolání ministra vnitra **Bienerta** a ministra zemědělství a lesnictví **Hrubého** k českému obyvatelstvu. Tato provolání budte sdělena mužskému obyvatelstvu Vaší obce ve shromáždění. Zároveň budte provolání v obci vylepena. Obecní starostové musí se snažiti získat obyvatelstvo v největší míře na potírání **padákových agentů a banditů.**

Seskočí-li agenti neb objeví-li se agenti a bandy, organisuje starosta obce z vlastního popudu z mužského obyvatelstva obce pátrací, pozorovací a uzavírací skupiny a přibere k tomu hajné, myslivce, příslušníky Kuratoria pro výchovu mládeže a hasičstvo...."

Provolání byla vysílána místním rozhlasem večer a všichni loštičtí muži byli k tomu svoláni na náměstí Victoria. Ale přišlo jich jen několik. Bylo štěstí, že při listopadovétmě a při úplném zatemnění nebylo na ně vidět.

13. XII. 1944 oznámil okresní úřad v Litovli městské radě: Generální státní zástupce ve Vratislavi sdělil přípisem ze dne 4. XII. 1944 následující:

„V trestní věci proti řediteli hlavní školy a starostovi v Lošticích **Františku Pokornému**, narozenému 23. X. 1993 v Nové Vsi, okres Mor. Budějovice, rozhodl 3. trestní senát vrchního zemského soudu ve Vratislavi takto:

Obžalovaný Pokorný stal se účastí na odbojovém hnutí českého národního výboru v Protektorátu v roce 1943 vinným velezradou a byl proto odsouzen k trestu vězení na 2 roky. Obžalovaný byl zbaven občanské cti na 2 roky.

O tom Vás uvědomuji."

Vládní a ministerská nařízení.

7. IV. 1944 bylo vydáno nařízení ministra zemědělství a lesnictví o povinném **hubení vrabců.**

Vlastníci, pachtýři nebo jiní uživatelé pozemků, po případě osoby za správu pozemků odpovědné, jsou povinni v obytných domech a budovách vůbec anebo v nádvořích a zahradách, které přímo souvisí s budovami a jsou jakýmkoli plotem ohrazeny nebo jinak uzavřeny, soustavně hubiti vrabce domácího a vrabce polního.

Hubení vrabců nesmějí prováděti osoby, kterým ještě není 18 let.

26. VIII. 1944 bylo vydáno nařízení ministra hospodářství a práce, **Němce Dr Bertsche**, o prozatímním zastavení dovolených v soukromém hospodářství:

Předpisy a ujednání o dovolené na zotavenou v soukromém hospodářství pozbývají platnosti s okamžitou účinností.

Zaměstnanci, kteří jsou na dovolené v den, kdy toto nařízení nabývá účinnosti a jejichž dovolená trvá ještě déle než týden, přeruší ihned svou dovolenou a vrátí se na svá pracovní místa.

Z ustanovení o zastavených dovolených se vyjímají: a) muži kteří dovrší 65. rok a ženy, které dovrší 50. rok věku do 31. XII. 1944,

b) manželky příslušníků branné moci, jejichž manželé ještě nyní dostanou dovolenou.

9. IX. 1944 nařídil ministr hospodářství a práce, Němec Bertsch, zavedení 60 hodinového týdne.

Ve všech závodech soukromého hospodářství, ve kterých to podmiňuje množství práce a stav výroby, třeba zvýšiti s okamžitou platností s 48 hodin o 12 hodin přes čas.

Pracovní doba žen a mladistvých přes 16 roků se zvyšuje jen o 8 hodin a mladistvých pod 16 roků zůstává 48 hodin.

30. VIII. 1944 vydal ministr školství a osvěty, Emanuel Moravec, nařízení, kterým se od 1. IX. 1944 při „totálním" provádění válečného nasazení zastavuje činnost českých divadel, variet a kabaretů.

11. IX. 1944 bylo vydáno vládní nařízení o zabavení a odevzdání varhanních píšťal a vzduchovodů z olova, cínu, zinku, mědi a hliníku a jejich slitin.

13.X.1944 bylo vydáno vládní nařízení o opatřeních proti osobám štítícím se práce v zemědělství a lesnictví.

Okresní úřad může v trestním řízení pro neuposlechnutí přikazujícího výměru v zemědělství a lesnictví a pro přestupky proti pracovní morálce v zemědělství a lesnictví prohlásiti za propadlé drobné zvířectvo (kozy, králíky, husy, kachny, krocany a perličky), které patří osobě trestně stíhané.

ZÁSOBOVÁNÍ V R.1944.

28.II.1944 bylo vydáno vládní nařízení o následcích zatajení při sčítání hospodářského zvířectva. Okresní úřad prohlásí v trestním řízení za propadlé zvíře, které bylo při úředním sčítání zatajeno. Mimo to při zatajení slepic zakáže okresní úřad osobě hlášením povinné trvale nebo dočasně další držení a chování drobného zvířectva (koz, králíků, hus, kachen, krocanů a perliček a to bez zřetele na rasu, pohlaví a stáří.

Kozy a králíky, na které se vztahoval zákaz dalšího držení a chování, může vlastník libovolně zužitkovati. Drůbež, na kterou se vztahuje zákaz dalšího chování, musí býti ihned nabídnuta Českomoravskému svazu pro drůbež, vejce a med nebo dodána příslušné sběrně.

Nařízení platilo od 1.III.1944.

22.IV.1944 bylo nařízeno MZAL, aby byly dány odstředivky mléka a máselnice, zaplombované již v roce 1940, do úschovy obcím, aby se zabránilo jich zneužití k neoprávněné výrobě másla.

4. VII. 1944 vydal ministr zemědělství a lesnictví vyhlášku o úpravě spotřeby kozího mléka. Prodej kozího mléka, másla a sýra, jež se nespotřebují v domácnosti, je zakázán.

27. VII. 1944 vyhlásil ministr zemědělství a lesnictví zavedení lístků na krmiva pro zvířata. Od 1. VIII. 1944 zaváději se lístky na krmiva pro zásobování tažných zvířat nezemědělských a to:

1. pro tažná zvířata:
   a) pro těžké koně nad 650 kg lístek SP,
   b) pro poloteżké koně nad 500 kg lístek MP,
   c) pro lehké koně do 500 kg, tažné voly, muly, mezky a osly lístek LP;
2. pro služební, hlídací, tažné, lovecké a slepecké psy lístek HU.

Dávka bramborů na uskladnění na 8 období zásobovacích (po 4 týdnech) do 24. čer. na byla stanovena na 110 kg na osobu.

V říjnu 1944 byly nově upraveny dávky tuků: děti do 6 roků dostávaly na období: 375 g másla a 50 g umělých tuků, děti od 6 r. do 14 roků 400 g másla a 325 g umělých tuků a všichni ostatní nad 14 roků 140 g másla a 440 g umělých tuků. K tomu pak všichni bez rozdílu buď 200 g vepřového masa nebo 160 g tučného vepřového masa.

28. XI. 1944. Byl vydán zákaz držeti drobné zvířectvo a zákaz domácích porážek těm, kdo nesplnili nejmenší dodávky mléka, dobytka a olejnatých semen v stanovené době.

Přehled majetku a dluhů města Loštic k 15. III. 1944 – po zatčení starosty Františka Pokorného a nastoupení úřadujícího I. náměstka starosty Bruna Hauka.

Obecní majetek:

Radnice č. 66.	198.000·–K
Vnitřní zařízení radnice a rozhlas	90.000·–K
Hostinec Střelnice č. 176.	69.000·–K
Vnitřní zařízení Střelnice	10.000·–K
Pole 31·02 ha po 15.000 K	465.300·–K
Louky 25·19 ha po 15.000 K	151.500·–K
Pastviny 25·19 ha po 1.000 K	25.190·–K
Neplodné plochy 40·71 ha	
Celkem	1,008.990·–K

Dluhy:

U spořitelny města Loštic:

a) Na stavbu měšťanské školy, původně 248.000·–, nyní (Úrokování i úmor převzal zemský úřad v Brně).	118.529·–K
b) Na přestavbu Střelnice a na stavbu silnice Loštice-Kozí vrch, původně 240.000·–, z toho na Střelnici 150.000·–, nyní	140.797·51K
c) Na stavbu silnice Loštice-Kozí vrch 90.000·–. Úrok i úmor převzal zemský úřad v Brně. Nyní	83.240·60K

U hospodářské záložny:

a) Výpůjčka na běžná vydání, původně 20.000·–, nyní	12.000·– K
b) Na dláždění Moravičanské ulice 50.000·–, nyní	44.500·– K
Přenos	399.067·– K

U moravské hypoteční banky v Brně:
Na dlažbu Moravičanské ulice,
původně 54.000·–, nyní 51.932·50 K
U Občanské záložny:
a) Na krytí ztrát při aprovisaci v I. světové válce a na upsání Moučné půjčky 93.253·–, nyní 30.000·– K
b) Na IV. státní půjčku a na zaplacení dávky z majetku 84.100·– 46.000·– K
c) Na kanalisaci a dlažbu, původně 84.000·–, nyní 53.435·30 K
Z vypůjček b) a c) platí úrok i úmor z ½ obec a z ½ zemský úřad v Brně.
Za různé práce a dodané zboží dluží obec 155.000·– K
Celkem 735.434·91 K
Obnos dluhů může býti snížen o půjčky, které jsou uloženy u zemského úřadu v Brně (výpomocný fond) v částce 255.204·90 K
takže dluh činí 480.230·01 K

Lesní majetek:

Cena lesního majetku ve výměře 254·49 ha po 5000·–K 1,272.450·– K
Dluhy žádné.

Městská elektrárna.

Budova číslo 87 se zahradou	220.000·– K
Stroje	465.000·– K
Primérní vedení	80.000·– K
Sekundérní vedení	180.000·– K
Transformační stanice	126.000·– K

Elektrická počítadla	247.000·-K
Zásoby instalačního materiálu	110.000·-K
Zařízení dílny a prodejny	48.000·-K
Vodní právo	300.000·-K
Celkem	1,776.000·-K

Dluhy:

Uspořitelny města Loštic:

a) Původně 174.000·-, nyní	93.000·-K
b) Původně 280.000·-, nyní	233.000·-K
c) Původně 50.000·-, nyní	38.000·-K

Uspořitelny města Litovle

Původně 100.000·-, nyní	94.600·-K
	+43·67
Od kmenového jmění města Loštic 250.000·-	250.000·-K
Celkem	708.600·-K
	+43·67

Chudobinec č. 219.	40.000·-K
Obecní dům č. 500.	380.000·-K
Dluh u spořitelny na dům č. 500.	150.000·-K

Hasičský sbor:

Zbrojnice	40.000·-K
Nářadí a stříkačka	37.000·-K
Výzbroj	6.500·-K
Celkem	83.500·-K
Dluhy: Uspořitelny (50.000·-)	39.403·-K
U Občanské záložny	10.000·-K
Celkem	49.403·-K

Přehled:

Majetek	4,560.940·-K
Dluhy	1,388.276·68K
Čistý majetek	3,172.663·32K.

Rybářský spolek v r. 1944.

Valnou hromadu měl spolek 10.II.1944. Členů bylo 74. Činovníci byli: předseda **Jos. Urbášek**, místopř. **Jar. Oštádal**, jednatel **Jan Matyáš**, pokladník **Miloslav Urban**. Větší rybník byl osazen kapří násadou a proměněn tak v rybník chovný. Spolek přistoupil za člena Družstva rybníkářů se sídlem v Litovli se 2 podíly po 200 K se zápisným 100 K.

Dle odevzdaných statistických výkazů za r. 1943 (byla jich však odevzdána jen ½) ulovilo se celkem 700 kg ryb. Z toho bylo: 184 tlouštů, 120 parem, 23 línů, 20 štik, 1 kapr, 22 jiných ryb a ostatní podoustve. Loni byly odevzdány skoro všechny v výkazy a úlovek dle nich činil 658 kg.

Spolek v roce 1943 odchoval jednoroční násadu kapří a líní a plůdek štičí. Z toho bylo 300 kusů kaprů osazeno v chovném rybníku, 1500 línů a 850 štiček (průměr 1 dm) bylo vpuštěno do Třebůvky. Asi 1500 kusů kapří násady bylo dáno rybářskému spolku v Litovli za půjčení mateřský ryb. — Na rok 1944 byl stanoven plán zřídit dva rybníky Dubischovy vedle dosavadního štičího. — Na návrh Josefa Keslara bylo jednomyslně schváleno, aby byla letos hájena štika. Proto také byl snížen počet udic na 1.

Při stavbě rybníků bylo vyplaceno dělníku Faltýnkovi 6000 K. Kromě něho tam pracovali členové spolku do 50 roků. Průměrně bylo na člena 10 hodin. Pokladník při výdeji povolenek sledoval u každého odpracované hodiny, za neodpracované vybíral po 5 K.

V červenci bylo mnoho ryb otráveno splašky ze shnilých brambor v lihovaru. Spolek od něho dostal náhradu 3000 K na násadu.

Včelařský spolek pro Loštice a okolí 1944.

Činovníci spolku byli: předseda Josef Žitný z Římic, místopředseda Antonín Šafr, zemský zahradník v Lošticích, jednatel a pokladník Bohumil Vavrda, učitel v Měníku.

14. V. 1944 na členské schůzi v Besedě přednášel 39 účastníkům Ing. Savvin z Prostějova „Kočování za řepkou." Schůze členské byly 3.

Cukr na krmení včel dával se na třikrát: na jaře na včelstvo 2·5 kg, v létě 5 kg, pro nově usazené 7·5 kg, na podzim na roje po 5 kg.

Kocianův osvětový fond činil 2086 K.

Spolek objednal pro své členy 70 včelařských kalendářů a 22 kusů knihy „Včelař začátečník."

Na konci roku bylo členů: 8 čestných, 99 činných a 1 přispívající. Včelstev bylo zazimováno 999.

Valná hromada za rok 1944 konala se v Besedě 31. XII. 1944. Platily se na ní příspěvky: 25 K pro zemské ústředí, 10 K a 1 K z včelstva pro spolek. Noví členové platili zápisné 35 K. Na valné hromadě bylo 39 členů.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva pro Loštice a okolí 1944.

Valná hromada byla konána 9. 1. 1944. Členský příspěvek byl stanoven 40 K ročně. Bylo schváleno, aby za připuštění spolkového ramlíka bylo vždy dodáno 1 mládě. Spolkovou králičí odrůdou byla stanovena velká činčila. Bylo usneseno věnovati 200 K tomu chovateli, u kterého bude zjištěna největší čistota králikárny. V komisi k tomu určené byli: předseda spolku, předseda králikářského odboru, hospodář a registrátor.

Činovníci na rok 1944:
Předseda: Ludvík **Vejmola**, vrch. pokladník ČMD,
místopředseda: Antonín **Šafr**, zahradník,
jednatel: Jan **Koukal**, plukovník v.v.,
pokladník: Julius **Špička**, zaměstn. ČMD,
zapisovatel: František **Žák**, učitel v.v.,
hospodář: František **Crha**, rotmistr v.v.,
registrátor: Vojmír **Kropek**, štábní kapitán v.v.
tetovatel: Ludvík **Vejmola**,
Členové výboru: Josef **Vicenec** z Palonína, Jan **Červinka**, Jaromír **Ošťádal**, Zdeněk **Stejskal**.
Náhradníci: Adolf **Špička**, Josef **Škrabal**, František **Siegel** a Emil **Habermann**.
Předseda odboru králikářského: Emil **Hekele**,
" " kozařského: Jan **Koukal**.
Revisoři: Josef **Kosek**, Alois **Škoda**.
Důvěrníci: za Moravičany: Emil **Habermann**,
za Palonín: Antonín **Vejmola**,
za Pavlov: Jan **Fritscher**.
Zdravotník: zvěrolékař František **Kubín**.

Pokladník Julius Špička vzdal se své funkce i členství ve výboru v dubnu 1944 a jeho nástupcem se stal František **Hekele** z Vlčic.

9.VII. 1944 byl zvolen **chovatelským poradcem** Ludvík **Vejmola** a jeho zástupcem Emil **Hekele**.

V roce 1944 byly konány 3 schůze výborové a 5 členských za účasti 28, 17, 24, 16 a 13 členů. Předseda L. Vejmola na schůzích přednášel: o prohloubení spolkové činnosti, o povinnostech členů vůči spolku, o vývoji králikářství v cizině, o zabezpečení králikáren v zimě, o vlivu dědičnosti na potomstvo, o připouštění ramlic v prosinci a o zabezpečení mláďat v lednu atd.

I. stolní oceňování králíků bylo 30.IV.1944 na dvoře u Fischerů čís. 53. Soudcem byl Cabicar z Tlumačova. 28 chovatelů vystavilo 75 králíků. Poplatek za 1 kus byl 10 K.

II. stolní oceňování králíků bylo 9.X.1944 na dvoře u Crhů čís. 83. Bylo oceněno 86 králíků od 32 chovatelů.

V r. 1944 bylo tetováno 253 v 13 odrůdách.

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1944-1945.

ŠKOLY DÍVČÍ.

Zápis žactva:

Dívčí škola obecná:		Dívčí škola hlavní:	
Třída II.	37 žaček	Třída I.	23 žaček
III.	36 "	II.	22 "
IV.	35 "	III.	29 "
V.	23 "	IV.	41 "
Celkem	131 žaček.	Celkem	115 žaček.

Děvčata v I. třídě obecné škole připojena k hochům.
Na obecné škole dívčí vyučovali: Josefa Marxová, Marie Pytlíčková, Růžena Ošťádalová, Frant. Křížek. Náboženství katolickému farář Josef Maliček a kaplan Antonín Němeček, českomoravskému katecheta Jan Kopa. Ruční práce Marie Nedbalová.

Na hlavní škole dívčí vyučovali:
Ředitelka Anežka Ambrožová, Ludmila Krejčířová, Miroslav Brtníček, František Kristen, Bohuslav Ošťádal. Náboženství katolickému František Hrnčiřík, českomoravskému Jan Kopa. Ruční práce Štěpánka Drkošová a Věra Tomíčková.

Změny ve sboru učitelském:

1.IX.1944 byl ředitel Jaroslav Volf na školu chlapeckou po uvězněném řediteli Františku Pokorném, který byl zatčen (28.) 7. III. 1944.
Ředitelkou dívčích škol byla jmenována po Jaroslavu Volfovi Anežka Ambrožová.
Marie Pytlíčková byla přeložena z Loštic, na její místo byla přeložena Magdalena Urbášková.
František Křížek byl 1.X.1944 přeložen na chlapeckou školu.
Miroslav Brtníček byl přeložen do Vranové Lhoty.

Důležité události ve školním roce 1944-45.

3.XI.1944 provedl městský úřad za součinnosti žactva mimořádný **sběr papíru**. Žákyně sebraly z podniků a domácností 1192 kg starého papíru.

30.XI.1944 byly pro **ubytování vystěhovalců Němců** uvolněny učebny hlavní dívčí školy v přízemí a učebny obecné dívčí školy v I.poschodí. Nábytek ze všech tříd byl uskladněn v rohové třídě a v uzavřené chodbě. Vyučování bylo upraveno po půldnech, střídavě s chlapeckými školami.

Kuratorium pro výchovu mládeže určilo žákyně z III. a IV. třídy hlavní školy k uklízení místností obývaných vystěhovalci a k výpomoci v kuchyni. Denně bylo zaměstnáno 6. žákyň.

Vánoční prázdniny počaly 21.prosince a byly prodlouženy do 23.ledna a později až nakonec února. V té době dostávalo žactvo domácí úkoly, na škole obecné dvakrát, na škole hlavní jednou týdně. Učitelé byli zaměstnáni na městském úřadě, zvlášť v zásobovacím oddělení, od 25. ledna vařili čaj a podávali jej na nádraží v Moravičanech projíždějícím německým vojákům a vystěhovalcům.

1.III.1944 nařídil městský úřad učitelským sborům provésti se žactvem sbírku starého šatstva a textilních odpadků pod heslem „národ s svým dělníkům". Bylo sebráno 130 kusů šatstva a 37 kg textilních odpadků.

V druhé polovici dubna 1945 bylo vyučování rušeno vnějšími událostmi. Městem procházely a projížděly četné německé vojenské oddíly a četná auta s vojskem a výzbrojí. Z dáli bylo již slyšet dunění děl.

30. IV. 1945 přišel od okresního úřadu v Litovli telefonický rozkaz okamžitě vykliditi celou školu pro **ubytování vojska a vystěhovalců**. Vyučování bylo ihned přerušeno a žactvo propuštěno ze školy.

CHLAPECKÉ ŠKOLY.

Počet žactva:

Obecná škola chlap.:		Hlavní škola chlap.:	
Třída: I.	45 ž. (18 dívek)	Třída: I.	25 zaků
II.	40 "	II.	27 "
III.	50 "	III.	39 "
IV.	24 "	IV.	37 "
Celkem	159 žáků.	Celkem	128 žáků.

Změny v učitelském sboru:

1. X. 1944 byla učitelka Magd. **Urbášková** přeložena na zdejší obecnou školu a na její místo byl ustanoven učitel František **Křížek**.

Z hlavní školy chlapecké byli povoláni k pracovní povinnosti 2 učitelé: odborný učitel Vincenc **Suchomel** a výpomocný učitel František **Dvořák**. Nasazeni byli **18. IX. 1944** do Todtovy organisace k stavebním pracím u Hradce Králové.

20. IX. 1944 byl odborný učitel Štěp. **Kristen** přeložen na hlavní školu ve Vranové Lhotě.

1. XI. 1944 nastoupil zdravotní dovolenou učitel obecné školy Richard **Nedbal** a na jeho místo byla ustanovena učitelka Jarmila **Pospíšilová** z Lostic.

1. X. 1944 byla IV. třída dívčí obecné školy sloučena se IV. třídou školy chlapecké.

7.X.1944 konala se na hlavní škole chlap. besídka, na které byli odměněni žáci IV. třídy: František **Šrajer** a František **Křepský** knižním darem „Báje a pověsti" od Martina Strouhala, za píli a vzorné chování ve školním roce 1943-44. Na pořadu besídky byly proslovy: ředitele Jaroslava **Volfa** a předsedy Rodičovského sdružení Josefa **Vinklera**, báseň **Balada horská** od Jana Nerudy a **Břízka**, báseň od Petra Křičky a národní písně.

Od listopadu 1944 bývaly ve školní budově ubytovány přechodně transporty vystěhovalců Němců, kteří prchali před Rudou armádou. I oddíly vojenské zde občas zůstávali.

Aby se před nimi uchránily cennější předměty, bylo uschováno rozhlasové zařízení, filmový promítací přístroj, diapositivní přístroj, psací stroje a některé cenné přístroje a pomůcky z fysikálního kabinetu do dvou velikých beden. Tyto byly nejprve uloženy ve skladišti městské elektrárny ve sklepě školní budovy a později v domě učitele v.v. Františka **Žáka**.

V ROCE 1944 ZEMŘELI:

4.I. Žofie **Bednaříková**, vdova po rolníkovi, rozená Bártlová, narozená 10.V. 1865.
12.I. Amalie **Schwarzová**, vyměnkářka čís.493., narozená 10. VIII. 1864.
28.I. Josef **Kneifel**, obuvník, čís. 219., nar. 25. VIII. 1866.
4.II. Marie **Marková**, vdova, čís. 87., nar. 8. XII. 1856.
18.III. Anna **Pospíšilová**, vdova po stolaři, čís. III., narozená 13. XI. 1867.
18.IV. Marie **Nevrlá**, manželka bývalého tvarůžkáře, číslo XVI., narozená Sekaninová v Hněvotíně 27. V. 1861.
19.V. Marie **Geppertová**, dříve Hofmannová, bývalá porodní asistentka, narozená 1.II. 1859.
10.VI. Kateřina **Hofmannová**, vdova po stolaři, č. 212, narozená 19. XI. 1879.
16.VI. Richard **Špička**, brnčíř, čís. 151., nar. 3. IX. 1877.
28.VI. Marie **Faltýnková**, vdova, čís. 280., nar. 18. V. 1858.
18.VII. Prokop **Svoboda**, dříve stolař, později obecní posel, kdysi horlivý člen divadelního odboru Sokola a výborný herec zvláště v komických úlohách. Narozený 30. VI. 1897.
3.VIII. Terezie **Jarolímová**, svobodná soukromnice, číslo 28 (na Trávníku), nar. 1. X. 1854.
31.VIII. František **Seidel**, dělník, číslo 105., naroz. 27. X. 1875.
11.X. Marie **Mořková**, výměnkářka čís. 6., narozená 14. III. 1858.
3.XII. Anna **Filipová**, soukromnice vdova, matka československého duchovního, katechety na měšťanských školách v Lošticích, Josefa Filipa, který zemřel 4.II. 1936. Čís. 436. Narozená 19. I. 1862.

20.XII. Hugo **Vašek**, bankovní úředník, do 1.X.1938 v Pozemkovém ústavu v Mohelnici, nadšený ochotník divadelní, narozený 28.VII.1902.

27.XII. Amalie **Sommerová**, rozená Heidenreichová, vdova po řezníku a rolníku, číslo 126., narozená 15.IV.1869.

23. IV. 1951
Josef Hubáček,
okresní knihov. inspektor

KONEC VÁLKY 1945.

Nadešel rok 1945 - rok dovršujících vítězství Rudé armády, úplného rozdrcení fašistického Německa.

V lednu 1945 začala Rudá armáda obsazovat a osvobozovat Polsko a Československo. Po boku vojsk I. polské armády osvobodila sovětská vojska 14. I. 1945 Varšavu, mnoho vytrpěvší hlavní město Polské republiky. A pak již měly události spád náhlý.

21. I. 1945 byly osvobozeny Košice a pak následovalo rychle dobývání jiných slovenských měst.

President Dr. Eduard Beneš opustil proto s některými členy vlády 11. III. 1945 Londýn a odebral se do Moskvy, kde byly konány důležité porady s moskevskou emigrací o jmenování nové vlády a stanovení jejího p programu.

3. IV. 1945 byl president Dr. Beneš se svými spolupracovníky z Londýna i z Moskvy slavnostně uvítán v Humenném a druhého dne, 4. IV. 1945, jmenoval v Košicích n novou vládu. Jejím předsedou se stal dosavadní velvyslanec v Moskvě Zdeněk Fierlinger, jeho náměstky: Klement Gottwald, Josef David, Jan Šrámek, V. Široký a J. Ursíni.

V Košicích ohlásil 5. IV. 1945 Zd. Fierlinger program nové vlády (Košický program) a Kl. Gottwald přednesl prohlášení o novém postavení Slováků.

4. IV. 1945 zmocnila se Rudá armáda hlavního města Slovenska Bratislavy a postupovala na Hodonín a k Brnu, které bylo osvobozeno 26. a 27. dubna. Za týden na to padla Moravská Ostrava.

Současně postupovala od západu americká armáda a obsadila Plzeň.

V těchto rozhodujících dnech, začátkem února 1945, byla uspořádána na Krymu, v Livadijském paláci u Jalty, konference vedoucích činitelů spojeneckých velmocí, jíž se účastnil Stalin, Roosevelt a Churchill. Konference vypracovala plán definitivního rozdrcení Německa.

Nepřítel byl v té době v sevření dvou front. Vedoucí státníci velmocí se dohodli na nezbytnosti žádat bezvýhradnou kapitulaci fašistického Německa. V prohlášení o výsledcích konference státníků spojeneckých velmocí se pravilo: „Naším nezvratným cílem je zničení německého militarismu a nacismu a vytvoření situace, jež zaručí, že Německo již nikdy nebude moci porušit světový mír."

Zároveň prohlásili státníci tří velmocí, že jejich cílem není zničení německého národa. Po vykořenění nacismu a militarismu bude německému národu dána možnost důstojné existence ve společenství ostatních národů.

Na krymské konferenci bylo rozhodnuto na podporu míru a bezpečnosti zříditi spolu s ostatními národy a spojeneckými státy společnou mezinárodní organisaci Spojených národů.

Svorně prováděné operace spojenců zajistily jejich vítězství nad Německem. Vojenská situace Německa stala se katastrofální. Pod náporem Rudé armády, jež pronikla do ně-

meckého Slezska na jihu a do Východního Pruska a Pomořan na východě a severu, ustupovala vojska německá rychle do hloubi Německa. Nepřetržitý postup Rudé armády byl dovršen rozdrcením královecké skupiny německých vojsk. 9.IV.1945 se zmocnila Rudá armáda útokem města Královce.

O několik dní později, 13.IV.1945, vstoupila Rudá armáda do hlavního města Rakouska, Vídně.

Rudé armádě se otvírala cesta na Berlín. Němci vrhli proti Rudé armádě všechny své zálohy. Útok na Berlín byl veden současně několika směry. V noci na 20. duben zahájily desetitisíce děl přípravnou palbu na Berlín. Na rozkaz maršála Žukova vyrazila Rudá armáda k neočekávanému nočnímu útoku. Po dělostřelecké přípravě vyrazily na Berlín tisíce tanků. Ze vzduchu se na německá postavení vrhlo na 5.000 letadel.

21.IV.1945 prolomila sovětská vojska berlínskou obranu a přenesla boje do berlínských předměstí. Obkličovací kruh se svíral stále těsněji. Posléze prorazily čelné jednotky do středu města Berlína a vztyčily rudý prapor na budově říšského sněmu. Rozkaz nejvyššího velitele Rudé armády, J.V.Stalina, z 2.V.1945, oznamoval dlouho očekávanou zprávu: Berlín dobyt Rudou armádou.

Zatím co Rudá armáda sváděla tuhý boj o Berlín, postupovala od západu spojenecká vojska rychle německým uzemím. Němci jim nekladli odpor. Snažili se vnést mezi spojence rozkol a byli ochotni kapitulovat před spojenci, kdežto kapitulaci před Sovětským svazem odmítali.

Německo-fašistická provokace však i ten-

tokrát zkrachovala. Spojenci vyzvali Německo k bezvýhradné kapitulaci.

8. V. 1945 podepsali zástupci německého vrchního velení ozbrojených sil akt o bezvýhradné kapitulaci. Němci oznámili, že Hitler, Goebbels a jiní Hitlerovi společníci spáchali sebevraždu.

Ostatní pohlaváři fašistické říše, mezi nimi Göring, polní maršál Keitel a jiní, byli zatčeni a postaveni před soud Mezinárodního tribunálu, který nad válečnými zločinci uspořádal proces v Norimberku.

ČESKOSLOVENŠTÍ VOJÁCI VE VÁLCE.

Již tři dny po vypuknutí války s Polskem byl vydán výnos presidenta polské republiky, kterým byla povolena organisace československého vojska v Polsku, aby Čechové a Slováci „měli možnost osvobodit se svojí vlastní válečnou akcí." Po pádu Polska odešli příslušníci tohoto vojska dílem do Francie, dílem do Sovětského svazu.

O měsíc později, 2. X. 1939, mohlo se formovati československé vojsko také ve Francii. Toto podléhalo politicky naší vládě zahraniční, vojensky hlavnímu velitelství francouzskému. Bylo doplňováno vstupem dobrovolníků a odvody československých občanů, které organisovaly naše úřady. Vojsko toto se zúčastnilo ústupových vojsk ve Francii (hlavně na Somě a na Marně) a přes ohromné obtíže a strádání bylo dopraveno do Anglie.

Vojenskou dohodou mezi naší a britskou vládou 25. X. 1940 byla upravena organisace československého vojska ve Velké Británii. Tyto se skládaly z československých jednotek

ve Velké Britanii i na Středním Východě.

Od počátku války na západě zúčastnili se bojů českoslovenští letci, kteří prchli do ciziny. Vedli si velmi statečně za ústupových bojů ve Francii a zvláště ukázali svou zdatnost a odvahu v letecké bitvě o Londýn a o Anglii v létě a na podzim 1940. I později se skvěle uplatnili v bojích při čištění britských vod od německých ponorek a při spojeneckých náletech na německá města.

Pozemní československé jednotky si počínaly hrdinně i v severní Africe, zvláště v bojích o Tobruk. Po angloamerické invasi do Francie v létě 1944 byly do Francie dopraveny i československé sbory, jež vzrostly na obrněnou brigádu. Zasloužily se pod vedením generála Lišky podstatně o dobytí pevnosti Dunkerque, kterou delší dobu obléhaly.

Usilí československého vojska, aby bylo zařaděno do americké armády, postupující od západu k československým hranicím, nebylo vyhověno, proto se obrněná brigáda vrátila do vlasti až po skončení války v druhé polovici května.

Českoslovenští vojáci v SSSR.

Také v Sovětském svazu bylo od počátku sovětsko-německé války přikročeno k budování československých vojenských jednotek. Úmluvou ze dne 18. VII. 1941 projevila sovětská vláda souhlas, aby byly na území Sovětského svazu vytvořeny z československých státních občanů vojenské oddíly pod velením, které jmenovala československá vláda v souhlase s vládou sovětskou. Vojensky podléhaly tyto oddíly sovětskému vedení.

Pod velením plukovníka a pozdějšího generála Ludvíka Svobody byl organisován 1. polní prapor, jako první cizí vojenská jednotka, jež mohla bojovati s Rudou armádou. Tento prapor odjel 30.1.1943 na frontu a zúčastnil se na vlastní žádost bitvy u Sokolova 8.III.1943. V bitvě padl kapitán O.Jaroš, kterému jako prvnímu cizinci bylo uděleno nejvyšší sovětské vyznamenání, jméno Hrdiny Sovětského svazu.

O osm měsíců později, 6.XI.1943 se československ. vojsko, vzrostlé zatím na samostatnou brigádu, zúčastnilo vítězných bojů o osvobození Kijeva. Za vzorné plnění povinností bylo vyznamenáno řádem Suvorova.

Na počátku ledna 1944 se udatně bila československá brigáda při dobytí města Bělaja Cerkev a byla opět vyznamenána. Později se přihlásilo i mnoho Čechů z Volyňska a Slováci, kteří byli zrádnou slovenskou vládou posláni proti Rudé armádě, ale sběhli a vstoupili do československého vojska. Tak vznikl 1. československý sbor a v jeho rámci slovenská brigáda.

Československý sbor postupoval pak s Rudou armádou, která 8.IV.1944 dosáhla československých hranic. Na počátku října, několik dní po vzplanutí slovenského povstání, vynutil si československý sbor pod vedením generála Svobody po těžkých bojích vstup na československou půdu v Dukelském průsmyku 6.X.1944. A od té doby bojovala „Svobodova armáda" po boku sovětských vojsk na půdě naší republiky až do konce války.

PŘÍSLUŠNÍCI ZAHRANIČNÍCH VOJSK ČESKOSLOVENSKÝCH Z LOŠTIC.

LOŠTICKÝ RODÁK LAD. BEDŘICH.

Narodil se v Lošticích v čísle 54. na náměstí jako syn četnického strážmistra Josefa Bedřicha. který byl později berním podúředníkem v Lipníku, kde zemřel v roce 1946. Narodil se 24. IV. 1901. Jeho matka Františka, rozená Vejmolová z Obecňova zemřela také v roce 1946.

Maturoval na reálce v Lipníku 1918. Stal se učitelem a naposledy působil jako odborný učitel na měšťanské škole v Litovli. Vykonal zkoušky ze tří odborů: z I., III. a IV.

Byl významným sokolským pracovníkem, několik roků byl náčelníkem sokolské župy Severomoravské. Před odchodem za hranice organisoval domácí odboj sokolský na Litovelsku ve spojení s učitelem Krušem z Moravičan.

Počátkem července 1939 odešel illegálně za hranice. Měl vojenskou hodnost nadporučíka v záloze. Vstoupil do skupiny československého vojska v Krakově, z níž vznikl československý legion v Polsku. Stal se pobočníkem, později zástupcem velitele podplukovníka Ludvíka Svobody.

Prodělal boje u Kijeva, Bělé Cerkve, Žaškova a Lucku jako velitel týlu 1. československé samostatné brigády v SSSR.

Od 1. VI. 1944 do konce roku 1944 byl velitelem československého náhradního pluku v SSSR a měl na starosti doplňování českosl. sboru v So-

větském svazu jako předseda odvodní a presentační komise. Vrátil se v hodnosti majora pěchoty a stal se přednostou tělesné výchovy v čs. armádě.

Byl vyznamenán dvakrát čs. válečným křížem 1919, čs. medailií za chrabrost, řádem slovenského povstání, čs. medailií za zásluhy I. stupně, čs. vojenskou pamětní medailií, sovětskou medailií za vítězství nad Německem. Jako bývalý dobrovolník z let 1918-1919 má pamětní odznak dobrovolců, pamětní odznak 1938, záslužný odznak 1945.

Napsal 10. VII. 1947 Lad. Bedřich.

OBĚTI OKUPACE A VÁLKY Z LOŠTICKÝCH OBČANŮ A RODÁKŮ.

Emanuel Beran, řezník a uzenář, narodil se 9. XI. 1905 v Bouzově. V Lošticích vychodil měšťanskou školu. Vyučil se řezníkem a byl usazen v Mohelnici. Ještě před Mnichovem se odstěhoval do české obce, do Troubelic u Uničova. Když však i tyto byly obsazeny Němci, odstěhoval se s manželkou a se 4 dětmi do Loštic, kde si otevřel živnost. V Lošticích byl dobře známý ze své sokolské činnosti. Jako řezník za okupace měl u nás dobrou pověst. Snažil se nezištně lidem pomáhati při zásobování. Při velkém zatýkání v Lošticích 28. III. 1944 byl také zatčen gestapem a vězněn v Olomouci a v Terezíně 13 měsíců. I tam snažil se všemožně pomáhati svým spolutrpitelům, když se jako řezník dostal na výpomoc do vězeňské kuchyně. Vrátil se z Terezína 29. IV. 1945 zdánlivě úplně zdráv a vesel, jak vždycky býval, byl rád, že je zase u své rodiny. Ale zlá nemoc, skvrnitý tyfus, jehož zárodky si donesl z koncentráku terezínského, zkrátila mu život. Právě, když jsme se radovali z obnovené svobody, když Lošticemi projížděla vítězná Rudá armáda, vydechl naposledy, 9. V. 1945.

Adolf Fiala, autodopravce na nádraží do Moravičan, narozený 7. III. 1902, syn Floriána Fialy, zaměstnance ČSD, byl udán Němcem hostinským Edmundem Bühnem pro držení zbraně a pro poslouchání zahraničního rozhlasu. Byl gestapem zatčen v roce 1941, vězněn a zahynul,

neznámo, kde, kdy a jak. Němec Edmund Bühn se pochlubil 27. V. 1941 německému oberlandrátovi do Olomouce v dlouhém dopise, ve kterém podával mu zprávu o tom, jak se chovají Češi v Lošticích. O Fialovi v dopise napsal: „Politický postoj Čechů je občas uspokojivý, to znamená, člověk je musí míti na očích a kde je to nutné, ostře zasáhnout, jak se mi to nedávno podařilo u značně nebezpečného mladíka Ad. Fialy."

Emil Fischer, český žid, obchodník se zbožím smíšeným a střižným na čísle 247. u velkého mostu, narodil se v Lošticích 6. II. 1882. Byl udán prý svým p přiručím pro poslech zahraničního rozhlasem, zatčen gestapem, uvězněn a odvezen do Osvětimi, kde zahynul 11. VI. 1941.

Ferdinand Gallas, spolupracovník knihkupce **Václava Patky** v Lošticích za okupace. Napřed byli v Zábřeze, odkud musili po Mnichovu uteci. Oba byli současně 10. III. 1944 gestapem zatčeni a vězněni v Olomouci, v Terezíně, ve Vratislavi, v Drážďanech. Václav Patka se po osvobození s podlomeným zdravím vrátil a zemřel 20. XII. 1945 v Zábřeze, kam se zase sknihkupectvím odstěhoval. Ferdinand Gallas se však z Německa nevrátil, někde v Německu zahynul, snad při leteckém bombardování. Ferdinand Gallas byl výborným divadelním ochotníkem jak v Zábřeze, tak i v Lošticích.

Antonín Gärtner, režisér divadelního odboru sokolského, napsal o Ferdinandu Gallasovi vřelou vzpomínku do Moravského Severu, který byl v Zábřeze po Mnichovu zastaven a v Lošticích 15. VI. 1945 obnoven. Vzpomínka zní:

Tomu, který se nevrátil.

Antonín Gärtner.

Neznajíce, bohužel, přesného dne úmrtí, používáme příležitosti jmenin, abychom srdečně vzpomněli dobrého člověka, který takřka v předvečer osvobození ztratil svůj život, aniž by se dočkal toužené svobody a návratu do vlasti, kamaráda nade vše věrného a oddaného: **Ferd. Gallasa.**

S jeho jménem jest pro celou veřejnost záběžskou a loštickou především spojena představa divadla. Nepoznal jsem nadšenějšího divadelního ochotníka nad Ferdu a i když mi bylo dopřáno pouze několik let nejtěsnější divadelní spolupráce s ním, měl jsem příležitost ocenit jeho bezpříkladnou obětavost, velké tvůrčí schopnosti a při tom jedinečnou svědomitost, kterou každé své roli věnoval.

Štědře rozdával na jevišti smích a dobrou náladu, každá jeho role znamenala vzrůst popularity a nebylo v širém okolí nikoho, kdo by neznal a také neměl rád divadelníka Gallasa. Zůstane pro nás nezapomenutelným Vocilkou ve Strakonickém dudáku, purkrabím v Kolébce, či muzikantem Švejdou v Červeném mlýně, zvlášť skvělým Kuliškem v Palackého třídě 27. a j. Osobně si nejvíce cením jeho Podkolesina v Gogolově ženitbě jako mistrnou ukázku jeho charakterní komiky. Pro nás, sokolské divadelní ochotníky, byl nadto Gallas nejlepším kamarádem, dobrým rádcem vždy a každému pomáhajícím slovem i skutkem.

Jak ani jinak nebylo možné při jeho vřelém češství, zapojil se v široce rozvětvenou ilegální práci, jejíž činnost obsáhla nejen t. zv. Sudety až po Šumperk a Opavu, ale vedla i do zahrani-

čí, zvláště prováděním organisovaných odsunů partyzánů. V loštickém kinu, kde byl pokladníkem, střídaly se spojky, přinášející a odnášející vzkazy, dopisy, letáky.

Dlouhé měsíce trvala tato činnost, zahrnující stále širší okruh účastníků a skutečnost, že se zdánlivě nic nedělo, byla patrně jednou z příčin poklesu nezbytné ostražitosti a na druhé straně větší důvěřivosti, než bylo radno. Tak došlo k prozrazení celé akce, ba několika, sice různých, ale vzájemně spojených akcí. Hromadné zatýkání mnoha desítek českých občanů v zápětí postihlo celý kraj od Olomouce až po Šumperk.

Nezapomenu na večer před zatčením, který ztrávil Gallas u mne dlouho do noci. Čekal zatčení a vykonal již vše potřebné, zvláště pak spálil všechen písemný materiál. Nebyl skleslý a neměl strach; jen se smutkem vzpomínal na všechny události, prožité v posledních letech v Lošticích. Radil jsem mu k útěku; odmítl z obavy před možnými následky pro svoji rodinu a pak nechtěl utíkat před zodpovědností vůči svým spolupracovníkům. Netušil ovšem tehdy, jakého rozsahu dosáhne zatýkání. Poslední stisk ruky nebyl, bohužel, na dobrou noc, ale navždy.

Příští den ráno přijelo pro něj a Václava Patku gestapo. Na olomouckém gestapu prodělal Gallas všechny stupně mučení a teprve šumperská věznice byla pro něho vysvobozením z gestapáckých drápů. A také v moták u, poslaném mně na podzim 1944 zněl již starý optimismus Gallasův, jeho naděje na brzké skončení války a návrat domů. Naděje se nesplnily: na prahu míru a osvobození zastihla ho smrt, pravděpodobně ve věznici při bombardování Drážďan.....

Jaroslav Grygar, loštický rodák, byl členem finanční pohraniční stráže, za okupace pak byl zásobovacím úředníkem ve Francově Lhotě na moravském Slovácku. 18. IV. 1943 byl zatčen pro sabotáž v zásobování, odsouzen k smrti a popraven 16. IX. 1943. Od svého mládí, narodil se 7. II. 1913, byl horlivým a výborným cvičencem v Sokole.

Zdeněk Chudoba, správce záložny v Ivančicích, narodil se v Lošticích roku 1904. Jeho otec byl Alois Chudoba, ředitel měšťanské školy, který přišel do Loštic při zařízení měšťanské školy chlapecké v roce 1895 jako odborný učitel III. odboru. Zdeněk Chudoba vystudoval obchodní akademii. Po atentátu na protektora R. Heydricha byl s mnoha jinými zatčen a počátkem června 1942 byl v Brně popraven pro schvalování atentátu na Heydricha. Tak totiž byly tehdy všechny četné popravy odůvodňovány.

Josefa Heidenreichová, dcera rolníka a hudebníka Mořice Heidenreicha čís. 38. Narodila se v Lošticích 15. III. 1895. Byla vynikající pracovnicí sokolskou. Již ve svých dívčích letech přišla do Sokola. Ihned se zařadila mezi nejpřednější. Jako cvičitelka a náčelnice byla duší všeho cvičebního ruchu, rádkyní všech vedoucích. Za jejího vedení dosáhly ženské složky jednoty vynikající úrovně a předního umístění v sokolské župě Severomoravské. Sestra „Pepinka" nerozdávala ze svých bohatých sokolských zkušeností jen v jednotě loštické, uplatňovala se i v okrsku a v župě. Bývala náčelnicí okrskovou a za okupace od podzimu 1938 do zastavení sokolské činnosti

byla náčelnicí župní. Při zatýkání sokolských činovníků 8.X.1941 byla i ona gestapem postižena. Jen měsíc byla v Olomouci vězněna a tato nespravedlivá odplata za její práci jí zlomila zdraví. Po převratu byla vděčnými sestrami zvolena čestnou náčelnicí jednoty. A v době, kdy se Sokol po několikaleté přestávce rozbíhal k další činnosti a kdy jejího vedení bylo tak zapotřebí, skončila svůj život plný bolesti, avšak zároveň plný činorodé sokolské práce. Zemřela 13.I.1946.

Stanislav Klein, cukrářský pomocník, narodil se v Lošticích 13.X.1916. Jeho otec byl Ant. Klein, krejčí. Byl nasazen na práci do Německa, ale nevydržel pracovat pro nepřítele. Jako partyzán se zúčastnil odboje, byl zatčen 24.XI.1942, odvezen do Zlína, pak do Uherského Hradiště. 22.XII.1942 byl odvezen k soudu do Vratislavy, tam odsouzen jako velezrádce a nepřítel Německa k trestu smrti a popraven asi 5.XI.1943. Stanislav Klein byl od svého mládí horlivým cvičencem a později dobrým cvičitelem v Sokole. V lednu 1941 stal se náčelníkem loštické sokolské jednoty.

Otto Knöpfelmacher, žid, do okupace student, pak zámečnický učeň, narodil se v Lošticích. Byl synem Edmunda Knöpfelmachera, obchodníka s vejci, čís. 63. Byl zatčen a pro komunistickou činnost a vyzvědačství byl odsouzen k smrti a 13.X.1941 v Mathausenu popraven.

Karel Konečný, dělník, naroz. 12.XI.1885, byl s manželkou Františkou zatčen, poněvadž syn Karel byl v zahraniční armádě. Byl napřed ve Svatobořicích, pak v Osvětimi, kde zahynul 18.II.1943.

František Kubelka, poručík československé armády před okupací, podlehl útrapám nacistického vězněnÍ ve Waldheimu v Sasku 20.III.1945.

„Rodák z Horních Studének, probíjel se vlastními silami na studiích v Šumperku a na filosofické fakultě v Brně. Doba hospodářské krise zabránila mu v tom, aby se věnoval profesuře, pro niž se připravoval a pro niž měl význačné vlohy. Po krátkém působení na školách na Podkarpatské Rusi nastoupil službu v armádě. Své dobré organisační schopnosti uplatnil ve funkci pobočníka u plukovníka Feigerleho, jenž byl popraven v Brně za stanného práva v r. 1942.

Po obsazení naší vlasti Němci přešel František Kubelka do služeb ministerstva vnitra a byl přidělen jako tajemník městskému úřadu v Lošticích. Vedl zásobovací agendu a pomáhal českým lidem, jak se dalo. Když Ferdinand Gallas hledal spolehlivé spolupracovníky pro severomoravskou skupinu odboje, stal se Kubelka horlivým pracovníkem v této akci. Navázal také spojení se skupinou litovelskou. A když tato byla prozrazena a pozatýkána, byl také František Kubelka zatčen dne 7. března 1944.

Byl vězněn a vyšetřován u gestapa v Olomouci a v Kounicových kolejích v Brně. Z Brna byl převezen do Vratislavi, kdež byl postaven před lidový soud a dne 22. září 1944 odsouzen k trestu smrti. Očekával svůj osud v kobce odsouzenců k smrti. Když v lednu 1945 přiblížila se Rudá armáda až k Vratislavi a věznice se měla evakuovat, dostal Kubelka přičiněním některých svých přátel milost a byl s ostatními vězni převezen do káznice ve Waldheimu v Sasku. Pracoval pak se skupinou vězňů ve zbrojních

továrnách v Siegmaru, kdež následkem špatných ubytovacích a stravovacích poměrů onemocněl a byl převezen zpět do Waldheimu. Poměry v této káznici byly tehdy velmi ubohé a tak Kubelka podlehl všem prožitým útrapám dne 20. března 1945.

Nedočkal se návratu do vlasti a shledání s rodinou, na niž se tolik těšil."

Vzpomínku nahoře uvedenou napsal do Moravského Severu k prvnímu výročí smrti Františka Kubelky jeho spoluvězeň František Pokorný, ředitel měšťanské školy chlapecké, tehdy starosta, nyní předseda MNV města Loštic. Byli zároveň zatčeni a konali stejné cesty.

Josefa Lilková, dělnice, byla udána Němcem Gongolem v září 1943 četnictvu v Lošticích, že odešla z práce v Německu. Byla proto zatčena a vězněna. Onemocněla z toho tuberkulosou a zemřela 2. II. 1946.

Jaroslav Nesvadbík, JUC, na podzim roku 1939, po zavření českých vysokých škol, musil opustit právnická studia. Převzal obchod firmy R. A. Schönhöffer, který založil jeho praděd Karel Schönhöffer. Narodil se 2. III. 1911. Jeho otec František Nesvadbík byl tehdy odborným učitelem na měšťanské škole v Kelči u Hranic, později ředitelem měšťanské školy dívčí v Lošticích. Byl horlivým členem divadelního odboru sokolského, herec a dekoratér, do zastavení sokolské činnosti na jaře 1941 byl jeho předsedou. Byl také od svého mládí pilným sokolským cvičencem, při zastavení činnosti byl I. místonáčelníkem. Jaroslav Nesvadbík byl Sokolem tělem i duší, v jeho žilách kolovala sokolská krev.

Vždyť jeho děd, národní buditel Rudolf Schönhöffer první český starosta města Loštic po slavném volebním vítězství v roce 1888, byl jako spoluzakladatel jednoty sokolské též prvním starostou Sokola. A jeho otec, ředitel měšťanské školy František Nesvadbík, stál v čele loštického Sokola 17 roků jako starosta a potom 12 roků byl jeho čestným starostou. — Ihned po zániku republiky zapojil se do práce v odboji, kterého se činně zúčastnil.

28. III. 1944 byl odvezen gestapem do Olomouce. Zatýkal ho jeho bývalý spolužák a spolubydlící pověstný gestapák Leibner, který se dříve jmenoval Košťál. Z Olomouce byl s ostatními loštickými odvezen do Terezína, pak do Vratislavi a konečně do Cvikavy v Sasku. S podlomeným zdravím po převratu spěchal ke svým drahým, ale domů se nedostal. Déle než rok na různých místech léčil zákeřnou nemoc, tuberkulosu, až jí konečně p podlehl. Zemřel 11. VII. 1946.

14. VII. 1946 doprovodila jej Tělocvičná jednota Sokol a odbočka Svazu osvobozených politických vězňů s velikými zástupy občanstva na poslední cestě na loštický hřbitov.

Josef Portyš, obchodník prádlem čís. 394, narodil se v Lošticích 27. V. 1911, byl zatčen pro sabotáž v zásobování textiliemi, ukrývání zboží. Zároveň s ním byla uvězněna jeho manželka. Oba byli odsouzeni k trestu vězení: Anna Portyšová na 3 roky a Josef Portyš na 3 roky a 3 měsíce. Josef Portyš ve vězení zemřel.

Rudolf Pospíšil, bývalý vojenský rotmistr, bydlící ve Vlčicích číslo 224., uprchl před zatče-

ním roku 1941 a zemřel 19. V. 1945 v nemocnici v Roudnici.

Barbora Pospíšilová, rozená Kožoušková, manželka předešlého, byla zatčena 12. IV. 1941 jako rukojmí za svého manžela, který uprchl p před svým zatčením. Byla vězněna v Brně a v Drážďanech, kde asi zahynula.

Ferdinand Pluskal, narozený v Lošticích v čísle 156, slabomyslný, narodil se 30. V. 1895. Byl zatčen pro urážlivé výroky proti Hitlerovi. Při tom byl ukrutně ztýrán Němcem Edmundem Bühnem. Byl uvězněn v ústavu choromyslných v Kroměříži, kde roku 1941 zemřel.

Antonín Řmot, rolník číslo 208., narodil se 17. I. 1891. Před večerem 8. V. 1945, v poslední den války a okupace dopadlo na Loštice několik granátů Rudé armády. Ruští dělostřelci oplácelí rány baterie německé, která stála u pešťské silnice za zahradou MUDra Karla Kukulya střílela na Rusy směrem na Královou. Antonín Řmot byl smrtelně zraněn jedním z granátů a zranění podlehl 25. V. 1945.

Antonie Krejčí, svobodná soukromnice, narodila se 4. X. 1872 v Žádlovicích na Pešti, kde její otec byl hostinským. Stala se obětí války v posledních hodinách před jejím koncem. Bylo to k večeru 8. V. 1945, kdy dopadlo na Loštice několik granátů sovětského dělostřelectva. Jeden z nich dopadl do Kostelní ulice a usmrtil Antonii Krejčí.

Adolf Kohoutek, krejčí, narozený 6.III.1919 v Lošticích, byl na práci v Německu a někde tam zahynul. Za mrtvého byl prohlášen kedni 9.V.1945.

Bedřich Vařeka, holič, narozený 17.I.1907 v Lošticích, bydlící v Praze, byl odsouzen jako škůdce německého národa pro velezradu a popraven 10.VI.1942.

Zbyněk Kovář, student, narodil se 8.XII.1930 v Lošticích. Byl synem Maxmiliána Kováře, knihkupce, papírníka a obchodníka. Zbyněk Kovář a student Jarolím z Ostravy našli v Lišnách brzy po osvobození nevybuchlý granát, udeřili do něho a výsledek byl hrozný: Kovář měl smrtelně zraněné břicho, Jarolím byl lehčeji zraněn na ruce a na stehně. Zbyněk Kovář na těžké zranění zemřel 16. srpna 1945. A tak se stal také obětí války.

Antonín Svoboda, dělesloužící četař v československé armádě, syn vdovy Marie Svobodové, bojoval po Mnichovu na Podkarpatské Rusi s Maďary, byl zraněn a ranění podlehl. Bylo to na podzim 1938.

František Jurásek, policejní nadstrážník v Litovli, narozený v Lošticích v roce 1895 v čísle 194., byl popraven v Osvětimi pro odsun dobrovolců za hranice a pro opatřování zbraní v roce 1942.

Stanislav Nasadil, pravoslavný kněz, syn hajného Františka Nasadila v Lošticích. Absolvoval v roce 1928 pravoslavný seminář v Jugosla-

vii v Sremských Karlovicích a působil jako pravoslavný farář v Ličke Jasenici. Byl zatčen 16. VIII. 1941 chorvatskými ustaši, uvězněn společně s pravoslavným biskupem Sávou a 17. VII. 1941 byl odvlečen spoután řetězy s 11 občany, odvezen do Gospiče a asi 15. VIII. 1941 spolu asi se 2000 Srby usmrcen.

Mezi oběti války a okupace z řad loštických občanů patří ovšem i členové rodin židovských, kteří byli v roce 1942 z Loštic odvezeni a kteří se až na 3 osoby již nevrátili a zahynuli. Jim jsou věnovány v této knize stránky 91-93.

POLITIČTÍ VĚZNI ZA VÁLKY A OKUPACE Z ŘAD LOŠTICKÝCH OBČANŮ A RODÁKŮ.

Jaroslav Benda, stavitel, narozený 6.XII.1882 v Paloníně. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně 13 měsíců. Vrátil se 29.IV.1945.

Emanuel Beran, řezník a uzenář, narodil se 9.XI.1905 v Bouzově. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně 13 měsíců. Vrátil se 29.IV.1945, doma hned onemocněl na skvrnitý tyfus a zemřel 9.V.1945. Viz stranu 162.

František Coufal, narozený 7.IV.1907 v Lošticích, hotelier, čís. 62., byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně 13 měsíců. Vrátil se 23.IV.1945.

Adolf Fiala, autodopravce na nádraží do Moravičan, narozený 7.III.1902, byl zatčen na udání Němce Bühna pro držení zbraně a poslech zahraničního rozhlasu v roce 1941 a zahynul.

Ferdinand Gallas, knihkupecký příručí, byl zatčen s knihkupcem Václavem Pátkou, s kterým po Mnichovu se přistěhoval do Loštic ze Zábřeha. Byl vězněn v Olomouci, v Šumperku, ve Vratislavi a někde v Německu zahynul.

Marie Ganzarová, švadlena, narozená v Lošticích, číslo 228., 6.II.1910, byla zatčena 2.VI.1944

a vězněna v Olomouci a v Terezíně. Domů se vrátila 29. IV. 1945.

Jindřich Geppert, stolař, narozený 19. X. 1915 v Lošticích, číslo 21., byl vězněn v Lanzendorfu od 4. III. 1945 do 5. IV. 1945.

Marie Geppertová, manželka rolníka, čís. 21, narozená 20. X. 1887, byla vězněna v Olomouci i od 22. X. 1943 do 5. XII. 1943 pro podezření ze žhářství.

Rudolf Hanák, obchodník v čísle 45., narozený 31. X. 1906, byl zatčen 28. III. 1944, vězněn v Olomouci a v Terezíně do 29. IV. 1945. Po osvobození se odstěhoval do Mohelnice.

František Havlíček, lesní správce, narozený 1. VI. 1900 ve Vranové Lhotě, byl zatčen 30. V. 1944 a vrátil se z Terezína 29. IV. 1945.

Adolf Gerlich, výrobce syrečků, narodil se 7. III. 1901 v Lošticích, vzal si za manželku Žofii, hostinskou ve Vlčicích, vdovu po Maxi Langerovi, židovku. Proto byl vězněn od 15. X. 1944 do 15. IV. 1945 v Postoloprtech.

Žofie Gerlichová, manželka Adolfa Gerlicha, narozená 5. V. 1895. Byla zatčena v roce 1944 a vězněna v Terezíně. Vrátila se koncem okupace.

Josefa Heidenreichová, náčelnice sokolské župy Severomoravské, byla zatčena

s jinými sokolskými činovníky 8.X.1941 a vězněna v Olomouci do 7.XI.1941. Vrátila se domů nemocná a již se neuzdravila. Zemřela 13.1.1946.– Strana 166.

Jaroslav Heidenreich, obchodní příručí, po osvobození poštovní úředník, narodil se 28.VIII.16 v Lošticích. Otec jeho byl Mořic H., rolník číslo 38. Byl zatčen 31.III.1944, vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se 29.IV.1945.

Rudolf Heumann, obchodník na čísle 119, narodil se v Lošticích 9.IV.1904. Byl zatčen 28.III. 1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se 29. IV. 1945.

Jan Hejný, dělník u firmy J. Dubský, narozený 18.IV.1882, byl zatčen na udání svého zetě, Němce Miksche, pro urážku Adolfa Hitlera a vězněn v Olomouci 6 týdnů.

Richard Hulák, dělník na pile J. Sovy, pak autodrožkař, narozený v Lošticích 17.XII.1899, byl vězněn v Olomouci od 1.XI.1941 do 15.XII.1941 a v Lanzendorfě od 4.III.1945 do 5.IV.1945.

Ladislav Chyťa, účetní u firmy J. Dubský, narodil se 22.VI.1906 v Habrovanech u Vyškova. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se 29.IV.1945.

Jan Jahoda, elektrotechnik a radiomechanik, narodil se v Lošticích 1.XI.1896. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se 29.IV.1945.

Jevický Antonín, obchodvedoucí, narozený v Lošticích, byl vězněn v Olomouci 3 týdny. Byl zatčen pro poslouchání zahraničního rozhlasu.

Cyril Jevický, obchodník v Praze, narozený v Lošticích, byl zatčen v Praze v roce 1939 pro akci letákovou. V roce 1940 byl odsouzen na půl roku do káznice. Trest si odpykal v Německu.

František Kácel, účetní hospodářského družstva, narodil se 27. II. 1908 v Třeštině. Byl zatčen 28. III. 1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se 29. IV. 1945.

Antonín Klein, krejčí, narozený 2. XI. 1881, byl vězněn jako rukojmí do zatčení svého syna Stanislava v roce 1942 v Olomouci 1 měsíc.

Stanislav Klein, cukrářský pomocník, narozený v Lošticích 13. X. 1916, syn předešlého, byl zatčen 24. XI. 1942, byl odvezen do Zlína, odtud do Uherského Hradiště a 22. XII. 1942 do Vratislavi, kde byl souzen a odsouzen k smrti. Byl popraven 5. XI. 1943. Viz stranu 167.

Jaroslav Kobza, odborný učitel na měšť. škole chlapecké, narozený 3. IV. 1909 v Polici, byl zatčen počátkem dubna 1944 a vězněn v Olomouci, Terezíně, ve Vratislavi a v Drážďanech. Vrátil se po osvobození a stal se ředitelem měšťanské školy v Úsově.

Josef Klimeš, učitel, byl vězněn v Opavě od 16. IV. 1944 do 25. VII. 1944.

Karel Konečný, dělník, narozený 12.XI.1885, byl zatčen 20.X.1942, poněvadž jeho syn Karel byl v zahraniční československé armádě. Byl vězněn nejprve ve Svatobořicích, potom v Osvětimi, kde zahynul.

Františka Konečná, manželka předešlého, narozená 20.XI.1887, byla zatčena zároveň se svým mužem ve Svatobořicích, odkud se vrátila.

Václav Konečný, cukrář, narozený 9.VII.07 v Lošticích, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně, odkud se vrátil 29.IV.1945.

Josef Kosek, zahradník v továrně Metrii, narozený 21.XII.1899 ve Vojtěchově, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se do mů 29.IV.1945. Po okupaci se odstěhoval do Mohelnice.

Vlasta Koukalová, narozená 12.V.1920,
Naděžda Koukalová, narozená 24.V.1922,
Tatána Koukalová, narozená 12.VIII.1923,
všechny tři dcery plukovníka justiční služby v.v., Jana Koukala, byly zatčeny 7.VI.1941 pro podezření ze špionáže, vězněny v Olomouci 10 dní a 17.VI.1941 byly propuštěny.

František Krobot, obuvník, narozený v Lošticích 1.XII.1905, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn napřed v Olomouci,

František Kubelka. Viz stranu 168.

Rudolf Kučera, obchodník, po válce účetní a později správce loštické pobočky okresního hospodářského družstva, narodil se v Lošticích 4.VII.1901. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně, odkud se vrátil 29.IV.1945.

MUDr. Karel Kukula, státní obvodní lékař, narodil se v Leštině u Zábřeha 4.VII.1898. Byl zatčen jako sokolský zdravotník jednoty a župy Severomoravské s jinými sokolskými činovníky 8.X.1941. Byl vězněn gestapem v Olomouci 1 měsíc. Vrátil se 7.XI.1941.

Bohumil Kunc, obchodník a rolník, čís. 14., narodil se 10.IV.1884 v Podolí. Byl zatčen 9.XI.1940, protože jako 1. náměstek starosty a předseda lesního odboru velmi ostře se stavěl proti vrácení lesa Bouzovu. Propuštěn byl 24.XI.1940 po schválení odstupu.

František Kühn, účetní v parketárně Jana Štencla, narodil se v Lošticích 6.IX.1895. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně, odkud se vrátil 29.IV.1945.

Adolf Kubica, domkář čís. 241., choromysl. ný, byl vězněn několik měsíců v ústavě pro choromyslné v Kroměříži.

Marie Kubová, manželka Josefa Kuby, rolníka čís. 24. na Trávníku, narozená 1.X.1913, byla zatčena v dubnu 1945 německým volkssturmem a vězněna několik dní u polního vojenského soudu v Konici.

Amalie Lakomá, manželka šoféra ve Vlči-

cích. Byla vězněna v Olomouci od 20.IX.1942 do 13.VII. 1943 jako rukojmí za svého zločinného bratra Fialu z Pavlova, stíhaného policií.

Josef Lichňovský, pensionovaný učitel-legionář, narozený 22.IX.1893 ve Vlčovicích u Frenštátu, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci 4 měsíce.

Josefa Lilková, dělnice, byla vězněna na udání zrádce Gongola za to, že odešla z nucené práce v Německu. Následkem žalářních útrap onemocněla a 2.II.1946 zemřela.

Jan Muzikant, rolník výměník, čís. 117., narozený 8.II.1882, byl zatčen se svou manželkou a vězněn ve Svatobořicích, poněvadž jejich syn Bohuslav byl v zahraniční armádě.

Emilie Muzikantová, viz předešlé.

Richard Morgenstern, žid, který měl ženu i děti Čechy a katolíky, byl vězněn s celou rodinou od 1.I.1944 do 10.5.1945 v Terezíně, odkud se vrátili.

Stanislav Majer, obchodní zástupce, narozený v Lošticích 12.XI.1906 byl vězněn napřed od 5.X.1941 do 17.X.1941 v Olomouci a od 1.VIII. do 8.V.1945 v Garsten v Rakousku pro útěk z práce v Německu.

Jan Matyáš, holič, narozený 18.IV.1902 v Lošticích, čís. 172, byl zatčen 28.III.1944 a byl vězněn v Olomouci a v Terezíně do 29.IV.1945.

Bohuslav Ošťádal, odborný učitel na měšť.škole, narodil se 25.I.1909 v Jakubovicích. Byl zatčen při sokolské akci 8.X.1941, poněvadž do podzimu 1940, kdy byl pro sokolskou činnost přeložen do Litovle, byl náčelníkem loštické sokolské jednoty, náčelníkem okrsku a I. místonáčelníkem župním. Byl vězněn v Olomouci, v Brně a v Osvětimi. Vrátil se 16.V.1942.

Jaromír Ošťádal, ředitel měšť.školy v.v., narodil se v Odrlicích, okres Litovel, 25.X.1884. Byl zatčen při sokolské akci 8.X.1941, poněvadž byl starostou jednoty a I.místostarostou župy. Byl vězněn v Olomouci do 7.XI.1941.

František Pokorný, ředitel hlavní (měšťanské) školy a starosta města Loštic, narozený v Nové Vsi, okres Mor. Budějovice 23.X.1893, byl zatčen s Františkem Kubelkou 7.III.1944 pro účast na odbojové činnosti. Byl vězněn v Olomouci, v Brně a ve Vratislavi, kde byl odsouzen do káznice na 2 roky, pak v Drážďanech a ve Waldheimu, odkud se vrátil domů až po našem osvobození 14.V. 1945. Viz stranu 137.

Klement Poulíček, strojník a šofér z Vlčic, číslo 316, byl pro sabotážní protiněmeckou činnost vězněn v Bayerreithu 9 měsíců.

Vojtěch Pozníček, obchodník textilním zbožím, narozený 20.XII.1903 v Jedlí. Do Loštic se odstěhoval po Mnichovu ze Šilperka. Byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se domů 29.IV.1945.

Veronika Přichystalová, manželka sedláře Rudolfa Přichystala, byla vězněna ve Frýdku 3 měsíce, ponědvadž převáděla československé důstojníky do Polska. Byla ve vězení od 19.III.1940 do 15.VI.1940.

Jan Rosůlek, rolník a obchodník, čís.391, narozený v Lošticích 5.X.1901, byl udán pověstným Gongolem, že poslouchá zahraniční rozhlas a dle něho že si na mapě značí postup Rudé armády a j. Byl zatčen 19.V.1943 a vězněn byl v Olomouci, v Brně na Veveří, ve Flossenberku, v Drážďanech a znova ve Flossenberku. Ku konci prodělal „pochod smrti." Vrátil se domů 12.V.1945.

Vincenc Říha, švagr předešlého, farář v Polné v Čechách, byl zatčen 18.IX.1944 a vězněn v Jihlavě, v Brně, ve Flossenberku a v Norimberku. Vrátil se až po osvobození.

František Řmot, malíř, čís.27 na Trávníku, narozený 24.III.1898, byl zatčen v dubnu 1945 něm. volkssturmem a vězněn několik dní u vojenského soudu v Konici.

Jan Sova, zednický a tesařský mistr, čís.336, narozený v Lošticích 9.II.1903, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně do 25.IV.1945.

Helena Sovová, učitelka hudby, sestra předešlého, narozená v Lošticích 17.IV.1895, byla vězněna v Olomouci a v Terezíně 11 měsíců. Domů se vrátila 29.IV.1945.

Josef Sládek, byl vězněn 3 měsíce v Dessau

Jan Sršeň, cukrář, čís. 189., narozený 25.V.1900 ve Výprachticích, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se domů 29.IV.1945.

Zdeněk Suchomel, hostinský, čís. 148., narozený v Lošticích 5.XI.1913, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně.

Jiří Špička, účetní v pivovaru, narozený v Lošticích 18.X.1906, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci, v Terezíně

Eduard Špička, účetní, narozený v Lošticích 23.I.1918, byl zatčen v Měrotíně u firmy Vitoul pro letákovou akci a byl vězněn od 7.X.1940 do 10.VII. 1941 ve Vratislavi.

Karel Špička, bratr předešlého, řezník, byl vězněn od 19.I.1944 do 26.III.1945 v Planné v Německu.

Zbyněk Schwarz, lesní úředník, byl vězněn 18 měsíců v Bayerrethu.

Ladislav Urbánek, městský tajemník, byl vězněn 11 měsíců v Terezíně od května 1944 do dubna 1945.

Vojtěch Válek, úředník hospodářského družstva v Lošticích, byl zatčen 28.III.1944, vězněn v Olomouci a v Terezíně. Tam onemocněl a zemřel 15.II.1945.

Josef Vabroušek, obchodník ve Vlčicích, byl zatčen 4.11.1943 se svojí manželkou **Aloisií** pro oslavu pádu Stalingradu. Josef Vabroušek byl propuštěn po 5 dnech, jeho manželka po 22 dnech.

Jan Štencl, majitel pily a parketárny, narozený v Lošticích 10.IV.1904, byl zatčen německým oddílem volkssturmu a několik dní byl vězněn u polního vojenského soudu v Konici.

Karel Vařeka, dělník, byl vězněn 2 měsíce v Heidebrucku v Německu pro sabotáž.

Jan Votava, krejčí, narozený 6.VII.1895 v Obectově, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se domů 29.IV.1945.

Jaroslav Vogl, obchodník, byl vězněn v Olomouci od 20.III.1941 do 24.IV.1942 pro letákovou akci.

Otto Volkmann, inspektor finanční pohraniční stráže, za okupace přednosta zásobovacího oddělení, byl zatčen 28.III.1944 a vězněn v Olomouci a v Terezíně. Vrátil se domů 29.IV.1945.

Metoděj Zavadil, listonoš, narozený v Doubravici 26.X.1893, byl vězněn pro zahraniční činnost své sestry Anežky Hodinové-Spurné, ve Svatobořicích od 19.VII.1943 do 20.IV.1945.

LOŠTICE NA KONCI VÁLKY.

Po vánočních svátcích 1945 se na loštických školách vůbec neučilo. Žáci si chodili jednou, později i dvakrát týdně do školy pro úlohy, které pracovali doma. Při tom se ve škole netopilo, nebylo čím. Českým školám se uhlí nesmělo dodávat. Učit se počalo až v dubnu, po svátcích velikonočních. Ve škole bylo umístěno postupně několik transportů vojenských i civilních. Byli to němečtí uprchlíci před Rudou armádou z Maďarska, Slovenska a Slezska. Také vlakem jezdilo mnoho vojáků i uprchlíků. Učitelé byli určeni k tomu, aby na nádraží v Moravičanech vařili čaj a podávali jej transportům.

3. II. 1945 oznámil okresní hejtman v Litovli městskému úřadu, že v nejbližších dnech budou Lošticemi transporty ruských zajatců z Nového Jičína přes Hranice, Olomouc, Mor. Třebovou, Litomyšl atd. k Liberci v počtu 14.000 až 19000 v oddílech po 1000 mužích. Denní pochody měly býti asi 15km. Den před příchodem transportu přišli ubytovatelé. Městský úřad je musil v činnosti podporovati, hlavně obstarati slámu. Po odchodu musily se místnosti po zajatcích důkladně vyčistiti.

Hned, jak se v Lošticích objevili zajatci, byl s větším oddílem sovětských i menší oddíl zajatců anglických, lidé loštičtí sháněli pro ně potraviny. I do Palonína a do Doubravice se poslal vůz pro potraviny. Bylo to 9. II. 1945. Angličanů bylo 250 a Rusů 900. Byli ubytováni jednak v pivovaře a ve větších hospodářstvích. Ráno zase nastoupili další cestu. — Po dvou letech si na to vzpomněl jeden z nich, Angličan Mr Robert Matheus, Aylesbury,

Buckinghamshire, Anglie, a poslal předsedovi místního národního výboru, Františku Pokornému, dopis, který v překladu zní: „Milý pane, přesto, že válka skončila již před mnoha měsíci, přece se stále ještě naskytuje příležitost, kdy každý z nás vzpomíná na některé události a zkušenosti oněch neblahých let. Cítím se pohnut, abych Vám napsal několik řádků. Snad proto, že je tomu přesně 2 leta, co jsem jako jeden z mnoha anglických ruských zajatců byl nucen jíti pěšky asi 1500 km z Polska přes Vaši zemi do západního Německa.

Můj deník zaznamenává, že jsem 9. II. 1945 okolo 6. hodiny večer po devítihodinovém pochodu přišel do Vašeho města – zvaného Loštice — se 250 válečnými zajatci anglickými a 900 zajatci ruskými, kde jsme byli ubytováni v pivovaře a kde jsme byli Vašimi ženami co nejlépe pohoštěni.

Pane starosto, bylo to již dávno přáním mého přítele – Timothy Mahony — i mým, abych Vám vyjádřil nejsrdečnější uznání a díky za laskavost prokázanou nám ženami Vaší země a obzvláště občany Loštic, kteří se vzdali svých přídělů skromných, aby nás udrželi při síle a pomohli nám tak snésti vysilující pochod.

Chtěl bych připojiti, že doba uplynulých 2 let nesetřela z naší paměti tuto skutečnost a že laskavosti Vašich občanů nezapomeneme nikdy, ani můj přítel ani já a proto jménem mnoha dalších anglických zajatců upřímně voláme:

„Děkujeme Vám, Loštice, co nejsrdečněji a hojného štěstí!"

Váš oddaný Mr. Robert Matheus,"
Aylesbury, Buckinghamshire, Anglie."

Z ruských zajatců několik za pobytu v Lošticích uprchlo a přidalo se k partyzánům, kteří měli ruské vedení.

S tím, že se loštičtí občané tak přátelsky starali zvláště o sovětské zajatce, angličtí toho tak nepotřebovali, nebylo vhod loštickým Němcům. Zvláště jejich ženy srovnávaly, jak se Češi chovali k transportům německých uprchlíků.

30.III.1945 oznámil okresní úřad v Litovli, že od 22.III.1945 počnou německé vojenské jednotky se stavbou silničních uzávěr. Obci se nařídilo, aby na výpomoc poskytla civilní dělníky a potahy. Uzávěry byly provedeny ze silných klád u hospodářské školy, v závodí a ve Vlčicích.

Po velikonočních svátcích počátkem dubna počalo se zase po dlouhé přestávce na školách vyučovati. Před tím musila býti školní budova dána do pořádku po tolika nocležářích. Řádná desinfekce však nemohla býti provedena, neboť nebyl dostatek desinfekčních prostředků.

Častěji již bylo slyšeti o partyzánech zdržujících se v lesnaté krajině na Bouzovsku a kolem Vranové Lhoty. Vědělo se, že k nim z Loštic odešli napřed Blažek a Hnoupek a brzy za nimi bratři Radík a Zbyněk Pudilovi, synové učitele Stanislava Pudila. Dovídali jsme se o jejich činech, jak trestali zrádce českého národa, jejich obětí byl na příklad lesní správce Leibner ve Veselí i se svojí manželkou. Leibner byl rozený Čech z Bouzova, do Loštic chodil do měšťanské školy. Ale poněvadž měl za manželku dceru zuřivého Němce, nadlesního Staudachera, a poněvadž jeho chlebodárce hrabě Dubský byl věrným stoupencem Hitlerovým, dal se Leibner zapsati mezi Němce.

V dubnu 1945 vypravili se partyzáni také do Loštic. Chtěli potrestati Ladislava Giebla, který byl podezříván z příliš přátelských styků s Němci. Ale to se jim nepodařilo. Gieblovi se podařilo utéci a za to byla těžce poraněna jeho manželka.

Koncem dubna objevil se v Lošticích silný oddíl německého „volkssturmu" a měl spadeno na občany na Trávníku. Shánělí se po Antonínu Hodinovi. Ten byl právě v hospodářském družstvu a když se dověděl o Němcích, utekl do lesa. Podobně se podařilo prchnouti také malíři Henzlovi. Zatčeni byli tehdy: Jan Stencl, majitel pily a parketárny, František Rmot, malíř, Marie Kubová, č. 24, manželka rolníka a z Obectova Jan Vrba, řídící učitel. Byli odvezeni k polnímu vojenskému soudu v Konici. Byli podezřelí ze styků s partyzány. Ale brzy byli propuštěni.

29.IV.1945 se vrátili po 13měsíčním utrpení političtí vězňové z Terezína. Zatčeni byli v březnu 1944. (Viz stranu 128.–130. a 174.–184.) O něco dříve se vrátili: František Coufal 23.IV. a Jan Sova 26.IV. Za to František Krobot a Jiří Špička společně s mlynářem z Doubravice Jaromírem Martincem, který byl také zatčen 28.III. 1944, udělali si svobodu již 22.III.1945. Tito ještě s jinými byli v prosinci 1944 odvezeni do Vratislavi a odtud 28.I.1945 do Drážďan. Tam využili náletu 22.III.1945 a pustili se odvážně na nebezpečnou cestu do vlasti. 4 dny a noci jim trvala nanejvýš dobrodružná cesta do Prahy. Do Červenky, v Moravičanech jako v pohraniční stanici bylo by to nebezpečné, přijeli 11.IV.1945 oklikou přes Bílou Lhotu se dostali do Loštic, kde se musili skrývati.

Koncem dubna měli Němci velmi pilno se stěhováním své válečné kořisti z Loštic. Navezli sem totiž z obsazených zemí spousty cenných nalou-pených věcí, které měli uskladněny v židovském templu, v Lidovém domě, v pivovaře a na Střelnici. Hlídali je příslušníci SA z Německa. Spěchali se stěhováním, neboť fronta již byla nedaleko.

30. IV. 1945 došla telefonická výzva okresního úřadu v Litovli, aby byla celá školní budova uvol-něna pro vojenské účely. Hned nato byla škola ob-sazena německým vojskem a protektorátní proti-leteckou policií z Mor. Ostravy, která musila město rychle opustiti, když Rudá armáda učinila na ně silný nápor v noci na 30. IV. Mužstvo policie byli vesměs Češi, kteří přinesli dobrou náladu. Také by-li ve škole Němci od Todtovy organisace, kteří pro-váděli různé práce pro blížící se frontu a hlavně pro čekaný ústup německé armády.

Po 1. květnu 1945 byl v Lošticích umístěn největ-ší počet německého vojska. Ve škole byl také něko-lik dní usídlen štáb divise. Obsazeny byly všechny místnosti, i ředitelna, sborovny a kabinety. Vše bylo dáno na pospas Němcům. Nejvíce utrpěla mateř-ská školka, kde Němci násilím otevřeli skříně a přeházeli a vyházeli pomůcky i žákovské práce a ukradli celou sbírku loutek. Školní nábytek i byl buď ledabyle postaven na chodbách nebo vy-hozen na dvůr. Když začalo deštivé a chladné počasí, topilo se rozsekanými stoly.

Tehdy již I. náměstek starosty Bruno Hauk neúřadoval, v dubnu odešel, říkalo se, že mu-sil nastoupiti vojenskou službu. Úřad převzal II. náměstek Libor Zapletal, drogista.

3.V.1945 byly v celém litovelském okresu a tedy také v Lošticích vylepeny německočeské vyhlášky vojenského velitele oddílu říšské branné moci s následujícím obsahem:

Vyhláška.

Události v jiných městech nutí mě k těmto opatřením:

1. Za každého příslušníka německé branné moci nebo za každou německou civilní osobu, která přijde o život protizákonným jednáním obyvatelstva nebo jednotlivých osob, bude jako odvetné opatření zastřeleno 10 osob z obyvatelstva.
2. Každý sabotážní čin na telefonních vedeních, podnicích a zařízeních, vozidlech atd., která náleží německé branné moci, jsou od ní používána nebo spoluužívána, bude trestán zastřelením příslušného počtu rukojmí podle povahy a závažnosti případu.
3. S okamžitou platností zakazuje se v politickém okresu litovelském prodlévání civilního obyvatelstva venku v době od 8½ hodiny večer do 5. hodiny ráno. Bude-li někdo v této době přistižen na ulici, vydává se v nebezpečí okamžitého zastřelení. Na zavolání dlužno ihned zůstat stát. Policejní uzavírací hodina překládá se s okamžitou platností na 20. hodinu. Kino a jiné zábavy musí býti o 19. hodině ukončeny. Lékaři, duchovní, porodní asistentky a jiné osoby, jež služebně nebo povoláním jsou vázány svůj dům opustiti, obdrží od ortskomandatury propustku.

Při náletu musí všichni členové protiletecké ochrany, jakož i hasičstvo, nastoupiti službu a vykázati se při kontrole legitimacemi.

Doufám, že klid a rozvaha obyvatelstva okresu litovelského zbaví mě nutnosti používání předcházejících trestních opatření.

V Litovli dne 3. května 1945.

Ortskomandant.

4. V. 1945, v pátek, počaly procházeti nepřetržité transporty německých vojsk. Pěší oddíly se střídaly s motorisovanými. Motocykly, auta, děla, tanky, to vše přeplňovalo ulice a náměstí. U občanské záložny musil říditi dopravu důstojník, neboť každou chvíli nastávala zácpa. Fronta se neustále blížila. K večeru už bylo jasně slyšeti děla.

5. V. 1945 trvaly opět vojenské transporty. Po poledni jsme se dověděli z pražského rozhlasu, že v Praze vypuklo povstání proti Němcům. Několikrát bylo opakováno úpěnlivé volání o leteckou pomoc v jazyku ruském a anglickém.

Odpoledne došly první zprávy o hrozném osudu vesničky Javoříčka.

ZNIČENÍ JAVOŘÍČKA.

Na samém sklonku války, když nám Sovětská armáda přinášela svobodu a když německá, kdysi tak hrdá, ~~německá~~ armáda, považující se za nepřemožitelnou, prchala před Rudou armádou, udála se tragedie Javoříčka. Bylo to v sobotu 5. května 1945.

V pátek 4. V. 1945 kolem poledne přijelo na hrad Bouzov 6 osobních automobilů v čele s trojkolkou. Auta zastavila na hradním nádvoří a z nich vystoupilo asi 20 mužů, kteří se ubytovali v předhradí.

Na druhý den, v sobotu 5. května 1945, vstávali gestapáci a SSmani už před 3. hodinou ranní.

Po třetí hodině někteří z nich odešli z hradu pěšky a jiní odjeli v autech, aby přepadli Javoříčko. Zdálo se, že si SSmani na bouzovském hradě sami si netroufali, protože ráno, asi o půl sedmé hodině, dostali z Olomouce posilu. Na velkém nákladním autě přijelo asi 40 SSmanů a na pěti malých autech kriminální policie a gestapo. Takto doplněni začali fašističtí zločinci před 9. hodinou obkličovati velkým obloukem osadu Javoříčko.

Kolem 9. hodiny byla zapálena protipancéřovou pěstí u lesa první chata a do 13. hodiny bylo zločinné dílo dokonáno. Všichni muži v Javoříčku, až na ty, kteří se uchýlili mezi ženy a děti pod Klepáry a kteří pracovali mimo osadu, byli gestapáky a SSmany zastřeleni. Někteří musili lehnout na zem a byli zastřeleni zezadu, jiní byli zastřeleni u zdi, jiní byli utlučeni v hořících domech, kde byly potom nalezeny jejich spálené mrtvoly. Ti, kteří se chtěli zachrániti útěkem, byli hlídkami buď zastřeleni nebo vráceni a pak ubiti. Celkem bylo zavražděno 38 mužů ve stáří od 15 do 76 roků.

Postupně byly zapáleny protipancéřovými pěstmi a fosforovými bombami všechny domy, až na školu a kapli. Ženy a děti musily opustit osadu. Před tím musily vyhnat ze stájí dobytek, který byl buď postřílen nebo odveden.

Mrtvé javoříčské občany v neděli ráno posnášeli občané z okolních obcí do vyhořelého hotelu a v pondělí 7. května je uložili do společného hrobu.

Hned po osvobození konaly se po celém kraji sbírky na znovuvybudování Javoříčka. Z Loštic bylo odesláno 4. VII. 110.412 Kčs a 7. VII. 7.450 Kčs.

Vlasovci v Lošticích.

6.V.1945, v neděli, objevila se v Lošticích s německými jednotkami také rota Vlasovců. To byla součást armády, kterou sestavil generál Vlasov, Rus koupený Hitlerem, z ruských emigrantů a ze sovětských zajatců. Byli přemluveni sliby, aby bojovali proti svým krajanům po boku Hitlerových hord. Uniformy měli jako němečtí vojáci. A kvůli těmto zrádcům své vlasti mohlo již dojíti k vážnému případu. Učitel ve výslužbě, ponévadž byl ruským legionářem, František Žák a sedlář Rudolf Přichystal, byli k tomu navedeni rolníkem Vincencem Mayerem, šli za Vlasovci k Lidovému domu, v němž byli tito ubytováni. František Žák dal se tam s několika Vlasovci do řeči, zná dobře mluviti rusky, a vytýkal jim, že bojují s Němci proti svým krajanům. K tomu přišel Němec hrdý důstojník a tázal se, o čem se mluvilo. Jeden bojovný Vlasovec řekl pravdu a už měli býti Žák s Přichystalem zatčeni. Jen zákrokem staršího mírnějšího šikovatele byli propuštěni. Bylo by to s nimi zle dopadalo, kdyby se za ty řeči dostali Němcům do rukou. Němci měli jistě špatnou náladu na ústupu před Rudou armádou a dleto ho by nakládali s Čechy.

7.V.1945, pondělí. Opět celý den projížděly a procházely německé vojenské oddíly. Mezi nimi občas bylo vidět nákladní auta s nábytkem a civilními osobami. Častěji bylo slyšeti dunění děl od Olomouce. Loštičtí lidé ukrývali cennější věci do sklepů, kde si také připravovali vše potřebné k přenocování. V Lošticích se usazovalo stále více vojska.

8.V.1945. POSLEDNÍ DEN VÁLKY.

Již v ~~pátek~~ pondělí 7.V. večer se zdálo, že Němci se budou snažit zadržet Rudou armádu v našem okolí. Konali k tomu přípravy a také bylo v Lošticích mnohem více vojska než před tím.

Již za svítání v úterý 8.V. viděli jsme, jak za zahradou MUDr Karla Kukuly, u silnice vedoucí k Pešti v Žádlovicích, zaujímá postavení německá baterie. Hlavně děl byly obráceny směrem na Doubravici. Obyvatelé nových domků v sousedství se rychle ze svých bytů stěhovali.

Hned na to přijelo Žádlovickou ulicí šelkým rachotem 8 těžkých německých tanků. Zaujaly postavení v úvoze vedoucím k Chlómku pod zahradou Oštádalovou. Byly poněkud zakryty větvemi jabloní, které se začaly rozvíjet.

Žádlovická ulice byla plna aut, byl tam oddíl telefonistů. Tak to vypadalo v naší čtvrti města.

Asi o 8 hodinách se objevilo první sovětské pozorovací letadlo. Letělo pomalu, dosti nízko, právě nad německou baterií a nad německými tanky. Čekali jsme, že dá zprávu sovětskému dělostřelectvu a že brzy dostaneme sovětské granáty. Ale nestalo se nic. Zato Němci počali s palbou děl směrem na Doubravu.

Nevypadalo to s Lošticemi pěkně. Hrozilo jim velké nebezpečí. A pražské povstání trvalo již čtvrtý den. Zahraniční pomoc ještě Praha nedostala, třebas byli Američané nedaleko.

Jak jsme si z hluboka oddychli napoledne při zprávě pražského rozhlasu! Bylo oznámeno a několikrát opakováno, že vrchní velitelství německé

branné moci podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci a že všechny zbraně mají umlknout o půlnoci z 8. V. na 9. V. Pro Loštice ta zpráva přišla v pravý čas. Kdyby jen o jediný den se to bylo zdrželo, bylo by bývalo s námi zle.

Brzy odpoledne bylo vidět, že německé oddíly již dostaly zprávu o kapitulaci. Byli Němci shromážděni a bylo jim něco přečítáno. Hned potom někteří nosili z aut na hromadu papíry, které pálili, jiní vyprázdňovali auta a pak prázdná na Chlómku protipancéřovými pěstmi zapalovali. Jiní se pustili do obchodování. Hned bylo u nich plno lidí jako na trhu. Nejvíc šel na odbyt tabák.

Nejlepším platidlem byly lihoviny. A nemusily býti ani prvotřídní jakosti. Viděl jsem, jak si jeden občan odnášel celý pytel tabáku v lištech za láhev slivovice. Ale prodávali němečtí vojáci i jiné věci: prádlo, šatstvo i ženské – to asi byla jejich válečná kořist –, i vzácné tehdy věci jako kávu, čaj, rýži a jiné. Také jsem viděl, jak se chtěli zbaviti vzácného radia. To si však nikdo netroufal ani za pakatel koupiti, proto je voják rozbil.

Po státní silnici zase proudily nepřetržité oddíly poražené kapitulující německé armády.

Zdálo se, že již nastal toužebně očekávaný klid zbraní. Ale nebylo tomu tak. Najednou začala pálit baterie stojící u pešťské silnice. Za okamžik počalo sovětské dělostřelectvo odpovídati. A tak měly Loštice válečné oběti. Jeden granát vybuchl v Moravičanské ulici před domem číslo 208 a smrtelně zranil rolníka Antonína Rmota, který těžké ráně 25. V. 1945 podlehl. Jiný granát dopadl na dům číslo 220 v Kostelní ulici a usmrtil spolumajitelku toho domu, svo-

bodnou soukromnici Antonii Krejčí. Jiné granáty dopadly, pokud bylo zjištěno: jeden do zahrady učitele Františka Žáka u domu číslo 369 na Trávníku a tři na sokolské cvičiště.

Večer střílela německá baterie již změněným směrem – ke Stavenici. Tehdy již proudy německých oddílů také změnily cestu. Již musily odbočiti ze státní silnice, která byla u Mohelnice ostřelována Rudou armádou, a dáti se po silnici k Pešti a k Lišnici.

Asi do 9. hodiny večer baterie střílela a pak odjela. I jiné oddíly, co byly v Lošticích, se postupně ztratily, mezi prvními oddíl těžkých tanků. Ale až do půlnoci bylo slyšeti hluk a rachot na pešťské silnici. Pořád ještě jezdila auta s vojáky i náklady. O půlnoci také skoro úplně přestala palba děl. Pak již jen ojedinělé výstřely rušily noční klid až do 1 hodiny.

9. KVĚTEN 1945, DEN OSVOBOZENÍ.

Přišlo krásné květnové ráno 9. května, historického dne, na který jsme tolik roků čekali a na který jsme se tak těšili, den našeho vysvobození z fašistického otroctví.

Hned časně ráno měli jsme příležitost vidět své statečné osvoboditele, oddíly vítězné Rudé armády, které se valily po státní silnici Lošticemi. Náměstí se hned plnilo loštickými lidmi, kteří s jásotem vítali vítěze. Hned také byly sehnány obě loštické hudby, Červinkova i Smetákova, které vesele vyhrávaly na počest vítězům. Tu již také byly domy zdobeny vlajkami a prapory republiky, které více než 6 roků byly pečlivě poschovány, anebo narychlo přešity z praporů protektorátních. I pentličky červenomodrobílé byly hned rozdávány lidem, aby si ozdobili jimi prsa. Na návrh učitele Josefa Lichnovského, který byl za okupace pensionován jako ruský legionář a který se přes noc změnil z tlumočníka německého v tlumočníka ruského, byly pořízeny narychlo dva dlouhé plátěné pásy s ruskými nápisy „českij gorod", (české město) a zavěšeny přes celé ulice u Horákových a u Coufalových.

Hospodyně také chtěly vzácné hosty pohostiti, nosily různé sladké pečivo, ale s tím nepochodily. Vždyť to nebyli ti vyhladovělí Rusové – zajatci –, jaké jsme v Lošticích viděli 9. února 1945, tedy právě před 3 měsíci. Ti byli vděčni za každý kousek chleba. Tak špatně je Němci živili. Ale tito bojovníci byli ji-

nací. Bylo vidět, že se o ně vrchní sovětské vedení v zásobování pečlivě staralo. Vypadali zdravě a přece měli za sebou tak dalekou cestu plnou bojů a strádání. Mezi vojáky byl také značný počet žen. To bylo pro nás něco nového. To bylo jako kdysi u nás za dob husitských, kdy se ženy statečností rovnaly mužům. Jak byly sovětské bojovnice energické i obratné, poznali jsme, když se ujaly řízení pouliční dopravy. A jak je všichni poslouchali!

Nás, staré vojáky z I. světové války, zajímaly zbraně Rudé armády. Zvláště tak zvané Stalinovy varhany, jak byly pokřtěny mnohahlavňové houfnice, budily v nás úctu.

Každé skoro auto mělo v předu mezi rudými praporky obraz J. V. Stalina. Na každém pak skoro autě měli harmoniku, při které dovedli vojáci krásně zpívati.

Po celý den projížděly jednotky Rudé armády Lošticemi. Vše táhlo ku Praze, kde se ještě v úterý 9. května na barikádách bojovalo. Některé německé pluky neposlechly výzvy ke kapitulaci. Až teprve sovětské tanky od Berlína přispěchaly na přímý Stalinův rozkaz, vedené maršálem Koněvem, a ukončily boj o Prahu.

Menší vozatajské oddíly zůstaly také v Lošticích na noc. A tu loštičtí občané sami zavinili, že s těmito sovětskými vojáky pak nebyli spokojeni. Ve snaze pohostiti je, nabízeli jim více lihovin, kolik mohli snésti a pak se dopouštěli různých přestupků. Ale to byly případy ojedinělé. Mnozí lidé, kteří neměli Sovětský Svaz z politických důvodů v lásce, zvětšovali podobné případy a mluvili proti celé Rudé armádě. Brzy zapomněli, že nám přinesla svobodu.

Místní Národní Výbor.

Již 3.11.1944 president republiky Dr. Edvard Beneš v londýnském poselství mluvil o tom, jak se mají v obcích, okresech i zemích zřizovati národní výbory místní, okresní a zemské. Podrobněji o tom již napsal 15.V.1944 v moskevských „Československých listech" vedoucí člen moskevské emigrace Klement Gottwald. Klement Gottwald pak ještě důkladněji o tom napsal v provolání KSČ v dubnu 1945, již po jmenování vlády v Košicích a po vydání „košického programu".

V tomto provolání KSČ napsal mezi jiným:

„Co dělat, čím začít?

„Udržte a upevněte jednotu! Jednotu lidu, jednotu národa. Jak jste byli jednotni v utrpení a v boji proti cizáckým vetřelcům – tak jednotni buďte i nyní, ve chvíli vítězství budovatelské práce.

Uskutečněte základní článek ústavy republiky, že jediným zdrojem státní moci je lid! V každé osvobozené obci zvolte ihned místní národní výbor a v každém osvobozeném okrese okresní národní výbor. Do národních výborů vyšlete své nejlepší představitele, kteří se osvědčili v boji proti okupantům a zrádcům a jsou skutečnými demokraty. Nedopusťte za žádnou cenu, aby se do národních výborů vetřely živly zrádné a lidé, kteří aktivně spolupracovali s nepřítelem. Národní výbory, které v oboru své působnosti vykonávají veškerou veřejnou správu, jsou základem nové demokratické republiky. Jsou to orgány lidu a mají nejen velká práva, ale i povinnosti ...."

Místní národní výbor v Lošticích-MNV- byl připraven již za okupace. 9. V. 1945, v historický den osvobození naší vlasti, po dlouhé německé porobě, po velkém utrpení našeho národa, jemuž v českých dějinách nebylo rovno, sešel se v noci o 3 hodinách k důvěrné schůzi poprve místní národní výbor na radnici. Byl sestaven ze všech vrstev obyvatelstva.

Zúčastněné členy přivítal četnický praporčík **Teodor Ševčík.** Za své zásluhy o národní odboj v loštickém okolí byl jednomyslně zvolen předsedou národního výboru **Antonín Hodina.** I. místopředsedou byl zvolen **Ladislav Winter,** účetní u firmy Karel Pivný, II. místopředsedou byl zvolen **Jaroslav Kubica,** malířský dělník.

Členové národního výboru byli:
František Crha, vojenský rotmistr a rolník, čís. 83.
Jan Červinka, rolník a kapelník, čís. 3.
Antonín Gärtner, účetní v továrně Metrii.
Rudolf Heumann, obchodník čís. 119.
Stanislav Jančí, dělník.
Josef Hönig, strojník.
Jan Karkoš, rolník a kostelník čís. 44.
Zdeněk Keslar, stavitelský asistent.
Leopold Konečný, dělník v papírně ve Vlčicích.
Stanislav Kryl, rolník číslo 293.
Jaroslav Medek, učitel.
Bohuslav Oštádal, odborný učitel.
Vincenc Suchomel, odborný učitel.
Teodor Ševčík, četnický praporčík.
Josef Veselý, dělník.

Antonín Hodina při I. schůzi MNV nebyl přítomen, přijel až k poledni s partyzány z lesů.

Místní národní výbor, který měl zatím 18 členů, ustavil v první schůzi pro začátek 5 odborů: 1. Zásobování: předseda Ladislav Winter, členové: Jaroslav Kubica, František Crha, Vincenc Suchomel.

2. Elektrárna: Rud. Hemann a Stan. Janči.

3. Les, dřevařské podniky a zemědělství: Antonín Gärtner, Leopold Konečný, Jan Červinka, Jan Karkoš a Stanislav Kryl.

4. Organisace práce, komunikace a správa německého majetku: Zdeněk Keslar, Josef Veselý, Jaroslav Medek, Josef Hönig.

5. Bezpečnost: Bohuslav Ošťádal a Teodor Ševčík.

Velitel Národních stráží, které byly organisovány již v době okupace, Boh. Ošťádal, přednesl do místního rozhlasu již o 7. hodině ranní výzvu k loštickému obyvatelstvu:

Občané města Loštic!

Zlaté utrpení českého národa skončilo, jsme opět svobodni. Vítězná Rudá armáda, naše osvoboditelka, projíždí městem.

Správu města přejímá Revoluční národní výbor.

Zachovejte klid a pořádek! Jakékoliv vyřizování osobních účtů je nepřípustné a bude přísně potrestáno.

Vyvěste prapory – vítejte vítěze!

V Lošticích 9. V. 1945.

Bohuslav Ošťádal,
velitel Národních stráží.

9. V. 1945 odpoledne přijel do Loštic se svým štábem sovětský generál a ubytoval se v domě číslo 53 na náměstí u Aloisie Fischerové.

Šli ho uvítati Bohuslav Ošťádal s Janem Koukalem, plukovníkem justiční služby v.v. a s Frant. Žákem, učitelem v.v. a ruským legionářem.

Byl uspořádán narychlo před radnicí tábor lidu. Zahájil a řídil jej Boh. Ošťádal, promluvili ruský generál a důstojník jeho štábu. Řečnickou tribunou byl vůz-plošťák.

Místní národní výbor po ukončení táboru konal druhou schůzi, na níž byla projednána řada důležitých záležitostí.

Zapisovatelem byl zvolen učitel Jaroslav Medek. Jeho zápisy o schůzích MNV jsou podrobně a vzorně vedeny.

Lesní správce loštický František Havlíček byl ustanoven zatímním správcem lesního velkostatku v Žádlovicích. Dosavadní majitel hrabě Dubský před osvobozením uprchl s německou armádou.

Prohlídku lesů bylo uloženo provésti Antonínu Gärtnerovi a Stanislavu Krylovi.

V lese byl proveden soupis dříví a bylo nařízeno, že bez svolení národního výboru nesmí býti dřevo prodáváno.

Hned bylo navázáno jednání s národním výborem v Bouzově o uvolnění lesa, který Němci Lošticím v roce 1940 vzali a připojili k panství bouzovskému.

Zemědělci byli vyzváni, aby řádně obdělali svá pole. Kdo neměl dostatek tažných zvířat, měl žádati národní výbor o výpomoc.

Sovětské armádě, která projížděla Lošticemi, byli přiděleni jako tlumočníci učitelé Josef Lichnovský a František Žák a krejčí Alois Rada.

Byly ustanoveny hlídky, které bděly nad pořádkem a pak poskytovaly pomoc Rudé armádě.

Byla ustavena komise pro vyřizování stížností na české občany, kteří se provinili na českém národě. Členové její byli: Antonín Hodina jako předseda, Ladislav Winter jako místopředseda, Bohuslav Ošťádal, Rudolf Heumann, Jan Červiňka, Stanislav Jančí a Leopold Konečný. Bylo vyhlášeno, že stížnosti nutno podávati písemně a nutno je doložiti doklady nebo uvésti svědky.

Ve schůzi bylo také zvoleno předsednictvo místního národního výboru: Antonín Hodina, Ladislav Winter, Antonín Gärtner, Bohuš Ošťádal, Stanislav Jančí, Leopold Konečný, Jan Karkoš a Josef Veselý.

11. V. 1945 místní národní výbor projednal následující záležitosti:

Bylo hlášeno, že německý majetek v židovských domech byl sepsán a zajištěn.

Ve vlčické papírně byla provedena kontrola. Hotovost byla převedena na účet v městské spořitelně.

Čeští obyvatelé byli vyzváni, aby si podali u místního národního výboru žádost o přidělení volných bytů po Němcích.

Správcem věznice v Knöpfelmacherově domě číslo 67 v Žádlovické ulici, v níž byli umístěni Němci z Loštic i z okolí a čeští kolaboranti, byl ustanoven partyzán Oldřich Blažek.

Zástupcem velitele strážních služeb Bohuše

Ošťádala byl jmenován František Obr, odborný učitel a poručík v záloze.

Obyvatelstvo bylo rozhlasem vyzváno, aby opatrně na polích prohlédlo obilí, zda v něm nejsou nějaké výbušniny, zbytky po Němcích, aby se předešlo možnému neštěstí v době žní. Ničením min, granátů a pod. byl pověřen štábní rotmistr Vincenc Pudil.

Náměstí, které za okupace dvakrát musilo měniti jméno z Masarykova na Hauptplatz a na Viktoriaplatz, bylo pojmenováno „Náměstí maršála Stalina" z vděčnosti za naše osvobození. Nejdelší ulice loštická, celá Olomoucká třída byla pojmenována Třídá Dra Edvarda Beneše

Němcům byly zmenšeny dávky potravin, listy pro domácnost jejich (kmenové listy) byly označeny velkým písmenem „N."

Pro postižené v Javoříčku byla uspořádána sbírka textilií, obuvi, potravin a peněz.

Urychleně byly sestaveny seznamy osob podléhajících branné moci.

Členové MNV zúčastnili se v neděli 13.V. 1945 děkovných bohoslužeb obou církví.

18.V.1945 místní národní výbor navrhl místo Teodora Ševčíka, který se odstěhoval do Mohelnice, kde byl jmenován národním komisařem města, do národního výboru Jiřího Špičku, účetního v pivovaru a politického vězně.

Bylo v MNV usneseno vypracovati pro příslušná ministerstva žádosti, aby byl v Lošticích zřízen berní úřad, okresní soud, důchodková kontrola, expositura okresního i

úřadu a hlavní sklad tabáku.

Všichni Němci byli na kabátech označeni velikým žlutým písmenem „N".

20.V.1945 místní národní výbor uspořádal dopoledne – bylo to v neděli – na náměstí koncert. Odpoledne byl koncert a tábor lidu, na kterém promluvili o posledních událostech: Antonín Hodina, předseda MNV a Lad. Winter, místopředseda MNV. Pak byl průvod na Střelnici, kde byla veselice.

21.V.1945, v pondělí svatodušní, uspořádal místní národní výbor na náměstí tábor lidu na rozloučení s cizími partyzány. Zahájil a řídil jej Bohuslav Ošťádal. Promluvili zástupci i ruských partyzánů: Konovalov, kapitán Andrej, nadporučík Leonid, za české partyzány podporučík Blechta a jeden partyzán srbský.

Potom promluvil Antonín Hodina o socialistické republice Československé, o významu práce, o dělnictvu, že nebude rozdílu mezi dělníky a pány, že každý musí pracovat a starat se o pořádek a kázeň. Nakonec byla provolána sláva presidentu Dr. Ed. Benešovi a maršálovi Stalinovi a zahrána československá a sovětská hymna.

24.V.1945, schůze místního národního výboru. Pro první dobu byli členové národního výboru osvobozeni od vojenské služby. Ostatní vojáci byli auty dopraveni do Olomouce. Odchod z náměstí Třídou Dr Edvarda Beneše na konec města byl vykonán za doprovodu hudby.

Partyzáni byli většinou rozpuštěni. Jenom část českých partyzánů, v počtu 20 osob, byla zatím v Lošticích ponechána na výpomoc pro strážní službu. Zároveň čistili lesy v okolí od zbytků německé armády.

Peněžním ústavům bylo nařízeno, aby Němcům zastavily veškeré výběry z jejich vkladů. Ve sporných případech měly si ústavy vyžádati od národního výboru bližších pokynů.

28. V. 1945 dostal místní národní výbor od okresního národního výboru v Litovli i svolení, aby kontroloval okolní obce, kde působí správní komise.

28. V. 1945 ve schůzi místního národního výboru bylo vzpomenuto **narozenin presidenta republiky Dr. Edvarda Beneše** a byl mu poslán ze schůze blahopřejný telegram.

Žádosti o umístění okresních úřadů v Lošticích byly předány Zemskému národnímu výboru v Brně. 28. V. 1945 mělo sekonati jednání o té věci s okresním národním výborem v Zábřeze, ale ten odmítl schůzku. Týž den bylo jednáno s ONV v Litovli. Celá záležitost úřadů byla ponechána na rozhodnutí zemskému národnímu výboru v Brně.

Strážní partyzánský oddíl byl vystěhován z hospodářské školy a nastěhován do pivovaru, kde byla učňovská škola.

8. VI. 1945 byla v místním národním výboru ustavena zemědělská komise, do které byli zvoleni rolníci: Jan Červinka, Václav Horák, Jan Karkoš, Rudolf Kubica, starší, Vincenc Linhart a Zdeněk Stejskal.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ TĚLOVÝCHOVNÝ VÝBOR.

30. V. 1945 konala se za účelem sjednocení tělesné výchovy ustavující schůze Místního národního tělovýchovného výboru (MNTV), kterou svolal MNV (místní národní výbor. Byli na ni pozváni zástupci těchto místních spolků: Tělocvičná jednota Sokol, Jednota československého Orla, SK, Sportovní klub, odbočka Klubu českých turistů.

Schůzi zahájil a řídil předseda místního nár. výboru Antonín **Hodina**.

MNTV byl ustaven takto:
Předseda: Jaromír **Ošťádal**, starosta Sokola.
I. místopř.: Josef **Malíček**, farář, starosta Orla.
II. místopř.: Václav **Konečný**, cukrář, za SK.
Jednatel: František **Hrnčiřík**, kaplan, Orel.
Pokladník: Ladislav **Chytá**, účetní, Sokol i SK.
Náčelník: Bohuslav **Ošťádal**, odb. učitel, Sokol.
Náčelnice: Anna **Krejčí**, krejčová, Orlice.
Propagační a kulturní referent: Jaroslav **Kobza**, odborný učitel, Sokol.
Sociální a zdravotní referent: MUDr Kar. **Kukula**, státní obvodní lékař, Sokol.
Členové výboru: Antonín **Hodina**, Antonín **Gärtner**, KČT, Rudolf **Jevický**, Orel, Jaroslav **Kubica**, SK, Jiří **Špička**, KČT, Hynek **Špička**, SK, Ladislav **Winter**, Sokol.

8. VI. 1945 byly dle vládního nařízení ve všech závodech ustaveny **závodní výbory**, v menších závodech si zaměstnanci zvolili své **důvěrníky**.

22. VI. 1945 **Moragro v Brně** pověřilo Hospodářské družstvo sběrem ovoce a zeleniny.

22. VI. 1945 schůze místního národ. výboru. Internovaní Němci a němečtí zajatci, určení pro zemědělské práce, byli umístěni v pivovaře. Budova, v níž dosud bylo vězení pro Němce, dům žida Edmunda Knöpfelmachera číslo 67, byl uvolněn na mateřskou školku. Za okupace tam byla mateřská školka německá. Ostatní Němci byli soustředěni v bývalé koželužně žida Leopolda Ehrlicha číslo XXII. u mlýna. Menší část byla umístěna u svých příbuzných. Němci z Vlčic zůstali zatím ve svých obydlích.

Vedením podniku Bruno Hauka byl pověřen po stránce obchodní Josef Šišma.

Při vydávání potravinových lístků musil se přednosta domácnosti i její členové prokázati potvrzením o svém zaměstnání na zvláštních tiskopisech, aby mohli býti zjištěni občané, kteří dosud nejsou v pracovním poměru. Kdo nebude pracovati, nedostane potravinové lístky a bude hlášen okresnímu pracovnímu úřadu.

Byla zahájena autobusová doprava na nádraží do Moravičan. Vůz řídil V. Volek. Dopravné za osobu bylo 3 Kčs, školáci a dělníci platili 1·50 Kčs. V případě poruchy obstarávala se doprava nákladními auty.

27. VI. 1945 vyhlásil MNV rozhlasem, aby se místní obyvatelstvo dle stanovených směrnic hlásilo o příděl půdy skonfiskované Němcům. V Lošticích se jednalo o 250 měřic orné půdy. Ze žadatelů byla zvolena 10 členná komise s předsedou, která rozhodovala o rozdělení půdy. Národní výbor místní se usnesl, aby bylo městu Lošticím přiděleno 50 měřic na stavební místa a

stavebnímu družstvu 35 měřic.

Místní národní výbor se usnesl letošní oslavu M. Jana Husa sám pořádati. V předvečer oslavy by byl na náměstí koncert a proslov aby měli Bohuslav Ošťádal a Jaroslav Volf.

5. VII. 1945 schůze místního národ. výboru. Bylo jednáno o zřízení hospodyňské školy v Lošticích místo hospodářské, která byla již v roce 1943 zrušena a připojena ke škole litovelské.

5. VII. 1945 byl MNV doplněn 12 novými členy na 30 členů, t. j. na počet, jaký mívalo obecní zastupitelstvo. Noví členové byli:

Antonín Ellner, dělník,
Vilibald Hejný, dělník,
Ladislav Chyťa, účetní u firmy Jar. Dubský,
Václav Konečný, cukrář
František Linhart, rolník, číslo 65.,
Jan Muzikant, rolník, číslo 117.,
Jan Neubauer, dělník v papírně ve Vlčicích,
Josef Novák, hostinský, č. 166 na Modré hvězdě,
Alois Rada, krejčí,
Alois Schwarz, dělník,
Zdeněk Stejskal, rolník, číslo 2.,
Richard Spička, úředník ve spořitelně.

Doplnění MNV bylo oznámeno veřejnosti rozhlasem a vyhláškami. Občanstvo bylo vyzváno, aby případné námitky proti jednotlivým členům podalo ve stanovené lhůtě na radnici.

V doplněném MNV byly ustaveny komise a jejich předsedové:

1. Bezpečnost: Bohuslav Ošťádal.
2. Zásobování a podniky: Ladislav Winter.

3. Zemědělství : Jan Červinka.
4. Sociální a zdravotní : Josef Veselý.
5. Les: Antonín Gärtner.
6. Osvěta : Jaroslav Medek.
7. Škola : Jiří Špička.
8. Finance : Vincenc Suchomel.
9. Elektrárna : Jan Karkoš.
10. Stavby a byty : Jaroslav Kubica.
11. Komunikace : Stanislav Jančí.

5. VII. 1945 pro městskou spořitelnu byla zvolena správní komise s těmito členy:
Ladislav Winter, jako předseda, účetní,
František Crha, rotmistr a rolník,
František Pokorný, ředitel měšť. školy,
František Rmot, malíř a natěrač,
František Žák, učitel v.v.,
Josef Vařeka, zedník,
Antonín Pudil, vedoucí úředník spoř.

5. VII. 1945 byl v domě číslo 54. na náměstí, který patřil židovi obchodníku O. Lössovi, zřízen sekretariát Komunistické strany Československa (KSČ.) V přízemí domu měly býti kanceláře místního národního tělovýchovného výboru (MNTV) a odbočky Svazu přátel SSSR, později skupiny místní Svazu české mládeže (SČM). Správcem domu byl jmenován Bohuslav Oštádal, který v tom domě v I. poschodí bydlí.

5. VII. 1945 bylo v MNV jednáno o zřízení hospodyňské školy místo školy hospodářské, která byla v r. 1943 zrušena.

6. VII. 1945 usnesl se MNV jednomyslně podati žádost ministerstvu zemědělství o příděl lesního panství, které patřilo hraběti Dubskému, německé národnosti, a bylo proto zabaveno. Panství ve výměře 1300 ha leží v těchto katastrálních obcích: Pavlov, Veselí, Bohdalov, Radnice, Lišnice a Studená Loučka. Ohledně úhrady se MNV usnesl, že kupní cena by byla uhražena z části z lesního reservního fondu, z části výpůjčkou u peněžních ústavů. — Panství žádlovické nebylo prodáno, zůstalo majetkem státu.

8. VII. 1945, v neděli dopoledne v sokolském kině ustavena odbočka Svazu přátel SSSR. Předsedou byl zvolen František Pokorný a jednatelem Antonín Gärtner.

11. VII. 1945 bylo sděleno místnímu národnímu výboru, že okresní národní výbor v Litovli na žádost organisací strany lidové a sociálně-demokratické žádá, aby MNV v Lošticích byl doplněn dle klíče politických stran. Předseda MNV Antonín Hodina vysvětlil předsedovi ONV, že stížnost obou stran je v rozporu s vládním nařízením o MNV.

13. VII. 1945 byla konána slavnostní schůze rozšířeného národního výboru, na níž předseda Antonín Hodina po uvítání učinil projev o vzniku a rozšíření místního národního výboru a přijal ode všech členů místního národního výboru v tomto znění:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že budu vždy věren Československé republice, že budu zachovávati všechny zákony a nařízení, plniti jako člen MNV podle nejlepšího vědomí a svědomí své povinnosti a že se budu říditi rozhodnutími MNV. Slibuji, že se nikdy nezpronevěřím lidu a zásadám demokracie a že budu ve všem svém jednání dbáti jen prospěchu a zájmu lidu."

Každý člen MNV přistoupil k předsedovi, řekl slovo: „Slibuji", stvrdil stiskem ruky a podpisem v zápisu o schůzi MNV.

13. VII. 1945 ve slavnostní schůzi MNV byl byl president republiky Dr. Edvard Beneš jednomyslně zvolen čestným občanem města Loštic.

Ve slavnostní schůzi obecního zastupitelstva 27. V. 1938 byl president Dr. Ed. Beneš poprve zvolen loštickým čestným občanem. Za okupace bylo zastupitelstvu nařízeno toto usnesení zrušiti. A městské zastupitelstvo také ono zvolení 19. XII. 1939 zrušilo.

Člen Antonín Gärtner učinil návrh, aby MNV v dnešní slavnostní schůzi obnovil čestné občanství města Loštic presidentu republiky Dr. Edvardovi Benešovi jako dík presidentu Obnoviteli. Návrh byl jednomyslně přijat.

21. VII. 1945 byla výnosem ministerstva školství přeměněna zimní hospodářská škola na jednoroční školu hospodyňskou. Správou školy byla pověřena učitelka hospodyňské školy v Tišnově, Ludmila Obšilová z Nákla.

26. VII. 1945 zrušil ZNV – zemský národní výbor – v Brně vnucenou **kupní smlouvu** ohledně městských pozemků a město mohlo proto učiniti potřebné kroky k zpětnému získání lesa, který byl v roce 1940 – viz stranu 9. až 11. – připojen k panství bouzovskému.

17. VIII. 1945 byly v Mohelnici **odvody branců**. Z Loštic bylo ze 125 branců odvedeno 112. Branci se všichni chovali vzorně.

17. VIII. 1945 pozvalo Ředitelství ČSD v Olomouci místní národní výbor na **oslavy 100 let železnice Olomouc – Praha**. MNV se usnesl, aby se oslav i jízdy slavnostním vlakem do Prahy zúčastnil člen MNV za Loštice **Josef Veselý**.

17. VIII. 1945 byla zvolena místním národním výborem **vyjímací komise pro německé příslušníky**. Její členové byli: Bohuslav **Oštádal**, František **Pokorný**, František **Coufal**, František **Kácel**, Josef **Silberský** a Josef **Veselý**.

14. IX. 1945 na veřejné schůzi místního národního výboru bylo zvoleno **12 volitelů k volbám do okresního a zemského národního výboru**. Stalo se to na návrhy 4 politických stran po třech členech. Byli zvoleni:

Za Komunistickou stranu Československa:
Ladislav **Winter**, Antonín **Gärtner** a Jar. **Kubica**.

Za Sociálně-demokratickou stranu:
Frant. **Krobot**, Aug. **Mrázek** a Rud. **Přichystal**.

Za Národněsocialistickou stranu:
Leop. **Hřivna**, Vojmír **Kropek** a Jan **Poštulka**.

Za Lidovou stranu:
Bohumil **Kunc**, Frant. **Linhart, st.** a Frant. **Hekele**.

26.IX.1945 byla místním národním výborem v rámci celostátní akce provedena sbírka **odpadových surovin** a bylo při ní sebráno celkem 2527 kg papíru, kostí, hader a gumy.

30.IX.1945 odjela z Loštic na Ostravsko 51členná uhelná brigáda, aby se zúčastnila těžby uhlí, kterého byl nedostatek. Brigádu vedli členové národního výboru se svým předsedou Ant. Hodinou v čele. K vlaku do Moravičan je vyprovodila Hudba Jana Červinky. Pracovali v Nové jámě v Lazích u Orlové na Těšínsku. Koncem října po 4 týdnech se vrátili domů. Po odpracovaných 25 směnách každý účastník dostal 4½ q uhlí zdarma a 10q si mohl přikoupiti.

Agendu MNV po čas uhelné brigády obstarával Antonín Gärtner.

16.XI.1945 schůze národního výboru. Vzhledem k požadavku 3 politických stran: Sociálnědemokratické, národněsocialistické a lidové, aby měly v národním výboru paritní zastoupení, rozhodli se všichni členové, kteří jsou bez politické příslušnosti, vzdáti se členství v revolučním národním výboru.

Byli to tito členové: Jan **Červinka,** Antonín **Ellner,** Rudolf **Heumann,** Ladislav **Chytil,** Zdeněk **Késlar,** Josef **Novák,** Vincenc **Suchomel** a Jiří **Špička.**

28.XI.1945 byla schůze revolučního národního výboru na rozloučenou.

Jménem odcházejících členů promluvil Al. **Rada** a poděkoval všem odcházejícím za nezišt.

nou a obětavou práci ve prospěch všech občanů našeho města. Místopředseda národního výboru, Ladislav **Winter**, zhodnotil spolupráci všech členů revolučního národního výboru. Zvláště pak vyzvedl neúnavnou práci předsedy národního výboru Antonína **Hodiny**, kterému za veškerou námahu a práci ve prospěch města a pro blaho a spokojenost jeho občanů vyslovil upřímný dík.

V závěru schůze ujal se slova předseda MNV Antonín **Hodina**. Oznámil plenu národního výboru, že všechny 4 politické strany se dohodly na paritě v MNV a že již do něho jmenovaly své zástupce. Poděkoval všem členům za bratrskou spolupráci, prohlásil se solidárním s odcházejícími členy a oznámil svou resignaci na předsednictví v národním výboru.

Schůzi skončil projevem k občanstvu místním rozhlasem, v němž mimo jiné uvedl také pracovní program revolučního národního výboru v těchto hlavních bodech:

V roce 1946: Postavení vodovodu a kanalisace.
Vybudování moderního koupaliště a sportovního hřiště.
Uvolnění místností městskou spořitelnou, která si postaví svůj dům.
Odstranit těžkosti s výměnou pozemků pro stavbu dvou nových čtvrtí.
Rozšířit stávající a stavba nových podniků družstevních, živnostenských a průmyslových.

V roce 1947: Postavení nové radnice s prostorným sálem přednáškovým, knihovnou, biografem a starou radnici proměnit na museum.
Stavba městských jatek.

V roce 1948: Stavba nové školní budovy a vybavení staré ústředním topením a vodovodem.

Svůj projev skončil předseda MNV Antonín **Hodina** přáním, aby nový národní výbor v bratrské jednotě a svornosti mohl se zdarem vykonati vše pro blaho občanů a města.

28. XI. 1945 byla ustavující schůze nového národního výboru.

Přítomni byli všichni členové a to byli:

Za Komunistickou stranu:
Jan **Blažek**, Antonín **Gärtner**, Stanislav **Kryl**, Rudolf **Kubica**, Bohuslav **Ošťádal**, Lad. **Portyš**, Richard **Spička** a Ladislav **Winter**.

Za stranu sociálně-demokratickou:
František **Běhal**, Ludmila **Bieberlová**, Jos. **Kriegel**, František **Krobot**, Augustin **Mrázek**, František **Pokorný**, Rudolf **Přichystal**, Josef **Veselý**.

Za stranu národně-socialistickou:
Josef **Beneš**, Václav **Konečný**, Lud. **Krejčířová**, Vojtěch **Pozníček**, Zdeněk **Stejskal**, Al. **Škoda** a Ludvík **Vejmola**.

Za stranu lidovou:
Jan **Karkoš**, František **Linhart**, ml., Jos. **Maliček**, Jan **Muzikant**, Jan **Rosůlek**, Alois **Schwarz**, Josef **Silberský**.

Předsedou zvolen byl 21 hlasy **Frant. Pokorný**, ředitel měšťanské školy chlapecké, bývalý starosta města do svého uvěznění r. 1944.
I. náměstkem byl zvolen 21 hlasy Josef **Maliček**.
II. náměstkem byl zvolen 20 hlasy obchodník Vojtěch **Pozníček**.

Do rady MNV byli zvoleni:
za KSČ: Antonín Gärtner, Bohuslav Ošťádal, Ladislav Winter,
za soc.dem.: Rudolf Přichystal, Josef Veselý,
za nár.soc.: Josef Beneš,
za lidovce: František Linhart.

21.XII.1945 byly rozděleny referáty v radě MNV takto:
1. finanční a sociální: Jos. Malíček, farář,
2. bezpečnostní a kulturní: Boh. Ošťádal, odb.uč.,
3. zásobovací: Ladislav Winter, účetní,
4. školní: Vojtěch Pozníček, obchodník,
5. zemědělský: Josef Beneš, rolník,
6. lesní: František Linhart, rolník,
7. elektrárenský: Rudolf Přichystal, sedlář,
8. bytový a správa německého majetku: Josef Veselý, dělník,
9. stavební a dopravní: František Pokorný, řed.

21.XII.1945 byla ustavena Knihovní rada s těmito členy: Josefa Marxová, učitelka jako předsedkyně, Ladislav Chytá, účetní jako pokladník, Josef Jurík, dělník, Marie Ganzarová, švadlena, Žofie Hekelová, spisovatelka.
Knihovníkem po odborném učiteli, který odešel do Šumperka, Edmundu Švecovi, stal se učitel Josef Lichnovský.

21.XII.1945 byla zřízena pro správu městského musea Musejní rada, do které byli jmenováni: Jos. Urbášek, ředitel škol v.v., Frant. Hekele, tov.mistr a Karla Sedláčková, učitelka mateř. školy.

21. XII. 1945 usnesl se místní národní výbor, aby byl **Václavu Patkovi**, který měl za okupace v Lošticích v domě Richarda Mittaga číslo 42. knihkupectví a papírnictví, odstěhované po Mnichovu ze Zábřeha, který byl v Lošticích zatčen a vězněn 14 měsíců, vrátil se s podlomeným zdravím, odstěhoval se zase do Zábřeha a tam zemřel 20. XII. 1945, vypraven pohřební průvod Lošticemi na náklad města.

Václav Patka byl 23. XII. 1945 převezen ze Zábřeha Lošticemi do Olomouce a tam 24. XII. 1945 byl zpopelněn.

10. VII. 1945 byly Loštice s ostatními obcemi vráceny k okresu zábřežskému, od kterého byly po Mnichovu odtrženy a připojeny k okresu litovelskému.

26. IX. 1945 provedl MNV sběr odpadových surovin. Sebralo se 1011 kg textilu, 263 kg kovů, 1080 kg papíru, 173 kg gumy.

PRVNÍ VLÁDA

OSVOBOZENÉ REPUBLIKY.

První československou vládu po osvobození jmenoval president republiky Dr. Ed. Beneš v Košicích 4. IV. 1945 následujícím dopisem:

Panu velvyslanci Zdeňku Fierlingrovi.

Pane vyslanče,
jmenuji Vás předsedou vlády.
Zároveň jmenuji:
p. Josefa Davida náměstkem předsedy vlády,
p. Klementa Gottwalda náměstkem předs. vlády,
p. Viliama Širokého náměstkem předsedy vlády,
Msgra Dr. Jana Šrámka náměstkem předs. vlády,
p. Jána Ursíniho náměstkem předsedy vlády,
p. Jana Masaryka ministrem zahraničních věcí,
generála Ludvíka Svobodu min. národní obrany,
Dr. Huberta Ripku ministrem zahraničního obchodu,
p. Václava Noska ministrem vnitra,
Dr. Vavro Šrobára ministrem financí,
prof Zdeňka Nejedlého ministrem školství a osvěty,
Dr. Jaroslava Stránského ministrem spravedlnosti,
p. Václava Kopeckého ministrem informací,
p. Bohumila Laušmana ministrem průmyslu,
p. Júlia Duriše ministrem zemědělství,
Dr. Ivana Pietora ministrem vnitřního obchodu,
generála Antonína Hasala ministrem dopravy,
p. Františka Hálu ministrem pošt,
Dr. Jozefa Šoltésze min. ochrany práce a soc. péče,

prof. Dr. Adolfa Procházku min. zdravotnictví,
p. Václava Majera ministrem výživy,
Dr. Vlado Klementise státním tajemníkem
v ministerstvu zahraničních věcí,
plk. Dr. Mikuláše Ferjenčika státním tajemníkem
v ministerstvu národní obrany,
p. Jána Lichnera státním tajemníkem
v ministerstvu zahranič. obchodu.

Zd. Fierlinger, v.r. Dr. Edvard Beneš, v.r.

V Košicích dne 4. dubna 1945.

V Košicích ohlásil předseda vlády Zdeněk Fierlinger 5. IV. 1945 program nové vlády – Košický program – a Klement Gottwald přednesl prohlášení o novém postavení Slováků v osvobozené republice. Dne 10. V. 1945 přiletěla košická vláda do Prahy a dne 16. V. 1945 vrátil se po šestiletém exilu přes Brno do Prahy president republiky Dr. Edvard Beneš.

DEKRETY PESIDENTA REPUBLIKY A VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ.

19. V. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o neplatnosti některých majetkově-právních jednáních z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organisací a ústavů.

§1. Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkově-právní jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. IX. 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.....

§2. Majetek osob národně a státně nespolehlivých na území ČSR dává se pod národní správu.....

§3. Národní správa budiž zavedena do všech podniků (závodů) i do všech majetkových podstat, kde toho vyžaduje plynulý chod výroby a hospodářského života, zejména v závodech, podnicích a majetkových podstatách opuštěných i nebo takových, které jsou v držbě, správě, nájmu nebo pachtu osob státně nespolehlivých.

§4. Za osoby státně nespolehlivé jest považovati:

a) osoby národnosti německé nebo maďarské,

b) osoby, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně ČSR, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé a maďarské okupanty. Za takové osoby jest například považovati členy

Vlajky, vedoucí funkcionáře Spolku pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu mládeže, Národní odborové ústředny, Svazu zemědělství a lesnictví a jiných fašistických oranisací podobné povahy.

K zavedení národní správy jest příslušný MNV u podniků průmyslových, obchodních a jiných živnostenských při počtu zaměstnanců do 20, u zemědělských majetků do 50 ha, u obytných domů do hodnoty 5,000.000 Kčs, u ostatního majetku do hodnoty 500.000 Kčs.

Dočasnou národní správu jest zavésti do všech podniků družstevních a organisací zemědělských, konsumních, peněžních atd. Tato národní správa zajistí vedle řádného řízení podniku do 4 neděl i provedení volby nového vedoucího orgánu.

19. V. 1945 bylo vydáno vládní nařízení o platidlech v zemích České a Moravsko-slezské. Na celém tomto území platí:

1. poukázky znějící na koruny vydávané ČSR,
2. platidla znějící na koruny dosud používané v Protektorátě.

Oboje se vzájemně směňují v poměru 1:1.

Platidla znějící na **říšské marky a rentenmarky**, vydaná německými úřady a ústavy, přestávají býti platidly na území republiky, zvaném v době okupace Protektorát Čechy a Morava. Tato platidla mohou býti vyměňována jen se svolením ministra financí. Mohou býti složena na poštovních úřadech na potvrzení, ale složení jich nezakládá žádného právního nároku.

19. VI. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech u místech soudů krajských.

19. VI. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o národním soudu v Praze.

21. VI. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého i slovenského národa.

S okamžitou platností a bez náhrady se konfiskuje pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek: a) všech osob německé a maďarské národnosti bez ohledu na státní příslušnost,
b) zrádců a nepřátel republiky jakékoliv národnosti a příslušnosti,
c) akciových a jiných společností, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

Zemědělský majetek spravuje až do odevzdání přídělcům Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství.

Ze zemědělského majetku se bude přidělovati půda do vlastnictví osob slovanské národnosti: deputátníkům a zemědělským dělníkům, malozemědělcům na doplnění výměry, mnohočlenným zemědělským rodinám, obcím a okresům k veřejným účelům, stavebním, zemědělským a jiným družstvům, dělníkům, veřejným i soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům pro stavbu

domů nebo na zřízení zahrady.

Přednostní právo měly osoby, které se vyznamenaly a zasloužily v osvobozujícím boji, vojáci a partyzáni, političtí vězňové a jejich rodinní příslušníci, jakož i rolníci poškození válkou.

Při MNV zvolí si uchazeči místní rolnickou komisi. Tato vypracuje plán s návrhem na úhradu a předloží jej ke schválení okresní rolnické komisi. Ta to prozkoumá plány z celého okresu a předloží je zemskému národnímu výboru, který je se svým dobrozdáním postoupí ministerstvu zemědělství.

Návrh na úhradu se má určiti dle vzdálenosti a stavu pozemků a podle majetkových poměrů uchazečů a to u půdy nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody a nejvýše v hodnotě 2 ročních úrod. Úhrada za přidělené budovy má se určiti ve výši 1 až 3 ročního nájemného. Úhrada za živý a mrtvý inventář dle směrnic ZNV.

26. VI. 1945 bylo vydáno vládní nařízení o placené dovolené v roce 1945.

Zaměstnancům mladším 18 let přísluší placená dovolená 3 týdny. Zaměstnancům, kteří dosáhli 18 let, přísluší placená dovolená 3 týdny, pracují-li v hornictví pod zemí, nebo pracují-li za podmínek zdraví zvlášť škodlivých, ostatním 2 týdny. Tato výměra se zvyšuje o 1 týden, jde-li o zaměstnance, kteří pracují v témž oboru aspoň 5 let, nebo kteří i dosáhli 50 let věku.

4. VII. 1945 vyhlásil ministr financí obnovení platnosti drobných mincí československých po 5 Kčs z niklu, po 1 Kčs, po 50 hal., po 20 h ze spěže niklové a po 10 h ze směsi mědi a zinku.

11. VIII. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o opatřeních v oblasti filmu.

K provozu filmových ateliérů, k výrobě filmů, k půjčování filmů, jakož i k jejich veřejnému promítání je oprávněn výhradně stát.

Dosavadní provozovatelé podniků jsou povinni odevzdati ministerstvu informací všechny předměty provozu. Za majetek převzatý bude poskytnuta náhrada podle směrnic ministra informací v dohodě s ministry financí, průmyslu a vnitřního obchodu.

Spolkům bude poskytnuta náhrada ve výši obecné ceny.

Také SOKOLSKÉ KINO v Lošticích bylo dle tohoto dekretu převzato státem jako všechna kina v Československé republice.

Tělocvičná jednota SOKOL Loštice zřídila kino v roce 1922 svým nákladem na místě stájí a průjezdu v hotelu Františka Coufala čís. 62. s vchodem z Palackého třídy (Mohelnické). Bylo ujednáno, že bude Sokol užívati místností kina 30 roků zdarma. Sokol chtěl kinem zvětšovati svůj stavební fond pro stavbu sokolovny. To se mu však nepodařilo. Když po zaplacení dluhů skutečně plynul čistý výtěžek do stavebního fondu, přišla okupace, válka, zastavení sokolské činnosti, zajištění majetku, rozpuštění Sokola, zabavení majetku a čistý zisk z kina si brali Němci. A ten zisk nebyl malý. Za 4 roky vydělali Němci kinem skoro ½ milionu.

31. VIII. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry.

25. IX. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o některých opatřeních v oboru spolkovém.

Nařízení a opatření z doby nesvobody, jimiž nebo podle nichž byly některé spolky rozpuštěny, se ruší.

Okresní národní výbory zařídí, aby zajištěný majetek spolků rozpuštěných v době nesvobody byl těmto spolkům vydán.

Spolky, které hodlají obnoviti a dále vyvíjeti činnost, jsou povinny do 2 měsíců oznámiti ONV dobu, kdy obnoví činnost jakož i jména, povolání a bydliště členů předsednictva.

Dekret se týkal také loštických spolků: Tělocvičná jednota Sokol, Jednota československého Orla, Junák a j.

1. X. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o všeobecné pracovní povinnosti.

K výkonu prací, jejichž nedkladné provedení vyžadují důležité zájmy veřejné, mohou býti přidělení všichni práce schopní muži ve věku od 16 do 55 let a ženy ve věku od 18 do 45 let.

19. X. 1945 byl vydán dekret presidenta republiky o obnovení československé měny.

Dosavadní papírové peníze (bankovky, státovky, poukázky a drobné peníze papírové) znějící na koruny přestávají býti od 1. XI. 1945 zákonným platidlem. Mohou se ještě do 15. XI 1945 skládati na vkladní knížky a běžné účty. Fysické osoby předloží při tom výplatní list. **Veškeré vklady jsou od 1. XI. 1945 vázány.**

Dekretem byla stanovena přihláška vkladů, životních pojištění a cenných papírů.

Ve lhůtě od 16. do 20. listopadu 1945 musí býti u příslušných peněžních ústavů, pokud se týče pojišťoven, přihlášeny:

1. vkladní (spořitelní) knížky (vkladní listy) vydané kterýmkoli peněžním ústavem nebo podnikem v tuzemsku podle vlastnictví k 15.XI.1945;
2. běžné účty a jiné peněžní pohledávky, které trvaly 15.XI.1945;
3. životní pojištění, je-li toto pojištění 15.XI.1945 ještě v platnosti;
4. pohledávky z pojistných smluv, nastala-li již pojistná příhoda, pojišťovna však do 15.XI.1945 nevyplatila příslušnou částku.

Cenné papíry (tuzemské i cizozemské státní a jiné veřejné i soukromé dílčí dluhopisy, zástavní listy, pokladniční poukázky, akcie a kuksy, včetně kuponových archů a talonů) musí býti uloženy v otevřené úschově na vlastní kovo jméno u tuzemského peněžního ústavu do 15.XI.1945.

Všechny takto uložené cenné papíry musí býti kromě toho za součinnosti úschovny přihlášeny do 15.XII.1945.

Ministerstvo financí vydalo tiskopisy na přihlášky vkladů a pojištění, které se prodávaly v trafikách. Byly 5dílné: 1.díl byl podateli vrácen jako potvrzení o přihlášce. Na každou vkladní knížku (vkladní list), na každý běžný účet a na každou pojistnou smlouvu musila býti vystavena zvláštní přihláška.

Včas nepřihlášené vkladní knížky, běžné účty, pojistky a cenné papíry propadly ve prospěch Československé republiky.

24.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků.

Rozsah znárodnění:

1. Podniky provozované podle obecného horního zákona.
2. Energetické podniky a zařízení sloužící výrobě elektřiny, plynu a j.
3. Železárny, ocelárny, válcovny, huti.
4. Slévárny litiny a barevných kovů – s více než 400 zaměstnanci.
5. Válcovny, lisovny a tažírny kovů.
6. Podniky průmyslu kovodělného, elektrotechnického, jemné mechaniky a optiky – s více než 500 zaměstnanci.
7. Podniky zbrojního průmyslu.
8. Podniky chemického průmyslu atd. atd.

Cementárny, továrny na porculán, sklárny, cihlárny (od 200 zaměstnanců), celulosky, papírny (300 zaměstnanců), pily (150), přádelny (400), tkalcovny (500), průmysl oděvní (500), průmysl kožní (od 400 zaměstnanců), výroba gramofonových desek a jiné.

Za znárodněný majetek Němců a zrádců se náhrada neposkytuje. Jinak se náhrada poskytne buď v cenných papírech, nebo v hotovosti nebo v jiných hodnotách.

Z majetkové podstaty znárodněných podniků zřídí se národní podniky.

Podle tohoto dekretu byla znárodněna městská elektrárna v Lošticích, která byla založena v roce 1909. Obecní výbor koupil tehdy „Dolský mlýn" čís. 87. od K. Lenharta za 59.000 K i s pozemky.

24.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského.

Znárodnily se cukrovary a rafinerie cukru kromě akciových, lihovary kromě družstevních, pivovary s výstavem více než 150.000 hl, velké mlýny výkonnosti denní nejméně 60 tun obilí, továrny na výrobu umělých jedlých tuků s více než 150 zaměstnanci, továrny na výrobu čokolády a cukrovinek s více než 500 zaměstnanců.

24.X.1945 byly vydány dekrety presidenta republiky o znárodnění akciových bank a soukromých pojišťoven.

24.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o závodních a podnikových radách.

Závodní rady jsou povolány:

1. hájiti a povzbuzovati hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců,
2. dohlížeti, zda hospodářská činnost závodu je konána v souhlase s obecným zájmem hospodářským a podle ustanovení,
3. dohlížeti, zda je činnost závodu konána tak, aby při zachování obecného prospěchu byly spravedlivě uspokojovány zájmy zaměstnanců,
4. účastniti se na správě podniku návrhy a radou,
5. spolupůsobiti při výkonu hospodářské a sociálněpolitické veřejné správy.

27.X.1945 byl vydán dekret o zřízení nových ředitelství pošt a o úpravě obvodů.

V zemi Moravskoslezské bylo zřízeno nové ředitelství pošt se sídlem v Olomouci.

26.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o státní péči osvětové.

V každé obci zřídí MNV místní radu osvětovou, která spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné osvětové záležitosti a provádí rozhodnutí a opatření MNV ve věcech osvětových. Nejvyšší počet členů jest 20 a zvolí je MNV tak, aby byli zastoupeni pracovníci kulturních, odborových a zemědělských organisací a institucí.

Každý ONV zřídí okresní radu osvětovou, ZNV zemskou radu osvětovou. U ministerstva školství a osvěty zřídí se Státní lidovýchovná rada.

27.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o vzdělání učitelstva.

Učitelé všech stupňů a druhů škol nabývají vzdělání na pedagogických a jiných fakultách vysokých škol. Délku studijní doby určí vláda nařízením.

27.X.1945 byl vydán dekret presidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky nepřístojným chováním, urážejícím národní cítění českého nebo slovenského lidu, vzbudil veřejné pohoršení, bude potrestán, nejde-li o čin soudně trestný, ONV (okresním národním výborem) vězením do 1 roku nebo pokutou do 1 milionu Kčs nebo veřejným pokáráním nebo dvěma nebo všemi těmito tresty.

12.XII.1945 byla vydána vyhláška ministerstva financí o přihlášení některých majetkových hodnot.

Nové československé peníze.

1. XI. 1945 byly dány do oběhu nové českosl. státovky a bankovky a to jednak připravené již za války v Anglii — státovky po 5, 10, 20, 50, 100, 500 a 1000 Kčs — jednak vytištěné až po osvobození v tuzemsku — státovky po 100 Kčs a bankovky po 1000 Kčs s datem 16. V. 1945. Všechna nová platidla po 100, 500 a 1000 Kčs i pokud měly označení státovek, byly dány do oběhu jako bankovky Národní banky Československé.

Přípravy ke zhotovení našich platidel anglické výroby byly zahájeny v Londýně již v roce 1942. Práce na této přípravě byly obtížné, neboť i v Anglii byl tehdy nedostatek papíru. To byl také důvod, proč některé druhy těchto peněz mají neobvykle malé rozměry (zejména pětikoruny).

Tisk obstaraly 3 anglické tiskárny dokonalým způsobem a na výtečném papíru. Do konce války byly natištěné peníze uskladněny v dobře větraných a vytápěných jeskyních v jihozápadní Anglii a odtud poválce byly dopraveny do vlasti letadly bez jakékoli nehody, ač šlo o váhu nákladů celkem 300 tun.

ŠKOLY PO OSVOBOZENÍ.

25. V. 1945 počalo na všech školách zase pravidelné vyučování. Školní budova musila býti napřed uvedena do pořádku. Úklid prováděly nucenou prací německé ženy.

1. VI. 1945 vydal okresní národní výbor v Litovli – školská správa – výnos, kterým se obě obecné školy staly samostatnými. Doté doby byly správou spojeny se školami měšťanskými.

Správou obecné školy chlapecké byl pověřen učitel **Leopold Hřivna**, obecné školy dívčí učitelka **Josefa Marxová**.

1. VI. 1945 byl jmenován ředitelem měšťanské školy dívčí odborný učitel **Boh. Ošťádal**. Dosavadní ředitelka **Anežka Ambrožová** byla přeložena od 15. VI. 1945 na měšťanskou školu chlapeckou. Od téhož dne byla také odborná učitelka **Růžena Ošťádalová** přeložena z dívčí obecné na dívčí měšťanskou školu.

Mateřská škola byla od 1. VI. 1945 připojena k dívčí škole obecné.

Ve středu 27. VI. 1945 zúčastnili se všichni učitelé slavnostní schůze učitelstva národních škol v Litovli, kde složili služební slib do rukou předsedy ONV, odborného učitele Martina Strouhala.

Vyučování němčině bylo ihned po osvobození zastaveno. Uvolněné hodiny byly užity pro jazyk vyučovací (i literaturu), zeměpis a dějepis, tento nejvíce.

Platnost všech nařízení a předpisů z doby německé okupace byla zrušena. Také název „hlavní škola" se zrušil a změnil se opět na školu měšťanskou.

Ministerstvo školství vydalo výnos o odčinění křivd, způsobených žactvu v době německé okupace. Na základě tohoto výnosu přestoupilo ze škol měšťanských do školy střední 8 žaček a 13 žáků. Do škol měšťanských ze škol obecných po informační zkoušce přestoupilo 42 žaček a 38 žáků.

Pro výzdobu školních místností byly zakoupeny velké obrazy - fotografie - presidentů: T. G. Masaryka, Dr. Ed. Beneše a maršála Stalina.

Ve školách byla provedena sbírka na fond presidenta Dr. Ed. Beneše pod heslem „Vděčtech je národ věčný." Na měšťanské škole dívčí se vybralo 2472 Kčs, které byly odevzdány Místní péči o mládež v Lošticích.

Zapečetěné balíky s vyřazenými knihami z učitelské i žákovské knihovny byly rozbaleny a knihy znova zařazeny.

Školní rok 1944 - 1945 byl ukončen 12. VII. 1945. Všechny školy se sešly k slavnostnímu shromáždění, na kterém promluvil ředitel chlapecké školy měšťanské Jaroslav Volf.

Vprázdniny se odstěhovali na své předválečné působiště: Jaroslav Medek do Šumperka a Magda Urbášková do Dubicka, kde její manžel, poštovní úředník v Lošticích za okupace, se opět stal poštmistrem.

ZÁSOBOVÁNÍ V ROCE 1945.

Počet obyvatelstva dle potravinových lístků k 1.1.1945 byl následující:

Čechů:	děti do 14 roků	727
	mužů od 14 roků	984
	žen od 14 roků	1249
	celkem	2960
Němců:	děti do 14 roků	53
	mužů od 14 roků	38
	žen od 14 roků	65
	celkem	156

Všeho obyvatelstva 3116.

V lednu 1945 byly upraveny dávky některých potravin: **Dávky tuků**: děti do 3 roků dostávaly 425 g másla na zásobovací období, t.j. na 4 týdny, děti od 3 do 6 roků měly 550 g másla. Oboje děti kromě toho 200 g vepřového masa nebo 160 g tučného vepřového masa. — Děti od 6 do 14 roků dostávaly 400 g másla, 200 g umělých tuků, 200 g vepřového nebo 160 g tučného vepřového masa a 250 g masa. Všichni ostatní nad 14 roků dostávali 140 g másla, 160 g vepřového sádla, 200 g vepřového nebo 160 g tučného vepřového masa a 250 g masa.

Dávky masa: Děti do 6 let dostávaly 400 g, mladiství od 6 do 18 let 950 g a dospělí 700 g.

Dávky mléka: Děti do 6 roků měly na den 1/2 l mléka a všichni ostatní na 6 let 1/16 litru na den.

ZÁSOBOVÁNÍ PO 9. KVĚTNU 1945.

17. V. 1945 bylo vydáno vládní nařízení o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami: Jakékoli výhody, které měli příslušníci německé národnosti v zásobování a při nákupu potravin, se s okamžitou platností ruší.

Za Němce se považuje každý, kdo byl na III. lístku pro domácnost zapsán jako Němec, to jest byl označen písmenem D. **Až na další dostanou Němci dávky potravin, jaké měli židé. Nemohou se též státi samozásobiteli.**

Veškerá omezení v zásobování a v nákupu potravin, která byla vyhlášena **proti židům**, pozbývají platnosti.

Veškeré **říšskoněmecké lístky na potraviny** pozbývají na území Československé republiky s okamžitou účinností platnosti.

Hned po osvobození počalo se zásobování podstatně lepšiti.

V červnu 1945 byla zvýšena dávka mléka.
Dostávali: děti do 6 roku 1/2 l mléka denně jako dřív,
mladiství od 6-18 roků 1/4 l denně, dříve měli jen 1/16 l denně,
dospělí měli denně 1/8 litru, dříve 1/16 l.

U Němců dostávaly mléko jen děti do 6 roků 1/4 l denně. Ostatní mléko nedostávali.

V červnu 1945 byly také upraveny dávky ostatních potravin následovně na období:

Potravina:	děti do 6 roků:	od 6 do 18 roků:	dospělí:
Chléb	—	5600 g	4600 g
Pečivo	4000 g	1800 g	1650 g
Poživatiny	630 g	300 g	300 g

Potravina:	Děti do 6 roků:	Od 6–18 r.:	Dospělí:
Maso	400 g	950 g	750 g
Máslo	500 g	250 g	140 g
Umělý tuk	—	625 g	405 g
Sádlo	—	80 g	80 g
Umělý med	250 g	280 g	140 g
Cukr	1200 g	1200 g	1200 g
Poživatiny	630 g	300 g	300 g
Kávoviny	125 g	125 g	125 g
Brambory	8000 g	8000 g	8000 g

Dávky potravin pro Němce byly:

Potravina:	Děti do 6 let:	Všichni od 6 let:
Chléb jenžitný	3300 g	6100 g
Máslo	500 g	140 g
Umělý tuk	—	410 g
Umělý med	250 g	—
Cukr	1200 g	1200 g
Poživatiny	300 g	300 g
Kávoviny	125 g	125 g
Mléko	1/4 l	—
Brambory	8000 g	8000 g

Němci neměli ani maso ani sádlo.

Češi měli ještě 800 g marmelády nebo 400 g cukru.

1. VIII. 1945 nastala změna ve vymílání obilí. Ze 100 kg žita vydal mlynář 85 kg mouky a 13 kg otrub. Z pšenice 20 % mouky hrubé 5 % krupice a 55 % mouky hladké 00 a 18 % otrub.

V srpnu byla zvýšena samozásobitelská dávka obilí ze 13 kg na osobu a období na 18 kg.

20. VIII. 1945 byly zavedeny nové přídavkové lístky pro pracující „P3".

Nárok na tyto lístky měli všichni pracující, kteří podléhají některému veřejnoprávnímu sociálnímu pojištění, osoby samostatně hospodařící, svobodná povolání, duševní pracovníci, umělci atd., studující starší 15 let a ženy v domácnosti, pečují-li aspoň o 1 dítě mladší 15 roků. Na lístek „P3" dávalo se v srpnu 4400 g chleba, 600 g masa a 80 g sádla.

Nastávajícím matkám na lékařský průkaz počal se v srpnu 1945 vydávati kromě normálního lístku na potraviny ještě lístek pro děti do 6 roků.

6. VIII. 1945 byly vyhlášeny nové výkupní ceny obilí ze sklizně 1945.

Rolníci byli rozděleni ve 3 skupiny dle výměry a podle toho byly ceny. Ve skupině A) byly závody nad 50 ha, ve skupině B) nad 20 ha a ve skupině C) závody do 20 ha. Ceny za 100 kg:

Pšenice nejlepší jakosti 242, 258 a 280 Kčs.
Žito nejlepší jakosti mělo ceny jako pšenice.
Ječmen krmný 183, 194 a 210 Kčs.
Ječmen průmyslový 194, 207 a 225 Kčs.
Ječmen sladovnický 216, 230 a 250 Kčs.

Ceny některých potravin po 9. V. 1945:
1 kg chleba 3 Kčs, 1 rohlík 35 hal., 1 kg masa 20·-
1 kg másla 35·20 Kčs, 1 kg vepř. sádla 16·60 Kčs,
1 kg umělého tuku 19 Kčs, 1 kg cukru 8 Kčs,
1 litr mléka 2·60 Kčs, 1 vejce 1·20 Kčs.

Nejvyšší ceny zvěřiny:
Zajíc za 1 kg 13 Kčs, bažant mladý za 1 kus 15–24 Kčs, starý 18 Kčs, koroptev mladá dle jakosti 8–12 Kčs za 1 kus.

12. XI. 1945 začala býti sůl jen na lístky.

V prosinci 1945, po úpravě měny, byly stanoveny nové ceny potravin:
1 kg chleba 4·80, 1 rohlík 60 haléřů, 1 kg krupice 7·20 1 kg mouky hrubé 7·–, 1 kg pšeničné mouky hladké 5·80, 1 kg krup 6·–, 1 kg hrachu 9·–, 1 kg čočky 10·–, 1 kg margarinu 43·–, 1 kg sádla syrového 55·–, 1 kg škvařeného sádla 74·–, 1 kg uzenek 72·–, 1 kg klobás 70·–, 1 kg konsumního salámu 50·–, 1 kg uzeného masa: bůček 68·–, krovička 76·–, 1 vejce dle váhy 3·05 – 3·75, 1 litr mléka egalisovaného 5·50, odstředěného 3·30, podmáslí 3·50, 1 kg tvarohu měkkého 18·–, tvrdého 22·50 Kčs.
Zajíc za 1 kg 16·–, mladý bažant za 1 kus 23·– a 35·–, starý 38·–, koroptev mladá 10·– a 15·–, stará 12·–, srnčí 1 kg 20·– Kčs.
Včelí med při dodávce zemské sběrně 1 kg 40·–, při dodávce spotřebiteli 1 kg 55·– Kčs.

Počet obyvatelstva dle potravinových lístků k 8. VIII. 1945:

Čechů:	dětí do 14 roků	675
	mužů od 14 r.	1006
	žen od 14 r.	1177
	celkem	2858
Němců:	dětí do 14 roků	38
	mužů od 14 r.	20
	žen od 14 r.	60
	celkem	118

Všeho obyvatelstva 2976.

12. VIII. 1945 byla ustavena v Lošticích skupina **Jednotného svazu českých zemědělců**. Ustavující schůze konala se v hostinci u Čeňka Linharta. Zahájil ji Antonín **Hodina**, předseda MNV, který podal pokyny k utvoření skupiny JSČZ a zdůraznil, že bude nutno pracovati, aby v dohledné době došlo ke scelování pozemků a ke strojovému zařízení k úlevě zemědělské práce. Pak se ujal slova rolník Josef **Beneš** a přečetl zaslané směrnice a podal k nim objasnění. Potom přikročeno k volbě výboru s paritním zastoupením politických stran. Jen strana sociálně demokratická nebyla zastoupena.

Byli zvoleni: předsedou Josef **Beneš**, rolník číslo 77, místopředsedou Jan **Muzikant**, rolník číslo 117, jednatelem František **Linhart**, rolník číslo 65, pokladníkem Zdeněk **Stejskal**, rolník číslo 2, kolportérem Václav **Horák**, rolník číslo 110 a 7 dalších členů výboru.

Rybářský spolek v Lošticích 1945.

Činovníci byli bez změny: předseda Josef **Urbášek**, místopředseda Jaromír **Oštádal**, jednatel Jan **Matyáš**, pokladník Miloslav **Urban**.

Byly konány jen 2 schůze výboru 29. III. a 13. VI. — 27. II. bylo provedeno vodoprávní řízení na rybnících. Protokol podepsali Vratislav Pospíšil a Jaroslav Vykydal.

Spolku byla vyplacena subvence 4700 K. Hájené pásmo od lávky „v Lóžku" po lávku na „Trávníku" bylo úředně stanoveno. Udičkáři lovili jen na 1 udici.

13. VI. byli ze spolku vyloučeni Němci: Hauk, Fritscher, Ratz a Lausch.

Včelařský spolek 1945.

První výborová schůze byla 14.VII. Jednatel a pokladník Bohumil **Vavrda**, učitel z Měníka, vzdal se pro nemoc činnosti a jeho nástupcem se stal Josef **Škrabal**, vlakmistr v.v. v Lošticích. Předsedou byl Josef **Žitný**, rolník z Rimic a místopředsedou Antonín **Šafr**, zahradník v Lošticích.

11.IX. na členské schůzi a 24.X. ve výborové schůzi bylo jednáno o zřízení včelí farmy v Pasečkách a na Nových Mlýnech. Uznalo se, že pro spolek se z toho nic nehodí.

11.XI. byla členská schůze v Besedě. Byly přijímány přihlášky na dodávku medu ze snůšky 1945, která byla slabá. Bylo přihlášeno 204 kg medu.

V Mohelnici byl utvořen nový český včelařský spolek, k němuž náleží 30 obcí. Josef Škrabal byl ustanoven, aby provedl soupis včelínů po Němcích. Po skončeném soupisu se včelíny i s nářadím prodávaly.

Bylo jednáno o špatném stavu včelínů a nepořádku a nečistotě v nich. Spolek bude dbát o nápravu.

30.XII. byly ve výborové schůzi vykonány přípravy pro valnou hromadu. Bylo usneseno vybrati z každého včelstva po 1 Kčs na včelí pastvu.

V roce 1945 měl spolek 8 čestných a 108 činných členů.

Bylo vzpomenuto 40 letého trvání včelařského spolku, který byl založen v roce 1905. Prvními činovníky byli: Jan **Drlík** předsedou, Al. **Kunc** jednatelem a František **Drlík** pokladníkem.

SPOLEK CHOVATELŮ DROBNÉHO ZVÍŘECTVA pro Loštice a okolí 1945.

7.1.1945 konala se **valná hromada** za účasti 24 členů. Na ní byli zvoleni **činovníci** na rok 1945:
Předseda: Ludvík **Vejmola**, vrch. pokladník ČMD,
místopředseda: Antonín **Šafr**, zahradník,
jednatel: Jan **Koukal**, plukovník v.v.,
místojednatel: Josef **Škrabal**, vlakmistr v.v.,
zapisovatel: František **Žák**, učitel v.v.,
pokladník: František **Hekele**, tovární mistr,
hospodář: } František
telovatel: } **Crha**, rotmistr v.v.,
registrátor: Vojmír **Kropek**, štábní kapitán v.v.
Členové výboru: Emil **Habermann**, Emil **Hekele**, Jan **Červinka**, Josef **Vicenec** z Palonína.
Náhradníci: Jaroslav **Vitoul**, Zdeněk **Stejskal**, Alois **Král** z Palonína a Fr. Siegel z Doubravice.
Revisoři: Alois **Škoda** a Jaromír **Oštádal**.

Spolková místnost byla schválena v hostinci u Suchomelů. Členský příspěvek byl 40K ročně. Za spolkovou odrůdu králičí byl zvolen králík **francouzský stříbřitý**. Byl koupen 1m³ desek na výstavní klece za 1000 K, později ještě 1¼ m³.

Hospodář Frant. Crha odešel na vojnu. Jeho nástupcem byl Jaroslav Vitoul.

Byla připravována **výstava** na září 1945, ale z technických příčin byla odložena na rok 1946. Pro finanční zajištění výstavy půjčili: 1000 K Frant. Kratochvil, po 500 K: J. Koukal, Al. Král, Jar. Opravil, Jan. Oštádal, Ant. Šafr a Frant. Žák.

Drůbežnický referát převzala, ředitelka hospodyňské školy Ludmila **Obšilová**, která 9.XII.1945 přednášela o významu a důležitosti čistokrevné drůbeže.

9.XII. 1945 byl učiněn pokus s utvořením lošťického okrsku, který by zatím obsahoval tyto spolky: Loštice, Mohelnice a Moravičany a byl zvolen přípravný výbor.

MORAVSKÝ SEVER v LOŠTICÍCH.

15. VI. 1945 vyšlo v Lošticích 1. číslo novin Moravský Sever. Koncem září 1938 vyšlo poslední číslo tohoto týdeníku v Zábřeze. Odmlčel se na půlsedma roku. Také Společenská knihtiskárna se po Mnichovu odstěhovala do Loštic, kde byla až do léta 1946, kdy se i s Moravským Severem vrátila do Zábřeha.

Moravský Sever počal vycházeti v Zábřeze v roce 1901. Utkvělo mi v paměti z toho roku jeho slavnostní číslo vydané k slavnostem svěcení českého matičního gymnasia v německém Zábřeze. Při zastavení č činnosti byl stár, 38 roků, vycházel XXXVIII. ročník. V Lošticích počal ročníkem XXXIX. 1. číslo mělo podtitul Věstník národních výborů na sev. Moravě, ale již od 2. čísla byl podtitul doplněn na Věstník čtyř vládou schválených politických stran a Národních výborů na severní Moravě.

Redakce Moravského Severu byla v Zábřeze, administrace v Lošticích. Za redakční radu byl podepsán Jožka Malý. Za redakci odpovídal Štěpán Antoníček. Majitel a vydavatel byla Společenská knihtiskárna v Lošticích. Cena čísla byla 1 Kčs.

1. číslo bylo zahájeno Nerudovou vždy krásnou básní „Jen dál!" Mezi články byl seznam členů" ONV a MNV v Zábřeze a v Lošticích. Kronikář Jaromír Oštádal tam měl článek Tělesná výchova v Lošticích.

Tělesná výchova v Lošticích.

Po založení Pražského Sokola r. 1862 Dr. Miroslavem Tyršem rychle rostly sokolské jednoty v našich zemích, také na severní Moravě. V Olomouci a v Příkazích byl Sokol uslaven již r. 1870, V Litovli r. 1874, V Postřelmově roku 1892, v Zábřeze 1895, v Bludově roku 1897.

I v Lošticích hned po vítězných volbách r. 1888-1889, kdy byla z radnice vyhnána vládnoucí hrstka Němců a jejich pomahačů zrádných Čechů, byla snaha zříditi dle vzoru jiných tělocvičný spolek Sokol. Celých 10 roků to trvalo, než k tomu došlo. Teprve po několika výletech a zájezdech litovelské sokolské jednoty a sokolské župy Severomoravské, které byly vždy spojeny s veřejným cvičením, byla ustavena Tělocvičná jednota Sokol v Lošticích.

Ustavující valná hromada byla konána **11. červ. na 1899**. Na ní pronesl dle zápisu „vzletnou řeč" mladý učitel a náčelník Sokola v Třešťině Frant. Šmíd, kterého později znala celá severní Morava jako řečníka sokolského, hasičského a Národní Jednoty.

Hned bylo zapsáno 48 členů cvičících, 20 přispívajících a 2 zakládající. Starostou byl zvolen první český starosta města Loštic, obchodník Rud. **Schönhöffer**, již dávno (1910) zemřelý, jednatelem byl učitel na měšťanské škole Tomáš **Rozhoň**, zemřelý jako ředitel v Zábřeze-Krumpachu 1927, prvním náčelníkem byl učitel Richard **Novický**, rodák ze Zábřeha. Tomu se staly Loštice útulkem na podzim 1938, kdy musil jako jiní Čechové opustiti své rodné město. Rich. Novický byl všestranným činovníkem. Po několikaletém náčelnictví býval jednatelem, pokladníkem, místostarostou a několik roků starostou. Z prvních cvičenců, kteří zůstali dosud věrni myšlence sokolské, žijí ještě: Josef Bubeník, Josef Ilrnička, Jan Koukal, František Nesvadbík a František Trnka.

Nová jednota sokolská těžce prožívala svá dětská léta jako je prožívají děti chudých. Větší ruch v jednotě nastal až v roce 1907, kdy byl ustaven ženský odbor s velkou samosprávou pod vede-

ním sester Karly a Žofie Pazderových a Anny Gerlichové (později) Alkierové. Také dorost počal tehdy cvičiti.

Tělocvičná jednota Sokol Loštice starala se o rozšíření myšlenky Tyršovy zakládáním jednot a odboček: v Rimicích, v Bouzově, v Moravičanech, v Paloníně a v Pavlově. Jednota byla připojena střídavě k okrsku zábřežskému a litovelskému, později patřila k okrsku loštickém. Byla částí sokolské župy Severomoravské se sídlem napřed v Olomouci, pak v Zábřeze, když se postupně oddělily župy Prostějovská a Olomoucká.

Před rokem 1914, před I. světovou válkou, byly byly v Lošticích pokusy se Sportovním klubem, ale jen na krátko. Kopaná se hrávala tam, kde nyní pěstuje zeleninu Alexandr Leiner (na Korotvičkově poli u sokolského cvičiště.) — Budiž vzpomenuto, že již tehdy pečoval o tělesnou výchovu také loštický Okrašlovací spolek. V létě se staral o koupaliště - plovárnu, která by ovšem dnes již daleko nevyhovala. Bývala v mlýnské strouze u Selingrových, obehnaná vysokým prkenným plotem. Přísně se dodržovaly hodiny pro mládež a pro dospělé, pro muže a pro ženy. V zimě pak zřizoval Okrašlovací spolek „kluziště", které zvláště za vedení tehdejšího sládka Škvora bývalo v pořádku. Nikdy se v Lošticích tolik nebruslilo jako za něho a s ním.

Přišla válka (v r. 1914), veškerý ruch spolkový ustal a zastavena byla činnost v tělocvičnách i na hřištích. Za to po válce nastal nový život daleko rušnější. Přibývalo nových jednot sokolských i jiných spolků pěstujících tělesnou výchovu.

V Lošticích byla brzy po válce založena jednota Orla, a o něco později (1926) Sportovní klub SK Loštice. Pak následovalo založení odbocky Klubu českých turistů, který v létě pěstoval turistiku a v zimě zimní sporty společně se Sportovním klubem zvláště lyžování. Krátce před rokem 1938 se počali v Lošticích organisovati také Junáci záslubou studentů litovelského gymnasia.

Bohužel se vzrůstem počtu spolků tělovýchovných přibývalo jako všude jinde i v Lošticích neshod a svárů mezi nimi. Tím dobré národní dílo trpělo. Mnoho lidí stranilo se činnosti.

Sjednocení tělesné výchovy.

Po neblahých událostech na podzim r. 1938 počali činovníci všech tělovýchovných svazů pracovati na sjednocení tělovýchovy. Ale tehdy ještě národ nebyl zralý pro dobrou věc. Musil přijíti 15. březen 1939 a s ním ono hrozné ponížení a zotročení českého národa. Tělocvičné spolky byly pronásledovány, činnost postupně zastavována, jmění spolkové zabavováno ve prospěch Němců, spolky nakonec rozpuštěny, činovníci žalářováni, v koncentračních táborech mučeni až k smrti a popravováni.

A pak teprve zrádce Moravec provedl sjednocení tělovýchovy v smutně proslulém „Kuratoriu pro výchovu mládeže Čech a Moravy. Sliboval nám, že za rok českou mládež nepoznáme. Na štěstí pro český národ přišel 9. květen 1945, nejslavnější den našich dějin, a s ním konec všech těch hrozných věcí.

Ještě před vypuknutím pražského povstání scházeli se na podnět Československé Obce Sokolské zástupci pěti největších svazů tělovýchovných: ČOS, DTJ, FPT, ČVV a Junáka. Projednali nejdůležitější otázky a shodli se. V den vypuknutí povstání, 5. května 1945, vydali společné prohlášení, v němž plamennými slovy volali mládež, pracující lid a členstvo všech tělovýchovných organisací a junáky k společné práci na vytvoření nové zdravé a silné organisace. Byl ustaven Ústřední národní tělovýchovný výbor (ÚNTV), v jehož čele je Dr. Ant. Hřebík, místostarosta ČOS. Ve všech obcích se zřizují místní Národní tělovýchovné výbory.

V Lošticích byl ustaven NTV – Národní tělovýchovný výbor 30. V. 1945.

Předsedou je Jaromír Ošťádal (Sokol), místopředsedy: Josef Maliček (Orel), Václav Konečný (SK), jednatelem František Hrnčiřík (Orel), pokladníkem Ladislav Chyťa (Sokol a SK), náčelníkem Bohuš Ošťádal (Sokol), náčelnicí Anna Krejčová (Orel) propagačním a kulturním zpravodajem Jaroslav Kobza (Sokol), sociálně-zdravotním zpravodajem MUDr. Karel Kukula (Sokol). Členy: A. Hodina, A. Gärtner, Rud. Jevický, Jar. Kubica, Jiří Špička a Hynek Špička.

SLAVNOST SJEDNOCENÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY

byla konána v Lošticích 10.VI.1945. Ačkoli počasí bylo celý den velice nejisté a také každou chvíli pršelo, sešlo se tolik lidí, že to Loštice již dlouho neviděly. Všichni cvičící, sportovci a Junáci měli sraz na sokolském cvičišti, pracně a nákladně zřízeném, ale zničeném Němci i Čechy, kteří je proměnili v zelinářskou zahradu.

Odtud šel manifestační průvod za hudby obou lošťických kapel na náměstí. Ve všech složkách šli napřed krojovaní. A bylo jich! Bylo z toho vidět, jak všichni pevně věřili ve vítězství českého národa a v porážku starého nepřítele, který ty kroje sokolské, orelské a junácké zakázal. Národních krojů se objevilo mnoho.

Před radnicí byly vztyčeny vlajky československá i sovětská a zahrány obě hymny. Předseda MNV Jarom. Oštádal za deště stručně zahájil tábor lidu a uvítal všechny, zvláště hosty bratry Martina Strouhala, předsedu ONV v Litovli a Fran. Davida, náčelníka ONTV v Litovli. Oba dva přednesli projevy doprovázené bouřlivým pleskem. Oba mluvili o společné národní práci a o sjednocení tělesné výchovy, jako dlouholetí sokolští pracovníci oba za tuto práci v žalářích a koncentrácích trpící. Pak promluvil předseda MNV Antonín Hodina a Ladislav Winter.

Po nich promluvili o tělocvičné činnosti náčelník Bohuš Oštádal, náčelnice Anna Krejčí a vedoucí lehké atletiky Alois Rada.

Po projevech nastoupili všichni zase k slavnostnímu průvodu na střelnici. Tentokrát byl průvod ještě mohutnější, neboť se připojilo veškeré obecenstvo místní i přespolní. Na Střelnici byl venku koncert hudby Červinkovy, v sále hrála k tanci hudba Směťáková.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V LOŠTICÍCH UCTIL PAMÁTKU MISTRA JANA HUSA 6. ČERVENCE 1945.

Dříve než se odebral lampionový průvod nad městok hranici, konala se oslava na náměstí před velmi četným a becenstvem. Krásný večer, projevy, hudba, recitace, zpěv, barevné rakety, lampiony a hlavně radost, že se osvobozený národ může opět po dlouhých šesti letech hlásit k svému bojovníku a mučedníku za pravdu, to vše zapálilo i v našich srdcích i hlavách pocit radosti a volnosti.

Hudba kapelníka Jana Červinky koncertovala na na náměstí od 7. do 8. hodiny. Po hymnách a po zahajovacím proslovu předsedy MNV Antonína Hodiny následoval projev ředitele Bohuslava Oštádala o Husovi, o jeho době a o jeho významu. Báseň „Ještě nedohořelo" přednesla Jiřina Heidenreichová a smíšený sbor pod taktovkou československého faráře Viléma Hýbla zapěl „Slavnostní sbor", komponovaný naším nesmrtelným Bedřichem Smetanou, původně též k oslavě Husově. Do Moravského Severu napsal K.

Po programu šel obrovský průvod s lampiony a s hudbou ke kříži u obecňovské silnice. Tam byla zapálena hranice a zpívána píseň za doprovodu hudby „Hranice vzplála na břehu Rýna." Když hranice dohořívala, vydalo se obecenstvo na zpáteční cestu a u radnice se rozešlo.

28. X. 1945 POŘÁDAL MNV OSLAVU 28. ŘÍJNA.

Pořad oslavy byl následující:

1. Odpoledne o 13·30 hod. byl sraz spolků, organisací a občanstva na státní silnici u Modré hvězdy, odtud společný slavnostní průvod na náměstí.
2. O 14·30 hod zahájení táboru lidu a vztyčení vlajek.
3. Slavnostní projev Dra Jaroslava Kouteckého, advokáta ze Zábřeha.
4. Promenádní koncert na náměstí.

Večer o 20. hod. sehrála Jednota divadelních ochotníků u Horáku divadelní hru Karla Čapka Bílá nemoc.

SVAZ PŘÁTEL SSSR, ODBOČKA V LOŠTICÍCH OSLAVILA 7. LISTOPADU 1945 28. VÝROČÍ VELKÉ ŘÍJ. NOVÉ REVOLUCE SPOLEČNĚ S MNV.

Ve středu 7. XI. 1945 večer byl v kině „Oslavný večer, na kterém měl slavnostní projev profesor litovelského gymnasia Dr. Otakar Vašek, předseda MNV v Litovli, o významu říjnové revoluce.

V neděli 11. XI. 1945 večer na Střelnici v rámci oslavy byl uspořádán pohostinský zájezd divadelních ochotníků z Červenky. Vedl je učitel Josef Jiříček, který také dříve působil v Lošticích a byl horlivým členem divadelního odboru Sokola. Byla provedena divadelní hra ruská Alexandra Kornejčuka „Případ chirurga Krečeta. Hra byla dobře provedena za velmi četné účasti obecenstva.

SVAZ PŘÁTEL SSSR, ODBOČKA V LOŠTICÍCH.

V neděli 8. července 1945 konala se v Lošticích v Sokolském kině ustavující schůze odbočky Svazu přátel SSSR. Schůze, kterou svolal MNV, zúčastnilo se téměř 220 účastníků. Byl přítomen celý MNV. Krajské vedení Svazu zastupoval redaktor Avrat z Olomouce. Zvláštního lesku dodala schůzi nečekaná přítomnost majora Rudé armády Dr. Abadžana, který náhodou nocoval v našem městě a rád vyhověl pozvání k účasti na schůzi.

Po zahájení schůze důvěrníkem Antonínem Gärtnerem učinil projev předseda MNV Antonín Hodina a po něm přednesl obsáhlý referát redaktor Avrat, v němž se především zmínil o předválečné činnosti Svazu, o persekuci za dob německé okupace a o velkých úkolech a poslání Svazu v současné době. Vzácný host major Dr. Abadžan vyhověl žádosti přítomných a pronesl rusky řadu svých vzpomínek jak z válečného pole, tak i ze své domoviny. Jeho úchvatný projev byl všemi přítomnými se živým souhlasem přijat.

Pak byla provedena volba 12 členů výboru a 4 náhradníků. Předsedou byl zvolen František Pokorný.

V závěru schůze přednesl Antonín Gärtner některé organisační připomínky: 1. zvolený přípravný výbor bude doplněn důvěrníky z okolních obcí; 2. veřejná činnost odbočky započne s plnou intensitou v září, po ukončení žňových prací, a to především kursy ruštiny. Do té doby bude skončena vnitřní organisace práce, členské seznamy atd.; 3. mnoho zájemců vyzvedlo si při schůzi přihlášky ke členství: vraťte je laskavě brzy vyplněné, aby mohl býti vyhotoven členský seznam; 4. laskavostí MNV bude odbočce zapůjčena úřední místnost v bývalém obchodě Löffově na Stalinově náměstí, tam budou zavedeny pravidelné úřední hodiny pro stálý styk se členstvem; 5. odbočka zprostředkuje členstvu různé brožury cenného a časového obsahu (jsou vyloženy ve výkladu odbočky) a doporučuje je pozornosti členstva.

Předseda MNV Antonín Hodina zakončil zdařilou schůzi apelem na zdárnou spolupráci a výzvou: Do Svazu přátel SSSR patří každý Čech a Češka.

Článek v Morav. Severu 13. VII. 1945 od ag.

Svaz československé mládeže.

20. VII. 1945 byl v Moravském Severu článek:
Loštická mládež zahajuje. Na výzvu místního rozhlasu sešly se na ustavující schůzi místní skupiny SČM v Lošticích. Celkem se dostavilo z mládeže 45. Kde zůstali druzí? Schůze byla zahájena Karlem Reehem. O úkolech a cílech SČM promluvil Boh. Lain z Prahy, jeden z těch, kteří byli pro svoji činnost v ilegálním SČM zatčeni a týráni v koncentrácích.

Do přípravného výboru byli zvoleni: předsedou Eduard Špička, místopředsedou Vladimír Koukal, jednatelem Jaroslav Temlík, propagačním referentem Fr. Čulík, kulturní referentkou Božena Weisrová, hospodářem a pokladníkem Zdeněk Rott, vedoucím junácké výchovy Karel Reeh.

Po projevu Eduarda Špičky přípravný výbor prohlásil, že prvním a nejdůležitějším úkolem těchto dnů je nasazení mládeže na letošních žních.

Československá obec legionářská.

Místní odbočka ČSOL, která byla za okupace v srpnu 1939 rozpuštěna, obnovila svou činnost 19.VIII.1945. V Moravském Severu byl o tom článek 31. VIII. 1945 se značkou „Ž". (František Žák):

ZLOŠTIC. Legionáři z Loštic a okolí se usnesli na členské schůzi dne 19. srpna 1945 zvoliti přípravný výbor k znovuustavení jednoty Čs. obce legionářské v Lošticích, rozpuštěné německými okupanty v srpnu 1939. Zatímním předsedou byl zvolen Jan Koukal, místopředsedou Josef Bureš, jednatelem František Žák, pokladníkem Mořic Heidenreich. Nováta to organisace legionářská vystupuje dnes jako organisátorka odboje z let 1914-1919. Chce soustřediti ve svých řadách nejen legionáře, nýbrž i ostatní bojovníky z první světové války za národní svobodu a samostatnost: italskou domobranu a dobrovolce z let 1918-1919. Chce přispěti tak k vybudování mohutné nepolitické organisace, jež by vykonávala mravní vliv na veřejné mínění, hájila ideový odkaz naší revoluce a bděla nad čistotou veřejného života. Prolitá krev padlých bratří je k tomu zavazuje.

Ž.

Svaz osvobozených politických vězňů,

odbočka v Lošticích, byla ustavena na schůzi v hotelu Coufal v úterý 26.VI.1945 za účasti 34 osob. Z přespolních byli přítomni jenom mlynář Jaromír Martinec z Doubravice a K. Paták z Moravičan.

Předsedou byl zvolen František Pokorný, místopředsedou Vojtěch Pozníček, jednatelem Bohuslav Ošťádal, jeho zástupcem Ladislav Chyťa, pokladníkem Jiří Špička, tiskovým zpravodajem Jaroslav Kobza a kronikářem Jaromír Ošťádal.

Kronikář byl pověřen uspořádáním pamětí vězněných, kterým bylo uloženo napsati si svoje vzpomínky a zážitky a odevzdati je kronikáři.

Divadelní ochotníci v Lošticích.

24. VIII. 1945 byl pod hořejším nadpisem otisknut v Moravském Severu článek s podpisem „ag" (Ant. Gärtner):

„Po sjednocení tělesné výchovy, po ustavení Svazu české mládeže, přistupuje Národní výbor v Lošticích iniciativně ku sjednocování kulturních organisací, především divadelního ochotnictví. Ochotnické divadlo v Lošticích má starou a dobrou tradici. Již v roce 1935 bylo slaveno vzácné výročí 100 let ochotnického divadla v Lošticích a za tuto dobu nalezneme v odehraném repertoiru mnoho divadelních her světového významu, takže ochotnické divadlo v Lošticích znamenalo vždy nejen společenský, ale zvláště významný kulturní přínos.

Stav divadelního ochotnictví těsně před válkou nebyl nijak příznivý. Ochotnictvo, rozdělené na 3 scény, zápasilo často s nedostatkem vhodných výkonných sil a často bylo proto nutné vzdáti se nastudování náročné hry s velkým obsazením. Rovněž odklon od dobré činohry ve prospěch operet snížil podstatně dřívější známou úroveň loštického divadla.

Německá okupace zastavila nejdříve činnost divadelního odboru Sokola a později postupně i dvou zbývajících scén. Dnes v osvobozené vlasti stojí divadelní ochotníci před velkými kulturními úkoly a mají-li jim čestně dostáti, musí svou práci dobře připraviti. Prvním krokem k této přípravě jest pak sjednocení všech sil ochotnických, jak to odpovídá duchu naší nové republiky. Nemůže býti napříště tříštění ochotnických sil v několik scén, patřících jako podružné odbory spolkům nebo dokonce politickým stranám, nýbrž jen jediný cíl: dobré divadlo pro všechny. To chápe dnes dobře každý správný ochotník i každý přítel divadla. Jen malicherné osobní důvody nebo zlá vůle mohly by kaziti toto sjednocovací úsilí, sledující jen prospěch ochotnického divadla.

Pod záštitou Národního výboru v Lošticích koná se v pondělí dne 27. srpna 1945 o 20. hodině v Besedě první společná schůze všech divadelních ochotníků a přátel divadla, aby na ní byl ustaven přípravný výbor příští sjednocené ochotnické scé-

ny v Lošticích a zahájeny všechny nutné přípravy pro podzimní sezonu. Voláme všechny divadelní pracovníky, výkonné síly i přátele ochotnického divadla ku společnému nástupu k dosažení nejvyšších cílů v divadelní činnosti a zveme všechny srdečně na tuto schůzi." ag.

24. VIII. 1945 byl v Moravském Severu také článek československého faráře Viléma Hýbla, výborného hudebníka, virtuosa na housle a dirigenta, ve kterém mezi jiným čteme: „Četli jsme nedávno, že i v Litovli bylo založeno jednotné kulturní sdružení atd. Navrhuji proto touto veřejnou cestou tisku, aby MNV svolal v dohledné době ustavující schůzi všech kulturních pracovníků z Loštic, kteří by si zvolili svého předsedu a ustavili odbory: divadelní, hudební, pěvecký, výtvarný a lidovýchovný s jejich funkcionáři. Podařilo-li se sjednocení v otázce zpěvu a hudby, není důvodů, proč by se tak nepodařilo i v otázkách jiných. Podmínkou je ovšem dobrá vůle a ochota...."

Na tyto články a na pozvání místního národního výboru sešli se 27. VIII. 1945 v Besedě jen členové divadelního odboru Sokola s Antonínem Gärtnerem. Za Jednotu československého Orla přišel režisér kaplan Fr. Hrnčiřík a hlásil, že přišel jen pro informaci a Jednota divadelních ochotníků písemně oznámila, že trvá na samostatné činnosti. A tak se sjednocení divadelní činnosti nepodařilo.

27. IX. 1945 přinesl MORAVSKÝ SEVER článek s podpisem „ag", z něhož jsem část opsal:

„SOKOLŠTÍ DIVADELNÍ OCHOTNÍCI V LOŠTICÍCH přebírají – po 4leté nucené přestávce – svoje jeviště na Střelnici. Totiž lépe řečeno: trosky jeviště, které je, ve velmi žalostném stavu. Černý horizont, hlavní, nezbytná – a dnes, bohužel, nedosažitelná – součást jeviště, t. j. téměř 100 m² černé látky byl ukraden a zašantročen, stejně jako závěsová opona 4m x 6m a 12 pásů závěsů. Zařízení opony bylo vytrženo ze zdi a zlomeno, opona sama byla těžce poškozena. Skříně byly vypáčeny, jejich obsah většinou zničen a

zašantročen. To jsou jen ty hlavní škody, o rozbitých kulisách prospektech atd. ani nemluvíme. Dvacet let práce divadelních ochotníků, úzkostlivé šetření peněz a opatrování inventáře a stačil jediný rok vlády „Kuratoria", aby ze všeho zbyly jen trosky. A co je při tom to nejžalostnější, že tuto spoustu napáchali čeští lidé, někteří vedoucí „Kuratoria", aniž by si kdy připomněli, že ničí český, sokolský majetek, že ničí práci sta a sta zkoušek, odbývaných přečasto za největších osobních obětí, při nepohodách a mrazu....."

Divadelní odbor SOKOLA Loštice pozval na oslavy Velké říjnové revoluce sokolské ochotníky z Červenky, kteří sehráli za vedení učitele Josefa Jiříčka na Střelnici 11. XI. 1945 hru ruského autora Alexandra Korneječuka **„Případ chirurga Krečeta."** Návštěva obecenstva byla veliká a hra byla zdařile provedena.
25. XII. 1945 sehrál divadelní odbor SOKOLA časovou hru Olgy Scheinpflugové **„Guayana"** ze života vězňů v koncentračním táboře. Režii měl A. Gärtner. Jako herci účastnili se i někteří vězni loštičtí. Hra měla velký úspěch.

Jednota divadelních ochotníků v Lošticích sehrála v rámci oslav 28. října pořádaných národním výborem 28. X. 1945 u Horáků hru: Karla Čapka **„Bílá nemoc."** Bylo sehráno třikrát celkem.

HAVELKOVO MUSEUM V LOŠTICÍCH.

21. IX. 1945 byl v MORAVSKÉM SEVERU uveřejněn článek bez podpisu pisatele:

„Z LOŠTIC. Chci dnes upozorniti na důležitý ústav kulturní našeho města, na městské Havelkovo museum. Bylo založeno před mnoha lety, ale dosud není hotovo. Proč? Není řádných místností, není peněz a není lidí, kteří by se věnovali museu oddaně a s porozuměním. Místnosti sice jsou ale nejen pro museum, ale i pro obecní potřeby jako skladiště tiskopisů a odbytých věcí. Bylo pořízeno dosti věcí, ale ještě více schází. Dnes v museu nic neviděti, jen hodně prachu, který byl nanešen za německé okupace, kdy do musea nikdo nesměl. Ale hlavně schází lidé, kteří by se o museum zajímali, neřku-li pro ně pracovali. Nevšímají si ho, zapomínajíce, že museum má býti výchovným prostředkem všech lidových vrstev. Je jistě tak důležité jako na př. biograf. Musea mají zpřístupniti lidu veliké idee a myšlenky minulosti pro přítomnost i do budoucnosti. Věříme, že mladí lidé v Národním výboru se ujmou musea, aby dělalo čest našemu rodákovi prof. J. Havelkovi."

21. XII. 1945 zřídil MNV pro správu městského Havelkova musea **Musejní radu**, do které byli jmenováni:

Josef **Urbášek**, ředitel měšťanské školy v.v., dlouholetý jednatel musejního výboru,

František **Hekele**, tovární mistr v papírně ve Vlčicích a

Karla **Sedláčková**, učitelka mateřské školy v Pavlově.

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ V LOŠTICÍCH.

24. VIII. 1945 otiskl MORAVSKÝ SEVER s podpisem „vh" následující zprávu:

NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ V LOŠTICÍCH konala v neděli dne 8. července v Husově sboru své mimořádné valné shromáždění podle pokynů Ústřední národní správy čes v Praze. Shromáždění bylo zahájeno modlitbou br. faráře V. Hýbla, načež br. předseda Josef Beneš zjistil, že valné shromáždění jest schopno se usnášet. Po volbách 2 zapisovatelů, 3 sčítatelů hlasů oznámil br. předseda resignaci odstupující rady starších a plenu byla přečtena kandidátka nových 9 členů, 5 náhradníků, 3 revisorů, 3 jejich náhradníků, 2 zástupců na diecésní shromáždění a na sněm a jejich náhradníků s podrobným odůvodněním jejich dosavadní činnosti, života v církvi a jejich způsobilosti pro církevní funkce. Br. Ant. Šafr, zahradník hospodářské školy v Lošticích předčítá pak plenu svou kandidátní listinu, která není vyslovene opoziční. O těchto navrhovaných členech rozvinula se pak rozprava, vedená korektně v duchu bratrství, do níž zasáhli bratři: Hýbl, Slouka, Siegel ml. a Ant. Šafr. Po sčítání hlasů vyšlo na jevo, že velikou většinou (80%) platných hlasů obdržela kandidátka odstupující rady starších. Zvoleni byli tito členové rady starších: Jan **Barton**, Josef **Beneš** (Loštice), Martin **Crhák** (Žádlovice), Jan **Červinka**, Antonín **Drkoš**, Stanislav **Kryl** (Loštice), Jan **Tichý** (Obectov), Jan **Weiser** a Ladislav **Zendulka** (Loštice). 5 náhradníků: František **Adámek** (Palonín), František **Mlčoch** (Loštice), Ladislav **Půr** (Moravičany), Jan **Zatloukal** (Veselí) a Josef **Zdráhal ml.** (Loštice). 3 revisoři: Rudolf **Gargel** a Tomáš **Pudil** (Loštice), František **Slouka** (Jeřmaň). 3 náhradníci revisorů: Alfons **Ditmar** a Rudolf **Petřík** (Moravičany), Emilie **Špičková** (Loštice). Zástupci na diecésní shromáždění a na sněm: Hynek **Kaděra**, říd. učitel z Kozova a Albín **Rizner**, říd. učitel z Vranové Lhoty. Jejich náhradníci: Josef **Beneš**, rolník z Loštic a Jan **Weiser**, zámečník z Loštic. Schůzi řídil spravedlivě, přesně a rychle dosavadní a dlouholetý předseda Josef **Beneš**....."

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ V LOŠTICÍCH

23. IX. 1945 v neděli po bohoslužbách konala v Husově sboru ustavující schůzi rady starších po nových volbách. Schůzi zahájil a řídil br. Josef Beneš, jenž byl jednomyslně zvolen opět předsedou. Další funkce byly takto schváleny: místopředsedou Jan Červinka, jednatelem Jan Weiser, pokladníkem Jan Kopa, matrikářem Vilém Hýbl, správcem sboru Ladislav GŽendulka, hospodářem František Mlčoch.

Byla schválena řada důležitých usnesení. Zvláště s uspokojením bylo vzato na vědomí, že církev československá obdržela sbor býv. německé evangelické církve v Mohelnici ke spoluužívání s bratrskou církví českobratrskou. Zahajovací bohoslužby byly v Mohelnici v neděli 7. X. 1945.

VŠEOBECNĚ PROSPĚŠNÉ STAVEBNÍ A BYTOVÉ DRUŽSTVO SVÉPOMOC PRO LOŠTICE A OKOLÍ

konalo v neděli 1. VII. 1945 mimořádnou valnou hromadu, svolanou a řízenou pověřeným dočasným národním správcem Jos. Laurenčíkem. Na valné schůzi bylo zjištěno, že ze 26 členů jest 22 členů z řad pracujících vrstev a že proti žádnému členu není námitek ze stanoviska národní spolehlivosti. Proto byla aklamací provedena volba nové správy Družstva. Vedením představenstva byli pověřeni: Antonín **Gärtner**, účetní, Jarosl. **Medek**, učitel, Antonín **Pudil**, úředník spořitelny, Antonín **Hajzner**, poštovní zaměstnanec, Vincenc **Volek**, obchodník. Do dozorčí rady byli zvoleni: Fr. **Havlíček**, lesní správce, Bohuslav **Ošťádal**, ředitel měšťanské školy, Zdeněk **Rott**, zubní technik a Fr. **Vaňhara**, úředník.

Po schválení účtů za rok 1944 byla věnována obsáhlá debata stavebnímu podnikání.

V ROCE 1945 ZEMŘELI:

17.I. Mořic **Drlík**, soukromník, narozený 18.IX.1869 v Lošticích, vyučil se obchodníkem u Rudolfa Schönhöffera. Byl pak zaměstnán v různých obchodech i v továrnách. Později si zařídil textilní obchod v Rakovníku v Čechách. Dařilo se mu dobře, vyzískal pěkný majetek, byl velice šetrný a svobodný a v roce 1914 přišel do svého rodiště na odpočinek. Bydlil v domě akademického malíře, slavného ilustrátora, Adolfa Kašpara, číslo 343, kterému dělal správce domu i zahrady. Býval členem městského zastupitelstva i rady, kde vedl lesní odbor. V té době byl hospodářem Okrašlovacího spolku a staral se hlavně o lávky v lese a u něho. Býval také členem ředitelství v Občanské záložně a pokladníkem v Sokolském kině. Pro svou veselou povahu, pro svůj humor, byl vždy pln anekdot, byl všeobecně oblíben.

18.I. Rudolf **Seidel**, dělník v parketárně Jana Štencla, číslo XIX, narozený 8.III.1882.

26.I. Marie **Čepičková**, vdova po ponocném, narozená 22.VIII.1860. Byla v chudobinci.

13.II. Cecilie **Švecova**, rolnice, číslo 31 na Trávníku, narozená 28.III.1874.

25.II. Josef **Rélich**, fotograf, narodil se 25.IX.1874 ve východních Čechách v učitelské rodině. Po otci zdědil velikou lásku k hudbě. Založil v Lošticích sbor tamburášů, který si brzy získal dobrou pověst na okresu, kde pořádal několik koncertů. Poněvadž však byl vybudován na politickém podkladě, s úpadkem fašismu u nás rozpadl se i sbor. Jako fotograf získal si J.R. velice dobrou pověst.

V ROCE 1945 ZEMŘELI:

6.III. Stanislav **Pudil**, učitel v. v., narodil se 2.XI.1893 v Lošticích jako syn městského tajemníka Tomáše Pudila. Vystudoval učitelský ústav v Polské Ostravě. Začal učiti v Lošticích 7.I.1914. Pak učil v Hrabové, v Radnici, v Jedlí, ve Svébohově a v Dol. Studýnkách. 26.VI.1915 nastoupil vojenskou službu v O. lomouci, byl přeložen do Rus. Polska. Z vojny byl propuštěn 1.I.1918. Učil v Doubravici a od 1.IX. v Lošticích do 31.I.1927. Od 1.II.1927 do 31.VIII.1927 byl správcem školy v Pavlově. Od 1.IX.1927 působil v Lošticích. 1.XII.1943 byl pro nemoc dán na odpočinek. Býval činný v rybářském a lovecké spolku.

15.III. Marie **Kühndlová**, manželka bývalého kováře, matka Dra Jana Kühndla, archiváře města Prostějova, narozená v Obectově 21.IV. 1866.

22.III. Jan **Koudelka**, soukromník, číslo 260, narodil se 24.VI.1862. Býval hostinským na Pešti v Žádlovicích.

18.IV. Čeněk **Linhart**, výměnkář hostinský a rolník, číslo 101, narozený 24.XI.1879.

2.V. Marie **Kuminková**, rozená Gerlichová, narozená 29.IX.1899, byla rozvedená, její bývalý manžel Kuminek byl po válce odsouzen na 20 roků vězení pro udavačství a jiné. Bruno **Kuminek**, její slabomyslný syn narozený 8.V.1925. Kuminková i se svým synem skočili se skály u Vlčic ze strachu před koncem války a oba se zabili. Kuminková se uplatňovala za války mezi německými ženami, vedla poradnu pro německé matky a děti. Vymohla si u německých

úřadů, aby jí uprázdnil byt český učitel.

8.V. Antonie **Krejčí**, soukromnice, svobodná, číslo 220, narozená 4.X.1872, stala se obětí války v poslední den války. Ruské dělostřelectvo oplácelo střelbu dělostřelcům německým. Před večerem dopadlo na Loštice několik granátů a jeden z nich usmrtil A.K. Jiný smrtelně poranil rolníka Antonína Řmota, jiný dopadl do zahradu u Žáků, jiné 3 na sokolské cvičiště a jinde.

9.V. Emanuel **Beran**, řezník a uzenář, narodil se v Bouzově 9.XI.1905. V Lošticích vychodil měšť. školu. Býval v Mohelnici, před Mnichovem se odstěhoval do českých Troubelic. Když je Němci obsadili, odešel do Loštic. 28.III.1944 při velkém i zatýkání v Lošticích byl také zatčen a odvezen gestapem napřed do Olomouce, později do Terezína. Po 13 měsících se vrátil ke své rodině veselý a zdánlivě úplně zdravý, ale zatím si dovezl z Terezína zárodky smrtelné nemoci. Když jsme se radovali z osvobození, když Lošticemi projížděla Rudá armáda, odešel navždy.

25.V. Antonín **Řmot**, rolník, číslo 208, narozený 17.I. 1891. Také oběť války. 8.V.1945 před večerem při bombardování ruským dělostřelectvem byl raněn a svému zranění podlehl.

29.VI. Bohumila **Všetičková**, manželka účetního v pivovaře, narozená 9.XI.1885 v Jevíčku.

2.VII. Hedvika **Kubelková**, číslo 416, narozená 21.IX. 1859. MORAVSKÝ SEVER přinesl 13.VII.1945 tuto zprávu: „Zemřela dobrá a milá žena. Dne 2. července t.r. zemřela náhle v Lošticích vdova po sládkovi paní H.K. v úctyhodném stáří téměř 86 roků. Zesnulá, matka učitelek Hedviky a Augusty Kubelkových a red. Adolfa Kubel-

ky, jež ve svém vysokém stáří byla do posledního okamžiku stále čilá a živé letory, byla pečlivou a starostlivou matkou a ženou dobré a milé povahy.....

22.VI. Ladislav **Chytil**, dělník, narozený 22.VII.1900 v Lošticích, zahynul při konání strážní služby v Lišnici.

12.VII. Magdalena **Trnková**, manželka kominického mistra, číslo 449, narozená 22.VII. 1866.

29.VII. František **Dragoun**, kovář a dělník v lomu, narozený 20.VI.1871. Bydlel ve Vlčicích.

8.VII. Marie **Gabrielová**, rozená Jenešová, vdova po obchodníkovi, narozená 14.VII.1891.

28.VIII. František **Pudil**, sedlář, číslo 299, narozený 30.III.1865.

16.VIII. Zbyněk **Kovář**, student, syn Maxe Kováře, papírníka a knihkupce, narozený 8.XII.1930. Se studentem Jarolímem z Mor. Ostravy našli v Lišnách granát. Udeřili do něho a výsledek byl hrozný. Kovář byl smrtelně zraněn do břicha, Jarolím vyvázl s lehčím zraněním.

8.IX. Františka **Eliášová**, rolnice výměnkářka, čís. 259, narozená 6.I.1861.

7.XII. Jan **Nevěřil**, tovární dělník, narozený 20.X. 1900.

18.XII. Josef **Slouka**, rolník, číslo 180, narozený 2.X.1858.

V ROCE 1945 SE Z LOŠTIC VYSTĚHOVALI DO POHRANIČÍ:

Hned po osvobození počalo v celé republice veliké stěhování českého obyvatelstva. Jednak se stěhovali do svých původních bydlišť ti Čechové, kteří se musili po Mnichovu vystěhovati, ale ještě ve větší míře se stěhovali do pohraničí, do německých vesnic a měst, ti, kteří měli nahraditi německé obyvatelstvo. Němci byli hlavně zásluhou J.V. Stalina postupimskou dohodou mezi vítěznými velmocemi odsouzeni k vystěhování do německé říše, kam tak touženě si přáli patřiti. I z Lošťic se vystěhovala dlouhá řada občanů zvláště mladých. Seznam jich byl vyhotoven dle policejních odhlášek u MNV:

Antonín **Bivan**, malíř, narozený 31. VIII. 1914 v Žádlovicích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Čeněk **Blažek**, dělník, narozený 4. III. 1911 v Lošticích, odstěhoval se do **Podolí u Mohelnice**.

Jindřich **Blažek**, tovární dělník, nar. 8. I. 1916 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Zdeněk **Bubeník**, obchodník, nar. 24. I. 1920 v Lošticích, odstěhoval se do **Rymařova**.

Leopold **Bukvic**, dělník, narozený 29. VII. 1910 v Brodku, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Czópek**, poštmistr, nar. 4. II. 1902 v Kateřinkách, odstěhoval se do **Vrbna**.

Karel **Časenský**, zámečník, nar. 13. III. 1913 v Lošticích, odstěhoval se do **Vikýřovic**.

František **Čepička**, klempíř, nar. 9. III. 1907 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Miloslav **Doubravský**, listonoš, narozený 11. III. 1899 v Postřelmově, v Lošticích od roku 1938, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Antonín **Dolanský**, dělník, narozený 19.V.1909 v Lošticích, odstěhoval se na **Střítež**.
Ferdinand **Drkoš**, vrchní četnický strážm. v.v., nar. 28.V. 1876 v Lošticích, odstěhoval se do **Zábřeha**.
Josef **Eliáš**, holič, narozený 12.III.1919 v Drozdově, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Vojtěch **Eliáš**, narozený 20.I.1900 v Ráječku, v Lošti- od roku 1938, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Josef **Ellner**, dělník, narozený 31.XII.1903 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Zdeněk **Faltýnek**, úředník, narozený 10.XI.1919 v Lošticích, odstěhoval se do **Újezda** u Moh.
Adolf **Frenc**, elektrotechnik, narozený 14.I.1921 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Josef **Funěk**, zedník, narozený 23.XI.1905 v Lošti- cích, odstěhoval se do **Lišnice**.
Josef **Funěk**, tovární dělník, narozený 26.I.1928 v Lo- šticích, odstěhoval se do **Lišnice**.
Alois **Gabriel**, úředník, narozený 2.XII.1922 v Lošti- cích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Karel **Gabriel**, obchod. příručí, narozený 23.IX.1927, v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Metoděj **Gajdušek**, respicient finanční stráže, nar. 17.X.1905, odstěhoval se do **Znojma**.
Dominik **Grygar**, obuvník, narozený 8.XII.1908 v Lošticích, odstěhoval se do **Vel. Podolí**.
Stanislav **Grygar**, dělník, narozený 31.X.1900 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Rudolf **Hanák**, obchodník, narozený 31.X.1909 ve Vyškově, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Ladislav **Hanel**, respicient finanční stráže, na- rozený 31.V.1910, odstěhoval se do **Javorníka**.
Václav **Henzl**, malíř, narozený 13.IX.1906 v Jeř- mani, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jan **Hledík**, soustružník kovů, narozený 10. V. 1903 v Mohelnici, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Alois **Hopp**, zedník, narozený 13. IV. 1907 v Lošticích, odstěhoval se do **Lišnice**.

František **Hopp**, zedník, narozený 22. V. 1911 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Adolf **Jahoda**, stolař, narozený 17. VI. 1911 v Lošticích, odstěhoval se do **Bruntálu**.

František **Jahoda**, dělník, narozený 23. III. 1923 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Vincenc **Jahoda**, telegrafní dělník, naroz. 21. I. 1901 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Karafiát**, obchodník, narozený 31. X. 1908 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jaroslav **Kobza**, ředitel měšť. školy, naroz. 3. IV. 1909 v Polici, odstěhoval se do **Úsova**.

Emil **Kolář**, autodopravce, narozený 11. XII. 1913 v Litovli, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Josef **Kolář**, stavitel, narozený 22. I. 1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Českého Těšína**.

Jan **Komárek**, holič, narozený 4. II. 1920 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Josef **Kosek**, zahradník, narozený 20. XII. 1899 ve Vojtěchově, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jan **Kovář**, elektromontér, narozený 18. II. 1917 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Adolf **Kozička**, zahradník, narozený 9. XII. 1921 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Ludvík **Koželoužek**, zámečník, naroz. 19. VII. 1903 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Antonín **Krňávek**, řezník, narozený 1. I. 1907 v Pivoníně, odstěhoval se do **Šumperka**.

Josef **Kuba**, rolník, narozený 13. X. 1911 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jaroslav **Kubica**, malíř a natěrač, naroz. 24.IV.1906 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jan **Kubíček**, tovární dělník, narozený 3.V.1909 v Komňatce, odstěhoval se do **Bruntálu**.

Eduard **Lakomý**, šofér, narozený 20.III.1903 v Lošticích (Vlčice), odstěhoval se do **Bukovice**.

Josef **Laurenčík**, telegrafní dozorce, nar. 13.VIII.1899, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Lukovský**, řezník, narozený 1.I.1919 v Seničce, odstěhoval se do **Moravské Třebové**.

Leopold **Lukovský**, řezník, narozený 7.VIII.1915 v Seničce, odstěhoval se do **Moravské Třebové**.

Jan **Maixner**, typograf, narozený 13.III.1915 v Rájci, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Stanislav **Majer**, obchodní zástupce, nar. 12.XI.1906 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jan **Marek**, holič, narozený 19.X.1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Antonín **Matýs**, sklepmistr v pivovaře, narozený 23.V.1900, odstěhoval se do **Hanušovic**.

Jaroslav **Medek**, učitel, narozený 13.VII.1905. V Lošticích byl od r. 1939. Vrátil se do **Šumperka**.

Jan **Mikula**, správce hospodář. družstva, narozený 1.IV.1889 v Lesnici, vrátil se do **Mohelnice**.

Richard **Morgenstern**, žid, narozený 21.VI.1910, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Mrázek**, tovární dělník, nar. 30.IX.1904 v Lošticích (Vlčice), odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Navrátil**, tovární dělník, nar. 20.V.1903 v Lošticích (Vlčice), odešel do **Habartic** u Hanušovic.

Bohumil **Nejezchleba**, dělník, naroz. 18.X.1910 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Nemrava**, tovární dělník, nar. 27.X.1907 v Jesenci, odstěhoval se do **Mohelnice**.

František **Obr**, odborný učitel, nar. 8.II.1908 v Unčíně a Bohumila **Obrová**, učitelka domácích nauk narozená v Lošticích, odstěhovali se do **Mohelnice**.

Karel **Ostravský**, úředník důchodkové kontroly, narozený 7.X.1902, odstěhoval se do **Nového Jičína**.

Miloslav **Ošťádal**, stavitel, narozený 13.II.1910 v Lošticích, odstěhoval se do **Krnova**.

Zdeněk **Ošťádal**, stavitel, narozený 3.IV.1913 v Lošticích, odstěhoval se do **Krnova**.

Jindřich **Pasecký**, trhovec, narozený 8.VII.1908, odstěhoval se do **Moravské Třebové**.

Václav **Patka**, knihkupec, nar. 9.XI.1896, v Lošticích byl od roku 1938, vrátil se do **Zábřeha**.

Josef **Paťcha**, štábní strážmistr SNB, nar. 30.V.1898, odstěhoval se do **Bolatic** u Hlučína.

Alois **Pavelka**, štábní strážmistr SNB, nar. 27.IX.1898, odstěhoval se do **Rudy nad Moravou**.

Alois **Pazdera**, dělník ČMP, narozený 28.IX.1921, odstěhoval se do **Krnova**.

Miroslav **Plesník**, zahradník, naroz. 19.IX.1919, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Leopold **Poles**, obchodní zástupce, nar. 11.XI.1902, odstěhoval se do **Lišnice**.

Jan **Prokeš**, hajný, narozený 25.XI.1910 v Lošticích, odstěhoval se do **Svinova - na Střítež**.

Radomír **Pudil**, soukromý úředník, naroz. 17.VIII.1925 v Lošticích, odstěhoval se do **Supikovic** u Jeseníku.

Antonín **Rosta**, dělník, narozený 12.VII.1920 v Lošticích, odstěhoval se do **Újezda** u Mohelnice.

Romuald **Rosta**, tovární dělník, narozený 8.III.1914 v Lošticích, odstěhoval se do **Újezda** u Mohelnice

Bohuslav **Rozsypal**, obchodník dobytkem, narozený 19.VII.1909 v Lošticích, odstěhoval se do **Horních Krčem u Mohelnice**.

Alois **Rozsypal**, číšník, narozený 21. III. 1916 v Lošticích, odstěhoval se do **Gräfenberku** (Lázně Jeseník).
Jan **Serynek**, kovářský pomocník, naroz. 6. VI. 1907, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Jaroslav **Sládek**, číšník, narozený 26. II. 1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Moravské Třebové**.
Čeněk **Stiborek**, poštmistr v. v., narozený 3. II. 1866, odstěhoval se do **Kopřivnice**.
Vladimír **Šenk**, řezník a uzenář, naroz. 9. IV. 1910, odstěhoval se do **Smržic**.
Teodor **Ševčík**, štábní strážmistr SNB, nar. 17. I. 1901, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Emil **Špička**, dělník, narozený 19. IV. 1896 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Josef **Štěpán**, dělník, narozený 18. VI. 1908, odstěhoval se do **Velkého Podolí**.
Edmund **Švec**, odborný učitel, naroz. 3. VIII. 1906, v Lošticích, odstěhoval se do **Šumperka**.
Jan **Švec**, strojník, narozený 22. X. 1916 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Jiří **Schneider**, zaměstnanec ČSD, naroz. 3. XII. 1915 v Lošticích, odstěhoval se do **Hanušovic**.
Josef **Schwanhauser**, typograf, naroz. 14. IX. 1874, vrátil se do **Žábřeha**.
Adolf **Schwarz**, šofér, syn sládkův, nar. 6. IV. 1911, odstěhoval se do **Chebu**.
Miroslav **Till**, pivovarský dělník, narozený 12. VII. 1920 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.
František **Toman**, stolař, narozený 3. V. 1884, odstěhoval se do **Mohelnice**.
Josef **Tomíček**, učitel, narozený 20. II. 1915, odstěhoval se do **Hanušovic**.
Oldřich **Tomíček**, mechanik, naroz. 19. IX. 1916, odstěhoval se do **Hanušovic**.

Ladislav **Urbánek**, městský tajemník, nar. 7. XII. 1910, odstěhoval se do **Znojma**.

Rudolf **Urbášek**, poštovní úředník, naroz. 17. IV. 1897, v Lošticích od r. 1938, vrátil se do **Dubicka**.

Josef **Vabroušek**, obchodník ve Vlčicích, nar. 14. VIII. 1900, odstěhoval se do **Domášova** u Jeseníku.

Josef **Václav**, dělník, narozený 8. III. 1912 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Ladislav **Valouch**, narozený 27. XI. 1919, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jaroslav **Vařeka**, zemědělský dělník, nar. 17. XII. 1909 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Vilém **Vařeka**, pivovarský dělník, naroz. 28. V. 1900 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jaromír **Vítek**, štábní rotmistr v. v., naroz. 6. IX. 1887 v Lošticích, odstěhoval se do **Bruntálu**.

Otto **Volkmann**, inspektor finanční stráže, narozený 3. VIII. 1896, odstěhoval se do **Znojma**.

Jindřich **Zapletal**, holič, narozený 23. VIII. 1917 v Lošticích, odstěhoval se do **Lišnice**.

Jan **Zdráhal**, holič, narozený 20. III. 1914 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Oldřich **Zdráhal**, zahradník, narozený 17. I. 1924 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jindřich **Zezula**, povozník, narozený 11. V. 1911, odstěhoval se do **Mohelnice**.

POLITICKÉ STRANY V LOŠTICÍCH.

Po osvobození naší vlasti Rudou armádou 9. května změnil se u nás značně politický život. Z velkého počtu politických stran v I. republice byly povoleny v českých zemích jen tyto čtyři:

Komunistická strana Československa,
Čsl. strana sociálně demokratická,
Čsl. strana národně socialistická a
Čsl. strana lidová.

Z těchto čtyř stran byly organisovány před II. světovou válkou jen 2: sociálně demokratická a lidová.

Sílu a vliv jednotlivých politických stran můžeme posouditi nejlépe při volbách. Proto si uvedeme přehled voleb v I. republice.

Obecní volby 15. VI. 1919:

Volili muži i ženy po dosažení 21 let věku. Strany: národně demokratická, republikánská či agrární, živnostenská středostavovská a lidová spojily se k volbám proti sociálním demokratům ve skupinu s názvem „Občanská strana", která dostala 17 mandátů. Strana socialnědemokratická měla 12 mandátů. 1 mandát dostali židé, kteří šli do voleb samostatně. Později nikdy neměli sociální demokraté takového úspěchu. I svého kandidáta na úřad starosty si postavili, který však nebyl zvolen. Byl to kovář Josef Keslar, člen strany živnostenské. Starostou byl 30. VI. 1919 zvolen stavitel Josef Sova, předseda organisace národně demokratické. I. náměstkem byl Bohumil Kunc (živnostník), II. náměstkem byl Adolf Bednařík (agrárník). Radní byli: Vilém Sláma (živn.), Josef Raška (agr.), Frant. Koudelka (lidovec), Josef Veselý (soc. dem.), Rajmund Doležel (soc. dem.), František Jevický (soc. dem.) a Al. Římská (soc. dem.).

18.IV.1920 I.volby do poslanecké sněmovny:

V Lošticích dostaly strany hlasů:

Strana sociálně demokratická	402 hlasů
Strana národně socialistická	24 "
Strana národně demokratická	226 "
Strana lidová	207 "
Strana živnostenská středostavovská	269 "
Strana republikánská (agrární)	120 "
Strana Modráčkova (soc. dem.)	7 "
Strana židovská	40 "

16. IX. 1923 volby do obecního zastupitel.

Voleb se zúčastnilo 7 volebních skupin. Nově vystoupila místní Občanská strana vedená Bohumilem Kuncem a soustředila nespokojence ze všech stran.: Strany dostaly hlasů : (v závorce počet mand.

Strana sociálně demokratická	252 (6)
Strana lidová	298 (6)
Strana židovská	43 (–)
Strana občanská	225 (5)
Strana národně demokratická	247 (5)
Strana živnostenská středostav.	216 (5)
Strana republikánská (agrární)	149 (3)

5. V. 1924 volby do obecního zastupitelstva.

Volby byly nařízeny po odloučení osady Žádlovic od Lošťic a utvoření samostatné obce spojením s částí patřící k Újezdu. Voleb se zúčastnilo 6 volebních skupin. Židé již nešli samostatně. Strany dostaly hlasů a mandátů - v závorce :

Strana sociálně demokratická	214 (5)
Strana lidová } po volbách }	280 (6)
Strana občanská } se spojily }	202 (5)
Strana národně demokratická	274 (6)
Strana živnostenská středostav.	210 (5)
Strana republikánská (agrární)	157 (3)

15. XI. 1925 volby do poslanecké sněmovny:

Při volbách dostaly jednotlivé strany hlasů:

Strana sociálně demokratická	302 hlasy
Strana lidová	481 "
Strana národně demokratická	133 "
Strana živnostenská středostavovská	223 "
Strana republikánská (agrární)	117 "
Strana národně socialistická	42 "
Komunistická strana Československa	— "
Národní strana práce	14 "
Strana židovská	38 "

15. V. 1927 volby do obecního zastupitelstva:

Voleb se zúčastnilo 6 volebních skupin. Poprve vystoupili fašisté s „Národní kandidátkou", kteří si založili místní organisaci „Národní obce fašistické" s vůdcem Rudolfem Gajdou, bývalým generálem. Ustavující schůzi měli v hostinci u Tichých v čísle 146 21. III. 1926. Strany dostaly hlasů a mandátů:

Strana sociálně demokratická	372	(8)
Strana lidová	447	(9)
Strana národně demokratická	216	(5)
Strana živnostenská středostav.	161	(3)
Strana republikánská (agrární)	99	(2)
Národní kandidátka (fašisté)	148	(3)

8. IX. 1927 byla volba starosty, náměstků a radních: Starostou byl: Čeněk **Fischer**, rolník (agrárník), I. náměstkem: Karel **Pyšný**, cukrář (živnostník), II. náměstkem: Antonín **Steiger**, učitel (soc. dem.). Do městské rady byli zvoleni: Josef **Kriegel**, úředník ČSD (soc. dem.), Martin **Hynšt**, vrchní poštmistr (nár. dem.), Mořic **Drlík**, soukromník (nár. dem.), Edmund **Švec**, hostinský (lid.), Karel **Jevický**, rukavičkář (lid.), Antonín **Spička**, kamnář (lid.), MUDr. Jaroslav **Lauda**, městský lékař (fašista). V říjnu byl starosta na honě poraněn, úřadoval I. náměstek Karel Pyšný.

27.X.1929 volby do poslanecké sněmovny:

Jednotlivé strany dostaly v Lošticích hlasů:

Komunistická strana Československa	9	hlasů
Strana sociálně demokratická	382	"
Strana lidová	421	"
Strana národně demokratická	138	"
Strana republikánská (agrární)	111	"
Strana živnostenská středostav.	186	"
Liga proti vázaným kand. (Stříbrný)	61	"
Sdružení polských a židovských stran	32	"
Strana národně socialistická	36	"
Strany německé celkem	12	"

27.IX.1931 volby do obecního zastupitelstva:

Voleb se zúčastnilo 7 volebních skupin. Nově vystoupila místní skupina „Živnostenská strana nepolitická", kterou vedl továrník Jaroslav Dubský. Strany dostaly tento počet mandátů:

Strana sociálně demokratická	8	mandátů
Strana lidová	9	"
Strana národně demokratická	3	"
Strana republikánská (agrární)	2	"
Strana živnostenská středostav.	4	"
Strana živnostenská nepolitická	2	"
Národní obec fašistická	2	"
Celkem	30	mandátů

14. XI. 1931 byla volba starosty, náměstků a radních. Starostou byl Jaroslav **Dubský**, továrník (živnost. nepol.) I. náměstkem Bohumil **Kunc**, rolník a obchod. (lid.), II. náměstkem Karel **Pivný**, továrník (národ. dem.). Členové rady: Frant. **Pokorný**, odbor. uč. (soc. dem.), Josef **Kriegel**, úř. ČSD (soc. dem.), Ant. **Steiger**, uč. (soc. d.), Karel **Pyšný**, cukrář (živn. stř.), Fabián **Brníček**, rolník (lid.), Edmund **Švec**, hostinský (lid.), Jos. **Beneš**, rolník (agr.) a Karel **Hacar**, mlynář (faš.), každý ½ období.

19.V.1935 volby do poslanecké sněmovny:

Jednotlivé strany doslaly v Lošticích hlasů:

Komunistická strana Československa	58 hlasů
Strana sociálně demokratická	424 "
Strana národně socialistická	59 "
Strana lidová	358 "
Strana živnostenská středostav.	317 "
Národní sjednocení	103 "
Národní obec fašistická	105 "
Strana Henleinova (něm.)	26 "
Strana republikánská - agrární	139 "

29.V.1938 volby do obecního zastupitelstva:

Voleb se zúčastnilo 6 volebních skupin. Poprve šla do voleb Komunistická strana Československa. Národní sjednocení, které vzniklo sloučením národních demokratů s Ligou Stříbrného, mělo společnou kandidátku se stranou republikánskou či agrární.

Jednotlivé strany dostaly hlasů a mandátů:

Komunistická strana Československa	89 - 2
Strana sociálně demokratická	556 - 10
Strana lidová	410 - 7
Strana živnostenská středostav.	295 - 5
Národní obec fašistická	73 - 1
Strana republikánská (agrární) a Národní sjednocení - společně	255 - 5

28.VI.1938 byla volba starosty, náměstků a rady. Starosta Frant. **Pokorný**, odborný učitel (soc. dem.) I. náměstek Bohumil **Kunc**, rolník a obchod. (lid.) II. náměstek Libor **Zapletal**, drogista (živnostník) Členové rady: Jan **Rosůlek**, rol. (lid.), Jos. **Beneš**, rolník (agr.), Vinc. **Mayer**, rolník (faš.), Josef **Kriegel**, úř. ČSD (soc. dem.), Ant. **Steiger**, učitel (soc. dem.), Stanisl. **Kryl**, rolník (komunista) a Frant. **Tománek**, hostinský (živnostník).

Na podzim 1938 došlo k úplné změně stranického politického života. A to utvořením strany Národní jednoty – ze strany agrární, národního sjednocení, strany živnostenské, lidové a národně socialistické – a přetvořením strany sociálně demokratické na národní stranu práce.

Činnost Komunistické strany Československa byla zastavena a v prosinci 1938 byla stranai rozpuštěna. Mandáty jejich členů ve všech zastupitelstvích byly zrušeny a jmění strany bylo zabaveno.

17. I. 1939 sdělil okresní úřad v Litovli, že členové komunistické strany po jejim rozpuštění ztratili členství v zastupitelstvu i v komisích. U nás v Lošticích to postihlo Stanislava Kryla, rolníka, člena rady a Rudolfa Kubicu ml., pivovarského dělníka, člena zastupitelstva.

Novým stranickým systémem blížil se režim Československé republiky autoritativní soustavě ve fašistických státech.

Zřízení protektorátu 15. III. 1939 způsobilo opět veliké změny v organisaci českého politického života. Již 21. III. 1939 byla zastavena činnost Národního shromáždění a později i zemských zastupitelstev, výborů a komisí. Dosavádní dvě politické strany, které se teprve budovaly, byly rozpuštěny a byla organisována jediná strana Národní souručenství. V Lošticích byl vedoucím NS Bohumil Kunc. Do Národního souručenství se přihlásilo 98·4 % všech dospělých českých mužů. Svou přihláškou ovšem nechtěli manifestovat pro změny 15. března 1939, nýbrž pro svornost v národě. Národní souručenství mělo se starati hlav.

né o věci kulturní a sociální a býti prostředníkem mezi vládou a národem. Ač byly několikrát jeho programové zásady, jeho organisace i jeho vůdčí osobnosti změněny, nedosáhlo nikdy váhy v národním životě a zkomíralo, aniž kdy vyvinulo intensivnější činnost. K tomu ještě přistoupila ta okolnost, že v některých krajích hned v samých začátcích byla činnost Národního souručenství úředně zastavena. I u nás v Lošticích, jako vcelém olomouckém kraji, byla činnost NS úředně zakázána.

Rozličné fašistické skupiny (Vlajka a j.) stály vůbec mimo rámec Národního souručenství a domáhaly se nekompromisního přiznání Čechů k říšskoněmecké myšlence a k nacionálně socialistické ideologii.

Loštické fašisty, kteří ještě v srpnu 1938 s jásotem vítali mezi sebe svého vůdce Rud. Gajdu v hostinci u Šenků, musíme pochváliti, že hned po Mnichovu svého pobloznění nechali a nedali se svésti k vlastizrádné činnosti.

Již v době války a okupace bylo viděť, že po válce se politický život od základů musí změnit. Slýchali jsme otom úvahy našich emigrací v zahraničním rozhlase. Slýchali jsme, že ty strany, které se v těžkých dobách neosvědčily, které pomáhaly Henleinovi, které sympatisovaly s fašismem a záviděly Němcům vůdce Hitlera a nenáviděly SSSR, nebudou po válce obnoveny. Dokonce se mluvilo jen o třech stranách. Porady v Moskvě, kterých se zúčastnily emigrace moskevská i londýnská,

rozhodly, aby byly u nás 4 politické strany.

Komunistická strana Československa.

Po založení KSČ v Praze 14.V.1921 nebylo dlouho ještě o komunistech v Lošticích slyšet. Teprve při volbách 27.X.1929 vyskytly se v Lošticích hlasy pro Komunistickou stranu Československa a to: do poslanecké sněmovny 9 hlasů, do senátu 4 hlasy.

Při volbách 19.V.1935 již bylo pro KSČ v Lošticích hlasů více: do poslanecké sněmovny 58 a do senátu 34. O týden pak později, 26.V.1935, při volbách do okresního zastupitelstva dostala KSČ v Lošticích 38 hlasů a do zemského zastupitelstva 37 hlasů.

Při obecních volbách měli již komunisté v Lošticích vlastní samostatnou kandidátku 29.V.1938. Dostali 89 hlasů a 2 mandáty. Zvoleni byli: Stanislav **Kryl**, rolník na čísle 81, který byl také členem městské rady a Rudolf **Kubica**, mladší, pivovarský dělník. Ale po rozpuštění KSČ v prosinci 1938 byli oba 17.I.1939 okresním úřadem v Litovli zbaveni členství v obecním zastupitelstvu.

Organisovaných členů KSČ v Lošticích bylo jen 7 v roce 1938. Byla to hlavně rodina Rudolfa **Kubici**, rolníka, číslo 205. v Moravičanské ulici, pak již zmíněný rolník Stan. **Kryl**.

Hned po osvobození byla v Lošticích ustavena organisace KSČ. Napřed měla spolkovou místnost v hostinci Antonína **Šenka**, od 5.VII.1945 byl zřízen sekretariát KSČ na náměstí v čísle 54., v domě, který patřil obchodníkovi Ottovi Löffovi. Předsedou organisace byl až do svého odchodu z Loštic Lad. **Winter**.

Čsl. strana sociálně demokratická v Lošticích.

Strana sociálně demokratická měla již před I. světovou válkou mnoho stoupenců. Byli to dělníci v sirkárně továrníka Jana Svozila, cihláři v obou cihelnách, zedníci u obou stavitelů, dělníci v pivovaře atd. Ale také mnozí menší živnostníci, zvláště řemeslníci, byli sociálními demokraty. Neboť strana živnostenská ještě tehdy neměla v Lošticích organisaci.

Z řemeslníků byl straně nejvěrnější obuvník proletář Josef **Veselý**, narozený 11. XI. 1874, bydlil v Židovské (Ztracené) ulici v čísle XIII. Býval členem městské rady a býval na 1. místě kandidátky při obecních volbách.

Největšího úspěchu dosáhli sociální demokraté při obecních volbách 15. VI. 1919. Dostali tehdy 12 členů obecního zastupitelstva ze 30. Byli tehdy zvoleni: Josef **Veselý**, obuvník, Jan **Prokeš**, dělník, František **Konečný**, dělník, **Rajmund Doležel**, zednický polír, Alois **Schwarz**, ovocnář, Eduard **Vařeka**, zedník, Adolf **Šenk**, domkář, František **Jevický**, dělník, Tomáš **Hulák**, dělník, František **Giebl**, dělník, Bruno **Bittner**, dělník, Aloisie **Římská**, obchodnice. Do městské rady byli zvoleni: **Veselý, Doležel, Jevický a Římská.**

Při příštích volbách obecních to dopadlo mnohem hůře. Počet členů zastupitelstva měli sociální demokraté jen poloviční, 6 členů. Vzrostla strana lidová, vystoupila strana občanská, která brzy pak se spojila s lidovou a samostatně šla do voleb strana živnostenská. Tehdy byli zvoleni sociální demokraté: Josef **Veselý**, obuvník, Josef **Kriegel**, úředník ČSD, Rajmund **Doležel**, zednický polír, Antonín **Steiger**, učitel, Ludvík **Pouliček**, dělník a František **Kindl**, zaměstnanec nemocenské pojišťovny. Do městské

rady byli zvoleni: Antonín **Steiger** jako II. náměstek starosty a Josef **Kriegel**. Volby byly 16. IX. 1923.

V příštím roce po odloučení Žadlovic byly nové obecní volby 5. V. 1924 a strana soc. dem. zaznamenala nový úbytek hlasů (ze 252 v r. 1923 na 214) a ze 6 mandátů zůstalo jí jen 5. Zvoleni byli do rady i do zastupitelstva titéž jako v r. 1923 kromě Fr. Kindla, který byl náhradníkem.

V následujících letech byla strana zase na vzestupu. Při obecních volbách 15. V. 1927 dostala již 372 hlasy a 8 mandátů. Byli zvoleni: Josef **Veselý**, obuvník, Josef **Kriegel**, úředník ČSD, Rajmund **Doležel**, polír, Antonín **Steiger**, učitel, Ludvík **Poulíček**, dělník, Ludvík **Orálek**, svrškař, Eduard **Vařeka**, dělník a Josef **Zdráhal**, dělník. V radě byli opět Ant. **Steiger** jako II. náměstek starosty a Jos. **Kriegel**.

Při obecních volbách 27. IX. 1931 dostala strana opět 8 mandátů. Byli zvoleni: František **Pokorný**, odborný učitel, předseda (důvěrník organisace), Josef **Veselý**, obuvník, Josef **Kriegel**, úředník ČSD, Antonín **Steiger**, učitel, Josef **Wolf**, dělník, František **Hnoupek**, dělník, Rajmund **Doležel**, polír, Josef **Horák**, hostinský. V městské radě byli: **Pokorný, Steiger a Kriegel.**

Při obecních volbách 29. V. 1938 dostali sociální demokraté v Lošticích 556 hlasů a 10 mandátů v zastupitelstvu. Byli zvoleni: František **Pokorný**, Josef **Kriegel**, Hubert **Horák**, elektrotechnik, Antonín **Steiger**, Jan **Neubauer**, dozorce v papírně, František **Hnoupek**, Rajmund **Doležel**, Josef **Horák**, Rudolf **Nejezchleba**, zedník, Vilibald **Hejný**, dělník. Starostou byl zvolen poprvé sociální demokrat Fr. **Pokorný**.

Členové městské rady byli opět Josef **Kriegel** a Antonín **Steiger.**

Pak nastala v činnosti strany dlouhá přestávka způsobená okupací a válkou. Až teprve po osvobození, po návratu předsedy Františka Pokorného probudila se organisace k životu. Když na konci listopadu 1945 byl na základě paritního zastoupení obnoven MNV, vyslali do něho sociální demokraté 8 členů: František **Běhal,** šofér, Ludmila **Bieberlová,** manželka šoféra, Josef **Kriegel,** úředník ČSD, František **Kroboť,** obuvník, Augustin **Mrázek,** strojník v elektrárně, František **Pokorný,** ředitel měšťanské školy, Rudolf **Přichystal,** sedlář a Josef **Veselý ml.,** dělník. Předsedou MNV byl zvolen František **Pokorný** a v radě byli **Přichystal a Veselý.**

Čsl. strana národně socialistická.

Národní socialisté za I. republiky neměli v Lošticích místní organisaci. Bylo zde jen několik členů, kteří byli organisováni jako příslušníci odborových organisací národně socialistických, jako železničáři, poštáci, někteří učitelé a jiní. Proto také při volbách do poslanecké sněmovny a do senátu objevovaly se nějaké hlasy pro kandidáty národně socialistické.

18. IV. 1920 do poslanecké sněmovny volilo kandidátku národně socialistickou 24 voličů a za týden

25. IV. 1920 do senátu 19 voličů.

15. XI. 1925 do poslanecké sněmovny volilo nár. soc. 42 voličů a do senátu (při menším počtu voličů od 26 roků také 42 voličů.

27. X. 1929 do poslanecké sněmovny volilo nár. soc. 36 voličů a do senátu 37 voličů.

19. V. 1935 do poslanecké sněmovny volilo nar. soc. 59 voličů a do senátu 51 voličů.

Když po osvobození ostatní povolené politické strany v Lošticích obnovily a zahájily činnost, také národní socialisté počali s organisováním. Kromě několika předválečných příslušníků vstoupili do strany bývalí členové těch politických stran, které nesměly býti obnoveny. V Lošticích to byly tyto strany: republikánská čili agrární, národní sjednocení (dříve strana národně demokratická) a živnostenská středostavovská.

Moravský Sever z 10. srpna 1945 přinesl tuto zprávu:

„LOŠTICE. Dne 4. srpna byl ustaven v Lošticích přípravný výbor Čsl. strany národně socialistické a byli zvoleni: důvěrníkem Jan **Koukal** (plukovník justiční služby v.v.), místodůvěrníky: Josef **Beneš** (rolník), Jan **Weiser** (zámečník), František **Mlčoch** (zaměstnanec ČSD v.v.), za ženy Ludmila **Krejčířová** (odborná učitelka). Jednatelem František **Kácel** (účetní v hospodářském družstvu), jeho zástupcem Jaromír **Opravil** (správce lihovaru). Pokladníkem Václav **Konečný** (cukrář). Delegáti do okresu: Josef **Vinkler** (autodopravce), Jan **Koukal**, Josefa **Marxová** (učitelka). Delegátem do ONV v Zábřeze Josef **Vinkler**."

V listopadu 1945 vyslali národní socialisté do obnoveného MNV 7 členů. Byli to: Josef **Beneš**, Václav **Konečný**, Ludmila **Krejčířová**, Vojtěch **Pozníček**, obchodník s textilním zbožím, Zdeněk **Stejskal**, rolník, Alois **Škoda**, vrchní oficiál ČSD v.v., Ludvík **Vejmola**, skladník ČSD. V radě MNV byli: Vojtěch **Pozníček** jako II. náměstek starosty a školní referent a Josef **Beneš** jako zemědělský referent.

Československá strana lidová.

Strana lidová v Lošticích se dosti zvolna rozvíjela. Při prvních obecních volbách po I. světové válce 15. VI. 1919 dostala jen dva zástupce na spojené protisocialistické kandidátce s názvem „Občanská strana". Tehdy byli zvoleni: Fabián **Brtníček**, rolník, číslo 143 a František **Koudelka**, soukromník, číslo 355, který také byl v radě.

18. IV. 1920 při volbách do poslanecké sněmovny dostala strana lidová v Lošticích 207 hlasů a 25. IV. 1920 při volbách do senátu 169 hlasů.

16. IX. 1923 při volbách do obecního zastupitelstva dostali lidovci 298 hlasů a 6 mandátů. Byli tehdy zvoleni: František **Koudelka**, Dominik **Funěk**, rolník, číslo 165, Jan **Hopliček**, rolník v Žádlovicích, Fabián **Brtníček**, Karel **Kühn**, rolník, číslo 32, Anton **Gerlich**, tvarůžkář, číslo 173. V městské radě byli: Frant. **Koudelka** a Anton **Gerlich**.

5. V. 1924 při obecních volbách po odloučení osady Žádlovic dostala lidová strana 280 hlasů a 6 mandátů. Byli zvoleni: Karel **Kühn**, Fabián **Brtníček**, Anton **Gerlich**, Jan **Rosulek**, rolník, číslo 249, Antonín **Rmot**, rolník, číslo 208 a Rudolf **Adam**, učitel. V městské radě byli: Rudolf **Adam** a Ant. **Gerlich**.

15. XI. 1925 při volbách do poslanecké sněmovny dostala již lidová strana 481 hlasů a do senátu 433 hlasů. Velký přírůstek hlasů způsobilo sloučení místní občanské strany Bohumila **Kunce** s lidovou stranou.

V lednu 1927 zemská politická správa v Brně a obecní zastupitelstvo v Lošticích rozpustila, protože více než polovice členů se členství vzdalo. Byl jmenován vládním komisařem fašista MUDr. Jaroslav Lauda. Mezi těmi, co se vzdali, byli všichni členové z lidové i bývalé občanské i s náhradníky. Ale zato

je stihl trest: ztratili volitelnost na 2 období.

15.V.1927 byly obecní volby, při kterých dostala lidová strana 447 hlasů a 9 mandátů. Poněvadž však byli na kandidátce členové zbavení volitelnosti, podaly jiné strany stížnost, které zemská správa vyhověla, a tak musili nastoupiti náhradníci. Vyloučeni na 2 období byli: Bohumil **Kunc**, Fabián **Brtníček**, Antonín **Gerlich**, Alois **Schwarz**, Jan **Rosulek**, Tomáš **Hacar**, František **Linhart**, Karel **Kühn**, Richard **Drkoš**, Jan **Mollik**.

V obecním zastupitelstvu zůstali 3 členové a byli doplněni 6 náhradníky: Antonín **Skácel**, farář, Karel **Jevický**, rukavičkář, Edmund **Švec**, hostinský a varhaník, František **Reif**, rolník, Dominik **Kolb**, rolník, číslo 286, Josef **Vodička**, stolař č. 127, Antonín **Špička**, kamnař, číslo 221, Rudolf **Mikuláš**, krejčí, Karel **Nejezchleba**, zedník. V městské radě zasedali: Edmund **Švec**, Karel **Jevický** a Ant. **Špička**.

27.X.1929 při volbách do poslanecké sněmovny měli v Lošticích lidovci 421 hlasů a do senátu 400 hlasů.

27.IX.1931 při volbách obecních dostala lidová strana 9 mandátů a byli zvoleni: Bohumil **Kunc**, Fabián **Brtníček**, Edmund **Švec**, Alois **Schwarz**, Bohumil **Linhart**, rolník, číslo 33, Jan **Rosulek**, František **Wolf**, rolník, číslo 269, Karel **Jevický**, František **Linhart**, rolník, číslo 65. V městské radě byli: Bohumil **Kunc** jako I. náměstek starosty, Fabián **Brtníček** a Edmund **Švec**.

19.V.1935 při volbách do poslanecké sněmovny dostala v Lošticích lidová strana 358 hlasů a do senátu 318 hlasů. Bývala stranou nejsilnější, nyní ji předstihli sociální demokraté.

29.V.1938 při obecních volbách dostala strana lidová 410 hlasů a 7 mandátů. Byli tehdy zvoleni do zastupitelstva: Bohumil **Kunc**, obchodník a rolník, č.14, Josef **Maliček**, farář, Antonín **Rmot**, rolník, číslo 208, František **Linhart**, rolník, číslo 65, Jan **Rosůlek**, rolník, Stanislav **Veselý**, stolař, číslo 260 a Jan **Mollik**, rolník. V radě byli: Bohumil **Kunc** jako I. náměstek starosty a Jan **Rosůlek**.

Po osvobození byla lidová strana obnovena a zahájila činnost. V listopadu 1945 do obnoveného místního národního výboru vyslala 7 svých členů: Jan **Karkoš**, rolník a kostelník, číslo 44, František **Linhart** ml., rolník, číslo 65, Josef **Maliček**, farář, Jan **Muzikant**, rolník, číslo 117, Jan **Rosůlek** ml., rolník a obchodník, Alois **Schwarz**, elektrotechnik, Josef **Šilberský**, zámečník. V radě MNV byli: Josef **Maliček** jako I. náměstek předsedy MNV a František **Linhart**.

KOORDINAČNÍ VÝBOR SOCIALISTICKÝCH STRAN.

Bylo ujednáno, že tři socialistické strany budou při projednávání různých otázek postupovati jednotně ve všech národních výborech i v Národním shromáždění. Za tím účelem byly sestavovány i koordinační výbory ze zástupců socialistických stran.

MORAVSKÝ SEVER ze 14.IX.1945 přinesl zprávu:

„V Lošticích byl utvořen Koordinační výbor socialistických stran. Ustavující schůze konala se v neděli dne 7. září v místnostech sekretariátu KSČ v Lošticích. Do koordinačního výboru byli jmenováni tito členové: za KSČ Ladislav **Winter**, Jaroslav **Kubica** a Josef **Zdráhal** mladší, za Čs. soci-

álně demokratickou stranu František **Pokorný**, Ladislav **Funěk** a Josef **Veselý**, za Čs. národně socialistickou stranu Jaromír **Ošťádal**, Jan **Koukal** a Al. **Škoda**. V ustavující schůzi byli zvoleni: předsedou František **Pokorný**, místopředsedou Jaroslav **Kubica** a jednatelem Jan **Koukal**. Dle usnesení bude se toto předsednictvo každý měsíc střídati ve svých funkcích dle politických stran. Ve schůzi byly dále projednány tyto body: Způsob voleb volitelů (do okresního a zemského národního výboru). Jednotná kandidátní listina všech politických stran. Projednání návrhu pro paritní zastoupení v Národním výboru."

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1945-1946:

OBECNÁ CHLAPECKÁ:

Třída:	Počet žáků:	Třídní učitelé:
I.	36	František Žák, ředitel
II.	38 (19 děvčat)	Leopold Hřivna
III.	38	Anna Bočková
IV.	26	Jaroslav Klein
	138 celkem, z toho 126 z Loštic, 11 ze Žádlovic a 1 z Markrabky.	

Učitelské změny na počátku škol. roku:

Jaroslav **Medek** se vrátil do Šumperka.
Richard **Nedbal** pověřen správou školy ve Svinově.
Anna **Bočková** přišla z Kardašovy Řečice u Třeboně.
Jaroslav **Klein** přišel z Labut, okres Kyjov.

František Žák narodil se 30. VII. 1887 ve Staveníci. Vystudoval v letech 1899–1907 gymnasium v Žábřeze a abiturientský kurs učitelský v Kroměříži, kde roku 1908 vykonal doplňovací zkoušku učitelské dospělosti. Učil ve Zvoli, v Janoslavicích, v Hrabové a v Bohutíně. Do Loštic byl ustanoven od 1. IV. 1914.

Za I. světové války byl v červenci 1916 s 13. zeměbranečkým plukem zajat u Peremylu. Jako zajatec byl v Berezovce na Sibiři 500 km východně od jezera Bajkalského. Zde se přihlásil do legií roku 1917. Sloužil napřed u 7. pluku Tatranského a pak u 3. pluku lehkého dělostřelectva, s nímž se účastnil bojů v letech 1918–1920. Domů se vrátil 1921 z Vladivostoku přes Kanadu do Cuxhavenu a do ČSR.

Po návratu učil v Lošticích na obecné škole, v letech 1923–1927 na měšťanské škole chlapecké a pak zase na obecné až do 1. IV. 1941, kdy byl jako legionář pensionován. 1. IX. 1945 vrátil se do školy.

Mimo činnost školní vydatně pracoval v Sokole. Jako dobrý cvičenec po mnoho roků vedl sokolské žáky, ve výboru býval zapisovatelem, v posledních letech vedl i starší oddíl mužů. Dlouhá léta

byl také sokolským vzdělavatelem. Kromě toho byl jed natelem místní odbočky Československé obce legionář- ské, předsedou Volné myšlenky at.d. Ve Spořitelně města Loštic byl členem ředitelství. Za manželku si vzal Klemen- tinu, dceru obchodníka Tomáše Smitala, který měl ob- chod se smíšeným zbožím napřed v Závodí v čísle 1., potom v Hradské ulici, číslo 112. Po prodeji tohoto do- mu koupil si Fr. Žák dům na Trávníku číslo 369 od Josefa Kubíčka, ředitele měšťanské školy a později škol- ního inspektora okresního, který se z Loštic odstěhoval.

Leopold Hřivna narodil se 18. V. 1902 v Nákle u Litovle. Vysludoval reálné gymnasium v Litovli, učitel- ský ústav v Olomouci 1 rok, kde maturoval roku 1923. Učil napřed na Litovelsku: v Nákle, v Cholině, v Such- dole, v Blážově a v Kozově, pak na Uherskobrodsku: ve Sv. Štěpáně, ve Sv. Sidonii a ve Vápenicích. Potom byl na svoji žádost ustanoven v Šumvaldě u Uničo- va, kde učil až do okupace. Po Mnichovu učil v Mo- ravičanech a od 1. XII. 1941 učí v Lošticích.

Za manželku si vzal Jiřinu Oštádalovu, dceru Jaromíra Oštádala, ředitele měšťanské školy.

Jaroslav Klein narodil se 30. III. 1912 v Lošti- cích, kde vychodil obecnou a měšťanskou školu. Pak vystudoval učitelský ústav v Olomouci a tam maturoval roku 1931. Učil na Hlučínsku v Bola- ticích a po okupaci na Kyjovsku: v Lovčicích, v Ježově, v Syrovíně a v Labutech. V Lošticích je od 1. IX. 1945. Od svého útlého mládí pilně cvičí v Soko- le. Je synem krejčího Antonína Kleina.

Anna Bočková, rozená **Rážová**, narodila se 3. XI. 1913 ve Vitějovicích na Prachaticku v Čechách. V útlém mládí přišla do Loštic. Její otec převzal hostinec U černého orla na náměstí, číslo 13., od Richarda Škůr- ka. Po měšťanské škole v Lošticích vystudovala učitel- ský ústav v Olomouci, kde maturovala v roce 1933.

Učila až do maďarské okupace na Podkarpatské Rusi v Sele Slatině. Pak působila v Čechách na Tře- boňsku v Suchdole nad Lužnicí a v Kardašově Řečici. V Lošticích je od 1. IX. 1945.

DÍVČÍ OBECNÁ ŠKOLA:

Třída:	Počet žaček:	Třídní učitelé:
I.	37	Mar. Sedláčková, pak Ant. Steiger.
II.	spojena s II. třídou chlapeckou.	
III.	35	Josefa Marxová.
IV.	43	Fr. Pytlíček, pak Mar. Sedláčková.
Celkem	115 + 19 děvčat v II. třídě chlapecké.	

Učitelstvo:

Antonín **Steiger**, který byl za okupace pensionován, vrátil se do činné služby 27. X. 1945 a převzal správu školy od Josefy **Marxové**.

František **Pytlíček** byl ustanoven 1. XI. 1945 správcem školy v Lišnici.

Náboženství římsko-katol. na obou obecných školách vyučovali: v I. a II. třídě farář Josef **Maliček**, v ostatních třídách kaplan Karel **Hradilík**. Náboženství československému učil kalecheta Jan **Kopa**.

Domácím naukám učila v I. pololetí Marie **Nedbalová**, v II. pololetí Jiřina **Hřivnová**.

Antonín Steiger narodil se 19. III. 1889 v Přáslavicích u Olomouce. Měšťanskou školu vychodil ve Velké Bystřici a učitelský ústav v Příboře, kde maturoval roku 1908. Učil v Třeštině, ve Stavenici a v Horní Rudě. Roku 1912 byl přeložen do Loštic. V letech 1924 až 1929 učil na měšťanské škole chlapecké. Pak učil na obecné škole dívčí až do 31. III. 1940, kdy pro oční chorobu byl na vlastní žádost dán na odpočinek. 27. X. 1945 vrátil se do činné služby školní.

Ant. Steiger byl po mnoho roků členem zastupitelstva, městské rady, náměstkem starosty, členem a předsedou místní a později újezdní školní rady.

Josefa Marxová narodila se 18. III. 1895 v Litomyšli, kde vychodila obecnou i měšťanskou školu a učitelský ústav. R. 1914 počala učiti v Lubné u Litomyšle, r. 1915 přišla na Zábřežsko. Učila v Drozdově, v Hoštýně a v Zábřeze. V Lošticích učila 1923-24 a nyní od roku 1932.

DÍVČÍ MĚŠŤANSKÁ ŠKOLA:

Na počátku školního roku 1945-1946 bylo zapsáno **158 žáček**. Do Bílé Lhoty, kde byla zřízena měšťanská škola, odešlo **23 žáček**, zůstalo **135 žáček**.

I. třída byla připojena k I. třídě chlapecké školy.

Vyučovali: ředitel Bohuslav **Ošťádal**, odborná učitelka Ludmila **Krejčířová**, odborná učitelka Růžena **Ošťádalová** a ruční práce Štěpánka **Drkošová**.

Náboženství katolickému učili František **Hrnčiřík** a Karel **Hradilík**, československému Jan **Kopa**.

Josef **Lichnovský**, který byl v roce 1940 dán na odpočinek jako legionář, začal znova učiti a byl ustanoven na obou měšťanských školách jako učitel ruštiny.

Jaroslav **Tilcr** byl 28.IX 1945 přidělen dívčí měšťanské škole. Narodil se 26.IV. 1910 v Hrabí. Vychodil v Lošticích školu měšťanskou, v Olomouci ústav učitelský. Vyučoval v Českém Těšíně, v Chotěbuzi na Těšínsku a pak v Cholině na Litovelsku.

Stanislav **Pazdera** byl od 20.X. 1945 přidělen na výpomoc na dívčí měšťanskou školu. 15.II. 1946 byl přeložen do Moravičan.

Edmund **Smékal**, který byl za okupace dán na odpočinek, vrátil se zase 1.II. 1946 do činné služby a převzal ředitelství školy.

Štěpán **Kristen** vrátil se na dívčí měšťanskou školu z Bouzova 15.II. 1946. Učil již na zdejší škole od 1.X. 1942 a v roce 1944 byl přeložen do Bouzova. Po znovuzřízení měšťanské školy v Úsově byl ustanoven v Úsově.

František Hrnčiřík narodil se 27.V. 1912 ve slovácké obci Štítné nad Vláří. R. 1932 maturoval s vyznamenáním na arcibiskupském gymnasiu v Kroměříži a r. 1937 ukončil s výborným prospěchem studia na Cyrilomet. bohosl. fak. v Olomouci. 11.VIII. 1937 nastoupil I. místo kněžské v Lošticích.

CHLAPECKÁ MĚŠŤANSKÁ ŠKOLA:

Třída:	Žáků:	Třídní učitelé:
II.	62	A, V. Suchomel, B, Ant. Furmánek
III.	33	Anežka Ambrožová
IV.	35	Anna Švestková
JUK	20	Josef Klimeš
Celkem	150	žáků.

Dle výnosu ministerstva školství nebyla ve školním roce 1945-46 otevřena I. třída měšťanských škol. Žáci 6. ročníku byli zařazeni do II. třídy. Pro žáky, kteří s prospěchem vychodili IV. třídu měšťanské školy, zřídil se JUK - jednoroční učební kurs. Do něho mohli býti také přijati žáci, kteří s prospěchem vychodili 8. ročník obecné školy. Žáci, kteří navštěvovali 6., 7. a 8. ročník obecné školy, byli zařazeni do příslušné třídy měšťanské školy, do které by byli zařazeni normálně.

Vyučovali: ředitel František **Pokorný**, František **Obr** III. odbor, Anežka **Ambrožová** I. odbor, Antonín **Furmánek** III. odbor, Vincenc **Suchomel** I. odbor, Josef **Klimeš** III. odbor, Josef **Boček** II. odb., Anna **Švestková** II. odbor.

Výjimečnou vojenskou službu konali:
Josef **Boček** do 13. IX. 1945, Frant. **Obr** do 30. IX. 1945, Antonín **Furmánek** do 15. XII. 1945.

1. X. 1945 odešla Anna **Švestková** na Sv. Kopeček.

1. X. 1945 odešel do vojenské služby Josef **Klimeš** a vrátil se služby školní **1. IV. 1946.**

1. XII. 1945 se vrátil do služby reaktivovaný pensista legionář Josef **Lichnovský** a byl přidělen oběma měšťanským školám jako učitel ruštiny.

1. II. 1946 nastoupil ředitelské místo pensista František **Sitta**, ale již 26. II. 1946 byl místa zpro-

štěn, poněvadž ho zemská školní rada nereaktivovala ze zdravotních důvodů. Na místo ředitelské se opět vrátil František Pokorný.

Loštice vráceny okresu zábřežskému.

20. VII. 1945 byly výnosem okresního školního výboru v Zábřeze obce, mezi nimi také Loštice, které byly po Mnichovu v říjnu 1938 od zábřežského okresu odtrženy a připojeny k okresu litovelskému, vráceny k okresu zábřežskému a školy podřízeny okresnímu školnímu výboru v Zábřeze. Byly to tyto obce: Loštice, Moravičany, Doubravice, Palonín, Žádlovice Pavlov, Radnice, Veselí, Bezděkov a Vranová.

Oprava školní tělocvičny.

O prázdninách 1945 bylo počato s opravou školní tělocvičny. Okna v průčelní stěně byla zazděna a okna v boční stěně byla zvýšena. Desková podlaha byla vybetonována a na beton do asfaltu byly položeny parkety. Pro nedostatek sil pracovních se oprava protáhla i do školního roku.

Školní rozhlasové zařízení bylo doplněno tlampači do všech tříd.

Knihovny žákovská i učitelská byly zrevidovány a byly z nich vyřazeny knihy, které tam byly za okupace nuceně zařazeny a jejichž obsah nebyl v souladu s národní a státní myšlenkou.

Vánoční svátky byly ministrem školství pro nedostatek paliva prodlouženy od 15. XII. do 21. I. 1946.

Vánoční nadílka dětí byla provedena o vánočních svátcích. Žactvo všech škol bylo poděleno peněžitým příspěvkem na obuv a šatstvo. Bylo rozdáno celkem 40.000 Kčs.

ŠKOLNÍ SLAVNOSTI 1945-46.

14.IX.1945 vzpomenuto úmrtí T.G.Masaryka.

29.IX.1945 vzpomenuto ve všech třídách památky všech padlých za svobodu národa.

30.IX.1945 bylo žactvo poučeno o událostech, které vedly v roce 1938 k Mnichovu. Žactvu bylo zdůrazněno stanovisko SSSR, který nám v těžkých dobách zůstal věren a Mnichovské dohody neuznával.

27.X.1945 konala se společná oslava všech škol v sokolském kině. Ředitel František Pokorný měl projev o významu 28.října. Program doplnili žáci recitacemi a zpěvy.

21.II.1946 byla oslava 100. narození Svatopl. Čecha.

23.II.1946 byla ve společném shromáždění upomínková slavnost k uctění památky padlých rudoarmějců a vzpomenuto významu Rudé armády pro naše osvobození. Proslov měl učitel ruštiny Josef Lichnovský.

5.V.1946 konala se v sále Lidového domu společná oslava všech škol, při níž učitelka Anna Bočková promluvila o významu revoluce 5. května a našeho osvobození. Žáci JUK sestavili za vedení učitelů kreslení desku s fotografiemi a jmény obětí okupace z Loštic. Obraz byl pak zavěšen na hlavním školním schodišti.

28.VI.1946 bylo slavnostní ukončení školního roku 1945-1946.

RODIČOVSKÉ SDRUŽENÍ.

V únoru 1946 zahájilo činnost Rodičovské sdružení. Předsedou byl zvolen Josef **Vinkler**, autodopravce, jednatelkou Ludmila **Bieberlová**, rozená Koníčková, manželka šoféra u Pivných, pokladníkem Ladislav **Chyťa**, účetní u Dubských.

MÍSTNÍ A ÚJEZNÍ ŠKOLNÍ RADA.

Ustavující schůze školní rady byla 7.IV.1946. Byli v ní zástupcové školy a učitelstva: Josef **Boček**, Jaroslav **Klein**, Ludmila **Krejčířová**, Bohuslav **Ošťádal**, František **Pokorný**, Marie **Sedláčková**, Edmund **Smékal**, Antonín **Steiger** a František **Žák**.

Zástupci občanstva: Z Loštic: Ludmila **Bieberlová**, Vilibald **Hejný**, Václav **Horák**, Jan **Koukal**, Jan **Linhart**, Josefa **Marxová**, Jan **Neubauer**, Richard **Špička**, Vojtěch **Pozníček**, Stanislav **Veselý**, Jan **Weiser ml.**, Josef **Zdráhal**.

Zástupci občanstva přespolní: Jan **Jílek** z Pavlova-Lechovic, Jan **Krejčíř**, rolník ze Žádlovic, Vladimír **Sedlář**, rolník z Doubravice-Mitrovic, Vojtěch **Pospíšil**, rolník z Palonína.

Předsedou byl zvolen Vojtěch **Pozníček**, jednatelkou, zapisovatelkou M. **Sedláčková**, pokladníkem pro obecné školy Jaroslav **Klein**, pokladníkem pro měšť. školy Josef **Boček**. Správcem školní budovy je František **Pokorný**, ředitel chlapecké měšťanské školy.

Místní a újezdní školní rada se stará pečlivě o potřeby školy: Letos byla opravena tělocvična a opatřena parketami, opravena střecha, žlaby a svody a opatřeno některé nářadí. Pomýšlí se na zavedení ústředního topení.

ROK 1946.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR.

3.I.1946 schválil MNV obecní rozpočet na rok 1946: Řádné hospodaření:

Potřeba	1,539.976	Kčs
Úhrada	486.070	Kčs
Schodek	1,053.906	Kčs
Přirážky	403.690	Kčs
Schodek	650.216	Kčs se uhradí z vyrovnávacího fondu zem. nár. výborem.

Mimořádný rozpočet:

	40.000 Kčs
Slavba lávky v Loužku	150.000 "
Oprava školní budovy	
Projekt na vodovod a kanalisaci	150.000 "
Hasičský sbor	8.000 "
Pozemek či budova pro Kulturní dům	100.000 "
Dlažba Hradské ulice	200.000 "
Celkem	648.000 Kčs

Tato potřeba má býti kryta:

subvencí	200.000 Kčs
mimořádným výtěžkem lesa	100.000 Kčs
výpůjčkou	348.000 Kčs

1.III.1946 bylo v MNV oznámeno, že Ladislav **Winter**, účetní u Pivných a předseda organisace KSČ, který se trvale odstěhoval do Rýmařova, vzdal se členství v MNV a v radě. Antonín **Gärtner** vystoupil z rady. Místo nich nastoupili: do MNV Stanislav **Janči** a do rady Stanislav **Kryl** a Rudolf **Kubica** mladší.

22.1.1946 odpověděl MNV na dotaz ONV v Žábřeze, proč byl zajištěn majetek lékaře MUDra Aloise Valenty, takto:

„Na Váš přípis ze dne 8.1.1946 číslo II.-13063 sdělujeme, že

MUDr ALOIS VALENTA

byl za okupace znám jako kolaborant, který na začátku okupace podnikl u prostějovského oberlandráta akci, aby byl sesazen český starosta v Lošticích a dosazen německý komisař, který se stýkal s vlivnými Němci a známostí s nimi užíval k tomu, aby si s Čechy vyřizoval osobní spory a byl udavač, který se neštítil udávat spoluobčany u činovníků NSDAP.

Na základě těchto známých skutečností byl MUDr Alois Valenta vyšetřující komisí vyšetřen a zajištěn a předán do vazby ONV v Litovli, odkud se podvodným způsobem dostal na svobodu.

Později byl opět zajištěn, ale pomocí partyzánů ⟨ na základě pochybných partyzánských průkazů ⟩ dostal se zase na svobodu.

Poněvadž se jednalo o těžší případ kolaboranta, který má být souzen lidovým soudem, byl rozhodnutím MNV jeho majetek zajištěn. Národním správcem nad jeho majetkem byl jmenován Josef Škrabal. Soupis majetku provedli: člen národního výboru Antonín Gärtner a člen SNB František Vitásek."

31.1.1946 potvrdil ONV v Žábřeze rozhodnutí MNV v Lošticích o vyjmutí těchto osob, za okupace německé národnosti, z opatření proti Němcům: Ludmila Beláčková, Hermina Friedlová,

Františka **Karkulová**, Ludmila **Kirchnerová**, Anna **Kreuzerová**, Karel **Krč**, Marie **Mekisková**, Milada **Mekisková**, Štěpánka **Ohmachtová**, Ida **Přidalová**, Vlastimil **Přidal**, Josefa Smékalová, Bohumila Šolcová, Rudolf **Wolf** a Hermina **Wolfová**.

Zamítnuty byly: Jana **Götzelová** (roz. Blechtová), Marie **Červinková** a Jiřina **Hauková**.

17. II. 1946 uspořádal MNV se všemi stranami Národní fronty na Střelnici velkou schůzi, na které měla projev o posledních událostech a o politické situaci

Anežka Hodinová-Spurná,

poslankyně a místopředsedkyně prozatímního Národního shromáždění.

Ze schůze byl poslán pozdravný telegram presidentu republiky **Dr. Edvardu Benešovi**: „My občané města Loštic, shromáždění na veřejném projevu poslankyně Anežky Hodinové-Spurné, místopředsedkyně prozatímního Národního shromáždění, pořádaném stranami Národní fronty, projevujeme Vám tímto svoji vděčnost za Vaši osvobozitelskou a budovatelskou práci a slibujeme Vám, že věrni programu Národní fronty stojíme pevně za Vámi a vládou naší republiky."

16. III. 1946 usnesl se MNV, aby se ihned počalo s dlažbou Žádlovické ulice, na kterou byl dlažební kámen již několik roků připraven.

3. III. 1946 nařídil ONV v Zábřeze nové označování Němců žlutou páskou na levém rukávě. Dosavadní označení písmenem „N" bylo zrušeno. Pásky dodal bezpečnostní ref. ONV.

OSLAVA I. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ 1946.

4. V. 1946 byla slavnostní schůze MNV v Lidovém domě, na kterou byli pozváni: všichni členové městského zastupitelstva z doby okupace, členové revolučního národního výboru a vedoucí úředníci zásobovací agendy z doby válečné: štábní kapitán Jan **Svoboda**, inspektor finanční pohraniční stráže Otto **Volkmann** a štábní kapitán **Václavík**, který byl za okupace u okresního úřadu v Lilovli, ale do Loštic často dojížděl na různé revise zásobování.

Slavnostní schůzi MNV zahájil jeho předseda Fr. **Pokorný**. Zprávu o činnosti revolučního národního výboru podal Bohuslav **Ošťádal**, zprávu o činnosti nynějšího národního výboru přednesl II. náměstek. starosty Vojtěch **Pozníček**. Na závěr promluvil I. náměstek předsedy národního výboru farář Josef **Malíček**.

5. V. 1946 uspořádal MNV večer o 8. hodině v Lidovém domě **TRYZNU** za oběti okupace. Smuteční projev měl předseda národního výboru František Pokorný. Vzpomínal všech obětí, jejichž fotografie byly vkusně umístěny mezi květinami na jevišti. Následovaly vhodné k tomu recitace, hudba i zpěvy. Pietní tato slavnost měla velmi důstojný průběh a byla velmi četně navštívena.

8. V. 1946 v rámci květnových oslav bylo na Střelnici divadelní představení. **Hanácké divadlo z Kroměříže sehrálo Simonovu hru „Ruští lidé."** Hra byla velmi dobře provedena a setkala se s velkým úspěchem u velmi četného obecenstva.

9.V.1946 uspořádal MNV hlavní den oslav I.výročí Osvobození s následujícím pořadem: 02 hod. na náměstí tábor lidu se vztyčením vlajek československé a SSSR při hymnách a se slavnostním projevem. Pak průvod na Střelnici a tam koncert venku a v sále tanec. Na oboje vstup volný.

Při slavnostní schůzi, MNV 4.V.1945 předány byly hostům děkovné dopisy. Jeden z nich měl následující znění:

„Pan štábní kapitán Jan Svoboda, Hranice, vojenská akademie.

MNV v Lošticích vzpomíná ve své slavnostní schůzi, konané v rámci oslav prvního výročí našeho osvobození, Vaší práce v našem městě v době války a okupace.

Byl jste k nám přidělen a vedl jste po celou dobu války obtížnou agendu zásobovací. Prokázal jste při tom naprostou věrnost české věci, čistotu charakteru a neohroženost vojáka. Stalo se jen náhodou, že jste ušel zatčení, ačkoli jste se zúčastnil odbojové činnosti v našem městě, za kterou Vám hrozila německá persekuce. Používal jste svého úřadu k soustavné podpoře českého lidu v jeho utrpení. Byl jste vzorem českého vojáka, i když jste mezi námi žil v obleku občanském.

MNV plní tímto jen vůli všeho lidu našeho města, když Vám vyslovuje svůj upřímný dík a vděčnost všech, kteří s Vámi u nás v nejtěžších chvílích žili a pracovali.

I.místopředseda MNV: Jos. Malíček v.r.
Předseda MNV: Fr. Pokorný v.r.
II. místopředseda MNV: Vojtěch Pozníček v.r.

Za tento přípis štábní kapitán dělostřelectva Jan Svoboda vřelými slovy poděkoval.

Podobné dopisy předal MNV také s poděkováním za blahodárnou činnost za války a okupace:

Štábnímu kapitánu generálního štábu Václavíkovi, který byl v zásobovacím oddělení u okresního úřadu v Litovli. Často chodil do Loštic na různé kontroly v zásobování a také byl velmi dobrým Čechem. Často nám nebojácně říkával různé zajímavé novinky nejen okresní, ale i širší.

Inspektoru finanční pohraniční stráže Ottovi Volkmannovi, který na podzim 1938 přivedl do Loštic svůj oddíl pohraniční stráže na nové hranice a pak po rozpuštění stráže byl přidělen městskému úřadu. Až do svého zatčení pro odbojovou činnost 28. III. 1944 byl přednostou zásobovacího oddělení. Svoji službu vykonával tak, že po sobě zanechal v Lošticích tu nejkrásnější památku jak u občanstva, tak i u svých podřízených v úřadě, ke kterým patřil jsem také.

Všichni tři zúčastnili se květnových slavností v Lošticích 1946 a bylo na nich vidět, že rádi na Loštice a na pobyt v nich vzpomínají.

26. IV. 1946 byli navrženi v radě MNV tito Němci pro odsun do Německa: Vilhelmina Čujanová a Žofie Škorpíková, Gerda Dvořáková s dcerou, Marie Knirschová s dětmi, Sidonie Kubrová, Anna Ohmachtová, Greta Ohmachtová, Terezie Ohmachtová, Josef Pfau s manželkou, Josef Röhrich a Ferdinand Wottava s manželkou.

SJEDNOCENÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY.

2. V. 1946 konala se schůze MNV za přítomnosti zástupců tělovýchovných spolků: Tělocvičná jednota SOKOL, Jednota československého Orla, Sportovní klub, Junák a odbočka Svazu české mládeže.

Předseda MNV František **Pokorný** zahájil schůzi a přečetl výzvu ministra školství, osvěty a tělesné výchovy Dr Zdeňka **Nejedlého** ke sjednocení tělesné výchovy. Jde o skutečné, organické sloučení spolků a klubů, provádějících základní tělovýchovu, sporty, junáctví a turistiku, v jeden tělovýchovný svaz, který se má dle dohody **Národní fronty** a Ústředního národního tělovýchovného výboru nazývati „**Tělovýchovný svaz SOKOL**". Vrámci tohoto svazu má se dobrovolně prováděti jednotná základní tělesná výchova a všechny sporty, které by měly své samostatné oddíly s úplnou samosprávou technickou i hospodářskou.

Po projevech zástupců spolků, MNV a místní rady osvětové bylo přikročeno k hlasování a zaznamenání stanoviska spolků ke sjednocení.

MNV většinou odhlasoval	ano.
Místní rada osvětová ve zvláštní schůzi jednomyslně	ano.
Tělocvičná jednota Sokol s výhradou, že bude sjednocení provedeno v Sokole	ano.
Odbočka Svazu české mládeže	ano.
Sportovní klub	ne.
Junák	ne.
Jednota českosl. Orla	ne.

V MNV hlasovali proti sjednocení lidovci a národní socialisté. K sjednocení došlo až v roce 1948.

Dr VÁCLAV KUBÍČEK čestným občanem města Loštic byl jednomyslně jmenován 20.V.1946 ve schůzi MNV.

Předseda MNV František Pokorný mu to oznámil tímto dopisem:

„Místní národní výbor v Lošticích jmenoval Vás ve své schůzi 20. května 1946 jednomyslně čestným občanem města Loštic.— Těší mě, že Vám mohu toto usnesení oznámiti se současným blahopřáním k Vašim dnešním osmdesátinám. Děkuji Vám při tom za Vaši práci, kterou jste po celou dobu svého činorodého života věnoval blahu našeho města a jeho občanů.

Do další práce Vám přeji mnoho zdraví a pohody, abyste mohl se ještě dlouho těšiti ze šťastného a zdárného vývoje našeho národa.

Předseda MNV Frant. Pokorný v.r.

Dr. Václav Kubíček, universitní profesor v.v. poděkoval MNV 24.V.1946 tímto dopisem:

„Velectění pánové!

Jmenovali jste mne v zastoupení veškeré obce čestným občanem města Loštic. Je to vzácné vyznamenání, kterým jste mne laskavě poctili. Jako jednoduchý od roku 1889 příslušník obce snažil jsem se v zájmu ostatních různým způsobem pracovat, pokud mi síly stačily.

Zvláště rád vzpomínám početné řady večerů, kdy jsem ze starých památek sledoval, jak se kdysi činili zdejší otcové a pradědové, nyní už v Pánu zesnulí. „Kéž tu po nás tolik zbude, jak po těch, jichž popel dříme, až tu svoje dokonáme, dobojujem, dotrpíme."

Děkuji Vám všem z plna srdce za mimořádné uznání, vůči němuž se pokládám pro další budoucno za dlužníka, a trvám s upřímnou úctou Váš oddaný Dr Václav Kubíček."

K 80. narozeninám Dr Václava **Kubíčka** napsal farář a I. náměstek předsedy místního národního výboru Josef **Maliček** pěkný oslavný článek do **Moravského Severu**:

HISTORIK SEVERNÍ MORAVY OSMDESÁTNÍKEM.

Dne 21. května 1946 dožil se v zátiší své „Chaloupky" v Lošticích 80 let **Msgre Dr. Václav Kubíček**, dlouholetý katecheta měšťanských škol v Lošticích a potom profesor katechetiky a pedagogiky na cyrilometodějské fakultě v Olomouci.

Narodil se **21. V. 1866** v **Žeranovicích** u Holešova, studoval arcibiskupské gymnasium v Kroměříži, po maturitě roku 1885 a bohosloví byl roku 1889 vysvěcen v Olomouci na kněze a ustanoven kaplanem v Lošticích. Loštice staly se jeho hlavním působištěm, ale po dlouhá léta také středem jeho místopisného a historického studia, zahrnujícího do sebe celou severní a částečně i střední Moravu. A to nikoliv pouze studia teoretického v četných archivech a knihovnách, Loštice staly se i východiskem k získání praktických poznatků na kratších a delších cestách jubilantových celým severomoravským krajem.

Historickými událostmi nabité a přece již většinou zapomenuté Lišna a Obersko u Loštic, Bouzov, Žádlovice, Mohelnice, Úsov, Uničov a jiné se svými dosavadními zříceninami nebo zaniklými hrady a zámky měly v P. Kubíčkovi nejen kulturního historika ale i velmi častého pěšího návštěvníka. Nad jejich slávou a úpadkem prosnil a promeditoval mladý loštický kaplan a od roku 1895 katecheta sta a sta hodin. Což divu, že znal a dosud zná každé zákoutí, každý kopec, stezku, ba každý kámen, zvláště v okolí Loštic.

Výsledky tohoto teoretického a praktického studia uveřejňoval jubilant **Dr Václav Kubíček** od roku 1910 v časopise „Hlídka", až roku 1917 překvapil Loštice a ostatní veřejnost knižní publikací **„Z dějin města Loštic."** Knihu přijala literární i odborná kritika velmi příznivě a je hledána zvláště v poslední době jako historický pramen k regionálnímu poznání nejen našeho kraje, ale i jiných míst Moravy, takže se volá po novém jejím vydání. Je tedy jubilant uznávaným historikem nejen města Loštic, ale i celé severní Moravy.

Loštice byly a jsou jubilantovi velmi milé, ba srostl s nimi úplně. Neopustil Loštic ani v roce 1921, když se stal profesorem katechetiky a pedagogiky na CM fakultě v Olomouci a roku 1928 čestným doktorem bohovědy. Dvakrát, třikrát i vícekrát týdně spěchával svým pružným krokem k nádraží do Moravičan, obyčejně pěšky lučinami nebo „podél vody" s kufříčkem v ruce.

V té době byl **Msgre Dr. Václav Kubíček** – vyznamenaný mezitím vysokým vyznamenáním tajného papežského komoří – dávno uznávaná autorita i ve vlastním povolání katechetském. I zde se důkladná příprava teoretická snoubila s originelní praxí. A právě v tom oboru je jubilant jedinečný, neboť z jeho pera vyšly skoro všechny učebnice pro vyučování náboženství ve školách obecných a měšťanských. Jsou to: **Prvouka"** pro nejmenší ve 12. vydání, **„Biblické dějiny"** v 11. vydání, **„Katechismus"** v 5. vydání. Pro bohoslovce a učitele náboženství napsal metodickou učebnici **„Katechetika"** a podrobně vypracované **„Osnovy"** k náboženské výuce.

Výsledky svých školních a kostelních exhort i náboženských promluv uložil jubilant v 5 knihách svých **„Kázání."** Při novém vydání arcidiecésního **„Kancionálu"** byl Msgre spolupracovníkem. Z pracovny své loštické „Chaloupky" posílal sta článků do různých časopisů katechetických, vychovatelských anebo jiných a činí tak dosud. Ve všem originalita slova, slohu i směru, lidovost, životnost, stručnost, plastika, zrno bez plev. Inu, Mistr.

A přece nejraději se vrací jubilant ke své první lásce, k historii města a kraje. V jeho dílně vždy

ještě najdeš vedle starých listin a spisů nedopsaný rukopis a namočené péro, tužku červenou a modrou. Jeho ukazováček hrábne každou chvíli do kapsy u vesty pro miniaturní tužtičku k příležitostní poznámce.

Nevystupuje už jako dříve za mlada na vysoké hory, nechodí už na daleké procházky, ty koná ve své zahradě, pracuje už méně hodin, pracuje jen pomaleji, ale pracuje stále a důkladně! Stříbrný kmet, kněz a literát, kdysi redaktor studentského časopisu „Vesna", později v bohosloví kritik beletrie v brněnské „Hlídce"... rád by dal Lošticím ještě jednu větší publikaci a snad už poslední literární památku z dějin měšťanských domů loštických. Dej mu k tomu Pán Bůh ještě hodně zdraví a další svěžesti těla i duše na mnoho roků!

Josef Maliček.

Dr RICHARD FISCHER

18. VI. 1946 poslal místnímu národnímu výboru tento přípis:

„P.T. Místní národní výbor v Lošticích.

Mínil jsem vydati tiskem pokračování III. a dalších dílů svého spisu „**Loštice ve svém národním, hospodářském, kulturním a sociálním vývoji od roku 1848 do 1948**", abychom mohli veřejnosti podati celkový obraz činnosti v Lošticích za dobu sta let. Za dvě leta bude náš národ vzpomínati svých politických počátků, a tu myslím, že období let 1888, kdy přešly Loštice do české správy, tedy 60 let, nebude pro naše město hanbou, naopak dokladem pilné práce.

Ale poměry tiskové jsou dnes takové, že není možno pomýšleti na vydání díla tiskem. Aby se má dlouholetá práce neztratila, předávám ji našemu městu, aby ji zatím uložilo do archivu, kde by byla přístupna jen spolehlivým osobám, které by se o ni zajímaly. Jsem rád, že se mi podařilo zachrániti mnoho zpráv o rodišti, které zub času ponenáhlu zničí.

Nejsem historikem, snad mohlo být dílo lepší, ale já jsem měl v prvé řadě namysli, sebrati látku

pro řádný dějepis města Loštic. Konal jsem práci ve volném čase, ale s opravdovým zájmem a láskou k rodišti a prosím, abyste také s láskou práci přijali, opatrovali a zachovali.

Dr Richard Fischer,
em. advokát
v Olomouci, t.č. Loštice.

VOLBY DO NÁROD. SHROMÁŽDĚNÍ

26.V.1946 konaly se v celé republice volby do Ústavodárného Národního shromáždění. V Lošticích bylo při nich odevzdáno celkem 1757 lístků, z nichž bylo prázdných málo, jen 2.

Jednotlivé politické strany obdržely:

Komunistická strana Československa,	462 hl.
Československ. strana sociálně demokratická	507 hl.
Československ. strana národně socialistická	292 hl.
Československ. strana lidová	494 hl.

OBNOVENÍ MNV.

Dle výsledku voleb byly obnoveny místní okresní a zemské národní výbory. I v Lošticích byl MNV obnoven dle výsledků voleb do Ústavodárného Národního shromáždění. Z 30 členů národního výboru dostaly:

Komunistická strana	8 členů,
Sociálnědemokratická strana	9 členů,
Národně socialistická strana	5 členů a
Lidová strana	8 členů.

14.VII.1946 USTAVENÍ MNV.

Členové místního národního výboru, jak si je jednotlivé organisace politických stran zvolily, byli následující:

Za KSČ: Bohuslav **Ošťádal**, Rudolf **Kubica**, Stanislav **Kryl**, František **Rmot**, Richard **Špička**, Ladislav **Portyš**, Marie **Hodinová** a Rud. **Tesner**.

Za soc.-dem.: Frant. **Pokorný**, Josef **Veselý**, Rudolf **Přichystal**, František **Krobot**, Aug. **Mrázek**, František **Běhal**, Josef **Kriegel**, Josef **Šulák** a Ludmila **Bieberlová**.

Za Lid.: Josef **Malíček**, Jan **Rosulek**, František **Linhart** ml., Josef **Silberský**, Jan **Karkoš**, Alois **Rotter**, Jan **Muzikant** a Frant. **Vaňhara**.

Za nár. soc.: Vojtěch **Pozníček**, Jan **Sršeň**, Jaromír **Opravil**, Miroslav **Marek** a Ludmila **Krejčířová**.

Ustavující schůzi zahájil dosavadní předseda MNV Frant. **Pokorný**, jenž vzal do slibu členy. Pak přikročeno k jmenování členů komise, řídící volbu složek MNV. V komisi byli: Za KSČ Rudolf **Kubica**, za SD Josef **Kriegel**, za NS Jaromír **Opravil** a za L František **Linhart**. Schůzi dále řídil předseda komise Jos. **Kriegel**.

Strana lidová a Nár. socialistická se sdružily a zvolily I. náměstka Vojtěcha **Pozníčka**.

Strana Komunistická a Soc. demokratická zvolily předsedu MNV Františka **Pokorného** a II. náměstka předsedy MNV Bohusl. **Ošťádala**.

V radě byli: Za KSČ: Boh. Ošťádal, Stan. Kryl a Marie Hodinová. – Za Soc.dem.: Fr. Pokorný, Jos. Veselý a Rud. Přichystal. – Za Lid. a Nár. soc. Vojtěch Pozníček, Josef Malíček, František Linhart a František Vaňhara.

6.VII.1946 oslava M.JANA HUSA.

Místní národní výbor spolu s Místní radou osvětovou pořádali oslavu M.Jana Husa 6.VII.1946.

Od 19. do 20.hodiny byl na náměstí koncert. O 20.hodině byla vztyčena státní vlajka za zvuku státní hymny. Pak měl slavnostní projev československý farář Vilém **Hýbl**. Následoval chorál „Kdož jste boží bojovníci," po něm průvod k hranici při obecní silnici pod křížem. Hranice byla zapálena při písni „Hranice vzplála." Když hranice dohořela, vrátilo se obecenstvo v obrovském průvodu na náměstí, kde po spuštění státní vlajky byl rozchod.

Koupě pozemku v Podolí.

21.VII.1946 koupilo město Loštice od manželů Jana a Aloisie **Zatloukalových** v Podolí role, parcelní číslo 268/4a 269/1 v Podolí, vložka číslo 80 za kupní cenu 13.000 Kčs.

ODSUN LOŠTICKÝCH NĚMCŮ.

29.VIII.1946 byl proveden odsun Němců z Loštic, zatím do sběrného tábora v Mohelnici.

Moravský Sever otom přinesl počátkem srpna tuto zprávu:

„**Odsun Němců z Loštic** byl proveden dne 29.července 1946. Bylo jich odvezeno 21: Vilémina **Čujanová**, Žofie **Skorpíková**, Gerda **Dvořáková** starší a mladší, 10 členů rodin **Ohmachtů**, Leopold **Ričkа**, bývalý četník, Gustav **Scholz**, žena a dítě, Anna **Doláková**, Ferdinand a Filomena **Wottavovi**. Němec Josef **Pfau** prohlásil, že nepojede a nejel. Bruno **Hauk** odjel, ale druhého dne se vrátil. Potéhlásil rozhlas, že Němci ze smíšeného manželství nebudou odsunuti, a Bruno **Hauk** se vrátil, neboť má manželku Češku, s níž se oženil již za války s Německem. V nejbližší době se čeká odsun ostatních Němců z Loštic."

1.VIII.1946 bylo v MNV sděleno, že Karel **Pivný**, továrník v Lošticích, věnoval městu Lošticích částku 200.000 Kčs na pořízení **sanitního auta** a na vybavení **záchranné stanice.**

8.VIII.1946 jednal MNV **o kanalisaci v Žádlovské ulici** ve spojení s dlážděním. Někteří občané ze šetrnosti soudili, že zděný kanál je ještě dobrý a že jeho oprava není nutna. Usneseno bylo, aby byl kanál prohlédnut znalci. Těmi bylo zjištěno, že není v pořádku a že je třeba zděný kanál nahraditi betonovými rourami. To se také stalo.

8.VIII.1946 usnesl se MNV zříditi na Trávníku za Žádlovickou ulicí **hřiště s pískovištěm** pro nejmenší děti. Zároveň bylo usneseno, aby lesní odbor upravil prostranství vykáceného **borového (t.zv. Židovského) lesa** na okrasný park.

4.X.1946 schválil MNV **rozpočet na r.1947.**

Celková potřeba řádného hospodář. 3,032.748·–
Celková řádná úhrada 445.800·–
Schodek 2,586.948·–
Úhrada přirážkami 403.680·–
O úhradu neuhraženého schodku 2,183.268·–
bude požádán ŽNV-zemský národní výbor.

4.X.1946 jednal MNV **o stavbě garáží** pro autobusy ČSD a pro sanitní auta. Ředitelství ČSD i požádalo o zřízení garáží pro autobusy ČSD. Vzhledem k významu, jaký má pro město Loštice udržení pravidelného autobusového spojení s nádražím i s obvodem vranovským, bylo jednomyslně usneseno žádosti ředitelství ČSD vyhověti.

Rada MNV byla zmocněna provésti stavbu na pozemku za novým chudobincem. 150.000 Kčs nákladu uhradí se výpůjčkou.

4.X.1946 usnesl se MNV, na základě četných žádostí z řad občanstva, požádati ředitelství ČSD v Olomouci, aby **autobus do Moravičan** jezdil také v neděli a ve svátky.

4. X. 1946 se vzdala členství v MNV a v radě Marie **Hodinová**, rozená Švecová z čísla 31 na Trávníku, manželka předsedy revolučního národního výboru, s kterým se trvale odstěhovala z Loštic do Mohelnice.
Místo ní nastoupil do rady MNV František **Rmot**, malíř na Trávníku číslo 27, který se po Marii Hodínové stal zásobovacím referentem.

26. XI. 1946 protokolárně byla předána znárodněná loštická **elektrárna** Východomoravským elektrárnám.

29. XI. 1946 oznámil ONV - okresní národní výbor v Zábřeze místnímu národnímu výboru, že ministerstvo vnitra zrušilo splatnosti od 1. XII. 1946 zákaz **pro Němce** používati veřejných dopravních prostředků.

8. VIII. 1946 byly ustaveny komise v MNV a nově rozděleny referáty v radě MNV:
1. finanční: Rudolf **Přichystal**,
2. lesní: František **Linhart**,
3. hospodářský: Stanislav **Kryl**,
4. školní: Vojtěch **Pozníček**,
5. kulturní: Bohuslav **Oštádal**,
6. bezpečnostní: František **Vaňhara**,
7. bytový: František **Vaňhara**,
8. sociální: Josef **Maliček**,
9. zásobovací: Marie **Hodinová**,
10. správa německého majetku: Josef **Veselý**,
11. stavební: Jan **Sršeň**.

8. VIII. 1946 bylo na žádost občanů z Moravičanské ulice usneseno jednomyslně pojmenovati ulici odbočující z Moravičanské ulice k řece Třebůvce jménem „**Bezručova ulice**."

NĚKTERÉ ZÁKONY A NAŘÍZENÍ.

21.II.1946 byl vydán zákon **o obnovení univer. sity v Olomouci:**

„Prozatímní Národní shromáždění Republiky Československé, chtějíc odčiniti nepřátelské akty rakouských vlád proti starobylé universitě olomoucké, usneslo se na tomto zákoně:

§1. Starobylá universita v Olomouci se obnovuje v plném rozsahu jako československá státní universita v Olomouci s fakultami: bohoslovec-kou, právnickou, lékařskou a filosofickou a bude se nadále nazývati **Universita Palackého.**

§2. Fakultě bohoslovecké se ponechává p pojmenování **Cyrilometodějská fakulta bohoslovecká.**

17.IV.1946 vyhlásil ministr financí **ražbu a vydání mincí po 1 Kčs.**

Razí se ze spěže niklové, smíšené v poměru 20 dílů niklu a 80 dílů mědi. Z 1 kg se razí 222 kusy korun o průměru 21 mm.

Na líci je malý státní znak a kolem něho nápis Republika Československá a letopočet ražby.

Na rubu jest obraz klečící ženy, která drží v levici snop klasů se srpem a pravicí si stírá s čela pot. Vedle ní je malá ratolest lipová a označení „1". Pod obrazem je jméno autorovo O.Španiel.

15.V.1946 byl vydán zákon **o dávce z majelku a z majetkového přírůstku.**

Rozhodným dnem pro přihlášení majetku je 1.1.1939, ke kterémuž dni se určí počáteční stav majetku, a 15.XI.1945, ke kterémuž dni se určí konečný stav majetku.

Majetkem se rozumí:

a) zemědelský a lesní (pozemky, budovy, stroje, nářadí a dobytek),

b) pozemkový a domovní (stavební pozemky, domy a zahrady),

c) výdělečný a
d) jinaký (platidla, vklady včetně úroků, cenné papíry, podíly, pohledávky, nároky ze životního pojištění, drahé kovy, drahokamy, perly, předměty umělecké a přepychové, sbírky mincí, známek a jiné.)

U majetkového přírůstku se základ sníží pro poplatníka o 20.000 Kčs, pro manželku o dalších 20.000 Kčs a o 5.000 Kčs za každého dalšího příslušníka.

U majetku se základ sníží o 150.000 Kčs pro poplatníka, o 150.000 Kčs pro manželku a o 50.000 Kčs za každého dalšího rodinného příslušníka.

Sazba dávky z přírůstku:

z prvních	5.000·–	5%	z dalších	40.000·–	50%
z dalších	10.000·–	10%	z dalších	50.000·–	60%
z dalších	10.000·–	20%	z dalších	100.000·–	70%
z dalších	20.000·–	30%	z dalších	100.000·–	80%
z dalších	30.000·–	40%	z dalších	200.000·–	90%

z dalších částek 100%

Sazba dávky z majetku:

z prvních	200.000·–	5%	z dalších	500.000·–	12%
z dalších	300.000·–	7%	z dalších	600.000·–	15%
z dalších	400.000·–	9%	z dalších	2,000.000·–	18%

at. d.

Dávky se mohou platit hotově, vklady volnými i vázanými a cennými papíry.

26.IV.1946 bylo vydáno vládní nařízení, jímž se zavádí **letní čas** od 6.V.1946 do 7.X.1946. 6.V. o 2. hodině středoevropského času se hodinové ručičky pošinou na 3. hodinu a 7.X. zase naopak se hodiny o 3. hodině ručičkami upraví na 2. hodinu.

16.V.1946 byl vydán zákon **o jednotné odborové organisaci ROH** (revoluční odborové hnutí.)

27.VIII.1946 bylo vydáno vládní nařízení, kterým se vydává **statut pedagogických fakult** a určuje **studijní doba učitelů**. Povinná studijní doba na pedagogických a po případě na jiných

universitních fakultách a vysokých školách se určuje pro kandidáty učitelství škol mateřských na 4 semestry, pro kandidáty učitelství škol obecných a měšťanských na 6 semestrů a pro kandidáty na školách středních a odborných na 8 až 10 semestrů. Pro přechodnou dobu se studijní doba zkracuje pro kandidáty škol mateřských na 2 a škol obecných na 4 semestry.

27.XI.1946 bylo vydáno vládní nařízení, kterým se na dobu od 1.XII.1946 do 23.II.1947 zavádí **zimní čas.** Hodiny půjdou v té době o 1 hodinu později.

20.XII.1946 byl vydán zákon, kterým se upravuje **svátkové právo:**

§1. Státně uznanými svátky jsou: Nový rok, 6. leden, Velký pátek, Nanebevstoupení Páně, Božího Těla, 29. červen, 15. srpen, 1. listopad, 8. prosinec, Hod Boží vánoční 25. prosince a 26. prosinec.

§2. Památnými dny Československé republiky jsou: 7. březen, 1. květen, 5. a 6. červenec, 28. září a 28. říjen.

Pro státně uznané svátky a památné dny platí ustanovení o nedělích. Po dobu, kdy toho vyžadují hospodářské zájmy státu, neplatí ustanovení o nedělích pro tyto dny: 6. leden, Velký pátek, Nanebevstoupení Páně, Sv. Petra a Pavla (29. červen), 8. prosinec, 7. březen a 28. září.

ZÁSOBOVÁNÍ V ROCE 1946.

Ceny potravin na počátku roku 1946:
1 kg chleba 5 Kčs, 1 rohlík 60 hal., 1 kg masa 46-55 Kčs, 1 kg sádla 74 Kčs, 1 kg másla 94 Kčs, 1 kg umělého tuku 43-, 1 kg mouky 7 Kčs, 1 kg krupice 7·20 Kčs, 1 kg soli 5·20 Kčs, 1 kg cukru 15·70 Kčs, 1 kg tvarohu 25 Kčs.

V březnu 1946 počalo se prodávati zboží na body od **UNRRY.** Na potravinových lístcích kromě obyčejných ústřižků býval různý počet bodů. Na každé to zboží byl stanoven určitý počet bodů.

Mezi jiným se na body prodávalo: luštěniny, těstoviny, kroupy, ovesné vločky, různé kaše, sušené mléko, kondensované mléko, masové konservy v mnoha druzích a v různých přikrmech, rybí konservy, ovocné konservy, cukrovinky, čokoláda, vojenské balíčky i s cigaretami atd. atd. Tím bylo velmi zlepšeno zásobování.

UNRRA — to jsou začáteční písmena anglických slov: Správa Spojených národů pro hospodářskou pomoc a obnovu — byla organisace 48 národů. Naše republika byla jejím členem. U nás byl v jejím čele Alexejev.

Do konce září 1946 bylo k nám dovezeno asi 80% zboží určeného pro nás, celkem 1,201.844 tun. Z toho bylo: zboží pro výživu 686.296 tun,
zboží pro ošacení 42.001 tun,
zboží pro zdravotnictví 7.880 tun,
zboží pro zeměd. obnovu 164.629 tun,
zboží pro průmysl 301.037 tun.

22. V. 1946 byla upravena povinná **dodávka ovoce.** Pěstitelé si mohli ponechati ze své úrody pro potřebu vlastní domácnosti: 100 kg třešní nebo višní, 100 kg ostatního peckovitého ovoce, 100 kg jádrového ovoce, jablek a hrušek a 50 kg drobného ovoce.

Samozásobitelská dávka chlebového obilí byla zvýšena na 20 kg z 18 kg na osobu a období.

Výkupní ceny obilí ze sklizně 1946 za 100kg:

Pšenice dle jakosti 350 až 360 Kčs, **žito** 355–360 Kčs, u obojího obilí při dodávce do 31. VIII. 1946 ještě přídavek 20 Kčs na 100 kg.
Ječmen krmný 270 až 289 Kčs, sladařský 321–341 Kčs, výběrový 360 Kčs. **Oves** 276 až 283 Kčs.
Hrách 559 až 643 Kčs. **Čočka** 694 a 771 Kčs.
Mák 1500 Kčs.

V srpnu 1946 bylo zrušeno nařízení, dle něhož musil[na] zemědělec žádati okresní úřad o povolení, aby si mohl koupiti **sele na kmení.**

Od září 1946 dostávaly **ženy po porodu** po 8 období (po 4 týdnech) kromě normálních dávek potravin ještě 4200 g krupice, 500 g másla, 500 g masa na období a denně ½ litru egalisovaného, nejméně se 2½ % tuku, mléka.

Dávky potravin v prosinci 1946:

	do 6 let	6–12 let	12–20 let	dospělí
Chléb a pečivo	6000 g	10.500 g	14.500 g	13000 g
Maso	1200 "	1900 "	2500 "	2000 "
Máslo	600 "	250 "	250 "	140 "
Sádlo	—	240 "	240 "	240 "
Umělý tuk	—	350 "	350 "	325 "
Cukr	1400 "	1650 "	1650 "	1400 "

Samozásobitelské dávky: Obilí 20 kg na osobu a období, maso a sádlo z domácích porážek děti do 6 roků 2 kg, ostatní 4 kg na období.

Němci měli tyto dávky potravin:

Děti do 6 roků: Chleba 4750 g, másla 500 g, poživatin 300 g, cukru 1200 g a mléka na den ¼ litru. Ostatní na 6 roků: Chleba 7750 g, poživatin 300 g másla 80 g, umělého tuku 210 g, cukru 1200 g, vše na období.

V ROCE 1946 SE VYSTĚHOVALI Z LOŠTIC DO POHRANIČÍ:

Mojmír **Blažek**, dělník, narozený 4.XII.1908 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Stanislav **Blažek**, tovární dělník, nar. 6.XI.1913 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Antonín **Drkoš**, malíř a natěrač, nar. 6.VII.1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Richard **Drkoš**, dělník, narozený 7.X.1914 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Vladimír **Dufek**, strojní zámečník, nar. 20.XI.1921 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Josef **Gärtner**, bodinář, narozený 11.III.1921 v Lošticích, odstěhoval se do **Hanušovic**.

František **Hacar**, obchodní zástupce, nar. 24.III.1906, odstěhoval se do **Temenice** u Šumperka.

Jaroslav **Havelka**, šofér, narozený 21.VIII.1908, odstěhoval se do **Chebu**.

Eduard **Kryl**, úředník v hosp. družstvu, nar. 10.III.1900, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Vincenc **Kunc**, rolník, narozený 17.IX.1914 v Podolí, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Josef **Laštuvka**, dělník, narozený 19.III.1921, odstěhoval se do **Bruntálu**.

Jan **Kindl**, tovární dělník, nar. 21.VIII.1880 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Antonín **Klein**, obchodní příručí, nar. 18.IV.1908 v Lošticích, odstěhoval se do **Krnova**.

František **Kneibel**, dělník, narozený 5.X.1900, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Alois **Kovář**, tovární dělník, narozený 20.X.1886, odstěhoval se do **Mohelnice**.

Jan **Kozička**, tesař, narozený 5.XI.19.. v Lošticích,

odstěhoval se do **Mohelnice.**

Valentin **Obrodovský,** obchodník, narozený 25.VIII. 1900 v Lošticích, odešel do **Mohelnice.**

František **Panák,** zedník, narozený 30. VII. 1913, odstěhoval se do **Mohelnice.**

Štěpán **Penkala,** obchod. příruční nar. 16. IX. 1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Šumperka.**

Alois **Ptáček,** dělník, narozený 5. XI. 1901, odstěhoval se do **Lišnice.**

Stanislav **Reif,** holič, narozený 12. I. 1925 v Lošticích, odstěhoval se do **Červené Vody.**

Karel **Rosůfek,** zámečník, nar. 19. XI. 1906 v Lošticích, odstěhoval se do **Chebu.**

Jaroslav **Svozil- Itrnička,** úředník spoř. nar. 5. I. 1909, v Lošticích, odstěhoval se do **Šumperka.**

Karel **Štencl,** kolář, narozený 9. IV. 1905 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice.**

Emil **Švanda,** úředník důchod. kontr., nar. 17. VII. 1906, odstěhoval se do **Mohelnice.**

Viktor **Schneider,** školník, nar. 16. V. 1914 v Lošticích, odstěhoval se do **Hanušovic.**

Josef **Ulrich,** nastrojář, nar. 18. III. 1916 ve Vlčicích, odstěhoval se do **Mohelnice.**

Josef **Vachutka,** správce lomu, narozený 23. IV. 1906, odstěhoval se do **Úsova.**

František **Vařeka,** zedník, nar. 21. V. 1922 v Lošticích, odstěhoval se do **Lišnice.**

Ladislav **Winter,** tovární účetní, narozený 8. VII. 1907, odstěhoval se do **Rymařova.**

František **Vykydal,** nástrojář, nar. 4. VII. 1915 v Lošticích, odstěhoval se do **Mohelnice.**

Stanislav **Zapletal,** malíř a natěrač, narozený 11. XI. 1921 v Lošticích, odstěhoval se do **Bílého Potoka u Jeseníku.**

V ROCE 1946 ZEMŘELI:

12.I. Josef **Grygar**, dělník, narozený 4.VI.1865.

2.II. Josefa **Lilková**, dělnice, byla za okupace uvězněna na udání zrádce Gongola za to, že odešla z nucené práce v Německu. Následkem útrap v žaláři onemocněla a zemřela.

18.II. Josef **Schwarz**, rolník ve výměně, narozený 23.I.1863. Ačkoli byl rodem Němec a česky špatně mluvil, bratr pověstného Aloise, nejen že se za okupace za Němce nepřihlásil, dokonce proti Němcům vystupoval.

26.III. Alexandr **Leiner**, bývalý zahradník v zámku v Žádlovicích, narozený 27.IV.1875, přišel na odpočinek do Loštic, kde si koupil bývalou německou školu. Tato byla postavena v roce 1915, ale roku 1919 byla zavřena. Památkou na něho je parčík na náměstí, který vysazoval v roce 1939.

13.I. Josefa **Heidenreichová**, dcera rolníka Mořice Heidenreicha, číslo 38, naroz. 15.III.1895. Byla význačnou pracovnicí sokolskou. Bývala náčelnicí v sokolské jednotě v Lošticích, náčelnicí sokolského okrsku loštického, od roku 1938 také náčelnicí sokolské župy Severomoravské. Při hromadném zatýkání činovníků sokolských 8.X.1941 byla také zatčena a vězněna v Olomouci 30 dní. To jí také na zdraví uškodilo, od té doby byla nemocna.

26.IV. Josef **Vlček**, soukromník, narozený 22.II.1874. Říkali mu Amerikán. Byl řadu roků v Americe, odkud si dovezl slušný majetek.

28.IV. Aloisie **Badalová**, matka účetního u firmy K. Karafiát, narozená 7.II.1880.

28.V. Rozálie **Petříková**, vdova výměnice, narozená 22.VIII. 1948. Nejstarší občanka v Lošticích, skoro 98 roků stará.

21.VI. Maxmilian **Fiala**, poštovní revident v.v., narodil se v Lošticích 18.VII. 1876. Byl synem poštmistra a posledního německého starosty v Lošticích. Dlouhá léta byl poštmistrem v českých Klimkovicích, kde se úplně počeštil, takže se ani za okupace k Němcům nehlásil. A bylo na něho silně útočeno se strany Němců. I jeho sestra Sidonia (kdysi Zdeňka) Kubrová chtěla, aby šel s nimi.

5.VII. Terezie **Krejčová**, vdova po stolaři, narozená 15.XI. 1874.

11.VII. Jaroslav **Nesvadbík, JUC**, obchodník pozastavení vysokých škol na podzim 1939, narodil se 2.III. 1911. Syn Františka Nesvadbíka, ředitele měšťanské školy v.v., vnuk Rudolfa Schönhöffera, obchodníka a prvního českého starosty města Loštic po vítězných volbách roku 1888. Byl horlivým členem divadelního odboru Sokola, herec a dekoratér, pilný sokolský cvičenec, při zastavení sokolské činnosti v roce 1941 byl místo náčelníkem jednoty. 28.III. 1944 byl gestapem zatčen a prošel pak velkým utrpením. Místa: Olomouc, Terezín, Vratislav a Cvikava v Sasku mluví zamnoho slov. S podlomeným zdravím spěchal ke svým drahým, ale domů nedošel. Déle než rok léčil plicní chorobu, až konečně zákeřné nemoci podlehl.

22.VII. Karel **Hacar**, mlynář, narodil se v Litovli 28.XI. 1899. Býval činovníkem hasičského sboru, horlivým členem Nár.gardy a fašistou.

31. VII. Rajmund **Doležel**, zednický polír na odpočinku, narodil se v Červené Lhotě 12. II. 1866. Byl jedním z předních členů strany sociálně demokratické a dlouhá léta byl za ni v městském zastupitelstvu.

29. VII. Josef **Fritscher**, domkář ve Vlčicích, narodil se 27. IV. 1871. Byl uvědomělý, rozšafný, pokrokový písmák.

26. VIII. Tomáš **Starožuk**, sedlářský dělník, narozený 30. VIII. 1890 na Ukrajině. Za I. světové války byl zajat a domů se nevrátil, usadil se v Lošticích.

7. X. František **Bobek**, výměnkář, naroz. 10. X. 1863.

27. X. Amalie **Keslarová**, roz. Bezděková, narodila se v Rovensku 15. IX. 1882, vdova po kováři.

18. XI. Teodor **Rosa**, četnický strážmistr v. v., nar. 22. XI. 1867.

20. XI. Miroslav **Kulhánek**, rolnický syn, narozený 22. III. 1926, byl zabit v lese kladou při odvážení dřeva.

26. XI. Alois **Škoda**, vrchní oficiál ČSD, narozený 26. IX. 1882. Byl za stranu národně socialistickou členem MNV.

23. XII. Anna **Lindušková**, vdova podělníku, narozená 13. I. 1870.

28. XII. Marie **Jahodová**, dělnice, v chudobinci, narozená 15. IV. 1866.

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1946-1947:

DÍVČÍ OBECNÁ:

Třída:	Počet žákyň:	Třídní učitelé:
I.	29	Josefa Marxová.
II.	30	Antonín Steiger, ředitel.
III.	16 děvčat v III. třídě chlapecké	
IV.	28	Vlasla Kleinová.
V.	26	Jaroslav Tilcr.

Ručním pracem vyučovala Jiřina **Hřivnová**.
Náboženství řím. katol. učil v I. třídě farář Josef **Maliček**, v ostatních třídách kaplan Karel **Hradilik**.
Náboženství československému učil ve všech třídách katecheta Jan **Kopa**.
Všechny žačky se přihlásily za členky Československého Červeného kříže s příspěvkem 6 Kčs.
Na vánoce bylo poděleno 74 žaček. Žákům všech škol bylo rozděleno skoro 50.000 Kčs.

Vlasta Kleinová, rozená Krejčová, narodila se ve Svatobořicích u Kyjova 16. VI. 1910. Vystudovala 8 tříd reálného gymnasia v Kyjově a absolvovala pedagogickou akademii v Brně. Učitelskou službu konala na Kyjovsku ve Strážovicích, ve Svatobořicích, v Kyjově, v Milaticích a zase ve Svatobořicích. Roky 1937 a 1938 působila na Hlučínsku v Bolaticích do 28. II. 1939. Pak se vrátila na okres kyjovský, kde učila postupně v Bohuslavicích, ve Vlkoši, v Kyjově, v Bohuslavicích, v Kyjově. 1. IX. 1946 nastoupila po provdání se za učitele Jaroslava Kleina v Lošticích.

Jiřina Hřivnová, rozená Ošťádalová, narodila se v Lošticích 19. VIII. 1911. Vychodila 4 třídy měšťanské školy v Lošticích, 2 roční rodinnou školu v Prostějově a učitelský ústav v Žatci. V roce 1932 nastoupila místo učitelky domácích nauk v Šumvaldě u Uničova. 1. X. 1938 nastoupila mateřskou dovolenou a 31. X. 1939 byla jako vdq-

ná propuštěna ze školní služby. Až v lednu 1946 byla znova přijata do služby a ustanovena byla v Lošticích.

CHLAPECKÁ OBECNÁ:

Třída:	Počet žáků:	Třídní učitelé.
I.	21	Jaroslav Klein.
II.	30	František Žák, ředitel.
III.	31 (16 děvčat)	Anna Bočková.
IV.	31	Leopold Hřivna.

Náboženství vyučovali ti, co na škole dívčí obecné.

DÍVČÍ MĚŠŤANSKÁ:

Třída:	Počet žákyň:	Třídní učitelé:
I.	24	Štěpán Kristen.
II.	14	v II. třídě chlapecké.
III.	30	Ludmila Krejčířová.
IV.	21	Růžena Ošťádalová.
KURS	22	Bohuslav Ošťádal.

Kromě třídních učitelů vyučovali: Edmund S Smékal, ředitel, Josef Lichnovský (ruštině), Štěpánka Drkošová (ručním pracem a domácím naukám), Karel Hradilík (náboženství katolickému a Jan Kopa (náboženství československému).

V září 1946 vypomáhaly žačky **při sklizni bramborů** v žádlovickém dvoře, kde byl **nedostatek pracovních sil.**

V měsíci únoru a březnu podáváno bylo ohlavní přestávce žactvu všech škol **kakao.** Vyvařilo se ho 49 kg z daru americké pomoci.

Ve dnech 21. až 24. dubna 1947 sázely žačky měšťanské školy v loštickém lese stromky. Zasadily na 8000 sazenic smrků, olší a buků.

Žačky dívčí měšťanské školy nasbíraly ve školním roce 1946-1947: **422 kg** kostí, **829 kg** papíru, 32 kg gumy a 600 kg textilií.

CHLAPECKÁ MĚŠŤANSKÁ:

Počet žáků ve třídách:

Třída: I. 31 chlapců
III. 38 chlapců + 14 děvčat - pobočka
IV. 31 chlapců
Kurs 24 chlapců

Učitelský sbor: Ředitel František **Pokorný**, Anežka **Ambrožová** učila I. odbor, Antonín **Furmánek** III. odbor, Josef **Klimeš** III. odbor, Vincenc **Suchomel** I. odbor, Josef **Boček** II. odbor, Josef **Lichnovský** učil ruštině.

Náboženství katolickému vyučoval v I. pololetí kaplan František **Hrnčiřík**, který byl v listopadu promován na doktora theologie a 1. II. 1947 byl ustanoven katechetou v Ostravě. V II. pololetí učil místo něho farář Josef **Malíček**.

Náboženství československému vyučoval katecheta Jan **Kopa**.

V únoru až dubnu 1947 bylo všem žákům podáváno v přestávce po 2. vyučovací hodině 1/4 litru mléka nebo kakaa a rohlík. Stravováno bylo celkem 107 žáků z chlapecké měšťanské školy. Celkové vydání na to **stravování** bylo 10.667 Kčs. Ministerstvo školství na to přispělo částkou 7.296 Kčs, 2.000 Kčs věnovalo Rodičovské sdružení a naturálií bylo darováno za 1200 Kčs.

Na konci školního roku byly konány **výlety**: I., III. a IV. třída jely autobusem do Brna a do Moravského Krasu, jednoroční učebný kurs vykonal výlet do Babiččina údolí.

50 LET MĚŠŤANSKÉ ŠKOLY.

Ve školní kronice čteme: „16. června 1946 byl zahájen „Týden dětské radosti" jubilejní slavnosti 50 letého trvání měšťanské školy. Dopoledne byla ve školní kreslírně schůzka žáků a žákyň, na které měl proslov ředitel Edmund Smékal. Vystaveny byly fotografie tříd a učitelstva a seznamy absolventů od počátku školy. Odpoledne byla slavnost pro školní děti s pestrým pořadem. Děti byly pohostěny cukrovinkami, koláči, kávou a párkami."

Před slavností přinesl Moravský Sever články od obou ředitelů měšťanských škol: Františka Pokorného a Edmunda Smékala.

František Pokorný napsal:

50 let měšťanské školy v Lošticích.

Snaby o zřízení měšťanských škol v Lošticích můžeme sledovati již od roku 1881. V té době byly na severní Moravě tři německé školy měšťanské, česká však žádná. Po léta byla pak vedena v českém tisku kampaň za českou měšťanskou školu na severní Moravě a za nejvhodnější místo pro ni byly souhlasně označovány Loštice.

Dokud však byla v Lošticích správa obecní německá, nemohla se tato otázka zdárně vyřešit. Obrat nastal, když se roku 1889 dostala k veslu česká většina. V čele města byl postaven prozíravý a statečný starosta Rudolf Schönhöffer. Za jeho vedení svádělo město opravdový zápas s německým zemským výborem a s německou zemskou školní radou. Po dlouhém zdráhání bylo konečně povoleno otevříti počátkem školního roku 1895/6 měšťanskou školu chlapeckou. Otevření dívčí měšťan-

ské školy povoleno nebylo.

Loštice neměly v té době vhodné budovy ani pro dosavadní školu obecnou. Obecní správa se proto rozhodla ve schůzi dne 18. dubna 1893 postaviti novou školní budovu.

Za budovou staré školy, jež stávala v místech, kde je nyní před školou park, byly zakoupeny tři domky: čp. 17, patřící Čeňku Kleinovi, čp. 18, patřící Josefě Karkošové a čp. 20, patřící Antonii Pluskalové. (Z kupní ceny 2000 zlatých věnovala pak Antonie Pluskalová na pořízení věžních hodin na kostele 500 zlatých.) Domky byly strženy a tak bylo získáno stavební místo pro novou školu.

Stavební plány vypracoval Ing. Ant. **Schönhöffer** z Nového Jičína, stavba byla zadána staviteli Josefu **Sovovi** z Loštic. Dne 15. května 1894 byl slavnostně položen základní kámen k nové budově. Stavební práce dobře pokračovaly a již v létě roku 1895 se stavba blížila svému dokončení, takže dne 1. září 1895 mohla být budova slavnostně předána svému účelu.

Dne 2. září 1895 bylo zahájeno vyučování na nově zřízené měšťanské škole. Prvním ředitelem byl ustanoven Arnošt **Kopřiva**. S ním byl současně ustanoven také první odborný učitel této školy Alois **Chudoba**, jenž byl později dlouhá léta ředitelem této školy. Do I. třídy bylo zapsáno 71 žáků a to 39 z Loštic a 32 z okolí. O tři léta později dosáhlo město Loštice také povolení k otevření dívčí měšťanské školy.

Loštické měšťanské školy byly dlouho jedinými školami tohoto druhu na severní Moravě. Chodili proto do nich žáci nejen z Loštic a blízkého okolí, nýbrž z celého českého Zábřežska, Šumperska a Litovelska. Za 50 let svého trvání odchovaly měšťanské školy naše již celé generace. Absolventi loštické měšťanské školy pracují nejen ve svých hospodářstvích a podnicích v našem okolí, ale mnozí z nich se uplatnili jako vedoucí síly v nejrůznějších odvětvích našeho veřejného a hospodářského života. Můžeme proto dnes při vzpomínce

na toto význačné jubileum první měšťanské školy na severní Moravě s hrdostí prohlásit, že naše škola splnila i dobře své poslání, jež jí její průkopníci a budovatelé i před půl stoletím uložili.

A stejně pevně věříme, že i v budoucnu bude vždy čestně plniti svůj krásný úkol: šířiti v nejširších vrstvách našeho národa opravdové vzdělání, upevňovati národní sebevědomí a zušlechťovat srdce naší mládeže.

A do dalších desítek let její práce přejeme všem jejím spolupracovníkům plného zdaru.

Edmund **Smékal** napsal do **Moravského Severu:**

Oslava 50. výročí měšť. školy v Lošticích.

Rodičovské sdružení při obecných a měšťanských školách v Lošticích spolu se žactvem a učitelskými sbory uspořádají v neděli 16. června 1946 na zahájení týdnu „Radost dětem" školní slavnost. O 14. hod. vyjde průvod ze školní budovy na střelnici, kde po vztyčení státní vlajky budou dětské radovánky, hry, výstupy, tance, závody aj. Po vyčerpání programu bude koncert.

V rámci této slavnosti bude téhož dne o 10. hodině dopoledne ve školní budově sjezd absolventů měšťanských škol v Lošticích spojený s výstavkou památek a obrázů ze života a práce našich škol.

Měšťanská škola v Lošticích nastoupila letošním rokem 51. rok své práce na výchově mládeže a zve při této příležitosti všechny žáky a žačky jakož i všechny i příznivce školy, aby svou hojnou účastí na všech těchto podnicích projevili svoje uznání práce a snažení naší školy. Vždyť svého času byla jedinou měšťanskou školou na celé oblasti severní Moravy. Tisíce žáků a žaček nejen z města Loštic a jeho okolí, ale i z Hané a dalekých pohorských vesnic okresů: zábřežského, šumperského, šternberského, třebovského a litovelského nabylo v ní potřebného vzdělání a vědomostí.

Je ku cti města Loštic, že jakmile se zdařilo setřásti v roce 1889 německé jho a správa města se dostala i do českých rukou, ihned usilovalo o zřízení měšťanské školy. Roku 1893 podala městská rada zemské ra-

dě školní žádost o zřízení chlapecké i dívčí měšťanské školy. Zemská školní rada povolila jenom chlapeckou školu a dívčí „pro tentokrát" nepovolila. Roku 1895 byla postavena i nová budova měšťanské školy a od 1. září 1895 byla otevřena I. třída. Na opětnou žádost města Loštic a ještě 17 okolních obcí byla povolena dívčí měšťanská škola až od 1. září 1898.

Za prvního ředitele měšťanské školy byl navržen na prvním místě Alois **Konečný**, nadučitel v Českém Bohdíkově. Ale zemská školní rada ustanovila ředitelem Arnošta **Kopřivu**, odborného učitele v Kojetíně. Prvními odbornými učiteli byli: Alois **Chudoba**, Vincenc **Krejčí** a Tomáš **Rozhold**. Na dívčí škole byli prvními: Anežka **Vítkovičová**, Božena **Binková**, Marie **Šebíková**, Jena **Mertová** (ruční práce) a František **Léhar**.

Význam loštických měšťanských škol byl chápán v celé oblasti severní Moravy. Mezi četnými žáky z blízkého i dalekého okolí byli žáci z Jedlí, Crhova, Hostic, Horních Studének, Bohutína, Jakubovic, Kolšova, Postřelmova, Dolních Studének, Brníčka, Dlouhomilova, Zábřeha, Klopiny, Police, Třeštiny, Zvole, Stavenice, Dubicka, Lukavice, Lipinky, Troubelic, Choliny, Odrlic, Bílska, Myšlechovic, Rozvadovic, Olomouce, Vrbátek, Lysic, Štětovic, Určic aj.

Zejména dívčí školu navštěvovaly žačky ze vzdálených obcí: Bohutína, Vyšehoří, Hrabenova, Svébohova, Bušína, Písařova, Rovenska, Postřelmova, Temenice, Lhoty Štědrákovy, Kolšova, Krumpachu, Zvole, Pěčkova, Trnávky, Staré Rovně, Troubelic, Lazců, Hlivic, Hunčovic, Drahlova, Haňovic, Odrlic, Horky, Litovle, Novosad atd.

Z řad absolventů školy během její padesátileté činnosti vzešlo mnoho zdatných řemeslníků, obchodníků, uvědomělých rolníků, dělníků, učitelů, učitelek stavitelů, lesníků, úředníků, úřednic. Škola mívala dobrou pověst na ústavech, kam její žáci a žákyně i odcházeli.

Jménem bývalých spolužáků a spolužaček, učitelských sborů, rodičovského sdružení zveme Vás všechny, kteří jste navštěvovali měšťanskou školu v Lošticích, abyste se zúčastnili sjezdu absolventů 16. června 1946 o 10. hod. dopoledne v budově školy. (Na bývalé učitele se zapomnělo)

Do další práce na národní a osvětové roli přejeme naší škole hojně zdaru. Na shledanou! —al.

PATRIARCHA CÍRKVE ČESKOSL. V LOŠTICÍCH.

Dny **19. a 20. října 1946** zůstanou vryty nesmazatelnou vzpomínkou do duší všech členů a příznivců církve československé na severní Moravě. Severní Moravě dostalo se cti, že první zájezd nového, v pořadí 3. patriarchy církve československé, **Dr. Frant. Kováře**, platil severní Moravě a zvláště městu Lošticím.

Patriarcha Dr. František Kovář přijel v sobotu 19. října po poledni do Zábřeha. Na nádraží jej uvítal předseda o. kresního národního výboru Ferdinand **Sládek**, okresní školní inspektor J. **Vaigner** jménem všeho školství, za diecésní radu farář S. **Smékal**.

V doprovodu faráře cčs Viléma **Hýbla** z Loštic a akademického sochaře F. Hromádky odjel pak patriarcha do Dubicka, kde ho uvítal farář cčs J. **Lešenar** a předseda rady starších M. **Dostálek**.

Po 13. hodině opustil patriarcha Dubicko a zdraven svými věrnými projel Bohuslavicemi, Lukavicí, Líbivou do Mohelnice. Tam bylo uvítání velmi radostné a nadšené. Srdečný projev předsedy MNV Teodora **Ševčíka** přijali přítomní s povděkem. Patriarcha si tam prohlédl sbor, bývalou kapli evangelickou.

Nadšeně pozdravován odjížděl potom k cíli své cesty, do Loštic. Před sborem jej uvítaly školní děti s katechetou Janem **Kopou**, za mládež promluvil student Bronislav **Hlůza**. Pak si patriarcha prohlédl i sbor. Byl velmi překvapen jeho vzhledem a novou vnitřní úpravou podle návrhu Ing. arch. Dr. **Kouřila** z Prahy. Odpoledne navštívil patriarcha park vždálovicích. Večer byl na Střelnici oslavný večer na počtu patriarchovi. Účinkovali: Žofie **Pazderová**, Draha **Vítková** a Miroslav **Marek** – zpěv, Helena **Sovová** a Jan **Skopal** – klavír, Vilém **Hýbl**, Bronislav **Hlůza** a Josef **Bieberle** – housle. Na večeru promluvil farář Vilém **Hýbl** o díle patriarchově. Ku konci večera promluvil patriarcha **Dr. Fr. Kovář** o kultuře a náboženství, pozorně sledován všemi přítomnými. Večer byl velmi radostný a měl vysokou úroveň.

KOSTELNÍ KONKURENČNÍ VÝBOR.

24. XI. 1946 byl zvolen **Kostelní konkurenční výbor v Lošticích** za účasti zástupců přifařených obcí, který má pečovati o udržování a opravu kostela, fary, hřbitova a j. Byli zvoleni:
Předseda: Jaroslav **Benda**, stavitel v Lošticích,
místopředseda: František **Linhart** ml., rolník v Lošticích,
členové: Vojtěch **Pospíšil**, rolník v Paloníně,
Josef **Jakša**, rolník v Pavlově,
Klement **Zatloukal**, rol. v Žádlovicích,
František **Klein**, rolník v Obectově,
Jan **Fajt**, rolník v Radnici.

SBÍRKA U HŘBITOVŮ 1946.

Sbírka, která se každoročně koná o Všech svatých u obou hřbitovů ve prospěch Ligy proti tuberkulose, vynesla v roce 1946 jen 2110 Kčs. U pokladniček se střídaly žákyně měšťanské školy.

SOUDNÍ ROZSUDKY R. 1946:

13. V. 1946 byl souzen mimořádným lidovým soudem v Olomouci loštický občan **Jan Gongol.** Do Loštic ho přidělilo ministerstvo vnitra 1. III. 1939. Dříve byl policejním strážníkem v Karviné na Těšínsku, odkud musil na podzim 1938 uprchnouti před Poláky, když obsazovali Těšínsko.

Na počátku vystupoval jako Čech, rodinu měl českou. Ale brzy, aby se měl lépe, hlásil se k Němcům, ačkoli neznal skoro slova německého, jak to ukázal na okresním úřadě v Litovli při povinné zkoušce z němčiny.

Dlouho to trvalo, než ho Němci přijali, musil si to nejprve zasloužit. A také si to zasloužil svou řízností zvláště v zásobování. Rád stával na křižovatkách nebo u mlýna a běda, když někdo nesl nebo vezl něco zakázaného! Ale brzy chodily na Gongola stížnosti pro opilství a úplatnost. Když i jeho představený, policejní komisař Edmund Bühn, Němec, na něho zahevřel, byl suspendován. Němci ho však vzali na milost a na jejich rozkaz byl znova přijat do úřadu a zadržený plat mu byl doplacen.

Konal pak službu v zásobovacím oddělení s textiliemi a s obuví. Rád konal domovní prohlídky šatstva a obuvi. Zajímavé bylo, když k němu přišel do úřadu pro nějaký poukaz Němec, který česky neuměl, nebo česky mluvit nechtěl. Tu musil „Němec" Gongol shánět tlumočníka, aby se s Němcem domluvil. Obyčejně zachránil situaci K. Lebloch, Čech.

O Gongolovi bylo známo, že je nebezpečný udavač a přece měl mezi Čechy tolik přátel. Když na příklad přišel do hostince, hned byl obklopen a měl se dobře.

Po osvobození byl kdesi vypátrán, zatčen a vězněn a jeho válečné zločiny vyšetřeny. Hlavní soudní přelíčení bylo 13. V. 1946. Rozsudek zní:

Jménem republiky!

Mimořádný lidový soud v Olomouci uznal po hlavním přelíčení, dne 13. května 1946 konaném, takto právem:

Obžalovaný **Jan Gongol**, narozený 23.června 1896 v Karviné, policejní strážník, bytem v Karviné, t.č. ve vazbě, **jest vinen**, že v době zvýšeného ohrožení republiky a ve službách a v zájmu nepřítele, t.j. Německa, využívaje situace přivoděné nepřátelskou okupací, pro činnost jednak skutečnou, jednak vymyšlenou, **udal** uvedené osoby:

1.) v květnu 1943 u gestapa v Olomouci:
   a) **Jana Rosůlka**, že schvaloval pád Stalingradu, že podle hlášení londýnského rozhlasu si poznamenával na mapě ústup německé armády, že u Stalingradu padlo 22 německých generálů a 300.000 Němců bylo zajato, že ruská armáda se valí k nám, že bude opět československá republika, že Hitler nebere Čechy do války, protože tito by rozbili nacistické Německo, dále, že Rosůlek chodil k Sršňům a k Vaňharům poslouchat zahraniční rozhlas, že prohlásil, že s nasazenými ženami to Vaterland ani vůdce nevyhraje.
   b) **Marii Rosůlkovou**, že prohlásila, že obžalovaný Gongol si neměl kupovat německý klobouk, že už mu to nestojí za to.

2.) V létě 1942 u německého policejního komisaře Deimera v Lošticích **udal Jana Jahodu**, že poslouchá zahraniční rozhlas a vodí si k tomu účelu kamarády do bytu.

3.) V září 1943 u četnictva v Lošticích **udal Josefu Lilkovou**, že uprchla z přikázané práce z Německa.

4.) V září 1942 u německých četníků v Mohelnici opětovně **udal Josefa Zendulku** (na Pešti), že má doma velké zásoby sádla a potravin a že dodává do Loštic na černo selata.

5.) V srpnu 1943 u německého náměstka starosty města Loštic Bruno Hauka a u gestapa v Olomouci **udal Dra Richarda Fischera**, že je velmi nebezpečný Němcům, a že v úřadovně ohlašovacího úřadu v Lošticích si sám pořizoval výpisky z kartotéky osob.

6.) V létě 1943 u gestapa v Olomouci **udal Bruno Hauka,** že tento prozradil, že obviněný Gongol spolupracuje s gestapem, zejména, že dodal gestapu seznam 27 osob, které nesouhlasí s nacistickým režimem, dále, že Hauk nadržuje Čechům, že se vyhýbá Němcům, aby je nemusil zdraviti nacistickým pozdravem, a že Potácelovou a Žáka zaměstnal v městské spořitelně, ač tito měli býti nasazeni do říše.

7.) V roce 1942 u německého komisaře Bühna a u okr. hejtmana v Litovli **udal** starostu města Lošťic **Fr. Pokorného,** že městským zaměstnancům, kteří byli legionáři a důstojníci, ponechal vánoční přídavek 150 K, ač na něj neměli nárok, že zakázal obviněnému Gongolovi choditi pro poštu, že Congol drží s Němci a jeho dítě chodí do německé školy.

Svým udáním ad 1.) a) zavinil ztráty svobody čsl. občana **Jana Rosůlka.**

Jeho udání sub 3.) mělo za následek smrt **Josefy Lilkové.**

II. Dopustil se zločinu veřejného násilí vydíráním:

1.) podle §98 b) trestního zákona, že v Lošticích
a) dne 23. VII. 1941 **pohrozil Marii Sršňové** újmou na majetku a újmou na svobodě jejího manžela, aby na ní vynutil nějaké konání, totiž vyvěšení plakátů s písmenem „V" - Viktoria.
b) v roce 1942 **Rudolfu Eliášovi pohrozil** újmou na cti a na svobodě, zatčením gestapem, aby na něm vynutil nějaké jednání, totiž rozbití pomníku českého lva, při čemž pohrůžky byly v obou případech takového rázu, že se jimi mohla v tom, komu vyhrožováno, vzhledem na okolnosti a osobní povahu jeho i naději ležitost zla, jímž bylo hrozeno, vzbudit důvodná obava.

2.) Podle §28 a) trestního zákona spáchané tím,

že v Lošticích v zimě 1941-42 jako dozorce pracovní skupiny židů těmto skutečně **násilí učinil**, totiž bil je gumovým obuškem, aby na nich vynutil plnění, totiž zvýšení pracovního výkonu, čímž spáchal:
Ad I.) zločin udavačství podle §11 retrib. dekretu,
ad II.) zločin podle §5, odst. 2 retrib. dekretu

a odsuzuje se za to
podle §11 retrib. dekretu s ohledem na §34 tr. z. a §29 retrib. dekretu k trestu
těžkého žaláře na doživotí.

Do trestu se započítává vazba zajišťovací....
Obžalovaný pozbývá občanské cti navždy.
Obžalovaný odpyká si celý trest ve zvláštních nucených pracovních oddílech.
Obžalovaného jmění propadá ve prospěch státu.
Obžalovaný jest povinen nahraditi náklady řízení trestního.

Mimořádný lidový soud v Olomouci
dne 13. května 1946.

15. VII. 1946 stál před mimořádným lidovým soudem v Olomouci jako obžalovaný
Bruno Hauk,
bývalý majitel pily a továrny na dřevěné zátky v Lošticích, německý předák, za okupace I. pá. městek starosty, po zatčení starosty Františka Pokorného úřadující. Byl obviněn z udavačství a z protičeských činů. Udavačství mu nebylo dokázáno a jiné trestné činy byly vyváženy tím, že se ujímal pronásledovaných Čechů Němci: Františka Pokorného, Františka Kubelky, Dra Richarda Fischera a j. Soud vynesl
rozsudek osvobozující.
Osvobození vzbudilo v Lošticích velké překvapení a rozdvojení smýšlení obyvatelstva.

Moravský Sever přinesl o osvobození obviněného **Bruno Hauka** tuto zprávu:

„Blockleiter NSDAP Bruno Hauk z Loštic byl při pondělním přelíčení u Lidového soudu v Olomouci osvobozen a propuštěn na svobodu. K osvobozujícímu výroku přispěly **příznivé** výpovědi českých svědků. V souvislosti s nedělním smutným rozloučením s Jaroslavem Nesvadbíkem, **obětí** německého násilí, byla zpráva o osvobození nacistického blockleitéra a jeho návrat do Loštic pro české lidi těžkou ranou ve víru **v** spravedlnost."

Hned příští číslo **Moravského Severu** mělo další článek k tomu případu:

„O té víře ve spravedlnost. V minulém čísle nedopatřením redaktorovým byl otištěn článek o Blockleitrovi z Loštic, a že „zpráva o jeho osvobození byla pro české lidi těžkou ranou ve víru v spravedlnost." Obviněného osvobodil Lidový soud v Olomouci. Vyšetřil obvinění i obranu, vyslechl svědky pro i proti, zvážil vinu i dobré skutky obviněného podle zákona. Kdo chce obviniti soud, že nevykonal spravedlnost osvobodiv obžalovaného? Chce někdo tvrditi, že soud lehkomyslně propustil vinníka? Připustil bych jedno: že snad nebyla soudu známa všecka provinění obžalovaného. Ale soud není vševědoucí — projednává jen to, co mu bylo oznámeno a prokázáno. A tu jsme u bolesti našeho života, kterou jsem již odsoudil: Mnozí naši lidé dovédou viniti (nejen Němce i Čechy!) ze všemožných špatností, ale neodpovědně. Jíti k soudu a prohlásiti „to a to jsem viděl, slyšel" nebo to napsati a podepsati, to nedovédou. Klevetivé zlomyslné baby, které nepatří do společnosti čestných lidí."

Mý.

Josef Přidal, vrchní četnický strážmistr bývalý, který ačkoli byl Čech ze Slatinic, dal se za okupace k Němcům, byl po osvobození zatčen, vyšetřován, ale osvobozen. Nic zločinného nebylo mu dokázáno.

2.X.1946 byl nálezem trestní nalézací komise ONV v Žábřeze ze dne 2.října 1946 číslo 138/46 uznán vinným přestupkem §1 odst.1 dekretu 138/45

Ladislav Giebl,

protože v době okupace, tedy v době zvýšeného ohrožení republiky, jako vedoucí u firmy Hauk v Lošticích i jako soukromník stýkal se v míře přesahující nezbytnou nutnost s osobami německé národnosti za účelem dosažení osobních a hmotných výhod, dále že z jeho podnětu došlo u fy Hauk k pořádání závodního večírku v den 30. ledna 43 k oslavě uchvácení moci Hitlerem, čímž byla řada českých osobností v Lošticích, odmítnuvších účast na tomto večírku, uvedena do nebezpečí stíhání a že i jinak dával najevo své proněmecké smýšlení. Tímto chováním, urážejícím národní cítění českého lidu, vzbudil veřejné pohoršení, dopustil se provinění proti národní cti a byl potrestán podle citovaného dekretu vězením v trvání 40 dnů, pokutou 5.000 Kčs — v případě nedobytnosti náhradním trestem vězení 1 měsíce a veřejným pokáráním.

KNV (krajský národní výbor) v Olomouci,

trestní odvolací komise, rozhodujíc o podaném odvolání na místo odvolací komise bývalého ŽNV v Brně, uznala ve svém sezení dne 21.září 1949 takto právem:

Jste vinen, že jste v době zvýšeného ohrožení republiky jako vedoucí firmy Hauk v Lošticích i jako soukromník stýkal v míře přesahující nezbytnou nutnost s osobami německé národnosti za účelem dosažení osobních a hmotných výhod. Naproti tomu se osvobozujete z obvinění, že jste dne 30. ledna 1943 pořádal u firmy Hauk večírek na oslavu Hitlera.

Uložený Vám trest se ponechává beze změny vzhledem k nízké výměře a vzhledem k amnestii.

11.XII.1946 rada ONV v Zábřeze potrestala ve své schůzi **Bohumila Waltera**, řemeněáře v Lošticích, pokutou 10.000 Kčs pro černý obchod splatnou do měsíce, jinak se mu odejme živnost. Trest byl uveřejněn v tisku.

Bylo otisknuto v Moravském Severu 20. prosince 1946 s provoláním: „Obchodníci a živnostníci! Vzpamatujte se! Okres Zábřeh byl mravně čistý za okupace, chcete nyní zkazit dobrou pověst okresu šmelinařením, podváděním a poškozováním republiky?"

BOJ PROTI OPILSTVÍ.

4.IX.1946 usnesla se rada ONV v Zábřeze na těchto opatřeních proti rozmáhajícímu se opilství zvláště u mládeže, které ohrožuje pracovní morálku, pořádek a způsobuje rušení n nočního klidu:

1. Obyčejné taneční zábavy budte omezeny.
2. Jakékoli taneční zábavy budou povolovány jen spolkům nebo jiným veřejným korporacím, nikoli soukromým osobám jednotlivým, zvláště ne pak mládeži. Policejní hodiny s neděle na pondělí nesmějí býti prodlouženy p přes 24. hodinu. Prodloužení policejní hodiny ze soboty na neděli povoluje výhradně ONV na žádost hostinského, který o zábavě provozuje výčepní koncesi. Podle zákona ze dne 17. února 1922 čís. 86 Sb. z. a nař. při taneních zábavách se přísně zakazuje podávati komukoliv jiné alkoholní nápoje kromě piva a vína. Trest na nedodržení těchto ustanovení je, pokud jde o živnostníky a jejich zaměstnance, do 10.000 Kčs nebo vězení do 3 měsíců. Pro ostatní, kteří nedodrží tyto předpisy je pokuta do 1.000 Kčs nebo vězení do 14 dnů. Zakazuje se podávání alkoholních nápojů dětem a osobám nepřekročivším 16 roků, a to

ani pivo, ani když jsou v průvodu dospělých: ve veřejných místnostech, hostincích, kavárnách, jakož i na výletištích a poutích. Mladiství od 16 do 18 let smějí si koupiti jen pivo a víno. Je proto povinnosti majitelů hostinských živností a jejich i personálu, požádati od mladých osob, když si poručí lihové nápoje, průkaz o tom, že dovršily 16. rok, požadují-li pivo a víno, a 18. rok, požadují-li ostatní alkoholní nápoje. Povolení taneč.ních zábav vydávají místní národní výbory.

3. Zakazuje se návštěvníkům zábav nositi kořalku nebo likéry buď z domu nebo z jiného hostince a v zábav. místnostech je požívati nebo jiným podávati. Podle čl. 3 zákona ze dne 14. VII. 1927 čís. 125 Sb. z. a nař. může ONV trestati přestupky tohoto nařízení pokutou do 5.000 kčs, která v případě n nedobytnosti se promění na trest vězení do 14 dnů, nejkratší však 10 dnů.

4. Velitelstvím SNB se ukládá, aby oznamovala nepřístojnosti, způsobené v opilství k urych. lenému projednání a potrestání.

STAVBY V LOŠTICÍCH 1946:

Jan Sršeň, cukrář, provedl přístavbu a nástavbu na poschodí domu číslo 189 ve třídě Dr. Beneše.
Firma Jan Weiser a Vladimír Zemánek postavila v čísle 69 v Žádlovické ulici dílnu na opravu aut.
Rolnický lihovar vystavěl mostní váhu a zřídil splachovací kanály.
Eduard Špička vystavěl řeznickou dílnu v Moravičanské ulici.

RYBÁŘSKÝ SPOLEK 1946:

Ve výborové schůzi 26.IV.1946 byl přečten i dopis předsedy Josefa **Urbáška**, kterým se pro nemoc vzdal předsednictví spolku.

V téže schůzi byla podána zpráva o tom, jak byly v rybnících vyhubeny větší ryby: kapři a štiky v převratových dnech 1945. Tehdy chodil na ryby kdekdo.

13.V.1946 vykonal výbor přípravy na valnou hromadu, která byla 15.V.1946. Řídil ji místopředseda spolku Jaromír **Ošťádal**. Bylo přítomno 24 členů. Byl stanoven členský příspěvek 20 Kčs, zápisné nových členů 100 Kčs. Cena povolenky odhlasována pro členy ročně 100 Kčs, pro hosty 50 Kčs měsíčně.

Volba činovníků:
Předseda: Bruno **Bittner**,
místopředseda: Vratislav **Pospíšil**,
členové výboru: Jan **Matyáš**, jednatel,
Miloslav **Urban**, pokladník,
Maxmilián **Kovář**,
Rudolf **Brak**,
Jan **Kašpar**,
Julius **Kühndel**.
Náhradníci: J.Ošťádal, J.Keslar, B.Konečný a F.Sekaninová.
Rybníkáři: Jar. Vykydal, Ant. Rec a Jos. Novák.
Revisoři: Vinc. Volek a Frant. Kühn.
Josef **Urbášek** byl zvolen čestným předsedou

VČELAŘSKÝ SPOLEK 1946:

Valná hromada byla konána 24. II. 1946 v Besedě za účasti 26 členů. Činovníci byli: předseda Josef **Žitný**, rolník z Rimic, místopředseda Antonín **Šafr**, zahradník v hospodyňské škole v Lošticích, jednatelem a pokladníkem Josef **Škrabal**, vlakmistr v. v. v Lošticích.

Byly odeslány vzorky včel na vyšetření rozločové nákazy do výzkumné stanice v Prostějově.

17. III. 1946 byla členská schůze v Besedě, na které bylo 46 členů a 8 hostů z okolních spolků. Ing. Sávvin přednášel o včelaření v Rusku a v Americe. V SSSR na kolchozním včelařství produkuje 1 včelstvo 100 - 150 kg medu ročně.

11. VIII. 1946 na výborové schůzi vybráno od včelařů z každé obce po 1 kg medu na pečení medového pečiva pro ovocnářsko-včelařskou výstavu v Lošticích.

6. X. 1946 na členské schůzi usnesli se včelaři protestovati proti nařízenému vysíření včelstev, u nichž byla zjištěna roztočová nákaza.

SPOLEK CHOVATELŮ DROBNÉHO ZVÍŘECTVA PRO LOŠTICE A OKOLÍ 1946.

13. I. 1946 byla konána **valná hromada** za účasti 24 členů v hostinci u Suchomelů.

František **Hekele** v pěkné přednášce vylíčil vývoj králikářství od divokých králíků po dnešní chovy čistokrevných odrůd. Poukázal na užitkovost a hospodářský význam dnešních odrůd, připomenul jejich přednosti a vady a zmínil se o nových metodách léčení nejběžnějších nemocí králičích.

Byli zvoleni tito **činovníci** na rok 1946: Předseda: Antonín **Šafr**, zahradník v hosp. škole, místopředseda: Emil **Hekele**, krejčí,

jednatel: Jan **Koukal**, plukovník v.v.,
zapisovatel: František **Žák**, učitel v.v.,
pokladník: František **Hekele**, tovární mistr,
registrátor: Vojmír **Kropek**, štábní kap. v.v.,
tetovatel: Ludvík **Vejmola**, úředník ČSD,
hospodář: Jaroslav **Vitoul**, malíř a natěrač.
Členové výboru: Ludmila **Obšilová**, Frant. **Vaněk**,
Josef **Dlapa** a Vincenc **Stejskal**.
Náhradníci: Alois **Král** a Jan **Fritscher**.
Revisoři: Jaromír **Oštádal** a Jan **Sršeň**.
Sběračem kůžek se stal František **Mlčoch**.

28. a 29. IX. 1946 byla spolková **výstava** na nádvoří v lihovaru. Vystaveno bylo 80 králíků, 12 koz a 2 obecní kozlíci, drůbež od 4 chovatelů.

Soudcové byli: Hromada z Drahanovic a vrchní poštovní kontrolor Václav Kloc z Vel. Losin, pro drůbež: Lud. Obšilová, Jos. Raška a Frant. Kubín pro kozy: J. Malý ze Šumperka, J. Novotný z Mohelnice a Lud. Vejmola z Loštic.

O výstavě přinesl **Moravský Sever** tuto zprávu:
„Výstava drobného hospodářského zvířectva v Lošticích. Ve dnech 28. a 29. září 1946 uspořádal Spolek chovatelů drobného hospod. zvířectva v Lošticích a okolí spolkovou výstavu ušlechtilých odrůd králíků, drůbeže, koz a holubů. Výstava byla zahájena 28. IX. 1946 předsedou spolku Antonínem Šafrem. O významu chovu drobného hospodářského zvířectva v rámci národního hospodářství a zvlášť v době současného budovatelského úsilí promluvil Ludvík Vejmola. Žákyně dívčí měšťanské školy (pod vedením odbor. učitele Bohuslava Oštádala) zazpívaly státní hymnu a národní písně. Výstava byla velmi pěkně a přehledně instalována v zahradě družstevního lihovaru a byla obecenstvem četně navštívena. Splnila dobře svůj propagační účel a proto mohou býti pořadatelé právem spokojeni." -dal.

Na výstavišti se prodávaly párky, rohlíky a chléb, káva černá i bílá, pivo. Při výstavě byla

tombola, do které vystavovatelé darovali 9 králíků.

Na výstavě byl celkový příjem 16.581·60 Kčs a výdání 14.162·10 Kčs, zisk 2419·50 Kčs.

Spolek mohelnický zapůjčil na výstavu 21 klecí.

Výstava dopadla jak finančně, tak i morálně velmi dobře a měla propagační úspěch. Spolek dostal pochvalu jak na vystavenou drůbež, tak i na králíky až na malé výjimky. Vzhledem k výstavním výsledkům na návrh Ludvíka Vejmoly vystavovali členové spolku králíky na celostátní výstavě v Praze.

ROK 1947.

MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR.

Členové MNV i rady byli titéž jako v roku 1946 po ustavující schůzi 14. VII. 1946 (viz stranu 307) a po rozdělení referátů v radě MNV 8. VIII. 1946 (viz stranu 310).

V místním národním výboru a v jeho radě se projednávaly tyto důležitější události:

2. I. 1947 oznámil ONV v Žábřeze, že ministerstvo vnitra zrušilo vnější označování **Němců** žlutou páskou na levém rukávě, které bylo zavedeno v březnu 1946 místo původního označování písmenem „N".

15. I. 1947 byla zrušena **národní správa** na majetku manželů MUDra Aloise a Blaženy **Valentových**, poněvadž MUDr Al. Valenta byl lidovým soudem osvobozen.

4. III. 1947 oznámilo ministerstvo školství, že od 1. září 1947 přičleňuje koedukační **lidovou zemědělskou školu** v Lošticích ke škole hospodyňské s tím, že činnost školního výboru se nepřerušuje.

7. III. 1947 předal **JUDr. Rich. Fischer** městu další díl svého spisu „**Loštice** ve svém národním, hospodářském a sociálním vývoji od roku 1848 do 1948" s přáním, aby byl spis zatím uložen do městského archivu.

9. III. 1947 oslavila MRO (místní rada osvětová) spolu s místním národním výborem

97. narozeniny **T.G.Masaryka** vzpomínkovým večerem. Slavnostním řečníkem byl profesor a děkan Husovy fakulty Karlovy university Th Dr. F.M. Hník.

18.III.1947 na návrh školského referenta Vojtěcha **Pozníčka** bylo usneseno co nejdříve postaviti novou samostatnou budovu pro **mateřskou školku.** Týž hned složil svůj dar 5000 Kčs jako základ pro stavbu. Stejný dar 5000 Kčs odevzdal Josef Kriegel jménem místní organisace strany sociálně demokratické. Později, 1.XII.1947 odevzdal Vojtěch Pozníček také od organisace strany národněsocialistické 5000 Kčs.

18.III.1947 ohlásil MNV (místnímu národnímu výboru) ONV v Žábřeze, číslo j. 6394-VIII, že rada ONV se ve schůzi konané 20.XI.1946 usnesla rozšířiti platnost zákona č. 163/1946 Sb. o mimořádných opatřeních **bytové péče** také na město Lošťice, které nemají více než 3000 obyvatel. Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem vyhlášení a budiž ihned vyhlášeno způsobem v obci obvyklým.

21.III.1947 byla v Lošticích **velká povodeň.** Silné ledy se nahromadily za Lošticemi, následkem toho stoupla voda a zatopila budovy poblíž Třebůvky. Nejvíc byl zaplaven Trávník. Celkem bylo v Lošticích zatopeno 82 domů. V mnohých byly zničeny podlahy, podemlety sporáky a poškozeny domácí vodárny. Škoda 200.000 Kčs byla způsobena v parketárně Jana Štencla, kde vodou a bahnem byla znehodnocena veliká zásoba dříví na parkety. Byly strženy dvě dřevěné lávky přes Třebůvku a tím vznikla městu škoda nejméně 150.000 Kčs.

ONV v Žábřeze provedl komisionelní zjištění některých škod za přítomnosti svého předsedy Ferdinanda Sládka a zjistil, že nejvíce byl poškozen dům Metoděje Zavadila, listonoše, na Trávníku číslo 23. Celý dům byl podemletý, zdi rozpraska

né. ONV v Zábřeze požádal ZNV v Brně, aby postiženým byla poskytnuta ze zemského fondu přiměřená finanční pomoc. Rada ONV v Zábřeze i poskytla MNV v Lošticích podporu 25.000 Kčs na nejnutnější opravné práce.

Na pomoc bylo povoláno vojsko, aby uvolnilo nahromaděné ledy, aby mohla voda lépe odtékati a aby opadla. Sbor hasičský pak měl řadu dní pilnou práci, aby vyčerpal vodu ze všech zatopených sklepů.

Výňatky z protokolů okresního úřadu:

Dům čís. 499. Základy domu podmočeny, omítka domu zničena a opadla. Násyp pod podlahou dvou místností byl promočen, takže vzlínáním vlhkosti se zbortily podlahy a kamna.

Dům čís. 498. (Josef a Marie Schwarzovi.) Dům i byl obklopen vodou až po okna. Voda přišla pod podlahy a zvedla je. Ve sklepě byly zničeny brambory, řepa a motor pumpy. Hnůj ze dvora byl odplaven.

Dům čís. 368. (František a Růžena Pokorný.) Podezdívky a podlahy poškozeny, motor u vodárny spálen.

Dům čís. 331. (Benešovi na Trávníku.) Do výše ½ m poškozena omítka, podlaha ve 2 místnostech zničena, ve sklepě 5q bramborů zkaženo.

Dům čís. 149 (Ludvík Veselý.) Omítka do výše 60 cm poškozena, podlaha a zdivo ve 3 místnostech zkaženy. Motor u čerpadla zkažen.

Dům čís. 182 (Josef a Františka Gärtnerovi.) Voda způsobila ve zdivu trhliny a ve sklepě bylo zkaženo 7q bramborů.

Dům čís. 29 (Jan Koukal.) Sokl v délce 4m odpadl. Všechny sklepy zatopeny až do stropu. Motor spálen. Drátěný plot v délce 20m povalen.

Dům čís. 497 (Vojmír Kropek.) Plot povalen a motor u vodárny spálen.

Dům čís. 84 (Slámová.) Omítka na 80 cm zničena, ve zdi trhliny, dlažba se propadla.
Dům čís. 28 (Jarolím.) Podemleté základy, humno poškozeno, 5 králíků utopeno, ve sklepě 4q brambor zkaženo.
Dům čís. 27 (Marie Kmotová.) 60 cm omítky zničeno, dlažba propadlá, 8q brambor znehodnoceno.
Dům čís. 30 (Růžena Jevická.) 60 cm omítky kolem domu zničeno, sesednutá kamna, ve sklepě 7q brambor zkaženo.

8. V. 1947 oznámil ONV v Zábřeze, že ministerstvo školství a osvěty odňalo výnosem ze dne 20. září 1946 **židovské obci v Lošticích** státní uznání, ježto ztratila převážnou část věřících a jmění a nemá dostatečné hmotné prostředky, aby mohla plniti zákonné předpoklady svého trvání. Zároveň přidělilo ministerstvo školství obvod této zrušené náboženské obce k obvodu židovské náboženské obce v Olomouci, jejíž obvod tvoří nyní okresy od Přerova na sever Moravy.

V květnu 1947 sbírka české sociální pomoci v Lošticích vynesla 7721·50 Kčs.

15. V. 1947 vykonal **úředník zemského archivu v Brně J. Grünfeld inspekci městského archivu v Lošticích.** Zápis o tom zní:

Jmenovaný zjistil, že obecní registratura století 18. až počátku 20. století jest uložena v zásobovacím oddělení městského úřadu. Další části registratury z konce století 19. a z 20. jsou rovněž uloženy v zásobovacím oddělení ve skříních neuspořádány a v ostatních částech úřadoven městského úřadu.

Je nutno archiv soustřediti v jedné místnosti, t. j. všechny uvedené jeho části a postupně uspořádati a zajistiti takovým způsobem,

aby nikdo nepovolaný neměl k archivu přístupu.

V zájmu trvalého zajištění a vybudování městského archivu se doporučuje, aby byl archiv zřízen jako městský ústav ve smyslu přiložené instrukce, v níž jsou zároveň vytčeny úkoly archivu. Je nutno instrukce schváliti v radě i v plenu MNV, aby byl tak dán právní i finanční podklad pro nový ústav.

Instrukce pro městský archiv v Lošticích.

1. Městský archiv jest obecním ústavem (zařízením.)

2. Jeho úkolem jest:

a) pečovati o všechny archiválie v oblasti působnosti MNV v Lošticích s výjimkou archivů státních,

b) snažiti se o jejich zpřístupnění vědecké i praktické potřebě a o jejich vědecké zpracování.

3. Z toho důvodu povede zevrubnou evidenci všech těchto archiválií a to pomocí kartotéky, inventářů, katalogů, zejména pak inventáře a katalogu archivu vlastního.

4. Dále evidenci všech archiválií týkajících se města, a nacházejících se v archivech jiných, zejména moravských.

5. Pořizovat opisy a faksimile těchto archiválií.

6. Bude působiti, danými prostředky, k tomu, aby archiválie, uvedené pod b) byly náležitě uloženy a ošetřovány, zejména pak, aby bylo zabráněno jejich jakékoliv zkáze.

7. Budete dále působiti danými prostředky k tomu, aby byly archiválie ošetřovány, resp. budovány archivy všech osob právnických i fysických v oblasti působnosti místního národního výboru v Lošticích.

8. Soustředí ve svých místnostech jak archiválie obecní, které bude doplňovati sbíráním materiálu současného (dokumentární publikace, články, časopisy, veřejné listiny) a vybíráním

ze spisů určených ke skartaci obecní registratury, tak archivy národních podniků, resp. veřejných i poloveřejných korporací a to opět danými prostředky.

9. Městský archiv bude řádně vybudován a vybaven, zejména bude opatřen příruční knihovnou i archivní, která by obsahovala vedle odborných spisů historických díla lexikální, statistická, právní a politická, především však všechnu literaturu dokumentující současný život kraje, resp. národa.

10. Místní národní výbor bude na potřeby městského archivu přispívati částkou 25.000 Kčs ročně.

11. Archiv bude za odměnu spravovati městský archivář, který bude slibem zavázán prováděti všechny úkoly pod 2. až 9., resp. spolupůsobiti při nich a zachovávati úřední tajemství s nimi spojené.

12. Archivář podléhá bezprostředně po personální stránce předsednictvu MNV, po stránce organisační a správní kulturnímu referentovi, po stránce odborné zemskému archivu v Brně.

28. VIII. 1947 na doporučení zemského archivu v Brně usnesl se MNV schváliti výše uvedené „Instrukce pro městský archiv."

Současně usneseno jmenovati **městským archivářem úředníka MNV Frant. Grygara.**

Rada MNV byla splnomocněna vyjednati s ním výši odměny. 10. IX. 1947 byla schválena navržená měsíční odměna 500 Kčs.

28. V. 1947 ve schůzi MNV oznámil předseda František Pokorný, že školní inspektor zjistil při návštěvě **mateřské školky** přeplněnou učebnu a upozornil na naléhavou potřebu zřídit při školce II. oddělení.

MNV se zavázal uhradit věcný náklad na II. oddělení mateřské školky, to jest místnost, otop, čištění a opatrovnictví.

28. VIII. 1947 schválil MNV **rozpočet 1948.**

Celková potřeba	1,852.800 kčs
Řádná úhrada	522.500 "
Schodek	1,330.300 "
Úhrada přirážkami	403.680 "
Neuhrazený schodek	926.620 ", který uhradí zemský národní výbor v Brně.

28. VIII. 1947. Stavba nájemního domu.
Poněvadž soukromí zájemci o stavby nepoužili bytových jednotek jim přidělených, usnesl se MNV postaviti v roce 1947 obecní nájemní dům o 6 bytových jednotkách. Byty mají sestávati z kuchyně, 1 obývacího pokoje, 1 ložnice s příslušenstvím. Dům bude postaven při silnici na Pešť, za zahradou Dra Karla Kukuly. Bude použito za staveniště skonfiskovaného německého majetku. Plenum MNV uložilo radě, aby se postarala o to, aby stavba byla ještě v tomto roce pod střechou.

10. IX. 1947 zadal MNV stavbu obecního domu jedinému uchazeči, který podal nabídku, firmě Jan Sova, za částku korun 2,368.849·50 za veškeré práce včetně studny, oplocení a úpravy staveniště.

28. VIII. 1947 schválil ZNV městu provedení investičních prací nákladem 631.000 Kčs, které se opatří výpůjčkou u městské spořitelny na 37 roků, úrok 4 3/8 % a úmor 1%.
Schváleny byly tyto práce:
1. Zdravotní zařízení v měšťanských a obecných školách, a to: oprava podlah, parkety, zavedení vodovodu, zřízení šaten a oprava záchodů, nákladem 500.000 Kčs.
2. Oprava lávky stržené jarní povodní nákladem 100.000 Kčs.
3. Oprava Hradské ulice, náklad 31.000 Kčs.

28. VIII. 1947 dodal knihkupec CHLÍBEK v Litovli 1000 kusů propagačních brožurek „LOŠTICE." Prodejní cena 5 Kčs.

28. VIII. 1947 jednal MNV o oslavě 30. výročí **Říjnové ruské revoluce.** Kulturní referent **Bohuslav Ošťádal** vyhotovil pozdravnou adresu s heslem: **„Československo zdraví 30 vítězných let Sovětského svazu."** Adresu podepsali všichni členové MNV, místní rady osvětové a zástupci místních spolků a korporací. Členové národního výboru ji podepsali 10. IX., ostatní na slavnostní schůzi MNV v Lidovém domě 12. IX. 1947.

Adresy ze všech obcí ČSR byly společně vládou odeslány do Moskvy.

29. VIII. 1947 dostal MNV vlastnoruční dopis presidenta republiky Dr. Edv. Beneše:

V Sezimově Ústí 26. srpna 1947.

Milí spoluobčané,

zvolili jste mne čestným občanem svého města a zaslali jste mi pěkně vypracovaný diplom čestného občanství.

Byl jsem upřímně potěšen touto Vaší pozorností, srdečně si vážím pocty, kterou jste mi projevili a děkuji Vám za ni.

Loštice jsou městem se staletou bohatou tradicí, ale též městem, které po dlouhou dobu svádělo tuhé boje proti germanisaci, ležíc téměř na rozhraní území ryze českého a území dohněhož přes hranice severní Moravy vnikali cizinci, jichž jsme se teprve nedávno zbavili. V tom ohledu tedy můžeme počítat, že v budoucnu bude Váš život klidnější. Neznamená to však že byste směli ustat v ostražitosti. A já věřím, že se proti všemu možnému nebezpečí zajistíme i prací. U Vás máte dobré předpoklady pro rozvoj průmyslu i zemědělství. Budete-li moci všeho správně využíti, přispějete tak podstatně k budovatelské práci v celém kraji, ba i v celém státě. Tak chápu já život obcí ve státě a dovolte, abych tak chápal i poctu, kterou jste mi udělením čestného občanství prokázali.

Přeji Vám mnoho úspěchů a zdaru a srdečně Vás pozdravuji. Váš Dr. Edvard Beneš, v. r.

20. VII. 1947 na výzvu ministerstva vnitra předložil MNV výkaz o majetku znárodněného elektrárenského výrobního podniku. Obecná cena majetku podniku v den vyhlášení dekretu č. 100 / 1945 Sb, t.j. 27. X. 1945.

I. Aktiva:		Kčs
1. Nemovitosti		850.000·-
2. Strojní zařízení		1,645.000·-
3. Nářadí a pod.		56.000·-
4. Jiný majetek:	elektroměry	370.000·-
	sloupy a sítě	1,630.000·-
	zásoby zboží	720.000·-
5. Pohledávky		6.000·-
6. Prava a nároky:	Vodní právo a dílo	1,800.000·-
	Aktiva celkem	**7,077.000·-**

II. Pasiva:		
1. Výpůjčky investiční		536.000·-
2. Výpůjčka z městského pens. fondu		60.000·-
	Pasiva celkem	**596.000·-**

Po odečtení pasiv vyplývá čistá hodnota podniku **6,981.000·-**

30. VII. 1947 poslalo ministerstvo vnitra národnímu výboru přípisy, kterými osvědčuje, že **Sidi Zimmer**, narozená 6. XII. 1875 v Lošticích, **Gerta Makasy**, nar. 31. X. 1901 v Mnich. Hradišti a **Mizza Zimmer**, nar. 7. XII. 1902 v Mnich. Hradišti mají ve sčítacím archu při sčítání lidu Československé republiky ze dne 1. XII. 1930 zapsánu **národnost německou.**

Místo sčítání: Praha XII., čp. 1554.

20. X. 1947 oznámil v místním národním výboru jeho předseda, že z nařízení zemského národního výboru v Brně bylo započato s pokusným čerpáním vody ze sond pro **obecní vodovod.** Bylo zjištěno, že vydatnost pramenů v sondách čís. 1. a čís. 2. je dostačující a mohlo by se počíti se stavbou studní.

2.X.1947. Předseda Ústavodárného národního shromáždění Jožka David čestným občanem města Loštic.

Rada MNV navrhla, aby u příležitosti zájezdu předsedy ÚNS Josefa Davida do Loštic na slavnost místní organisace strany národněsocialistické, byl tento jmenován čestným občanem města Loštic. Tímto jmenováním se mělo ukázati, že veškeré občanstvo projevuje důvěru a dík jmenovanému.

O životní dráze a zasluhách Josefa Davida promluvil člen MNV Jaromír Opravil, správce lihovaru. Na to předseda MNV František Pokorný přednesl návrh rady MNV, aby na znamení vděčnosti za vykonanou práci, úcty k jeho význačnému úřadu a důvěry v jeho činnost ve prospěch státu a národa byl jmenován čestným občanem města Loštic. Návrh rady byl místním národním výborem jednomyslně přijat.

Dekret a diplom o udělení čestného občanství, který vypracoval Hugo Silberský, byl Josefu Davidovi předán při jeho návštěvě v Lošticích ve slavnostní schůzi MNV za účasti zástupců spolků, korporací a občanstva.

5.XI.1947 byl v radě MNV sestaven plán pro pětiletku:

	Kčs
I. zemědělství:	
Scelení pozemků	100.000·-
Postavení stanice pro plemeníky	200.000·-
II. průmysl:	
Obnovení rukavičkářství	
III. Stavby:	
Uvedení cihelny do provozu	500.000·-
Pořízení bagru na písek	500.000·-
Postavení skupinového vodovodu pro Loštice, Moravičany, Doubravici, Palonín a Žádlovice	6,000.000·-
Kanalisace	8,000.000·-

Oprava školy	2,500.000·-
Přestavba radnice	1,500.000·-
Regulace Třebůvky	2,000.000·-
Stavba mateřské školky	1,500.000·-
Oprava chudobince	100.000·-
Předlažba neb asfaltování silnice Lošlice-Moravičany nádraží....	2,000.000·-
Postavení koupaliště	1,500.000·-
Zřízení sportovního hřiště	1,000.000·-
Postavení 80 bytových jednotek	25,000.000·-
Celkem	52,000.000·-

1.XII.1947. Dle nového jednacího řádu pro místní národní výbory byly znova rozděleny referáty v radě MNV:

1. Lesní a zemědělské hospodář. Franț. Linhart.
2. Stavební a bytový Stanislav Kryl.
3. Policejní a finanční Rud. Přichystal
4. Sociální a zásobovací Josef Maliček
5. Školský a kulturní Vojtěch Pozníček
6. Správa německého majetku Josef Veselý.

Zároveň byly schváleny paušální náhrady: předsedovi MNV 1000 Kčs měsíčně, referentům stavebnímu a lesnímu 500 Kčs, a ostatním po 300 Kčs.

1.XII.1947 byla uzavřena výpůjčka u městské spořitelny na stavbu obecního činžovního domu 2,400.000 Kčs.

1.XII.1947 byla zřízena mimořádná, vyživovací komise: Předseda: zásobovací referent farář Josef Maliček. Členové: Josef Zdráhal (KSČ), Ladislav Funěk (soc. dem.), Rud. Bílek (nár. soc.), Josef Mazánek (lid.), za spotřebitele Anežka Doláková a Amal. Vejmolová a za JSČZ Josef Beneš a František Hauser.

NĚKTERÉ ZÁKONY A NAŘÍZENÍ.

12. III. 1947 vyhlásil ministr financí **ražbu a vydání padesátníků.**

Z 1 kg směsi 92 dílů mědi a 8 dílů zinku se razí 333 kusů o průměru 20 mm. Na líci je malý státní znak, kolem něho ve dvou řádcích nápis Československá republika a letopočet ražby. Na rubu jsou dva svazky klasů s dvěma lipovými ratolestmi, ovinuté stužkami, mezi nimi nahoře označení hodnoty „50." V pravo dole jméno autorovo O. Španiel. Okraj mince je hladký.

25. III. 1947 bylo vydáno vládní nařízení, kterým se upravují sazby obecních dávek a poplatků. **Obecní dávka ze zábav:** ze vstupenky v ceně 2–5 Kčs vybírá se 20%, v ceně 5–10 Kčs 25%, v ceně 10–20 Kčs 30%, v ceně 20–30 Kčs 35%. Dávka za předvádění filmů: do 5 Kčs 50 hal., 5–10 Kčs 1 Kčs, nad 10 Kčs 1·50 Kčs.

1. IV. 1947 bylo vydáno vládní nařízení o letním čase 1947. Počátek 20. IV. 1947, konec 5. X. 1947 o 3. hod.

21. V. 1947 vyhlásil ministr financí **ražbu a vydání dvoukorun.**

Z 1 kg spěže niklové 120 dílů niklu a 80 dílů mědi razí se 166·6 kusů o průměru 23·5 mm. Na líci je státní znak, kolem něho nápis Republika Československá a letopočet ražby. Na rubu jest obraz Jánošíka v dobovém kroji. V pravo vedle hlavy je označení hodnoty „2." Okraj mince jest rýhovaný.

DAR ČSR K SVÁTKU MATEK.

10. VI. 1947 byl vydán zákon, dle něhož Československá republika poskytla z vděčnosti mnohačlenným rodinám ve prospěch jejich dětí tento dar: rodinám s 5 dětmi 1500 Kčs, s 6 dětmi 2000 Kčs, a tato částka se zvyšovala na každé další dítě o 1000 Kčs. Do počtu dětí se počítaly všechny české nebo slovenské děti manželské i nemanželské, nevlastní a osvojené, které ke dni svátku matek 11. V. 1947 nedosáhly 18 let.

Dar se odevzdal matce nebo osobě, která se o děti starala. Za hodnotu daru mohly býti nakoupeny pouze předměty, které sloužily první pomoci a obnově z následků války a okupace. Takové předměty byly: obuv, šatstvo, prádlo pro děti, kočárky, lůžka, ložní prádlo pro děti a podobné. Zásadně nesmělo býti darů použito na nákup potravin a nápojů.

V Lošticích byly poděleny tyto maminky:

Hedvika **Grossová**, na 5 dětí dostala	1500 Kčs
Žofie **Karkošová**, na 5 dětí	1500 "
Marie **Linduškova** na 5 dětí	1500 "
Anděla **Pudilová** na 6 dětí	2000 "
Hilda **Ruprechtová** na 8 dětí	4000 "
Eliška **Veselá** na 7 dětí	3000 "
Terezie **Zdráhalová** na 5 dětí	1500 "
Celkem	15000 Kčs

11. VII. 1947 byl vydán zákon o organisaci zemědělců československé republiky.

Za účelem výstavby a povznesení zemědělství a lesnictví a k podpoře a hájení zemědělských a lesnických zájmů se zřizují:

a) Jednotný svaz českých zemědělců se sídlem v Praze,

b) Jednotný svaz slovenských zemědělců se sídlem v Bratislavě,
c) Ústřední rada zemědělců se sídlem v Praze.

Svazům náleží: řídit organisaci zemědělského odborového hnutí, zvelebovati výrobu zemědělskou a lesní, pečovati o spravedlivou odměnu za práci, zejména při zpeněžování výrobků, starati se o kulturní život zemědělců, činiti opatření při živelních pohromách, spolupůsobili při tvorbě cenaj.

Svazy se člení na místní a okresní sdružení. V každé obci se zřídí místní, v každém okresu sdružení okresní.

Orgány místního sdružení JSČZ jsou: a) valná hromada, b) výbor, který se skládá z předsedy, místopředsedy a ze 6 dalších členů výboru vesměs volených, c) místní důvěrník jednotlivých výrobních odvětví (řepařů, bramborářů, chovatelů koní, skotu, vepřů a j.), d) místní důvěrník zemědělských žen a e) důvěrník zemědělské mládeže.

21. X. 1947 byla vládním nařízením republika rozdělena na oblasti: řepařskou, obilnářskou, bramborářskou a pastvinářsko-pícninářskou. Soudní okres mohelnický a zábřežský patří k oblasti obilnářské, okres Lilovel k řepařské, Konice k obilnářské, Moravská Třebová k bramborářské, Jevíčko k obilnářské a Šilperk k pastvinářsko-pícninářské.

ZÁSOBOVÁNÍ V ROCE 1947:

Domácí porážky vepřů byly nově upraveny s platností od 11. XI. 1946. Byly 3 skupiny samozásobitelů: A) zemědělci,
B) bezzemci a
C) společné stravování.

Živá váha nejmenší byla povolena pro skupinu A) 100 kg, pro skupinu B) 90 kg.

Vážení odpadlo u toho, kdo ohlásil paušál, který činil 125 kg živé váhy čili 100 kg váhy mrtvé.

Dávka masa a sádla z domácí porážky na období byla: pro děti do 6 roků 2·10 kg, pro starší osoby 4·20 kg.

Sádla se odvádělo při mrtvé váze do 60 kg 2 kg, do 70 kg 2·50 kg, do 100 kg 3·50 kg, od 100 kg výše u skupiny B) 3·50 kg, u skupiny A) 4·- kg.

Zemědělci, kteří splnili dodávky obilí i masa v stanovené lhůtě, mohli si porazili premiového vepře libovolné váhy bez započítání na samozásobitelské dávky. Sádla se z něho odvedly 4 kg.

Od 1. XII. 1947 počaly se vydávati potravinové lístky s platností na 2 měsíce. Tím se ušetřilo v českých zemích ročně 60,000.000 Kčs.

Od 1. IV. 1947 byly sníženy ceny některých potravin. Byly stanoveny ceny za 1 kg:
Hovězí maso 37 – 52 Kčs, telecí maso 37·50 – 59·50, vepřové maso 43 – 53, syrové sádlo 44, škvařené 60 Kčs, uzená slanina 52 Kčs, uzené maso vepřové 57 – 68 Kčs, párky 58 Kčs, klobásy 56, tlačenka 59 Kčs. Čajové máslo 80 Kčs, margarin stolní 38, čajový 40 Kčs.

Mléko egalisované (částečně odstředěné) za 1 litr 4·60 Kčs, úplně odstředěné 1·90 Kčs.

Vejce dle váhy za 1 kus 2·40 – 3·05 Kčs.

Cena přejímací škvařeného sádla od samozásobitelů byla 57·- Kčs za 1 kg.

Cena přídělu všech potravin na lístky na 1 období v dubnu 1947:

pro děti do 6 let	390·40 Kčs
pro děti od 6 do 12 let	392·70 "
pro mladistvé od 12 do 20 let	409·50 "
pro dospělé nad 20 let	299·40 "

1. VI. 1947 byla zrušena bodová soustava v zásobování, zavedená v březnu 1946.

Cena cukrovky ze sklizně 1947 byla původně stanovena na 60 Kčs za 100 kg, ale na podzim byla pro špatnou úrodu následkem velkého sucha zvýšena o 20 Kčs na 80 Kčs za 100 kg.

Řepaři náleželo za každých 100 kg q cukrovky 4 kg krystalového cukru. Tento cukr se vydal v penězích a za ně si mohl rolník koupiti na každých 100 q cukrovky 5 kg cukru za stanovenou cenu základní, z toho 3 kg pro osoby činné při řepných pracích.

Kromě toho dostali řepaři ze smluvní plochy a seté cukrovkou bez započtení na spotřební dávky za stanovenou cenu premii v krystalovém cukru. Premie činila za 100 q při celkové výměře orné půdy zemědělského závodu za řepu dodanou do cukrovaru nebo do lihovaru do 3 ha 15 kg, do 4 ha 14 kg, do 5 ha 13 kg, do 6 ha 12 kg, do 7 ha 11 kg, do 20 ha 10 kg atd. – Za dodanou řepu dostal řepař 60% řízků.

Výkupní ceny obilí ze sklizně 1947:

Pšenice dle váhy za 100 kg 390–412 Kčs, žito 355–360 Kčs, oves 276–283 Kčs, ječmen krmný 270 Kčs, průmyslový 283–289, sladařský 321–410 Kčs.

Později stanoveny byly pro špatnou úrodu následkem sucha mimořádné příplatky: u pšenice, ječmene a kukuřice 200 Kčs za 1 q, u žita a ovsa 150 Kčs za 100 kg.

Cena jatečných hus a kachen při povinném výkupu byla stanovena za 1 kg ranných do 30. VI. 48·-Kčs, pozdních od 1. VII. 43·-Kčs.

Výkupní cena vajec stanovena byla pro rok 1947 na 44·20 Kčs za 1 kg.

Pěstitelská cena ranných brambor u žlutomasých kulatých v červenci za 100 kg klesá do září z 250 Kčs na 100 Kčs, u žlutomasých rohlíčků klesá cena za 100 kg z 310 Kčs na 130 Kčs.

Nejvyšší sběračské ceny lesních plodin byly stanoveny za 1 kg borůvek 10 Kčs a za 1 kg malin 11 Kčs.

Samozásobitelská dávka obilí od 1. září 1947 snížena na osobu a období z 21 kg na 20 kg pro menší úrodu následkem sucha.

Výkup a dodávky brambor v roce 1947 byly stanoveny takto:

Pěstitel jest povinen ponechati si brambory na sázení na 1 ha 25 metr. centů. Pro vlastní potřebu si smí ponechati pro každého člena domácnosti i pro zemědělské zaměstnance po kg 150 kg. Dále na každý kus přihlášeného vepřového dobytka 400 kg brambor nezpůsobilých k jídlu.

Lihovary mohou zpracovati jen brambory vadné a nezpůsobilé k jídlu jak na líh, tak i k sušení.

Spotřebitel si může uskladniti na osobu 75 kg.

Nejvyšší cena brambor žlutomasých za 100 kg u pěstitele 100 Kčs, u maloobchodníka 142 Kčs.

Dávka masa se zvýšila o 500 g, protože mnozí zemědělci byli nuceni prodávati dobytek pro nedostatek krmiva pro sucho.

Následky velkého sucha a neúrody:

1.XI. 1947 byly sníženy dávky chlebovin u dětí do 6 let z 6000g na 5500 gramů, u dětí od 6 do 12 let z 10.000g na 8500g, u mladistvých od 12 do 20 let z 12.000 na 10.500g a u dospělých nad 20 let z 10.500g na 8.500g.

Dávka cukru byla zmenšena u všech osob o 300g měsíčně z 1500g na 1200g.

Od 1.XII. 1947 se snížila stupňovitost piva: ze 7 na 5 stupňů a u plzeňského Prazdroje z 8 na 6 stupňů. Proto také byla upravena cena piva na 3·50 Kčs a u plzeňského na 4·20 Kčs za 1/2 litru.

NEÚRODA, NÁSLEDKY SUCHA.

Rok 1947 byl neobyčejně suchý. Srážek naměřil správce loštické meteorologické stanice Antonín Šafr v roce 1947 jen 457 mm, a srážkových napočítal jen 96. Pro srovnání uvádím přehled srážek a srážkových dní dle zápisů Antonína Šafra, zahradníka:

Rok:	Srážek:	Srážkových dní:
1940	597·40 mm	140 dní
1941	636·70 mm	141 dní
1942	479·60 mm	110 dní
1943	510·– mm	109 dní
1944	645·80 mm	135 dní
1945	600·– mm	128 dní
1946	577·– mm	108 dní
1947	457·– mm	96 dní

Obilí se urodilo o čtvrtinu méně než v minulém roce. Ještě hůře tomu bylo s krmi-

vem a zemědělskými průmyslovými plodinami. Až dosud stále stoupající křivka životní úrovně se v důsledku sucha a neúrody prudce zlomila, ba dokonce hrozil hlad a nedostatek základních potravin.

A tu v té nouzi obrátil se ministerský předseda Klement Gottwald osobně na generalissima J.V. Stalina s prosbou o pomoc. Na Stalinův zákrok nám Sovětský svaz dodal 600.000 tun obilí, z toho 400.000 tun chlebového a 200.000 tun krmného obilí, a to za nejvýhodnějších platebních dlouhodobých podmínek. Západní mocnosti odmítly dodat obilí, i když jsme byli ochotni zaplatit je předem v dolarech nebo ve zlatě. Sovětské obilí zachránilo náš lid před hladem. Potvrdilo se naše přísloví: V nouzi pozná přítele.

V Lošticích to s tou neúrodou nebylo tak zlé. Vždyť loštičtí rolníci říkávali, že pro jejich pole je suchý rok lepší než mokrý. To obšemplatí jen o obilí, které v Lošticích dává opravdu lepší úrodu, když na ně mnoho neprší. Jen slámy je méně. S krmivy: jetelem, vojtěškou senem i otavou to bylo špatné a řepa i zemáky také suchem trpěly a přinesly úrody slabší.

STAVBY V LOŠTICÍCH 1947:

Max Kovář, obchodník, knihkupec a papírník, čís. 11., nástavba I. poschodí obytné budovy.

Antonín Drkoš, stolař, číslo 185, počal se stavbou velké truhlářské dílny při žďárovické silnici.

Karel Pivný, továrník, číslo 56, přestavba obytné budovy.

Jan Štencl, majitel pily a parketárny, čís. 482, přestavba obytné budovy.

Miroslav Seidl, klempíř, čís. 71 (Beseda), stavba klempířské dílny.

Milada Voborská, manželka lékárníka, čís. 64, přestavba lékárny z domu koupeného od poštmistra v. v. Čeňka Štiborka.

Rolnický lihovar a sušárna bramborů, stavba velkého skladiště na brambory.

Karel Karafiát, továrna na prádlo, trikové a stávkové zboží, přestavba domu číslo III. (1-2), koupeného od Anny Pospíšilové, vdovy po stolaři, stavba textilní továrny počata 1947, dokončena 1949.

Město Loštice, stavba nájemního domu o 6 bytových jednotkách počata 1947 a dokončena 1950.

Bohumil Krejčíř, číslo 383, přestavba budovy.

Alois Nezbeda, řezník, číslo 325 v Kostelní ulici, přestavba domu, výměna portálu a nástavba I. poschodí. Počato 1947.

RYBÁŘSKÝ SPOLEK 1947.

Činovníci byli zvoleni v roce 1946 na 3 léta: Předsedou byl obchodník a trafikant, jedoruký invalida Bruno **Bittner**, místopředsedou trhovec Vratislav **Pospíšil**, jednatelem Jan **Matyáš** a pokladníkem prokurista Občan. záložny Miloš **Urban**.

6. III. 1947 byli ve výborové schůzi zástupci rybářských spolků: litovelského předseda Drlík a moravičanského Frant. Vaňhara. Jednalo se o sloučení všech tří spolků v jeden se sídlem v Litovli. Jednání nevedlo k cíli. I členská schůze konaná 11. III. 1947 sloučení jednomyslně zamítla.

Valná hromada měla býti 21. III. 1947, ale pro **velkou povodeň** nemohla se konati, konala se 31. III. 1947. Byla odhlasována pracovní povinnost na opravu rybníků poškozených povodní. Týkala se hlavně udičkářů. Kdo ji nesplnil, nedostal povolení k rybolovu. Členský příspěvek byl stanoven pro udičkáře 40 Kčs, pro ostatní členy 20 Kčs. Bylo jednáno se spolkem rybářským na Bouzově, aby loštickému spolku nechal tok Třebůvky po Jeřmaň. Na valné hromadě bylo přítomno 22 členů.

Rybářské závody byly konány při sjezdu loštických rodáků ve dnech 16. a 17. VIII. 1947. Ryby se chytaly v zahájeném pásmu mezi lávkami v Loužku a na Trávníku, v sobotu odpoledne a v neděli dopoledne i odpoledne. Ulovilo se celkem 60 kg ryb všech druhů. Pro závodníky bylo připraveno 6 cen za 1155 Kčs.

I. vítěz Frant. **Dolák** ulovil 7·60 kg ryb a dostal I. cenu, prut za 420 Kčs,

II. vítěz Josef **Rosypal** ulovil 7·40 kg ryb a dostal II. cenu, naviják za 245 Kčs,

III. vítěz Jan **Kašpar** ulovil 5·15 kg ryb a dostal III. cenu, podběrák za 225 Kčs.

Velké sucho způsobilo mnoho škod na řece, ale ještě více v rybnících, neboť Lišnička, která je napájí, byla úplně vyschlá.

VČELAŘSKÝ SPOLEK 1947.

5. I. 1947 měl spolek výborovou schůzi, ve které bylo oznámeno, že dlouholetý včelař a člen včelařského spolku, kde byl revisorem, Josef **Urbášek** ředitel měšťanské školy chlapecké v. v., se pro vážnou nemoc vzdal včelaření. Byl zvolen čestným členem spolku.

Valná hromada konala se 12. I. 1947 za účasti 27 členů. Pokladník sdělil, že spolkové jmění obsahuje: vázané vklady a podíly v hodnotě 6872 Kčs a volné vklady 3838 Kčs. Byli zvoleni **činovníci**:

předseda Josef **Žitný**,
místopředseda Antonín **Šafr**,
jednatel a pokladník Josef **Škrabal**.

27. IV. 1947 na členské schůzi bylo přijato, aby se Metodu **Štosovi** z Moravičan a Josefovi **Urbáškovi** udělil čestný diplom. Předsedovi Josefu **Žitnému** byla k 50. narozeninám věnována zarámovaná gratulační báseň.

V roce 1947 měl spolek 97 členů s 688 zazimovanými včelstvy.

Na každé včelstvo dostali členové spolku po 8 kg cukru na zazimování. Za 1 kg cukru platili včelaři 13 <kg> Kčs.

Povinná dodávka medu ze snůšky v r. 1947 byla z každého vyzimovaného včelstva <byla> 1 kg. Celkem bylo odevzdáno 413 kg medu.

Na podzim bylo prováděno léčení proti roztočové nákaze u včel, při kterém mnoho včelstev vyhynulo.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva 1947.

V roce 1947 činnost spolku po velkém napětí k výstavě v září 1946 citelně ochabla.

Valná hromada byla konána 26.1.1947 v hostinci u Suchomelů za účasti jen 8 členů.

Činovníci na rok 1947 byli zvoleni tito:
Předseda: Ludvík **Vejmola**,
místopředseda: František **Kratochvil**,
jednatel: Jan **Koukal**,
pokladník: Vlastimil **Bóháč**,
zapisovatel: Antonín **Šafr**,
registrátor: Vojmír **Kropek**,
tetovatel: } Ludvík
králíkářský referent: } **Vejmola**,
kozařský referent: Jan **Koukal**,
drůbežnický referent: Ludmila **Obšilová**,
hospodář: Jaroslav **Vitoul**.
Členové výboru: Jan **Fritscher**, Josef **Dlaba** a Emil **Habermann**.
Náhradníci: Emil **Hekele**, František **Siegel**, Oldřich **Fiala** a Vincenc **Stejskal**.
Revisoři: Jan **Sršeň** a Jaroslav **Vitoul**.

16. III. 1947 byla členská schůze, na které byli 2 hosté ze Zábřeha a 2 z Mohelnice a jen 5 členů spolku. Bylo jednáno o založení okresní jednoty.

31. III. 1947 na členské schůzi, kde bylo 11 členů, bylo sděleno, že spolku byl přidělen pozemek z německého konfiskátu ve výměře 54 a 14 m² za 885-Kčs na Masnicích.

20. IV. 1947 byla okresní schůze, na které byl zvolen předsedou Ludvík Vejmola a jednatelem Novotný. Okresní příspěvek byl stanoven 5-Kčs za člena.

Spolkové výstavní klece byly uskladněny u paní Marie Fialové na náměstí v čís. 118.

V ROCE 1947 ZEMŘELI:

6.I. Anna **Peterková**, vdova po dělníku, nar. 20.X.1860.
9.I. Karel **Kühn**, rolník a muzikant, naroz. 15.III.1860.
11.I. Anna **Portyšová**, výroba prádla, č.394, n. 1.IX.1899.
23.I. Josef **Tichý**, tesař, narozený 16.IX.1872.
6.I. Antonín **Syrovátka**, býv. klempíř, nar. 28.V.1871.
4.II. Jan **Škurek**, dělník na odpoč., nar. 14.I.1869.
18.II. Josefa **Boháčová**, vdova, č.XVII,6, nar. 21.VI.1875.
23.II. Mořic **Římský**, býv. koželuh, čís. 399, nar. 13.VIII.1871.
3.III. Marie **Rozsypalová**, manž. kočího, nar. 5.IV.1878.
9.III. Otilie **Stejskalová**, vdova, narozená 8.II.1872.
19.III. Josef **Čikl**, hostinský u Modré hvězdy na odpočinku, narozený 31.XII.1863.
1.IV. Štěpánka **Staršovicová**, manželka obuvníka, narozená 10.IV.1889.
18.IV. Jan **Komárek**, rolník, čís. 131, nar. 5.V.1872.
17.V. Julie **Fuňková**, výměnice, čís. 164, vdova po rolníku Dominiku Fuňkovi, nar. 8.V.1871.
31.V. Josef **Veselý**, obuvník – proletář, nar. 11.XI.1874. Byl jedním z hlavních zakladatelů a organisátorů strany sociálně demokratické v Lošticích a dlouholetý její zástupce v městském zastupitelstvu. Byl pilným čtenářem. I jeho političtí odpůrci si ho vážili pro (jejich) jeho politickou rozvážnost a snášenlivost.
15.VI. Marie **Řehořová**, vdova, číslo 113 v Hradské ulici, narozená 15.VIII.1870.
17.VII. Bedřiška **Steigrová**, učitelka, nar. 22.IX.1893. Rozená Straková, dcera nadučitele v Polici. Do Loštic přišla roku 1912. Hned se pustila do práce v Sokole, kde cvičila žačky. Při každé příležitosti uplatňovala své umění pě-

vecké. S Františkem Neubauerem, odborným učitelem a členem Pěveckého sdružení moravských učitelů a s Arnoštem Rumlerem, poštovním úředníkem, výborným hudebníkem a sbormistrem, vyplňovali programy sokolských akademií a oslavných večerů. Po I. světové válce byla v Sokole místostarostkou. Provdala se za učitele Antonína Steigra. Jejich jediná dcera Jitka stala se manželkou odb. učitele, nyní ředitele v Úsově, Jarosl. Kobzy. Od 1.1.1939 jako vdaná učitelka musila dle tehdejšího vládního nařízení nechati i vyučování. A to jí, nadšené učitelce, zkrátilo život.

17.VII. Josef **Urbášek**, ředitel měšťanské školy chlapecké v.v., narodil se 7.IV.1882 v Dubicku, ale vyrostl v Bohuslavicích, kam se jeho rodiče 1884 odstěhovali. Po studiích na gymnasiu v Olomouci a na učitelském ústavu v Kroměříži začal učitelskou dráhu v Bílsku na Litovelsku r. 1902, kde pobyl 1 rok. Pak učil 2 roky v Klopině a v roce 1905 přišel do Loštic. Od roku 1914 učil na měšťanské škole chlapecké, kde se stal po odchodu ředitele Heidricha na odpočinek ředitelem. 1. VII. 1939 dle vládního nařízení byl dán předčasně do výslužby. Po celou dobu svého působení v Lošticích byl všestranně činný jak v korporacích hospodářských, tak ve spolcích kulturních. Pracoval v jednotě divadelních ochotníků. Za jeho režie byla na př. sebrána Zeyerova pohádka „Radúz a Mahulena." Byl posledním jednatelem Občanské besedy, pracoval v odboru Ústřed.

ní Matice Školské, v odboru Národní Jednoty, v Sokole založil kino a byl po celou dobu v kinoodboru. Po odchodu Arnošta Rumlera z Loštic byl dirigentem sokolského pěveckého sboru. Byl dlouhá léta předsedou knihovní rady pro Havelkovu městskou knihovnu, jednatelem musejního výboru, předsedou odbočky Klubu českých turistů, předsedou rybářského spolku. Za první světové války pomáhal zakládati Hospodářské družstvo v Lošticích, dlouhá léta byl členem i předsedou ředitelství Spořitelny města Loštic atd.

18.VII. Cecilie **Boháčová**, manželka holiče, narozená 9.XI. 1881. Neměla vlastních dětí, za to s láskou vychovávala děti přijaté.

27.VII. Ludmila **Drkošová**, vdova po pernikáři, narozená 14. IX. 1852.

3.IX. Anna **Táborská**, vdova pokovářském dělníku, narozená 17.VI. 1865.

10.IX. František **Wolf**, rolník vyměnkář, číslo 269, narozený 2. XII. 1882.

18.IX. Anna **Urbanová**, vdova, sýrařka, číslo X, narozená 19. XI. 1860. Matka mnoha dětí.

3.X. Amalie **Koníčková**, vdova po klempíři, narozená 11. XII. 1881.

21.IX. Jan **Bobek**, bývalý řezník a uzenář, narozený 6. I. 1862. Staří lidé o něm vyprávějí, že býval nejlepším uzenářem daleko široko.

11.XI. Františka **Kouřilová**, vdova po nadučiteli, narozená 28. XII. 1858. Zahradu u svého domu číslo 115 darovala na stavbu Lidového domu. Dům patří nyní Ant. Rosůlkovi.

2.XI. PhMr Karel **Voborský**, lékárník, nar. 2. VII. 1870.

23.XI. Františka **Špičková**, manželka prokuristy Spořitelny města Loštic, narozená 8.III. 1916.

3.XII. Josef **Horák**, hostinský, narodil se 9. VII. 71. Dříve byl hostinským na Pešti v Žádlovicích, pak koupil od Richarda Škůrka hostinec U černého orla v Lošticích čís. 13, který opravil a pojmenoval Hotel Horák. U něho měl sídlo vzdělavací spolek Pokrok z něhož se za okupace stala Jednota divadelních ochotníků. Také místní organisace strany sociálně demokratické u něho měla své spolkové místnosti. Stranu tu také Horák řadu roků zastupoval na radnici v městském zastupitelstvu.

18.XII. Alois **Heumann**, svobodný rolník číslo 76 v Hradské ulici, nar. 27.X.1894.

IV. SJEZD LOŠTICKÝCH RODÁKŮ 14.-17. SRPNA 1947.

Na II. sjezdu roku 1930 se loštičtí rodáci dohodli, že se budou sjíždětí vždy za 5 roků. Askutečně byl III. sjezd pořádán roku 1935. Příští IV. měl býti roku 1940. Ale za okupace a za války to ovšem nemohlo se uskutečniti. Až teprve v roce 1947 mohl býti IV. sjezd pořádán.

Předsedou přípravného sjezdového výboru byl plukovník v.v. Jan **Koukal**, jednatelem Antonín **Pudil**, pokladníkem Miloslav **Urban** a čestným předsedou byl **JUDr Richard Fischer**.

Pořad byl následující:

14. VIII. večer **seznamovací večírek** v Lidovém domě. Zahájil jej čestný předseda sjezdového výboru Dr Richard **Fischer**. Poukázal na historii sjezdů loštických rodáků vletech: 1908, 1930 a 1935. Objasnil jejich osudy i překážky, které se jim stavěly v cestu a zároveň dobré důsledky občasných schůzek našich rodáků. Nejen z Moravy, ale i z Čech a ze Slovenska, ba i z daleké Ameriky a Afriky přijížděli navštíviti své rodiny a své rodiště.

Pak se ujal slova předseda MNV František **Pokorný**, ředitel měšťanské školy chlapecké. Ten načrtl účastníkům osudy města Loštic a jejich obyvatel od roku 1935, od III. sjezdu do roku 1945. Načrtl, co město v té době učinilo a co hodlá v budoucnosti ve prospěch města provésti.

Potom měl delší přednášku přednosta železniční stanice ve Vrbátkách u Prostějova, loštický rodák Adolf **Lang**. Vysvětlil historický vývoj a nynější stav loštického hrnčířství a poukázal na nově nalezené keramické památky, zvláště t.zv. loštické poháry.

Po projevech se rozproudila živá zábava, při níž si staří i mladí rodáci tiskli ruce a navzá-jem si připomínali různé události z mládí a své osudy.

V pátek 15. VIII. ráno oznámil budíček míst-ní hudby, že nastává slavnostní den. Ze všech do-mů vlály prapory. V budově měšťanské školy byla otevřena **místní výstava živnostenská.** Zahájil ji člen slavnostního výboru knihař Jan A. **Veselý,** pak mluvil zástupce Obchodní komory v Olomou-ci rada **Dr. Berka,** předseda MNV Fr. **Pokorný,** zástupce ONV v Zábřeze František **Hekele** z Mo-helnice a vystavovatelům poděkoval předseda i čestný sjezdového výboru. Ve svém projevu vysло-vil obdiv nad pěknou výstavkou v tak krátké do-bě narychlo uspořádané. Vystavovala jen část ně-co přes 40 místních živnostníků. Zajímavé byly na výstavě literární koutky Dra Václava **Kubičko** a Dra Richarda **Fischera** a hudební koutek uči-tele a hudebního skladatele Stanislava **Adama** s ukázkami jejich děl. Z výstavy poznali obča-né, že naši živnostníci mají dobrou snahu se řád-ně uplatnit. Návštěva byla velmi četná a výsta-va se všeobecně líbila.

15. VIII. odpoledne promluvil na náměstí k shromážděným rodákům a občanům předseda MNV František **Pokorný,** který je pozdravil jménem města a vyslovil radost, že rodáci nezapomínají na své rodiště a často se do něho vracejí. Pak se odebral **průvod na Střelnici.** Na cestě se zastavil u rodného domu **prof. Jana Havelky,** kde pod pamětní desku byla dána kytice.

Na Střelnici promluvil předseda sjezdového výboru, plukovník v.v. Jan **Koukal.** Mluvil o histo-rii Střelnice, o plánech na její zvelebení, o příštím sjezdu za 5 roků a žádal rodáky, kterým osud i dopřál hmotnějších statků, aby svojí hřivnou při-spěli k vybudování školky pro ty naše nejmenší. Po řeči byl koncert hudby Červinkovy.

15. VIII. večer sebrála **Jednota čsl. Orla** v Lidovem domě staropražský obrázek se zpěvy od Groh. manové-Macha **Valčík panny Apolenky** velmi dobře a s úspěchem.

16. VIII. dopoledne byla uctěna památka zemřelých, padlých, popravených a umučených loštických rodáků za poslední války. Slouženy byly mše: v kostele římskokatolickém – děkan z Kunovic u Uherského Hradiště Alois **Šilhavý**, v Husově sboru církve československé farář Jaromír **Weiser** z Moravské Třebové. Po mších sešla se na hřbitově spousta lidí všech vyznání, kde byl položen velký věnec s nápisem: **„Zemřelým spoluobčanům – loštičtí rodáci."** Velmi pěkně promluvili zástupcové tří církví, loštičtí rodáci: Alois **Šilhavý** (řím. kalol.), Otakar **Hofman** (pravosl.) a Jaromír **Weiser** (českosl.) Dojem projevů zástupců tří církví byl na všechny přítomné veliký.

16. VIII. odpoledne měl Sportovní klub zápas v **kopané Loštice – Červenka** a rybářský spolek pořádal své **rybářské závody**, v nichž bylo 17. VIII. dopoledne i odpoledne pokračováno. Ulovilo se při nich 60 kg různých ryb. Lovilo se v hájeném pásmu mezi lávkami: v Loužku a na Trávníku. Ulovené ryby byly u Suchomelů usmaženy a zdarma podávány hostům.

16. VIII. večer pořádal na Střelnici divadlo i **divadelní odbor Tělocvičné jednoty SOKOL**. Sehrána byla hra od Fr. Tetauera **Úsměvy a akordy**, veselohra ze starých časů. Hra byla za režie Antonína **Gärtnera** velmi dobře sehrána při četné návštěvě 436 osob.

17. VIII. dopoledne vykonali rodáci výlety autobusy do Javoříčka a na Bouzov.
17. VIII. odpoledne i večer na střelnici taneční veselice. V kině byl jako přídavek promítán film z III. sjezdu rodáků.

Celý IV. sjezd se vydařil. Počasí mu přálo.

JUBILEUM A VZPOMÍNKA.

JUDr Richard Fischer,

loštický rodák, bývalý advokát a starosta města Olomouce, dějepisec města Loštic a spisovatel mnoha publikací o Lošticích, Olomouci a severní Moravě, dožil se 27.III.1947 75 let.

Ve spise JUDra Richarda **Fischera „Čeští spisovatelé a umělci z okresu mohelnického,"** který vyšel v Olomouci roku 1930 nákladem Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, jest životopis jubilantův, který napsal Dr Bohuš **Vybíral**, ředitel universitní knihovny v Olomouci:

Dr. Richard Fischer se narodil 27. března 1872 v Lošticích u Mohelnice na severní Moravě. Studia konal na slovanském gymnasiu v Olomouci od roku 1883 do r. 1891, pak na právnické fakultě české university v Praze a německé ve Vídni (1 semestr) a v Berlíně (1 semestr). V roce 1896 byl promován v Praze na doktora práv. Praxi soudní konal u krajského soudu v Olomouci, advokátní u národního a sokolského pracovníka Dra Antonína Geislera v Olomouci. Vlastní kancelář otevřel v Olomouci v roce 1903. Tak od let studentských jest spiat život Dra Fischera s Olomoucem.

Veřejného života zúčastnil se Dr. Fischer již od dob studentských. Na vnímavou mysl mladého snaživého muže působil otec-vlastenec, jenž od let 1860 tých stál v čele (s několika jinými) české společnosti loštické (Loštice až do roku 1889 měly německou obecní správu), byl spoluzakladatelem Besedy, Občanské záložny, Rolnického pivovaru a roku 1879 byl na udání Němců vzat do vazby, souzen pro urážku císaře, ale byl osvobozen.

Národnostní hnutí v Lošticích a snaha získat obecní vládu do českých rukou nezůstalo na mladého studenta Fischera bez vlivu, stejně jako příklad vlasteneckého rodáka loštického profesora Jana

Havelky, který dovedl studentstvo nadchnouti pro ideu národní; působily naň později i události politické, zejména zápas o práva jazyka českého, útlak germanisační v Olomouci a ovšem i národnostní poměry v rodném kraji Fischerově. Proto již jako gymnasista přednáší, a není bez významu, že právě první přednáškou v Lošticích r. 1890 hlásí se k vlasteneckému odkazu Havelkovu.

V Praze stal se Dr. Fischer členem a činovníkem Moravskoslezské besedy, vedené národním pracovníkem, záhy zesnulým, JUC Františkem Vahalíkem. Odtud vzešel Fischerovi popud ku práci v Národní jednotě, založené Drem Janem Žáčkem r. 1884. Stav se členem a činovníkem akademického odboru Národní jednoty a akademického spolku „Hanáˮ dal se horlivě do práce národní na severní Moravě, kde jí bylo nejvíce potřeba.

Správně pochopil Dr. Fischer, že severní Morava potřebuje českého školství, zejména gymnasia v Zábřeze. V této snaze bourcoval se svými druhy Ústřední výbor Národní jednoty, jehož činnost byla mdlá, a ve zvláštním memorandu ukazoval na nutnost vybudovati na severní a východní Moravě české školství nejen střední, nýbrž i odborné a dívčí. Memorandum toto sice bylo valnou hromadou Národní jednoty příkře odmítnuto, ale už jako akademik byl v únoru roku 1895 zvolen do Ústřed. výboru Národní jednoty, roku 1896 stal se Dr. Fischer I. jednatelem Národní jednoty a setrval v této funkci do roku 1906. Zůstal členem Ústřed. výboru a od roku 1919 byl starostou N.J. Od té doby panoval v N.J. čilý ruch. Dr. Fischer poznal, že má-li Národní jednota své úkoly zmoci, jest potřebí řádně vybudovati sekretariát, což s pomocí obětí zdařilo. Na tisíce přednášek a řečí pronesl v různých krajích naší vlasti na různá themata, zvláště ve službách ideí Národní jednoty.

S národní činností Fischerovou ruku v ruce jde jeho činnost politická a hospodářská. Jako poli-

tik patřil vždy k směru pokrokovému ať ve straně radikálně pokrokové, či ve straně pokrokové, kterou r. 1905 založil, později ve straně lidovo-pokrokové, nebo konečně v národní demokracii. Živý zájem hospodářský způsobil, že Dr. Fischer byl účasten téměř u všech hospodářských podniků v Olomouci a v kraji. Jmenujeme jen založení Pozemkového ústavu v Olomouci.

Již roku 1902 na podzim kandidoval do zemského sněmu za všechny české strany ve skupině měst: Litovel, Loštice, Mohelnice a Úsov proti německému kandidátu Pohlovi z Mohelnice a zůstal jen 63 hlasy v menšině. Teprve v listopadu 1906 zvolen byl poslancem na zemský sněm za města: Olomouc, Litovel, Loštice, Zábřeh atd. a roku 1913 opět. R. 1918 byl členem revolučního Národního shromáždění a 16. XI. 1918 převzal jako vládní komisař správu města Olomouce. Pak se stal členem městského zastupitelstva a městské rady a 4. X. 1923 starostou města Olomouce.

Myšlenky své a snahy propagoval Dr. Fischer nejen slovy ve spolcích a korporacích, nýbrž i tiskem v různých časopisech. Dlouhá řada jeho spisů a článků svědčí o velké píli, rozhledu a všestrannosti. Knižně vydal: Okresní zastupitelstva na Moravě, Zastoupení menšin a volby poměrné, Politické myšlenky vlasteneckého kněze, Oprava volebního řádu na Moravě, a j. Průmyslem a obchodem se obírají: Počátky průmyslu na severní Moravě, Domácí průmysl na Moravě, Česká svépomoc na severní Moravě, Počátky obchodní a živnostenské komory v Olomouci. O severní Moravě: Rolnický cukrovar v Mohelnici, Vyšší hospodářská škola v Doubravici, 50 let činnosti Silničního hového boru mohelnického okresu (1865 - 1915). Před válkou začal roku 1913 veliké dílo „Loštice ve svém národním, hospodářském, kulturním a politickém vývoji od r. 1848 - 1898" a vydal 2 obsáhlé svazky a 3 svazky má ještě v rukopise. Napsal mnoho článků a spisů, které se týkají jen města Olomouce. Podrobně si povíme o jeho spisovatelské činnosti při jeho osmdesátce, v roce 1952.

ADOLF KAŠPAR.

Loštice měly štěstí, že mohly skoro čtvrť století počítati mezi své občany velkého umělce a vzácného člověka, akad. malíře Adolfa Kašpara. Súctou a lítostí vzpomínali jsme 27. prosince 1947 jeho 70. narozenin, kterých se nedočkal.

Moravský Sever přinesl v těch dnech článek, v němž Bohuslav Ošťádal vzpomíná na velkého umělce:

Bohuslav Ošťádal:

Adolf Kašpar.

(Vzpomínka k výročí 70. narozenin)

27. prosince 1947 dožil by se český malíř a grafik Adolf Kašpar 70 let. Bohužel, nenadálá smrť přerušila předčasně jeho životní práci ke škodě českého umění i k velké lítosti milovníků jeho malířského díla.

Adolf Kašpar, rodák z Bludova, studoval na školách v Olomouci. Již v době studií na německém učitelském ústavě v Olomouci probouzelo se jeho malířské nadání. Kreslil pro botanika Františka Polívku rostliny, pro archeologa M. Remeše zkamenělíny a pro knihkupce Romualda Prombergra ilustrace k moravským lidovým písním i obrázky do kalendářů. Prostřednictvím Prombergrovým se Kašpar seznámil s malířem Hanušem Schwaigrem a jeho přičiněním byl získán umění trvale. Vstoupil na pražskou malířskou akademii, kde byl žákem M. Pirnera.

Jako žák akademie začal ilustrovat Babičku Boženy Němcové. Když na konci školního roku 1901–2 vystavil ukázkové práce k Babičce na žákovské výstavce, připsal na visitku s jeho jménem náš největší sochař J. V. Myslbek slova: „Škoda, že B. Němcová nevidí tyto perly." Bylo to velké vyznamenání. A mladý malíř si je opravdu zasloužil. Tak se vžil do ducha knihy, že vytvořil dí-

dílo plné půvabu, ilustrace, jež byly rovnocenným doplňkem slov nesmrtelné vyprávěčky. Toto jubilejní vydání Babičky znamenalo vrchol v české ilustraci. Kašpar se ujal dědictví Josefa Manesa i Mikoláše Aleše, navázal na jejich národní tradici a všechny své síly věnoval české knize.

Veliká je řada knih Kašparem ilustrovaných, tisíce ilustrací zdobí klasická díla české literatury, Boženy Němcové, Aloise Jiráska, K.V. Raise, Zikmunda Wintra, Růženy Svobodové a jiných. Všichni vděčí Kašparovi, že jejich díla vycházela stále v nových vydáních a že se ve velkém počtu rozšířila mezi lid. Babička, Filosofská historie, Mistr Kampanus, Temno a F.L. Věk kromě jiných zůstanou vrcholnými ukázkami českého ilustračního umění trvalé ceny.

Zvláštní kapitolou Kašparova díla jsou jeho knihy pro děti, na nichž je vidět, jak měl Kašpar děti rád. Bartošova Kytice, Kuldovy Moravské národní pohádky, pohádka Bož. Němcové „O dvanácti měsíčkách" a Jursův Slabikář jsou toho dokladem.

Při své ilustrační práci byl Kašpar velmi svědomitý. Pozorně knihu přečetl, zajel do míst děje studovat kraj, chalupy, kroje, typy lidí. Pečlivost je vidět zvlášť na ilustracích historických románů. Kašpar se dovedl tak jako málokdo vcítit do ducha knihy, dovedl čtenáři přiblížit tragické doby českých dějin, české probuzení, dovedl jako málokdo dát knize něco ze své krásné osobnosti.

Kašpar však nebyl jen ilustrátorem, byl malířem - akvarelistou, jakých je málo. V mnohých ilustracích dokonce vidíme převahu malíře nad ilustrátorem. Ilustrace k Raisovým pohorským obrazům jsou více samostatným obrazovým doprovodem než ilustrací v obvyklém slova smyslu.

Vždy, když byl Kašpar ilustrováním unaven, sáhl k akvarelu. Vytvořil velký počet jasných a svěžích akvarelů, hlavně z okolí Loštic a z Rusavy, rázovité valašské vesnice pod Hostýnem. V ně-

kterých akvarelech s motivy Hanáků a Hanáček vzdal hold rodné Hané.

Kašpar byl i grafikem a to jedním z prvních českých grafiků. Karlův most a malostranská zákoutí v jeho okolí jej inspirovaly již v době jeho pražského pobytu k řadě leptů; rozměrný a dnes již vzácný lept Loutkové divadlo, jak vnučka slavného českého loutkáře Matěje Kopeckého, Arnošta Kopecká, hraje dětem, je vrcholem jeho grafické činnosti. V pozdější době vytvořil Kašpar řadu litografií, v nichž rovněž hledal oddych od vysilující ilustrační práce.

Rodné Moravě zůstal Kašpar věrný po celý život. V roce 1910 přijel do Lošťic na pozvání krajináře Stanislava Lolka, rodáka z nedalekého Palonína. Ubytoval se v domku Hustých pod Střelnicí. Tak se mu v Lošticích zalíbilo, že si tamhned příštího roku postavil ve velké staré zahradě i rodinný dům. V Lošticích prožil Kašpar nejšťastnější léta svého života, v loštickém klidu se mu nejlépe pracovalo. V mansardovém ateliéru s pěkným výhledem na hanáckou rovinu i na věnec pohraničních hor vznikla značná část jeho uměleckého díla. Lásku k Lošticím Kašpar projevoval i tím, že s oblibou vkládal loštické motivy do obrazů a ilustrací. Nerad Lošťice opouštěl, když se krátce před smrtí zařizoval v novém domově na Rusavě, kde si postavil dřevěnou valašskou chalupu.

V létě 1934 podnikl Kašpar studijní cestu k Baarově Paní komisarce na Šumavu. Tam cestou k Čertovu jezeru 29. června skonal, raněn mrtvicí.

České umění ztratilo vzácného umělce, česká kniha pečlivého a svědomitého ilustrátora rodná Morava dobrého syna a severní Morava věrného krajana.

Mikoláš Aleš prohlásil jednou, když prohlížel jeho ilustrace k Cikánce Svatopluka Čecha: „Kašpar je kumštýř, toho nám dal Pánbůh." Bylo to druhé ocenění umění Adolfa Kašpara od velkého umělce. Kašparovo čisté umělecké dílo, tvořené s láskou, žije dál.

PROPAGACE LOŠTIC-LETOVISKA.

V roce 1947 vydal litovelský knihkupec Josef Chlíbek jako 7. svazek sbírky Propagace Litovelska brožurku „Loštice", kterou napsal Martin Strouhal, ředitel měšťanské školy a po odkupaci předseda ONV v Litovli. Knížečka má 7 stran textu, 8 stran fotografií z Loštic od Františka Coufala, hoteliera v Lošticích a poslední stránku vyplňuje turistická mapka okresu litovelského. MNV dostal brožurek 1000 kusů, které se prodávaly po 5 Kčs hlavně o sjezdu loštických rodáků.

Z textu vybírám zajímavější:

Loštice, 256 m n.m. o 2600 obyvatelích, jsou typicky venkovské město rolnické, malebně rozložené na úpatí posledních výběžků Českomoravské pahorkatiny. Řeka Třebůvka, která se odtud několik km vléká do Moravy, dělí město na dvě nestejné části, z nichž jižní se přimyká k úpatí vršku Luště, na jehož zalesněném vrchu je krásná lesní restaurace – Střelnice.

Nejcennějším darem Loštic je jejich krásné a zdravé okolí. Jeho vzduch, prostý prachu a kouře a hluboké, jehličnaté lesy, které se táhnou nejih od města až k hradu Bouzovu, volně přístupné a skýtající nevyčerpatelné množství vycházek, předurčily Loštice, aby se staly vyhledávaným letoviskem těch, kteří netouží po dovolené, plné hlučných radovánek, ale chtějí si v klidu odpočinout v příjemném prostředí, provětrat plíce a uklidnit nervy ve velebných lesních tišinách. Pro tyto přednosti zamiloval si Loštice náš přední ilustrátor, malíř **Adolf Kašpar**. Vytvořil zde téměř své celé životní ilustrační dílo. Klidná zákoutí řeky Třebůvky lákají k provozování rybářského sportu.

Poloha Loštic je velmi výhodná. Loštice leží na hlavní státní silnici (Brno-Olomouc-Loštice-

Svitavy - Praha) a v blízkosti železniční trati Olomouc-Česká Třebová - Praha. Železniční stanice Moravičany-Loštice je vzdálená 3 km. Autobus jede skoro ke každému vlaku.

Historie města: Dějiny města Loštic plynuly poměrně klidně, bez osudových zvratů. První listinné památky pocházejí z let 1131 a 1167. I v dalších stoletích se dovídáme o existenci Loštic jen nepřímo. Nikdy samy důležitou roli nehrály. Od poloviče stol. XIV. patřily Loštice po více než dvě století pánům na Bouzově. Byli to tehdy **pánové z Wildenberku**, kteří se také psali „z Bouzova." V těchto dobách byla dosavadní vesnice Loštice povýšena na město, neboť po roce 1360 je po latinsku nazývají „civitas."

Přesných zpráv o velikosti Loštic není, jisto je však, že již tehdy byly rozsáhlou osadou. Roku 1382 prodal **Beneš z Wildenberka** bouzovské panství s hradem a se všemi osadami kněmu patřícími moravskému **markraběti Joštovi**. Ten však je dlouho nepodržel a dal je již r. 1396 v dědictví **Heraltovi z Kunštátu**. Páni z Kunštátu vládli Bouzovem až do krále Jiřího Poděbradského. Z celé této doby není o Lošticích zachovaných zpráv. Od roku 1547 přešly Loštice v držení rodu **Podstatských z Prusinovic**. Do té doby asi spadá také stavba loštického chrámu. Je ovšem beze sporu, že kostel tu již stával před tím, neboť fara se v Lošticích vzpomíná po prvé již roku 1406.

Aby Loštice nabyly práva voliti si samy vrchnost vykoupily se samy z poddanství pánů Podstatských za 12.000 zlatých. Záleželo jim velmi na tom, aby se dostaly v držení města Uničova a rády s ním uzavřely smlouvu, již na sebe vzaly značné povinnosti. Z této smlouvy vysvítá, jak velmi jim na tom záleželo, neboť když Uničovští se vymlouvali, že nemají peněz, aby kupní smlouvu zaplatili, tu Loštičtí, obávajíce se, aby se nedostali některému jinému pánovi v poddanost, uzavřeli smlouvu a obnos sami zaplatili. Z toho je patrno, že poddaní bouzovští neměli vždy měkce ustláno.

Na základě této smlouvy koupil pak Uničov skutečně Loštice roku 1585 za 6.000 kop grošů. V poddanském poměru, k městu Uničovu zůstaly pak Loštice až do zrušení roboty. Avšak již v první polovici XVII. století vznikly mezi oběma městy spory, když Loštice žádaly, aby jim Uničov potvrdil privilegia. Spory se přiostřovaly tak, že se Loštice znovu chtěly vykoupit do bezprostředního poddanství zeměpanského, čímž by nabyly titulu i práv královského města. Po dlouhém vyjednávání a dohadování Uničov něco povolil, Loštice zase trochu slevily a tak roku 1699 byla sepsána mezi nimi v Brně dohoda. Ta byla později Marií Terezií a ještě později několikrát potvrzena.

Již od konce středověku kvetlo v Lošticích vyspělé **řemeslo hrnčířské**, jehož výrobky byly daleko široko známy. Tak zvané **loštické pohárky**, jsou dnes vzácností mnohých evropských muzeí. Ještě před 100 lety bylo tu 23 hrnčířských rodin, avšak průmysl zabil toto tak významné řemeslo.

Dnes jsou Loštice převážně městem zemědělským. Z průmyslových podniků zaslouží zmínky: pivovar, lihovar, továrna na skládací metry, parketárna, papírna, sýrárny, výroba dřevěných zátek, pletárna a výroba prádla.

Z panství bouzovského, jemuž kdysi Loštice patřily, dostal se lesní pozemkovou reformou lesní velkostatek do vlastnictví svazu okolních obcí, z čehož asi 360 ha připadlo Lošticím.

Pamětihodnosti města: Na náměstí socha sv. Trojice z roku 1854, kašna z roku 1850 vyzdobená sochou krále Svatopluka, radnice, pěkná dvoupatrová budova s věží uprostřed a se znakem města (dva bílé pruhy v modrém poli), farní chrám sv. Prokopa z let 1540–1545 s náhrobními kameny Prokopa Podstatského z Prusinovic (1560), jemuž Loštice s Bouzovem patřily v letech 1546–1560 a jeho manželky Kateřiny z rodu Kropáčů z Nevídomí a panáčka Munda z Předmostí s erbem Půhončích z Předmostí. Zvon na věži kostela – sv. Prokop – jest stár skoro 400 let. V chrámové lodi stojí po obou stranách 14 la-

vic s odznaky bývalých loštických cechů. Jsou to poštovníky, s nimiž se chodilo na průvody. Každé řemeslo mělo dva. Podle toho můžeme usouditi na řemesla v Lošticích. Byli tu: kováři, krejčí, řezníci, ševci, tkalci, pekaři a hrnčíři. — Hlavní oltář je z roku 1852. Nad ním jest krásný obraz sv. Prokopa od loštického rodáka Františka Havelky, otce profesora Jana Havelky. Městské **museum Havelkovo**, nazvané tak po význačném rodáku loštickém profesoru Janu Havelkovi, autoru slov Nešverovy Moravěnky, je v radnici a je v něm uloženo mnoho zajímavostí z celého kraje.

Vycházky po okolí: Lesní restaurace **Střelnice**, která je na temeni Luště, s krásným rozhledem po širém okolí, **Hájek** s krásnou vyhlídkou, **Stádla, Hvězda, Holý vrch, Lišna, sv. František, sv. Hubert** s turistickým altánkem, **Babí skála** a **Krahující důl**, studánka **Žernůvka** s léčivou vodou a jiné.

Výlety z Loštic: Okolí Loštic skýtá mnoho zajímavostí jak po stránce geologické, tak i historické. V zátyku silnice u Vřčic, **na Másnicích**, kde od nepaměti loštičtí hrnčíři a kamnaři kopali hlínu, možno nalézti v otevřených jílovištích zbytky mořské zvířeny. V pískovišti u Žádlovic dlí **břehule**, vlaštovka u nás dosti vzácná. **Žádlovický zámek**, bývalý majetek kdysi českých pánů Dubských, později německých hrabat, se vzácnými gobelíny a vnitřním zařízením, s pěkným parkem a rozsáhlou oborou, opravdový klenot mezi moravskými zámky. **Obersko**, kopec se zajímavým předhistorickým hradištěm u osady Markrabky nad údolím Třebůvky, asi v polovici cesty mezi Lošticemi a Bouzovem. **Bouzov** s krásným a mohutným hradem, jediným toho druhu na Moravě. **Javoříčko** – Moravské Lidice s krápníkovými jeskyněmi objevenými v r. 1938. **Zkamenělý zámek** (u Javoříčka), strmé skalisko 50 m vysoké a 25 m široké. Pod ním překrásné, horské údolí Oprařku, známé botanikům subalpinskou květenou (okrotice, střevičník, hořec, lilie zlatohlavá, orlíček, oměj žlutý a mnoho j.

Úsov, městečko s krásným zámkem, který je svými i jedinečnými přírodopisnými sbírkami znám po celé vlasti a patří k největším sbírkám v celé Evropě.
Mladeč, letovisko s krápníkovými jeskyněmi u Litovle.
Vyšehoří, bývalá německá obec se starým dřevěným, kdysi českobratrským, kostelíčkem se starými, z XVI. století, českými nápisy, který několikrát zvěčnil malíř Adolf Kašpar. Zvláštnost celé severní Moravy.
Mírov, trestnice za okupace neblaze proslulá.

LOŠTICKÉ MUSEUM.

V listopadu 1947 pisatel článku **Z Loštic** v časopise **Moravský Sever** pod značkou „Klen" vzpomíná úmrtí ředitele Josefa **Urbáška** a jeho veřejné činnosti, zvláště v muzeu. Vyjímám z článku:

„**Z Loštic**. Není tomu tak dávno, co se Loštice navždy rozloučily s p. ředitelem Josefem **Urbáškem**. Vracíme se v myšlenkách opět k němu, vzpomínajíce jeho práce nejen ve škole, ale i pro veřejnost. Není sporu o tom, že byl osobností, která pro loštický veřejný život znamenala velmi mnoho, že v mnohém, po jeho odchodu mimo činnou službu a po dobu nemoci, Loštice stanuly. Nejen, že byl hybnou pákou v Sokole, ale byl hlavním činitelem v „Okrašlovacím spolku" a zakladatelem loštického musea. A k tomu se nyní obracíme..... On to byl, který dal základ ke zřízení místního musea, do něhož za pomoci svých známých a školní mládeže nashromáždil značné množství cenných památek, které by bez této jeho záslužné práce zanikly na půdách a snad i na smetištích. Nebylo však místa, kam by se tyto cenné památky uložily a zpřístupnily veřejnosti. Po marném hledání byly pro ně dočasně uvolněny místnosti na městské radnici. Tam jsou dodnes. Ale místnosti jsou nedostačující a jsou vážné obavy, že zub času a nedostatek porozumění, ale hlavně nemož-

nost najít obětavce, který by znovu dal se do práce jako zemřelý p. řed. Urbášek, přijdou tyto památky nazmar. Značná sbírka výkopávek, obrazů, knih, listin, mincí, terčů, nádob a pod. zasluhuje, aby tyto věci byly důstojně uloženy a opatrovány a aby místní-loštické museum bylo opět uvedeno do pořádku a přiblíženo veřejnosti.

Jistě že v Lošticích jsou jedinci, kteří tomuto oboru rozumějí a rádi se chopí práce a museum odevzdají opět veřejnosti. Bude to práce nemalá, ale záslužná. Snadse najde i vhodnější místnost pro důstojné umístění těchto vzácností, ale jistě se najde ochotný člověk, který by se chopil nedokončené práce p. řed. Urbáška a jistě se také najdou ochotní pomocníci, kteří pomohou, aby museum v Lošticích opět bylo uvedeno nejen do náležitého pořádku, ale aby zase, tak jako kdysi při prvním otevření, i v dohledné době zaznamenávány byly návštěvy musea tak, jak toho po právu zasluhuje. Museum v Lošticích by nemělo umřít!"

Klen.

VÁNOČNÍ STROM REPUBLIKY V ROCE 1947.

V hotovosti bylo vybráno celkem 51.140 Kčs. Kromě toho přispěli věcnými dary:
Julius **Kühndel** daroval 15 kusů tepláků a 15 kusů kalhot.
Karel **Karafiát** daroval 8 pláštěnek do deště, 3 sukénky, 1 kalhoty a 3 chlapecké obleky.
Vojtěch **Pozníček** daroval 22 m flanelu, 46 párů punčoch a 3 m šatovky.

Výnosu sbírky bylo použito k ošacení 25 osiřelých dětí a k vyplacení vánoční výpomoci přestárlým a práce neschopným loštickým občanům.

Oprava: Nahoře uvedené dary J. Kühndla a K. Karafiáta byly omylem vyměněny.

LOŠTICKÉ ŠKOLY 1947-48:

Chlapecká obecná:

Třída:	Žáků:	Třídní učitelé:
I.	24	Jaroslav **Klein**,
II.	(16 na dívčí škole)	
III.	28	František **Žák**, řídící uč.
IV.	29 (15 děvčat)	Anna **Bočková**,
V.	24	Leopold **Hřivna**.

Dívčí obecná:

Třída:	Žaček:	Třídní učitelé:
I.	31	Vlasta **Kleinová**,
II.	25+16 žáků	Josefa **Marxová**,
III.	29	Antonín **Steiger**, říd. uč.
IV.	(15 na škole chlap.)	
V.	28	Jaroslav **Tilcr**.

Na obou obecných školách vyučovali náboženství: řím. katol. v I. a II. třídě farář Josef **Maliček**,
v III. až V. třídě kaplan Karel **Hradilík**,
českosl. ve všech třídách katecheta Jan **Kopa**.
Domácím naukám vyučovala učitelka domácích nauk Jiřina **Hřivnová**.

Dívčí měšťanská:

Třída:	Žaček:	Třídní učitelé:
I.	42	Bohuslav **Ošťádal**,
II.	31	Štěpán **Kristen**,
III.	na chlapecké škole.	
IV.	26	Ludmila **Krejčířová**,
Kurs	24	Růžena **Ošťádalová**.

Kromě třídních učitelů vyučovali: ředitel Edmund **Smékal**, Josef **Lichnovský** (ruštině), Štěp. **Drkošová** (dom. naukám), Karel **Hradilík** (nábož. řkatolické), Jan **Kopa** (nábož. československé.

Chlapecká měšťanská:

ROK 1948.

Rok 1948 zařadil se do dějin našeho národa a státu **jako jeden z nejvýznamějších.** **Byl přímo nabit důležitými událostmi politickými, hospodářskými, sociálními i kulturními.** **Politicky stal se důležitým mezníkem měsíc únor.**

Důkladné přípravy k výstavbě republiky, jichž se KSČ včas ujala, vyvrcholily vypracováním Košického programu, který je dílem Klementa Gottwalda a jeho spolupracovníků, a vytvořením první domácí československé vlády.

Košický program byl programem národní a demokratické revoluce, jak jej nazval Klement Gottwald. Zahrnoval všechny velké, politické, hospodářské a národnostní změny, které byly nezbytné, aby osvobozená republika byla lepší, spravedlivější a lidovější a aby její bezpečnost byla navždy zajištěna.

Zahraničně politicky Košický program stanovil, že smlouva československo-sovětská z 12. prosince 1943 o vzájemné pomoci, přátelství a poválečné spolupráci bude určovat pro veškerou budoucnost zahraničně politickou posici našeho státu. S pomocí Sovětského svazu bude dovršeno osvobození Československé republiky, aby tak s jeho oporou byla

navždy zajištěna její svoboda a bezpečnost a aby za všestranné součinnosti se Sovětským svazem byl národům Československa zabezpečen pokojný rozvoj a šťastná budoucnost.

Vnitropoliticky vycházel Košický program z toho, že lid nepřipustí, aby se v osvobozené republice vrátila k moci oná vrstva finančního, průmyslového a agrárního velkokapitálu, která dříve v republice vládla a která na celé čáře zbankrotovala. Pokládal za jasné, že nositelem státní moci může být jen blok dělníků, rolníků, živnostníků a inteligence, prostě blok pracujícího lidu měst a venkova, t. j. **Národní fronta.**

Košický program stanovil, že na místě starého státního aparátu nastoupí v obcích, okresech i zemích lidem volené **národní výbory.** Tyto budou v obvodu své působnosti spravovat všechny veřejné záležitosti. Vláda bude svou politiku uskutečňovat prostřednictvím národních výborů a plně se o ně opírat.

Poměr Čechů a Slováků řešil Košický program na základě hesla „rovný s rovným" a na základě vzájemného uznání národní svébytnosti, aby Slováci byli pány ve své slovenské zemi stejně jako Češi ve své české národní domovině. Z toho vyplývalo obnovení republiky jako společného státu dvou rovnoprávných národů, českého a slovenského. Proti německým obyvatelům, kteří se těžce proti republice provinili, byla stanovena tak pronikavá opatření, že napříště je republika německé menšiny zbavena.

Košický program žádal dále přísné potrestání válečných zločinců, zrádců národa a kolaborantů a konfiskaci jejich jmění ve prospěch obětí Hitlerova režimu a ve prospěch republiky. Ale nejen to. Žádal také okamžité **dosazení veřejné správy do všech velkokapitalistických podniků,** která by kontrolovala a spravovala tyto podniky tak dlouho, než osvobozený lid rozhodne znárodněním o jejich převedení do veřejného vlastnictví.

Současně stanovil Košický program neodkladné **provedení dalekosáhlé pozemkové reformy**, která by odevzdala českým a slovenským drobným rolníkům a vesnické chudině především půdu cizácké německé a maďarské šlechty, jakož i půdu zrádců národa.

S tímto programem, předloženým KSČ, vyjádřili při jednáních na jaře 1945 v Moskvě souhlas zástupci všech složek národního odboje.

Košický program, který byl nadšeně uvítán naším lidem doma, stal se reálným a bezprostředně uskutečnitelným, díky osvobození republiky Rudou armádou.

Tak se stal programem první domácí vlády, republiky, vlády Národní fronty Čechů a Slováků, která byla jmenována presidentem republiky 4. IV. 1945 v Košicích.

Výstavba nové lidově demokratické republiky.

Důsledné uskutečnění košického vládního programu a udržení Národní fronty – to byly hlavní úkoly našeho lidu po osvobození republiky, o jejichž splnění se KSČ s veškerou silou zasazovala.

Nový politický život v republice se rychle i rozvíjel. Na místo dvou tuctů politických stran, které byly za první republiky, zůstaly v českých zemích čtyři a na Slovensku dvě. Pokud jde o odbory, organisaci mládeže, organisaci zemědělců, sportovní organisace atd., dohodly se strany Národní fronty na tom, že žádná strana nebude zakládat vlastní masové organisace, nýbrž že tyto organisace budou budovány jednotně jako celostátní a všenárodní.

Znárodnění klíčových posic našeho hospodářství bylo základní zárukou, že politická moc pracujících v čele s dělnickou třídou bude pevně zakotvena i hospodářsky. Bylo u-

skutečněno 24. X. 1945, t. j. necelých šest měsíců po vítězství lidu v národní a demokratické revoluci. Znárodněno bylo 65 % velkého průmyslu, při čemž na 100% byly znárodněny doly, hutě a energetické závody. Úplně byly také znárodněny banky a soukromé pojišťovny. Vedoucí posice v našem hospodářství tím přecházely do rukou národního celku. Nejširším vrstvám národa se dostalo záruky, že výsledky jejich těžké budovatelské práce nepůjdou ve prospěch jednotlivců nebo kořistnických skupin, nýbrž ve prospěch lidu a republiky.

Pro neblahé zkušenosti z let 1918 - 1920 strana KSČ nepřipustila, aby bylo znárodnění odsouváno na pozdější dobu nebo prováděno po etapách, jak to žádali někteří političtí činitelé v Národní frontě.

Všestranné upevnění národních výborů jako mocenských orgánů lidové demokracie bylo dalším důležitým opatřením. Prostřednictvím národních výborů získali dělníci a pracující lid poprvé možnost aktivně se zúčastnit veřejné správy. Splnění tohoto úkolu nebylo v poválečném období nikterak snadné. Reakce spatřovala v těchto obtížích svou velikou naději. Byla přesvědčena, že bez ní, bez jejích hejtmanů a byrokratů není možné spravovat stát. Za pomoci KSČ ovládli zástupci pracujících práci v národních výborech a dokázali, že tento nový demokratický typ veřejné správy je lepší než starý, buržoasní, byrokratický. Národní výbory se upevňovaly a stále lépe a lépe spravovaly záležitosti lidu a republiky.

Očista našeho národního života byla úzce spjata s výstavbou lidově demokratické republiky. Byl vydán dekret o lidových soudech, dekret o národním soudu a dekret o národní cti. Lidové soudy potrestaly mnoho německých válečných zločinců a hlavních představitelů dřívějšího zrádcovského režimu. Podle dekretu o národní cti bylo mnoho kolaborantů vyřazeno z veřejného života.

Odsun Němců byl uznán velmocemi za sluhou podpory Sovětského svazu na konferenci

v Postupimi. Velké historické dílo znovuosídlení pohraničí českými lidmi bylo konáno současně s odsunem Němců. Do rukou drobných českých zemědělců a řemeslníků i obchodníků byly dány bývalé německé usedlosti, dílny a obchody, a to za mimořádně výhodných podmínek. Čeští a slovenští rolníci dostali více než 1 milion ha půdy, která dříve patřila německé a maďarské šlechtě.

Obnovení hospodářského života v republice bylo nejnaléhavějším úkolem, který musil být splněn s velkým přebudováním republiky současně. Přes 6 let plundrovali Němci náš průmysl, naše zemědělství, naše zásoby atd. Na konci tohoto velkého rabování byli země i lid vyčerpáni. Po Němcích nám zbyly bezcenné papíry ve výši 300-350 miliard. Z toho bylo nutno vycházet při zahájení hospodářské výstavby republiky.

Udržení Národní fronty a jednoty bylo otázkou, o kterou se musil svádět boj. Reakce, když nemohla velkým změnám v republice zabránit přímo, změnila taktiku. Nalezla do různých složek Národní fronty, aby ji v příhodném okamžiku zevnitř rozbila a zvrátila vývoj. Prostřednictvím vedení stran lidové, národně socialistické a slovenské demokratické i sociálně demokratické pravice útočila reakce i na jednotu našeho lidu i na Sovětský svaz, na nejmocnější opory lidové demokracie.

Po osvobození byly národní výbory i prozatímní Národní shromáždění a j. složeny paritně, to znamená, že každá strana v nich měla stejný počet zástupců. Všechny strany vyvinuly velké úsilí, aby volbami v roce 1946 zesílily své posice. Strana lidová a národně socialistická namáhaly se získati hlasy přívržencu zakázaných reakčních a fašistických stran: Beranovy, Stříbrného a j. Ale KSČ dosáhla velikého vítězství. Dostala 38% hlasů v celé republice v českých zemích dokonce 41% a spolu se sociálními demokraty měla pevnou většinu. Podle poměru odevzdaných hlasů při volbách do Národního shromáždění 26. V. 1946 bylo sestaveno nejen Ústavodárné Národní shromáždění a vláda, ale

i národní výbory. Jako předseda daleko nejsilnější strany, KSČ, v republice byl **Klement Gottwald** pověřen, aby sestavil novou vládu.

Nová vláda Národní fronty, vedená Klementem Gottwaldem, vytyčila si dva hlavní úkoly, a to: ústavně právně zajistit výsledky našeho národně osvobozeneckého boje, jakož i výsledky budovatelské práce našeho lidu a zároveň ještě více vystupňovat úsilí o výstavbu republiky v duchu Košického vládního programu. Pro splnění prvního úkolu vypracovala Gottwaldova vláda zásadní směrnice pro novou ústavu. Pro splnění druhého úkolu připravila dvouletý plán a nové zákony, nezbytné pro další budovatelskou práci.

„Vláda považuje za svou povinnost," pravilo se v prohlášení vládním, „navrhnout takovou novou ústavu, která zaručí, že lid bude vskutku zdrojem veškeré moci." Zejména je nutno ústavně zaručit lidový, skutečně demokratický ráz veřejné správy na podkladě národních výborů, ústavně zakotvit velké dílo dekretů o znárodnění peněžnictví, dolů a hutí, přírodního bohatství, zdrojů energie a velkého klíčového průmyslu. Nová ústava musí uznávat národní svébytnost Slováků, zaručit právo na práci, na spravedlivou odměnu, na vzdělání, na odpočinek, na zaopatření v případě nezpůsobilosti k práci atd."

Dvouletý plán (dvouletka) byl vládou včas vypracován a 1. 1. 1947 bylo slavnostně zahájeno jeho plnění. Poprvé v dějinách našeho lidu začalo se rozvíjet hospodářství republiky podle celostátního plánu. Dvouletý plán měl za úkol rozvinout stavebnictví a dopravu, položit základy k industrializaci Slovenska, dokončit osidlovací dílo, všestranně zvýšit úroveň lidu a definitivně překonat obtíže poválečného období.

Předválečné úrovně průmyslové výroby k jejímuž dosažení potřebovala buržoasie po první světové válce 8 let, dosáhl náš pracující lid za 2½ roku po osvobození, ačkoli se odsunem Němců zmen-

šil počet obyvatel republiky skoro o 3 miliony.

Zároveň s rozvojem výroby učinila Gottwaldova vláda řadu zlepšení životních podmínek lidu. Bylo zavedeno hornické pojištění, které je nejlepší na celém světě. Mzdy a platy nejnižších kategorií pracujících byly zvýšeny. Vláda zavedla přídavky na děti a přiřkla pracujícím vánoční výpomoc. Daň ze mzdy a platu byla velmi snížena. Zásobování obyvatelstva potravinami se stále lepšilo.

Pro další zlepšení životní úrovně rolnictva usilovali komunisté o uskutečnění t. zv. hradeckého programu. Šlo o návrhy 6 zákonů přednesených ministrem zemědělství Jul. Ďurišem. Navrhována byla revise pozemkové reformy z I. republiky, scelování pozemků, rolnické pojištění, zemědělský úvěr, jednotná zemědělská daň atd.

Zahraničně politické postavení republiky se nesmírně upevnilo úzkou spoluprací se Sovětským svazem a ostatními slovanskými a lidově demokratickými státy.

Čím větší a očividnější byly budovatelské úspěchy, tím větší odpor reakce vyvíjela. Reakcionáři v Národní frontě se ještě více spojili s velkokapitalistickými silami, poskytli jim úkryt v organisacích Národní fronty. Při tom se opírali o dosti značně velké hospodářské posice, které buržoasii přes znárodnění velkého průmyslu zůstaly.

Počala sabotáž prací na ústavě, sabotáž budovatelských prací. Na Slovensku propukla otevřená politická krise. Slovenská demokratická strana umožnila blinkovcům dostat se postupně na vedoucí místa ve straně, v úřadech i v hospodářských institucích. Tyto reakční fašistické živly vytvořily ve spojení se zahraniční reakcí illegální spiklenecko u organisaci. Nár. socialisté a lidovci podporovali slovenské demokraty. Současně odmítli další účast nadstranických organisací, t. j. odborů, svazu zemědělců, odbojových organisací atd., při jednáních v Národní frontě. Zároveň začali tvořit v národních výborech, v parlamentě i ve vládě bloky, aby isolovali komunisty.

ÚNOR 1948.

Když po celý měsíc znemožňovali vládě jakoukoli činnost, ohlásili 20. února 1948 ministři 4 stran: národně socialistické, lidové a slovenské demokratické, že vystupují z vlády. Počítali, že i sociální demokraté se připojí, ale k tomu nedošlo. Vytvořením jednotného bloku chtěli komunisty osamotnit, rozbít Národní frontu a tak ještě před volbami provést přesun mocenských sil v republice.

Pracující lid celé republiky, povolán a veden KSČ, pozdvihl se v těchto únorových dnech na obranu vlády Gottwaldovy, na obranu Národní fronty a lidové demokracie. Přijetí demise 11 zrádných ministrů a doplnění vlády novými lidmi, kteří zůstali věrni původnímu duchu Národní fronty, navrhl ministerský předseda a předseda KSČ, Klement Gottwald na obrovském táboru lidu 21. II. 1948 na Staroměstském náměstí jako vyřešení vládní krise.

Výňatky z řeči Klementa Gottwalda:

Občané a občanky, soudružky a soudruzi,
sestry a bratři, drazí přátelé!

Dovolte, abych Vám jako předseda vlády podal za prvé stručnou zprávu o některých příčinách a o některém pozadí dnešní vládní krise a za druhé, abych naznačil cestu k jejímu překonání tak, aby to bylo prospěšné lidu, národu a republice.

Vám je známo, že včera podali demisi ministři zastupující stranu národně socialistickou, lidovou jakož i stranu slovenských demokratů. Ministři těchto stran utvořili uvnitř vlády jednotný zpátečnický blok, který nakonec zapříčinil, že už přes měsíc byla ve vládě znemožněna jakákoliv positivní práce při plnění budovatelského programu vlády, na němž se všechny vládní strany svého času dohodly a byly tím také znemožněny běžné práce vládní, spojené s každodenní veřejnou a státní správou.

Zpátečnický blok vyvolal 13. února ve vládě těsné většinové usnesení, podle kterého se ministru vnitra Noskovi protizákonně a protiústavně nařizuje, aby odvolal rozhodnutí zemského velitele Sboru národní bezpečnosti o reorganisaci pořádkové služby Národní bezpečnosti v Praze. Šlo o přeložení asi 8 důstojníků SNB. Připomínám, že toto opatření bylo provedeno i přesně podle zákona, že bylo uskutečněno v dohodě s příslušnými bezpečnostními orgány Ústředního národního výboru Velké Prahy a Zemského národního výboru v Čechách a že spadalo podle zákona plně do konečné pravomoci ministra vnitra. Uvádím prozatím příznačnou okolnost, že k tomuto těsně většinovému usnesení došlo za nepřítomnosti ústavně odpovědného ministra, t. j. ministra vnitra, že tato otázka byla do diskuse vržena až těsně před skončením zasedání vlády, že většina ministrů vůbec nevěděla, co zmíněný rozkaz vlastně obsahuje, že se prostě hlasovalo tak říkajíc naslepo. Tak se stalo, že ministr vnitra, který se včera po přerušeném léčení vrátil do úřadu nemohl toto usnesení provést nejen z politického a ústavního důvodu, poněvadž ono se nezákonně dotýká jeho vlastní pravomoci nýbrž také proto, že usnesení těsné většiny vlády ani po formální stránce neobstojí.

Aby všechny tyto a jiné věci byly vysvětleny a uvedeny na pravou míru, svolal jsem na včerejší den mimořádnou schůzi vlády, na níž měl ministr vnitra podat zprávu a na níž měli také ministr vnitra Václav Nosek a ministr národní obrany Ludvík Svoboda učinit závažné projevy v souvislosti s neslýchaným výpadem včerejšího Svobodného slova ve věci špionážní záležitosti, nazývané mosteckou špionážní aférou. Mimořádná tato schůze vlády se nekonala, poněvadž zástupci strany národně socialistické, lidové a strany slovenských demokratů odepřeli svoji účast pod lichou záminkou, že usnesení vlády z 13. února nebylo provedeno. Zástupci zmíněných stran odmítli tedy vyslechnouti v klidu zprávy ústavně odpovědných resortních ministrů a potom podle toho učinit svá

rozhodnutí. Volili jinou cestu: podali presidentu republiky svoji demisi a vyvolali tak nynější stav vládní krise.

Proč Vám vypravuji o všech těchto zdánlivých drobnostech? Činím tak proto, aby tím více vyniklo vážné pozadí celé věci. Vždyť každý pochopí, že vládní krise se nevyvolává pro osm sesazených nebo dosazených policejních důstojníků, nýbrž že skutečná příčina je daleko hlubší, závažnější. A v čem je tato příčina?

Příčina je v tom, že reakce chce zmařit plné provedení budovatelského programu nynější vlády, zejména uskutečnění lidově demokratické ústavy, zákonů o národním pojištění, onové pozemkové reformě, o daňových úlevách rolníkům a živnostníkům a řady dalších zákonů a opatření ve prospěch pracujícího lidu města a venkova.

Příčina je v tom, že reakce chce rozbít skutečnou Národní frontu, bratrský svazek dělníků, rolníků, živnostníků a inteligence, postupujíc tak podle starého hesla zotročovatelů „rozděl a panuj."

Příčina je v tom, že reakce chce naši vlast uvést v protiklad s našimi slovanskými spojenci, zejména s nejmocnějším z nich, se Sovětským svazem, při čemž jim pranic nezáleží na tom, že by to byl začátek nového Mnichova, nové národní a státní katastrofy Československa.

Stojíme nyní před závažným úkolem, jak rychle a pro lid a pro celou republiku prospěšně řešit nastálou vládní krisi.

Chceme tuto krisi řešit ústavně, demokraticky a parlamentárně, na základě široké Národní fronty, představující všechny vrstvy pracujících ve městech i na venkově.

Navrhujeme, aby za odstoupivší ministry byla vláda doplněna novými lidmi, kteří zůstali věrni původnímu duchu Národní fronty, jak se tato vytvářela ve společném boji proti cizáckým vetřelcům a ve vítězné revoluci.....

Ministerský předseda Klement Gottwald končil svůj historický projev na Staroměstském náměstí těmito slovy:

Občané a občanky, drazí přátelé!

Volám Vás všechny k bdělosti a ostražitosti. Volám Vás, všechny dobré Čechy a Slováky, vás všechny – dělníky, rolníky, živnostníky a intelektuály – k jednotě a svornosti. Tvořte v obcích, okresech a v krajích akční výbory Národní fronty z demokratických a pokrokových představitelů všech stran a všenárodních organisací. Zmařte v zárodku jakékoli provokace reakčních agentů. Buďte jednotni a rozhodni – a vaše pravda zvítězí!

Ať žije vláda Národní fronty, oproštěná od rozvratníků a zpátečníků!

Ať žije lidově demokratická republika Československá!

Ať žije věrné spojenectví československo-sovětské, záruka naší národní svobody a státní nezávislosti!

Zástupci dělnické třídy jednomyslně podporovali na velikém sjezdu závodních rad a odborových organisací 22. II. 1948 Gottwaldovy požadavky. Žádali okamžité uskutečnění dalšího znárodnění.

Zástupci rolnictva schválili na velkém sjezdu rolnických komisí Gottwaldovu politiku a žádali i bezodkladné provedení další pozemkové reformy.

Potvrdilo se, co řekl Klement Gottwald hned na počátku politické krise, že ve stranách Národní fronty je dost zdravých sil, které chtějí čestně plnit program Národní fronty. Z řad těchto sil doplnil Kl. Gottwald svou vládu.

President republiky Dr. Ed. Beneš, přinucen respektovati vůli lidových mas bojujících proti reakci, přijal demisi zrádných ministrů a dle návrhu Kl. Gottwalda jmenoval novou vládu.

NOVÁ VLÁDA 25. II. 1948:

President republiky **Dr. Edvard Beneš** přijal ve středu **25. II. 1948** předsedu vlády **Kl. Gottwalda** a oznámil mu, že přijímá demisi, kterou 20. II. 1948 podali členové vlády: za čs. stranu národně socialistickou:
náměstek předsedy vlády Dr Petr **Zenkl**,
ministr zahraničního obchodu Dr Hubert **Ripka**,
ministr školství a osvěty Dr Jaroslav **Stránský**,
ministr spravedlnosti Dr Prokop **Drtina**;
za čs. stranu lidovou:
náměstek předsedy vlády, Msgre Jan **Šrámek**,
ministr pošt František **Hála**,
ministr zdravotnictví Dr Adolf **Procházka**,
ministr techniky inž. Jan **Kopecký**;
za slovenskou demokratickou stranu:
náměstek předsedy vlády Dr Štefan **Kočvara**,
ministr dopravy Dr Ivan **Pietor**,
ministr pro sjednocení zákonů Dr Mikuláš **Franek**,
státní tajemník v ministerstvu nár. obrany Ján **Lichner**.

Dále president republiky sdělil, že ve středu dne 25. II. 1948 podali také demisi zástupci čs. sociální demokracie ve vládě:
náměstek předsedy vlády František **Tymeš**,
ministr výživy Václav **Majer**.

Zároveň president republiky oznámil předsedovi vlády, že přijímá jeho návrh na rekonstrukci a doplnění vlády a že nové členy vlády jmenoval.

V nové vládě, ve které předsedou zůstal Klement **Gottwald**, jsou náměstky předsedy vlády: předseda ÚRO (Ústřední rady odborů) poslanec Antonín **Zápotocký** a předseda čs. sociální demokracie poslanec Bohumil **Laušman**.
Ministrem zahraničního obchodu je Dr Ant. **Gregor**.
Ministrem školství a osvěty Dr Zdeněk **Nejedlý**.
Ministrem spravedlnosti Dr Alexej **Čepička**.
Ministrem průmyslu Zdeněk **Fierlinger**.

Ministrem vnitřního obchodu je Frant. **Krajčíř.**
Ministrem dopravy je Alois **Petr.** (Lidovec.)
Ministrem pošt je Dr Alois **Neuman.** (Nár. soc.)
Ministrem sociální péče, je Evžen **Erban.** (Socdem)
Ministrem zdravotnictví Josef **Plojhar.** (Lidovec.)
Ministryní výživy inž. Ludmila **Jankovcová.**
Ministrem techniky Dr inž. Emanuel **Šiechta.** (Nár. s.)
Ministrem pro sjednocení zákonů Dr Vávro **Šrobár.**
Stát tajemn. v ministerstvu nár. obrany Dr Jan **Ševčík.**

Členové vlády, kteří demisi nepodali, zůstali ve svých dosavadních funkcích, pokud nebyli pověřeni správou nových ministerských resortů.

Zůstávají tedy ministry:
Ministrem zahraničních věcí Jan **Masaryk.**
Ministrem národní obrany armád. g. Lud. **Svoboda.**
Ministrem vnitra Václav **Nosek**
Ministrem informací Václav **Kopecký.**
Ministrem financí Dr Jaromír **Dolanský.**

NĚKTERÉ ZÁKONY A NAŘÍZENÍ.

19. III. 1948 bylo vydáno vládní nařízení o letním čase. Počal 18. IV. 1948 o 2. hodině středoevropského času a skončil 3. X. 1948 o 3. hodině letního času.

20. III. 1948 byl vydán zákon, kterým se mění a doplňují některá ustanovení o přímých daních.

Poplatníkům všeobecné **daně výdělkové** se poskytla sleva na této dani se všemi přirážkami. Tato sleva činila při dani podrobeném výtěžku:

do	15.000 Kčs	100%,
nad 15.000	do 90.000 Kčs	75%,
nad 90.000	do 150.000 Kčs	50%,
nad 150.000	do 240.000 Kčs	25%.

20. III. 1948 byl vydán zákon o živnostenské dani.

Živnostenské dani podléhají fysické osoby, které svým jménem a na svůj účet provozují malou živnost. Malou živností se rozumí živnost, v níž pracuje poplatník sám nebo nanejvýš s jedním zaměstnancem a s jedním učněm, jestliže základ daně nepřevyšuje 120.000 Kčs.

Základem daně je hrubá mzda za 52 týdny, 12 měsíců, na kterou by měl poplatník nárok, podle mzdových předpisů při 48 hodinovém pracovním týdnu, kdyby byl ve své živnosti zaměstnán jako přední samostatný a zvlášť kvalifikovaný dělník nebo vedoucí prodejny, zvýšená o přirážku z nákladu na mzdy a na zboží.

Základ daně se sníží: o 6000 Kčs na druhého člena dvojice založené manželstvím nebo spolužitím, o 7200 Kčs za první dítě, za druhé dítě o 8400 kčs, za třetí o 12000 Kčs a za čtvrté a každé další dítě o 14.000 Kčs, a o 6000 Kčs za každého z rodičů.

Daňová sazba činí ročně:

Daňová sazba činí ročně:

Stupeň:	Základ nad Kčs:	do Kčs:	daň Kčs:
1	19.000	– 20.400	540
10	30.000	– 31.200	1380
20	42.000	– 43.200	2568
30	54.000	– 55.200	4260
40	66.000	– 67.200	6696
50	78.000	– 79.200	9996
60	90.000	91.200	13.896
atd.	atd.		atd.

21. III. 1948 byl vydán zákon o nové pozemkové reformě, o trvalé úpravě vlastnictví zemědělské a lesní půdy.

Vlastnické poměry k půdě se upravují tak, aby půda, sloužící zemědělské výrobě, náležela, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, výkonným zemědělcům podle zásady, že půda patří těm, kdož na ní pracují.

Zemědělec nesmí míti více půdy než 50 ha, ostatek stát vykoupí. Stát vykoupí také půdu, na které vlastník sám nehospodaří.

21. III. 1948 byl vydán zákon o některých technicko-hospodářských úpravách pozemků (scelovací zákon.)

21. III. 1948 byl vydán zákon o zemědělské dani.

Tabulka zemědělské daně pro obilnářskou oblast:

Celková výměra v ha:	Při průměrném katastrálním výtěžku: 10 Kčs	20 Kčs	30 Kčs	40 Kčs	50 Kčs	60 Kčs
	činí zemědělská daň v Kčs:					
1	–	–	–	–	–	–
2	160	190	200	220	230	240
3	280	320	360	400	430	460
4	420	500	550	600	640	700
5	560	650	720	840	910	980
10	1250	1590	1900	2120	2350	2560

Poplatníkům se daň sníží o 480 Kčs na druhého člena dvojice založené manželstvím nebo skutečným spolužitím, o 480 Kčs na první dítě, o 540 Kčs na druhé, o 600 Kčs na třetí a na každé další dítě a na každého z rodičů o 480 Kčs.

25. III. 1948 vyhlásil ministr financí ražbu a vydání stříbrných stokorun na paměť 600. výročí založení Karlovy university.

Razí se celkem 1,000.000 kusů ze směsi 500 dílů stříbra, 400 dílů mědi, 50 dílů niklu a 50 dílů zinku. Váha jest 14 g, průměr mince 31 mm.

Na líci jest státní znak, kolem něho nápis: „Republika Československá" a letopočet 1948. Na rubu napravo postava knížete Václava s korouhví, před ním vlevo klečí Karel IV., který drží v ruce i bullu o založení university. Za postavou Karla IV. jsou dva štíty: s českým lvem a svatováclavskou orlicí. Nahoře jest letopočet 1348. Kolem je nápis: „Šest set let university Karlovy" a označení hodnoty „100."

25. III. 1948 byl vydán zákon o státní podpoře novomanželům.

Účelem zákona jest umožniti novomanželům i založení rodiny. Žádný z manželů nesmí býti starší než 35 roků. Půjčka může býti uzavřena u peněžního ústavu a umořitelná pravidelnými čtvrtletními splátkami, aby byla splacena nejpozději do 10 let. Nejvyšší půjčka může býti 36.000 Kčs. Stát převezme úrokování zaručené půjčky po narození dítěte. Za každé narozené dítě převezme stát splacení jedné šestiny původní půjčky.

15. IV. 1948 byl vydán zákon o národním pojištění.

Tento zákon upravuje národní pojištění:

a) pro případ nemoci a mateřství (nemocenské pojištění),

b) pro případ stáří, invalidity, ztráty živitele smrtí, a pro případ úrazu (důchodové pojištění).

Podle tohoto zákona jsou pojištěni povinně:
a) zaměstnanci s výjimkou vojenských gážistů v činné službě,
b) osoby samostatně výdělečně činné,
c) spolupracující členové rodiny osob samostatně výdělečně činných,
d) důchodci,
e) nezaměstnaní.

Pouze pro případ nemoci a mateřství jsou pojištěni:
a) veřejní zaměstnanci,
b) důchodci a
c) nezaměstnaní.

Dávky nemocenského pojištění:
Věcné: 1. Ošetřování v nemoci a zvláštní léčebná péče: mimoústavní, ústavní a výpomoc v rodině.
2. Pomoc v mateřství: ústavní i mimoústavní ošetřování a dětská výbava.
3. Péče o chrup.
4. Pomoc při zmrzačení, zohyždění a těles. ných vadách.
5. Pomoc v neplodnosti.
Peněžité: 1. Nemocenské.
2. Peněžité dávky v mateřství (za 1 dítě 500 Kčs).
3. Podpory při ústavním ošetřování.
4. Zvláštní výpomoc při sociálních chorobách.
5. Náhrada za výpomoc v rodině.
6. Pohřebné (za pojištěnce 5000 Kčs,
za manželku 1500 Kčs,
za dítě do 2 let 500 Kčs,
" do 14 let 1000 Kčs,
" starší 1300 Kčs).

Dávky důchodového pojištění:
a) Starobní důchod po 65 letech: základ 8400 Kčs, k tomu 20% roční mzdy průměrné v 10 posledních letech, pak za 20 let po 0·4% a za ostatní roky po 0·8 %.

b) Invalidní důchod.
c) Důchod manželky po 65. roce 6000 Kčs ročně.
d) Vdovský důchod.
e) Důchod družky.
f) Sirotčí důchod (6000 Kčs).
g) Výbavné (5000 Kčs).
h) Odškodnění za pracovní úrazy.
ch) Sociální důchod pro přestárlé nepojištěné ročně 8400 Kčs.

Důchody mohou se zvýšiti: 1. výchovným,
2. zvýšením pro bezmocnost.

Nemocenské pojistné je 6·8%, u veřejných zaměstnanců 5%, u samostatně činných 6·7% ze mzdy (služného).

Důchodové pojistné je 10% ze mzdy (služného).

21. IV. 1948 byl vydán zákon o základní úpravě jednotného školství (školský zákon).

Veškeré mládeži dostane se jednotné výchovy a obecného, i odborného vzdělání na školách, které tvoří jednotnou soustavu.

Na školách v zemi České a v zemi Moravskoslezské se vyučuje česky, na Slovensku slovensky. Školy jsou učiliště státní. Výjimky stanoví se zvláštním zákonem.

Základní školní vzdělání poskytují školy prvního - národní - a druhého stupně - střední. Toto vzdělání je povinné, jednotné a bezplatné.

V mateřské škole v jedné třídě má býti nejvýše 30 dětí.

Povinnost choditi do školy I. a II. stupně trvá 9 let.

Národní škola, má 5 ročníků. V I. třídě a na jednotřídní škole má býti nejvýše 30 žáků, v ostatních třídách 40 žáků.

Střední škola, bývalá měšťanská, má 4 ročníky. V jedné třídě má býti nejvýše 40 žáků.

Školy III. stupně jsou:
1. povinné: základní odborné školy, bývalé školy pokračovací.

2. výběrové: a) odborné školy – se studijní dobou kratší než čtyřletou,
b) vyšší střední školy – se studijní dobou nejméně čtyřletou: vyšší odborné školy a gymnasia.

V jedné třídě má býti nejvýše 40 žáků. Žáci výběrových škol jsou kromě posledního ročníku povinni v každém školním roce tělesně pracovati 4 týdny v některém hospodářském oboru, zejména v zemědělství, průmyslu, řemesle a obchodu.

Osobní náklad na všechny školy hradí stát. Zákon zvláštní upraví, jak se opatřují věcné potřeby a jak se hradí náklad na ně. Dokud se tak nestane, platí dosavadní předpisy. Náklad na učebné pomůcky a knihy hradí stát.

28. IV. 1948 byl vydán zákon o organisaci velkoobchodní činnosti a o znárodnění velkoobchodních podniků.

Velkoobchodní činnost se vyhražuje podnikům pověřeným ministrem vnitřního obchodu.

V Lošticích byly zrušeny textilní velkoobchody: Vojtěcha Poznícka a Vincence Volka.

28. IV. 1948 byl vydán zákon o znárodnění obchodních podniků s 50 nebo více činnými osobami.

28. IV. 1948 byl vydán zákon o znárodnění ve stavebnictví při 50 a více zaměstnancích.

V Lošticích byl znárodněn stavební podnik Huga Silberského.

28. IV. 1948 byl vydán zákon o znárodnění některých dalších průmyslových podniků a jiných podniků a závodů a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků.

Dnem 1. ledna 1948 se znárodňují sestátněním:

17) pily se zařízením o denní výkonnosti pořezu alespoň 10 plm kulatiny při 8hodinovém provozu,

25) všechny ostatní podniky, když se na ně nevztahují jiné předpisy o znárodnění nebo o vyloučení ze znárodnění a pokud počet osob v podniku zaměstnaných nebo činných dosáhl kdykoliv od 1. 1. 1946 padesáti osob. Při zjišťování tohoto počtu rozhoduje součet všech osob bez ohledu na to, kde pracovaly nebo pracují, zejména též domáckých pracovníků.

V Lošticích byly dle tohoto zákona znárodněny tyto podniky:

Pila Jana Sovy, podnikatele staveb.
Pila a parketárna Jana Stencla.
Továrna na měřidla Jar. Rozsypala.
Pletárna a výroba prádla Kar. Karafiáta.
Vlčická papírna.

28. IV. 1948 byl vydán zákon o hospodaření s byty.

Vlastníci domů jsou povinni hlásiti místnímu národnímu výboru byty:

1) které nejsou dány k užívání, nebo v nichž jejich uživatel nebydlí,
2) u nichž právo na jejich užívání zanikne, nebo které se jinak uvolní,
3) jejichž nájemník zemřel.

Ohlašovací povinnost musí býti splněna do 15 dní po té, kdy nastala povinnost ji zakládající. Pro byt podléhající ohlašovací povinnosti přikáže MNV nájemníka, jemuž je majitel domu povinen byt odevzdati. Uvolní-li se byt, v němž bydlel státní zaměstnanec, přikáže MNV byt jinému

státnímu zaměstnanci.

Při přikazování bytu je MNV povinen přihlížeti k tomu, aby se byt nestal nadměrným.

Byt je nadměrný, přesahuje-li počet obytných místností počet příslušníků uživatelovy domácnosti. Při tom se 2 děti pod 10 let počítají za 1 osobu. Mezi obytné místnosti se nepočítají kuchyně.

5. V. 1948 byl vydán zákon o znárodnění některých hostinských a výčepnických podniků a ubytovacích zařízení.

Dnem 1. ledna 1948 se znárodňují sestátněním hostinské podniky, pokud počet osob v podniku i zaměstnaných dosáhl kdykoliv od 1. 1. 1946 50 osob.

V lázeňských místech se znárodňují týmž dnem bez ohledu na počet zaměstnaných hotelové podniky zařazené do skupin Aj a Bj.

6. V. 1948 byl vydán zákon o znárodnění přírodních léčivých zdrojů a lázní.

ZROZENÍ ÚSTAVY 9. KVĚTNA.

Dne 9. května 1948 sešlo se v památném Vladislavském sále na hradě pražském Ústavodárné Národní shromáždění, aby rozhodlo o návrhu nové ústavy republiky Československé.

Návrh ústavy byl podroben dlouhým a podrobným diskusím v ústavním výboru a jeho subkomisi, ale i v nejširší veřejnosti. Vývoj rozpravy o ústavním návrhu byl provázen politickými boji a událostmi, jejichž průběh ohrožoval zdárný výsledek ústavních prací. Dramatické vyvrcholení tohoto politického vývoje, únor 1948, umožnilo dokončení díla.

Ústřední akční výbor Národní Fronty předložil návrh ústavy v dubnu 1948 lidu k posouzení, k seznámení a k vyjádření.

Také v Lošticích konala se v dubnu 1948 veřejná schůze o ústavě. Svolal ji MAV NF (místní akční výbor Národní Fronty) do hotelu Coufalova. Schůzi řídil předseda MAV NF Bohuslav Oščádal. Přečetl vždy část návrhu ústavy a zavedl rozhovor o ní. Návštěva schůze, ač musila býti na rychlo svolána, měla slušnou účast občanů, kteří měli o novou ústavu velký zájem.

V závěru ústavních prací, na památné schůzi Ústavodárného Národního shromáždění dne 9. V. 1948 vyslovil se pak lid o definitivním textu také svými zástupci, které si dne 26. V. 1946 svobodně zvolil do zákonodárného sboru, jehož hlavním úkolem bylo dáti republice novou ústavu.

Na závěr jednání, dříve než ÚNS přikročilo k hlasování, promluvili ještě o ústavě: tehdejší předseda ústavního výboru poslanec Oldřich John, tehdejší předseda vlády Klement Gottwald a generální zpravodaj pro ústavu poslanec Dr. Vladimír Procházka.

Poté přistoupilo ÚNS k hlasování a přijalo návrh ústavy jednomyslně. Všichni přítomní poslanci hlasovali pro návrh, nikdo z nich nehlasoval proti návrhu, žádný z přítomných poslanců se nezdržel hlasování.

Ústava byla pak dne 9. června uveřejněna jako ústavní zákon „Ústava Československé republiky" ve Sbírce zákonů a nařízení v částce 52 pod číslem 150.

Ústava 9. května stala se historickým mezníkem na cestě českého a slovenského národa k lepší budoucnosti a k spravedlivějšímu společenskému pořádku, k socialismu.

Ústavní zákon ze dne 9. května 1948:

ÚSTAVA ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto ústavním zákoně:

PROHLÁŠENÍ:

My, lid československý, prohlašujeme, že jsme pevně rozhodnuti vybudovat svůj osvobozený stát jako lidovou demokracii, která nám zajistí pokojnou cestu k socialismu.

Jsme odhodláni bránit všemi svými silami vymoženosti naší národní a demokratické revoluce proti veškerým snahám domácí i zahraniční reakce, jak jsme znovu před celým světem osvědčili svým vystoupením na obranu lidově demokratických řádů v únoru 1948.

Slibujeme si navzájem, že na tomto velkém díle budou pracovat společně a ruku v ruce oba naše národy, navazujíce tak na pokrokové a humanitní tradice svých dějin.

Češi a Slováci, dva bratrské národy, členové velké rodiny Slovanstva, žili již před tisícem let společně v jednom státě a společně přijali z východu nejvyšší výtvor tehdejší vzdělanosti – křesťanství. První v Evropě pozdvihli v husitské revoluci na své prapory myšlenky svobody mínění, lidovlády a sociální spravedlnosti.

Po staletí bojoval pak český a slovenský lid s feudálními vykořisťovateli a s německou dyna-

stií Habsburků za své sociální i národní osvobození. Myšlenky svobody, pokroku a humanity byly vedoucími idejemi obou našich národů, když se v XIX. věku obrodily za společného usilí slovenských a českých buditelů, vzešlých z lidu. Pod týmž praporem zahájily také oba národy v první světové válce společný odboj proti německému imperialismu a podnícený Velkou říjnovou revolucí, zřídily po staletích poroby, dne 28. října 1918, svůj společný stát – demokratickou republiku Československou.

Již tehdy, za prvního odboje, toužil náš lid, veden velkým vzorem revolučního boje ruských dělníků a rolníků, po lepším společenském řádu, po socialismu. Avšak toto pokrokové úsilí, navazující na naše nejlepší tradice, bylo zakrátko zmařeno, když se po rozkolu dělnického hnutí v prosinci 1920 podařilo nepočetné vrstvě kapitalistů a velkostatkářů zvrátit navzdory demokratické ústavě pokrokový vývoj v naší republice a přivésti k vítězství kapitalistické hospodářské zřízení se všemi jeho zly, zejména s hrůzou nezaměstnanosti.

Když pak oběma našim národům hrozila i zkáza z nové imperialistické expanse v zločinné podobě německého nacismu, tu opět – jako kdysi v husitské revoluci panská šlechta – zradila nyní i novověká vládnoucí třída, buržoasie. Ve chvíli největšího nebezpečí se spojila s nepřítelem proti vlastnímu lidu a tím umožnila světovému imperialismu, aby dočasně vyřídil své rozpory na účet obou našich národů hanebnou dohodou mnichovskou.

Tím byla uvolněna cesta k zákeřnému přepadení našeho mírumilovného státu odvěkému nepříteli, jemuž horlivě pomáhali potomci cizích kolonistů, usazení mezi námi a požívající podle naší ústavy všech demokratických práv stejně s námi. Za hrozných událostí druhé světové války povstali oba naši národové k boji za osvobození, který po nesčetných obětech našich nej-

lepších lidí a za pomoci spojenců, především slovanské velmoci Svazu sovětských socialistických republik, vyvrcholil slovenským a českým povstáním let 1944 a 1945 v národní a demokratické revoluci našeho lidu a byl vítězně ukončen osvobozením Prahy Rudou armádou dne 9. května 1945.

Nyní jsme se rozhodli, že náš osvobozený stát bude státem národním, zbaveným všech nepřátelských živlů, žijícím družně s rodinou slovanských států a v přátelství se všemi mírumilovnými národy světa. Chceme, aby to byl stát lidové demokracie, v němž si lid svými zástupci zákony nejen dává, nýbrž je svými zástupci také sám vykonává. Chceme, aby to byl stát, v němž všechno hospodářství slouží lidu a je vedeno tak, aby rostl obecný blahobyt, aby nebylo hospodářských krisí a aby byl národní důchod spravedlivě rozdělován. Po této cestě chceme dojíti k společenskému řádu, v němž bude úplně odstraněno vykořisťování člověka člověkem - k socialismu.

V tomto duchu stanovíme v druhé části této ústavy její základní <části> články, v třetí pak je rozvádíme do podrobností a hodláme tak dáti pevný podklad právnímu řádu naší lidové demokracie.

Základní články ústavy:

Článek I.

1. Československý stát je lidově demokratická republika.
2. Lid je jediným zdrojem veškeré moci ve státě.

Článek II.

1. Československá republika je jednotný stát dvou rovnoprávných slovanských národů, Čechů a Slováků.
2. Území státu tvoří jednotný a nedílný celek.

Článek III.

1. Lidově demokratická republika neuznává výsad. Práce ve prospěch celku a účast na obraně státu je obecnou povinností.

2. Stát zaručuje všem svým občanům, mužům i ženám, svobodu osobnosti a jejího projevu a pečuje o to, aby se všem dostalo stejných možností a stejných příležitostí.

3. Všichni občané mají právo na vzdělání, právo na práci, na spravedlivou odměnu za vykonanou práci a na odpočinek po práci. Národním pojištěním je občanům zajištěno zaopatření při nezpůsobilosti k práci.

Článek IV.

1. Svrchovaný lid vykonává státní moc zastupitelskými sbory, které jsou lidem voleny, lidem kontrolovány a lidu odpovědny.

2. Volební právo (mají) do zastupitelských sborů je obecné, rovné, přímé a tajné. Volit může každý občan, jakmile dosáhne věku 18 let. Zvolen může být každý občan, jakmile dosáhne věku 21 let.

3. K obstarávání věcí veřejných a k uplatňování svých demokratických práv vytváří lid dobrovolné organisace, zejména politické, odborové, družstevní a kulturní, organisace žen a mládeže a organisace tělovýchovné.

Článek V.

Nejvyšším orgánem moci zákonodárné je Národní shromáždění. Má tři sta členů (poslanců), volených na dobu šesti let.

Článek VI.

V čele státu je president republiky, volený Národním shromážděním na dobu sedmi let.

Článek VII.

Nejvyšším orgánem moci vládní a výkonné je vláda. Je odpovědna Národnímu shromáždění. Jmenuje ji a odvolává president republiky.

Článek VIII.

1. Nositelem a vykonavatelem státní moci na Slo-

vensku a představitelem svébytnosti slovenského národa jsou slovenské národní orgány.

2. Slovenské národní orgány zajišťují v duchu lidové demokracie rovnoprávnost Čechů a Slováků. Všechny orgány republiky usilují v souladu s nimi o to, aby se vytvářely stejně příznivé podmínky pro hospodářský, kulturní a sociální život obou národů.

Článek IX.

1. Národním orgánem moci zákonodárné na Slovensku je Slovenská národní rada. Má sto členů (poslanců), volených na Slovensku na dobu šesti let.

2. Národním orgánem moci vládní a výkonné je na Slovensku sbor pověřenců. Je odpovědný Slovenské národní radě a vládě republiky. Jmenuje jej a odvolává vláda republiky.

Článek X.

Nositelem a vykonavatelem státní moci v obcích okresích a krajích a strážcem práv a svobod lidu jsou národní výbory.

Článek XI.

1. Moc soudcovskou vykonávají nezávislé soudy.

2. Soudcové jsou jednak soudci z povolání, jednak soudci z lidu; obojí jsou při rozhodování rovni.

3. Soudcové vykonávají svůj úřad nezávisle jsouce vázáni jen právním řádem lidové demokracie.

Článek XII.

1. Hospodářská soustava Československé republiky je založena na znárodnění nerostného bohatství, průmyslu, velkoobchodu a peněžnictví;

na vlastnictví půdy podle zásady „půda patří tomu, kdo na ní pracuje;"

na ochraně drobného a středního podnikání a na nedotknutelnosti osobního majetku.

2. Všechno národní hospodářství v Československé republice nechť slouží lidu.

Podrobná ustanovení ústavy

obsahují 10 kapitol, v nichž se základní články rozvádějí v podrobnosti v 178 paragrafech.

Kapitola I. obsahuje **práva a povinnosti ob. občanů**: Rovnost. Svoboda osobní. Svoboda domovní. Tajemství listovní a tajemství dopravovaných zpráv. Svoboda pobytu. Svoboda majetková. Ochrana rodiny a mládeže. Právo na vzdělání. Svoboda svědomí a vyznání. Svoboda projevu a ochrana kulturních statků. Právo petiční. Svoboda shromažďovací a spolčovací. Práva sociální. Základní povinnosti občana k státu a ke společnosti. Obecná ustanovení. (§ 1.–38.)

Kapitola II: **Národní shromáždění**. (§ 39.–66.)
Kapitola III: **President republiky**. (§ 67.–79.)
Kapitola IV: **Vláda**. (§ 80.–92.)
Kapitola V: **Slovenské národní orgány**. (Obsahují § 93.–122.)
Kapitola VI: **Národní výbory**. (§ 123.–133.)
Kapitola VII: **Soudy**. (§ 134.–145.)
Kapitola VIII: **Hospodářské zřízení**. (§ 146.–164.)
Kapitola IX: **Obecná ustanovení**. (§ 165.–169.)
Kapitola X: **Ustanovení závěrečná a přechodná**. (§ 170.–178.)

19. V. 1948 vyhlásil ministr financí ražbu a vydání dvacetníků.

Z 1 kg směsi o 92 dílech mědi a 8 dílech zinku razí se 500 kusů o průměru 18 mm. Na líci je státní znak, nápis: „Republika Československá" a letopočet ražby. Na rubu je snop klasů se srpem a s lipovou ratolestí ovinutou stužkou a s číslicí 20. V pravo dole je jméno autorovo O. Španiel.

30. VI. 1948 byl vydán zákon o zrušení i domovského práva.

Místní národní výbor uzavře ke dni 31. XII. 1948 seznamy osob, které měly v tento den v obci domovské právo a bezpečně je uschová-

jí. Vypovídací právo obcí podle obecních zřízení zaniká. Rovněž zaniká právo vyhoštění a odstrčení do domovské obce podle hnaneckých předpisů. Zákon nabývá platnosti 1.1.1949.

19.VII.1948 byl vydán zákon o občanských průkazech.

Nárok na vydání občanského průkazu má občan, dovršil-li 15. rok věku. Průkaz má 2díly: První obsahuje všechny podstatné skutečnosti, kterých je třeba k zjištění totožnosti osoby. Druhý díl může obsahovati osvědčení o státním občanství, dále osvědčení podstatných skutečností jejího osobního stavu i stavu dětí do 15 let atd.

Občanský průkaz se vydává na dobu 10 let. Vydává jej ONV, který k tomu může splnomocniti i MNV.

Loštickým občanům vydával občanské průkazy MNV, který byl k tomu pověřen okresním národním výborem v Zábřeze.

21.VII. byl vydán zákon o komunálních podnicích.

12.X.1948 bylo vydáno vládní nařízení o ražbě a vydání stříbrných stokorun na paměť 30letého trvání ČSR.

Bylo vydáno celkem 1,000.000 kusů ze směsi 500 dílů stříbra, 400 dílů mědi, 50 dílů niklu a 50 dílů zinku. Váha je 14g, průměr 31 mm. Na líci je státní znak a kolem nápis Československá republika. Na rubu je symbolická postava v pohybu do výše, která zvedá pravicí vítězný prapor a levicí vavřínovou ratolest věnčící prapor. Dole jest označení hodnoty „100", v levo „1918", v pravo „1948". Dole v levo je jméno autorovo O. Španiel.

27. XI. 1948 byl vydán zákon o prvním pětiletém plánu hospodářského rozvoje Československé republiky. Jsou to léta 1949 - 1953.

Zákon stanoví rozvoj výroby v jednotlivých hospodářských usecích, plán rozvoje hmotné i kulturní úrovně lidu, předpoklady splnění pětiletého plánu a způsob provádění.

Průmyslová výroba bude stupňována tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 454 miliardy Kčs proti 288 miliardám Kčs v roce 1948, t. j. o 57% více.

Při tom se zejména:

a) urychlí rozvoj výroby v průmyslu,
b) vystupňuje výroba stavebních hmot,
c) zvýší výroba zemědělských strojů,
d) rozšíří výroba spotřebních statků.

Zemědělská výroba dosáhne v roce 1953 hrubé hodnoty 105 miliard Kčs.

Stavební výroba dosáhne 46 miliard Kčs.

21. XII. 1948 byl vydán zákon o všeobecné dani.

Předmětem všeobecné daně jsou: zboží a výkony. Daň vybere a odvede ze zboží velkoobchodní podnik nebo výrobce, z výkonu ten, kdo jej provedl. Za výrobce se považuje ten, kdo výdělečně zboží vyrábí nebo si je dá vyrábět ve mzdě, po domácku a pod.

Výrobci dělí se na podniky veřejné, pověřené, zemědělce a drobné podniky.

21. XII. 1948 byl vydán zákon o krajském zřízení.

Území Československé republiky dělí se na kraje. V Čechách je 8 krajů (Praha, Pardubice, Hradec Králové, České Budějovice, Liberec, Plzeň, Karlovy Vary a Ústí nad Labem.)

V zemi Moravskoslezské je 5 krajů (Olomouc, Brno, Jihlava, Gottwaldov a Ostrava.)

Na Slovensku je 6 krajů (Bratislava, Nitra, Ban. Bystrica, Prešov, Košice a Žilina.)

Kraj Olomouc má sídlo KNV (krajského národního výboru) v Olomouci a obsahuje tato území: Statutární město Olomouc, okresy: Olomouc venkov, Litovel, Prostějov, Přerov, Rýmařov, Zábřeh (bez obcí: Vranová a Lubník), Šternberk, Šumperk, Jeseník, Bruntál, Mor. Hranice a Mor. Beroun.

Krajské národní výbory počnou působiti 1.1.1949. Krajská správa zahrnuje v sobě hlavně správní obory, které dosud obstarávají zemské národní výbory. Mají zejména tyto úkoly:
chrání a posilují lidově-demokratické zřízení,
spolupůsobí při obraně státu,
pečují o národní bezpečnost,
podporují udržování a zvelebování národního majetku,
účastní se vypracování a provádění jednotného hospodářského plánu,
v rámci jeho řídí hospodářské, sociální a kulturní budování na svém území,
zajišťují předpoklady plynulé zemědělské a průmyslové výroby a starají se o zásobování a výživu obyvatelstva,
pečují o národní zdraví,
nalézají právo v oboru své působnosti, zejména vykonávají v mezích stanovených zákonem pravomoc trestní.

Obchodní a průmyslové / živnostenské / komory se ruší 31.XII.1948 a jejich působnost přechází na KNV.

21.XII.1948 byl vydán zákon o výkonu finanční správy národními výbory.

Finanční správu I.stolice vykonávají okresní národní výbory, dosud to konaly berní úřady a berní správy.

Finanční správu v II.stolici vykonávají krajské národní výbory, dosud okresní finanční ředitelství.

U okresních a krajských národních výborů zřídí se finanční referáty. Počnou s výkonem ke dni 1.1.1949.

22.XII.1948 byl vydán zákon o zlidovění soudnictví.

Okresní soud vykonává soudní moc, pokud zákon nestanoví jinak, v senátech složených ze soudce z povolání jako předsedy senátu a ze 2 soudců z lidu jako přísedících. Stanoví-li zákon na čin, který je předmětem soudního trestního řízení, trest smrti nebo trest na svobodě delší než 10 let, soudí se v senátech složených ze 2 soudců z povolání, z nichž jeden předsedá a ze 3 soudců z lidu jako přísedících. Soudce z lidu volá k zasedání p předseda senátu.

Krajský soud vykonává soudní moc v I. stolici v senátech složených ze soudců z povolání jako předsedy senátu a ze 2 soudců z lidu jako přísedících. V řízeních opravných v senátech složených ze 2 soudců z povolání, z nichž jeden předsedá a ze 3 soudců z lidu, jako přísedících.

Nejvyšší soud vykonává soudní moc v senátech ze 2 soudců z povolání, z nichž jeden předsedá a ze 3 soudců z lidu jako přísedících.

U okresního soudu povolává soudce z lidu ONV, u krajského soudu KNV, u nejvyššího soudu vláda.

Soudcem z lidu může býti občan zapsaný ve voličském seznamu, bezúhonný, státně spolehlivý, oddaný myšlence lidově-demokratického zřízení, ve stáří 30-60 roků. Nemohou jimi býti: soudci z povolání, koncepční úředníci úřadů veřejné žaloby, notáři, advokáti, obhájci a duchovní.

Soudci z lidu jsou při rozhodování rovni soudcům z povolání. Před nastoupením vykonají do rukou předsedy soudu přísahu.

22.XII.1948 byl vydán zákon o územní organisaci krajských a okresních soudů.

Sídla krajských soudů jsou v sídle KNV, obvody KNV jsou obvody krajských soudů.

Sídla a obvody okresních soudů jsou shodny se sídly a obvody ONV.

Tím byl zrušen okresní soud v Mohelnici. Zůstala tam jen pobočka okr. soudu v Zábřeze.

NOVÝ PRESIDENT REPUBLIKY.

President republiky Dr Edvard Beneš poslal 7. VI. 1948 ministerskému předsedovi Klementu Gottwaldovi následující dopis:

V Praze 7. června 1948.

Pane předsedo vlády,

dne 4. května t.r. oznámil jsem Vám svůj definitivní úmysl resignovati na presidentskou funkci. Prodiskutovali jsme tehdy toto mé rozhodnutí v souvislosti s problémy celkové politické situace; sdělil jsem Vám též, že také lékaři mi doporučují, abych vzal ohled na svůj dnešní zdravotní stav.

Odvolávaje se na tento náš rozhovor prosím Vás, abyste oznámil Národnímu shromáždění mé rozhodnutí a požádal je, aby vzalo laskavě na vědomí moji resignaci na odpovědný úřad, jímž mne jednomyslnou volbou dne 19. června 1946 poctilo. Děkuji mu za jeho důvěru, děkuji za důvěru a lásku lidu, která mi byla vždy nesmírnou posilou a kterou jsem se snažil nezklamat.

Přeji všem svým drahým spoluobčanům, jejich odpovědným zástupcům a jejich vládě, aby republika zůstala ušetřena všech pohrom, aby všichni žili a pracovali v snášenlivosti, lásce a odpuštění, svobody přáli a svobody svědomitě užívali.

Věřím v dobrého genia našeho lidu a věřím v krásnou budoucnost naší drahé republiky.

Váš

Dr. Edvard B e n e š, v.r.

Ministerský předseda Klement Gottwald měl v Národním shromáždění tento projev:

Vážení páni a paní!

Vyjádřuji jistě názor celé vlády, vyslovuji-li hlubokou lítost nad tím, že Dr. Edvard Beneš opouští úřad presidenta republiky. Jak vyplývá z jeho dopisu, snažil jsem se jej po dosti dlouhou dobu odvrátit od jeho úmyslu. Informoval jsem o tom též vládu a na zasedání

25. května jsem předložil i lékařské dobrozdání o zdravotním stavu pana presidenta. Jestliže pan president na svém úmyslu trvá, a lékařské rady jsou velmi naléhavé, je nám vzíti jeho prohlášení na vědomí, vyslovit souhlas s jeho projevem a vyjádřit mu nejvřelejší díky za velké služby, které lidu a republice prokázal.

Chtěl bych při tom zdůraznit, že i když Dr. Ed. Beneš odchází z funkce presidenta republiky, zůstává již navždy v dějinách naší republiky, v dějinách velkého zápasu československého lidu za svobodu a nezávislost, za stát pokrokový a sociálně spravedlivý.

Již sama jeho první volba r. 1935 je proto pamětihodná. Dr. Edvard Beneš byl tehdy zvolen jako levicový demokratický kandidát proti reakčním snahám agrárně kapitalistických sil, které již tehdy chtěly svrhnout republiku na cestu kapitulace před hitlerovským Německem. Bylo proto pochopitelné, že v době Mnichova a po něm se proti presidentu Benešovi soustředila zloba nepřátel a že byl odstraněn ze svého úřadu.

President Dr. Edvard Beneš však neustal v zápasu o svobodu Československa a v zahraničí se staví do čela odboje proti německým okupantům. Projevil při tom hluboké pochopení pro nový politický ráz této války, i našeho odboje. Pochopil, že z této války vzejde nové obrozené Československo, které si vytvoří pevné záruky, aby se již nikdy nemohl opakovat Mnichov. První touto zárukou bylo těsné spojenectví se Sovětským svazem, druhou lidový řád republiky, který by odstranil od moci i zrádné vrstvy agrárně kapitalistické buržoasie a dal rozhodování o osudu země vskutku do rukou lidu.

V duchu těchto zásad se účastnil president Beneš podepsání československo-sovětské smlouvy r. 1943 v Moskvě i jednání o novém vládním programu, který byl později nazván košickým.

V duchu těchto zásad postupoval i po svém návratu slavném do vlasti, kdy sám razil heslo, že na

že nová republika má být republikou socialisující. Památné znárodňující zákony stejně jako i jiné zákony, určující lidově demokratický ráz republiky, ponesou navždy jeho podpis. Také v letošním historickém únoru zůstal věren lidu a odkazu našeho odboje, když podepsal nové složení vlády, která měla zajistit další pokojný rozvoj státu.

Proto dnes, vážení pánové, zarmouceni jeho rozhodnutím, vzdáváme mu čest jako důstojnému následníku presidenta - Osvoboditele, jako hlavě našeho osvobozeneckého zápasu i jako spolubudovateli našeho nového řádu.

A nechť zároveň přijme naše ujištění, že všechny naše síly patří a budou patřit velikému úkolu, který vyjádřil ve svém posledním presidentském dopisu: „aby všichni žili a pracovali v snášenlivosti, lásce a odpouštění, svobody přáli a svobody svědomitě užívali."

Nechť podle jeho slov dobrý genius našeho lidu nás vede vpřed v krásnou budoucnost naší drahé republiky!

Dovolte mi nakonec učiniti návrh, aby Dr. Edvardu Benešovi byl v uznání jeho zásluh o národ a stát přiřčen doživotní čestný plat ve výši platu presidenta republiky a propůjčen k doživotnímu užívání zámek Lány s veškerým příslušenstvím.

PRESIDENT REPUBLIKY KLEMENT GOTTWALD.

14. VI. 1948 byla ve slavnostně vyzdobeném historickém Vladislavském sále zvolen nový, v pořadí třetí, president naší republiky, jednomyslně, Kl. Gottwald, dosavadní ministerský předseda a předseda Komunistické strany Československa.

Dr Edvard Beneš zemřel.

3. IX. 1948 bývalý president republiky Dr. Edvard Beneš v Sezimově Ústí zemřel. Rakev se zesnulým byla vystavena v Památníku osvobození na Žižkově. Pak byla převezena do Pantheonu Národního musea, odkud byl ve středu 8. IX. 1948 státní pohřeb.

V Pantheonu měl projev předseda vlády Antonín Zápotocký:

„Je zbytečno pronášet mnohá slova tam, kde samy o sobě mluví veliké činy.

Za mrtvého Dr. Beneše jeho činy mluví.

Svojí prací pro naši vlast a republiku postavil si jistě v srdcích našeho lidu pomník nehynoucí.

Jeho jméno, památka a činy vešly do dějin. Budeme se starat o to, aby tato památka zůstala vždy světlou a krásnou jako byla jeho práce. Věříme, že se nezdaří záludné úmysly těch, kteří by památku velikého mrtvého chtěli pro své reakční cíle a protilidové činy zneužívat.

Vrstevníci těch, kteří předávajíce naši vlast do rukou fašistických okupantů, vyhnali presidenta Dr. Edvarda Beneše z republiky do potupného exilu, nemají práva zneužívat toho – kdo proti okupantům, fašismu a zrádcům neúnavně bojoval.

Náš národ a zvláště pracující lid nikdy nezapomene onoho podílu, který měl zesnulý president na budování našich nových lidově demokratických řádů.

Přičiníme se také o to, aby tyto nové řády, kterým president Dr. Edvard Beneš podpisy mnohých dekretů a zákonů stěžejní základy klásti pomáhal, byly nejen na trvalo upevněny, ale dále rozšiřovány.

Slibuji Vám, pane presidente, jménem vlády, národa a zvláště jménem pracujícího lidu, že se

budeme snažit splnit přání, které jste projevil resignuje na svoji funkci presidenta republiky:

„Aby republika zůstala ušetřena všech pohrom, aby všichni žili a pracovali v snášenlivosti, lásce a odpouštění, svobody přáli a svobody svědomitě užívali."

Věříme jako Vy v dobrého genia našeho lidu a v krásnou budoucnost naší drahé republiky.

Pane presidente Dr. Edvarde Beneši, loučím se s Vámi jménem všeho našeho lidu, dávám Vám upřímné, bolestné a poslední sbohem.

Buď čest Vaší práci i památce!"

Po skončení smuteční slavnosti rozloučil se president republiky Klement Gottwald a jeho choť s paní Hanou Benešovou, sklonil se ještě jednou před rakví a v doprovodu předsedy NS Dr. Johna a předsedy vlády Antonína Zápotockého vyšel ze smuteční síně.

Síní zněly dále tóny chorálu „Kdož jste boží bojovníci, při nichž byla za doprovodu čestné stráže generálů snesena rakev s tělesnými pozůstatky druhého presidenta Dr. E. Beneše i na rampu musea a naložena na lafetu děla. V tom okamžiku zadunělý výstřely z děl.

Pohřební průvod ubíral se Václavským náměstím, Národní třídou k Národnímu divadlu odtud po Gottwaldově nábřeží. Pak prošel průvod ulicí Neklanovou, Slavojovou a Mašínovou a dospěl na Náměstí hrdinů na Pankráci.

Proti pankrácké soudní budově, nedaleko míst, kde za nacistické okupace umíraly tisíce občanů naší republiky, se naposledy rozloučil lid s Dr. Ed. Benešem.

Primátor města Prahy Dr. Václav Vacek se jménem všech pražských občanů rozloučil se zesnulým.

Z Náměstí hrdinů jel průvod bez zastávky do Sezimova Ústí, kde byl Dr. Edvard Beneš pochován druhý den.

Volby do Nár. shromáždění 30. V. 1948.

K volbám vydal Ústřední akční výbor Národní fronty následující prohlášení:

Občané a občanky republiky!

Vláda obrozené Národní fronty vyhlásila na den 30. května 1948 volby do Národního shromáždění. Toho dne přistoupí všechen československý lid k volebním urnám, aby v tajném a demokratickém hlasování stvrdil svou dosavadní cestu a rozhodl o svém dalším osudu i o osudu své republiky. Ústřední akční výbor Národní fronty k tomu Vám připomíná: Naše volby budou provedeny v plné občanské svobodě a bez nátlaku s kterékoliv strany. Každý pokus o intervenci z ciziny, nepřátelské naší lidové demokracii, tvrdě odmítneme. Budou to proto volby jen a jen československé. K výkonu volebního práva i povinnosti budou povoláni všichni občané republiky starší 18 let, bez rozdílu pohlaví, majetku, povolání, rodového původu, vzdělání a místa pobytu.

Do těchto svobodných a demokratických voleb vstupuje obrozená Národní fronta, sdružující nejen politické strany, ale i všenárodní organisace, s jednotnou a společnou kandidátní listinou.

Činí tak proto, že po zralém uvážení dnešní situace a potřeb obou národů došly všechny její složky k přesvědčení, že je v našem společném zájmu národním a státním, aby nebyla porušena jednota, která byla vytvořena v těžkém a krvavém zápase za svobodu proti německým uchvatitelům. Jednota, která se osvědčila plně také v naší národní demokratické revoluci v roce 1945 - jednota, která sílila při společné práci na obnově a výstavbě osvobozené republiky a byla pak znova utvrzena a upevněna v únorových dnech tohoto ro-

ku. Kdyby společného postupu ve volbách nebylo dosaženo, byla by tato těžce dosažená a pro nás tak potřebná jednota ohrožena. Poklesla by naše vlastenecká kázeň. Snížila by se, ba i ochromila naše výroba v průmyslu i zemědělství a pozornost občanů by byla odvedena od společných velikých a naléhavých úkolů hospodářské, sociální, kulturní a politické výstavby republiky.

Československý lid však ví, že v této době musíme právě upevnit svou vlasteneckou kázeň, pozvednout průmyslovou i zemědělskou výrobu a soustředit pozornost i úsilí všech pracujících na úkoly budovatelské. Pracující lid československý je si proto vědom významu své jednoty v myšlence vůli i činu. Ví, že jen tato jednota mu umožnila, že v únoru tohoto roku porazil domácí reakci, odvrátil i od republiky nepřátelskou zahraniční hrozbu nového Mnichova a zajistil si pronikavými reformami provedenými od letošního února, a novou ústavou lidové demokracie pokojnou cestu ke šťastné socialistické budoucnosti.

Československý lid proto sám požaduje, aby jeho jednota nebyla ve volbách rušena, naopak, aby v nich nalezla své jasné vyjádření.

Vyhovuje této svrchované vůli našeho lidu, předkládá obrozená Národní fronta, sdružující všechny politické strany i všenárodní organisace, občanům svou jednotnou kandidátní listinu k nastávajícím volbám jako důkaz upřímné vůle národa k jednotě, od níž závisí zdar republiky. Může tak učinit tím spíše, že po porážce a odstranění reakčních živlů z politických stran s sdružuje dnes obrozená Národní fronta všechen věrný pracující lid tohoto státu v nerozborném svazku dělníků, rolníků, živnostníků a inteligence, v němž není protichůdných zájmů, které by nutně vyžadovaly samostatného a bojovného postupu ve volbách.

Ústřední akční výbor Národní fronty, který v těchto volbách hájí a představuje nejvyšší zájmy republiky a lidovlády, se proto obrací s právem na všecky poctivé a vlastenecké obča-

ny republiky s touto výzvou:

Všichni,

kdo nezapomněli na mnichovskou zradu, na hrůzy války a okupace, kdo bojovali za svobodu národa a republiky, kdo s poctivým úsilím pracují k obnově a výstavbě svého státu, kdo chtějí prorazit a uvolnit cestu svobodnému, plnému a radostnému životu pro všechny, kdo se chtějí ochránit p před hrůzami nové války, nezaměstnanosti a kapitalistického vykořisťování, kdo touží po skutečné a nejširší, stále větší a větší svobodě, kdo chtějí budovat republiku, jako šťastný domov pracujícího lidu a usilovat o plánovitý rozvoj hospodářství a obecného blahobytu, kdo hájí nedotknutelnost náboženského p přesvědčení, kdo chtějí svobodu pro svůj národ, kdo odmítají vykořisťování člověka člověkem, třídy třídou a národa národem, kdo v bratrském spojenectví se Sovětským svazem a ostatními slovanskými státy i se všemi pokrokovými silami světa chtějí usilovat o trvalý mír, kdo cítí za své občanské jednání v těchto historických letech odpovědnost vůči minulým i budoucím pokolením našeho národa, vůči mrtvým obětem boje za svobodu lidu i vůči všem, kdo dosud ve světě bojují za pravdu, pokrok, svobodu a spravedlnost, ti, **ti všichni odevzdají svůj hlas pro jednotnou kandidátku Národní fronty,** neboť uvedené ušlechtilé úkoly a cíle, jež jsou společné všem poctivým občanům republiky, mohou být uskutečněny úspěšně pouze v jednotě a svornosti na půdě obrozené Národní fronty, která je rozhodující politickou silou a pilířem naší lidově demokratické republiky.

Hlas odevzdaný pro jednotnou kandidátku Národní fronty bude hlasem pro republiku, pro lidovou demokracii, pro cestu svobodného a pokojného budování lepší socialistické budoucnosti věrného československého lidu.

Nebude proto těch, kteří se neodpovědně vyhnou volební povinnosti. Stejně bude jen má-

lo neuvědomělých mezi námi, kteří odevzdají ve volbě bílý lístek, zapomínajíce na skutečnosti, že takovou volbou neslouží sobě, lidu a republice, nýbrž pouze nepřátelské a zrádné reakci, jež nemá ani odvahy ani síly, aby se postavila samostatnou kandidátkou proti síle pracujícího lidu, sjednocené v Národní frontě, přičte však každý bílý lístek odevzdaný ve volbách v její prospěch, proti spravedlivé věci pracujícího lidu.

Úsilovnou prací, neúnavným odhalováním všech podlých výmyslů a pomluv nepřátel Národní fronty a ustavičným přesvědčováním v osobním styku se všemi, kteří by snad dosud neprohlédli zrádné úmysly nepřátelské propagandy, zajistíme 30. května jednotě národa slavné vítězství.

Učiňte proto vše, aby v den radostných voleb 30. května každý poctivý občan přistoupil k volební urně s plným vědomím své odpovědnosti před národem, a odevzdáním svého hlasu pro kandidátku Národní fronty zajistil plné vítězství a šťastnou budoucnost republiky. Kdo má republiku rád, bude pro ni hlasovat!

Ústřední akční výbor Národní fronty.

Za volebním prohlášením ÚAV NF byla kandidátní listina všech XIX. krajů v českých zemích.

Volební kraj XVI. Olomouc měl tyto kandidáty poslanectví do Nár. shromáždění:

1. JUDr. Alexej **Čepička**, ministr spravedlnosti (KSČ)
2. JUDr. Oldřich **John**, místopředseda NS. (Soc. dem)
3. Frant. **Kadůrek**, poslanec NS. (Lidovec.)
4. JUDr. Gustav **Loubal**, poslanec Ns. (Čs. soc.)
5. Anežka **Hodinová-Spurná**, místopř. NS. (KSČ)
6. Ladislav **Bláha**, poslanec NS, rolník. (KSČ.)
7. Alois **Hložek**, poslanec NS, plukovník. (Ksč.)
8. Alois **Vodáček**, typograf, krajský jednatel str. lidové.
9. Dr. Jiří **Hájek**, ústř. tajem. Děl. akademie. (Soc. dem.)
10. Josef **Zuzaňák**, poslanec NS, dělník. (KSČ.)

11. Dr. Otakar **Vašek**, poslanec NS, profesor.
12. Inž. Miroslav **Smok**, řed. Mor. elektr. závodů.
13. Jan **Černý**, strojvůdce, předseda KOR.
14. Bedřich **Klein**, rolník, Myšlechovice.
15. Stella **Gadůrková**, tajemnice KAV NF.
16. František **Majtl**, obuvník, předseda OVA NF.
17. JUDr. Stanislav **Palát**, okresní soudce.
18. František **Kopecký**, obchodník.
19. Jaroslav **Čižmář**, betonářský dělník.
20. Jaroslav **Kašpařík**, poštovní úředník.

Podle konečných výsledků volebních neúčastnilo se volby 6·5 % voličů oprávněných k hlasování. Z odevzdaných hlasů v celé republice bylo 86·5 % pro Národní frontu, 3% hlasů neplatných a 10·5 % lístků bílých, prázdných. Těchto bylo na Slovensku větší procento než v zemích českých.

Volby na Zábřežsku:

Okres zábřežský umístil se se svým volebním výsledkem mezi 13 okresy olomouckého volebního kraje na 10. místě před okresy Hranice, Přerov a Holešov.

Pro společnou kandidátku Národní fronty bylo na zábřežsku odevzdáno 22.961 hlasů, to bylo 82·5 %, bílých lístků bylo 4877.

Šest obcí projevilo stoprocentní kladný postoj k republice a zasloužilo proto pochvaly a názvu obcí vlasteneckých. Jsou to tyto obce, v nichž nebylo jediného bílého lístku: Březná, Javoří, Krchleby, Křižanov, Řepová a Vlachov. Vedle těchto světlých případů, jsou však na okrese zjevy trapné a zahanbující. Zde jsou obce s nejhorším volebním výsledkem: Svébohov, Čotkytle, Strupšín a Dlouhomilov. V těchto vesnicích hlasovalo více voličů bílými lístky proti národu a republice – a tedy proti sobě samým – než pro jednotnou kandidátku.

Z měst našeho okresu je nejlepší Mohelnice s 93·2 % pro Národní frontu.

Volby v Lošticích 30. V. 1948:

Zapsaných voličů bylo: mužů 818, žen 964, celkem 1782. Osob vyloučených z výkonu volby bylo 8 pro překážky a 48, kterým byly dány volební průkazy k volbě jinde. Tedy vyloučených celkem 56. Zůstalo voličů 1726.

Volby se zúčastnilo: mužů 719 + 6 na průkaz
žen 867 + 2 na průkaz
Celkem 1586 + 8 na průkaz.

Z celkového počtu hlasů 1594 bylo:

hlasů neplatných	94
lístků bílých - prázdných	401
hlasů pro Národní frontu	1099
Celkem	1594

Pro Národní frontu bylo odevzdáno 73·3%, tedy mnohem méně procent než na okrese i v celé republice. Z 94 obcí na okresu jen 17 obcí mělo procento pro NF menší.

Že volby v Lošticích tak špatně dopadly a že bylo při nich tolik hlasů neplatných a ještě více list. ků bílých, mělo dvě příčiny: Bylo to smýšlení vel. kého počtu členů strany lidové a národně soci. alistické proti lidově demokratickému řádu i pro. ti jednotné kandidátce Národní fronty. A byly to letáky s obsahem protilidovým, protivládním i pro. tistátním, které byly po městě v noci před volbou rozšiřovány ve větším počtu.

Pro rozšiřování oněch ilegálních letáků byli v den voleb odpoledne zatčeni a do Olomouce k soudu odvezeni:

Rudolf Geppert, student,
Stanislav Geppert, rolnický syn,
Zdeněk Linhart, rolnický syn,
Josef Mayer, elektrotechnik,
Marian Nevrlý, student a
Jan Rosulek, student.

Ale měli štěstí. Již 14. června byl zvolen novým presidentem republiky Klement Gottwald, který vy. hlásil rozsáhlou amnestii. Tak byli propuštěni.

Místní Národní Výbor.

10.II.1948 dostavila se do rady MNV deputace loštických obchodníků, aby přednesla stížnosti a námitky proti zamýšlenému zřízení prodejny SSD (Severomoravského spotřebního družstva) v Lošticích se žádostí, aby rada MNV podnikla kroky proti zřízení prodejny v Lošticích vzhledem k velkému počtu místních obchodníků.

Po odchodu deputace obchodníků usnesla se rada MNV většinou 4 hlasů podati ministerstvu vn. obchodu žádost, aby prodejna SSD nebyla v Lošticích nebyla zřizována. Dále bylo usneseno jednati se zájemci prodejny, aby odvolali žádost o její zřízení.

23.II.1948 oznámil okresní národní výbor v Zábřeze, že schvaluje usnesení MNV ze dne 7. září 1945 o prodloužení smlouvy mezi městem Lošticemi a Tělocvičnou jednotou Sokol Loštice, uzavřenou dne 25.IV.1925 o bezplatném užívání sálu a jeviště na Střelnici na dalších 20 let.

17.III.1948 konalo se ustavení obnoveného MNV (místního národního výboru.

Na návrh MAV NF (místního akčního výboru Národní fronty, který schválil OAV NF, byli zbaveni členství v MNV zástupci strany lidové a národně socialistické.

Místní akční výbor pak navrhl sestavení nového místního výboru, vekterém byli také kromě zástupců politických stran zástupci některých organisací, složek Národní fronty.

Návrh tento byl po schválení okresním akčním výborem Národní fronty byl také schválen okresním národním výborem v Zábřeze 1.IV.1948.

Nový MNV byl následující:

Nový místní národní výbor.

= 30 členů

Za Komunistickou stranu Československa: 10
Bohuslav **Ošťádal**, odborný učitel, předseda org. KSČ.
Augustin **Dürr**, dělník v pivovaře.
Stanislav **Kryl**, rolník.
Rudolf **Kubica**, dělník v lihovaře.
Rudolf **Kučera**, účetní v Hospodářském družstvu.
Ladislav **Portyš**, tovární dělník.
František **Rmoť**, malíř.
Richard **Špička**, prokurista v městské spořitelně.
František **Zapletal**, trafikant.
Josef **Zdráhal**, strojník v továrně.

Za stranu sociálně demokratickou: 10
František **Pokorný**, řed. měšť. školy a předseda soc. dem.
František **Badal**, účetní u firmy K. Karafiát.
František **Běhal**, šofér u firmy Jar. Dubský.
Ladislav **Funěk**, zaměstnanec u ČSD.
Josef **Kriegel**, úředník ČSD v.v.
František **Krobot**, obuvník.
Augustin **Mrázek**, strojník v elektrárně.
Josef **Šulák**, zaměstnanec v papírně.
Josef **Veselý**, dělník tovární.
Ludmila **Bieberlová**, manželka šoféra.

Za stranu lidovou: 3
Jan **Karkoš**, rolník a kostelník.
Lukáš **Rmoť**, kolář.
Stanislav **Veselý**, stolař.

Za stranu národně socialistickou: 2
František **Kácel**, správce Hospodář. družstva.
Jan **Votava**, krejčí.

Za Svaz osvobozených polit. vězňů: 1
Eduard **Špička**, účetní v továrně.

Za Jednotný svaz českých zemědělců: 1
Jan **Červinka**, rolník a kapelník.

Za MOR - místní odborovou radu: 1
Josef **Rozsypal**, zaměstnanec v Metrii.

Za Československou obec legionářskou: 1
František **Žák**, ředitel chlapec. národní školy.

Za Svaz branných: 1
Leopold **Hřivna**, učitel chlapecké národní školy.

17.III.1948 konalo se ustavení obnoveného MNV. Schůzi zahájil dosavadní předseda MNV František **Pokorný**, pak složili noví členové do jeho rukou slib. Pak byly provedeny volby předsednictva a rady. Při volbě předsedy MNV řídil schůzi Bohuslav **Ošťádal**, který navrhl, aby předsedou byl opět zvolen dosavadní předseda MNV František **Pokorný**. Návrh byl přijat všemi hlasy. I. místopředsedou byl na návrh Josefa Kriegela jednomyslně zvolen Bohuslav **Ošťádal**. II. místopředsedou byl po dohodě mezi zástupci strany sociálně demokratické a komunistické zvolen všemi hlasy Jan **Červinka**, zástupce Jednotného svazu českých zemědělců.

Dále bylo schváleno, aby strany: komunistická a sociálně demokratická měly v radě po 4 členech, lidová strana a JSČZ po 1.

Do rady kromě předsedy a místopředsedů byli zvoleni:
Za KSČ: Leopold **Hřivna**, Stanislav **Kryl** a František **Rmot**.
Za soc. dem.: František **Badal**, František **Krobot** a Josef **Veselý**.
Za lidovou stranu: Stanislav **Veselý**.

Jednomyslně bylo usneseno, aby v rámci **Národní směny vítězství** byly provedeny tyto práce:
1. Sběr odpadových surovin.
2. Kopání příkopu a kladení rour pro kanál ve Vlčicích.
3. Urovnání a uhrabání obecní louky u elektrárny.
4. Oprava cesty ve Vejmolách.

2.II.1948 udělil ONV Jaroslavu **Budinovi** ve Vlčicích **koncesi hostinskou a výčepnickou** pro dům číslo 334.

26.II.1948 oznámil **OAV NF** své ustavení: Předseda: Rudolf **Beneš**, okresní osvětový inspektor. I. místopředseda: Ferdinand **Sládek**, předseda ONV (soc. dem.). II. místopředseda Jaroslav

Holouš, bezpečnostní referent ONV (KSČ), III. místopř.
Jan **Motyka**, dopravní referent ONV (ROH), jednatel
Jaroslav **Franke**, úředník ONV (SČM)

Okresní akční výbor Národní fronty - OAVNF. vyzval všechny místní národní výbory, aby byly ve všech obcích okamžitě ustaveny místní akční výbory Národní fronty ze zástupců stran Národní fronty a celostátních organisací. Členy mohou býti jen lidé s kladným poměrem k lidové demokratické republice, k obnovené vládě Klementa Gottwalda, k pracujícímu lidu a k socialismu.

Místní akční výbory provedou ihned po ustavení očistu v místních úřadech, komisích, národních správách, svazech, organisacích atd. od všech rozvratníků, štváčů, odpůrců lidově demokratického režimu, provokatérů a sabotérů.

Akční výbory ihned po svém ustavení ohlásí okresnímu akčnímu výboru své složení a ohlásí opatření, která učinily.

2. III. 1948 usnesl se MAV NF navrhnouti okresnímu akčnímu výboru, aby byli odvoláni z místního národního výboru zástupci lidové a národně socialistické strany.

27. II. 1948 zavedl ZNV národní správu do podniku firmy **Vlčická papírna**, akc. spol.

3. III. 1948 zavedl ZNV národní správu do podniku firmy **Jan Sova, pila**. Národním spr. jmenovány **Moravskoslezské pily**, národní p podnik, v Šumperku.

8. III. 1948 ustanovil ZNV národní správu do podniku **Jan Štencl, pilařství a parketárna**. Národním správcem jmenoval národní podnik Moravskoslezské pily v Šumperku.

9.III.1948 oznámil ONV v Žábřeze, že ZNV v Brně zavedl 25.II.1948 národní správu v podniku **Karel Karafiát**, výroba prádla, zástěr, dělnických oděvů, trikotového a stávkového zboží. Národním správcem byla ustanovena firma **Leco**, spojené továrny na prádlo, národní podnik, v Praze.

15.III.1948 oznámil ONV v Žábřeze, že ZNV v Brně dne 8.III.1948 ustanovil národní správu do podniku firmy **J. Rozsypal**, tovární výroba měřidel.

22.III.1948 oznámil ONV v Žábřeze, že rozhodnutím ÚAV NF (Ústředního akčního výboru Národní fronty) v Praze byla zastavena činnost **Orla** a všech jeho složek.

22.III.1948 oznámil ONV v Žábřeze, že **Československý Červený kříž** i letos pořádá na Bílou sobotu 27.III.1948 **slavnost Míru Čs. Červeného kříže**, při jehož vyhlášení bude 2minutami ticha vzpomenuto všech obětí okupace a války. MNV pořádal onu slavnost před školou jako každý rok.

13.IV.1948 bylo provedeno ustavení komisí v MNV a určeni předsedové jejich:
1. **finanční**, předseda František **Badal**,
2. **bezpečnostní**, František **Badal**,
3. **lesní a zemědělská**, Stanislav **Kryl**,
4. **stavební a bytová**, František **Krobot**,
5. **sociální a zásobovací**, František **Rmot**,
6. **osvětová**, Leopold **Hřivna**.

13.IV.1948 obnovil MNV **Knihovní radu** pro léta 1948-1950: Josef **Juřík**, předseda, Ladislav **Chyťa**, pokladník, Oldřich **Pöstulka** a Jaroslav **Zdráhal**. Knihovníkem je učitel Josef **Lichnovský**.

13.IV.1948 oznámil ONV, že zavedl **národní správu v lihovaru**. Členy její jsou: Jan **Červinka**, Josef **Beneš** a Rudolf **Kubica**.

6.V.1948. Změna v hranicích okresu.

Ve schůzi MNV referoval jeho předseda František Pokorný o jednání ONV v Litovli, který se snaží dosáhnouti toho, aby byly Loštice s okolím při nové úpravě veřejné správy, související se zavedením krajského zřízení přiděleny k okresu litovelskému.

Předseda MAV NF (místního akčního výboru Národní fronty) a 1. místopředseda MNV Bohuslav Oštádal tlumočil stanovisko MAV NF, který se jednomyslně usnesl, aby bylo jednáno se zástupci ONV v Litovli, za účelem zjištění možnosti hospodářského rozvoje města v rámci okresu litovelského.

Po obsáhlé debatě se MNV usnesl, aby zástupci města, jakož i zástupci místních podniků vyžádali si od představitelů okresu litovelského, jak by se tito stavěli k udržení, případně rozšíření loštických hospodářských podniků, především pivovaru, lihovaru, výroby ovocných šťáv, hospodářského družstva atd.

Loštice i s okolím zůstaly v okrese zábřežském. Jen nedaleká Vranová byla připojena k okresu moravskotřebovskému.

11. V. 1948 oznámilo místnímu národnímu výboru **Severomoravské spotřební družstvo (SSD), v Šumperku, že** na žádost 126 členských rodin bylo povoleno zříditi v Lošticích prodejnu. Zároveň požádalo, aby MNV svolal schůzi všech kolbniálních obchodníků v Lošticích na den 15. V. 1948.

26. V. 1948 byl schválen ve schůzi MNV obecní rozpočet, na rok 1949:

Celková potřeba řád. hospodař.	2,411.300 Kčs
řádná úhrada	635.000 "
schodek	1,776.300 "
přirážky	403.680 "

O krytí neuhrazeného schodku 1,372.620 Kčs **bude požádán ZNV v Brně.**

28. V. 1948 byla v Lid. domě volební schůze Národní fronty.

29.V.1948 byla v Lidovém domě oslava 64. narozenin presidenta republiky Dr. Ed. Beneše.

3.VI.1948 jmenovalo ministerstvo financí pro městskou spořitelnu novou správní komisi:
Členové: Bohuslav Ošťádal, Stanislav Kryl, František Pokorný, František Krobot.
Náhradníci: Ladislav Portyš a Josef Zdráhal.

28.VI.1948 vzal ONV na vědomí, že Jos. Itrnička se vzdal živnosti kamnařské a hrnčířské.

28.VI.1948. Revise Havelkovy knihovny.
Okresní osvětová rada v Žabřeze podala zprávu o prohlídce veřejné městské Havelkovy knihovny, kterou vykonal 24.VI.1948 Josef Hubálek okresní knih. inspektor, a zároveň potvrdila knihovníka a knihovní radu.

„Knihovna plní dobře své lidovýchovné poslání." V knihovně je zařaděno 3.233 knih a zapsáno kolem 200 čtenářů.

Umístění knihovny ve školní budově nevyhovuje požadavkům zákona, neboť místnost je malá a temná. Bude nutno opatřiti knihovně větší a lepší místnost s náležitým vybavením.

Po administrativní stránce bude třeba doplniti přírůstkový seznam nebo sestaviti nový, založiti statistický denník o půjčování a případně také místní seznamy pro knihy zábavné, naučné a pro mládež.

Knihovní rada má se scházeti aspoň čtyřikrát ročně k pracovním schůzím, o nichž se vede zápis.

Budiž doplněn jednací protokol a sestaven výpůjční řád knihovny.

Dále je třeba založiti městskou veřejnou čítárnu a příruční knihovnu.

Pokladní hotovost a vklady knihovní rady jsou příliš veliké. Nezadržujte peníze a nakupte raději nové živé knihy, aby čtenáři měli lepší

výběr.

Pana Josefa **Lichnovského**, učitele v Lošticích potvrzujeme ve funkci knihovníka.

Obnovenou **knihovní radu** potvrzujeme v tomto složení: Josef **Juřík**, dělník, předseda,
Oldřich **Poštulka**, obchod. příručí, jednatel,
Ladislav **Chyťa**, účetní, pokladník,
Antonín **Šilberský**, bednářský pomocník,
Jaroslav **Tilcr**, učitel,
Marie **Ganzarova**, dámská krejčová.

Ferdinand **Sládek**, v.r., předseda ONV.
Josef **Hubálek**, v.r., okresní knih. inspektor.

1.7.1948 byla provedena ve schůzi ONV doplňovací volba předsednictva a byli zvoleni:
Předseda ONV: Rudolf Beneš, okresní osvět. insp.
I. místopředseda: Jaroslav Holouš.
II. místopředseda: Jan Motyka.
III. místopředseda: Jan Štodt.

1.IX.1948 byla postátněna mateřská školka. Dle § 84 zákona číslo 95/148 Sb. přechází učitelka mateřské školy Augusta **Kubelková** do služby státní. Ve školním roce 1948-49 bude zřízena pobočná třída. Město uhradí jen věcný náklad.

27.IX.1948 Přidělení pozemku na sportovní hřiště pod Židovským lesem.

Tělocvičná jednota Sokol Loštice, oddíl kopané požádal o přidělení pozemku na sportovní hřiště jako náhradu za dosavadní u Karafiátky, které musí býti zrušeno pro stavbu vodovodu. Jednalo se o parcelu číslo 2701/8 pod Židovským lesem. Po debatě a po projevu zástupce oddílu kopané, učitele Jaroslava Kleina, většinou hlasů, 18 hlasy z 24 přítomných byla stížnost dosavadních nájemců oněch pozemků zamítnuta a pozemek s okamžitou platností byl Sokolu, oddílu kopané, přidělen. Dosavadním nájemcům mohou býti přiděleny pozemky u sportovního hřiště dosavadního.

19.X.1948. Pracovní směna mládeže.

Svaz české mládeže (SČM) připravil u příležitosti oslav 30. výročí prohlášení Československé republiky a skončení dvouletky celostátní pracovní směny mládeže ve dnech 23. a 24. října.

Ministerstvo vnitra požádalo, aby místní národní výbory určily staveniště pro práci, postaraly i se o náležitou propagaci a zapojily do akce veškeré obyvatelstvo.

MNV se usnesl, aby byly provedeny tyto práce:
1. Úprava chodníku na konci Třídy Dr. Ed. Beneše.
2. Úprava nového sportovního hřiště.
3. Zřízení kanálu ve Vlčicích.

Počátek práce byl stanoven na 13. hodinu v sobotu 23. a na 8. hodinu v neděli 24. října.

Současně schválil MNV, aby školní mládež zasadila na trávníku za Žádlovickou ulicí asi 20 ovocných stromů a aby i nadále o ně pečovala.

17. XI. 1948. Místní národní výbor jednomyslně schválil návrh rady MNV, aby president republiky **Klement Gottvald** byl u příležitosti 52. narozenin jmenován čestným občanem města Loštic. Jmenování bude provedeno ve slavnostní veřejné schůzi plena MNV 22. XI. 1948 v Lidovém domě.

Slavnostní projev učiní Bohuslav Oštádal, recitace a zpěvy obstará předseda místní osvětové rady Leopold Hřivna.

21. XI. 1948 byly oslaveny narozeniny presidenta republiky Klementa Gottwalda slavnostním programem umělecké studentské brigády Opletalova reálného gymnasia v Litovli. Na pořadu byl proslov, recitace, zpěvy, hra na housle aj. Na housle velice pěkně hrál mladý umělec, student Marek, syn loštického rodáka.

22.XI. 1948 byl president republiky

Klement Gottwald

jmenován čestným občanem města Loštic.

Slavnostní veřejná schůze místního národního výboru konala se ve vyzdobeném sále Lidového domu za účasti 29 členů MNV a za přítomnosti asi 150 osob ze zástupců úřadů, podniků, škol a spolků a z řad občanstva. Po zahájení předsedou místního národního výboru Františkem **Pokorným** měl slavnostní projev o životě a díle Klementa Gottwalda náměstek předsedy MNV Bohuslav **Ošťádal**. Projev i jeho byl vyslechnut s živou pozorností všech přítomných a odměněn nadšeným potleskem.

Po projevu přednesl předseda MNV jednomyslný návrh rady i plena MNV, aby na znamení vděčnosti za vykonanou práci byl president republiky Klement Gottwald jmenován čestným občanem města Loštic. Návrh byl jednomyslně přijat a nadšeně obecenstvem jmenování schváleno.

Jmenovací adresu vyhotovil Boh. Ošťádal.

Slavnostní schůze byla zakončena zapěním státní hymny.

Zásobování v roce 1948.

Od 1. ledna 1948 se spotřebitelům od 20 do 55 nevydávalo **mléko**. Spotřebitelům nad 55 roků se vydávalo dvakrát týdně po 1/16 litru na osobu. Dávka **masa** byla snížena všem spotřebitelům o 250g měsíčně. Obě ta zmenšení dávek byla zaviněna suchem v roce 1947. Rolníci měli málo krmiva pro dobytek.

Ustanovení **o domácích porážkách** se na rok 1948 nezměnila.

Od 1. dubna 1948 se zvýšily **dávky chlebovin**: dětem od 6 do 12 let o 1500g, mladistvým od 12 do 20 let a dospělým nad 20 let o 2000g měsíčně. I Mohlo se to státi proto, že naše republika dostala i značné množství obilí ze Sovětského svazu. Presidenta republiky Klement Gottwald obrátil se přímo na J. V. Stalina se žádostí o pomoc.

Spotřebitelské ceny ranných bramborů sklizně 1948 byly stanoveny u obchodníka v drobném do 13. VI. za 1 kg 5 Kčs, do 16. VI. 4·60 Kčs, od 17. VI. 4·10 Kčs, od 21. VI. 3 Kčs, od 25. VI. 2·80 Kčs.

Ceny lesních plodů v roce 1948: Sběrači dostali za 1 kg borůvek 9 Kčs, za 1 kg lesních jahod 20 Kčs, za 1 kg lesních malin 13 Kčs.
Spotřebitelské ceny byly za 1 kg: borůvek i 13·80 Kčs, lesních jahod 24·80 Kčs, lesních malin 17·80 Kčs.

Ceny včelího medu byly stanoveny takto: Při povinné dodávce včelaře sběrně 60 Kčs za 1 kg, při včelařově dodávce spotřebiteli za 1 kg 78 Kčs, u maloobchodníka za 1 kg 80 Kčs.

Výkupní ceny obilí ze sklizně v roce 1948 byly stanoveny takto za 100 kg dle jakosti:

Pšenice 390·- až 412·- Kčs, žito 355·- až 360·- Kčs, ječmen krmný 270·-, průmyslový 289·-, sladařský 321·- až 410·- Kčs, oves 276·- až 283·- Kčs.

Od 1. srpna 1948 byla opět zvýšena **samozásobitelská dávka obilí** na 21 kg pro osobu a na měsíc.

Dávka brambor na uskladnění na dobu od 1. XI. do 30. VI. byla stanovena na 75 kg na osobu. Mohly se odebrati buď u rolníka nebo u obchodníka.

Od 1. listopadu byly **zvýšeny dávky potravin** dětem a mladistvým do 20 roků a dospělým nad 20 roků, kdo jsou v zaměstnaneckém poměru, nebo dostávají důchod nebo pensi. Zvýšení obsahuje 2500 g bílého pečiva, 300 g cukru a 100 g tuku.

Před vánočními svátky se volně prodávaly **vánoční balíčky**: I. a II. po 600·- Kčs a III. za 400·- Kčs.

I. balíček obsahoval: 1 kg cukru, 250 g trvanlivého pečiva, 100 g zrnkové kávy, 20 g čaje, 200 g rýže, 70 g cukrovinek, 100 g hroznek nebo 50 g mandlí, 2 citrony a 1 l rumu.

II. balíček obsahoval: rumu jen ½ litru, 2 kg hrubé mouky, 250 g luštěnin, 250 g másla, ½ kg jablek a ostatní jako v I. balíku.

III. balíček obsahoval všechno jako II., ale bez rumu.

Zemědělské dodávky v roce 1948 byly v Lošticích splněny takto: Chlebové obilí 83%, ječmen 74%, oves 82%, brambory 77%, hovězí maso 98%, vepřové maso 119%, mléko 101%, vejce 94%.

V ROCE 1948 ZEMŘELI:

22.I. František **Drkoš**, výměnkář, číslo 185, narozený 9. IX. 1868.

24.I. František **Fritscher**, výměnkář, číslo 330, narozený 18. IV. 1869, svobodný, kdysi fiakr, jezdil na nádraží do Moravičan.

21.I. Alois **Schwarz**, soukromník, kdysi obchodník s ovocem. Jinak se mu neříkalo, než Schw. ovocnář. Narodil se 27.4.1870. Často měnil politickou příslušnost. Byl v obecním zastupitelstvu nejprve za stranu sociálně demokratickou, pak za občanskou, nakonec za lidovou. Za okupace mezi prvními se přihlásil k Němcům a měl se dobře. V novém kaženém kabátě a vždy s novou aktovkou dělal komisaře při rekvirování dobytka a při židovském majetku. Byl pevně přesvědčen, že Němci válku vyhrají. Jejich úplnou porážku dlouho nepřežil.

4.II. Anna **Veselá**, vdova, číslo XIV, narozená 4.XI. 1886. Majitelka budovy, ve které do roku 1915 byla židovsko-německá škola.

1.III. František **Coufal**, hotelier, na odpočinku. Narodil se 27.VIII. 1870 ve Štětovicích u Prostějova. Roku 1899 koupil v Lošticích dům číslo 62 s hostincem „U bílé labutě" od dědiců Hladischových. Byl to Gustav Hladisch, kdysi na gymnasiu spolužák profesora Jana Havelky, tehdy lichtensteinskéhoý důchodní ve Šternberku, a jeho sestra Marie, provdaná za advokáta Dr. Václava Brunu v Kutné Hoře, který provedl kupní smlouvu. 1.VI. 1900 byl dán hostinec

po opravě do provozu, neustále byl zvelebován a posléze změněn v hotel. Roku 1906 byla v něm propůjčena místnost Sokolu, kterému také povdil Fr. Coufal z průjezdu zadního a z nepotřebných stájí v roce 1922 zříditi sokolskékho. V roce 1935 předal hotel svému synovi Františkovi, kterého nechal vyučiti v Národním domě v Olomouci. Ale na trvalý odpočinek nešel, třebas si vystavěl pěknou výměnu, dům č.

Vynikal výbornou pamětí. Když si někdo nemohl na něco vzpomenouti, vždy se obrátil na Coufala, ten nikdy nezklamal. Ke svým hostům byl vždy ochotný a vlídný, proto byl velmi oblíbený a známý daleko široko. Zvláště zástupci obchodní u něho rádi nocovali. Neboť také dobrou kuchyní vynikal.

5.III. František **Nesvadbík**, ředitel měšťanské školy dívčí v. v.
Moravský Sever přinesl o něm tento článek:

Za ředitelem Fr. Nesvadbíkem.

V pátek 5. března 1948 zemřel v Lošticích ředitel měšťanské školy a bývalý starosta města František Nesvadbík.

Narodil se dne 1. září 1872 v Ivani. Vystudoval učitelský ústav v Příboře, když byl předtím vychodil 5 tříd gymnasia v Olomouci. Po maturitě r. 1893 nastoupil první učitelské místo v Bušíně, kde pobyl 3 leta. V září 1896 byl ustanoven na obecné škole v Lošticích. Když v roce 1905 vykonal zkoušku pro měšťanské školy, byl přeložen na měšťanskou školu do Kelče. Po sedmi letech se vrátil do Loštic, kde působil pak již trvale jako učitel, od roku 1921 jako ředitel dívčí měšťanské školy.

František Nesvadbík byl výraznou postavou v životě severomoravského učitelstva a všestranným činovníkem veřejného života v Lošticích. Od počátku svého působení v Lošticích věnoval všechen svůj volný čas národní a osvětové práci.

Nejvýrazněji se jeho činnost projevila v Sokole. Stál v sokolských řadách od založení jednoty v Lošticích, byl jednatelem, později místostarostou a od r. 1921 do 1937 starostou sokolské jednoty. Byl duší všeho sokolského života nejen v Lošticích, ale i v celém okolí. Měl živý zájem i o činnost divadelní. Byl horlivým činovníkem bývalé jednoty divadelních ochotníků a když splynula se Sokolem, byl členem divadelního odboru sokolského. Do své národní činnosti zahrnul i Národní jednotu, kterou vedl jako předseda po dlouhá léta až do své smrti. Svou autoritou a organisační schopností vyvedl místní Sbor dobrovolných hasičů z období nečinnosti k ukázněné a obětavé práci. Mnoho let byl pokladníkem Sirotčího spolku pro okres mohelnický, po jeho přetvoření na Okresní péči o mládež byl po několik roků jejím předsedou.

Zajímal se také o hospodářské povznesení města i okolí a pracoval úspěšně skoro ve všech místních hospodářských podnicích: v Občanské záložně byl řadu let revisorem, později předsedou ředitelstva, v Rolnickém pivovaře byl členem správní rady.

V roce 1919 vstoupil činně také do místní samosprávy. Stal se členem zastupitelstva, finanční komise, později byl členem rady a po dvě období byl volen starostou města. Jako všude tak i ve funkci starosty města osvědčil neobyčejnou pracovitost, bouřevnatost a svědomitost. Vedl správu města za nejtěžších poměrů finančních a hospodářských.

Byl to bohatý a krásný život naplněný prací a službou národu. Nebyl ušetřen ani bojů a zápasů, neušel ani zklamáním a bolesti. Ale nic z toho nedovedlo zlomiti ba ani sehnouti tu hrdou a v sebe uzavřenou duši stejně tak jako ani vysoký věk nezmohl skloniti postavu tohoto obdivuhodného muže, jenž v podzimu svého života nezůstal ušetřen ani té nejtěžší bolesti, jakou může osud postihnouti

otce, když se musí bezmocně dívati na umírání jediného syna po návratu z německého koncentráku.

František Nesvadbík jest nejosobitějším představitelem toho období našeho národního života mezi dvěma světovými válkami, na jehož kořenech vyrostla naše nová svoboda. Zaslouží si plně našeho uznání a naší vděčnosti. Veliké zástupy lidu z Loštic i okolí vyjádřily svou pietní účastí na jeho pohřbu opravdovou úctu mrtvému pracovníku. Hluboká brázda, kterou zkypřil jako učitel i veřejný činitel náš život, dá jistě vyrůst bohatému zrnu. Příklad Františka Nesvadbíka, příklad člověka pracovitého a obětavého musí povzbudit nové pracovníky na národní líše. Budiž mu za to vděčná paměť! F. P.

Pohřeb Františka Nesvadbíka byl v neděli 7.III. 1948. Pohřební průvod na cestě z Husova sboru na konec Třídy Dr. Ed. Beneše zastavil se u radnice, kde se se zesnulým rozloučili: František Pokorný, předseda MNV, za město, Edmund Smékal, ředitel měšťanské dívčí školy za učitelstvo a školy, Jaromír Ošťádal, starosta sokolské jednoty, za Sokola a Alois Král z Palonína, děkan i ředitelství Občan. záložny, za Občanskou záložnu. Kremace byla v úterý 9.III. v Olomouci.

16.IV. Marie **Šmídová**, manželka rolníka, číslo 37, narozená 7. XI. 1877.

26.IV. Anastazie **Eliášová**, dělnice, nar. 13.IV. 1880.

28.IV. Ludmila **Wolfová**, manželka domkáře, čís. 287, narozená 15. IX. 1868.

3.V. Gabriela **Poulíčková**, manželka hostinského, číslo 122, narozená 21. III. 1885.

20.VI. Terezie **Burešová**, vdova, narozená 26.VII.1856, stará skoro 92 roků. V té době nejstarší občanka v Lošticích.

11.VII. František **Hloušek**, výměnkář, nar. 17. V. 1871.

9.VIII. Jenovéfa **Slouková**, výměnkářka, nar. 11.XI.1857.

25.VIII. Josef **Ruprecht**, dělník důchodce, nar. 26.11.1868.

22.IX. Kateřina **Krčková**, vdova, narozená 24.X. 1855.

24.IX. Marie **Knappová**, vdova, narozená 12.I. 1860.

11.X. Jan **Červinka**, rolník a kapelník na odpočin. ku, číslo 3, narozený 6.VI. 1858.
Moravský Sever dne 4.VI. 1948 přinesl článek:
Vzpominka. V neděli 6. června 1948 dožívá se v plné tělesné i duševní svěžesti v Lošticích 90 let svého života **Jan Červinka**, zakladatel a dlouholetý kapelník známé loštické kapely. Již v útlém mládí projevoval zvláštní zálibu v hudbě a tak se stalo, že jako 19letý mladík octl se u vojenské hudby v Sarajevě, odkudž byl v krátké době pro své pozoruhodné výkony přidělen k vojenské hudbě v Terstu. Tam při veřejných a promenádních koncertech jako křídlovák – sólista projevil neobyčejnou zdatnost, že se mu dostalo veřejné pochvaly od tamního vel'kého generála.

Po sedmi letech se vrátil do svého rodiště a založil dechovou hudbu, kterou pod svým vedením zařadil mezi nejlepší venkovské h hudby na Moravě. A bylo tomu opravdě tak, neboť jako kapelník za požadování kázně, p přesnosti a dochvilnosti dbal nejcitlivějšího vyladění nástrojů, čistoty tónu a neméně též přednesu.

My všichni starší rodáci loštičtí vzpomínáme krásných, společenských a tak mile družných z zábav, správněji řečeno, sousedských posedování na střelnici pravidelně každého letního odpoledne v neděli při krásné hudbě Červinkovy kapely. A skutečně jeho repertoir byl vždy hodnotný, pro reprodukci ná.

ležitě do podrobností propracovaný.

Vzpomínáme v den jeho vzácného jubilea kolik sokolských cvičení místních a okrskových pod jeho řízením doprovázel jeho dechový soubor přesně k úplné spokojenosti. Kolik rodáků loštických a občanů místních i přespolních doprovodil v čele své kapely na místo posledního odpočinku a to ještě jako stařec 83 letý, kolik krásných a tak hřejivě družných plesů na Střelnici zpestřil jeho pěkně obsazený smyčcový orchestr, citlivě vypracovaný vybranými, líbivými a hodnotnými tanečními skladbami.

A konečně nelze pominouti jubilantova spoluúčinkování s vybranými členy jeho souboru při chrámové hudbě za řed. kůrua místních učitelů Leop. Kubíčka, Št. Chytila a Rud. Adama. To byly tenkráte opravdu umělecké koncerty uměleckého souboru, které přilákaly i méně věřící za duchovní správy P. Urbana a P. Kašpara, příznivců krásných umění. Než zůstávají nám jen milé a hřejivé vzpomínky na obětavého pracovníka a kapelníka Jana Červinky a my všichni, i vděčni jemu za vše krásné a ušlechtilé, i přejeme mu k jeho 90. narozeninám s upřímným stisknutím pravice do desáté desítky zasloužené, dobré životní pohody. Mnogaja ljeta!

Jen 4 měsíce přežil Jan Červinka svou i devadesátku. Zemřel člověk dobrý, všemi vážený. Svou bodrou, humornou povahou získal si mnoho přátel. Býval členem zastupitelstva městského a dlouhá léta byl členem ředitelství Spořitelny města Loštic.

23.XI. Jan **Weiser**, zámečník, číslo 69, narozený 28. IV. 1884. V mladších letech pilně hrával i divadla v Jednotě divadelních ochotníků, po sloučení i v Sokole. Byl také výborným

zpěvákem. Po první světové válce byl mezi zakladateli náboženské obce církve československé, býval v radě starších jako jednatel a jako pokladník.

7.XII. Alois **Jančí**, malíř a natěrač, nar. 14.XI. 1885.

16.XII. Emilie **Muzikantová**, manželka rolníka na odpočinku, číslo 117, narozená 15.VI. 1882. Za okupace byla se svým manželem zatčena a vězněna v táboře ve Svatobořicích na Slovácku, poněvadž její syn Bohuš Muzikant, důstojník z povolání, uprchl v roce 1939 za hranice a byl v zahraniční armádě.

Sloučení peněžních ústavů v Lošticích 1948.

Ministerstvo financí nařídilo v dubnu 1948 Občanské záložně v Lošticích a Hospodářské záložně v Lošticích, aby se sloučily. Stalo se to následujícím výnosem:

Ministerstvo financí.
Č.j. 76.388/48-III/7. V Praze dne 9.dubna 1948.
Fitl.
Občanská záložna,
zapsané společenstvo s obmezeným ručením,
v Lošticích na Moravě.
Věc: **Zjednodušení poměrů v peněžnictví v Lošticích.**

Přílohy: 1.

V příloze zasílá ministerstvo financí opis svého výnosu č. 76.388/48-III/7, řízeného **Hospodářské záložně,** zapsané společenstvo s neobmezeným ručením v Lošticích, na vědomí za účelem urychleného provedení.

1. Z důvodu klidu a plynulého chodu Vašeho ústavu zprošťuje ministerstvo financí podle §11, odst. 1. vládního nařízení ze dne 13. března 1941, č. 113 Sb., s okamžitou účinností členy ředitelstva a dozorčí rady Vašeho ústavu — správní orgány Vašeho ústavu — jakož i správní orgány ústavu, přejímaného jejich funkcí a pověřuje zároveň vedením a správou **zatímní správu,** jejímižčleny jmenuje pp.:
1) Antonína **Gärtnera,** účetního v L. č. 58,
2) Jaromíra **Ostadala,** řed. školy v.v. v L.č.346,
3) Františka **Badala,** účetního v L. č. 343,
4) Miloslava **Urbana,** prokuristu v L. č. 55 a
5) Stanislava **Veselého,** stolaře v L. č. 260.

Členům zatímní správy se vydávají zároveň jmenovací dekrety.

Funkcionáře Vašeho ústavu, jakož i

funkcionáře přejímaného ústavu, případně členy národní správy, vyrozumějte o jejich zproštění s poukazem na tento výnos.

Firma Vašeho ústavu bude znamenána tak, že k jejímu znění kýmkoliv napsanému nebo vytištěnému připojí své vlastnoruční podpisy nejméně dva členové zatímní správy.

Zatímní správa rozhoduje podle zásady většiny.

Zatímní správě přísluší práva a povinnosti ředitelstva a dozorčí rady podle zákona ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z. a stanov Vašeho ústavu.

2. Příkazem podle shora citovaného vládního nařízení č. 113/1941 Sb.

a) zvyšuje se závodní podíl jednotlivého člena ze 40 Kčs na 100 Kčs. Každý člen jest povinen rozdíl mezi dosavadní výší členského podílu a zvýšeným závodním podílem (100 Kčs) doplatiti do 3 měsíců od dne zápisu sloučení do společenstevního rejstříku,

b) mění se znění firmy na **Záložna v Lošticích**, zapsané společenstvo s obmezeným ručením,

c) každý člen záložny bez ohledu na počet podílů má při hlasování pouze jeden hlas.

3. Jinak jest záložna povinna přijmouti v vzorcové stanovy, které jí budou zaslány.

4. Pro zaměstnance Vašeho ústavu, jakož i ústavu přejímaného platí až na další služeb. předpisy platné pro zaměstnance přejímacího ústavu.

5. Bere se na vědomí, že úřadovny záložny zůstanou v budově Vašeho ústavu.

6. Bere se na vědomí, že zatímním vedením záložny bude pověřen p. **Miloslav Urban**, prokurista v Lošticích. Předložte v dohodě s okresním akčním výborem návrh na jmenování zástupce úředníka, pověřeného zatímním vedením záložny.

7. Zatímní správě se ukládá, aby

a) s přihlédnutím na §3 zákona ze dne 9. V. 1947, č. 87 Sb. stanovila, kolik zaměstnanců je nezbytně třeba k řádnému obstarávání agendy ústavu,

b) přezkoumala v rámci platové vyhlášky ministra ochrany práce a sociální péče ze dne 1. června 1946, č. 1389, o úpravě platových a pracovních podmínek zaměstnanců v peněžnictví (Úřední list I, částka 97/1946), platové zařazení všech zaměstnanců s přihlédnutím na povahu a druh jejich činnosti, určené jim po sloučení;

a podala o tom zprávu, ministerstvu financí prostřednictvím přípravné komise Svazu záložen a kampeliček při Ústřední radě družstev v Praze II., Havlíčkovo nám. 10.

8. Veškerý inventář slučovaných ústavů buď oddělen a pečlivě sepsán a jeho úplnost přezkoumána. S přebytečným kancelářským, zejména strojovým zařízením smí býti disponováno jen se souhlasem přípravné komise Svazu záložen a kampeliček.

9. Buď neprodleně zařízeno u příslušného rejstříkového soudu provedení změn vyplývajících ze shora uvedených opatření.

10. Sporné případy budiž oznámeny k rozhodnutí ministerstvu financí, které si vyhrazuje dáti další pokyny.

Příkaz tento nahražuje usnesení orgánů, jehož jest podle stanov nebo jiných předpisů k provedení přikázaných opatření zapotřebí.

O provedení tohoto výnosu buď podána zpráva, k níž jest připojiti opis zápisu o ustavující schůzi zatímní správy. —

V ustavující schůzi zatímní správy Záložny v Lošticích byl zvolen předsedou zatímní správy Jaromír **Ošťádal**, ředitel měšťanské školy v. v.

Zástupcem vedoucího úředníka Miloslava **Urbana**, bývalého prokuristy Občanské záložny byl navržen a schválen bývalý prokurista Hospodářské (bývalé Lidové) záložny v Lošticích František **Linhart**.

Sjednocení lidového peněžnictví v Lošticích 1948.

V dubnu 1948 byly sloučeny Hospodářská (dříve Lidová) záložna s Občanskou záložnou v jeden peněžní ústav s názvem Záložna v Lošticích.

V říjnu 1948 nařídilo ministerstvo financí sloučení Záložny v Lošticích se Spořitelnou města Loštic.

Stalo se to následujícím výnosem:

Ministerstvo financí.
Č. 214.992/48-III/6. V Praze dne 27. října 1948.
Záložna v Lošticích,
zapsané společenstvo s obmezeným ručením,
Loštice.
Věc: **Sjednocení lidového peněžnictví v Lošt.**

I. Ministerstvo financí přikazuje podle §25, odst. 1 ve spojení s §23, odst. 1, zákona ze dne 20. července 1948, č. 181 Sb., peněžním ústavům:

a) Záložně v Lošticích, zapsanému společenstvu s obmezeným ručením a

b) Spořitelně města Loštic,

aby se sloučily universální sukcesí bez likvidace v samostatný ústav lidového peněžnictví a to za těchto podmínek:

1. Firma ústavu vzniklého sloučením bude zníti: **„Spořitelna a záložna v Lošticích"** a bude zapsána ve společenstevním rejstříku.

2. Sídlo ústavu jest v Lošticích.

3. Spořitelna a záložna jest družstvo s obmezeným ručením, zřízené podle §22 zákona č. 181/1948 a bude povinným členem Okresní spořitelny a záložny v Mohelnici, která — jakmile bude zřízena — bude zároveň jejím peněžním ústředím (: §40 zák. č. 181/1948 Sb. :).

4. Právní poměry Spořitelny a záložny a její úkoly upraví podrobnější stanovy, o nichž se usnese valná hromada (§28) podle jednotného závazného vzoru, schváleného ministerstvem financí (§35, a).

Než se tak stane, jest přiměřeně použiti ustanovení stanov Záložny v Lošticích, pokud jsou v souladu se zákonem č. 181 / 1948 Sb.

5. Na Spořitelnu a záložnu přecházejí universální sukcesí bez likvidace všechna aktiva a pasiva, práva a závazky slučovaných ústavů podle stavu zjištěného k 31. prosinci 1947, včetně všech daní, přirážek, poplatků a jiných veřejných dávek, které jim byly, nebo ještě budou předepsány.

6. Na Spořitelnu a záložnu se převádí také správa hodnot, které slučované závody převedly podle §3 zákona ze dne 2. července 1947, č. 141 Sb., na Likvidační fond měnový.

7. Závodní podíly slučované družstevní záložny budtež přesně zjištěny a sepsány. Podíly tyto nebudou za rok 1948 již úročeny a o jejich vypořádání bude podle §31, odst. 3 zákona č. 181 Sb. rozhodnuto později.

8. Záruka zakladatele za spořitelnu podle §5 zákona ze dne 14. dubna 1920 č. 302 Sb. zaniká. Za vklady Spořitelny a záložny ručí stát. (§30, odst. 4 zákona č. 181 / 1948 Sb.)

9. Pensijní fondy slučované spořitelny a to samostatné i nesamostatné, budou zatím vedeny odděleně a jejich otázka bude vyřešena zvláště.

II. 1. Správou Spořitelny a záložny se pověřuje pětičlenná zatímní správa, jejímiž členy se jmenují pp.:

a) František **Badal**, účetní, Loštice č. 343,
b) Ladislav **Portyš**, dělník, " č. 162,
c) Stanislav **Kryl**, zemědělec, " č. 293,
d) Antonín **Gärtner**, účetní, " č. 58,
e) Jaromír **Ostadal**, řed. m. šk. v.v., " č. 346.

2. Členům zatímní správy se vydávají zároveň jmenovací dekrety.

3. Dosavadní správní orgány slučovaných ústavů zanikají; rovněž zaniká prokura, pokud byla některému z úředníků slučovaných ústavů udělena. O svém zproštění budtež členové

zaniknuvších správních orgánů, jakož i úředníci – prokuristé – zvláště vyrozumění.

4. Firma Spořitelny a záložny bude znamenána tak, že k jejímu znění, kýmkoliv napsanému nebo vytištěnému připojí své vlastnoruční podpisy nejméně dva členové zatímní správy. Zatímní správa rozhoduje podle zásady většiny.

5. V první schůzi zatímní správy, kterou svolá předseda Okresního národního výboru, bude zvolen předseda a jeho náměstek. Zároveň bude podrobně projednán tento výnos. Úředník pověřený zatímním vedením ústavu zúčastní se schůzí zatímní správy s hlasem poradním.

III. 1. Bere se na vědomí, že úřadovny Spořitelny a záložny budou umístěny v budově záložny v Lošticích.

2. Inventář slučovaných ústavů budiž odděleně a pečlivě sepsán a jeho úplnost přezkoumána. S přebytečným kancelářským, zejména strojovým zařízením smí býti disponováno jen se souhlasem Koordinační komise lidového peněžnictví.

IV. 1. Zatímním vedením Spořitelny a záložny se pověřuje p. Richard **Špička**, dosavadní prokurista spořitelny a jeho náměstkem se ustanovuje p. Miloslav **Urban**, dosavadní vedoucí úředník záložny.

2. Zatímní správě se ukládá, aby
a) stanovila, kolik zaměstnanců je nezbytně třeba k řádnému obstarávání agendy ústavu,
b) provedla platové zařazení zaměstnanců.

3. Správu ústavu jest vésti úsporně a s péčí řádného obchodníka.

V první schůzi zatímní správy, kterou řídil z pověření předsedy ONV předseda MNV Fr. Pokorný, byl zvolen předsedou Ant. **Gärtner** a jeho náměstkem Jar. **Ošťádal**.

Včelařský spolek 1948.

Počátkem roku 1948 odešli ze spolku všichni včelaři z obcí na Litovelsku, ustavili si samostatný včelařský spolek v Bílé Lhotě. Obecto-vští včelaři přestoupili do spolku bouzovského. Spolky mohou míti členy jen ze svého okresu.

Tím také přestal býti předsedou loštického spolku Josef **Žilný**, rolník z Rimic, který byl v našem spolku od roku 1922 - 1929 jednatelem a od roku 1931 - 1947 předsedou. Byl zvolen ještě s Josefem Sedlářem a Vítem Jedelským čestným členem.

Byla konána volba činovníků a byli zvoleni:
Předsedou: Vítězslav **Krbec**, úředník ČSD v Moravičanech.
Jednatelem a pokladníkem: Josef **Škrabal**, vlakmistr ČSD v.v. v Lošticích.
Místopředsedou: Antonín **Šafr**, zahradník v hospodyňské škole v Lošticích.
Důvěrníkem za Loštice: Mojmír **Bílek**.
Členové výboru: Metod **Štos** z Moravičan a Alois **Boxan** z Palonína.

Ze spolku odešlo celkem 33 členů z Litovelska. To byla třetina všeho členstva. Dletoho byl rozdělen spolkový majetek. Třetina jeho byla 4887·80 Kčs.

Na valné hromadě bylo 15 členů.

Medu bylo odevzdáno v roce 1948 od členů 228 kg.

Na konci roku 1948 měl včelařský spolek 68 členů s 229 včelstvy.

Rybářský spolek 1948.

Činovníci byli zvoleni v roce 1946 na 3 roky:
Předseda: Bruno **Bittner** obchodník a trafikant,
místopředseda: Vratislav **Pospíšil**, trhovec,
jednatel: Jan **Matyáš**, holič,
pokladník: Miloslav **Urban**, úředník v záložně.

Valná hromada byla 24. II. 1948 za účasti 30 členů. Z Loštic se odstěhovalo a vystoupilo 24 členů a zůstává 71.

V roce 1948 zakázal spolek loviti štiky, jen při závodech v hájeném pásmu to povolil.

V březnu byl spolek vyzván jako jiné spolky místním akčním výborem NF aby ustavil akční výbor a tento po schválení MAVNF aby do 31. III. provedl prověrku výboru i členstva. Předsedou AV byl Jar. Oštádal, členy: Jul. Kühndel Jan Matyáš, Fr. Dolák, Jos. Rosypal a Fr. Žák. Proti členům výboru i spolku nebylo námitek.

Byla určena pracovní povinnost pro každého člena 10 hodin, nebo náhrada 10 Kčs za neodpracovanou hodinu.

15. VIII. byly pořádány **rybářské závody** v hájeném pásmu mezi lávkami v Loužku a na Trávníku. Účastnilo se 25 rybářů, každý závodník z zaplatil poplatek 50 Kčs. Pro vítěze byly určeny 4 ceny:

I. cena: „Příběh štiky", kniha za 250 Kčs a povolenka na rok 1949. Vítěz Frant. **Dolák.**
II. cena: „Stříbrný lipan", kniha za 150 Kčs a povolenka na rok 1949. Vítěz Jan **Matyáš.**
III. cena: Povolenka na r. 1949. Vítěz Jan **Kašpar.**
IV. cena: Rybářské drobnosti v ceně 60 Kčs. Vítěz Josef **Rosypal.**

V hostinci „u Suchomelů" byla rybářská večeře při které se prodávaly smažené ryby ulovené při závodech. Za porce se utržilo celkem 2315 Kčs.

Za násadu se v roce 1948 zaplatil obnos 1980 Kčs.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva 1948.

Valná hromada byla konána 28. II. 1948.
Činovníci v roce 1948 byli tito:
Předseda: Antonín Šafr,
místopředseda: František Kratochvil,
jednatel: Jan Koukal,
pokladník: Vlastimil Boháč,
zapisovatel: Mojmír Bílek,
registrátor a tetovatel: } Ludvík
králikářský referent: } Vejmola,
kozařský referent: Jan Koukal,
drůbežnický referent: Ludmila Obšilová,
hospodář: Jaroslav
Členové výboru: Jan Fritscher, Alois Král a
Emil Habermann.
Náhradníci: Emil Hekele, Rudolf Jevický a
Vincenc Stejskal.
Revisoři: František Kühn a Miroslav Svoboda.

Spolková činnost v roce 1948 nebyla skoro žádná. Svědčí o tom kniha zápisů, vekteré zápis o valné hromadě 1940 má jen nadpis a za ním prázdné místo. Dále je tam už jenom jeden zápis z roku 1948 o schůzi výborové na Střelnici za účasti 11 členů. Datum schůze není udáno. V této jediné schůzi se jednalo jen o přídělu 505 kg kukuřice a o jejím rozdělení. Po dlouhé debatě bylo usneseno, aby ti členové, kteří mají jen králíky netetované, dostanou 7 kg, a ti, kdo chovají králíky tetované, dostanou 8·80 kg.

Tělocvičná jednota SOKOL Loštice 1948.

17.11.1948 byla valná hromada, na které byli zvoleni následující činovníci, jimž byly rozděleny úkoly v ustavující výborové schůzi 28.11.1948:

Starosta: Jaromír Ošťádal (archivář),
I. náměstek: František Žák (kronikář),
II. náměstek: Helena Sovova.
Náčelník: František Grygar.
Náčelnice: Terezie Kropková.
Vzdělavatel: Bohuslav Ošťádal (knihovník).
Zdravotník: MUDr Karel Kukula.
Předseda odboru divadelního: Antonín Gärtner.
" " stavebního: Jan Koukal.
" " loutkařského: Anna Sovová.
" " tenisového: Miloslav Urban.
Členové výboru: Leopold Hřivna (jednatel).
Ladislav Chyta (pokladník).
Zdeněk Keslar (zapisovatel).
Jan Votava (matrikář).
Mořic Heidenreich } hospodáři.
Vincenc Poláček }
Vojmír Kropek (správce cvičiště).
Josef Keslar.
Milada Hustá.
Žofie Pazderova.
Věra Rážová (účetní).
Božena Stejskalová.
Náhradníci: František Hofman, Jaroslav Klein,
Rudolf Kučera, Alois Rada,
Marie Dudková, Herma Pudilová.
Hospodářští a účetní dozorci: Frant. Havlíček,
Antonín Šafr, Josef Vinkler, Libor Zapletal.

Nový sokolský prapor.

Josef Keslar a Vincenc Poláček provedli sbírku na nový prapor, která vynesla 1233.-Kčs. Prapor dodala firma Josef Neškudla a spol. přesně dle původního, který nás Němci připravili, za 11.885 Kč.

Účast ve cvičečení v lednu:

Jednota se pilně připravovala na jedenáctý všesokolský slet, proto bylo zařazeno dosti mnoho cvičících:

žáci (2 skupiny)	59,	žačky (3 skupiny)	118
dorostenci	18,	dorostenky	19
muži I. (mladší)	28,	ženy I. (mladší)	24
muži II. (starší)	22,	ženy II. (starší)	37
	127		198

Celkem cvičilo 325 příslušníků Sokola.

Sokolský akční výbor:

Tak jako jiné spolky, i sokolské jednoty ustavily akční výbory, které po schválení místním akčním výborem Národní Fronty měly provésti prověrku činovníků a všeho členstva.

Členové AV Sokola byli:
Bohuslav **Ošťádal**, předseda, Antonín **Gärtner**, jednatel, členové: Jaromír **Ošťádal**, František **Žák**, František **Grygar**, MUDr Karel **Kukula**, Rudolf **Kučera**, Eduard **Špička**, Miloslav **Urban** a Žofie **Pazderová**.

Akční výbor probral ve své schůzi členský seznam sokolské jednoty a zkoumal, jaké stanovisko zaujímá každý člen k lidově demokratickému zřízení v naší republice. Větších závad nebylo. Jeden člen výboru, předseda jednoho odboru, si vzal dovolenou, jeden účetní a hospodářský dozorce nebyl schválen místním akčním výborem Národní fronty. Několika členům a členkám byla vytknuta politická nesnášenlivost.

V dubnu 1948 byl sokolský akční výbor doplněn 4 členy Československého Orla a 4 členy Sportovního klubu při sjednocení tělesné výchovy v Sokole. Byli to:
za Československého Orla:
Emil **Hekele**, Stanislav **Veselý**, František **Vyroubal** a Ludmila **Švarcová**;
za Sportovní klub:
Jaroslav **Klein**, Jiří **Špička**, Václav **Konečný** a Ladislav **Götzel**.

Sjednocení tělesné výchovy v SOKOLE.

Rozhodnutím ÚAV NF (Ústředního akčního výboru Národní Fronty) z 27. II. 1948 bylo stanoveno, že veškeré tělovýchovné organisace, svazy, spolky, kluby a všechny jejich složky splynou v jedinou celonárodní tělovýchovnou organisaci Sokol. Provedením tohoto úkolu byl pověřen ústřední akční výbor Sokola, který byl složen z akčního výboru ČOS a zástupců akčních výborů dosavadních tělovýchovných, sportovních a turistických organisací, jakož i zástupců celostátních organisací.

23. III. 1948 sešel se ÚAV Sokola ke své ustavující schůzi. Promluvil generální tajemník ÚAV NF a ministr spravedlnosti Dr Alexej Čepička, který začal těmito slovy:

V boji za politické a hospodářské osvobození našeho lidu má tělovýchova historický význam. Zakladatel Sokola Tyrš pochopil, jak je možno boj za svobodu lidu posíliti cílevědomou péčí o zdraví národa. Tyrš toto poslání vyjádřil takto: „My před jinými jsme povolání zachovati národ svůj při té jarosti všestranné, která národům nedá odumříti, při té síle stálé a svěží, při té zdravosti tělesné, duševní i mravní, která ni žádné zkáze vzniknouti nedá a tím i žádnému stanutí, žádnému zpátečnictví, tomuto nejhoršímu, ba vražednému zločinu na národech pachanému.“ . . . . .

Dalším řečníkem byl 78letý nový starosta ČOS Josef Truhlář, kterého jsme kdysi poznali v Lošticích. Po dva roky trávil dovolenou v našem městě ve společnosti svých bývalých spolužáků. Ten svůj proslov počal těmito slovy:

Bratři a sestry, jménem Československé obce sokolské, jako její starosta, projevuji obrovskou naší radost, že se nám konečně podařilo to, o co již Tyrš usiloval a o čem jsme

dlouho snili my, že se nám podařilo sjednocení – a já říkám splynutí – celé československé tělovýchovy do Sokola. Je to kus historie ČOS, kdy Sokolstvo dostane mezi sebe pokud možno všechen lid. Bude to historický XI. všesokolský slet, tak jako skoro všechny slety před ním měly velký dějinný význam pro náš národ.

Těm, kteří k nám vstupují, zaručujeme, že mezi námi budou všichni upřímně vítáni, že se všichni upřímně budeme míti rádi jako bratři a sestry, a že mezi námi budou jako rovni s rovnými. Všichni se společně věnujeme sokolské výchově v duchu Tyršově, tak jako jsme to my velmi krásně po celý svůj život konali a konáme.

Jsem rád že vstupujeme do období, kdy skutečně organisace sokolská bude s lidem a pro lid. A té naší společné práci všechen zdar!"

Po té bylo přikročeno k volbám užšího předsednictva ÚAV Sokola, v jehož čele byl postaven MUDr František Bláha.

Pak ústřední tajemník akčního výboru Viktor Heller vyhlásil zásady sjednocení:

1. Jednotná československá organisace Sokol bude vytvořena tak že všechny organisace, svazy, sportovní a turistické spolky a jejich organisační složky se včlení do Československé obce sokolské a jejích složek.

2. ČOS tedy zůstává ve své základní organisační struktuře a její stanovy a řády se upraví tak aby organisačně mohla pojmout všechna nová tělovýchovná a sportovní odvětví.

3. Základní ideou jednotné organisace Sokol budou zásady obsažené v dílech Dr Miroslava Tyrše a vyjádřené v praxi výchovou tělesnou, duševní a mravní.

Sokol bude vychovávat své příslušníky k socialismu a povede všechny k podpoře úsilí lidové demokratického zřízení a budování socialistického státu.

4. Základním rysem Sokola bude nadále dobrovolnost členství a dobrovolnost práce.

Z ní vyrostly našim národům hodnoty v minulosti a z ní vyrostou i plody nejlepší budoucnosti.

5. Dosavadním organisacím a svazům, které se včlení do Sokola, náleží dík za všechno dobré, co ve výchově svých příslušníků po léta vykonali. Do Sokola budou všichni jejich příslušníci přijati srdečně jako rovní spolupracovníci na velkém díle národní jednoty a práce pro lid.

6. Sjednocení bude zásadně provedeno co nejrychleji, i když musí býti dbáno obezřetnosti a ohledů na přípravy a zdar XI. všesokolského sletu.

7. Ústřední akční výbor Sokola je podle prohlášení ÚAV NF nejvyšší ústředí československé tělesné výchovy od 28. března 1948. Od tohoto dne mu organisačně a právně podléhají všechny dosavadní organisace a svazy.

8. Podle vzoru ústředí se vytvoří akční výbory Sokola ze zástupců všech organisací v místech, okrscích i župách. Budou provádět pokyny ÚAV Sokola.

9. Všichni příslušníci Sokola i ti, co se jimi nyní stanou, zapojí se ihned do sletových příprav podle místních potřeb a jak jim je vykáží sokolské orgány.

10. Tělovýchova, sjednocená v Sokole, přinese v naší lidové demokracii svůj první velký dar — velkolepý XI. všesokolský slet. Kněmu se upne úsilí více než dvou milionů příslušníků Sokola.

Nově zvolený předseda ÚAV Sokola MUDr. Fr. Bláha ujal se potom slova. Z jeho řeči vyjímám: „Když loňským rokem jsem dlel v Sovětském Svazu, řekli mi státní tajemník a ministr tělovýchovy Romanov, že se při dosavadním budování přesvědčili, že největším statkem každého národa a lidu, je zdraví, že při budování (přesvědčili) a práci byl velký rozdíl mezi těmi, kteří dělali sport a tělocvik a mezi těmi, kteří to nedělali, protože ti, kteří provozu-

jí sport, lépe vydrželi pracovat. A byli to také ti nejtvrdší a nejstatečnější vojáci! Proto sovětský lid má rád tělesnou výchovu....."

Závěrem schůze byl přijat návrh, aby ve ve středu 31. III. 1948 ve 20 hodin byly uspořádány ve všech místech republiky manifestační projevy příslušníků všech tělovýchovných, sportovních a turistických organisací.

Ústřední projev v Praze byl uskutečněn ve Smetanově síni Obecního domu za účasti vlády ÚAV NF a všech celonárodních organisací. Průběh manifestace byl vysílán rozhlasem a byl poslouchán veškerým sokolstvem.

Sokovým pochodem „V nový život" bylo zahájeno „slavnostní prohlášení sjednocení československé tělesné výchovy." Bylo to symbolické uvedení významných projevů představitelů vlády a nového Sokola.

Promluvili: MUDr Fr. Bláha za ÚAV Sokola, za vládu náměstek Ant. Zápotocký, za armádu náčelník hlavního štábu armádní generál B. Boček, ministr školství a tělesné výchovy Dr. Zd. Nejedlý, primátor pražský Dr V. Vacek, generál Ejem, starosta ČOS Jos. Truhlář, Slovák Karol Stráňal, zástupkyně SDTJ Mar. Patočková, za všechny sportovní svazy Dr Popel za čs. Orla Malášek, za odborovou tělovýchovu K. Marek.

Slavnost byla ukončena sokolským pochodem „Lví silou" a státní hymnou.

V Lošticích dopadlo sjednocení tělesné výchovy dosti špatně: členové sportovního klubu, v němž byla již dříve řada členů Sokola, vstoupili do Sokola skoro všichni a přenesli tam dva čilé oddíly: oddíl kopané a oddíl ledního hockeye. Z Orla vstoupilo do Sokola jen 5 členů, a ti brzy zase vystoupili. Jen některé děti z orelských rodin chodily do žactva.

23. V. 1948 se účastnila Tělocvičná jednota Sokol Loštice okrskového cvičení sokolského v Mohelnici velkým počtem cvičících i necvičících. Cvičilo tam z Loštic: 16 žáků, 28 žaček, 15 dorostenců, 16 dorostenek, 18 mužů a 23 žen.

XI. všesokolského sletu v Praze 1948 se účastnilo z naší sokolské jednoty 47 žáků a žaček, 36 dorostenců a dorostenek, 142 mužů a žen.

18. VII. 1948 bylo veřejné cvičení sokolské v Lošticích za velké účasti cvičících i diváků. Pěkný a velký byl průvod městem od Modré hvězdy na cvičiště. Skoro všechny domy byly ozdobeny prapory a vlajkami státními. V průvodě byl poprve nesen nový sokolský prapor. Praporečníkem byl zvolen Josef Keslar a jeho zástupcem Vincenc Poláček.

V průvodu bylo 49 žáků, 103 žaček, 30 dorostenců, 52 dorostenek, 54 mužů v kroji slavnostním, 39 mužů v kroji cvičebním, 52 žen v kroji slavnostním a 48 žen v kroji cvičebním.

Cvičilo: 39 žáků, 73 žaček, 40 dorostenců a 60 dorostenek, 108 mužů a 100 žen.

Na přání oddílu kopané požádal výbor sokolské jednoty, aby MNV uvolnil obecní pozemky pod Borovým (Židovským) lesem na vybudování sportovního hřiště.

Na podzim 1948 byla akčním výborem za se provedena prověrka všeho členstva pro nepřístojné, nestušné a provokační chování se některých členů Sokola o všesokolském sletě v Praze. Členové naší jednoty se těch provokací proti presidentu republiky a členům vlády neúčastnili, nebylo třeba žádného zákroku. Okresní akční výbor Sokola navrhl jednotě loštické vyloučení jednoho člena. To však nemohlo býti již provedeno, neboť dotyčný sám vystoupil.

5.XII. 1948 byla pořádána **Mikulášská žákovská besídka s nadílkou**, na které při přeplněném sále na střelnici cvičilo 65 žáků a 118 žaček. Všichni účinkující byli poděleni sáčkem s ovocem, pečivem a cukrovím.

Účast ve cvičení po všesokolském sletě značně ochabla. V měsíci prosinci bylo zařazeno:

žáků (2 skupiny)	68,	žačky (3 skupiny)	136
dorostenci	25,	dorostenky	15
muži I. (mladší)	14,	ženy I. (mladší)	13
muži II. (starší)	12,	ženy II. (starší)	29
	119		193

Celkem 312 cvičících.

Příčina úpadku činnosti sokolské byla politická. Bylo dosti mnoho členů Sokola, zvláště mezi ženami, kterým se nelíbil nový život v Sokole i v celé republice.

Divadelní odbor Sokola 1948.

sehrál v tomto roce následující hry:

28. III. J. Verner, **Dnes v osm**, veselohra, nacvičil a řídil Antonín Gärtner, návštěva 355 osob.
16. a 17. V. G. Preissová, **Gazdina roba**, drama, nacvičil a řídil Ant. Gärtner, návštěva 415 osob.
6. a 7. XI. Stan. Lom, **Děvín**, česká báj, nacvičil a řídil Antonín Gärtner, návštěva 515 osob.
25. XII. Fr. Langr, **Velbloud uchem jehly**, nacvičil a řídil Ant. Gärtner, návštěva 439 osob.,
31. XII. J. Verner, **U pokladny stál**, nacvičil a řídil frašku Alois Rada, návštěva 334 osob.

25. XII. bylo slavnostní představení k 25. výročí trvání divadelního odboru Sokola. Před divadlem učinili projevy: Ferd. Sládek za ORO (okresní radu osvětovou), Leop. Hřivna za MRO a Jar. Oštádal za Sokola. Jubilanti: Štěp. Drkošová, Mil. Hustá, Al. Urbanová, Ant. Gärtner (hrál v 80 hrách a 38 her řídil), Aug. Mrázek a Jan Votava byli odměněni diplomy ORO a divadelního odboru Sokola a knihami.

Jednota divadelních ochotníků 1948

sehrála vtomto roce, 2 hry:
Hamilton, **Plynová lampa**, dvakrát a
Maeterlinck, **Stillmondský starosta**, sedmkrát.

Předsedou jednoty byl Emil **Vítek**, jednatelem Jaroslav **Klein**.

Jednota československého Orla 1948.

15. II. 1948 byla konána valná hromada za účasti 18 sester a 28 bratří. Byla přítomna delegátka Orelské župy severomoravské učitelka Blažena Krutilová. Bylo vzpomínáno velké dobrodiitelky Orla 11. XI. 1947 zemřelé Františky Kouřilové vdovy po nadučiteli, která darovala pozemek na Lidový dům a u které se konaly schůze po založení Orla v roce 1922.

Byli zvoleni následující činovníci:
starosta: farář Josef **Maliček**,
místostarosta: Alois **Rotter**,
jednatel: František **Vyroubal**,
pokladník: Stanislav **Veselý**,
vzdělavatel a režisér: kaplan Karel **Hradilík**,
matrikář: Alois **Veverka**,
hospodář: Rudolf **Jevický**,
kronikář: Antonín **Schwarz**,
náčelník: Emil **Hekele**,
místonáčelník: Jaroslav **Vitoul**,
náčelnice: Ludmila **Švarcová**,
místonáčelnice: Františka **Švecová**.

25. II. 1948 byla z pokladní hotovosti dána na oltář pro Boží Tělo záloha 9000 Kčs St. Veselému a 2500 Kčs Jar. Vitoulovi. Přidělený klavírza obnos 12000 nebyl zaplacen.

V březnu 1948 byla činnost Orla zastavena.

Různé 1948.

2.IV.1948 přinesl MORAVSKÝ SEVER tuto zprávu: Místní národní výbor v Lošticích děkuje tímto panu Josefu Vinklerovi, autodopravci v Lošticích, za šlechetný dar 5.000 Kčs, který věnoval u příležitosti 20. výročí trvání své živnosti na fond pro postavení mateřské školy v Lošticích.

3.VI.1948 povolil ZNV (zemský národní výbor) v Brně poručíku Karlu Reehovi změnu jména na „Jánský."
14.VII.1948 povolil ZNV v Brně praporčíkovi Františku Jahnovi na „Jarský." změnu jména.
26.VIII.1948 povolil ZNV v Brně desátníkovi Zdeňku Jahnovi změnu jména na „Jarský."

Biřmování v Lošticích. V neděli 9. května 1948 zavítal do Loštic po prvé nový moravský biskup Dr. Bohumír **Čigánek** z Olomouce, aby posloužil biřmovancům svátostí a přijal od nich slib věrnosti evangeliu a církvi. Sraz biřmovanců a všech účastníků byl před budovou Husova sboru v 8 hodin; příjezd biskupův a přivítání bylo v 8.30 hod.

1.VII.1948 odešel z Loštic a ze severní Moravy Dr. Vilém Hýbl, farář církve československé a inspektor náboženství v Lošticích. Přišel koncem roku 1931 jako farář církve čs do Dubicka. Brzy se zapojil do hudebního života severní Moravy. Vystupoval v četných produkcích (koncerty, akademie, večírky a příležitostné oslavy) jako sólový houslista. Vede jako primárius severomoravské klavírní kvarteto (Vilém Hýbl, Alois Janíček, J. Kopa a Jan Skopal), jež po několik let účinkovalo na různých místech našeho kraje. Již r. 1934 organisace za pomoci nadšených a obětavých hudební-

ků z Dubicka a okolí větší orchestrální těleso, jež se poprve představilo publiku s programem klasické hudby domácí i cizí u příležitosti Smetanova jubilea r. 1934 v Dubicku a v Žábřeze. Počet hráčů rostl a souhra se precisovala, takže další koncerty snesly vysoké umělecké měřítko.

Činnost orchestru byla, bohužel, porušena okupací. Když r. 1937 přešel dirigent z Dubicka do Loštic, bylo jasné, že i středisko orchestru se přenese do Loštic. Vr. 1939 pořádán v Lošticích koncert ještě ve starém obsazení. Válečné události znemožnily pak pokračování.

Teprve r. 1944 — v době největší persekuce v Lošticích — znova Vilém Hýbl cvičí orchestr s novými i starými hráči a přibral si k tomu pěvecké těleso smíšeného sboru z Loštic. Nacvičil mezi jiným Smetanovu Českou píseň, při níž účinkovalo skoro 100 osob. Není třeba podotýkat, jaké to bylo tehdy povzbuzení i po národní stránce a věstilo svítání svobody.

Koncert byl opakován po osvobození roku 1945 v červenci na Střelnici. To byl poslední velký podnik, kdy jsme viděli Dra V. Hýbla s taktovkou v ruce. Vr. 1946 pokusil se znova o sestavení orchestru, ale poměry nebyly dosti vhodné a mnoho hudebníků se rozjelo do nových domovů.

15 let patřila každá volná chvilka Dra V. Hýbla hudebnímu životu našeho okresu.

Jménem těch, kteří mu v jeho práci pomáhali i těch, kteří hudební krásno z jeho houslí či taktovky přijímali, se s ním loučím a děkuji za jeho práci na poli hudby. Věřím, že i na novém působišti (ve Valaš. Meziříčí) jí zůstane věren a přeji mu v ní hodně úspěchů.

—pal.

Toto je článek z Moravského Severu, který napsal Jan **Skopal**, dirigent Pěveckého sboru učitelů severomoravských. Otec jeho byl dlouhá léta profesorem na hospod. škole v Lošticích.

17.X.1948 zemřel ve Znojmě vrchní respicient pohraniční stráže Metoděj **Gajdůšek**, který byl za okupace přidělen městskému úřadu v Lošticích a konal službu v zásobovacím oddělení. MNV v Lošticích poslal vdově po něm Františce Gajdůškové následující dopis:

„MNV v Lošticích přijal s opravdovým politováním zprávu o úmrtí Vašeho manžela M.G. Zástupci města Loštic i veškeré občanstvo budou vděčně vzpomínat práce zesnulého v nejtěžších dobách okupace, kdy se Váš manžel osvědčil i jako věrný a poctivý Čech a dobrý přítel jak spoluzaměstnanců, tak i všech občanů.

Prosíme, abyste na místo květinového daru přijala přiloženou částku k uctění památky zesnulého."

Vdova za projevenou soustrasti za zaslaný dar 2000 Kčs vřele poděkovala 28.X.1948.

23.X.1948 poslal ONV v Zábřeze výměr, kterým bere na vědomí, že **SSD (Severomoravské spotřební družstvo) v Šumperku zřizuje v Lošticích prodejnu.** Prodejna byla zřízena v domě klempíře Richarda Mittaga č.42 u kostela, kde za okupace měl Václav Patka knihkupectví.

23.X.1948 byl stanoven podohodě mezi zástupci MNV v Lošticích a VME (Východomoravskými elektrárnami, nár.pod., okr.správa Zábřeh) **paušální měsíční poplatek za osvětlení města 1960 Kčs** při rozsahu osvětlení: 109 kusů žárovek à 40 VA
3 " " à 300 VA
3 " " à 60 VA
4 " " à 40 VA (Vlčice)
Celkem 5600 VA. Mimo to se bude platit měsíčně 30.- Kčs za nájemné z hodin se stykačem.

Platí se zpětnou platností od 1.1.1948.

29. X. 1948 povolila rada MNV, aby byla na žádost občanů **zřízena nová studna** pod Luštěm před domem čp. 222 s železnou pumpou a, přispěla na ni obnosem 2000·-kčs. zbytek nákladu přes 2000 kčs uvolili se uhradit občané v Loužku.

15. XI. 1948 oblásil ONV v Zábřeze, že ZNV v Brně jmenoval národním správcem pro podnik firmy **Karel Karafiát**, továrna na prádlo, trikotové a stávkové zboží v Lošticích firmu **LEKO**, spojené továrny na prádlo, národní podnik v Praze.

19. XI. 1948 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že firma **Moravskoslezské pily**, národní podnik v Šumperku, převzala do své správy znárodněný podnik firmy **Jan Štencl**, pilařství a strojní výroba vlyskových (parketových) podlah v Lošticích.

Stavby v Lošticích 1948:

Vojtěch Pozníček, velkoobchodník stextilním zbožím, který ve dnech po Mnichovu se nastěhoval do Loštic ze Šilperka a který má manželku Kvapilovu z Loštic, koupil a přestavěl dům čís. 54 na náměstí. Dům patřil do okupace obchodníkovi Ottovi Löffovi, který i s manželkou za války zahynul. V domě byl od osvobození sekretariát KSČ.

Štěpán Reif vystavěl rodinný dům na parcele čís. 765/16.

Josef Šilberský, zámečník a výrobce drátěného pletiva, provedl nastavbu domu a stavbu dílny ve třídě Dra Ed. Beneše.

Richard Havlíček, stolař, přestavěl svůj domek ve třídě Dra Ed. Beneše, číslo 154, se stolařskou dílnou.

Vladimír Bláha vystavěl si obytný domek ve Vlčicích číslo 230.

Ervín a Ludvík Gruss vystavěli autodílnu ve třídě Dra Ed. Beneše na parcele čís. 491/1.

Obecná škola chlapecká:

Ve školním roce 1947-48 bylo zapsáno žáků.
do I. třídy 24 chlapců
do II. třídy 16 chlapců, kteří byli zařazeni do II. třídy dívčí.
do III. třídy 28 chlapců
do IV. třídy 29 chlapců, z toho 15 děvčat
do V. třídy 24 chlapců
Celkem 105 žáků, 90 ch. + 15 děvčat.

Z Loštic bylo žáků 101, 3 ze Žadlovic a 1 z Markrabky.

Dle náboženského vyznání bylo 70 římsko katolického a 35 československého vyznání.

Třídy byly přiděleny následovně:
I. třída učitel, Jaroslav Klein
III. třída řídící uč. František Žák
IV. třída učitelka Anna Bočková
V. třída učitel Leopold Hřivna

Sdružení rodičů a přátel školy - SRPŠ:

Předsedou byl na valné hromadě 23. listopadu 1947 zvolen Antonín Schwarz, jednatelkou Ludmila Bieberlová, pokladníkem Rudolf Bílek. Škola obdržela dar 2000 Kčs na učebné pomůcky.

Stav školní budovy uvnitř se podstatně zlepšil položením parket ve třídách, loni v přízemí, letos v I. i II. poschodí, a zařízením vodovodu. Třídy a chodby jsou čistě vymalovány a ozdobeny uměleckými i vlastivědnými obrazy.

Školský rozhlas: je zaveden do všech tříd a plně se ho užívá při vyučování. Mimoto se používá projekčního aparátu na úzký film, správcem jeho jest učitel střední školy Jos. Boček. Žactvo se také účastnilo několika představení v kině. Nejvíce se líbil ruský film KAMENNÝ KVÍTEK.

Učitelská knihovna byla nově uspořádána. Čítá celkem 225 knih. Letos koupeno

bylo 18 knih za 625 Kčs, MŠANO darovalo 7 knih.

Důležité události:

V září 1947 odešel z okresu okr. škol. inspektor Frant. Vaigner. Nástupcem jeho se stal Jaroslav Just. 1. IV. 1948 byl sprostěn funkce insp. Martin Strouhal.

20. IX. 1947 vykonal inspekci v hodinách jazyka ruského zemský insp. Cyril Nemeškal.

30. I. 1948 provedl inspekci v hodinách tělocviku oblastní inspektor tělesné výchovy J. Kalivoda ze Šumperka.

Školní podniky a slavnosti:

Počátkem října bylo ve všech třídách vzpomenuto 9. výročí neblahých událostí v Mnichově, byly vysvětleny jejich příčiny i následky.

29. výročí naší samostatnosti oslaveno s společnou slavností obou národních škol ve školní tělocvičně. Promluvil říd. uč. Frant Žák.

1. XII. 1947 prohlédlo si žactvo výstavu knih, kterou uspořádal knihkupec Jos. Hlůza.

30. výročí Velké říjnové revoluce bylo oslaveno společnou slavností všech škol v tělocvičně. Mimo to starší žáci se zúčastnili slavnostního večera v kině, kde o významu Velké říjnové revoluce promluvil kulturní referent Bohuslav Oštádal.

14. XII. 1947 byl na náměstí rozsvícen vánoční strom republiky. Při tom žactvo zazpívalo koledy. Řídil uč. Jaroslav Klein. Proslov měl řed. střední školy a předseda MNV František Pokorný.

8. IV. 1948 byla provedena u všeho žactva tuberkulinová zkouška.

5. V. 1948 na společné slavnosti bylo vzpomenuto povstání pražského lidu, příchodu vítězné Rudé armády a našeho osvobození z nacistické poroby.

Školní rok 1947-48 byl zakončen v pondělí 28. VI. 1948.

Obecná škola dívčí:

Ve školním roce 1947-48 bylo zapsáno:
do I. třídy 31 děvčat
" II. " 25 děvčat + 16 chlapců
" III. " 29 děvčat
" IV. třída sloučena se IV. třídou chlapeckou
" V. třídy 28 děvčat
Celkem 129 žáků a žákyň.

V I. třídě byla třídní Vlasta Kleinová,
II. " " " Josefa Marxová
III. " byl " Antonín Steiger, ředitel
V. " " " Jaroslav Tilcr
Ručním pracem vyučovala Jiřina Hřivnová.

Střední škola dívčí:

Počátkem školního roku 1947-48 bylo zapsáno:

do I. třídy	42 žačky
do II. třídy	31 žaček
do IV. třídy	26 žaček
do JUK	24 žaček
Celkem	123 žaček

III. třída byla spojena s III. třídou chlapců.

Žačky dle bydliště:

Loštice 47, Loštice-Vlčice 4, Žadlovice 6, Moravičany 22, Doubravice 9, Mitrovice 2, Palonín 9, Obectov 3, Pavlov 9, Lechovice 3, Radnice 2, Rimice 5, Mohelnice 1, Vacetín 1.

Třídní učitelé:

I. třída Bohuslav Ošťádal
II. " Štěpán Kristen,
III. " Ludmila Krejčířová,
JUK Růžena Ošťádalová

Nepovinné předměty:

V JUK (jednoroční učebný kurs) těsnopis Růžena Ošťádalová a psaní strojem Bohuslav Ošťádal.

Důležité události:

13. září bylo vzpomenuto T.G.Masaryka.

14. září podrobilo se všechno učitelstvo škol roentgenologické prohlídce v Žábřeze.

28. říjen byl oslaven na společném shromáždění žáček. Proslov měl Štěpán Kristen.

7. listopadu byla oslavena Velká říjnová revoluce. Proslov měl Bohuslav Ošťádal.

1. prosince byla ve škole výstava knih.

Na vánoce byli podělení šatstvem a obuví sirotci a polosirotci.

23. února 1948 vzpomenuto bylo 40. výročí s smrti národního a lidového básníka Svat. Čecha.

6. března oslavily žačky narozeniny T.G.Masaryka.

13. března 1948 vyslechly žačky tryznu za zemřelého ministra Jana Masaryka.

V měsíci dubnu a květnu 1948 byl pořádán pro žačky JUK samaritánský kurs.

22. dubna 1948 byla společná oslava vyhlášení zákona o jednotné střední škole.

8. května 1948 byla společná oslava osvobození. Bylo při ní vzpomenuto i na Javoříčko.

28. května oslavily žačky narozeniny presidenta Dr. Ed. Beneše.

30. dubna 1948 byly ve školní budově volby do Národního shromáždění.

V týdnu matek sebrály žačky divadelní hru B. Hálkové „Pro matičku."

23. června 1948 vykonaly žačky všech tříd zájezd na výstavu „100 let českého národního života" v Kroměříži."

28. června 1948 bylukončen školní rok.

Žačky nasbíraly ve školním roce:
Papíru 1645 kg, Textilu 1019 kg, železa 500 kg kostí 700 kg, gumy 81 kg, bar.kovů 2 kg

Žačky JUK zvolily si tato povolání:
5 obchodní školu, 1 obchodní akademii, 3 rodinnou školu, 2 řemeslo, 5 do továrny, 7 do mačnosti a 1 do kanceláře.

Střední škola chlapecká ve škol. roce 1947-48.

ROK 1949.

Místní národní výbor a jeho rada.

Místní národní výbor byl obnoven v březnu 1948 po únorových událostech a ustavující schůze byla 17. III. 1948. Je to napsáno na stranách 441 a 442 této knihy.

Z jednání místního národního výboru a jeho rady uvádím nejdůležitější:

14. 1. 1949. Přípravný výbor **Družstva Slovanský dům** v Lošticích oznámil, že převzal se svolením ministerstva financí správu domu číslo 380, bývalého **Lidového domu**, a že provede přesídlení sekretariátu Komunistické strany Československa do místnosti bývalé Hospodářské záložny v I. poschodí domu číslo 380.

Ministerstvo financí oznámilo místnímu národnímu výboru v Lošticích, že souhlasí, aby uvolněné místnosti po Hospodářské záložně v Lošticích byly dány k dispozici Komunistické straně Československa pro družstvo Slovanský dům v Lošticích.

Lidový dům patřil spolku Lidový dům. Ten jej prodal za okupace Hospodářské, dříve Lidové záložně. Když byla v roce 1948 Hospodářská záložna připojena k Občanské záložně, stal se Lidový dům majetkem Občanské záložny. Po půl roce splynula Občanská záložna se Spořitelnou města Loštic a potom patřil Lidový dům Spořitelně a záložně a ta jej pronajala Družstvu Slovanský dům.

14.1.1949 bylo oznámeno v radě MNV, že ONV zavedl podle dekretu presidenta republiky č. 5/45 Sb. národní správu do podniku fy **Josef Šišma**, velkoobchod mléčnými výrobky v Lošticích. Národním správcem ustanovil okresní národní správu v Zábřeze a zmocněncem Fr. Tomáška v Zábřeze.

14.1.1949 oznámil ONV v Zábřeze, že byla zavedena národní správa na opuštěný movitý majetek po bývalém řediteli Vlčické papírny Václavu **Donátovi**, který po únoru 1948 uprchl do ciziny. Národním správcem byl jmenován nynější ředitel papírny Václav **Wiedermann**, bytem ve Vlčicích číslo 196.

14.1.1949 usnesla se rada MNV jednomyslně poskytnouti Tělocvičné jednotě **Sokol** Loštice **oddílu ledního hockeye** příspěvek za propůjčení kluziště pro školní mládež v částce 10.000 Kčs.

14.1.1949 usnesla se rada MNV udělit podporu 500.- Kčs správě studentského majetku **Palackého university v Olomouci**.

Komunální podnik města Loštic.

10.II.1949 projednala rada MNV směrnice o zřizování komunálních podniků a přípis ONV v Zábřeze o přejímání živnostenských podniků do komunálního podniky.

Rada MNV schválila, aby bylo zažádáno o přidělení stávkárny Karla Karafiáta a podniku firmy Klement Hauk do komunálního podniku.

Referentem pro komunální podnikání byl zvolen člen rady MNV František **Badal**.

3.III.1949 byl přečten v radě MNV přípis od Čsl. textilních závodů, nár. pod. v Praze, kterým se oznamuje, že ministerstvo vnitra zásadně nesouhlasí s vybudováním komunálních podniků pletařských a stávkařských. Z toho důvo-

du, není možno přiděliti MNV v Lošticích pletařské stroje firmy Karel Karafiát v Lošticích.

Dle sdělení ONV v Zábřeze má býti zlikvidován podnik firmy **Klement Hauk**, nár. spr. v Lošticích a to z toho důvodu, že o přidělení tohoto podniku nemá nikdo zájem. Rada MNV se usnesla, aby město Loštice zažádalo o přidělení podniku. Z podniku byl by později zřízen **komunální podnik.**

11. V. 1949 zamítl ONV v Zábřeze žádost stavitele **Jaroslava Bendy** o povolení živnosti těžení písku. Současně sdělil ONV, že, kdyby místní potřeba založení živnosti vyžadovala, bylo by nutno uvažovati o zřízení příslušného **komunálního podniku.**

Vrácení bouzovského polesí.

10. III. 1949 schválil MNV dohodu o převodu vlastnického práva bouzovských lesů.

Smír byl ujednán okresním soudem v Litovli mezi městem Lošticemi a FNO (fondem národní obnovy) v Praze o restitučním návrhu města Loštic na vrácení pozemků: v knihovní vložce 139 katastr. území Jeřmaň, v knihovní vložce 230 katastr. území Podolí a v knihovní vložce 148 a 154 k. území Obectov.

FNO požadoval vrácení kupní ceny ve výši 656.497·10 Kčs, kterou město dostalo od Němců v roce 1940, úroků z této ceny v obnosu 95.950 Kčs a náhradu za hodnotu sil. nice dle posudku znalců v obnosu 164.000·–, celkem 916.447·10 Kčs.

Město Loštice požadovalo od FNO ušlý zisk 851.912·60 Kčs, na úrocích 60.000 Kčs, celkem 951.912·60 Kčs. Tedy více než FNO.

Dle uzavřeného smíru nemá jedna stra-

na po druhé co požadovati a jsou tedy obě s strany se svými nároky vzájemnými úplně vyrovnány.

MNV takto ujednaný smír jednomyslně s schválil.

3.III.1949 usnesla se rada MNV dle přípisu ONV v Žábřeze z 21.II.1949 č. 504 jmenovati **zmocněncem pro urychlení jarních zemědělských prací** Jana **Červinku**, rolníka čís.3 a za členy komise pracovní byli jmenováni: Zdeněk **Lang**, Josef **Rosypal**, Rudolf **Kubica**, mladší, František **Mořka** a Oldř. **Jeniš**.

3.III.1949 bylo v radě MNV oznámeno, že 1.I. 1949 byl **zastaven provoz Rolnického pivovaru** a že podnik je v likvidaci. Budovy pravděpodobně budou přiděleny Hospodářskému družstvu na kanceláře a skladiště a Rolnickému lihovaru na výrobu ovocných šťáv.

10.III.1949 schválil MNV jednomyslně návrh rady MNV na **opravu radnice**. Mají se upraviti místnosti po spořitelně města Loštic, která byla sloučena se záložnou koncem roku 1948 a odstěhována do budovy záloženské číslo 55. Dále se mají vyměniti shnilá okna a má se opraviti fasáda.

10.III.1949 bylo MNV oznámeno, že ONV v Žábřeze sdělil, že byly městu Lošticím v akci 5M zařazeny tyto práce:

1. Úprava břehů Třebůvky, náklad 150.000 Kčs.
2. Zřízení sportovního hřiště, " 100.000 ".
3. Zřízení rybníka, " 300.000 ".

MNV se usnesl, aby místo úpravy břehů Třebůvky byla provedena **kanalisace v Nové ulici a Pod křížem**. Byl zvolen výbor, který projedná a připraví tyto práce s následujícími členy: členové stavební komise, Josef Zdráhal, Ladisl. Portyš, Stanislav Kryl, Zdeněk Keslar, zástupci odd. lukopané Sokola a rybářského spolku.

10.III.1949 uspesl se MNV na návrh rady MNV požádati FNO (Fond národní obnovy) v Praze, aby přidělil do vlastnictví města Loštic pro komunální podnik bývalou **firmu Klement Hauk.**

12.III.1949 sdělil ONV v Zábřeze, že vzalna vědomí, že SSD (Severomoravské spotřební, výrobní a úsporné družstvo) v Šumperku hodlá zříditi svou **prodejnu textilního a konfekčního zboží** v domě číslo 54 na náměstí, který patří Vojtěchu Poznířkovi.

28.III.1949 poslal ONV v Zábřeze opis výměru č. 1239/49 — výměr byl poslán do rukou Dra Václava Kubíčka, kterým se rozpouští **Spolek Lidový dům** z následujících důvodů: „Úředním šetřením bylo zjištěno, že spolek prodal veškerý svůj majetek, čímž pozbyl dle §2 spolkových stanov svého úkolu. Usnesením MAV NF ze dne 9.VI. 1948 bylo rozhodnuto, aby spolek byl rozpuštěn, kteréžto rozhodnutí bylo schváleno OAV NF dne 15.VI. 1948.

Znárodnění elektrárny.

30.III.1949 vydalo ministerstvo průmyslu výměr o rozsahu znárodnění Městské elektrárny v Lošticích:

„Podle §4 odst. 1 a násl. dekretu presidenta republiky ze dne 24.X. 1945, čís 100 Sb. o znárodnění stanovím rozsah znárodnění bývalého podniku Městská elektrárna v Lošticích, jehož znárodnění bylo uveřejněno 27.XII. 1945 čís. 540/45 Ú.l.l. a jehož majetková podstata byla začleněna i do Východomoravských elektráren — VME —, národní podnik v Přerově, podle vyhlášky ze dne 7.III.1946 čís 1231 Ú.l.I., takto:

1) Nemovitosti zapsané ve vložce čís. 86 pozemkové knihy pro katastrální území Loštice ..... a to: stavební parcela čís. 284/1, mlýna e-

lektrárna čís.pop. 87, stavební parcela čís. 284/2, pila, pozem. p.č. 276 - pastvina, poz. p.č. 278/1, zahrada, poz. p.č. 278/2 - pastvina, poz. p.č. 279 - pastvina, poz. p.č. 280 - louka, poz. p.č. 281 - role, poz. p.č. 1282 - role (náhon) se vším zařízením i movitým a příslušenstvím, sloužícím nebo určeným jednak výrobě, opatřování, rozvodu a dodávce elektrické energie, jednak provozu podniku včetně všech práv (patentů, licencí, živnostenských oprávnění a pod.), směnek, cenných papírů, vkladních knížek, hotovostí, pohledávek, jakož i zásob a hmot vesměs dle stavu v den 27. X. 1945.

2) Vodní právo spolu s vodním dílem.

Návrh na nového správce státního kina.

1. IV. 1949 projednala rada MNV přípis ředitelství státních kin v Olomouci, dle něhož se dosavadní správce státního kina v Lošticích Antonín **Gärtner** hodlá vzdáti správy a MNV má navrhnouti nového správce.

Rada MNV navrhla Františka **Grygara**, úředníka místního národního výboru.

Trvalý vánoční strom republiky.

11. IV. 1949 se usnesla rada MNV na výzvu ONV, v Zábřeze zasaditi v rohu parku na náměstí proti radnici trvalý vánoční strom republiky jako dar k IX. sjezdu KSČ. Zasazení stromu provede lesní správa.

Pronájem Střelnice.

19. IV. 1949 pronajal MNV Střelnici na 3 roky od 1. V. 1949 Jaroslavu **Dvořákovi**, hostinskému v Horní Hynčině, za roční nájem 9000 Kčs. O pronájmu byla sepsána smlouva za podmínek dosud platných.

Pronájem garáží pro autobusy ČSD.

19. IV. 1949 schválil MNV smlouvu s ředitelstvím ČSD o pronájmu garáží pro autobusy

ČSD. Ředitelství ČSD bude platiti měsíčně částku 1000 Kčs a to za vozovnu 700 Kčs a za nocovnu 300 Kčs.

11. V. 1949 bylo v radě MNV oznámeno, že ONV v Žábřeze zavádí národní správu na majetkovou podstatu firmy **První rolnická sladovna a pivovar v Lošticích**. Národním správcem jmenuje **Hospodářské družstvo v Mohelnici**.

18. V. 1949 vydal ONV v Žábřeze výměr čís. 513-1315-1949, kterým udělil hostinskou a výčepní koncesi k provozu **závodní kuchyně** národnímu podniku **Moravskoslezské pivovary, závod Vlčice**.

31. V. 1949 bylo zapůjčeno MNV v Kroměříži 7 věcí z musea na výstavu:

1. Grafika: Lidový dřevoryt proti čarám.
2. Plastika: Dřevěná soška sv. Jana Nepom.
3. " Miniaturní sloup, v horní části sv. Duch a Ukřižovaný.
4. Obraz na skle: Kojící Madona.
5. " Sv. Filomena.
6. a 7. Dvě formy perníkářské.

Věci byly vráceny 24. VIII. 1949.

2. VI. 1949 oznámila kancelář presidenta republiky Klementa Gottwalda připisem ze dne 27. V. 1949, číslo 104.081/49, že pan president přijímá čestné občanství města Lošťic a že za tuto poctu upřímně děkuje.

1. VII. 1949 vydal ONV v Žábřeze výměr číslo 511-2916-1949, kterým bere na vědomí, že **Zdar, národní podnik, Praha II.**, Vodičkova 17, **zřizuje v Lošticích prodejnu** v Palackého třídě, číslo IV/1, v domě Ludvíka Orálka. Budou se v ní prodávati: hračky, galanterie, cestovní potřeby a potřeby domácké. Zodpovědným zástupcem bude Alois Julina.

16. VIII. 1949 byla sjednána dohoda mezi MNV a zástupci KOD (Krajského oblastního divadla) v Olomouci:

V roce 1949 - 1950 sehraje KOD v Lošticích 4 hry ve Slovanském domě za paušální obnos po 7400 Kčs a 2 hry na Střelnici po 9500 Kčs při vstupném 30.-, 25.- a 20.- Kčs.

23. VIII. 1949 jmenoval MNV novou **letopiseckou komisi** a nového **kronikáře**.

Členové letopisecké komise byli jmenováni: František **Pokorný**, ředitel střední školy a předseda MNV jako předseda komise,
Josef **Kriegel**, úředník ČSD v.v. a člen MNV,
Josef **Veselý**, tovární dělník a člen MNV a
František **Žák**, ředitel národní školy a člen MNV.

Kronikářem byl jmenován Jaromír **Ošťádal**, ředitel měšťanské školy v.v., kterému to bylo oznámeno přípisem číslo 2838 ze dne 17. XI. 1949.

23. VIII. 1949 ustavil MNV **mimořádnou výživovací komisi**, která měla dozírat na zásobování a na plnění zemědělských dodávek:
Předsedou byl Josef **Zdráhal** mladší,
členové: Růžena **Ošťádalová**, Marie **Řmotová**,
Ladislav **Funěk**, Rudolf **Laštuvka**,
Zdeněk **Stejskal** a Miroslav **Tichý**.

23. VIII. 1949 usnesl se MNV na návrh Bohuslava **Ošťádala** jednomyslně zříditi **nové koupaliště** na obecní louce před koupalištěm starým mezi brází mlýnského náhonu a silnicí vedoucí k drtiči. ONV byl požádán, aby stavba koupaliště byla zařazena do plánu na rok 1950.

20. IX. 1949 schválil KNV (krajský národní výbor) v Olomouci **sloučení chlapecké a dívčí střední školy v Lošticích** v jednu střední školu s platností od 1. I. 1949. Dosavadní systemisované ředitelské místo při dívčí střed-

ní škole se ruší. Ve školním roce 1949-1950 se vyučovalo na střední škole v Lošticích v 8 třídách. Podobně byly sloučeny chlapecká a dívčí národní školy v jednu školu.

18.X. 1949 schválil MNV rozpočet obecní na rok 1950:

Úhrn nákladů	1,648.352 Kčs.
Úhrada	582.710 " .
Schodek	1,065.642 " .

18.X. 1949 se MNV usnesl, aby 3 členové národního výboru místního: Augustin Mrázek, Eduard Špička a Josef Veselý se zúčastnili za město Loštice odhalení památníku umučených a padlých židů v Olomouci, které se konalo 23.X. 1949.

21.X. 1949 usnesla se rada MNV na rozdělení bytů v novém obecním domě čís. 505. 2 byty vyhrazené pro učitele byly přiděleny učitelům: Josefu Bočkovi a Jaroslavu Tilcrovi. Ostatní 4 byty dostali: Ludvík Pyšný, úředník MNV, Josef Veselý, tovární dělník, František Vitásek, člen SNB a Miloslav Zimáček, československý farář.

21.X. 1949 vydal ONV v Zábřeze výnos čís. 251/11-21/10-1949, kterým se zmocňuje loštický MNV, aby jménem ONV v Zábřeze vydával občanské průkazy.

4.XI. 1949 byla odstěhována obecní a velkova knihovna města Lošlic z budovy školní, kde místnosti nevyhovovaly, do uprázdněných místností po uzavření hostince v č. 146 po odchodu hostinského Ant. Šenka na odpočinek. Vystěhování ze školy bylo již v roce 1948 úředně doporučeno.

4.XI. 1949 bylo v radě MNV sděleno, že KNV v Olomouci poukazuje částku 6315-Kčs pro stavitele Josefa **Koláře** za vypracovaný **projekt sportovního hřiště Sokola - oddílu kopané.**

Přidělení konfiskovaných domů po Němcích.

4.XI. 1949 bylo v radě MNV sděleno, že FNO (Fond národní obnovy) přidělil konfiskované domy po Němcích do soukromého vlastnictví:

Č. 263, ve Vlčicích, bývalý majetek Scholzův (po Dolákovi) dostal Viktor **Václav.**

Č. 295, bývalý majetek Josefa Pfau, před ním Emila Langera, který tam měl napřed vatárnu, pak tvarůžkárnu, dostal Jan Adolf **Veselý.** Ten již za okupace tam měl knihařství a kartonáž.

Č. 342, bývalý majetek manželů Rajmunda a Matyldy Koutných. Matylda Koutná je dcerou Mořice a Matyldy Fritscherových. Domek dostal klempíř Rudolf **Gargel.**

Č. XXI, 1, 2, bývalý majitel Josef Tománek z Mohelnice, dostal hostinský František **Tománek** z čísla XXI, 3.

Č. 123, kdysi „Stará pošta", dům poštmistra a posledního německého starosty v Lošticích Karla Fialy. Poslední majitelé domu byly 2 vnučky K. Fialy a dcery Sidonie Kubrové, rozené Fialové. Dům dostal obuvník František **Krobot.**

Č. 364, bývalý majitel profesor českého jazyka pak ředitel německého gymnasia v Chomutově Anton Hanik. Dům dostal krejčí důchodce Antonín **Klein.**

7.XI. 1949 byli vysláni do Loštic ONV v Zábřeze 4 cizí členové SNB na kontrolu nadměrných a volných bytů. Doprovázeli je 4 členové MNV: Kriegel, Mrázek, Portyš a Rosypal.

29.XI.1949 jmenoval MNV sčítací komisaře pro národní sčítání, které se bude konati k 1.III.1950. Byli jmenováni:
Členové: Josef Klimeš, Josef Kriegel a Karel Weisel.
Náhradníci: Josef Boček, Ferdinand Kopp a Edmund Smékal.
Revisor: František Grygar a jeho zástupce Ludvík Pyšný.

14.XII.1949 bylo v radě MNV oznámeno, že KNV v Olomouci stanovil matriční obvody a jejich sídla. Do matričního obvodu Loštice, byly přiděleny tyto obce: Loštice, Bezděkov nad Třebůvkou, Pavlov, Radnice a Žádlovice.
Matrikářem byl jmenován František Grygar a jeho zástupcem Ludvík Pyšný. Oba jmenovaní úředníci MNV absolvovali kurs o vedení matrik a podrobili se u ONV v Zábřeze s prospěchem zkoušce 15.XII.1949.
Dle nařízení ministerstva vnitra má býti sňatkova místnost řádně vyzdobena a opatřena vhodným nábytkem. MNV schválil, aby byly koupeny: koberec, záclony, potřebný nábytek a gramofon.

14.XII.1949 usnesla se rada MNV věnovati Rodičovskému sdružení příspěvek v obnosu 8000 Kčs pro děti Beranovy a kubelkovy, pro děti po obětech okupace.

20.XII.1949 pořádal MNV oslavu narozenin J.V.Stalina, který se dožil 70 roků.

29.XII.1949 usnesla se rada MNV z prostředků určených pro kulturní činnost rozděliti tyto podpory:
Družstvu Slovanský dům na úpravu jeviště pro zájezdy olomouckého oblastního divadla do Lošic 10.000 Kčs.
Oddílu kopané Sokola 5.000 Kčs.

Místnímu oddílu Junáka 5.000 Kčs,
škole střední v Lošticích 10.000 "
škole národní v Lošticích 10.000 "
škole mateřské v Lošticích 10.000 "

29. XII. 1949, stanovila rada MNV poplatky za povolování t a n e č n í c h z á b a v takto:
za I. taneční zábavu v roce 50 Kčs,
za II. taneční zábavu v roce 100 Kčs a
za III. a další pořádanou týmž 200 Kčs.

30. XII. 1949. Osídlovací úřad a Fond národní obnovy - FNO - v Praze, oblastní úřadovna v Olomouci, výměrem č. 294/1949 vyňal z přídělového řízení dům čís. XXII se stavební plochou čís. 273 (bývalý majitel žid Leopold Ehrlich) ve prospěch obce Loštic.

Okresní soud v Zábřeze odd. IV. pobočky v Mohelnici dne 13. III. 1950 povolil ve vložce čís. 372 pozemkové knihy pro katastrální území Loštice na dům číslo XXII se stavební plochou čís. 273, knihovně připsaný Leopoldu Ehrlichovi, tento zápis:

„Podlé rozhodnutí o odevzdání konfiskovaného nemovitého majetku obci ze dne 30. prosince 1949 čís. j. U III.-294/1949 odepisuje se bez břemen stavební plocha čís. 273 s domem čís. XXII. do nové vložky čís. 1608 pozemkové knihy, katastr. území Loštice a tam vkládá se právo vlastnické pro:
obec Loštice.
Dosavadní knihovní vlastník: Leopold Ehrlich.

Vánoční strom republiky 1949

vynesl celkem 6643·40 Kčs, z toho do pokladničky pod stromem se vybrala částka 1308·40 Kčs.

70. narozeniny J.V. Stalina

byly oslaveny v celé naší republice i na celém světě velmi vřele. V naší lidové demokratické republice zvláště vděčně jsme vzpomínali 21. prosince 1949 v den narozenin jeho, svého osvoboditele, přítele a ochránce.

Již v měsíci listopadu, v měsíci československo-sovětského přátelství, počaly se konati k oslavám přípravy. Ve všech obcích se podepisovaly blahopřejné archy velikému Stalinovi.

MNV a odbočka Svazu československo-sovětského přátelství v Lošticích pořádali slavnostní schůzi 2. listopadu 1949 o 19:30 h. v sále Slovanského domu s pořadem:

1. Zahájení (předseda MNV Fr. Pokorný).
2. Poslech přenosu rozhlasového projevu presidenta Klementa Gottwalda na zahájení měsíce československo-sovětského přátelství.
3. Projev zástupce odbočky Svazu československo-sovětského přátelství (předseda Josef Lichnovský).
4. Slavnostní zahájení podpisování zdravice k 70. narozeninám generalisima Stalina.
5. Závěr.
6. Hymny: československá a sovětská.

Zdravici Stalinovi podepsali na slavnostní schůzi členové MNV, MAV NF, všech komisí a zástupci masových organisací. Jednotliví občané se podepisovali v ednech dalších.

Zásobování v roce 1949:

Dávky potravin v lednu 1949:

Ch	do 6 let:	6-12 let:	12-20 let:	nad 20 let:
Chléb	–	5500 g	6500 g	5000 g
Bílé pečivo	6000 g	5000 g	8000 g	5500 g
Maso	700 g	1400 g	2000 g	1500 g
Máslo	650 g	650 g	650 g	180 g
Sádlo	–	160 g	160 g	160 g
Umělý tuk	–	385 g	335 g	520 g
Cukr	1500 g	1500 g	1500 g	1200 g
Vejce	10 kusů	8 kusů	6 kusů	4 kusů

Sůl všichni po 250 g a přípravek 250 g.

Všichni pracující námezdního poměru i důchodci k tomu ještě na přídavkový lístek „Z" 2500 g pečiva, 100 g másla nebo umělého tuku a 300 g cukru.

Samozásobitelské dávky v roce 1949:

Maso a tuky z domácích porážek pro děti do 6 roků 2100 g, pro osoby nad 6 let 4200 g. Tyto dávky platily pro skupiny A1 a B1, to jest pro zemědělce, kteří splnili dodávky a pro nezemědělce v pracovním poměru a pro důchodce. Pro zemědělce nesplnící své dodávky všechny (skupina A2) a pro nezemědělce, kteří nejsou v pracovním poměru (samostatní podnikatelé – skupina B2) byla samozásobitelská dávka masa a tuků pro osoby nad 6 roků jen 3200 g (na zásobovací období).

Samozásobitelská dávka **obilí** pro všechny na měsíc 21 kg.

Samozásobitelská dávka **brambor** pro celý hospodářský rok pro každého 180 kg.

1. 1. 1949 byla **zrušena daň z masa** při domácích porážkách, kterou platili nezemědělci v obnosu 90 Kčs z každého vepře.

14. II. 1949 byl zaveden volný prodej některých potravin za zvýšené ceny ve větších městech. Prodávaly se tyto dobroty: Čaj, pražená zrnková káva, cukrovinky, sýry, ryb. konservy v oleji, mandle, hrozinky, maso a sádlo, másto, umělý tuk, uzeniny, šunka, vejce, cukr, rýže, víno, lihoviny a t. d.

1. IV. 1949 bylo počato s vydáváním **potravinových lístků na 3 měsíců najednou.**

Nejvyšší pěstitelské ceny letního ovoce byly stanoveny za 1 kg takto dle jakosti: Třešně 3:50 až 11 Kčs, višně 4 až 13 Kčs, meruňky 3 až 15 Kčs, broskve 5 až 25 Kčs, zelené ořechy 8 Kčs, zahradní jahody 8 až 28 Kčs, angrešt nezralý 9 Kčs, angrešt zralý 5 Kčs, rybíz červený a bílý 12 Kčs, rybíz černý 16 Kčs, maliny a ostružiny 18 Kčs.

V červenci byl vydán každému spotřebiteli **cukr na zavařování** na osobu 1 Kčs.

Po žních, poněvadž byla všeobecně dobrá úroda, bylo, s platností od 1. X. 1949 zrušeno přídělové hospodářství na chléb, pečivo, mouku a jiné mlýnské výrobky. Zároveň zrušeno vázané hospodářství s brambory.

Lístky na chléb a mouku byly u nás zavedeny 2. X. 1939, lístky na brambory byly zavedeny 6. VII. 1942. Lístky na brambory byly sice již jednou zrušeny a to v době od 24. VI. 1946 do 30. IX. 1947, ale pro malou úrodu zemáků následkem katastrofálního sucha v roce 1947 musily býti znovu zavedeny.

Při tom uvolnění se cena chleba vůbec nezměnila, cena pečiva, mouky a jiných mlýnských výrobků jen nepatrně byla zvýšena. Zato byly zvýšeny dětské přídavky o 40 Kčs měsíčně a všem důchodcům a pensi-

stům bylo i pro jejich manželky přidáno po 12 Kčs na osobu měsíčně. A ani tolik měsíčně nečinilo to zvýšení cen potravin.

Dodávka zajíců a bažantů od 1.X.1949:

Myslivečtí hospodáři jsou povinni dodati pro veřejné zásobování 60 % úlovku zajíců a bažantů hned po lovu.

Výkupní ceny stanoveny takto: za 1 kg zajíce 17·60 Kčs, srnčí 1 kg 21·40 Kčs, koroptve 1 kus I. jakosti 16·- Kčs, II. jakosti 11·60 Kčs, bažant 1 kus I. jakosti 52·40 Kčs.

Nové předpisy o domácích porážkách vešly v platnost 1.XI.1949.

Paušál byl snížen ze 120 kg mrtvé váhy na 80 kg mrtvé váhy. To znamená, že z jakékoli váhy vepře počítá se jen pro samozásobování 80 kg. Samozásobitelské dávky pro všechny osoby i děti do 6 roků byly zvýšeny na 8 kg. Také dávky z dřívějších porážek se dle toho přepočítaly od 1.XI.1949.

Dávka sádla na odevzdání byla jednotně stanovena na 5 kg z každého vepře bez rozdílu váhy.

Rolníci, kteří mají veškeré dodávky splněny, mohou poražeti libovolný počet vepřů, z nichž mohou volně prodávati za volné ceny spotřebitelům maso, sádlo, slaninu a jiné. Rovněž i bezzemci mohou ze svého poraženého vepře libovolně prodávati. Dosud bývalo nařízení, že z poraženého vepře se nesmělo nic ani prodávati ani darovati.

Geonomický ovocnářský průzkum.

2.X.1949 oznámila Státní výzkumná stanice ovocnářská ve Vel. Losinách, že provede ve svém obvodu geonomický ovocnářský průzkum. Průzkum sestává ze:

1. Zmapování stávajících polních sadů a speciálních výsadeb (bobulovin, jahodoviště, morušové živé ploty a pod.)
2. Zmapování tratí, které jsou způsobilé k založení sadů.
3. Určit, které druhy, případně které odrůdy jednotlivých druhů ovoce by se měly v jednotlivých oblastech pěstovati.
4. V každé obci zaznamenat pozoruhodnosti ovocnářské, zpracovatelny ovoce, skladiště ovoce, ovocné školky, a t. d., jména a adresy pokrokových ovocnářů a pod.
5. Označit, zda jsou v obci nebo okolí pláňky a jakého druhu, uvésti vhodné mateřské stromy pro braní roubů a oček, pokud tyto vyhažují optimální zdravotní stav, velikou i úrodnost a kvalitu plodů, které odpovídají v vlastnostmi požadované odrůdě.

Byl předložen na vyplnění ovocnářský dotazník, na který bylo odpovězeno:

1. Kataster obce Loštic jest téměř rovina, přecházející na západě v mírně zvlněný až kopcovitý terén. Nadmořská výška při řece Třebůvce jest 256 m a stoupá na okraji katastru až přes 300 m.
2. V Lošticích prospívají všechny druhy ovocných stromů: jabloně, hrušně, švestky, slivy, ořechy, třešně a višně.
3. Dle posledního sčítání ovocných stromů je tento stav:
jabloně 4.041 kusů (41·24 %),

hrušně 760 kusů (7·76%),
třešně 2123 " (21·66%),
višně 182 " (1·86%),
švestky 2077 " (21·20%),
slívy 116 " (1·18%),
ryngle 152 " (1·55%),
meruňky 106 " (1.10%),
broskve 99 " (1·01%),
ořechy vl. 141 " (1·40%).

4. **Nejrozšířenější odrůdy ovocné jsou:**

Jabloně: Panenská, Parména zlatá zimní, Baumanova reneta, Kožená zimní reneta a Smiřické vzácné.

Hrušně: Šidlenka, Klappova, Hardyho, Avranžská.

Třešně: Rychlice německá, Hedelfingenská, Stejskalova chrupka (místní odrůda).

Višně: Vantochova.

Švestky: Domácí, Bosenská (Císařovna Balkánu), Bühlská.

Slívy: Většinou dorance a některé ze sortimentu zdejší ovocné školky.

Mirabelky a ryngle: Nancyská mirabelka a Zelená ryngle.

5. V katastru loštickém jsou ovocná stromořadí silniční a obecní, soukromá téměř žádná. Pokud jsou to mladší výsadby, jsou dobrá.

6. V katastru obce jsou ucelené ovocné výsadby celkem asi 10 ha. Největší 3 ha, ostatní menší, vesměs mladší.

7. Větší speciální výsadby (jahodovny, rybízovny, angreštovny a malinovny) v loštickém katastru nejsou.

8. V minulých letech utrpěly stromy mrazy, hlavně ořechy vlašské, jabloně a hrušně (některé odrůdy), švestky, zvláště staré, puklicí zeslabené.

9. Ošetřování stromů není všeobecné. Pouze několik majitelů ošetřuje stromy řádně a soustavně.
10. Zdravotní stav stromů je dobrý, zvláště mladších výsadeb. Některý starší strom trpí ještě následky mrazů. Silně poškozené stromy jsou již většinou odstraněny.
11. Převládající choroby na ovocných stromech jsou: rakovina, strupovitost, monilie, puklice, obaleč a mšice.
12. Převládající stáří výsadeb: mladá výsadba 50%, výsadba středního věku 30%, přestárlé sady 20%.
13. Je obec známá jako ovocnářská? Není.
14. Obec nemá nových osídlenců.
15. V katastru obce Loštic je ovocnářská školka při státní hospodyňské škole.
16. Plané stromy v Lošticích nejsou až na jeden případ: Na vysoké polní mezi je stará keřovitá hrušeň planá.
17. Snad ve starších sadech našly by se vhodné matečné stromy. Ovocná školka má vlastní ovocný sad, který dosud s matečnými stromy stačí jak pro školku tak i pro soukromou potřebu.
18. Nyní není v Lošticích žádné ovocné korporace ani ovocnářského podniku. V roce 1910 bylo zde založeno ovocnářské družstvo s jednoduchým zařízením na zpracování podřadného ovoce. Byla zde moštárna a ovocná pálenice. Družstvo v r. 1919 likvidovalo. Pokus o znovuzřízení družstva ovocnářského podniknutý v r. 1937 válka zmařila. V poslední době se snaží zdejší rolnický lihovar zříditi pobočný závod na zpracování ovoce s moderní výrobou sladkých moštů, se sušárnou, s povidlárnou a s destilací. Prozatím zařídil lihovar destilaci ovocných zákvasů a snaží se u úřadů získat povolení a podporu k dalšímu rozšíření závodu. Adaptace budov a zařízení zrušeného míst-

ního pivovaru mohla by značně usnadniti a také zlevniti vybudování ovocnářského podniku, o nějž, jak v místě tak i v okolí je živý zájem. Prozatím je tato záležitost ve stadiu vyjednávání a slibů.

19. **Význačni ovocnáři v Lošticích jsou:**
Jan Červinka, rolník č.3.
Dominik Funěk, rolník č. 165.
František Crha, poruč. v.v. č. 83.

20. Potřeba ovocných stromů pro obec v r. 1950:
100 jabloní, 100 švestek, 50 třešní a 50 višní.
Potřeba ovocných stromů pro občany:
300 jabloní, 50 hrušní, 200 švestek, 100 třešní, 50 višní.

Návrh na nové sady.

S ohledem na pěstitelské poměry a polohové a půdní poměry jednotlivých tratí katastru, navrhujeme za nejvýhodnější pozemky, na nichž v budoucnosti mohou býti soustředěny **ovocné sady:**

1. Trať „Hájek" a sousedící „Lušť" leží v jižní části loštického katastru. Na spodní části tratí, přiléhající k zastavěné části města, jest založeno několik již větších ovocných sadů (asi na 2 ha plochy). Také v trati „Lušť" započalo se s vysazováním ovocných sadů.

Trať „Hájek" jest střední svah (asi 8°), obrácený proti severu. Horní část má půdu lehčí střední hloubky, spodinu mírně štěrkovitou s většími kusy zvětralé droby (shnilý kámen). Spodní část má půdu též lehčí, hlinitou a hlubší, asi splavenou s horní části. Také poměry vláhy jsou na této části příznivější.

K „Hájku" přiléhající trať „Lušť" má nepatrný svah. Půda jest skoro stejná jako na horní části „Hájku."

Horní část „Hájku" spřiléhající části tratí „Lušť" celkem asi 5 ha, hodí se pro pěstování třešní

a višní. Na spodní části „Hájku", asi 5 ha, možno s prospěchem pěstovati jabloně a švestky.

2. Trať „Za vodou" jest téměř rovina nízko položená. Půda jest střední hlinitá, hluboká naplavená. Spodina je těžší, místy proložená hlinitým štěrkem. Poměry půdní vláhy jsou zde dobré. Asi 6 ha této trati by mohlo býti osázeno jabloněmi a švestkami. Vysázené zde sady dobře prospívají.

3. Část polní trati „Brablec" nad silnicí k Žádlovicím, ve výměře asi 2 ha, jest mírný svah proti severu. Půda je střední hlinitá, do značné hloubky stejnoměrná s přiměřenou vláhou. Jest vhodná pro všechny druhy zvláště pro jabloně a švestky. Část trati jest již vysázena.

4. Východní část trati „Horní Brablec" leží značně výše nežli je koryto a nejbližší okolí řeky Třebůvky. Rovina pole přechází k řece travnatým břehem širokým až 50 metrů, který jest osázen různými ovocnými stromy, kterým se zde však nedaří. Jsou zde též postaveny 2 trvalé weekendové chaty. Volná plocha na svahu ve výměře 60–80 arů dobře by se zužitkovala kulturou lískových ořechů. Těsně před poslední válkou vysázela zde obec 300 lískových keřů. Po vysázení byla kultura ponechána sama sobě, zarostla travou a keř za keřem mizel, až z celé kultury nezůstalo dnes téměř ničeho. Nový pokus za nových poměrů by se snad lépe zdařil.

Ostatní části katastru loštického jest pole v rovině nebo zcela mírně svažité, s dobrou půdou a s dobrou komunikací. Odnětí těchto tratí normální zemědělské těžbě bylo by jen na škodu celkové zemědělské produkci.

Poznámka k ovocnářskému průzkumu.

Při městě jest starý, po léta již nepoužívaný **hřbitov**. Veřejnost již dnes zajímá, jak bude pozemek starého hřbitova v budoucnosti využitkován. Snad má prý býti na tomto místě zřízen parčík. Nebylo by snad účelnější a užitečnější, kdyby po úpravě terénu byla tato plocha osázena vlašskými ořešáky? Výměra jest asi 60 arů.

Ovocnářský průzkum provedli a dotazník pečlivě vyplnili:
Josef Raška, řed. hospodář. školy v.v.,
Antonín Šafr, zahradník při st. hosp. škole,
Jan Červinka, rolník čís. 3.

Včelařský spolek 1949:

13. II. 1949 byla konána valná hromada za účasti 15 členů. Volby činovníků nebyly, činovníci byli jako v roce 1948:
Předseda: Vítězslav **Krbec**, úř. ČSD z Moravičan,
místopředseda: Antonín **Šafr**, zahradník,
jednatel a pokladník: Josef **Škrabal**, vlakm. v.v.,
důvěrník pro Loštice: Mojmír **Bílek**.

Medová snůška byla v roce 1949 velmi slabá. Mnozí včelaři kupovali med od šťastnějších včelařů 1 kg za 200 Kčs, aby mohli splniti povinnou dodávku medu. Sami pak dostali za 1 kg jen 60 Kčs.

Pro podzimní krmení dostali včelaři poprve cukr kostkový. Vždy byl přidělován k krystal nebo krupicový.

V roce 1949 měl spolek 75 členů, kteří zazimovali 438 včelstev.

Rybářský spolek 1949:

Valná hromada byla konána 5. IV. 1949 za přílomnosti 32 členů z celkového počtu 85.

Volby činovníků byly provedeny pro neshodu členů třikrát. Při třetí volbě byli zvoleni:

předseda: Josef **Rosypal**,
místopředseda: Jaroslav **Vykydal**,
jednatel: Jan **Matyáš**,
pokladník: Miloslav **Urban**,
členové výboru: František **Dolák**, František **Kühn**, Max **Kovář**, Adolf **Špička**, Karel **Václav**, Vladimír **Zemánek**,
náhradníci: Viktor **Václav**, **Blažek** a **Malík**,
rybníkáři: Josef **Keslar**, Václav **Klička**, Antonín **Rec**, Jan **Kašpar** a Bohumír **Konečný**,
revisoři: František **Sekanina** a Vincenc **Volek**.

Stanoven byl členský příspěvek 20 Kčs a ceny povolenek: pro členy na rok 100 Kčs, pro hosty na měsíc 200 Kčs, na měsíc 150 Kčs, na týden 80 Kčs.

Usneseno bylo v roce 1949 chytati štiky, ale ne pod zákonitou míru.

Byl vypracován plán na rok 1950:

Pro jaro byla stanovena pracovní povinnost, celkem 2000 hodin: 1 rybník odlrdvnit a Dubischovy rybníky upravit.

Usneseno objednat závlačku 6 m dlouhou s oky 10 mm na lovení násady.

Usneseno vysadit v řece 200 štik 20-30 cm, 200 kaprů 1/2 kg - 1 kg, 215 cejnů 10-12 cm. Tyto ryby, všechny jsou v rybníce.

Hájené pásmo zůstává mezi lávkami.

Povoleno denně chytnouti pouze 1 kapra, nebo 1 štiku, nebo 3 kg bílých ryb, vše jen zákonité délky. Vydá se jen 70 povolenek.

Na rybnících má kontrolní službu Jos. Keslar.

Kartoteku o rybách a rybnících i v řece povede Václav Klička.

Za násady ryb v roce 1949 bylo zaplaceno 4151 Kčs.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva 1949.

Valná hromada byla konána 30.1.1949 v Besedě. Činnost spolku v roce 1948 posoudil jednatel jako slabá. Pouze 2 členové vystavovali králíky: J. Koukal v Kroměříži a Lud. Vejmola v Břeclavě a v Hodoníně.

Velká debata byla o pěstování angorských králíků. Propagace jich chovu se ujal Frant. Kratochvíl.

Byl přijat návrh, aby **činovníci** se neměnili a pro rok 1949 zůstalo vše při starém. Zůstali tedy také:
předseda: Antonín **Šafr**, zahradník v hosp. škole,
jednatel: Jan **Koukal**, plukovník just. služby v.v.,
pokladník: Vlastimil **Boháč**, holič,
atd. viz stranu 467.

Spolek dostal příděl krmiva pro králíky, 695 kg ječmene za 2115·-Kčs, za doboz se zaplatilo 145·-, utrželo se za něj 3220·-Kčs. Spolková pokladna získala 960·-Kčs.

V roce 1949 sebral František **Mlčoch** u členstva 616 kůžek králičích a 60 jiných. Spolek má nárok na 10% kůžek vyčiněných z kůžek odevzdaných. Bylo usneseno žádati kůžky v poměru k odevzdaným a přidělit postupně žadatelům. Členstvo není spokojeno s nízkými cenami kůžek. Bylo usneseno žádati 20% vyčiněných kůžek na návrh Jana Červinky.

Na konci roku 1949 měl spolek 52 členy.

Spolek měl 31.XII.1949 volný vklad 3133·10 Kčs a na vázaném vkladě měl 2150·-Kčs.

V roce 1949 bylo tetováno ve spolku 169 kusů králíků.

V roce 1949 zemřeli:

10. I. Marie Sommerová, důchodkyně, narozená 17. XI. 1877.

16. I. Jiří Pokorný, strojní inženýr, nar. 9. XI. 1923. Po studiu na reálném gymnasiu v Litovli byl totálně nasazen na práci v Německu. Po osvobození odešel do Prahy na techniku studovat strojní inženýrství. Po ukončení studia v roce 1948 nastoupil 1. X. 1948 vojenskou presenční službu. Při konání vojenské služby byl při automobilové nehodě těžce poraněn a za krátko na to zemřel. Divadelní odbor Sokola s lítostí na něho vzpomínal jako na nadšeného divadelníka.

13. II. Anton Gerlich, rolník a tvarůžkář na odpočinku, číslo 173, narozený 4. XII. 1862. Také jeden z těch loštických občanů, u kterých se probudilo německví s příchodem Němců k nám. Už dávno se zapomnělo, že kdysi Gerlichové, šli s německou menšinou, která na loštické radnici až do roku 1889 ovládala českou většinu. Dokonce býval Anton Gerlich i v obecním zastupitelstvu za českou stranu – lidovou. Syn jeho Adolf zůstal za okupace Čechem a byl Němci pronásledován a vězněn i se svojí manželkou, českou židovkou. Dcera Marie Kuminková, která se hlásila k Němcům, tragicky zahynula, i se svým slabomyslným synem krátce před osvobozením skočila se skály.

8. III. Jan Ellner, bývalý řezník a ovocnář, narozený 17. IX. 1872.

14. III. František Kuba, dělník důchodce, čís. 144, narozený 12. V. 1868.

26. III. Matylda Fritscherová, rolnice čís. 330, narozená 20. X. 1878. Velmi pilná a přičinlivá žena.

1.IV. Anna Pudilová, narozená 25. VI. 1882.

6.IV. Cecilie Hankerová, důchodkyně, narozená 15. VI. 1873.

14.IV. Josef Krejčí, výměník, naroz. 26. IV. 1871.

15.IV. Hedvika Komínková, důchodkyně, narozená 16. IX. 1898.

17.IV. Čeněk Volek, krejčí a obchodník na odpočinku, narozený 22. I. 1869.

14.V. František Nejezchleba, zedník důchodce, narozený 29. I. 1889. Za okupace na rozkaz německých úřadů označoval po celém městě sklepy u okénka vápnem velkou šipkou a písmeny LSR (Luftschutzraum), což posud po městě tu a tam straší.

1.VI. Marie Vydrželová, vdova nar. 25. III. 1879.

5.8. Otakar Bubeník, malíř, svobodný, narozený 15. VII. 1885. Byl raněn mrtvicí při žňové práci na poli Jana Konečného, rolníka a malíře. Byl syn malíře Vojtěcha Bubeníka, matka jeho byla rozená Hatlanková. Jako jeho otec, který byl prvním kronikářem města, Loštic, i Otakar rád se zabýval historií svého rodného města. I divadla jako jeho otec rád hrával. Do nedávna děl. val na sokolské mikulášské žákovské besídce hlavní osobu, sv. Mikuláše.

30.IX. Marie Heumannová, obchodnice, narozená 16. XI. 1898.

28.X. Cecilie Benešová, rozená Kvapilová, rolnice, manželka rolníka Josefa Beneše, narozená 5. XI. 1890.

8.XI. **Helena Hacarová,** rozená Laudová, vdova po mlynáři Karlu Hacarovi, sestra lékaře MUDra Jaroslava Laudy, nar. 23.II. 1891.

11.XI. **Eduard Vařeka,** zedník důchodce, narozený 8.V. 1876.

26.XI. **Jan Kopa,** duchovní církve československé a katecheta na měšťanských, nyní středních školách v Lošticích, narozený 7.I. 1895. Rodák z Orlických hor, narodil se v Českých Libchavách, okres Žamberk, jako syn učitele. Studoval na gymnasiu v Hradci Králové a po přesídlení rodičů na Sudislav ve Vysokém Mýtě, kde maturoval r. 1914. S výborným prospěchem absolvoval bohoslovecká studia v Hradci Králové, kde byl v r. 1918 biskupem ThDrem Josefem Doubravou vysvěcen na kněze. Od 1.VIII. 1918 působil jako II. kaplan v Kopidlně, okres Jičín.

Od 1.X. 1922 působil jako literní výpomocný učitel v Šlapanově, okres Sedlčany a v Záhornici, okres Poděbrady.

1.V. 1923 byl ustanoven zatímním duch. správcem československé církve v Českém Bohdíkově, okres Šumperk a 7.V. 1927 byl zvolen prvním definitivním farářem téže náboženské obce.

1.I. 1931 byl ustanoven okresním školním výborem v Šumperku zatímním učitelem československého náboženství v Hosticích, 1.IX. 1936 byl přidělen na 5třídní obecnou školu v Hrabenově.

30.VIII. 1937 byl ustanoven okr. škol. výborem v Zábřeze definitivním katechetou náboženství československé církve na měšťanské škole chlapecké v Lošticích, na místě uvolněném úmrtím prvního katechety československé církve Josefa Filipa.

Pro tichou a milou povahu jeho měli ho lidé rádi.

Pohřbu **Jana Kopy**, ačkoli byl studený a sychravý den, zúčastnilo se velmi mnoho lidí z Loštic a z okolí i z jeho dřívějších působišť. Zesnulého doprovodilo na jeho poslední cestě 12 československých duchovních s olomouckým biskupem. Pohřbu zúčastnila se také mládež školní s učitelstvem za které promluvil i ředitel střední školy a předseda MNV František Pokorný. Po rozloučení v Husově sboru, kde bylo 8 řečí, šel obrovský průvod třídou Dr. Ed. Beneše k Modré hvězdě, odkud odjelo pohřební auto s rakví a mnoha věnci do Olomouce, kde byl zesnulý 2. XII. 1949 zpopelněn.

1. XII. **Stanislav Zdráhal**, pekař na odpočinku, narozený 5. V. 1880.

18. XII. **Marie Sekaninová**, rozená Tománková, vdova po sýraři Jakubu Sekaninovi z Hněvotína, narozená 3. VIII. 1867.

JUBILEA A VZPOMÍNKY:

Profesor Jan Havelka.

23.XI.1949 bylo tomu 110 roků, kdy v malé chaloupce čís. 194, která dnes patří koláři na odpočinku Petru Mackovi, rodáku z Crhova u Šilperka, narodil se nejslavnější loštický rodák, profesor Jan Havelka, učenec, spisovatel a archeolog.

Považuji za svou povinnost v této knize podrobněji se zmíniti o slavném loštickém rodákovi. Vše, co zde píši, vybral jsem z velice zajímavé knihy Havelkova žáka Dra Richarda Fischera „Profesor Jan Havelka, rodák loštický." Vydáno k 50. výročí jeho úmrtí v Olomouci 1936. Nákladem Vlasteneckého musea v Olomouci.

Malířská rodina Havelkova.

Někdy před rokem 1745 přistěhovali se do Loštic dva bratři Havelkové: **Jindřich Havelka**, stolař, zemřel roku 1768 ve věku 68 let, a **Martin Havelka**, o němž není v matrice záznamu, že byl malířem. Také není zpráv, odkud se oba bratři do Loštic přistěhovali; snad byl jejich otec malířem někde v Čechách.

Synem **Martina Havelky**, který žil déle než jeho bratr Jindřich, byl **Jan Havelka**, podruh a malíř, jenž se narodil roku 1757 v domě číslo 194 a zemřel 27. III. 1829 ve stáří 71 let. Jeho jeden syn **František Havelka** narodil se 28. listopadu 1817 v domě čís. 194. Matka Františkova byla **Magdalena Havelková** z rodu Josefa Kacela. Manželka Františka Havelky byla **Kateřina**, rozená **Hatlánková** a pocházela po přeslici z krve švédské, od jistého důstojníka Artuše (tak píše profesor Jan Havelka), který

se usadil po 30leté válce v Lošticích. Také Hatlánkové přistěhovali se do Loštic z Hradce Králové.

František a Kateřina Havelkovi měli syna **Jana Havelku,** který se narodil v domě číslo 194 23. XI. 1839.

Profesor Jan Havelka ve vlastním svém životopisu **„Z mého života"** napsal o malířství své rodině ještě toto:

„Dědeček můj (**Jan Havelka**) byl malíř velmi dovedný. Vycvičil se v umění malířském v Brně u strýce svého Havelky, který svým časem byl znám jakožto umělec vynikající. Dědeček můj maloval výhradně obrazy historické a obrazy svatých; a to jak barvami olejovými, tak à la fresco (na omítce), a mnohý jeho obraz zaslouhuje místo v obrazárně. Obrazů jeho rukou malovaných nachází se v Lošticích i v celém okolí velmi mnoho. Jeden z nejpěknějších jest sv. Kateřina na hlavním oltáři v Bílé Lhotě.

Mému otci **Františkovi Havelkovi** bylo tehdy ve 10 let, když dědeček umřel. Také můj otec věnoval se malířství, v němž vynikl nemálo, ačkoliv byl v tom oboru samoukem. Byl sice také 2 léta v Brně u strýce Havelky, ale když pozoroval, že zneužívá se jeho sil výhradně na malování světnice, vrátil se domů, a cvičil se na základě toho, co po otci svém byl pochytil v malbě olejové na plátně. Vrozenými vlohami a mravenčí pilností dobyl si brzo také zasloužených pověstí, ač dědečkovy obrazy sluší nazvati celkem lepšími. Otec maloval mimo obrazy historické a kostelní také velmi zdařilé podobizny a krajiny, jež vlastní manýrou svou zasluhují bedlivého povšimnutí. Prací jeho po celé severní Moravě jest na sta kusů. Jeden z jeho nejlepších obrazů jest sv. Prokop v kostele loštickém, jakož také na tamější střel-

nici celá řada terčů, svědčí o otcově mistrovství. Také má teta, otcova sestra, byla malířkou velmi dovednou, o čemž důkaz podává úplná křížová cesta v kostele loštickém.

Již za prvních dětských let byl jsem odhodlán nestati se ničím jiným, nežli malířem; což otec ovšem slýchal rád; vždyť rodina naše od nepaměti byla malířskou. Ale matička měla se zálibou mou pro malířství nemalý kříž; neboť nejednou, když bylo před svátky, udrhla a čistě umylá podlahu, celou jsem ji pokreslil křídovými svými fantasiemi. Tenkráte neznal jsem radostnějšího překvapení, jako když mi otec z Olomouce dovezl nějakou barvičku nebo olůvko voňavé, nebo gumy kousek a papíru. Škola mi byla vedlejším; všechno téměř myšlení mé poutalo kreslení a malování.

Také můj bratr **Karel Havelka** záhy se mnou cvičíval se v kresbě a malbě a kdyby jej Bůh byl zachoval při životě, byl by možná stal se znamenitým malířem. Prvotiny jeho byly zajisté velmi dovedné. (Zemřel 14. IV. 1862.)

Kdyby šlo po vůli otcově byl bych sotva kdy studoval; ale matka, která měla dva studované bratry, neustala v domlouvání a prošení, až také otec svolil; abych v Olomouci tolik aspoň podnikl studií, co třeba bylo na průpravu do malířské akademie, to jest tehdejší dvoutřídní reálku nižší.

Ale mně se latina nelíbila a také mi valně nešla do hlavy; takže přece jenom zůstalo při tom, abych tedy byl malířem.

Tu náhodou vše se zvrátilo. Bylo to pod byté II. reálce v prázdninách, roku 1854. Za pěkného odpoledne kreslil jsem venku v poli dle přírody. V tom přiklusá ke mně na koni žadlovská baronesa Betty Gudenauová a dala si, jsouc sama milovnicí malby a také ma-

lířka dosti dovedná, kresbu mou ukázati. Odjíždějíc pravila, by můj otec co nejdříve přišel do žadlovského zámku. Rozradován donesl otec ze zámku zprávu, že mi vrchnost nabízí stipendium 100 zl. ročně, odhodlámti se nastoupiti studie gymnasijní.

Jan Havelka na studiích v Olomouci.

Sám o tom napsal ve svém životopise:

„Tak jsem na podzim r. 1854 nastoupil do první třídy gymnasiální v Olomouci, kdež jsem také po celých osm let setrval. Studování řeči zůstalo mi stále odporným; než výsledky v ostatních předmětech, velká láska a přichylnost profesorů pojišťovaly mi vždy přece jedno z prvých míst lokačních, ač to mnohý z mých neobyčejně nadaných kolegů více zasluhoval.

První gymnasiální třídou ukončen jest pravý můj život; to byl poslední rok, kdy jsem plným douškem ještě ssál růžový dech všech radostí, kde jsem ještě snil o svých ideálech a věřil v jejich vyplnění, slovem, kdy jsem ještě byl šťasten.....

Rázem vytrhla mne nehoda z toho ráje — na vždy — na vždy. Následkem úrazu v tělocviku ochuravěl jsem — jak se mi zdálo — nepatrně; než bezmála v týž týden napití mně ubřátému dodalo. Sotva jsem prázdnin dočkal. Ale jak změněn jsem se zase navrátil do Olomouce! Co štíhlý hoch jsem cestoval, odtud shrben co žebrák jsem se vrátil zas; silný, zvučný hlas ustoupil zádušnému chraptění, červené líce bledosti. Nastal pro mne zcela jiný, smutný život.....

Rok 1860 jest mi také tím znamenitým, že jsem tenkráte po prvé se svými literárními pokusy vystoupil do veřejnosti pod jménem: Jan Hájenský a Loštický. Nyní toho lituji, byly to věru výrobky ještě dětinské.

Až do r. 1859 jsem se bezmála ničím v mateřské řeči nepokusil. Německých básní jsem za

to naškrkal celé hejno, při nichž jen ta chybička byla, že nestály ani za inkoust, co jsem na ně spotřeboval. Nezapomenutelný profesor Frant. Vaněk mne v páté třídě teprve přivedl k poznání našeho národa a lásky k vlasti. Když jednou prof. Vaněk předčítal ve třídě básně z rukopisu Královédvorského, učinilo to na žáky dojem nesmírný. Od toho dne byli jsme z hloubi srdce přesvědčeni, že není krásnější řeči na světě jako naší řeči české a z nadšení toho vyplynulo celé moře písní a básní, které jsme ukládali ve spolkovém časopisu „Fialka" a ne už do německé „Muzy."

Spolek „Fialka" (od ledna 1860–1862) mohl nésti dobré ovoce, kdyby byl mohl býti rozsáhlejší. Ale stíháni jsouce přísnou gymnasiální censurou, pracovali jsme tajně jen tři: František Ošťádal, Jan Karkoš a já.

Maturka byla za dveřmi. Nyní kam? Umínil jsem si studovati filosofii. Rodičové radili jen do Prahy, mne též tam táhl cit vlastenecký, ale přece mocněji mne vábil neznámý pocit – do Vídně. . . . . " Tak napsal Jan Havelka.

Havelka byl z rodiny úplně české, měl výchovu v rodině i ve škole českou, a když přišel do německého gymnasia v německém Olomouci, začal ssáti německou kulturu a dal se i do německého veršování. Ale na německý ústav přišli čeští profesoři a studenti – mezi nimi i Havelka — slyšeli pojednou slova o českých dějinách vroucně mluvená a to otvíralo českým studentům oči i srdce. O prázdninách viděl Havelka otcovu snahu o české divadlo, o české spolky, viděl nepřízeň „pánů" na radnici k českému lidu, a Havelka, povzbuzen kromě toho profesory, začal se pokoušet o české veršíky a o českou literaturu. Rodiče chtěli, aby šel studovat universitu do Prahy, ale Havelka – patrně vlivem kamarádů – rozhodl se pro Vídeň. Jel tam už jako uvědomělý Čech a jeho vlastenectví se tam upevnilo.

Spolužáci Jana Havelky v Olomouci:

Do I. třídy německého gymnasia v Olomouci nastoupili s Janem Havelkou:

Jan **Karkoš**, narozený 9. VIII. 1841 v Lošticích. Jeho otec Jan byl krejčím a kostelníkem. Stal se knězem a zemřel r. 1905 v Kroměříži.

František **Lenhart**, narozený 3. X. 1842 v Lošticích. Jeho otec František byl mlynářem.

Mořic **Käufler**, nar. 10. V. 1842, otec Samuel byl obchodník kožemi v Lošticích a jeho bratr

Aron **Käufler**, nar. 4. IX. 1835.

Jakob **Möller**, nar. 25. IX. 1843, otec jeho byl Abraham, familiant v Lošticích.

František **Oštádal**, narozený 4. V. 1841 v Odrlicích u Litovle. Byl s Havelkou ve třídě celých 8 roků, přišel za ním pak do Vídně z university pražské, učil s ním současně na gymnasiu v Uher. Hradišti. Potom byl profesorem v Přerově, kde zemřel r. 1915. Byl jedním z nejlepších přátel Havelkových. Byl to můj strýc, bratr mého otce.

Ferdinand **Tauber**, nar. 20. IV. 1839 v Luké, kde jeho otec byl učitelem. Sám také se stal učitelem a učil i v Lošticích.

Jan Havelka jako student ve Vídni.

Když přišel Havelka do Vídně koncem září 1862 studovat profesuru (historicko-zeměpisnou skupinu), ujal se ho prof. Egger z vlastního popudu a zaopatřil mu místo domácího učitele a vychovatele u bankéře Bauera za celé zaopatření a 50 zl. měsíčně. Loštický rodák Š. Dostál našel mu v zámožné rodině místo a prof. Blažej Kozenn sjednal mu místo domácího učitele v domě barona Derczényho, kdež dostával za hodinu denního vyučování matematice byt a 35 zl. měsíčně. Se synem Derczényho mnoho cestoval.

Ve Vídni vstoupil Havelka do akademického spolku „Morava", zúčastnil se tam živě ruchu vlasteneckého a v dopisech pozdějších s velkou

radostí vzpomínal chvil v „Moravě" prožitých.

Schůzí v „Moravě" účastnilo se pravidelně 20 až 30 studentů. Zábava zahájena byla vlasteneckým zpěvem, načež byl předčítán psaný spolkový časopis „Kvasnice," jehož redaktor měl název „Kvasničkář." V „Kvasnicích" byla nejprve zpráva o předešlé schůzi, pak básnické i prosaické příspěvky členů. Mimo „Kvasničkáře" volili si členové též předsedu a hospodáře, jenž sbíral příspěvky na spolkové výdaje. Havelka býval Kvasničkářem velmi často, čímž se pěkně cvičil ve spisování.

Havelka pozbyl po smrti svého svěřence barona Bély Derczényho značných příjmů a byl nucen všelijak si pomáhati. Psával i do německých listů.

R. 1865 založil Havelka s moravskými akademiky v Olomouci beletristický časopis „Lípa moravská." Do 1. čísla napsal Havelka úvodní báseň „Lípa moravská."

R. 1867 opustil Havelka po ukončení studií Vídeň a stal se na podzim suplentem na piaristickém gymnasiu v Příboře.

Jan Havelka profesorem.

V Příboře nebyl Havelka dlouho. Již po roce v listopadu 1868 mělo příborské gymnasium inspekci školního rady Wilhelma, která zejména pro Havelku dobře dopadla. Inspektor upozornil Havelku na gymnasium v Uher. Hradišti, že by tam byl se vším spokojen a že se postará, aby tam dostal definitivní místo historika. A dostál slovu.

V únoru 1869 stěhoval se Havelka do Uher. Hradiště, ale nezdomácněl tam a toužil stále pryč. Po prázdninách r. 1869 byl přeložen na gymnasium v Uher. Hradišti jeho starý přítel a spolužák František Ošťádal, což uvítal velmi rád.

Teprve na podzim r. 1870 splnilo se Havelkovo přání a dostal se vlivem svého strýce a loštického rodáka P. Františka Heidenreicha, ředitele olomoucké konsistoře, na slovanské gy-

mnasium v Olomouci.

Ředitelem slovanského gymnasia v Olomouci byl známý Jan Ev. Kosina. Teprve zde začal Havelka vyučovati česky — v Příboře a v Uh. Hradišti vyučoval německy. R. 1871 složil Havelka poslední zkoušky, stal se také komisařem pro kreslení při zkouškách národních učitelů s vyučovací řečí českou.

V listopadu 1872 slavil Havelkův dobrý přítel lékař Dr. Vilibald Absolon, pojav za manželku Karlu, dceru Dra Wankla, lékaře v Blansku. Havelkova touha po manželství tím vzrostla a z pozdějších styků v rodině Dra Vil. Absolona v Boskovicích vyvinula se známost s druhou dcerou Dra Wankla Vlastou. Sňatek byl 11. V. 1876 v Blansku. Mladá choť se stala Havelkovi nejen upřímnou družkou života, ale i věrnou a pilnou pomocnicí v jeho literárních a vědeckých snahách.

Havelka stal se brzy spolupracovníkem svého tchána Dr. Wankla v archeologii. Prostředkoval mu spojení s universitní knihovnou v Olomouci, obstarával starožitné nálezy a zprávy o nich.

R. 1873 začal Havelka v Olomouci vydávati časopis „Komenský" a sám z velké části do něho přispíval. Byl to list Ústředního spolku učitelstva moravského a působil velmi mocně; zvláště šířil lásku ke správné, ryzí, mluvě, jež byla vždy předmětem Havelkovy péče, i zdravou, upřímnou kritiku. Pojistiv neúnavnou prací budoucnost časopisu, vzdal se Havelka redakce. Pomýšlel však záhy na nový podnik. Byl to zábavný časopis pro vzdělání lidu „Koleda, čtení pro náš lid", jenž začal vycházeti r. 1876 a udržel se blé.

Ještě jednou stal se Havelka redaktorem, ale tentokrát s největším zdarem. Byl to časopis musejního spolku olomouckého, který byl nejmilejším snem Havelkovým. Badání dějepisné, místopisné, cestopisné, starožitnické a přírodopisné o naší milé vlasti — zkrátka zkoumání vlasti se všech možných stránek, zvláště jak vypadala v dobách starších a nejstarších, to si Havelka učinil úlohou životní.

V roce 1885 uspořádal Havelka se svojí manželkou Vlastou v olomouckém muzeu velkou výstavu národních výšivek moravských s takovým úspěchem, že byla opakována ve Vídni v průmyslovém muzeu.

20.X. 1886 profesor Jan Havelka náhle zemřel. Zanechal po sobě vdovu Vlastu a jedinou dceru Miladu, která měla nadání malířské po otci, dědovi i pradědovi. Provdala se za malíře Schusserna zemřela v Praze 25.XI. 1931 ve věku 54 let.

Vlasta Havelková pracovala po smrti svého manžela v národopisu a v archeologii se svým otcem Dr. Jindřichem Wanklem (odr. 1883 byl na odpočinku v Olomouci, kde zemřel 5.IV. 1897). Napsala „O starobylosti národního vyšívání", „O starobylosti řemesla kovářského u Slovanů", „Královničky" a j. Získala si velkých zásluh o Národopisnou výstavu československou v Praze r. 1895 a stala se po ní správkyní Národopisného musea v Praze.

Literární práce Havelkovy:

Ve spisu „Sebrané básně a vlastní životopis Jana Havelky", jež r. 1888 vydal V. Houdek, čteme přehled veškeré téměř literární činnosti Havelkovy.

Havelka sám píše: „Dále podávám přehled všech svých prací, které až do konce roku 1882 tiskem vyšly a také přidávám, v jakých knihách nebo časopisech byly vydány. Mimo to ovšem mám velmi mnoho prací, zvláště poetických, ještě v rukopise."

Tam také Havelka uvádí své pseudonymy, kterých užíval. A bylo jich mnoho: J. Hájeňský, J. Loštický, Hrubý Jan, J. Vostrý, Fr. Novák, J. Vaněk. Jednou se dokonce pod báseň podepsal: „Eliška Dubská."

Seznam prací Havelkových byl doplněn pracemi vydanými po roce 1882. V díle „Profesor Jan Havelka, rodák loštický, jsou práce

literární Havelkovy rozděleny do 10 skupin:

I. Básně.

Celkem jest jich uvedeno 37. Nejvíce z nich – 22 – bylo otisknuto v „Komenském." Řadu uzavírá báseň „Na Moravu" (v „Komenském", ročník XII.) Tuto báseň s nápěvem Nešverovým uvedlo ve známost Pěvecké sdružení moravských učitelů, které ji od svých začátků často zpívá. Také Pěvecký sbor severomoravských učitelů ji má často na pořadu. Začíná slovy: „Moravěnko, drahá máti,
o jak krásná jsi ty zem,
jak tě nemá milovati,
komu ty jsi domovem."

II. Práce belletristické.

1. Osudy života. Povídka. (Koleda I. ročník, v 7 číslech).
2. Bůh dal, Bůh vzal. Povídka. (Koleda, I. roč.).
3. Obrázky z mladých let. Upomínka z mých dětských let. (Komenský II. v 9 číslech, a samostatně nákladem Šaška ve Vel. Meziříčí).
4. Myší past. Pověst. (Koleda I.).
5. Annin hrob. Pověst. (Koleda I.).
6. Hrob v lese. Pověst. (Beseda a ve sbírce Fr. M. Vrána, Kytice pověstí moravských.).

III. Práce zeměpisné, dějepisné a příspěvky ku vlastivědě.

Do této skupiny jest zařazeno 47 prací. Jsou to na příklad články z řeckých a římských dejin v Bartošově čítance I. a II., různé pověsti v Komensk. v Bartošově čítance a v Malé slovesnosti od Kosiny a Bartoše, Cesty po Moravě (Brníčko, Zkamenělý zámek, Bradlo, Hoštýn, Výlet na Praděd, Sloup, Jeskyně Ochozská, Dvě sluje Drahanské, Řeka Punkva, O propasti jedovnické at.d. Některé práce vyšly samostatně: Kratičké dějiny Moravy pro mládež a lid, Cesty po Moravě aj. Několik historických prací bylo otisknuto v Programech c.k. slovanského gymnasia v Olomouci. I v Časopise musejního spolku olomouckého jsou jeho práce.

IV. Články archeologické.

Uvedeno je jich 16: O slavbách kolových, O některých památkách cyrilometodějských, O křížích slebenských, O starožitnostech, jež nalezeny byly v okolí olomouckém, Pravěké starožitnosti objevené v jeskyních moravských, Pohanské pohřebiště trsické, Kterak vznikla anthropologie, Starožitnosti moravské, které jest u nás řemeslonej starší, Starožitnosti ve sbírkách školních, Na ochránu křížů cyrilomethodějských, Archeologický sjezd v Kazani r. 1877, O starožitnostech jež vykopány byly u sv. Václava v Olomouci, Vlast naše za pravěku slovanského, Křížec cyrilské a památky jim příbuzné, Četnější památky moravské z doby kovové.

V. Pojednání biografická.

Těchto je 15 a byly otisknuty všechny skoro v Komenském, jen poslední v Bartošově čílance IV. Jsou to: Památce Koperníkově, Oslavě Jungmannově, Památce Bolesl. Jablónského, Herman Vámbéry, František Sušil, Fr. L. Čelakovský, Český Apelles, Al. Vojt. Šembera, Rodný dům Jungmannův, Vítězslav Hálek, Karel ze Žerotína, Rodný dům Tomáškův, Pod vysokým Javorníkem, Pod Klopoty, Josef Jungmann.

VI. Články příležitostné.

Jest jich 8: Slavnost J. A. Komenského, Na oslavu 600 letého panství Habsburků v zemích rakouských, Doslov, Do světa, Doslov, Do našich hor, Památce Vídně osvobozené, Proslov. Články až na poslední byly v Komenském, poslední v Časopise muž. spolku olom. I.

VII. Pojednání různá.

Celkem 12, většinou v Komenském: Kreslení, O krasocitu oka, Sbírejme pohádky a pověsti národní, Naši studující a písařství, Vzorná škola rakouská, Škola americká, Sen královiče Marka, Sbírka

povahopisů. I. Roztržitý, Za 7. nepokradeš, Všelico. Aforismy. (Lípa mor. I.), Rozmanitosti. (Koleda I.), i Příspěvky ku poznání ornamentiky slovanské I. (Časopis muz. spolku olom. II.).

VIII. Úvahy paedagogické.

Prací 22, vesměs v Komenském: Jak se máme ke zkouškám učitelským připravovati. O reformě gymnaziální. Dbejme věcí nejdůležitějších. Jak se učiti máme vědám přírodním. Škola a humor. Nepohrdejme školstvím dob minulých. O čase. O našem vychovatelství. O lásce ku vlasti. O vyučování dějepisném. První školou rodina. Učitel a rodičové. Škola života. Studie vychovatelské. O kolegiálnosti. Nemožností nikdy nežádej. Jádro a skořápka. Netřeba prý jim studovati. O zkouškách učitelských. Bez ustání ku předu. Vybrané spisy vychovatelské. (V Bayerově bibliotéce paedagogických klassiků, v Přerově.).

IX. Články přírodnické.

Celkem 30 prací, všechny v Komenském: Špaček. Liška. Jezevec. Sokol. Dvé našich přátel: kůň a pes. Labuť divoká. Sluka lesní. Lesní idyla. Kachna divoká. Kuna lesní. Urang-Utang. Vlk. O šíru. Medvěd obecný. Krtonožka. Tetřev hlušec. Život ve křovinách. Obrázky ze přírody. Mládeži vykreslil J. Havelka. V Olomouci, nákladem Kramáře a Procházka 1875. (V této knížce jsou sebrány předešlé články). Květena jarní. Ananas. Květ muškátový. O pěstování moruše. Květena zimní. O destilaci. Obrazy vzduchové. Hrnec Papinův. Úryvky technologické: Olej. Ocet. Cementy. Měření tepla a žáru. Přístroje na destilaci a cezení. Milíř slovanský. Zdoby našich lesů. V domácím zátiší.

X. Kritiky.

Vypočtených je 39. Jsou ze všech možných oborů: Posudky učebnic, metodických spisů, knih pro mládež, vědeckých spisů, časopisů, učebných pomůcek atd.

Ještě malířská rodina Havelkova.

Otec profesora Jana Havelky **František Havelka zemřel 17.X.1882.** O jeho smrti přinesl olomoucký **„Pozor"** tuto zprávu dne 21. října 1882:

„Dne 17.t.m. zemřel v Lošticích vlastimil upřímný a chvalně známý malíř obrazů v okolí dalekém p. **František Havelka**, otec pana profesora Jana Havelky, maje věku svého 66 roků. Obrazy jeho kostelní, historické a podobizny na přemnohých místech i viděti v severní Moravě. Také otec nebožtíkův **(Jan Havelka)** byl malíř znamenitý a v nejednom chrámu páně vedle obrazů nebožtíkových visí malby provedené otcem jeho Janem Havelkou. Až sepisovati se budou dějiny vlasteneckého umění našeho, zajisté nebudou v nich jména obou umělců těchto na místě posledním. **Jako dlouholetý starosta „Jednoty divadelních ochotníků" místopředseda „Besedy občanské" v Lošticích získal sobě p. Fr. Havelka o rozkvět těchto spolků neocenitelných zásluh. Čest budiž jeho památce.**

Vojtěch Bubeník, první obecní kronikář, malíř, který měl manželku také z rodiny Hallánkovy a který měl Havelkovu rodinu ve velké úctě, vzpomínal Havelků jako malířů těmito slovy: **„Jan Havelka**, otec **Františka Havelky**, malíře, přistěhoval se do Lošic prý z Čech. Můj bratr **Jan Bubeník**, který se vyučil malířem obrazů u **Františka Havelky**, tvrdil, že rodina Havelkova pocházela z Václavova za Žábřehem. Otec Františka Havelky byl též malíř, a i sestra otcova byla malířkou. O sestře otcově se tvrdilo, že malovala některé obrazy „Křížové cesty" v loštickém kostele a pak obrazy „Sedm pádů". Obrazy ty byly před několika lety z kostela odstraněny, tak jako teď „Křížová cesta" a nahražena novou. Obrazy v našem kostele, vyjma dvou obrazů na menších oltářích, jsou malované od Františka Havelky. Obrazů od rodiny Havelkovy jest v Lošticích i okolí dosti. Zvláště pěkně malované byly pro střelecký spolek tak zvané „královské terče." Byly to podobizny českých králů a j. jako: Karla IV., otce

vlasti, Přemysla Otakara II., Rudolfa II., Svatopluka a dá-
le: Radecký, Ondřej Hofer, Kosciuszko a Vilém Tell. Ty-
to terče byly po rozejití se střeleckého spolku roz-
prodány za nepatrný peníz.

Zejména nutno zmíniti se, že oltářní obraz sv.
Prokopa, pak olejové malby P. Marie růžencové a
sv. Aloisie, pověšené v presbyteriu loštického kostela
jsou malovány Fr. Havelkou. V búzovském kostelé
jsou též dva obrazy od něho."

František Havelka namaloval r. 1871 na prapor
Občanské besedy v Lošticích obraz sv. Cyrila a Metho-
da a Jiřího z Poděbrad. Dostal za to 80 zl. Celý prapor
byl za 200 zl.

PhDr. Jan Kühndel.

29. IX. 1949 dožil se loštický rodák, archivář a správce musea města Prostějova, Dr. Jan Kühndel, 60 let věku.

Narodil se 29. září 1889 jako druhorozený syn kováře Emila Kühndla. V rodišti vychodil obecnou školu, kde naň vlivně působili památkovým smyslem učitelé: Frant. Čepička a František Nesvadbík. V letech 1900–1908 studoval české gymnasium v Olomouci a po maturitě IV. ročník učitelského ústavu v Příboře.

Od roku 1909 vyučoval na I. obecné škole chlapecké v Prostějově až do I. světové války, kdy nastoupil vojenskou službu u 13. praporu polních myslivců. Vrátiv se do osvobozené vlasti, přešel jako odborný učitel na I. měšťanskou školu v Prostějově.

Smysl pro pěstování historických věd, vštípený mu olomouckým gymnasiem, jakož i dílem jeho krajana prof. Jana Havelky, přivedl jej do prostějovského musea, městského archivu a po založení Masarykovy university v Brně i k vysokoškolskému studiu.

Jako tajemník a pak správce městského musea v Prostějově snažil se reorganisovati tento hanácký ústav po vzoru vyspělejších musejí v Čechách. K tomu mu napomáhala zejména ta okolnost, že jako člen musejní rady Svazu čs. musejí měl možnost proniknouti podstatu československého musejnictví. V roce 1924 založil v Prostějově i musejní spolek, začal vydávati Ročenku Národopisného a průmyslového musea a dal podnět ke vzniku místní Památkové komise. Při tom také činně spolupůsobil v redakci Vlastivědného sborníku střední a severní Moravy.

Takto školsky i veřejně jsa zaměstnán, našel je-
ště čas, aby mohl v roce 1927 dokončiti universitní
studia. Na základě disertační práce z dějin hospo-
dářských, národnostních a sociálních (**Vývoj olo-
mouckých řemeslnických cechů**) byl dne 30. října
1928 promován na doktora filosofie.

V odborných časopisech tyto studie:

1. **Knihtiskařství prostějovské v době předbělo-
horské.** (Grafický obzor 1924.)
2. **Kulturní a majetkové poměry prostějovské v
XVI. století.** (Ročenka Národního a průmyslového
musea v Prostějově. Ročník I.)
3. **Knihy (rukopisy) městského archivu v Prostějově.**
(Ročenka I., III.)
4. **Levočské letopisy Pavla Zlypivo.** (Ročenka III.)
5. **Mistrovský znak kameníka L. Stanzla.** (Roč. IV.)
6. **Finanční stav města Prostějova v době předbě-
lohorské.** (Časopis Vlasteneckého spolku muzejní-
ho v Olomouci XXXVII.)
7. **Finanční stav města Prostějova v XVII. století.**
(Čas. Vlast. spol. muz. v Olomouci XXXVIII.)
8. **Nejstarší městská kniha prostějovská.** (Roč. VI.)
9. **Prostějov, hanácký Jerusalem.** (Český Svět XXIV.)
10. **Drobné články ve Vlastivědném Sborníku stř.
a sev. Moravy.** (Ročníky II. – VII. s přílohami.
11. **Vývoj olomouckých řemeslnických cechů.**
(Do začátku XVII. století.) (Knihovna městského
archivu v Olomouci. Svazek I. 1929.

Článek o PhDru Janu Kühndlovi vypsal kroni-
kář z knihy „**Čeští spisovatelé a umělci z okre-
su mohelnického**", kterou napsal loštický rodák
JUDr. Richard Fischer. Je to zvláštní otisk z Časo-
pisu Vlasteneckého spolku muzejního v Olomou-
ci, ročník XLIII., č. 1.–4., rok 1930.

PhDr. Jan Kühndel napsal vzpomínku na svá mladá léta do „Památníku vydaného k II. sjezdu lošťických rodáků ve dnech 15.-17. srpna 1930, který sestavil a do tisku upravil Dr. Rich. Fischer:

Dr. Jan Kühndel, archivář města Prostějova:

Od Lošťic k Obectovu.

Na sjezdu lošťických rodáků objevím se podle pravdy jen jako poloviční Lošťičák. Jsem v vlastně jen matričním rodákem lošťickým. Tedy titulárním! Ve skutečnosti jsem se narodil pod doškovou střechou obectovskou a k tomu ještě o hodech, slavných václavských hodech obectovských, jichž se v osmdesátých a devadesátých letech minulého století účastnilo hojně lošťického obyvatelstva. A při hodovém veselí obectovském, kde početní většinu měli lošťičtí účastníci, přihlásil jsem se jako nejmladší lošťický příslušník. Tedy nedělní a hodové dítě, jemuž rozmar náhody určil za rodiště horskou a idylickou výsku „Debrecín," jak se tehdy žertem Obectovu říkalo. Stručná relace matričních knih lošťických se ovšem o tom nezmiňuje.

Později po celý útlý věk jsem míval střídavě dva domovy: maloměstské Lošťice a vesnicky prostinký Obectov. V Lošticích život v otcovské kovárně (číslo 9) při „císařské" silnici a rybnaté Třebovce, vroubené podél břehů křovím a majestátním topolem, jehož větve ještě mohly vyprávěti rušné zkazky o formanské slávě z doby předželezniční. V malinkém Obectově, lemovaném na obvodu svého úzkého horizontu věncovím lesů, dosti častý a někdy i dlouhý pobyt u nezapomenutelné dvojice prarodičů Novotných, které jsem později za gymnasijních studií při výkladech z řeckého bájesloví ztotožňoval s bohabojnými manžely – Filemon a Baucis.

Obectovské prostředí zejména mocně působilo na duši i povahu. Tu byla má výchovná školka u „bábinky". Nevím, dovedl-li kdo jiný (kromě školy) vzbuditi ve mně větší smysl pro

historii, jako má bábinka, pamětnice těžkých robot, tvrdých bouzovských pánů a rušných scén z válečného roku 1866, kdy i Obectovem procházely oddíly, ustupující oddíly rakouské a je pronásledujících vojů pruských. Vedle těchto jejích osobních vzpomínek dovedl její vypravova. telský um zapůsobiti na vnuka svým nevyčerpatelným zdrojem pohádek a hlavně pověstí. Však také měla skrovnou rodovou knihovničku, vníž c chovala starou českou literaturu ještě z doby ná. rodního probuzení, tištěnou namnoze v pražské Krameriově tiskárně, jež spolu s nezbytným Písmem svatým ze začátku XVIII. století, v kůži váza. ným, již svým nezvyklým švabachem působila na vnuka tajemným kouzlem zašlých dob.

Sotva mne naučil první můj učitel Fr. Čepička slabikovati, rád jsem se babičce přehraboval ve stolku nebo na „harmaře" v té její literatuře, kterou znala nazpaměť. Těšíval jsem se zvláště na nedělní odpolední vycházky do „Dubiny" a jiných lesů, kdy při sbírání hub ráda vypravova. la staré české pověsti, jež vlasteneckými city naplňovaly mé nitro. Zvláště pověst o blanických rytířích, již bezpočtukráte musila vyprávěti, vždy novými dojmy působila tak mocně, že jsem ten neznámý mi Blaník ztotožňoval svou dětskou fantasii se známými návršími loštickými a utěšoval se, že my loštičtí máme v rytířích, dřímajících buď pod Luštěm se svéráznou Střelnicí, Holým nebo Hatlánským vrchem, bezpečnou záštitu před rozpínavostí mohelnických Němců, zvláště kluků, kteří mívali n na nás loštické spadeno.

A teď ještě něco o loštické škole. Pamatuji se ještě na starou, středověky vetchou a chatrnou školní budovu, jež bývala ubohým protějškem mohutné kostelní budovy. Rok před tím než jsem si chystal tabulku a slabikář, byla zbá. řena, a město spěšně pracovalo na stavbě nové školy. Jako pětiletý synek jsem se zájmem přihlížel, kterak vedle naší zahrady vyrůstal školní palác, do jehož nových a útulných míst.

ností jsem začal chodíti po prázdninách r. 1895.

Na obecné škole jsem měl pouze dva učitele. V prvních dvou třídách vzpomenutého Fr. Čepičku, po jehož odchodu z Loštic nás učil dnešní ředitel Frant. Nesvadbík. On to byl, jenž vedle babičky dal směr, cíl a určení mému dalšímu životu. Jeho hodiny d dějepisného vyučování byly nám hochům i dívkám hotovými duševními požitky a mocnou vzpru hou, jež mládež města, položeného na rozhraní d dvou národnostních světů, činila hrdou a nezdol nou národní stráží a vlévala do mladistvých d duší oheň národního nadšení a sebevědomí.

V tom ohledu jsem za gymnasijních studií v Olomouci nenašel tak mocného vzoru, jenž by se dal srovnati s bývalým mým loštickým učitelem. Olomoucké gymnasium nemělo začátkem 20. sto. letí už tolik Havelkovské (tedy loštické!) tradice oné buditelské síly, jíž Olomouc, jako významné buditelské centrum na Moravě, naplňoval a od. tud celou Moravu národně, publikačně a vědec- ky probouzel tento loštický velikán.

Před 30 lety jsem vlastně Loštice opustil. Každoročně se však rád do nich vracím, a- bych se osvežil jejich lesy, jejich lučinami a hlavně jejich Třebovkou. Těším-li se na ně též i proto, že spatřím i známé, jimž osud rovněž i určil jiný domov za působiště, pak letošní rok (1930) bude tím významnější prázdninovou siestou, že sjezdem rodáků uskuteční v osvobozené vlasti první přehlídku všech, kdo stejnými city lnou k těm drahým Lošticím."

Stanislav Adam.

Stanislav Adam, loštický rodák, učitel v.v. a hudební skladatél, dovršil 30.IV.1949 60 let svého věku.

Narodil se 30.IV.1889 v Lošticích v čísle 120. Jeho otec Rudolf Adam byl učitelem v Lošticích od roku 1878 a působil na národní škole 44 roků. Iděd Arnošt Adam a praděd Josef Adam byli učiteli a působili na školách v Jesenci a Křemenci u Konice a v Horním Štěpánově u Jevíčka.

Stanislav Adam vystudoval gymnasium v Žábřeze, kde maturoval r.1909. Po dopiňovací maturitě učitelské v Soběslavi r.1910 působil jako učitel od r.1910 do r.1914 v Hrabenově na Šumpersku, pak byl správcem školy ve Lhotě Štědrákově. Odtud nastoupil za I.světové války vojenskou službu 15.I.1915. Jako jednoroční dobrovolník sloužil u 31. domobraneckého pluku (Těšín), který byl tehdy v Pirniku u Uničova. V prosinci 1915 byl přidělen k etapnímu domobraneckému pluku číslo 212 do Ruského Polska, odkud se vrátil do svého rodiště až po válce 8.XI.1918.

Od 1.I.1919 učil v Lošticích. 15.IX.1919 byl přeložen na obecnou školu do Bludova, okres Šumperk. Tam působil až do podzimu 1938. Po Mnichovu, když Němci obsazovali pohraničí, odstěhoval se do svého rodiště, do Loštic. 15.III.1939 byl přidělen na obecnou školu chlapeckou v Lošticích. 1.X.1941 byl dán po zdravotní dovolené na trvalý odpočinek.

Zajímavé je, že z jedné gymnasijní třídy - třídní byl po celých 8 roků profesor Antonín Málek - vyšli tři hudební skladatelé: Stanislav **Adam**, Karel Boleslav **Jirák** a Václav **Kálik**, syn tehdejšího ředitele gymnasia PhDr. Františka Kahlíka.

Základního hudebního vzdělání dostalo se i Stanislavu Adamovi od jeho otce Rudolfa Ada-

ma, který byl 44 roků učitelem a řadu roků i ředitelem kůru v Lošticích. Ve hře na housle mu byl pak byl také učitelem jeho starší bratr Rudolf, který studoval na slovanském gymnasiu v Olomouci a při tom absolvoval tehdy vyhlášenou hudební školu „Žerotín" pod ředitelem Petzoldem u znamenitého houslového pedagoga prof. Salaby. Absolvoval ji s tak výtečným úspěchem, že na doporučení profesora Otakara Ševčíka byl přijat za člena orchestru opery v Darmstadtu, pak jako koncertní mistr v Kathenově, v Bášileji a v Cáchách a naposledy dlouhou řadu let jako kapelník v Sofii a v Plovdivu.

Škola, klavír a housle poznamenaly celý život Stanislava Adama. Již od nejútlejšího mládí učil se hře na klavír a housle. Hra na housle ho zaujala neobyčejně silně a tak mladý hudebník, který je vlastně samoukem, cvičil s chutí a neúnavnou vytrvalostí tiše a stále v ústraní, že záhy dosáhl veliké zručnosti a téměř neomylné techniky. Na veřejných koncertech v Zábřeze, v Lošticích, v Bludově, v Šumperku a jinde, též i příležitostně v zahraničí na svých každoročních prázdninových cestách se svou rodinou přednášel nejobtížnější skladby houslové literatury s neobyčejnou jemností a procítěností vždy zpaměti. Je obdařen zvláštní hudební pamětí.

Brzy po 1. světové válce věnoval se hudební skladbě. V poměrně krátké době složil na 30 skladeb téměř ze všech odvětví hudebního umění. Skladby jsou drobnější i rozsáhlejší, snadné až technicky velmi obtížné.

Z jeho děl první vyšla tiskem **Koncertní polonéza," op. 5. G dur pro housle a klavír** v hudebním nakladatelství Fr. A. Urbánka v Praze. Tato skladba měla premiéru 3. VI. 1937 na večeru „Kulturní jednoty českosl. v Praze. Zahrály ji Blg. Mašková a Jar. Vojtěcká, absolventky pražské konservatoře. Skladba byla přijata s nadšením.

Pokračování na straně 600.

Tělocvičná jednota Sokol 1949.

Valná hromada dle pokynů ČOS nebyla v roce 1949 konána. Proto zůstali činovníci, kteří byli zvoleni v roce 1948. Výbor byl doplněn zástupcem oddílu kopané, stal se jím bývalý předseda Sportovního klubu Jiří Špička, a zástupcem oddílu ledního hockeye stal se Zdeněk Dubský.

15.I.1949 byl na Střelnici sokolský maškarní ples. Účast byla dosti pěkná.

5.VII.1949 byl v Lošticích okresní sokolský sraz. Účastnilo se ho 20 jednot z okresu zábřežského a 3 jednoty z okresu litovelského. Účast krojovaných v průvodu byla: 52 žáků, 86 žaček, 29 dorostenců, 86 dorostenek, 96 mužů a 10 žen. V pořadu vystoupilo družstvo ATK (armádního tělovýchovného klubu), v němž byli nejlepší cvičenci z ČOS jako: Šotornik, Růžička, Houdek a jiní. Byl mezi nimi také loštický Dokoupil, který zájezd zprostředkoval.

Po vztyčení vlajky promluvil vzdělavatel jednoty loštické k 50. výročí založení jednoty, která měla ustavující valnou hromadu dne 11.VI.1899.

16.VII.1949 pořádal tenisový oddíl Sokola sportovní karneval na Střelnici, který se za pěkné návštěvy a za pěkného počasí dobře vydařil. Z výtěžku upravil oddíl tenisové dvorce.

19.XI.1949 byla konána besídka sokolského dorostu společně s ČSM (československým svazem mládeže). Dorostenci měli kozu a koně, dorostenky kladinu a polku, všichni společně zpěv. Proslov měl František Žák.

Účelem společné besídky bylo navázati přátelské styky mezi oběma organisacemi dle zásady: **každý svazák do Sokola a každý mladý sokol do SČM.** Besídka, která se vydařila, neměla účinku. Mládeže v Sokole ani v svazu mládeže nepřibylo.

Účast ve cvičení v říjnu 1949:

Počet zařazených a průměrná návštěva:

žáci (1 skup.):	41 – 25	žačky (3 sk.)	119 – 92
dorostenci:	19 – 14	dorostenky	21 – 12
muži (1 skup.)	14 – 8	ženy (1 sk.)	18 – 10

11. XII. 1949 byla pořádána jako každoročně **žákovská besídka s mikulášskou nadílkou** s pestrým a velice zdařilým pořadem a s velmi četnou návštěvou.

Divadelní odbor Sokola

sehrál v roce 1949 2 hry, které obě nacvičil a řídil Antonín Gärtner:

7. V. 1949: Jan Drda „Jakož i my odpouštíme". Účast 270 osob.
22. a 23. X. 1949: J. Pokorný „Křídový kruh", hra o Číně. Účast 365 osob.

Jednota divadelních ochotníků

sehrála v roce 1949 2 hry v 7 představeních: „Polibek královský" 3krát a „Plynová lampa" 4krát.

Obecná škola chlapecká
ve škol. roce 1948-49.

Při zahájení školního roku bylo zapsáno:
do I. třídy 16 chlapců + 7 děvčat
do II. třídy 25 chlapců
do IV. třídy 28 chlapců
do V. třídy 15 chlapců + 15 děvčat
Celkem 84 chlapců + 22 děvčat
Chlapci 3. školního roku, v počtu 16, byli přiděleni do III. třídy dívčí školy obecné.

Ze 106 žáků bylo z Loštic 101, ze Žadlovic 4 a z Markrabky 1.

Dle náboženství: římskokatol. 73
československ. „ 32
bez vyznání 1

v I. třídě byl třídním učitelem Leop. Hřivna
v II. třídě byl „ řed. Frant. Žák
v IV. třídě byl „ Jaroslav Klein
v V. třídě byla třídní učitelkou Anna Bočková

Ručním pracem vyučovaly:
ve IV. třídě Miroslava Jílková,
v V. třídě Štěpánka Drkošová.

Školní rozpočet pro národní školu činil na rok 1949 176.000 Kčs.

Stav školní budovy proti minulému roku se zlepšil zavedením vodovodu do budovy.

Okresním školním inspektorem pro I. záb řežský obvod byl jmenován severomoravský rodák Josef Kubíček, bývalý učitel na měšťanské škole v Lošticích. Nastoupil 1.IX.

1.II.1949 odešel z našeho obvodu do Olomouce okresní školní inspektor Jaroslav Just.

Počátkem května byl jmenován pro 2. obvod okresu zábřežského okresním školním inspektorem Oldřich Továrek z Litovle.

Počátkem června převzal dřevařský podnik Zadrev (dř. Metrie) patronát nad národ. školami.

Obecná škola dívčí
ve školním roce 1948-49.

Na počátku školního roku bylo zapsáno:

do I. třídy	27 děvčat	
do II. třídy	28 děvčat	
do III. třídy	24 děvčat +	18 chlapců
do IV. třídy	28 děvčat	
Celkem	107 děvčat +	18 chlapců

V. třída společná s chlapeckou.

Učitelka Jiřina Hřivnová vykonala zkoušku pro střední školu z domácích nauk a přešla na střední školu dívčí v Lošticích. Na její místo přišla 1. IX. 1948 učitelka domácích nauk Štěpánka Drkošová.

V I. třídě byla třídní učit. Vlasta Kleinová
V II. třídě byl třídním ředitel Antonín Steiger
V III. třídě byl třídním učit. Jaroslav Tilcer,
Ve IV. třídě byla třídní učit. Josefa Marxová.

Počátkem října 1948 povolil ONV zříditi ve IV. třídě zájmový kroužek čtenářský.

Žáci nasbírali 460 kg kaštanů a přes 100 kg žaludů. Za sběr dostala škola 976 Kčs.

V měsíci listopadu 1948 účastnilo se učitelstvo revise potravinových lístků.

V prosinci byl uspořádán sběr papíru, za nějž obdrželo žactvo odměnu 520 Kčs. Celý obnos byl věnován na nákup knih pro žákovskou knihovnu.

Počátkem ledna 1949 bylo žactvo poučeno o významu 5LP (pětiletky 1949-1953).

7.-12. II. 1949 v týdnu střízlivosti bylo žactvo poučeno o škodlivosti alkoholu.

17. V. 1949 byla ve škole brigáda hornických učňů. Přednesla hornické písně.

31. VIII. 1949 odešel ředitel dívčí národní školy Antonín Steiger dle výměru KNV na svou vlastní žádost na trvalý odpočinek.

Střední škola dívčí ve školním roce 1948-49.

Na začátku škol. roku bylo zapsáno:

Do I. třídy	43	děvčat
Do II. třídy	37	děvčat
Do III. třídy	27	děvčat
Do JUK	26	děvčat
Celkem	132	děvčat

Dle bydliště žáček bylo:
Z Loštic 59, z Moravičan 24, z Doubravice 10, z Palonína 8, z Obectova 5, ze Žadlovic 7, z Pavlova 11, z Radnice 2, z Rimic 1, z Vacetína 2, ze Svinova 3.

Dle náboženského vyznání byly žačky:

římskokatolického vyznání		91,
československého	"	38,
pravoslavného	"	1
bez vyznání		1

Učitelský sbor:
Ředitelem školy byl Bohuslav Oščádal až do 1.V.1949, kdy nastoupil jako okresní školní inspektor na Litovelsku.
I. odboru vyučovala Ludmila Krejčířová,
II. odboru učil Štěpán Kristen,
III. odboru učila Růžena Oščádalová,
domácím naukám Jiřina Hřivnová a Štěpánka Drkošová,
jazyku ruskému Josef Lichnovský.
Na škole také učili učitelé školy chlapecké Josef Klimeš (zeměpis v II. třídě) a Josef Boček (dějepis v II. třídě).

Třídní učitelé:
V I. třídě Jiřina Hřivnová, v II. Růž Oščádalová, v III. Štěpán Kristen, v JUK Ludmila Krejčířová.

Inspekce:
16.X.1948 byl ve škole zem. insp. Norbert Černý.
24.III.1949 prohlédl školu oši Jos. Kubíček.

Očkování proti tuberkulose:

Dánský Červený kříž provedl u všeho žactva na všech školách očkování proti tuberkulose. U 24 žáček byla tuberkulinová zkouška positivní.

Kurs Českosl. Červeného kříže:

V říjnu a listopadu 1948 uspořádala místní odb. ČSČK pro žáčky JUK kurs první pomoci.

Zájezdy:

Ve školním roce podnikly žáčky II.tř, III.tř. a JUK zájezdy na divadelní představení do Olomouce a shlédly činohry: „České jaro" a „Lucerna",
operu: „Rusalka"
lidové hry se zpěvem: „Divá Bára," „Jiříkovo vidění."

Žáčky II. tř., III.tř. a JUK vykonaly 27.IV.1949 zájezd do Olomouce spojený s prohlídkou města a s návštěvou výstavy „Malíři XIX. století."

Na konci roku měla I.třída 1denní výlet na Jeseníky, II. třída 2denní výlet na Bezkydy, III. třída 2 denní výlet do Moravského krasu a do Brna a JUK do severovýchodních Čech.

Brigády:

Žáčky zdejší školy společně se školou chlapeckou zasadily do „sadu pětiletky" 20 ovocných stromů.

Škola převzala patronát nad lesní školkou městského revíru, kde odpracovala 879 hodin a dostala za to 5274 Kčs.

Patronát nad zdejší školou převzaly Lukavické papírny, závod Vlčice. Žáčky odpracovaly tam 108 hodin.

Sbírky:

Žákovská organisace provedla sbírku na stávkující francouzské horníky a vybrala 1271 Kčs.

Na Jiráskův fond bylo vybráno 796 Kčs.

Řeckým dětem bylo posláno 55 hraček.

Žáčky nasbíraly: 1360 kg kaštanů,
110 kg žaludů a
165 kg makovic.

Střední škola chlapecká ve školním roce 1948-1949.

ROK 1950.

Místní národní výbor a jeho rada.

3.1.1950 oznámil místnímu národnímu výboru ONV v Zábřeze, že podle nařízení KNV v Olomouci má býti u všech MNV ihned zřízena **funkce hospodářského referenta** a žádal, aby MNV pověřil vhodného člena své rady vedením agendy hospodářského referátu (pro průmysl, živnosti, konfiskace nezemědělského majetku a jeho příděl a pro dopravu.

7.1.1950 oznámil MNV, že byl pověřen vedením hospodářského referátu člen rady národního výboru **František Badal**, ředitel závodu firmy „Modena" (dříve Karel Karafiát) v Lošticích, čís. 343.

První občanský sňatek u MNV v Lošticích, byl vykonán **26.1.1950**. Byli to snoubenci **Bořivoj Seidl**, syn povozníka Huberta Seidla v Ztracené ulici čís. 275 a **Vlasta Komárková**, dcera rolníka Jana Komárka, v Loužku číslo 131. Zájem občanstva o první sňatek v pěkně vyzdobené místnosti na radnici byl veliký. Prostranství kolem radnice bylo plné lidí. Úřední výkon provedl předseda MNV František **Pokorný. 23.1.1950 se rada MNV usnesla věnovati prvním novomanželům na památku porcelánový a skleněný soubor v ceně 3000Kčs.**

23.1.1950 současně také rada MNV schválila věnovati prvním novorozeňatům, zapsaným v obecní matrice narozených, Jaroslavu a Marcele Seidlovým vkladní knížky s vkladem 1000.- Kčs každému.

23.1.1950 bylo v radě MNV oznámeno sdělení ONV v Zábřeze, že **se vzdávají svých živností:**
Bruno Bittner, obchodník se smíšeným zbožím,
Aloisie Římská, obchodnice potravinami,
Jan Jahoda, obchodník s radio- zařízeními,
Jan Lakomý, pokrývač,
Josef Kučera, obchodník sodovy a prádlem,
Jaroslav Grézl, obchodník se smíšeným zbožím.

23.1.1950 bylo radou MNV vzato na vědomí, že továrník **Karel Pivný 31.XII.1949 skončil výrobu olomouckých tvarůžků jako soukromý podnikatel** a že od 1.1.1950 jest jeho závod přičleněn k národnímu podniku „**Průmysl mléčné výroby, výživy**" **v Praze.** Totéž platilo o všech ostatních závodech tvarůžkářských (Marie Dubská, Adolf Appl a Josef Fritscher.)

1.II.1950 zahájila činnost **finanční prokuratura** zřízená pro obvod olomouckého kraje.
Podle zákona čís. 270/49 Sb. a podle vládního nařízení z 24.1.1950, čís. 7 Sb. jsou svazky lidové správy, ústavy, podniky, fondy a zařízení jimy zřízená, zastupovány v soudním řízení výlučně finanční prokuraturou.
Také ve správním řízení poskytuje těmto subjektům právním finanční prokuratura na požádání právní pomoc a na žádost udílí právní posudky a spolupůsobí při právních jednáních a jiných právních úkonech.
Napříště se má každý případ, než se obrátí na soud, projednati s finanční prokuraturou.

7.II.1950 povolil okresní soud v Zábřeze,

odd. IV. pobočka v Mohelnici, povolil ve vložce čís. 25 pozemkové knihy katastrálního území Lošťice tento zápis: Podle přípisu MNV v Lošticích ze dne 3.11.1950, čís. jedn. 337, poznamenává se, že na stavební ploše čís. 107/2 stojící dům obdržel číslo popisné 506. (Staré číslo popisné 25 zůstalo na prodané části domu na stavební ploše číslo 107/1, vložka 1577).

V roce 1947 odprodali Tomáš a Magda Vejmolovi, bydlící v Olomouci, Jeremenkova 13, část svého domu číslo popisné 25 v Lošticích na Trávníku manželům Janu a Ludmile Adámkovým. Rada MNV v Lošticích ustanovila dle zákona č. 266/1920 Sb. usnesením ze dne 29.XII.1949 pro zbývající část domu popisné číslo 506.

10.11.1950 obrátil se Městský výbor KSČ v Lošticích na KNV, odbor X., v Olomouci se žádostí, aby byly v Lošticích zřízeny prodejny národních podniků: Kovomat, Elektra a Chemodroga, a aby byla ponechána v Lošticích 2. prodejna národního podniku Textilia s prodejem lžkovin a zavedením prodeje klobouků a čepic.

12.11.1950 odpověděl KNV v Olomouci, že není možno zříditi prodejnu „Kovomatu" v Lošticích, neboť prý ani v Mohelnici nepln s své poslání a žádaný sortiment budou prý prodávati prodejny SSD.

V budoucnu se má Městský výbor KSČ obracetí na MNV, který žádost postoupí k vyjádření a k dalšímu projednání ONV.

14.11.1950 žádal MNV znova KNV v Olomouci o zřízení pobočky „Kovomatu" stejně důkladně a podrobně odůvodněnou žádostí. V žádosti bylo uvedeno: K Lošticím je autobusy připojeno 39 obcí s 12.000 obyvateli. Je zde 5 průmyslových národních podniků, které horlivě plní své úkoly (Logarex na př. na 127%). V zemědělské výrobě jsou

Loštice na předním místě v okresu, za to však se v distribuci poměry horší.

11. II. 1950 ohlásila místní skupina SČM (Československého svazu mládeže) MNV nově zvolené činovníky na rok 1950:

Předsedkyně: Jiřina Zavadilová.
Místopředseda: Antonín Silberský.
Jednatel: Václav Siegl.
Zapisovatelka: Věra Vlčková.
Pokladník: Jaromír Novák.
Výchovný referent: Josef Bieberle.
Kulturní referentka: Dagmar Šolcová.
Tělovýchovná referentka: Jarmila Chytilová.
Zemědělský referent, Hospodář } František Motka.

15. II. 1950 udělil ONV v Zábřeze firmě Logarex v Lošticích koncesi hostinskou a výčepní k provozování závodní kuchyně na základě výnosu ministerstva vnitřního obchodu a osvědčení URO (Ústřední rady odborů) v Praze, komise pro zásobování s těmito oprávněními:

1) podávání pokrmů,
2) výčep piva,
3) podávání kávy, čaje, čokolády a jiných teplých nápojů a občerstvení.

Koncese tato jest vázána těmito výhradami a omezeními:

a) Koncese platí do odvolání.
b) Závodní kuchyně musí se omeziti výhradně pro zaměstnance závodu.
c) Provozování závodní kuchyně smí se díti jen v hodinách pracovních a nejvýše ještě hodinu po ukončení práce.
d) Jest dbáti toho, aby pokrmy a nápoje byly pokud možno podávány za ceny nákupní, jakož podle ceníku v místnostech pracovních a v závodní kuchyni vyvěšeného.
e) V závodní kuchyni nesmí býti podávány a

požívány pálené lihové nápoje.
f) Zaměstnanci podniku nesmí býti donucová-
ni k odbírání pokrmů a nápojů ze závod-
ní kuchyně.
g) Zálohy na mzdu v podobě poukazů nebo
známek a na odebírání piva ze závodní
kuchyně nesmí býti zaměstnancům povolo-
vány.
h) Vypláceti mzdu v závodní kuchyni je nepří-
pustno.
i) Místnosti závodní kuchyně nesmí se používa-
ti k účelům, kterým podniku závodní kuchy-
ně cizí.
Současně se podle §19 živnostenského řádu
schvaluje p. František Dolák, naroz. 6.IV.1914
v Lošticích, jako náměstek této koncese.

15.II.1950 změnil ONV v Zábřeze národní správu podniku firmy Klement Hauk, pilařství a výroba dřevěného zboží. Místo Jana Šímy pověřil národní správou národní podnik Zadrev v Olomouci, do kterého má býti firma Klem. Hauk začleněna. Výměr měl účinnost ke dni 1.I.1950.

16.II.1950 poslal ONV v Zábřeze výměr, kterým bere na vědomí oznámení, že **„Pramen", národní podnik, krajská správa v Olomouci, náměstí Rudé armády, zřídil v Lošticích prodejnu na náměstí v domě obchodníka Antonína Rosulka čís. 115,** v níž bude prodávati potraviny, uzeniny a ryby.

17.II.1950 vydal ONV výměr pro **Oděvní prodejny, n.p., Prostějov,** že z majetkové podstaty vyňaté z Oděvního průmyslu, n.p., byl zřízen jejich podnik, jehož předmětem podnikání je:
a) obchod s různými oděvy a jejich částmi,
b) oprava a šití oděvů a žehlení v malém.
Vedoucím pobočky byl jmenován **Jul. Kühndel.** Závod byl zřízen ve třídě Dr. Beneše č. 247.

28.11.1950 bylo vydáno vládní nařízení čís. 14/1950 Sb. o organisaci místních nár. výborů.

§1. Místní národní výbory působí ve všech obcích a jsou v těsném a stálém styku s lidem. Mají hou proto vyšším státním orgánům tlumočiti v vůli a přání lidu nejširší vrstvy a tyto vrstvy získávat pro činnou a trvalou účast na provádění úkolů, spojených s budováním socialismu.

Místní národní výbory mají být organisovány a mají pracovat tak, aby byly skutečnými představiteli a mluvčími lidu svého územního obvodu, aby dobře plnily úkoly spojené s budováním socialismu a aby své úkoly prováděly neustále v těsném spojení s lidem, za jeho pomoci i spolupráce a pod jeho stálou kontrolou.

§5. MNV se opírá při plnění svých úkolů o přímou účast a iniciativu lidu.

MNV svolává proto buď na přání obyvatelstva nebo z vlastního podnětu nebo potřeby

veřejné hovory s lidem.

Na nich se projednávají jednotlivé otázky hospodářské, kulturní a sociální výstavby státu i obce a občané přednášejí svá přání a uplatňují své podněty a návrhy.

MNV ve větších obcích vytvářejí v závodech a v dílčích obvodech **síť důvěrníků lidové správy,** kteří tlumočí přání, návrhy i stížnosti lidu a naopak přenášejí usnesení MNV mezi občany a organisují účast občanů při jejich uskutečňování.

§6. **MNV podléhá stálé kontrole lidu. Lid vykonává tuto kontrolu zejména na veřejných hovorech místního národního výboru s lidem.**

27.11.1950 vyhlásil ministr financí (Kabeš) ražbu a vydání mincí po 1Kčs z hliníku dle dosavadních mincí po 1Kčs dle návrhu O. Španiela. Razí se ze směsi 98 dílů hliníku a 2 dílů hořčíku. Z 1kg razí se 750 kusů o prům. 21mm.

Národní sčítání 1950.

Podle zákona ze dne 17. III. 1927, čís. 47 Sb. a podle vládního nařízení ze dne 18. X. 1949, čís. 224 Sb. bylo dne 1. III. 1950 a ve dnech následujících konáno na celém území Československé republiky III. sčítání lidu. Sním je spojen soupis domů a bytů, soupis zemědělských závodů a soupis průmyslových a živnostenských závodů.

Sčítání lidu spolu se soupisy s ním spojenými se označuje pro svůj obzvláštní význam názvem „národní sčítání."

Národní sčítání řídí ministerstvo vnitra a provádí je národní výbory za spolupráce s sčítacích komisařů a revisorů.

Sčítací komisaře jmenoval MNV 29. XI. 1949 a byli jimi: Josef Klimeš, učitel,
Josef Kriegel, úředník ČSD v. v. a
Karel Weiser, četn. strážm. v. v. a úř. MNV.
Jejich náhradníci: Josef Boček, učitel,
Ferdinand Konp, úř. MNV v. v.,
Edmund Smékal, řed. šk. v. v.
Revisorem byl František Grygar, úřed. MNV, a jeho zástupcem byl Ludvík Pyšný, úř. MNV.

Pro národní sčítání byly tyto dotazníky:

1) Pro sčítání lidu sčítací arch (mimo to sčítací lístky pro hosty v hotelích, v hostincích, pensionech a v nocleharnách.)
2) Pro soupis domů a bytů domovní arch.
3) Pro soupis zemědělských závodů dotazník s vložkami.
4) Pro soupis průmyslových a živnostenských závodů dotazník s vložkami.

Pro zodpovědění otázek byl rozhodný stav o půlnoci z 28. února na 1. březen.

Obyvatel bylo napočteno 2506, z toho v bytech 2485, v ústavech 21.

Domů bylo v Lošticích napočteno 539, z toho bylo obydlených 526 a neobydlených 13 domů.

Bytů bylo napočteno 821, z toho 814 obydlených a 7 neobydlených.

Bytů bylo s počtem obytných místností:

0	1	2	3	4	5	6	7 a více
1	198	324	182	88	21	2	5

Domácností bylo napočteno 836.

Pozemky v katastru obce:

A) zemědělských závodů 79 210 a,
B) nepatřící zeměd. závodům 13 103 a,

Pozemky patřící do katastru loštického, na kterých hospodaří hospodáři z jiných obcí 1 884 a

Katastrální výměra Loštic 94 197 a

Zemědělské závody.

Zemědělských závodů bylo 224.

Zemědělské závody dle výměry:

do 0·50 ha	46	závodů,	do 10·- ha	34	
do 1·- ha	61	" ,	do 12·- ha	4	
do 2·- ha	29	" ,	do 15·- ha	2	
do 3·- ha	26	" ,	do 20·- ha	1	
do 5·- ha	20	" ,	přes 50·- ha	1	

Přehled o kulturách v arech:

Orná půda	47 177
Půda pro intensivní pěstování zeleniny	287

Domácí, zahrady a zahrádky	1685
Ovocné sady	2660
Ovocné školky	237
Trvalé louky	3949
Pastviny	2101
Lesní půda	65618
Rybníky	80
Okrasné zahrady a parky	18
Zastavěné plochy	3279
Plochy neplodné	9096

1.III.1950 oznámil ONV v Zábřeze (Zn. 581--28/2-1950), že bere na vědomí oznámení národního podniku **Československé stavební závody, závod Šumperk**, že byla vyhláškou ministerstva průmyslu ze dne 30.VIII.1948 začleněna majetková podstata firmy **Hugo Šilberský**, zednický mistr v Lošticích, která byla znárodněna. ONV vyznačil v živnostenském rejstříku převod.

Hromadné vyšetřování na přijici a její léčení.

V době od 1.III.1950 provedeno bylo hromadné vyšetřování na přijici u všech obyvatel narozených v letech 1910 až 1935, t.j. u lidí ve stáří 15-40 roků a u všech těhotných žen.

Vyšetřování prováděly ústavy národního zdraví. Tyto ústavy poukázaly osoby, u nichž byla přijice zjištěna, k léčení buď do státního léčebného a ošetřovacího ústavu, nebo do ambulatoria ONP, nebo k lékaři, jehož si nemocný zvolil.

Léčení se provádí penicilinem, popřípadě arsenem a vismutem nebo kombinovaně dle pokynů státní zdravotní správy. Náklady s vyšetřováním a léčením hradí stát. Penicilin poskytne státní zdrav. správa zdarma.

Sloučení Markrabky s Lošticemi.

2.III.1950 usnesla se rada MNV na základě žádosti obce Pavlova, aby osada Markrabka, náležející dosud do osady Lechovice a do obce Pavlova, byla sloučena s obcí Loštice.

MNV v Lošticích ve schůzi plena 31.III.1950 připojení jednomyslně schválil.

2.III.1950 bylo v radě MNV oznámeno sdělení Poštovního úřadu v Lošticích, že čsl. **pošta zavedla zvláštní inkasní službu, kterou vybírá dávky a poplatky pro MNV.** Rada MNV se usnesla, aby bylo vybírání dávek obecních Poštovnímu úřadu zadáno.

Odměna za vybírání **dávky ze psů** byla stanovena 5·-Kčs za 1 psa.

Vzdali se svých živností:

2.III.1950 bylo v radě MNV oznámeno, že dle sdělení ONV v Zábřeze vzdávají se živností:

Bohuslav Vařeka, obchodník prádlem.
Jan Červinka, obch. uhlím a vápnem.
Věra Hřebačková, dámská krejčová.
Rudolf Heumann, obch. smíšeným zbožím.
Antonín Rosůlek, obch. smíšeným zbožím.
Marie Jurková, obch. modním a střiž. zbož.

Do klidu dali své živnosti:
Hubert Horák, elektrotechnik a radioobch.
Bohuslav Vařeka, výrobce prádla.

Změna firmy:

8.III.1950 oznámil ONV v Zábřeze, že vymazal z živnostenského rejstříku **prodejnu OKG** (obuv, kůže, guma) a vyznačil tam **prodejnu Jas** se stanovištěm v Lošticích čís. 30 s předmětem podnikání: vázaný obchod obuví, pryžovými obručemi, plášti, dušemi a j., správkárna

a provádění pedikury.

9. III. 1950 oznámil ONV v Zábřeze, že byla **znárodněna firma Bohumil Walter, bičařství** v Lošticích čís. 285, a že byla vyhláškou ministerstva průmyslu **začleněna do nár. podniku Gala**, moravské kožedělné závody, národní podnik, Šumperk, Leninova 18.

10. III. 1950 oznámil ONV v Zábřeze, že do národního podniku **Lukavické papírny**, národní podnik, Lukavice, byla začleněna z národního podniku **Moravskoslezské papírny, Šumperk**, majetková podstata jejich závodu ve Vlčicích.

11. III. 1950 oznámil ONV v Zábřeze, že do národního podniku **Logarex, České Budějovice** byla začleněna z národního podniku **Zadrev, Olomouc**, majetková podstata jeho závodu v Lošticích (továrna měřidel dříve firmy J. Rozsypal a syn.)

13. III. 1950 oznámil ONV v Zábřeze, že bere na vědomí sdělení ze 7. III. 1950, kterým se **Alois Nezbeda, řezník a uzenář** v Kostelní ulici číslo 325 **vzdává své živnosti** ve prospěch **SSD** (Severomoravské spotřební družstvo.).

14. III. 1950 byla vyhlášena ministrem práce a sociální péče **úprava platových podmínek hudebníků při provozování hudby.**

Hudebníci zaměstnaní příležitostně obdrží za vystoupení v trvání až do 3 hodin základní plat ve výši 120 Kčs a za každou další započatou hodinu 30 Kčs.

Za účinkování při pohřbech, církevních a slavnostních průvodech v trvání do 1 hodiny obdrží základní plat 80 Kčs a za každou další započatou hodinu 50 Kčs.

V základním platu jest zahrnuto vystoupení, nácvik a náhrada za udržování hudebního nástroje. Tato sazba jest stanovena bez ohledu na to, v který den a v které době jest vystoupení konáno.

14.III.1950 oznámil ONV v Zábřeze že v letošním roce provede **Svaz výzkumných ústavů zemědělských v Praze** z pověření ministerstva zemědělství podrobný **geonomický průzkum katastru města Loštic.**

MNV zvolil místní 4člennou plánovací komisi zemědělskou, skládající se z předsedy MNV nebo jeho zástupce, z předsedy JSČZ a ze 2 z zkušených rolníků, kteří dobře znají půdní a klimatické poměry.

Do plánovací komise byli zvoleni:
Za MNV: **Stanislav Kryl**, rolník čís. 293.
Za JSČZ: **Josef Beneš**, rolník čís. 77.
Jan Červinka, rolník čís. 3.
Zdeněk Stejskal, rolník čís. 2.

Výnosem ONV v Zábřeze ze dne 23.III.1950 byl jmenován pro město Loštice jako **okrskový plánovatel pro geonomický průzkum p. Ladislava Špundu**, úředníka ONV bytem v Nasobůrkách. Členové místní plánovací komise mají mu býti ve všem nápomocni.

15.IV.1950 konalo se ve veliké zasedací síni ONV školení okrskových plánovatelů i členů místních plánovacích komisí.

15.III.1950 poslal MNV **Seromoravskému spotřebnímu družstvu (SSD) v Šumperku** a pis podání, které předložil ve věci otevření prodejny **kovomatu** v Lošticích krajskému národnímu výboru (KNV) v Olomouci. Ale oblastní ředitelství Kovomatu se zásadně staví proti otevření prodejny v Lošticích.

Proto žádá MNV SSD, aby ono zřídilo samostatnou družstevní **prodejnu kovového zboží.**

President Klem. Gottwald

děkuje městu Lošticím.

21. III. 1950 došel z kanceláře presidenta republiky tento dopis:

101.289/50 V Praze dne 18. března 1950.

Místní národní výbor
Loštice.

Zástupci zábřežského okresu odevzdali svého času při návštěvě zdejší kanceláře diplom, jímž Vaše obec udělila čestné občanství panu presidentu republiky. V rámci postupného vyřizování čestných občanství, udělených panu presidentovi jednotlivými městy a obcemi, předložil jsem mu nyní i diplom Loštic.

Z pověření pana presidenta mám čest doručiti Vám v příloze jeho osobní dopis.

Za přednostu KPR:
Dr. Štefan Rais, v.r.
vedoucí odborový přednosta
kanceláře presidenta repub.

1 příloha.

17. III. 1950 poslal p. president republiky osobní dopis následujícího znění:

Milí spoluobčané!

Rád přijímám čestné občanství Vašeho města a upřímně Vám děkuji za tuto pozornost jakož i za diplom, který jste mi poslali.

Věřím, že moji loštičtí spoluobčané budou na svých pracovištích svědomitě pracovat, aby změnili pětiletý plán v čin a aby tak dokázali, že jsou uvědomělými budovateli socialismu v naší republice.

Vaší práci přeji mnoho zdaru.

Místní národní výbor Gottwald, v.r.
Loštice.

22. III. 1950 vydal ONV v Zábřeze výměr, kterým zamítl žádost o udělení **koncese hostinské Zdeňku Suchomelovi**, které se v jeho prospěch vzdala jeho nemocná matka Julie Suchomelová, rozená Gärtnerová.

Odůvodnil zamítnutí tím, že v Lošticích je na 2550 obyvatel přes 10 živností hostinských a tak místní potřeba nevyžaduje zřízení živnosti nové i když se jedná o převod živnosti.

23. III. 1950 oznámil ONV v Zábřeze že se **Jan Rosulek**, obchodník potravinami, čís. 391, **vzdává své živnosti.**

27. III. 1950 vydal ONV v Zábřeze výměr pro národní podnik **Oděvní tvorba**, krajská správa Olomouc, kterým bere na vědomí oznámení, že zřizuje závod v Lošticích, Žádlovická čís. 68. ONV vyznačil v živnostenském rejstříku zřízení závodu a jeho podnikání: zakázková výroba oděvních součástí a prádla všeho druhu, nabývání a odbyt surovin a zboží všeho.

Vedoucím Oděvní tvorby se stal krejčí Frant. Temlík, v jehož domě byl podnik.

29. III. 1950 bylo v radě MNV oznámeno, že výnosem Osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy v Praze ze dne 30. XII. 1949, čís. 294 **byl městu Lošticím do vlastnictví dům č. XXII.** se stavební parcelou čís. 273.

Majitelem domu čís. XXII. byl Leop. Ehrlich, koželuh, který za II. světové války s celou rodinou zahynul.

29. III. 1950 bylo v radě MNV sděleno, že se schválením KNV v Olomouci byly pro r. 1950 zařazeny do akce 5 M tyto práce:

1) Úprava hřiště nákladem 60.000·–
2) zřízení chodníků nákladem 60.000·–
3) Obnova rybníku nákladem 200.000·–

MNV na tyto práce schválil pracovní povinnost.

Sběr odpadových surovin.

29. III. 1950 na návrh ONV v Zábřeze schválila rada MNV učiniti socialistický závazek ve sběru odpadových surovin. Závazek byl schválen v plenu MNV ve schůzi 31. III. 1950 takto:

1) Zřídí se obecní sběrna, která se umístí v cihelně Františka Červinky.

2) Pravidelně jednou měsíčně bude se provádět lidový sběr, bude postaráno o svoz do obecní sběrny, o roztřídění materiálu podle druhů a o oddělené uložení dle druhů.

3) Takto sebraný materiál bude svezen z obce za pomoci občanů všech složek do sběrového střediska v Zábřeze.

4) Zavazujeme se, že sebereme a dodáme sběrných surovin nejméně měsíčně 1 kg na osobu, to jest 12 kg ročně a 2 láhve.

Dále bylo schváleno, aby sběr byl prováděn v budce Karla Karafiáta a odtud týž den do cihelny.

Dozorem na sběr byl pověřen **František Mlčoch**, zaměstnanec ČSD v.v.

Rekonstrukce místního rozhlasu.

29. III. 1950 jednala rada MNV o rekonstrukci místního rozhlasu a o rozšíření sítě rozvodové. Usneseno zadati ty práce firmě **Elektra**, národní podnik v Prostějově, za obnos 358.769·20 Kčs.

MNV usnesení rady schválil 31. III. 1950. Obnos byl uhražen: splátkou z minulého roku, odprodejem odsavadní stanice, z úspor získaných z rozpočtu na rok 1950 a dobrovolnými pracemi občanů.

Dále bylo usneseno, aby pro odlehlou osadu Vlčice byla zakoupena malá rozhlasová stanice, která by místní zprávy vysílala samostatně.

29. III. 1950 bylo v radě MNV sděleno, že národní podnik Zdar oznamuje, že dle plánu v Lošticích bude jen 1 prodejna a že se proto prodejna v domě Ludvíka Orálka v Palackého třídě číslo IV 11 ruší.

Vedoucí prodejny Alois Julina byl pro nesprávnosti v obchodě zatčen.

Sloučení Markrabky s Lošticemi.

31. III. 1950 pojednal MNV (rada MNV již ve schůzi 2. III. 1950) ve své plenární schůzi o žádosti MNV v Pavlově, aby část osady Lechovice, zvaná Markrabka, byla připojena k obci Lošťice.

Po rozboru žádosti a po zhodnocení všech okolností usnesl se MNV v Lošticích jednomyslně připojiti se k žádosti MNV v Pavlově, aby Markrabka byla sloučena s obcí Loštice.

Důvody: Markrabka sestává ze 4 obytných domků, v nichž žije 10 obyvatel. Leží při silnici Loštice – Jeřmaň a je vzdálena od čtvrti městské Vlčice asi 700 m. Obyvatelé jsou zaměstnáni většinou ve vlčické papírně, opatřují své nákupy v Lošticích a děti chodí do školy do Loštic. S Lošticemi mají komunikační spojení po silnici a dvakrát denně autobusem. Naproti tomu nemá Markrabka vyhovujícího spojení s obcí Pavlovem, což velmi ztěžuje této osady správu.

Z těchto důvodů žádal MNV v Lošticích, aby bylo zahájeno řízení o sloučení Markrabky s Lošticemi.

Žádost byla podána KNV v Olomouci dne 26. IV. 1950.

KNV v Olomouci postoupil celou záležitost 17. V. 1950 ONV v Zábřeze, poněvadž nyní o sloučení obcí rozhodují okresní národní výbory.

6. IV. 1950 sdělil ONV v Zábřeze, že stavi-

tel Jaroslav Benda vzdal se své živnosti stavitelské 31. III. 1950.

13. IV. 1950 vyzvalo ministerstvo vnitra všechny KNV, některé ONV, mezi nimi Zábřeh, a 17 MNV z českých zemí, mezi nimi Loštice, aby sdělily připomínky a podněty k vydání zásad pro sestavení návrhů rozpočtových národních výborů na rok 1951 podle zkušeností, získaných při sestavování rozpočtu na rok 1950.

MNV v Lošticích své připomínky a podněty poslal ministerstva vnitra 17. IV. 1950.

MNV v Lošticích proto byl vyzván, poněvadž jeho rozpočet na rok 1950 byl shledán jako vzorně sestavený.

Rozbor vody z obecních studní.

24. IV. 1950 provedl Státní zdravotnický ústav v Praze rozbor vody z obecních studní v Lošticích a shledal:

Studna čís. 1. Palackého tř. před domem č. IV. Nebyly zjištěny žádné závady.

Studna čís. 2. Žádlovická ul. před domem č. XIII. Bakteriologickým rozborem bylo prokázáno vysoké množství saprofytických zárodků a menší množství indikátoru fekálního znečištění (b. coli). Doporučujeme věnovati zásobování vodou z tohoto zdroje zvýšenou pozornost.

Studna čís. 3. Kostelní nám., před domem č. 35. Nebyly zjištěny žádné závady.

Studna čís. 4. V Loužku před domem čís. 335. Po zdravotní stránce žádné závady. Po technické stránce upozorňujeme na vysoký obsah železa.

Studna čís. 5. V Loužku před domem čís. 187.
Chemickým a biologickým rozborem nebyly zjištěny žádné závady. Bakteriologickým rozborem bylo prokázáno zvýšené množství saprofytických zárodků a menší množství indikátoru fekálního znečištění (b. coli). Doporučujeme věnovati tomuto zdroji zvýšenou pozornost.

Studna čís. 6. Havelkova ul. před domem č. 203.
Chemickým rozborem nebyly toho času zjištěny žádné závady. Bakteriologickým a biologickým rozborem bylo prokázáno i vysoké množství saprofytických zárodků a indikátor fekálního znečištění (b. coli). Doporučujeme provésti technickou revisi studny a jejího okolí, odstraniti případné nedostatky, zdroj vyčistiti a po přečerpání zaslati nový vzorek ke kontrole.

Studna čís. 7. Vejmoly.
Chemickým rozborem nebyly toho času zjištěny po zdravotní stránce žádné podstatné závady. Po technické stránce upozorňujeme na vyšší obsah železa.

Studna čís. 8. Vlčiče.
Provedenými laboratorními rozbory nebyly toho času zjištěny žádné závady.

27. IV. 1950 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že Jan Sršeň, cukrář v Lošticích čís. 189, se vzdal své živnosti ve prospěch SSD (Severomoravského spotřebního družstva) v Šumperku.

28. IV. 1950 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že Josef Blažek čís. 248 vzdal se své živno-

sti cementářské a xylolitové.

29.IV.1950 vyhlásilo ministerstva vnitřního obchodu akci sběru láhví.
Sběr byl prováděn v době od 15.V. do 15.VI. 1950. Sbírály se láhve od ¼ l do 2 l všech barev i sklenice od zavařenin, marmelád, jamů na plechový uzávěr. Také byly sbírány láhvičky t.zv. lékovky všech velikostí.
Sběrnými místy byly všechny hostince, které byly označeny vývěskou „Sběrna lahví." Sběrna platila tyto ceny: za láhve ¼ a ½ l 1 Kčs, za láhve větší 1·50 Kčs, za sklenice od zavařenin 0·50 Kčs.

6.V.1950 rozeslalo ministerstvo financí všem KNV, třem ONV a třem MNV (mezi nimi také byly Lošťice) osnovu vládního nařízení, kterým se provádí rozpočtový zákon na r.1950 do připomínkového řízení se žádostí aby byly připomínky dodány do 20.V.1950.

19.V.1950 bylo v radě MNV vzato na vědomí oznámení ONV v Zábřeze, že schvaluje zřízení prodeje cukrovinek SSD v domě čís. 189 ve třídě Dr. Ed. Beneše. Vedoucím je cukrář Jan Sršeň.

19.V.1950 bylo v radě MNV oznámeno, že Krajský soud v Olomouci zamítl protest i Hermana Ehrlicha, rolníka v Holešově, proti přidělení domu číslo XXII. do vlastnictví MNV v Lošticích.

19.V.1950 bylo v radě MNV schváleno, aby v rámci 5M byl vydlážděn chodník v Loužku od domu paní Štenclové k domu Mořice Dokoupila.

20.V.1950 bylo oznámeno, že Vincenc Krist, obchodník smíšeným zbožím, se vzdal živnosti.

JZD (Jednotné zemědělské družstvo) v Lošticích.

24. V. 1950 schválila Okresní družstevní rada v Zábřeze přípravný výbor JZD v Lošticích v tomto složení:

Předseda: Jan Červinka, ml., rolník č. 3.
Místopředseda: Josef Beneš, rolník č. 77.
Členové výboru: Stanislav Kryl, rolník č. 293.
Zdeněk Stejskal, rolník č. 2.
Frant. Motka, rolník č. 6.
Josef Novák, rolník č. 166.
Josef Červinka, účetní č. 31.
Aloisie Bartoňová, rol. č. 246.

13. VI. 1950 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že Emilie Kličková se vzdala živnosti klobučnické, provozované vdovským právem.

Veřejná ustavující schůze reorganisovaného MNV v sále Slovanského domu 15. VI. 1950.

Přítomni byli:
Za ONV v Zábřeze: Josef Frýbort.
Za KAV NF v Olomouci: poslanec Majtl.
Členové MNV: Fr. Pokorný, St. Kryl, Ed. Špička, Leop. Hřivna, Jos. Juřík, Jos. Mazánek, Jos. Blažek, Jos. Zdráhal, Rich. Špička, Fr. Rmot, Fr. Běhal, Jan Červinka, Aug. Dürr, Rud. Kubica, Aug. Mrázek, Lad. Portyš, Jos. Šulák, Fr. Zapletal, Fr. Žák, Berta Sedláčková, Rud. Kučera, Fr. Motka, Boh. Šafář, Ad. Špička, Stan. Veselý, Lukáš Rmot, Jan Volava, Jiřina Zavadilová a Kar. Vodička.

1. Schůzi zahájil a řídil zástupce okresního národního výboru Josef Frýbort.

2. Kulturní vložku přednesli žáci a žačky národní školy zapěním písní a recitacemi.

3. Zástupce ONV objasnil význam reorganisace MNV. Hlavně promluvil o dělbě práce mezi referenty MNV, o zapojení členů MNV do veškeré práce a o nutnosti úzkého styku se vším občanstvem.

4. Nově jmenovaní členové MNV přijali dekrety o jmenování a složili slib do rukou zástupce ONV Josefa Frýborta.

5. Volba předsedy MNV, jeho náměstků a referentů MNV:

Zástupce ONV dal nejdříve hlasovati o předsedovi MNV a potom o ostátních členech rady. Podle návrhu MAV NF byli jednomyslně zvoleni:

Předseda MNV: Frant. **Pokorný**, řed. střed. šk.
I. náměstek: Stan. **Kryl**, referent zemědělský.
II. náměstek: Josef **Záráhal**, referent pro vnitřní obchod a výživu.
Eduard **Špička**, referent bezpečnostní,
Leopold **Hřivna**, referent pro školství, osvětu a tělesnou výchovu.
Josef **Juřík**, referent pro věci sociální, zdravotní a bytové.
Josef **Mazánek**, referent finanční,
Richard **Špička**, referent hospodářský.
Josef **Blažek**, referent pro techniku.

6. Plán práce nového MNV přednesl předseda MNV František **Pokorný**.

I. referát: pro vnitřní věci – František **Pokorný**.
Bude třeba provésti nové rozdělení agendy mezi obecní zaměstnance.
Uskutečniti a stále prohlubovati styk s lidem našeho města.
Vybudovati **síť důvěrníků** v jednotlivých obvodech našeho města.
Konat nejméně dvakrát do roka **hovory s lidem**, abychom si zajistili co nejužší spolupráci s nejširšími lidovými vrstvami.

II. referát: bezpečnostní – Eduard **Špička**.
Postarati se ve spolupráci s referátem s

technickým o přizpůsobení vozovky na náměstí, aby mohlo býti provedeno usnesení o jednosměrné dopravě.
Bude dbáti toho, aby byl dodržován zákaz jízdy motorovými vozidly na silnici pod lesem.
Bude dozírat, aby kolaři nejezdili po chodnících.

III. Referát: Školství, osvěta a tělesná výchova- Leopold Hřivna.
Obnovit zařízení ve třídách školy národní i střední.
Provádět řádnou koordinaci kulturních podniků a jejich včasné plánování. Věnovat zvýšenou pozornost výběru těchto podniků.
Bude dbát o kulturně-politickou výchovu všeho obyvatelstva a to nejen příležitostnými podniky, nýbrž i použitím rozšířeného místního rozhlasu.

IV. referát: Práce, věci sociální, zdravotní a bytové: Josef Jurik.
Povede stálou evidenci volných i použitelných pracovních sil.
Protože budou stále více do práce zaměřovány ženy, učiní nutné přípravy aby ve vhodnou dobu mohly býti ve městě zřízeny jesle a útulky proděti zaměstnaných žen.
Povede stálou evidenci bytovou a bude se starat, aby byly další nové byty získány hl hlavně pro mladé manžele.
Provede nutná opatření, aby byly odstraněny závady v našich obecních studnách.

V. referát: finanční – Josef Mazánek.
Bude dohlížet, aby se hospodařilo dle rozpočtu, aby všecky účetnické práce byly vykonány řádně a včas.

VI. referát: věci hospodářské – Rich. Špička.
Hlavní úkol bude vybudování komunálního podniku a zřízení pobočky stavebního komunálního podniku okresního.
Postará se také o doplnění distribuční sítě ve všech oborech.

VII. referát: zemědělský – Stanislav Kryl.
Přispěje k vybudování a zabezpečení JZD. Ve spolupráci s družstvem bude provádět spravedlivý rozpis smluv výrobních i dodávkových. Zvláštní pozornost věnuje společným pracem.
VIII. referát: pro vnitřní obchod a výživu – J. Zdráhal.
Ve spolupráci s referátem zemědělským bude provádět kontrolu plánů.
IX. referát: technický – Josef Blažek.
Dokončení rozdělaných prací a plánování dalších prací.

7. Zástupce KAV NF poslanec Majtl přednesl zdravici a podal zprávu o vnitropolitické situaci v našem státě.

8. Na návrh předsedy MNV Františka Pokorného bylo jednomyslně usneseno poslati KAV NF v Olomouci dopis, kterým se odsuzuje rozvratnická činnost zrádců vlasti a lidu, kterou se v uplynulých dnech zabýval státní soud v Praze, jenž po zásluze potrestal činnost těch, kteří pro vlastní zisk chtěli zavést náš národ do nové války a připravit pracující lid našich národů o svobodu a uvrhnout jej do nové bídy a nezaměstnanosti.

Dále bylo schváleno poslati pozdravné telegramy předsedovi vlády Antonínu Zápotockému a ministru vnitra Václavu Noskovi, v němž MNV slibuje, že dá všechny své síly do služeb lidu za udržení míru a za vybudování socialismu.

Po rozpravě o předneseném plánu byla schůze zakončena Písní práce a státní hymnou.

21. VI. 1950 bylo v radě MNV oznámeno, že ONV v Žábřeze udělil **koncesi hostinskou a výčepnickou družstvu Slovanský dům** v Lošticích.

Hostinec Beseda byl zrušen 1. VIII. 1950. Na žádost národního podniku Hanácké pivovary v Litovli byl převeden kontingent Besedy ze 2/3 do Slovanského domu a 1/3 Josefu Novákovi na Modré hvězdě. Usnesení rady MNV 21. VI. 1950.

21. VI. 1950 vzala rada MNV na vědomí sdělení ONV v Žábřeze, že **Libor Zapletal, drogista, vzdal se živnosti** v důsledku začlenění do národního podniku **Chemodroga.**

21. VI. 1950 byla v radě MNV vyřízena žádost národního podniku **Obnova v Gottwaldově** (správkárna obuvi) o přidělení obchodních místností u Ludvíka **Orálka** v Palackého třídě čís. IV/1 ke zřízení **správkárny obuvi.**

21. VI. 1950 byla v radě MNV projednána žádost národního podniku **Kovoslužba,** krajská správa Olomouc o přidělení místností po zrušení hostince **Beseda** pro zřízení **opravárny mlékárenských konví.** Rada se usnesla žádosti nevyhověti a zmíněné místnosti přiděliti národnímu podniku **Oděvní tvorba,** který o místnosti žádal dříve. Později došlo k dohodě a místnosti převzala **Kovoslužba.**

21. VI. 1950 podal v radě MNV předseda Fr. **Pokorný** vysvětlení o působení rady i plena MNV, předsedy MNV i jednotlivých referentů. Bylo schváleno, aby referenti rozhodovali samostatně o všech věcech náležejících k jednotlivým referátům. Dále bylo usneseno, aby schůze rady konaly se pravidelně vždy každý čtvrtek bez dalšího zvaní.

29. VI. 1950 vzala rada MNV na vědomí o-

známení ONV v Žábřeze a technického referátu v Šumperku, že **státní silniční správa převzala veškeré silnice do své správy** a že podle zákona čís. 147/1949 Sb. §2 tvoří **stromoví** stojící na silničním pozemku součást silnice a jest tedy **převzato státem bez náhrady.**

29. VI. 1950 bylo v radě MNV vzato na vědomí oznámení OÍNV v Žábřeze, že **Leop. Hřivna** byl jmenován od 1. VIII. 1950 **ředitelem národní školy** v Lošticích. Dále ONV oznámil, že učitel střední školy **Ant. Furmánek** byl přemístěn do **Mohelnice** a učitelka **Helena Temlíková** byla jmenována učitelkou na národní škole v Lošticích.

29. VI. 1950 byl v radě MNV dle usnesení ve schůzi zásobacích referentů u ONV v Žábřeze, zvolen **zemědělským výkupním referentem Stanislav Kryl,** rolník čís. 293.

29. VI. 1950 v radě MNV kulturní referent **Leopold Hřivna** upozornil členy, že 4. VII. 1950 koná se **oslava M. Jana Husa.**

1. VII. 1950 dostal MNV výměr, dle něhož v vzal ONV v Žábřeze na vědomí oznámení národního podniku **Masna,** závod v Jablonném nad Orlicí, Tyršova 142, ze dne 10. V. 1950, jímž sdělil, že **zřídil prodejnu v Lošticích, čís 215. Vedoucím prodejny je řezník a uzenář František Hlavsa.**

1. VII. 1950 vzdal se dle sdělení ONV v Žábřeze hodinář **Josef Gärtner** své živnosti.

12. VII. 1950 dostal MNV výměr ONV v Žábřeze, kterým se pekaři: **Karel Hošek a Alois Navrátil** začleňují do národního podniku **severomoravské mlýny,** podnikové ředitelství v Olomouci, Mlýnická 4, závod 190.

8. VII. 1950 dostal MNV výměr ONV v Zábřeze, kterým bere na vědomí, že národní podnik **Chemodroga**, podnikové ředitelství Praha II., Vodičkova 33, **zřídil prodejnu v Lošticích čís. 124, dříve droger. Libora Zapletala.**

12. VII. 1950 dostal MNV výměr ONV v Zábřeze, kterým bere na vědomí, že **SSD** (Severomoravské spotřební, výrobní a úsporné družstvo) v Šumperku **zřizuje v Lošticích, čís. 123, prodejnu ovoce a zeleniny.** Vedoucím se stal **Josef Mazánek,** bývalý obchodník potravinami, ovocem a zeleninou.

Rada MNV stíhá opilství.

20. VII. 1950 usnesla se rada MNV zakázati Josefu Fritscherovi, bytem v Lošticích, Moravičanská, čís. 213, návštěvu všech hostinců v Lošticích do odvolání.

O tomto opatření uvědomil bezpečnostní referent všechny loštické hostinské, aby jmenovanému až do odvolání zákazu nenalévali žádných alkoholových nápojů.

Usnesení toto bylo jmenovanému odůvodněno takto:

„Bylo zjištěno, že při návštěvách hostinců požíváte nemírně lihových nápojů, opíjíte se a v opilosti častěji v noční době způsobujete výtržnosti, rušíte noční klid a veřejný pořádek, ohrožujete bezpečnost druhých osob a cizího majetku. Tímto způsobem života trpí i Vaše pracovní způsobilost a Vaší rodině s několika nedospělými dětmi tím vzniká značná existenční újma."

20. VII. 1950 vzdala MNV rada na vědomí oznámení ONV v Zábřeze, že **obchodní živnost Jaroslava Grézla zaniká** dnem 30. VI. 1950, poněvadž již od 1. 1. 1950 není v provozu.

20. VII. 1950 vzala také rada MNV na vědomí oznámení ONV v Zábřeze, že obchodnice se smíš. zbožím **Mar. Jašková složila živnost** 30. VI.

20. VII. 1950 bylo v radě MNV oznámeno, že **Sběrné suroviny**, národní podnik, krajská správa v Olomouci, zřizuje podle protokolárního zápisu v Lošticích dne 14. VII. 1950 **středisko odpadových surovin v Lošticích** pro následující obce: **Palonín, Pavlov, Radnice, Moravičany, Doubravice, Bezděkov, Veselí, Žádlovice a Loštice.**

22. VII. 1950 vydal ONV v Zábřeze výměr **PhMr Karlu Voborskému, lékárníku v Lošticích**, kterým zavádí **národní správu** na lékárnu a jmenuje národním správcem oblastní správu národního podniku **Medika v Přerově.**

Odůvodnění: Národní správu je nutno zavésti z toho důvodu, že toho vyžaduje veřejný zájem, poněvadž majitel lékárny se vyhýbá plnění svých zákonných povinností, zejména plnění povinností daňových.

24. VII. 1950 bylo v radě MNV sděleno:
ONV v Zábřeze oznámil, že **František Motka**, povozník, **dal svou živnost do klidu** na neurčitou dobu.
ONV oznámil, že klempíř **Miroslav Seidl** vzdává se své živnosti klempířské ve prospěch národního podniku **Kovoslužba.**

10. VIII. 1950 schválila rada MNV návrh technického **Josefa Blažka**, aby byl navezen štěrk a provedena **oprava cest a chodníků** a to: **ve Vejmolách, v Loužku, za pivovarem, v Nové ulici a cesty vedoucí ke Chloumku.**

ONV v Zábřeze podal **zprávu o prohlídkách školve školním roce 1949-1950.** Ve zprávě se poznamenává, že k řádnému vybavení škol bylo by třeba především ústředního topení, pro mateřskou školu pak samostatného objektu, aby se mohl zařídíti celodenní provoz.

20. VIII. 1950 pořádal Autoklub pobočka Loštice jízdu zručnosti na hřišti oddílu kopané Sokola pod záštitou MNV.

Rada MNV věnovala 1500 Kčs na ceny pro nejlepší loštické jezdce.

24. VIII. 1950 bylo v radě MNV jednomyslně usneseno, aby byla poslána **Radě bezpečnosti OSN v Lake-Succes – USA tato resoluce:**

„My občané města Loštic žádáme o okamžité zastavení bombardování pokojného obyvatelstva v Koreji americkými imperialisty. Vyzýváme Radu bezpečnosti, aby zajistila okamžité zakončení války a odvolání intervenčních vojsk z Koreje."

24. VIII. 1950 bylo v radě MNV schváleno, aby byl v Lošticích zřízen **dětský útulek.** Do útulku bylo přihlášeno zatím 6 dětí, ale o útulek se jeví zájem u dalších matek, které své děti přihlásí později.

ONV v Zábřeze zařadil na rok 1951 na zřízení útulku v Lošticích částku 300.000 Kčs.

Bylo schváleno, aby do té doby, než bude získána vhodná budova pro útulek, byl tento umístěn ve škole.

ONV v Zábřeze vydal znova vyhlášku, kterou se zakazuje prodávati alkoholické nápoje těmto osobám:

1. osobám mladším 18 let,
2. osobám podnapilým a opilým,
3. osobám, které vykonávají povolání nebo živnost, s jejímž výkonem je spojeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí a majetku.

7. IX. 1950 vzala rada MNV na vědomí, že se následující živnostníci vzdali svých živností: Alois Navrátil, pekař.

Josef Hlůza, knihkupec, stal se vedoucím prodejny Kniha lidu na témž místě.
Josef Mazánek, trhovec.

Obchodní domy, národní podnik v Praze, oznámily, že ruší prodejnu v Lošticích v domě Ludvíka Orálka čís. IV/1.

16.–24. IX. 1950 byl z podnětu ministerstva průmyslu, prováděn ve všech obcích kraje olomouckého mimořádný sběr kovového odpadu.
7. IX. 1950 se rada MNV usnesla na den 8. IX. svolati schůzi zástupců místních spolků a škol a tam podrobně projednati plán sběru.

21. IX. 1950 vzala rada MNV na vědomí, že vzdávají se svých živností:

Ludmila Braková, autodoprava,
Žofie Arnoldová, obchod cukrovinkami,
Marie Rosatzinová, hostinství v Besedě,
Karel Hošek, pekařství.

Dále bylo vzato na vědomí, že bylo prohlášeno za zaniklé živnostenské oprávnění Huberta Horáka, znějící na živnost elektrotechnickou.

Estetický seminář v Olomouci požádal o sdělení adres domáckých výrobců lidové umělecké výroby. Rada MNV schválila ve své schůzi 21. IX. 1950 oznámiti tyto:

Ludvík Kopka, intarsista,
Rudolf Jevický, vypalování, a
Františka Čihálová, vyšívání.

Lidovým zdravotníkem pro město Loštice byl jmenován holič Jan Nejedlý, který je samaritánem u Sboru dobr. hasičů.

24.IX.1950 odpoledne byl na Střelnici pořádán místním národním výborem **den branců a horníků** za malé účasti obecenstva. Promluvil na něm osvětový důstojník ze Žábřeha.

Na návrh předsedy MNV Frant. Pokorného bylo v radě MNV ve schůzi 21.IX.1950 schváleno **hornickým učňům: Bučkovi, Blažkovi a Mekiskovi** poskytnouti příspěvek na zakoupení výbavy každému v částce 1000.- Kčs.

5.X.1950 vzala rada MNV na vědomí oznámení ONV v Žábřeze, že se **Jan Poštulka**, obchodník smíšeným zbožím a střelivem **vzdal živnosti** ve prospěch **SSD** (Severomoravského spotřebního družstva) v Šumperku. Jan Poštulka stal se vedoucím prodejny SSD kovového zboží aj.

10.X.1950 byla veřejná schůze MNV se zástupci složek Nár. fronty ve škole.

1. Schůzi zahájil a řídil předseda Fr. Pokorný.
2. Zástupce ONV v Žábřeze, člen rady **Martiňák**, přednesl podrobně zásady soběslavského projevu ministra vnitra Václava Noska. Hlavně zdůraznil reorganisaci MNV, organisování hovorů s lidem a vybudování sítě důvěrníků lidové správy.
3. Po rozpravě o zásadách soběslavského programu přednesli členové rady MNV svoje závazky:

Předseda MNV **František Pokorný** se zavázal, že provede reorganisaci práce MNV, bude organisovat hovory s lidem o časových otázkách a bude konati pravidelné porady s důvěrníky lidové správy.

Stanislav Kryl se zavázal, že se postará, aby v

obci byly splněny všechny zemědělské plány a dodávky a aby byla provedena technicko-hospodářská úprava katastru.

Josef Blažek se zavázal, že bude provedena oprava lávky v Loužku a dále že budou p provedeny další úpravy chodníků.

Eduard Špička se zavázal, že se postará, aby byly dodržovány předpisy bezpečnostního řádu a aby byly dodržovány předpisy o potírání alkoholismu.

Josef Juřík se zavázal, že se bude starat, aby byla v Lošticích zřízena mateřská škola s celodenním provozem.

Josef Mazánek se zavázal, že s finanční komisí vypracuje takový rozpočet, aby byl ostatním obcím vzorem a postará se, aby nebyl překročován.

Leopold Hřivna se zavázal, že bude splněn kulturní plán a že se zapojí do hovorů s lidem.

4. Na návrh rady MNV byly doplněny komise MNV takto:

Komise zemědělská, referent **Stan. Kryl**, členové: Jan **Červinka**, ml., Josef **Červinka**, Rudolf **Kubica**, František **Linhart**, František **Motka**, Zdeněk **Stejskal**.

Komise sociální, zdravotní a bytová, referent **Josef Juřík**, členové: Františka **Portyšová**, Berta **Sedláčková**, Dáša **Dostálová**, Bohumil **Šafář**, Josef **Rosypal**, František **Zapletal**.

Komise bezpečnostní, referent **Ed. Špička**, členové: František **Běhal**, František **Crha**, Adolf **Špička**, Jan **Solc**, Josef **Vlček**.

Komise technická, referent **Josef Blažek**, členové: Jan **Barton**, Jaroslav **Benda**, Ant. **Drapl**, Bohumír **Konečný**, Eduard **Vařeka**.

Komise finanční, referent **Josef Mazánek**, členové: Jaroslav **Klein**, Jiří **Nikl**, Antonín **Pudil**, Ludvík **Slezák**, Richard **Špička**, Miloslav **Urban**.

Komise hospodářská, referent **Richard Špička**, členové: František **Dolák**, Antonín **Gärtner**, Ludvík **Slezák**, Miloslav **Urban**, František **Žák**.

Komise školská, referent **Leopold Hřivna**,

členové: Marie Linduškova, Richard Špička, Oldřich Václav.

Komise pro vnitřní obchod a výživu, refer. Josef Zdráhal, členové: Růžena Oštádalová, Ladislav Funěk, Rudolf Laštuvka, Zdeněk Stejskal, Miroslav Tichý.

Schůze byla ukončena Písní práce.

19.X.1950 veřejná schůze plena MNV v sále Slovanského domu.

1. Schůzi zahájil a řídil předseda MNV František Pokorný.

2. Zástupce ONV v Zábřeze pronesl pozdravný projev a krátce promluvil o mezinárodní politické situaci.

3. Kontrola plánu výstavby obce. Předseda MNV promluvil o jednotlivých referátech, co kde bylo vykonáno a co ještě nebylo možno vykonati. Na to byla živá debata. Byla ustavena brigáda pro místní lihovar z členů MNV i jiných občanů, kteří se přihlásili.

4. Zřízení mateřské školy s celodenním provozem nemohlo býti uskutečněno, místo toho bude zřízen útulek pro děti předškolního věku.

5. **Místní tajemník.** Předseda MNV vysvětlil, že podle vládního nařízení č. 14 zedne 28.II. SV o reorganisaci MNV jest nutno pro Loštice ustanoviti místního tajemníka. Na jeho návrh byl jednomyslně ustanoven tajemníkem úředník místního národního výboru František Grygar.

6. **Ustavení sboru důvěrníků lidové správy.**

1. Vlastimil Boháč	Náměstí a ulice po most.
2. František Badal,	Palackého a Sokolská.
3. Kateřina Nerušilová	Žádlovická a Ztracená.
4. Ludvík Průša	Hradská, k Lišničce.
5. František Crha	Jevíčská, a u Valchy.
6. Josef Zapletal	Mlýnská.
7. Václav Konečný	Komenského a Malé náměstí.

8. Ivan **Kammermayer** Moravičanská a Bezručova.
9. Ludmila **Bieberlová** Nová
10. Jan **Koukal** Trávník
11. Mořic **Dokoupil** Dra Ed. Beneše po Malý most.
12. Emil **Staršovic** Pod Luštěm.
13. Jan **Brtníček** Havelkova.
14. Josef **Vlček** Dra Ed. Beneše po K. Karafiata.
15. Antonín **Drapl** Pod křížem.
16. Josef **Novák** Dra Ed. Beneše po Rmota.
17. Štěpán **Hekele** Dra Ed. Beneše zbytek.
18. Antonín **Funěk** Vejmoly.
19. Antonín **Pokorný** Vlčice.

26.X.1950 vzala rada MNV vzala na vědomí oznámení OINV v Žábřeze, že **Josef Vinkler**, autodopravce, **vzdává se koncese** nepravidelné, nehromadné osobní autodopravy a nepravidelné nákladní autodopravy.

1.XI.1950 vyzval OINV v Žábřeze, aby MNV ohlásil jméno **lidového zdravotníka** pro Loštice. 13.XI.1950 pro lidové zdravotníky kurs v Žábřeze. Lidovým zdravotníkem byl jmenován **Vojmír Kropek**, štábní kapitán v.v. Nová ulice, číslo 497.

23.XI.1950 usnesla se rada MNV na žádost **oddílu stolního tenisu Sokola v Lošticích** převzíti záštitu nad turnajem 10.XII.1950 na střelnici a zakoupiti 1 cenu pro nejlepšího hráče v hodnotě 300-500 Kčs.

23.XI.1950 usnesla se rada MNV na žádost **pionýra v Lošticích** přispěti **Pionýru** na zakoupení vlajek v ceně 6427 Kčs obnosem 1000 Kčs.

23.XI.1950 oznámil v radě MNV osvětový referent Leopold Hřivna, že **kroužek šachový v Lošticích** požádal, aby byl přizvělen k osvětové besedě. Bylo to schváleno.

7.XII.1950 usnesla se rada MNV přispěti **oddílu ledního hockeye na úpravu kluziště** obnosem 10.000:-Kčs, aby tak umožnila školní mládeži bezpečné bruslení.

7.XII.1950 vzala rada MNV na vědomí výnos ministerstva vnitra zn. 193/172-27/11-1950-IV/5, že podle vládního nařízení čís. 113/1950 Sb. **převezme odpočivné platy od 1.1.1951 ÚNP**- Ústřední národní pojišťovna. Dosavadní plátci zatím i nadále vyplácí pense na vrub ÚNP.

V Lošticích se to týká těchto pensistů placených městem: Tomáš **Pudil**, městský tajemník v.v.
Antonín **Hajzner**, strážník v.v.
Kateřina **Blechtova**, vdova po škol.

15.XII.1950. Veřejná schůze MNV a Hovory s lidem o rozpočtu.

Předseda MNV **František Pokorný** uvítal přítomné v sále Slovanského domu, zvláště pak přednostu finančního referátu KNV **Dra Kadlece.**

Kulturní vložku předvedla skupina **ČSM.**

Předseda MNV promluvil o hospodaření obcí dříve a nyní. Seznámil občanstvo se sestavováním rozpočtu, s jeho jednotlivými kapitolami a nastínil úkoly, které by se mohly v příštím roce uskutečnit.

Přednosta finančního referátu KNV **Dr. Kadlec** promluvil o zásadách rozpočtu MNV a osvětlil různé problémy hospodaření MNV.

Vřele pochválil MNV v Lošticích, jehož rozpočet prohlásilo ministerstvo vnitra za vzor pro ostatní obce.

V rozpravě sešlo se mnoho návrhů na ú-

pravu a zvelebení jednollivých částí města z kterých se mají do rozpočtu zařadit tyto větší úkoly:

1. Vydláždit chodník do Vejmol.
2. Úprava starého hřbitova na park.
3. Postavit lávku v Loužku.
4. Upravit koupaliště tím, že se stavidlo posune za koupaliště.
5. Zřídit vanové lázně.

Z menších úkolů:

1. Úprava chodníku v Nové ulici vyštěrkováním.
2. Rozšíření veřejného osvětlení ve Vlčicích v trati ke koupališti a Uvody (Pod křížem).
3. Úprava cesty ve Vlčicích.
4. Zřízení rozhlasu ve Vlčicích.
5. Oprava kašny, aby držela vodu.
6. Vyštěrkování chodníku od Modré hvězdy na konec města.
7. Vnější úprava chudobince a zřízení záchody.

Další úkoly, o kterých bylo mluveno, ale u nichž provedení bylo odloženo:

1. Prodloužení kanalisace pod Luštěm.
2. Prodloužení kanalisace v Jevíčské ulici.
3. Oprava dlažby v Ztracené ulici.

19. XII. 1950 schůze plena MNV:

Byl schválen rozpočet na r. 1951:

Úhrn nákladů	1,639.000 Kčs
Uhrn výnosů	1,067.000 "
Schodek	572.000 "

Plán výstavby obce v akci 5M:

1. Úprava Palonínské ulice.
2. Úprava koupaliště.
3. Předlažba vozovky na náměstí pro jednosměrnou jízdu.
4. Stavba rybníka.
5. Zřízení prádelny a vanových lázní.

23.XII. 1950 vzal ONV v Žábřeze na vědomí, že národní podnik **Zora, továrna na čokoládu a cukrovinky v Olomouci,** podnikové ředitelství zřídila v Lošticích **prodejnu** v Komenského ul. čís. 379 a že odpovědným zástupcem byl jmenován cukrář **Václav Konečný.** Opis výměru dostal MNV.

27.XII. 1950 vzal ONV v Žábřeze na vědomí, že **Oldřich Novák,** řezník na čísle 116 na náměstí v domě rolníka Vincence Mayera, vzdal se 1. VI. 1950 své živnosti ve prospěch **SSD** (Severomor. spotřebního družstva) v Šumperku. Byla zřízena **prodejna SSD - volný prodej - masa a uzenin** a vedoucím se stal Oldřich **Novák.**

30.XII. 1950 vzal ONV v Žábřeze na vědomí, že **Josef Laštuvka,** trhovec čís. 279 v Loužku, vzdal se dnem 29.XII. 1950 své živnosti **prodej prádla a hotového pleteného zboží na výročních trzích.**

28.XII. 1950 projednala rada MNV oznámení ONV v Žábřeze že 2.1.1951 koná se v zasedací síni ONV porada za účelem stanovení **autobusových jízdních řádů pro letní období** a žádal o zaslání připomínek.

Rada MNV se usnesla žádati zařazení 1 kursu k vlaku od Žábřeha v 10^{22} hodin a k vlaku v 19^{30} hod. Dále přizpůsobit příjezd autobusu z Moravičan tak, aby byl v Lošticích již před začátkem školního vyučování. Konečně žádati otevření nové linky Loštice - Žábřeh.

Komunální podnik města Loštic.

Hned po vyhlášení zákona o komunálních podnicích počal MNV a jeho rada pracovati na jeho založení. Byl pověřen člen rady **František Badal**, ředitel továrního závodu Modena, aby připravil všechno potřebné ke zřízení místního komunálního podniku.

Protože v Lošticích nebylo žádného konfiskovaného majetku živnostenského, ze kterého by mohl býti zřízen komunální podnik, svolal MNV všechny místní živnostníky, kdejim byl vyložen smysl a význam tohoto opatření.

Na konci schůze nabídlo 12 živnostníků své podniky pro začlenění do komunálního podniku. Byly to tyto obory:

5 hostinských,
1 cementář,
1 sklenář a brusič skla,
1 klempíř,
1 holič,
2 autodopravci,
1 knihař a kartonážník.

Plenum MNV usneslo sepak ve schůzi 10.11. 1950 založiti **Sdružený komunální podnik**, do něhož by byly začleněny kromě živností uvedených ještě další obory, které mají význam pro místní potřebu. Současně bylo z zvoleno představenstvo komunálního podniku, které provádí zjišťování finančního a provozního stavu jmenovaných živností.

Do představenstva byli zvoleni:
František **Badal**, ředitel Modeny,
Antonín **Gärtner**, ředitel Logarexu,
Miloslav **Urban**, úředník spoř. a záložny,
Jan Adolf **Veselý**, knihař a kartonážník.

29. III. 1950 schválila rada MNV návrh před-

stavenstva komunálního podniku, aby jeho správcem byl jmenován **Josef Rosypal**, skladník národního podniku Logarex v Lošticích. Plenum MNV to schválilo ve schůzi MNV **31. III. 1950.**

19. V. 1950 v radě MNV **Josef Rosypal** podal zprávu o konferenci vedoucích komunálních podniků, která byla konána v Zábřeze za přítomnosti zástupce KNV v Olomouci. Jednalo se o zřizování komunálních podniků.

Dle sdělených informací musí býti z komunálních podniků vyřazeny všechny podniky výrobní. Komunální podniky mají býti zaměřeny na podnikání místního významu a mají obstarávat pouze opravářskou a údržbářskou službu pro místní obyvatelstvo.

Zpráva byla vzata na vědomí a po debatě bylo usneseno, aby komunální podnik i za těchto podmínek byl zřízen. Zakládací listina bude přepracována a do podniku budou zařazeny tyto živnosti: hostinství, cukrářství, plakátování, klempířství, garážování, autodoprava, správa cinžovních domů, zahradnictví, školkařství, fotografování a truhlářství.

29. VI. 1950 podal v radě MNV předseda MNV **František Pokorný** zprávu o poměrech v zakládání **komunálních podniků**. Podle sdělení ONV je nutno, aby podnik byl uveden v život 1. VII. 50. Podniku naskytují se však tyto těžkosti: není z možno získat úvěr a potřebnou účetní sílu.

Zpráva byla vzata na vědomí a bylo schváleno, aby podnik byl 1. VII. 1950 uveden v chodu ten den aby byly do podniku začleněny všechny přihlášené hostince. Ostatní podniky jako: autodíl. ny, klempířství, cukrařství, malířství budou začleněny až od 1. VIII. 1950.

Protože není možno získati okamžitě uvěr, navrženo bylo požádati majitele hostinců, aby pro začátek zapůjčili do podniku provozní kapitál. Dále bylo schváleno, aby hostinským vyplá-

cena mzda na % dle tržby.

Konečně bylo schváleno, aby zatím účetní práce v komunálním podniku vykonávala úřednice zásobovacího oddělení **Věra Bendová.**

Do představenstva komunálního podniku byli navrženi:

předseda: hospodářský referent **Rich. Špička,**

členové: František Žák, náhradník **Fr. Běhal,**

Ludvík Slezák, náhrad. **Ant. Gärtner.**

13. VII. 1950 opět jednala rada MNV o komunálním podniku:

Richard Špička žádal, aby by zproštěn své funkce člena rady MNV a s tím spojeného předsedy představenstva komun. podniku. Žádost odůvodnil tím, že podle stanov Spořitelny a záložny jako vedoucí úředník SAZ nemůže býti současně odpovědným orgánem kom. podniku, nad kterým má SAZ kontrolu. Rada MNV žádosti vyhověla.

Josef Rosypal žádal o zproštění funkce správce komunálního podniku ke dni 1. VIII. 1950. Rada postoupila rozhodnutí představenstvu komun. podniku.

Předseda MNV podal v radě zprávu o jednání s hostinskými. Bylo zjištěno, že v poslední době byly přídely piva i lihovin tak sníženy, že v případě začlenění hostinců do komun. podniku, je obava, že tento podnik by byl ztrátový. Podle informací u „pivovaru v Litovli a u VDP (Velkonák. družstevní podnik) v Zábřeze. Předseda žádal o rozhodnutí, zda za těchto poměrů je možno komunální podnik uvésti v život. Bylo usneseno aby bylo rozhodnuto až po vyjádření předsednictva komun. podniku.

26. IX. 1950 vydal ONV v Zábřeze výměr čís. 880-2519-1950-VIII, kterým schválil usnesení MNV v Lošticích ze dne 22. II. 1950 o zřízení Sdr. komunálního podniku města Loštic se schválením KNV v Olomouci. Zároveň schválil zakládací listinu. Současně ONV oznámil, že je nutno K.p. uvésti ihned v život, nejpozději do 31. XII. 1950.

Zakládací listina komunálního podniku města Loštic.

Článek 1. Zřízení.

Usnesením plena MNV města Loštic z 22.11.1950 byl podle §7 zákona čís. 199/1948 Sb. o komunálních podnicích a podle § 16 statutu kom. podniků (vládní nařízení čís. 10/1949 Sb.) zřízen komunální podnik, **Sdružený komunální podnik města Loštic,** pro který byla zároveň pořízena tato zakládací listina.

Článek 2. Vlastnický poměr.

Komunální podnik jest národním majetkem v komunálním vlastnictví města Loštic.

Článek 3. Firma a sídlo.

Firma komunálního podniku zní:
Sdružený komunální podnik města Loštic, Loštice.
Jeho sídlo: **Loštice.**

Článek 4. Předmět podnikání:

Předmětem podnikání komun. podniku je:

Sektor A) Pohostinství:

1. Provozování živnosti hostinské a výčepnické se všemi oprávněními.
2. Cukrářství.
3. Zahradnictví a zelinářství.

Sektor B) Služba veřejnosti:

1. Květinařství, školkařství a semenářství.
2. Provoz pohřebního ústavu a městského hřbitova.
3. Provoz městské mostní váhy.
4. Fotografování.
5. Plakátování a jiná náborová služba.
6. Zámečnictví.
7. Klempířství.
8. Malířství, natěračství a malířství písma.
9. Zřizování a pronájem garáží.
10. Oprava motorových vozidel a jízdních kol.
11. Provozování nepravidelné dopravy osob.

Sektor C) Bytový a udržbové:

1. Opatřování bytové příležitosti pro občany města Loštic, stavba nových domů činžovních i rodin.

2. Správa domů a pozemků vlastních nebo svěřených.

Článek 5. Den zřízení podniku a převzetí majetku:

Komunální podnik se zřizuje dnem 27.II.1950 a tímto dnem přejímá majetkové podstaty, uvedené v článku 6.

Článek 6. Majetková podstata:

Komunální podnik se zřizuje z těchto majetkových podstat:

I. Z tohoto dosavadního majetku města L.
   1. Domy čp. 167, 500 a 505.
II. Z nemovitostí a zařízení, jež budou získána na základě samostatných dohod, o začlenění soukromých podniků do tohoto podniku komunálního.

Článek 7. Zápisy ve veřejných knihách:

Ve prospěch komunálního podniku se podle §18 citovaného zákona zapisují tato práva a oprávnění tvořící součást shora uvedených majetkových podstat:

Vlastnické právo k nemovitostem:

1. Ve vložce čís. 1.: k stavební parcele čís.kat. 384 s budovou čp. 167, připsané dosud obci L.
2. Ve vložce čís. 1491: k stavební parc. č. kat. 554 s domem čís. 500, připsaným dosud obci L.
3. Ve vložce čís. : k stavební parcele č. katastr. 992/4, 993, 994/1 s domem čp. 505.

Článek 8. Vedení podniku:

MNV zřídí představenstvo podle §22 zákona čís. 199/48 Sb. a jmenuje 1 správce komunálního podniku a kvalifikovaného náměstka (náměstky) pro vedení podniku podle živnostenských nebo jiných zvláštních předpisů.

Článek 9. Zastupování a znamenání firmy:

Komunální podnik zastupuje na venek správce, jenž jest oprávněn ke všem soudním i mimosoudním úkonům, které souvisejí s provozováním podniku a nejsou výslovně vyhrazeny národnímu výboru. Svým zastupováním může správce pověřiti zaměstnance komunál-

ního podniku. Stálého zástupce může ustanoviti jen národní výbor.

Znamenání firmy se děje tak, že k vytištěnému, nebo kýmkoliv napsanému znění firmy podniku, připojí svůj podpis správce nebo jeho stálý zástupce, jemuž byla udělena prokura. Zástupce správce se podpisuje vždy s dodatkem, naznačujícím prokuru.

Článek 10. Účetní uzávěrky vykládají se v místnostech MNV po dobu 14 dní před jejich schválením.

V Lošticích dne 22. února 1950.

Referent MNV: L. Hřivna v.r. Předseda MNV: Fr. Pokorný v.r. Člen rady MNV: Fr. Badal v.r.

Usnesení MNV v Lošticích, ze dne 22. II. 1950, kterým byl zřízen Sdružený komunální podnik města Loštic a pořízena tato jeho zakládací listina, bylo schváleno rozhodnutím okresního národního výboru v Zábřeze ze dne 26. září 1950, zn. 880 - 25/9 - 1950 - VIII.

V Zábřeze, dne 26. září 1950.

Referent ONV:

Motyka v.r.

23. XI. 1950 podal v radě MNV předseda MNV zprávu o jednání se s. **Slabým**, správcem okresního komunálního podniku stavebního v Litovli, který jest ochoten nastoupiti jako **správce komunálního podniku v Lošticích** za plat 7000 Kčs měsíčně. Rada MNV to ujednání schválila.

7. XII. 1950. Poněvadž komunální podnik zahajuje činnost, bylo nutno obsaditi hospodářský referát po Richardu Špičkovi, který se ho vzdal. Rada MNV se usnesla jednomyslně, aby **referát hospodářský převzal Josef Zdráhal, II. náměstek starosty.** Jeho referát dosavadní bude obsazen později.

28.XII.1950 projednala rada MNV navrženou smlouvu komunálního podniku s účetním Miloslavem Schäfertem z Klopin, který má zastávati funkci podnikového hospodáře a podnikového plánovatele s měsíčním platem 5500 Kčs. Smlouva byla přečtena a schválena.

Komunální podnik požádal o vybavení k kancelářské místnosti. Rada MNV se usnesla i zakoupiti drobné kancelářské potřeby, pokud to bude v rámci rozpočtu možno.

Do komunálního podniku byla zařazena i Střelnice. Rada MNV se usnesla dáti hostinskému Jurčovi výpověď k 28.II.1951 a doporučila komunálnímu podniku Marii Svobodovou-Zendulkovou jako výčepní.

Jaroslav Benda v Lošticích čís. 151, zeť Richarda Špičky, jednoho z posledních loštických hrnčířů, oznámil, že jest ochoten začleniti se do komunálního podniku s výrobou květináčů. Potřebuje doplnit strojové zařízení. Rada MNV se usnesla vykoupiti stroje od Josefa Itrničky, případně od Antonína Špičky, kde jsou strojene využity.

Jan Adolf Veselý, knihař a kartonážník již od 1.I.1950 pracoval jako komunální podnik. Bylo třeba jeho hospodaření za tento rok vyúčtovati. Rada MNV se usnesla převzíti zásoby materiálu a hotové výrobky k 1.I.1950 podle inventury k tomuto dni. Pro rok 1950 stanoven byl zaměstnancům plat za 1 hodinu 9·50, 11·55 a 16·50 Kčs. Usneseno bylo, nájem z místností a strojů určiti dohodou s J.A.Veselým, případně požádati ONV o vyměření nájmu.

Sdružený komunální podnik předložil radě MNV finanční rozpočet na 1.čtvrtletí 1951:

celková tržba 600.000 Kčs,
celkové výdaje 1,083.000 „,
schodek 483.000 „,
zásoba zboží 500.000 „.

a žádal o povolení úvěru 400.000 Kčs u Spořitelny a záložny. Oboje rada schválila.

Zásobování v roce 1950:

Dodávka slepičích vajec byla nově upravena: Bezzemci a majitelé orné půdy do ½ ha odevzdávali vejce dle počtu slepic po odečtení 1 slepice na každého člena domácnosti. Z každé slepice při počtu do 10 slepic odevzali 40 vajec, z každé další do 20 slepic 60 vajec, z každé pak nad 20 slepic odevzdali 100 vajec.

Zemědělci odváděli dle výměry: Do 1 ha 260 vajec, do 2 ha 390, do 3 ha 540, do 4 ha 690 do 5 ha 840, do 6 ha 1000, do 7 ha 1190, do 8 ha 1370, do 9 ha 1550, do 10 ha 1730 vajec atd.

Úspěch 2. roku pětiletého plánu umožnilo i **snížení cen ve volném prodeji a rozšíření volného trhu** o výrobky, které byly dosud na vázaném trhu.

Přehled snížených cen:

Druh zboží:		Dosavadní cena:	Snížená cena:
Sádlo	1 kg	280·- Kčs	220·- Kčs
fazole	1 kg	15·- "	10·- "
kuřata	1 kg	180·- "	120·- "
krocani	1 kg	200·- "	124·- "
med	1 kg	280·- "	200·- "
hrozinky	1 kg	500·- "	400·- "

Úplně uvolněné potraviny:

Zvěřina:	zajíci v kůži I.	1 kg	55·- Kčs
	zajíci v kůži II.	1 kg	45·- "
	kropten	1 kus	40·- "
	Bažant	1 kus I.	135·- "
	"	" II.	125·- "
Drůbež:	slepice mladá	1 kg	95·- "
	slepice stará	1 kg	85·- "

Mák 1 kg 120 kg.

Náhradní plnění dodávek.

4. 1. 1950 povolilo ministerstvo výživy náhradní

plnění dodávek takto:

Za 100 kg nedodaných výrobků	pšenice	žito	ječmen	oves	brambory
za pšenici	–	200	100	200	400
žito	80	–	80	100	250
ječmen	150	200	–	200	400
oves	80	100	80	–	250
brambory	30	40	25	40	–
vepř. maso	400	600	400	600	600
hovězí m.	250	400	250	400	400

17. VI. 1950 byly v Úředním listě stanoveny **výkupní ceny obilí ze sklizně 1950:**

Ceny za 100 kg činí:

Pšenice dle jakostní váhy 390·- až 412·- Kčs.
Žito 320·- a 325·- "
Ječmen krmný do 61 kg 270·- "
průmyslový 283·- a 289·- "
sladařský střední 66 kg 321·- "
prima 67 kg 371·- "
výběrový 68 kg 410·- "
Oves 276·- a 283·- Kčs.
Kukuřice 310·- až 330·- Kčs.
Proso 347·- Kčs.
Hrách žlutý 643·-, zelený 675·- Kčs.
Čočka drobná 694·-, hrubá 771·- Kčs.
Fazole 643·- a 578·- Kčs.
Řepka olejnatá 880·- Kčs.
Mák 1760·- Kčs.

19. VI. 1950 vyhlásil KNV v Olomouci nové **ceny selat a běhounů** pro II. – IV. čtvrtletí 1950 za 1 kg živé váhy:

selata obyčejná 65·- Kčs
selata z chovů úředně uznaných 80·- "
běhouni obyčejní a kastráti 45·- "
běhouni z chovů úředně uznaných 60·- "

8. V. 1950 vyhlásilo ministerstvo výživy nejvyšší **ceny uzenářských a masových výrobků ve volném prodeji.** Za 1 kg cena spotřebitelská s všeobecnou daní:

Uzené maso vepřové syrové: šunka s kostí 59·–, šunka bez kosti 69·–, krkovička 62·–, pečeně 64·–, plec (ramínko) s kostí 58·–, bůček 57·–, kolínka 38·–.

Vuřty 44·–, špekáčky 60·–, párky 58·–, salám obyčejný 38·–, moravské klobásy 56·–, šunkový salám 62·–, turistický salám 71·– Kčs atd.

2. VI. 1950 vyhlásilo ministerstvo zemědělství v dohodě s ministerstvem financí **příspěvkový řád JSČZ** (Jednotného svazu českých zemědělců). Výše členských příspěvků se stanoví podle celkové výměry zemědělské a lesní půdy takto:

Celková výměra:	Příspěvek čtvrtletní:	Roční:
do 2 ha	5·–	20·–
do 5 ha	10·–	40·–
do 15 ha	20·–	80·–
nad 15 ha	50·–	200·–

Pro členy JZD II. a vyšších typů 5·– čtvrtletně. Pro rodinné příslušníky a mládež od 16 do 21 let čtvrtletně 5·– Kčs.

2. VI. 1950 vyhlásilo ministerstvo zemědělství **ceny ranných a poloranných brambor ze sklizně 1950.** Nejvyšší počáteční cena 310·– Kčs, nejnižší cena za standart I. 160·– Kčs,
II. 130·– "
III. 105·– "

26. VI. 1950 vyhlásilo ministerstvo vnitřního obchodu **ceny volných pokrmů podávaných v hostinských podnicích.**

Cenový příplatek byl jednotný pro hostinské podniky všech cenových skupin a směl činiti nejvýše 12·– Kčs na každou porci odpovídající množství masa na 100 g ústřižek lístku na maso. K ceně polévky se mohlo připočísti 0·70 Kčs a k ceně moučníku 2·80 Kčs.

24. VII. 1950 vyhlásila ministerstva zemědělství a výživy **nákupní a prodejní ceny sena a slámy ze sklizně 1950:**

za 100 kg	ceny výkupní:	ceny prodejní:
seno luční sladké	150·– Kčs	174·– Kčs
" " polosladké	140·– "	164·– "
" " kyselé	130·– "	154·– "
seno jetelové a vojtěškové	172·– "	196·– "
sláma pšeničná a žitná	60·– "	82·– "
sláma ječná a ovesná	70·– "	92·– "
sláma žitná dlouhá	100·– "	122·– "

Za zboží lisované v drátě je cena za 100 kg o 25·– Kčs vyšší.

8. IX. 1950 vyhlásilo ministerstvo zemědělství **výkupní ceny pozdních brambor ze sklizně 1950.** Pevné výkupní ceny za 100 kg činí:

Brambory jedlé: standard	I.	160·– Kčs
	II.	130·– "
	III.	105·– "
	IV.	95·– "
Brambory krmné		95·– "
Brambory průmyslové do 16% škrobu		95·– "

8. IX. 1950 vyhlásilo ministerstvo výživy a vnitřního obchodu **ceny vajec:**

Výkupní ceny za 1 kg 44·20 Kčs.

Spotřebitelská cena:	A (nad 60 g)	B (55–60 g)	C (48–55 g)	D (43–48 g)
a) na volném trhu Kčs	6·30	6·10	5·80	5·60
b) na lístky za 1 kus Kčs	3·50	3·30	3·–	2·80

1. XII. 1950 byly **ceny vajec** od 4. XII 1950 na volném trhu zvýšeny takto:

za 1 kus – skupina A, B, C, D

Kčs 7·50 7·30 7·– 6·80

Cena vajec na lístky zůstala beze změny.

Včelařský spolek 1950.

Valná hromada byla konána 12.11.1950 za účasti 23 členů.

Předseda Vítězslav **Krbec**, úředník ČSD v Moravičanech, byl služebně přeložen do Krasikova, byl proto zvolen předsedou zvolen **Václav Klička**, učitel v Moravičanech, bydlící v Lošticích. Pastevním referentem byl zvolen **Jaroslav Vykydal**.

Dlouholetý jednatel a pak předseda včelařského spolku **Josef Žitný**, rolník z Rimic byl zvolen **čestným předsedou spolku**.

Za účasti 5 členů, byly ve státních lesích vykopány 22 lipky, které byly vysázeny na obvodu obce.

3.VII.1950 na členské schůzi přednášel „**O praktickém včelaření**" **Ing. Savvin**. Účast byla 19 členů a 8 hostů ze sousedních spolků. Na schůzi byl předán **diplom Jos. Žitnému**, čestnému předsedavi.

16.VIII.1950 byla členská schůze místních členů, kterých přišlo 16. Bylo hovořeno **o družstevním včelaření v JZD**. Referent pro JZD **Drlík** vysvětlil práva a povinnosti včelařů v JZD a výhody a záruky v kolektivním včelaření. Bylo navrhnuto, aby byl pořízen kočovný vůz pro včely, s čímž přítomní členové souhlasili. Dále bylo usneseno, aby předseda Václav **Klička** a jednatel Josef **Škrabal** si zajeli do Libin, kde již včelařské družstvo při JZD je ustaveno.

Členský příspěvek byl zvýšen z 20 na 50 Kčs.

5 členů, kteří nesplnili dodávku medu, bylo ze spolku vyloučeno. Na včelí **pastvu** zaplatil spolek v roce 1950 částku 1086 Kčs.

Na rok 1950 byla spolku předepsána dodávka **741 kg medu**. Bylo dodáno 727 kg. Chybících 14 kg musí býti dodáno navíc v roce 1951.

Nadkontingentního medu bylo včelaři dodáno 337 Kčs. Výkupní ceny medu byly: za 1 kg předepsaného 60 Kčs, za 1 kg nad kontingent

160 Kčs. Cukru bylo včelařům dodáno na 1 včelstvo na jaře 3 kg, v létě pro zazimování 6 kg po 15 Kčs.

Spolek měl v roce 1950 82 členy řádné s 540 včelstvy a 8 členů čestných.

Valná hromada byla konána 26. XII. 1950 za účasti 18 členů u Coufalů.

Rybářský spolek 1950.

Valná hromada byla konána 28. II. 1950 u Suchomelů. Volby konány nebyly. Jsou dle stanov vždy po 3 letech. Činovníci byli:

předseda: **Josef Rosypal,**
místopředseda: **Jaroslav Vykydal,**
jednatel: **Jan Matyáš,**
pokladník: **Miloslav Urban.**

Ostatní jsou uvedeni na straně 509.

Podle nařízení byl zvolen **spolkový hospodář Václav Klička** a jeho zástupce Jan Matyáš.

Podmínky lovení byly stanoveny jako loni. Každý rybář dostal k povolence tiskopis „Výkaz úlovků", který vyplněný odevzdal jednateli spolku na konci roku.

Bylo provedeno značkování kaprů pouštěných do řeky, aby se mohl sledovat jejich tah i přírůstek na váze.

Bylo jednáno o spojení spolků: Bouzov-Loštice a Moravičany. Bylo odloženo na pozdější dobu.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva 1950.

Valná hromada byla konána 5. II. 1950

za účasti 24 členů. Zvěrolékař František **Kubín** tu přednášel o zhoubné nemoci hrabavé drůbeže, kterou bylo v poslední době mnoho obcí napadeno. Brněnský ústav zjistil, že je to nemoc nervová. Dal poučení o správném krmení drůbeže i králíků. Varoval před krmivem zkaženým. Nejhůře působí plesnivá a nahnilá řepa. Zdůraznil potřebu častého čištění a desinfekce kurníků a králikáren.

Byli zvoleni **činovníci na rok 1950:**
Předseda: Antonín **Šafr**, zahradník,
místopředseda: František **Kratochvil**, kovář,
jednatel: Jan **Koukal**, plukovník v.v.,
pokladník: Vlastimil **Boháč**, holič,
zapisovatel: Mojmír **Bílek**,
sběrač kůžek: František **Mlčoch**, zam. ČSD v.v.,
hospodář: Jaroslav **Vitoul**, natěrač,
registrátor a tetovatel: } Ludvík
králikářský referent: } **Vejmola**,
kozařský referent: Jan **Koukal**,
drůbežnický referent: Ludmila **Obšilová**,
Členové výboru: Jan **Fritscher**, Alois **Král** a Emil **Habermann**.
Náhradníci: Emil **Hekele**, Rudolf **Jevický** a Vincenc **Stejskal**.
Revisoři: František **Kühn** a Miroslav **Svoboda**.

Spolku bylo přiděleno 400 kg ovsa. 200 kg bylo rozděleno tetujícím a 200 kg za odevzdané kůžky.

Předseda Jednoty v Praze sdělil na výstavě v Horní Libině, že za vyčiněnou králičí kůžku se platí 280·- Kčs, z čehož je daň 237·- Kčs.

V září 1950 bylo spolku přiděleno 300 kg otrub a 600 kg ječmene. Krmivo bylo rozděleno dle odevzdaných kůžek po 3·- a 6·- Kčs za 1 kg.

Spolek navrhl nové ceny králičích kůžek: I. 32·-, II. 8·-, III. 5·- Kčs proti dosavadním cenám: I. 16·-, II., 8·-, III. 4·-, IV. 2·- Kčs.

Členská schůze 17. XII. 1950 odhlasovala závazky na rok 1951: 1. Členové spolku odevzdají 800 syrových kůžek králičích. 2. Odevzdají 25 králíků pro nemocnice za peníze a 10 králíků zdarma. 3. Odevzdají ½ kg angor. vlny za peníze.

Členů bylo 53. Králíků bylo tetováno 189.

V roce 1950 zemřeli:

25.I. Jan Boháč, školák, syn dělníka Vlastimila Boháče v Žádlovické ulici, čís. XVII, 6, narozený 20. XII. 1939. Zemřel v nemocnici na výron krve do mozku po těžkém úrazu při sáňkování.

6.II. Karel Pavlák, krejčí na odpočinku, majitel domu čís. 85 v Jevíčské ulici, narozený 27. V. 1888. Ve svém mládí pracoval ve svém řemesle několik roků v Německu. Několik roků jako členmístní školní rady byl školním hospodářem.

17.II. Marie Léharová, bývalá obchodnice, narozená 9. IX. 1860.

14.II. Květoslava Sládková, dcera školníka Josefa Sládka, narozená 2. V. 1926.

11.III. Matylda Kurzová, bývalá příležitostná děl. nice, narozená 18. III. 1869.

20.III. Amalie Steigerová, důchodkyně domkář. ka, narozená 11. XII. 1868.

24.III. Josefa Brtníčková, manželka rolníka Fabiána Brtníčka čís. 143 v Havelkově ulici, narozená 13. I. 1873.

28.III. Josef Nejezchleba, zedník důchodce, narozený v Obecnově 4. III. 1877. Za okupace se přihlásil jako Němec, aby se měl dobře.

2.IV. Jenovéfa Selingrová, manželka Jana Selingera čís. 90 u mlýnské strouhy, narozená 3. I. 1878.

5.IV. František Mrázek, mlynář. pom. důchodce, narozený 26.1. 1868.

13.IV. **František Nasadil**, obuvník na odpočinku čís. V/1 v Ztracené ulici, narozený 16.XI.1864. Otec učitelky Štěpánky Drkošové a učitele Stanislava Nasadila v Hanušovicích.

10.IV. **Anna Gieblová**, v domácnosti, nar. 21.VII.1899.

3.VI. **Anna Kesslerová**, vdova důchodkyně, číslo 206 v Moravičanské ulici, narozená 1.IV. 1874.

7.VI. **Alžběta Nováčková**, narozená 26.VI.1858, matka bývalého hostinského v Jevíčské ulici číslo 82, Jindřicha Nováčka.

20.VI. **Kateřina Pospíšilová**, manželka Aloise Pospíšila strojního zámečníka ve Žádlovické ulici číslo 70, narozená 30.IV.1887. Dříve byla manželkou hostinského ve Škůrkově hostinci na náměstí čís. 13, J. Ráže. Matka učitelky Anny Bočkové.

12.VII. **Ludmila Birknerová**, důchodkyně, narozená 26.VIII.1870.

30.VII. **Julie Suchomelová**, roz. Gärtnerová, vdova po hostinském a řezníku Josefu Suchomelovi ve třídě Dr. Ed. Beneše číslo 148, narozená 26.IX.1880. Matka Ant. Gärtnera, ředitele Logarexu, učitele Vincence Suchomela, hostinského Zdeňka Suchomela a manželky lesního správce Anny Havlíčkovy.

7.VIII. **Emilie Kulhánková**, vdova, naroz. 2.IV.1862.

12.VIII. **Julie Weiserová**, vdova po krejčím, číslo 75 v Hradské ulici, narozená 25.IV.1866, matka Karla Weisera, četnického strážmist. v.v. nyní úředníka MNV.

23.VIII. **Ferdinand Ganzar**, školník učitelského

ústavu v Příboře ve výslužbě, nar. 20. VIII. 1871. Byl majitelem domu čís. 354 pod Střelnicí. Byl bratr krejčího Aloise Ganzara. Sám výborný hudebník dovedl dávati do pořádku hudební nástroje. Pro svoji veselou, sprýmovnou povahu měl Ferda, jak semu všeobecně říkalo, mnoho přátel.

11. IX. **Josef Fritscher**, dělník v uhelných skladech, narozený 26. V. 1910.

20. IX. **Žofie Keslarová**, důchodkyně, narozená 25. I. 1885.

20. IX. **Antonín Weiser**, obuvník důchodce v Komenského (Kostelní) ulici čís. 243, narozený 12. XII. 1892. V létě býval zaměstnán n na koupališti.

19. X. **Alžběta Doleželová**, vdova po zednickém políru Rajmundu Doleželovi v Moravičanské ulici čís. 294, naroz. 24. IV. 1865. Byla matkou mnoha dětí.

16. X. **Alois Tichý**, stolař v Jevíčské ulici čís. 184, narozený 14. X. 1884.

1. XI. **Františka Nasadilová**, manželka Františka Nasadila, hajného v. v. čís. 385 pod Střelnicí, narozená 8. IV. 1873.

22. XI. **František Böse**, římsko-katol. farář v. v. Narodil se 24. II. 1875 v domě číslo 46 na Malém náměstí, jeho otec, Karel Böse tam byl sklenářem. Studoval gymnasium a bohosloveckou fakultu v Olomouci, kde byl v roce 1899 vysvěcen. Svá kaplanská léta trávil na moravském Slovácku. Od roku 1916 byl farářem v německé Velké Moravě pod kralickým Sněžníkem. R. 1931 šel na odpočinek do své-

ho rodiště, do Loštic, kde krátce před tím zdědil po své sestře, vdově Marečkové, dům v Žádlovické ulici čís. 347. Farář František Böse byl člověk milé povahy, nábožensky snášenlivý, politikou se nezabýval. Já pak jsem v něm ztratil dobrého souseda.

25.XI. **Emilie Famfuliková**, vdova důchodkyně, narozená 17. XI. 1861. Mnoho roků byla zaměstnána v tvarůžkářském závodě Jana Gerlicha na náměstí čís. 118 a pak u jeho dcery Marie.

25.XI. **Jan Červinka**, úředník uhelných skladů v Lošticích, narozený v Lošticích 11.V. 1886. Byl synem Františka Červinky, majitele cihelny. Byl úředníkem v litovelském lihovaru, městským tajemníkem v Lošticích, hostinským na Střelnici a na konec obchodníkem uhlím. Také byl členem hudby svého strýce Jana Červinky, kde hrával na flétnu a klarinet. Byl výborným rybářem, v chytání ryb do rukou ve velkých hloubkách nikdo se mu nevyrovnal.

25.XI. **Anna Černá**, manželka školníka Václava Černého, narozená 26.VIII. 1891.

26.XI. **Františka Řmotová**, dcera malíře Františka Řmota čís. 27. na Trávníku, nar. 14.XII. 1922.

29.XI. **Bohumil Skácel**, obchodník se smíšeným zbožím na odpočinku, čís. 1 v třídě Dra Ed. Beneše, narozený 17.X. 1868. Brzy po roce 1900 nastěhoval se do Loštic z Postřelmova, kde měl již jako mladík pověst velmi dobrého obchodníka.

3.XII. **Filomena Bartoňová**, manželka dělníka důchodce, narozená 6.III. 1877, matka holiče Františka Bartoně a zedníka Jana Bartoně. Číslo 246.

23. XII. Anna Kubicová, manželka rolníka výměnkáře Rudolfa Kubici v Moravičanské ulici číslo 205, narozená 2. IV. 1880.

25. XII. Anastazie Bieberlová, vdova, nar. 15. IV. 1871.

Tělocvičná jednota Sokol Loštice 1950.

V roce 1950 nebyla konána valná hromada, proto se nezměnili činovníci. Nemocného starostu jednoty Jaromíra Ošťádala zastupoval půl roku I. náměstek František Žák.

14. II. 1950 byla konána místo výroční valné hromady členská schůze za účasti jen 60 bratří a sester. Přítomen byl za OVS (okresní výbor sokolský) v Zábřeze br. Nečesaný. Na schůzi vzpomněl vzdělavatel jednoty Bohuslav Ošťádal 2. výročí únorových událostí v roce 1948 a 130. narozenin Boženy Němcové. Potom jednotliví činovníci podali své zprávy za rok 1949.

O TOZ (Tyršův odznak zdatnosti) závodilo v jednotě v roce 1949 12 dorostenců a 18 mužů za vedení referenta pro TOZ Jaroslava Kleina.

Ve vzdělavací činnosti byla jednota s 90 podniky na 2. místě v zábřežském okresu.

Počet členstva k 1. 1. 1950:

V roce 1948 a 1949 přibylo 57 mužů a 23 žen,
vystoupilo 13 " 6 "
zemřelo 6 " 1 "

1. 1. 1950 má jednota 243 mužů a 162 žen.

Členské příspěvky byly ponechány beze změny: členi 60·–, dorostenci 18·– a žáci 10·– Kčs ročně. Odvádí se: za člena 40·–, za dorostence 10·– a za žáka 8·– Kčs.

23. III. 1950 byla vykonána ideová škola pro nové členy. O dějinách Sokola promluvil Boh. Ošťádal a o významu tělesné výchovy Jaroslav Klein.

V březnu byl ustaven oddíl **stolního tenisu**. Hrál v sále na Střelnici. Předsedou byl Alois Rada, jednatelem Fr. Hofmann, pokladníkem Miloslav Melzer a hospodářem Josef Melzer.

Přehled cvičební činnosti v květnu 1950:

Skupina:	Bylo zařazeno:	Průměrná návštěva:
Žáci I.	57	32·5
Žáci II.	25	19
Dorostenci	17	10·4
Muži	necvičili vůbec	
Žačky I.	40	23
Žačky II.	32	16
Žačky III.	32	26
Dorostenky	21	11

Ženy velmi malá, nepravidelná účast ve cvičení.

Oddíl tenisový měl úspěšnou činnost. V závodních utkáních porazilo loštické družstvo Žábřeh, Litovel a Mohelnici.

22. VII. 1950 uspořádala jednota (oddíl kopané) **letní karneval** na Střelnici, který se dobře vydařil.

3. XII. 1950 byla **mikulášská besídka žactva s nadílkou**. Jako vždy měla při velké účasti obecenstva velmi pěkný průběh.

10. XII. 1950 konaly se na střelnici **závody ve stolním tenisu**.

Výbor sokolské jednoty jednomyslně schválil věnovati na **pomník J. V. Stalina v Žábřeze** částku 1000 Kčs.

Od 22. X. 1950 byl zaveden nový způsob přijímání a přihlašování nových členů. Jejich přijetí projedná výbor jednoty a podá návrh na přijetí členské schůzi, která rozhodne. Přihlášky s trojím seznamem zašle jednota OVS. Noví členové zaplatí jednotné zápisné 10·– Kčs, které se posílá přímo ČOS. Legitimace vyhotovuje ČOS. Členem může se státi po dovršení 15 roků věku. Dosud byla věková hranice 18 roků.

Na konci roku byla vyhlášena **soutěž „Sokol patří pracujícím"**. Každé sokolské jednotě stanovil OVS směrná čísla pro soutěž v roce 1951. Loštické jednotě bylo uloženo: 1) do 30. V. 1951 získati 110 nových členů,

2) do 31. XII. 1951 získati 35 nových nositelů TOZ (Tyršova odznaku zdatnosti), 3) do 31. XII. 1951 ustaviti nové 3 sportovní oddíly, 4) „Běhu vítězství" se účastniti 300 příslušníky, 5) na „Sokolském dni" 26. V. 1951 míti účast činných 600 příslušníků, 6) uspořádati v r. 1951 25 otevřených hřišť, tělocvičen a pod., 7) v roce 1951 získati 30 nositelů FO (Fučíkova odznaku).

Různé 1950.

24. III. 1950 vysílal brněnský rozhlas z olomouckého studia pásmo o životě a díle hudebního skladatele severní Moravy

Stanislava Adama,

loštického rodáka a občana. Pásmo trvalo půl hodiny. Po úvodu o životě a umělecké činnosti byly předvedeny autorovy skladby.

Proslov měl profesor Palackého university v Olomouci Dr. Vladimír Gregor následující:

„Skladatelem, který působí na severním okraji Hané a který se dnes více řadí k předním representantům severomoravské tvořivosti, svažující se nyní k svému olomouckému krajskému centru, je **Stanislav Adam.**

Právě z těchto důvodů zařazujeme sem tohoto severomoravského skladatele, poněvadž tato nová, osvobozená vlast potřebuje po válce nový život a svou vlastní novou kulturu hudební.

Stanislav Adam je též varovným příkladem skladatele, jehož umění bylo před válkou po mnoho let naprosto opomíjeno. Adam byl i tehdy věren svému rodišti Lošticím na severní Moravě a neměl vůbec příležitosti ukázat své umění moravským a českým hudebním centrům. Víme, že jako skladatel nesleduje výboj a moderní výraz, nýbrž je místy až příliš konservativní, co si však u něho ceníme, je úcta k lidové písni severní Moravy, k písni tak málo známé.

Loňského roku se dožil skladatel 60 let a vzpomněl svého bohatého života. Vzpomněl na své spolužáky ze zábřežského gymnasia: skladatele Karla Boleslava Jiráka a Václava Kálika, vzpomněl svého kantorského působení v Bludově na severní Moravě a též v Lošticích, ve svém rodišti, v místě působení malíře Adolfa Kašpara. Zde působil i jeho otec jako dlouholetý učitel a ředitel kůru místního chrámu.

Stanislav Adam byl žákem této kantorské tradice otcovy. Na housle se vzdělával přímo u svého bratra, vzdělávajícího se u Otakara Ševčíka a působícího pak jako koncertní mistr u operních divadel v Darmstadtu, v Basileji, v Cáchách, v Sofii a v Plovdivě. Tak se stal i Stanislav Adam koncertním houslistou, který pořádal koncerty doma i v cizině. To bylo hlavně před první válkou světovou.

Po válce, a to po úmrtí své jediné dcery, obrátil se ke komposici. V ní vychází z tradice české hudby, jde až k hudbě klasické, překračuje vliv Dvořákův i blízkého olomouckého Nešvery. Vychází z bohatství lidových písní, mezi nimi i z písní hanáckých z okolí loštického. Drží se všude na okraji potřeb amatérských souborů i sólistů, i když na ně místy klade — hlavně v houslích — velké požadavky. Psal hlavně skladby pro instrumentální soubory, velký počet houslových skladeb, z nichž některé, jako **Koncertní polonéza** op. 5 vyšla v Praze tiskem a tamtéž byla roku 1937 úspěšně provedena. **Houslový koncert** je v rukopise a čeká na své provedení. Adam nezapomíná ani na uplatnění jiných orchestrálních nástrojů, jak dokazují naše ukázky. Z vokálních skladeb zasluhují zmínky **Česká píseň, Kytička moravských lidových písní**, cyklus písní s průvodem klavíru pro zpěv **Z rodného kraje** převážně na slova hanáckého nářečí z Loštic. V téže době asi, jako skladba předchozí, to jest v letech 1944 - 46 vznikla symfonická suita **U nás** op. 21 o 4 částech pro velký orchestr, v níž prostou řečí povídá o Lošticích a vydává tak jakousi hudební vlastivědu svého rodného města. Příchod Rudé armády na Hanou přivodil vznik **Ruských lidových písní** s průvodem klavíru nebo orchestru. Vznikla dětská vánoční zpěvohra a skladby další.

Severní Morava má dnes v Stanislavu Adamovi svého skladatele, který píše i pro jeho potřebu, i když místy je příliš konservativní. Krajový svéráz však tu proniká a dává tušit správnou linii skladatelovu k prospěchu jeho uměleckého okolí a uměleckého života národa našeho."

Po úvodním slově prof. Dra Vlad. Gregora byly zahrány následující skladby Stanislava Adama:

1. **Předehra d moll** – na klavír zahrál Cyril **Černý**, ředitel městského hudebního ústavu v Olomouci.
2. **Koncertní polonéza** – na housle zahrál Mirosl. **Biba**, koncertní mistr olomoucké opery, na klavír doprovázel kapelník olomoucké opery Adolf **Vozka**.
3. **Z rodného kraje** – zpívala koncertní pěvkyně Marie **Nedvědová** a na klavír doprovázel Cyril **Černý**.
4. **Caprice** – na klarinet hrál Josef **Knězl**, člen filharmonie moravské a na klavír doprovázel Adolf **Vozka**.
5. **U nás, symfonická suita** – zahrál smyčcový orchestr posádkové hudby, řídil kapelník Antonín **Dražil**.

Chronologický soupis skladeb Stanislava Adama:

1. **Ohni zmar.** Pochod (loštických) hasičů pro dechovou hudbu nebo orchestr.
2. **Dva tance (Mazurka a Menuet)** pro klavír.
3. **Dědečkovy tanečky** pro klavír.
4. **Pange lingua** pro smíšený sbor a varhany nebo orchestr.
5. **Koncertní polonéza op. 5.** Pro housle s průvodem klavíru. Vydal Fr. A. Urbánek v Praze. Provedeno na koncertě „Kulturní jednoty českosl. v Praze" r. 1937 s velkým úspěchem.
6. a) **Dumka, op. 6a)**
   b) **Romance, op. 6b)** } pro housle s klavírem.
7. **Fantasie-Caprice, op. 7.** Pro housle s průvodem klavíru. Velmi těžké, vyžaduje dokonalou znalost flageoletů ve dvojhmatech.
8. **Dvě žertovné písně lidové.** (Sedláček si jede a Šel jest sedlák.) Pro zpěv s průvodem klavíru.

9. **Přání - Blahoželanie, op. 9.** S českým a slovenským textem pro: a) dvojzpěv s průvodem klavíru,
b) tři ženské hlasy,
c) čtyři ženské hlasy a
d) smíšený sbor.
Vydal Fr. A. Urbánek v Praze. Bylo velmi hojně provozováno při slavnostech nesčetnými kulturními spolky. Autor dostal pochvalné uznání z nejvyššího místa. Za protektorátu bylo dílo zabaveno. V r. 1946 vyšlo II. vydání u téhož nakladatele.

10. **Zapěj duše!** České „Pange lingua" na text univ. prof. Dr. Václava Kubíčka pro smíšený sbor a varhany nebo orchestr.

11. **Pozdrav spojencům, op. 11.** O třech dílech pro úplnou dechovou hudbu. Skryté melodie slovanské. Vydal K. Barvitius v Praze.

12. **Česká píseň,** pro ženský sbor s průvodem klavíru nebo orchestru.

13. **Nesem Vám noviny, poslouchejte!** Vánoční zpěvohra na text Dr. Václava Kubíčka. Libreto a klavírní výtah vydal „Velehrad" v Olomouci. V Lošticích v Lidovém domě provedeno r. 1940.

14. **Motto perpetuo, op. 14.** Pro housle s průvod. klavíru.

15. **Houslový koncert, op. 15, a moll.** Pro housle s průvodem klavíru nebo orchestru. Styl národní s delší cadencí po II. větě. Velmi těžké, vyžaduje znalost umělých flageoletů ve dvojhmatech.

16. a) **Valsette, op. 16 a)**
b) **Píseň bez slov, op. 16 b)** } pro housle s průvodem klavíru.

17. **Suita** (Ukolébavka – Zastaveníčko – Taneček – Vzpomínka) pro lesní roh s průvodem klavíru.

18. **Miniatury** pro violoncello s průvodem klavíru.

19. **Caprice na české národní písně** pro klarinet A s průvodem klavíru.

20. **Elegie** pro kvarteto lesních rohů. In memoriam národních mučedníků.

21. **U nás,** symfonická suita pro velký orchestr čtyřvětá. 3. věta je solo houslové, ve 4. větě závěrečné „Allegro vivo" účinkuje též harfa.

22. **Z rodného kraje.** Cyklus písní pro zpěv s

průvodem klavíru. Písně jsou v nářečí hanáckém z Loštic, z Moravičan, z Palonína, z Pavlova a z Měníka. Mezi nimi je loštická „Hrnčířská."

23. **Vánoční ukolébavka** pro zpěv s průvodem klavíru nebo varhan.

24. **Dva vánoční dvojzpěvy** pro zpěv s průvodem klavíru nebo varhan.

25. **„Opouštím už tento svět."** Na text univ. prof. Dr. Václava Kubíčka pro: a) dvojzpěv, b) tři ženské hlasy, c) smíšený sbor, s průvodem neobl. dechové hudby.

26. **Buketik russkich narodnych pěsěn dlja ženskogo chora**, op. 26, pod akompaněmentem rojalja ili orkěstra. (Text psaný latinkou.)

27. **Kytička moravských lidových písní**, pro sóla, ženský - dětský sbor s průvodem klavíru nebo orchestru.

28. **Nokturno**, pro klavír nebo harfu.

29. **Předehra d moll**, pro klavír nebo varhany.

30. **Vínek hornomoravských písní**, pro soli, ženský sbor s průvodem klavíru nebo orchestru.

31. **Moravská symfonická rhapsodie** pro velký orchestr.

21. II. 1952
Josef Hlobílek, obl.

Občanské sňatky 1950:

26.1.1950. Bořivoj Seidl, narozený 21.III.1928 v Lošticích, syn Huberta Seidla, rolníka a povozníka v Lošticích čís. 275 a Marty, rozené Pechové ze Žadlovic. **Vlasta Komárková,** nar. 27.XII.1923 v Lošticích, dcera Aloise Komárka, rolníka v Lošticích, č. 146, narozeného v Otročkově a Alžběty, rozené Malíkové z Hablova.

28.1.1950. František Fischer, zahradník, nar. 19.1.1919 v Lošticích, syn Františka Fischera, dělníka v Lošticích čís. 200 a Antonie, roz. Geislerové z Loštic. **Marie Šupáková,** tovární dělnice, narozená 18.II.1926 v Nov. Hrozenkově u Vsetína.

28.1.1950. Bohumil Špička, lesní dělník, narozený 25.X.1896 v Lošticích, syn † Josefa Špičky, kamnáře v Lošticích a Marie, rozené Zapletalové z Javoříčka. **Ludmila Majerová,** nar. 9.XI.1896 v Doubravici.

14.III.1950. Luděk Chvojka, elektrotechnik, nar. 12.III.1926 v Častolovicích, okres Rychnov. **Věra Kneiflová,** tovární dělnice, nar. 19.IX.1928 v Lošticích, dcera Aloise Kneifla, zedníka v Lošticích čís. 412, z Loštic a Marie, rozené Špičkové z Loštic.

18.III.1950. Jan Kurfürst, pokrývač, naroz. 6.I.1930 v Obectově. **Květoslava Ellnerová,** tovární dělnice, naroz. 18.X.1932 v Lošticích, dcera Jana Ellnera, řeznického pomocníka v Lošticích čís. 473 a Marie, roz. Tillové ze Štědrákovy Lhoty.

10.VI.1950. Jan Holinka, zámečník, narozený 17.IX.1929 v Zábřeze. **Květoslava Budinová,** úřednice, nar. 27.IX.1931 v Kosově, dcera Jaroslava Budiny, hostinského v Lošticích, Vlčice čís. 334 a Marie, rozené Čulíkové z Adamova.

24.VI.1950. Zdeněk Jung, obchodní příručí, narozený ve Slavěšicích u Kyjova. **Vlasta Havlíčková,** úřednice,

narozená 25. III. 1922 v Lošticích, dcera Josefa Havlíčka, stolaře v Lošticích a Boženy, roz. Novákové z Police.

1. VII. 1950. Oldřich Pyšný, krejčovský pomocník, nar. 6. VI. 1925 v Lošticích

Božena Mičková, dělnice, naroz. 17. XI. 1929 v Brně - Kohoutovicích, bytem v Lošticích, číslo 247.

8. VII. 1950. Bohumil Koukal, roz. Linhart, nar. 27. I. 1922 v Lošticích, syn Bohumila Linharta, rolníka v Lošticích čís. 33 a Anny, roz. Koukalové z Pavlova

Anežka Vařeková, rolnická dcera, narozena 2. III. 1922 v Pavlově.

8. VII. 1950. Jan Heidenreich, úředník, nar. 14. V. 1925 v Lošticích, syn Mořice Heidenreicha, poštovního úředníka v Lošticích čís. 430 a Marie, roz. Červinkové z Loštic

Helena Kalousová, dětská ošetřovatelka, nar. 23. II. 1930 v Nov. Jičíně, dcera Stanislava Kalousa, stát. zahradníka v.v. v Lošticích čís. 81 a Ludmily, roz. Pospíšilové z Palonína.

22. VII. 1950. Josef Čech, technický úředník v Mostě, nar. 1. XI. 1896 ve Druticích u Mladé Boleslavi,

Marie Záhoříková, roz. Skoumalová, dcera Matouše Skoumála, obchodníka v Lošticích čís. 170 a Josefy, roz. Kaškové z Bistrce u Jabloňného.

22. VII. 1950. Miloslav Melzer, technický úředník, nar. 18. XII. 1924 v Lošticích, syn Josefa Melzra, stolaře v Lošticích čís. 392, rozeného v Obectově a Marie, roz. Bendové z Palonína.

Růžena Nejezchlebová, tovární dělnice, nar. 24. VII. 1927 v Obectově.

5. VIII. 1950. Zdeněk Hél, zahradník, narozený 22. IV. 1923 v Žádlovicích, syn Josefa Héla, malíře nyní ve Zvoli a Marie, roz. Navrátilové ze Žádlovic, v Lošticích čís. 120,

Marie Fuňková, nar. 17. III. 1930 v Lošticích, dcera Dominika Fuňka, rolníka v

Lošticích čís. 165 a Anny, rozené Smékalové z Loštic.

5. VIII. 1950. Josef Rotter, dělník, nar. 28. I. 1928 v Zábřeze, **Vlasta Grygarová**, tovární dělnice, narozená 22. IX. 1931 v Lošticích, dcera Jana Grygara, továrního dělníka v Lošticích, Vlčice čís. 458 a Jaromíry, rozené Strakové z Loštic.

6. VIII. 1950. Jan Czyž, pekařský dělník, nar. 17. VI. 1926 v Nýdku u Čes. Těšína, bytem v Bystřici nad Olzou, **Vlasta Pechová**, šička, narozená 20. VIII. 1930 v Lošticích, dcera Šimona Pechy, zednika v Lošticích, narozeného v Bezděkově n. Tř. a Vlasty, roz. Prokešové z Loštic. Bydlí ve Vlčicích 422.

12. VIII. 1950. František Zuchnický, MUC, nar. 26. IX. 1921 v Nošovicích u Místku, **Vlasta Šilberská**, MUC, narozená 15. XII. 1923 v Olomouci, dcera Huga Šilberského, zednického mistra v Lošticích čís. 446 a Žofie, roz. Hacarovy, nar. v Lilovli.

26. VIII. 1950. František Červinka, rolník, nar. 19. II. 1921 v Lošticích, syn Františka Červinky, rolníka v Lošticích čís. 303 a Boženy, roz. Niklové z Třeštiny, dcery správce lomu v Lošticích, **Ludmila Slavíčková**, rolnická dcera, nar. 28. VIII. 1921 v Bezděkově nad Třeb.

16. IX. 1950. Jindřich Zácha, stolařský pomocník, nar. 3. VIII. 1922 v Bukovanech okres Olomouc, **Božena Eliášová**, cukrářka, nar. 16. XI. 1926 v Lošticích, dcera Františka Eliáše, rolníka, v Lošticích čís. 202 a Anny, roz. Geislerové z Loštic.

7. X. 1950. Jaroslav Kalous, drogista, nar. 30. V. 1926 v Nov. Jičíně, syn Stanislava Kalousa, stát. zahradníka v.v. v Lošticích čís. 81 a Ludmily, roz. Pospíšilovy z Palonína, **Jiřina Hauserová**, rolnic. dcera, nar. 22. III. 1928 v Lošticích, dcera Františka Hausera, rolníka v Lošticích čís. 120 a Františky, roz. Šafářové z Dubicka.

28. X. 1950. Stanislav Geppert, rolník, nar. 7. IV. 1927 v Lošticích, syn Jindřicha Gepperta, rolníka v Lošticích čís. 21 a Marie, roz. Kašparové

ze Svojanova, **Věra Havlíčková**, studentka, narozená 16. III. 1931 v Lošticích, dcera Františka Havlíčka, vrchního lesního tajemníka v Lošticích čís. 339 z Vranové a Anny, roz. Suchomelové z Loštic.

4. XI. 1950. Karel Frank, šofér ČSAD, nar. 26. V. 1929 v Lošticích, syn Františka Franka, továrního dělníka v Lošticích čís. 89 a Antonie, roz. Theuerové z Loštic,

Marie Červinková, nar. 9. V. 1931 v Olomouci, dcera Marie Červinkové, roz. Frankové, tov. dělnice v Lošticích čís. 65.

4. XI. 1950. Milan Macek, konstruktér, narozený 27. I. 1922 v Hartikově, syn Petra Macka, řed. národní školy v Hoštejně a Filomeny, roz. Korgrové z Cr-Hova,

Věra Chytová, úřednice v MEZu, narozená 16. IX. 1931 v Lošticích, dcera Ladislava Chyti z Habrovan u Vyškova, účetního v Lošticích čís. lo VII. a Marie, roz. Blechtové z Loštic.

11. XI. 1950. Jiří Badal, stavební dělník, narozený 24. III. 1930 v Zábřeze, **Danuše Grossová**, tovární dělnice, nar. 6. IX. 1932 v Lošticích, dcera Karla Grossa, staveb. dělníka ve Vlčicích čís. 492 a Apolonie, rozené Stejskalovy z Vikýřovic.

19. XI. 1950. Karel Sór, příslušník SVS, nar. 14. XII. 1922 v Olomouci, **Františka Zdráhalová**, šička, narozená 14. I. 1928 v Lošticích, dcera Antonína Zdráhala, důchodce v Lošticích čís. 372 a Filomeny, roz Marešovy z Loštic.

2. XII. 1950. Josef Heger, řeznický pomocník, nar. 28. V. 1921 v Křemačově, jeho matka je Ludmila, rozená Zavadilová z Doubravice, sestra Anežky Hodinové-Spurné, **Zdeňka Dürrová**, tovární dělnice, nar. 7. VII. 1925 v Lošticích, dcera Augustina Dürra, z Bohdalova, továr. dělníka v Lošticích čís. 388 (Pod Jesem) a Albíny, roz. Palamarčukovy, Skvirka u Kyjeva (SSSR).

30. XII. 1950. Jan Honěk, dělník, nar. 7. V. 1931 v Porubě u Svinova, okres Bílovec,

Vlasta Václavová, dělnice, narozená 6. IV. 1932 v Lošticích, dcera Viktora Václava, dělníka ve Vlčicích č. 263 a Marie, roz. Linduškové z Loštic.

Narodili se v roce 1950:

16.I. Jaroslav a Marcela Seidlovi, děti Zdeňka Seidla, továrního dělníka č. VII. a Antonie, roz. Krieglovy z Loštic.

30.I. Antonín Paták, syn Antonína Paláka, továrního dělníka ve Vlčicích čís. 229 a Marie, roz. Pospíšilové z Veselíčka.

4.II. Jiří Schneider, syn Františka Schneidra, továrního dělníka čís. IV. a Květoslavy, roz. Novákové z Doloplaz.

4.II. Pavel Hauser, syn Miroslava Hausera, rolníka čís. 163 a Drahoslavy, roz. Vodičkovy z Loštic.

9.II. Jiří Silberský, syn Josefa Silberského, zámečníka čís. a Marie, roz. Wolfové z Loštic.

26.II. František Motka, syn Františka Motky, rolníka čís. 296 a Anny, roz. Hegrové z Křemačova.

30.III. Josef Zdráhal, syn Josefa Zdráhala, střihače čís. 53 a Arnošty, roz. Moráňové ze Slavičína.

10.IV. Ludmila a Anna Vyroubalovy, dcery Františka Vyroubala, stolaře v továrně, čís. 220 a Anny, roz. Krejčí, Švadleny.

2.V. Václav Trávníček, syn Ladislava Trávníčka, továrního dělníka čís. 375 a Marie, rozené Kneiflové z Loštic.

20.V. Bohuslav Plaček, syn Bohuslava Plačka, svářeče, čís. 340 a Marie, roz. Havlíčkovy.

1.VI. Vladimír Čecháček, syn Františka Čecháčka, obuvnického pomocníka čís. IV. z Moravičan a Anny, roz. Laštůvkové z Bouzova.

14.VI. Hana Drlíková, dcera Františka Drlíka, studenta a Anny, roz. Kubicovy z Loštic.

18.VI. Karel Wolf, syn Karla Wolfa, rolníka čís. 269 a Marie, roz. Nerušilové z Bohdalova.

24.VI. Vladimír Kindl, syn Vladimíra Kindla, nástrojaře, čís. 319 a Marie, roz. Hanákové.

25.VI. Jan Eliáš, syn Františka Eliáše, továrního dělníka, čís. 400 a Emilie, roz. Daříčkové z Lesnice.

3.VII. Marta Ausficírová, dcera Václava Aus-

ficíra, hutníka ve Vlčicích čís. 229 a Květoslavy, rozené Patákové z Loštic.

8. VII. Marie Syslová, dcera Františka Sysla, studenta z Prostějova a Jiřiny, roz. Krylové z Loštic č. 293.

16. VII. Pavel Baroncini, syn Quinto Barocciniho, stavebního dělníka, Itala a Heleny, roz. Koutné z Loštic, číslo 330.

29. VII. Marta Ždráhalová, dcera Oldřicha Ždráhala, továrního dělníka, čís. 27 a Věry, roz. Kmotové z Loštic.

13. VIII. Květoslava Kurfürstová, dcera Jana Kurfürsta, pokryvače, čís. 473 a Květoslavy, roz. Ellnerové z Loštic.

9. VIII. Alena Vodičková, dcera Jana Vodičky, učitele, čís. 127 a Marie, roz. Volkové.

22. VIII. Marta Seidlová, dcera Bořivoje Seidla, zemědělce, čís. 275 a Vlasty, roz. Komárkové z Loštic.

2. IX. Věra Bučková, dcera Václava Bučka, nočního hlídače, čís. 63 a Filomeny, roz. Kopkové ze Javína, okres Lílovel.

25. IX. Jan Červinka, syn Jana Červinky, automechanika, čís. 450 a Milady, rozené Sedláčkové z Milkova.

2. X. Jiří Kuba, syn Jaroslava Kuby, vedoucího nár. podniku „Oděvní tvorba", čís. 432 a Květoslavy, rozené Sloukové z Lechovic.

6. X. Eliška Vydrželová, dcera Františka Vydržela, obchodního příručího, čís. 302 a Elišky, rozené Seidlové.

16. X. Josef Valouch, syn Jaroslava Valoucha, šoféra ČSAD, čís. 267 a, Marie, roz. Krejčířové z L.

16. X. Cecilie Reifová, dcera Huberta Reifa, továrního dělníka, čís. 256 a Cecilie, roz. Höhigové z Pavlova.

3. XI. Jiří Schwarz, syn Antonína Schwarze, elektrotechnika, čís. 126 a Ludmily, roz. Vitoulové.

11. XI. Antonín Rosta, syn Františka Rosty, továrního děl., čís. 406 a Marie, roz. Volkové.

11. XII. Jan Navrátil, syn Jana Navrátila, tov. děl. č. 224 ve Vlčicích a Heleny, roz. Čermákové.

19. XII. Antonín Nosek, syn Ant. Noska, děl. č. 216.

Národní škola v Lošticích ve školním roce 1949-50.

Výnosem KNV v Olomouci z 30. VII. 1949 byly obě národní školy, chlapecká a dívčí spojeny v jednu národní školu smíšenou. Jejím ředitelem byl jmenován dosavadní ředitel chlapecké školy národní František Žák. Dosavadní ředitel dívčí národní školy Antonín Steiger odešel 1. IX. 1949 na trvalý odpočinek.

Zároveň stanovil KNV, aby se učilo v 8 třídách: v 5 postupných a ve 3 pobočkách, při I., III. a V. třídě.

Zápis byl vykonán 30. VI. a dodatečně 1. IX. 1949. A bylo zapsáno do jednotlivých tříd:

do I. A třídy	22	chlapců
do I. B třídy	23	děvčat
do II. třídy	14	chlapců + 30 děvčat
do III. A třídy	23	chlapců
do III. B třídy	30	děvčat
do IV. třídy	22	chlapců + 23 děvčat
do V. A třídy	27	chlapců
do V. B třídy	27	děvčat

Celkem do všech tříd bylo zapsáno 241 dětí, z toho bylo 108 chlapců a 133 děvčat.

Podle náboženství bylo 173 římských katolíků, 64 čechoslováků 2 pravoslavní a 2 bez vyznání.

Z Loštic bylo 220 a přespolních 21 (z Žadlovic, z Vlčic a z Markrabky.

Rozdělení tříd učitelům:

Třída:	I. A	třídní učitel	Leopold Hřivna
"	I. B	"	Jaroslav Tilcr
"	II.	"	Vlasta Kleinová
"	III. A	" ředitel	František Žák
"	III. B	"	Vilém Poláček,
"	IV.	"	Anna Bočková
"	V. A	"	Jaroslav Klein,
"	V. B	"	Josefa Marxová

Ve školním roce odešel učitel Vilem Poláček, jeho třídu převzala Štěpánka Drkošová.

Učitel Vilém Poláček se narodil 2. II. 1909 v Heimburgu nad Dunajem v Rakousku. Vystudoval učitelský ústav v Olomouci a v Přerově. Působil na školách ve Zlíně, v Dubě nad Moravou, v Olomouci-Hodolanech a v Hejčíně, v Praze – v Holešovičkách a v Kobylisích. Dále působil na okresním úřadě ochrany práce v Šumperku. Od 1. IX. 1949 byl na zdejší škole, kde působil do 16. II. 1950, kdy byl přeložen do Prostějova.

Učitel Jaroslav Tilcer narodil se 26. IV. 1910 v Hrabí, okres Litovel. Měšťanskou školu vychodil v Lošticích, učitelský ústav vystudoval v Olomouci. Působil na školách okresu těšínského a litovelského, posledně v Cholině. Od 1. IX. 1946 je v Lošticích.

Učitelka Josefa Marxová narodila se 18. III. 1895 v Litomyšli. Po absolvování učitelského ústavu v Litomyšli působila na školách okresu zábřežského a to v Drozdově, v Hoštýně, v Zábřeze. V Lošticích učila ve školním roce 1922-23. Mimo to studovala v letech 1920-21 v Paříži jazyk francouzský, z něhož složila v roce 1922 zkoušku. Nyní je v Lošticích od roku 1932.

Učitelka Štěpánka Drkošová, rozená Nasadilová narodila se 17. III. 1902 v Lošticích. Po absolvování dvouletého kursu pro učitelky domácích nauk při učitelském ústavu v Kroměříži působila na školách okresu zábřežského ve Zborově, v Lupěném, v Doubravici, v Paloníně, v Pavlově a konečně v Lošticích. 20. II. 1950, dle výnosu ONV počala učiti, jako učitelka literní po odchodu učitele Viléma Poláčka.

Umístění školy:

Všechny třídy, národní školy byly v 1. poschodí, kde byla také ředitelna, sborovna, kabinet a záchody.

Zdravotní stav žactva:

Zdravotní stav žactva byl celkem dobrý.- Pouze v zimních měsících onemocnělo více žáků anginou, chřipkou a žloutenkou. Bě-

hem roku byly 2 případy záškrtu, jež skončily celkem dobře. Jiných nakažlivých nemocí nebylo. Rekreace prázdninové se účastnilo celkem 54 žáků.

Sdružení rodičů a přátel školy - SRPŠ:

I v tomto roce SRPŠ plnilo své poslání. Na ošacovací akci pro sirotky věnovalo 6700 Kčs. Před vánočními svátky, 18. XII. 1949, za spoluúčinkování žactva školy uspořádalo slavnost zažehnutí vánočního stromu na náměstí před radnicí. Ve školním roce uspořádalo sdružení 4 členské a 1 výborovou schůzi mimo valnou hromadu 16. X. 1949, na které byl zvolen předsedou Ladislav **Funěk** a nový výbor. Jednatelkou byla Ludmila **Bieberlová** a pokladníkem byl Rudolf **Bílek**.

Místní školní rada - nyní školský referát MNV

Vedoucím jeho činitelem byl učitel zdejší školy Leopold **Hřivna**. Spolu s újezdní školní radou pečlivě dbala o hospodářské a finanční zabezpečení školních potřeb. Rada MNV na konci roku 1949 věnovala mimo rozpočet 10.000 Kčs na školní pomůcky. V obecním rozpočtu bylo pamatováno na zdejší školství obnosem 536.000 Kčs (pro mateřskou, národní, střední a rolnickou školu.)

Školení učitelstva:

Ve školním roce 1949-1950 účastnili se 14denního školení v Olomouci - Řepčíně učitelé:

Leopold **Hřivna**	v dnech	20. XI. - 3. XII. 1949,
Jaroslav **Tilcer**	"	20. I. - 4. II. 1950,
Vlasta **Kleinová**	"	12. VI. - 26. VI. 1950.

Žákovská organisace:

Byla ustavena na žákovském shromáždění 22. IX. 1949. Předsedou byl zvolen Jan **Řimot**, žák V. A) třídy a místopředsedkyní Marta **Hustá**, žačka V. třídy. Rovněž stanoven plán pracovní na 1. pololetí, který také byl splněn. Na shromáždění promluvil praporčík SNB František **Vitásek** o bezpečnosti na ulicích a silnicích.

27. X. 1949 přednášel na žákovském shromáždění vedoucí úředník spořitelny a záložny v Lošticích Richard Špička „Spořivost – základ blahobytu." Žactvo bylo zapojeno do soutěže spořivosti na okresu zábřežském. A umístila se dobře. Škola dostala pochvalné uznání od okresní spořitelny v Zábřeze a žákyně V. třídy Klema Jevická byla odměněna letem z Olomouce do Zábřeha a zpět. Jiní žáci obdrželi odměnou knihy.

28. X. 1949 účastnila se 12denná deputace žákovské samosprávy v čele s učitelem Vilémem Poláčkem na slavnostním převzetí patronátu národním podnikem Zadrev v Lošticích nadnárodní školou v závodní místnosti podniku.

17. XI. 1949 na žákovském shromáždění přednášela učitelka Josefa Marxová na thema „Kniha – nejlepší přítel člověka."

27. a 28. XI. 1949 žákovská organisace spolupracovala při výstavě české knihy, kterou navštívilo přes 300 dospělých a na 600 žáků. Za tuto práci byla odměněna darem 4 hodnotných knih pro žákovskou knihovnu.

Na prosincové schůzi, které se zúčastnili i zástupci národního podniku Logarex (dříve Zadrev), po hudebních a recitačních vložkách promluvil zástupce Logareku Josef Rozsypal o výrobě a údernické práci v továrně. Zaměstnanci podniku věnovali na zakoupení učebních pomůcek 1500 Kčs.

Svátek matek oslaven byl v neděli 14. V. 1950 školní slavností na Střelnici, jíž se účastnilo i mnoho rodičů a přátel školy. Po mírovém proslovu Ladislava Portyše, předsedy MAV NF žáci předvedli 16 programových čísel. Slavnost byla velmi zdařila. Vynesla přes 4000 Kčs.

29. I. 1950 zemřel po úrazu při sáňkování i žák V. tř. Jan Boháč. Se zemřelým se rozloučil za žák. org. spolužák Boh. Linduška a třídní učitel Jaroslav Klein.

Školní rok 1949-50 byl ukončen školní slavností 30. VI. 1950.

Střední škola v Lošticích ve školním roce 1949-50.

Na začátku škol. roku 1.IX. bylo zapsáno:

v I. třídě	31	chlapců a	33	děvčat
II. "	43	"	39	"
III. "	25	"	32	"
IV. "	29	"	26	"

Celkem 128 chlapců a 130 děvčat.

Přehled žactva podle obcí:

Loštice 59 chlapců + 57 děvčat, Moravičany 21+24, Doubravice 11+10, Palonín 6+8, Obectov 4+4, Žadlovice 0+5, Pavlov 11+16, Radnice 5+3, Svinov 0+4, Lišnice 10+0.

Organisace školy:

KNV v Olomouci stanovil, že se na zdejší škole bude v tomto škol. roce vyučovati v 8 třídách, ve 4 postupných a ve 4 pobočkách u všech tříd.

KNV schválil sloučení chlapecké a dívčí školy v jednu střední školu a ředitelem jmenoval dosavadního ředitele chlapecké střední školy, Františka Pokorného.

Učitelský sbor:

Od začátku školního roku na škole působili: ředitel František Pokorný (III. odbor)
odbor. učitelka Anežka Ambrožová (I. odb.)
učitel Josef Boček (předměty II. odb.)
učka dom. nauk Jiřina Hrivnová
odbor. učitel Antonín Furmánek (III. odb.)
odbor. učitel Josef Klimeš (III. odb.)
odbor. učitelka Ludmila Krejčířová (I. odb.)
odbor. učitel Štěpán Kristen (II. odb.)
učitel Josef Lichnovský (jazyk ruský)
odbor. učitelka Růžena Ošťádalová (III. odb.)

Od 1. II. 1950 byl na škole ustanoven odb. učitel z Mohelnice Josef Hustý, který vyučoval předmětům I. odboru.

Náboženství řím. kalol. vyučoval farář Josef Malíček a kaplan Karel Hradilík, náboženství československ. duchovní církve čsl. Miloš. Zimáček.

Třídnictví:

I.A) Ludmila Krejčířová
I.B) Antonín Furmánek
II.A) Josef Lichnovský
II.B) Josef Klimeš
III.A) Růžena Ostádalová
III.B) Anežka Ambrožová
IV.A) Štěpán Kristen
IV.B) Josef Boček

V II.A od 1.II.1960 Josef Husitý.

Doučovací skupiny a zájmové kroužky:

Výnosem ONV v Zábřeze byly zřízeny tyto doučovací skupiny:

jazyka českého 4 skupiny po 1 hodině týdně a
matematiky 4 " " " "

Výnosem ONV v Zábřeze byly zřízeny tyto zájmové krožky:

jazyka ruského, 19 žáků vedl uč. Jos. Lichnovský
přírodopisný 15 " " Štěp. Kristen
radiolechnický 16 " " Josef Boček

Umístění školy:

Přesto, že od počátku škol. roku byla škola organisována jako škola smíšená, byly pobočni třídy dál rozděleny podle pohlaví a to z toho důvodu, že v přízemí školní budovy jsou záchody jen pro děvčata a v II. poschodí zase jen pro chlapce. Zůstaly tedy 4 třídy dívčí v přízemí a 4 třídy chlapecké v II. poschodí. Tato roztříštěnost byla na úkor jednotné práce na celé škole a bude třeba ji v příštím školním roce odstranit.

Sociální péče o děti:

V měsících lednu až březnu 1950 byly podávány všem dětem přesnídávky. Náklad na to byl uhrazen jednak z příspěvků rodičů, jednak z příspěvků MNV a SRPŠ.

Do prázdninových ozdravoven bylo vysláno celkem 38 dětí.

Vybavení školy:

Škola používala promítacího přístroje na úzký 16 mm film, jenž je majetkem SRPŠ. Filmy byly objednávány z půjčovny v Plzni a bylo jich pak užíváno jako doplňku vyučování.

Knihovna žákovská čítala na konci roku 706 svazků, učitelská 598 svazků. Nově přibylo v tomto školním roce 38 svazků do knihovny žákovské a 21 svazků do knihovny učitelské.

Pro sbírky přírodopisné bylo zakoupeno 25 obrazů, pro kabinet fysikální 11 nových pomůcek.

MNV zakoupil pro školu skříňový radiogramofon.

Žákovská organisace:

Na počátku školního roku byly ve všech třídách zvoleny výbory žákovských organisací. Na společném žákovském shromáždění byl zvolen výbor pro celou školu. Předsedou byl zvolen Josef Frencl žák IV.B. jednatelkou Jarmila Chytová, žákyně IV.A. Důvěrníkem žákovské organisace za učitelský sbor byl učitel Josef Lichnovský. Kromě spolupráce při školních oslavách omezovala se činnost ŽO na správu třídních záležitostí.

Školní podniky:

Jako každý rok i v tomto školním roce byly pořádány slavnosti o významných událostech:

Začátek školního roku.
Státní svátek 28. říjen.
Velká říjnová revoluce a měsíc SČSP.
Narozeniny J.V. Stalina.
Únorové události 1948.
1. máj
Květnová revoluce a osvobození.

Tělesná výchova:

Zkoušky zdatnosti vykonalo a Tyršův odznak zdatnosti získalo 25 žáček.

25.V.1950 účastnily se 2 oddíly chlapců a 2 oddíly děvčat lehkoatletických závodů škol II. stupně v Zábřeze s tímto výsledkem:

Mladší hoši se umístili (ze 4 škol) na 1. místě. Z nich Jaromír Konečný získal nejlepší umístění.

Starší hoši se umístili na 3. místě.

Mladší dívky dosáhly 2. místa. Mezi nimi žačka Zdenka Havlíčková byla na 1. místě v okrese.

Starší dívky umístily se na posledním místě.

Do krajového závodu postoupili:
Za I. oddíl: Jaromír Konečný a Jaroslav Šenk.
Za II. oddíl: Josef Frencl, Milan Funěk a Jan. Mekiska.
Za I. oddíl: Zdenka Havlíčková.
Za II. oddíl: Marie Jahodová.

Budovatelské úsilí školy:

V době od 24. VIII. do 12. IX. 1949 účastnilo se 10 chlapců a 13 děvčat za vedení učitele Josefa Bočka česání chmele. Byli přiděleni k rolníku Jos. Brodskému v Mukodělích, okres Podbořany. Později vypomáhala skupina na státním statku v Libošovicích. Skupina pracovala 18 dní a načesala 2108 věrtelů. Na jednoho žáka a 1 pracovní den byl průměr 6 věrtelů.

Žáci IV. A, a IV. B, pracovali po 4 dni při zalesňovacích pracích v městském lese a vysázeli 11.600 lesních sazenic.

Při špičkových zemědělských pracích vypomáhali žáci II. – IV. tříd ve skupinách mimo vyučování. Tímto způsobem odpracovali:

při sklizni brambor 720 hodin
při sklizni cukrovky 2413 hodin
při okopávání cukrovky 1617 hodin

Na podzim 1949 vysázeli žáci za vedení zemského zahradníka Ant. Šafra 20 jabloní na palouku v trati Chloumek a založili tak sad nazvaný „Sad Svobody."

Při sběru odpadových surovin soustředilo se úsilí školy na sběr papíru, textilních odpadků a barevných kovů. Bylo zrušeno skladiště odpad. hmot ve škole a žáci odváděli sebrané odpadky přímo do obecní sběrny a ve škole předkládali potvrzení sběrny. Celkem bylo ve školním roce sebráno: 2879 kg papíru,
792 kg textilních odpadků,
36 kg barevných kovů.

Za vynikající prospěch byli vyznamenáni tito žáci: Marie Poštulková, Jaroslava Tilcrová, Jiří Kamenčák, Bedřich Brůnda, Jarmila Zdráhalová, Milada Linhartová, Františka Drkošová, Stanislav Havelka, Jiří Krobot, Alena Zdráhalová, Jarmila Poláčková, Zdeněk Homolák, Jaroslav Homolák, Marie Sedláčkova, Jarmila Chytová, Josef Frencl a Jan Veselý.

ROK 1951

Místní národní výbor a jeho rada.

MNV a jeho rada zůstaly po celý r. 1951 až na malé výjimky v tom složení, jak byly ustaveny ve veřejné schůzi 15. VI. 1950, viz stranu 562. této knihy. Jednání jejich byla velmi obsáhlá. Vybírám nejdůležitější:

2. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Matouš Skoumal**, obchodník v Komenského ulici čís. 170, vzdal se své živnosti ve prospěch národního podniku **Narpa** (papírnictví.)

2. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Karel Weiser** obchodník kůžemi a přípravami a nástroji pro obuvníky, vzdal se své živnosti.

2. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **František Hlavsa**, řezník, čís. 215, vzdal se své živnosti, povolené 23. II. 1928, ve prospěch národního podniku **Masna**.

2. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Václav Konečný**, cukrář v Komenského ulici, čís. 171, vzdal se své živnosti ve prospěch národního podniku **Zora** v Olomouci.

12. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **František Horák**, povozník v Palackého třídě

čís. 273, vzdal se své živnosti dnem 5. I. 1951, kdy vstoupil do **SKP ML** (Sdruženého komunálního podniku města Loštic.)

16. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Milada Husta**, obchodnice se smíšeným a železným zbožím (firma **R. A. Schönhöffer**) v Komenského ulici čís. 48, vzdala se své živnosti 31. XII. 1950.

20. I. 1951 ustavila rada MNV tyto Komise:

1. **Komise pro mobilisaci pracovních sil:**
   Předseda: Josef **Juřík**,
   členové: Rudolf **Kubica**, Karel **Benda**, Růžena **Pudilová**, Zdeněk **Stejskal** a Josef **Rosypal**.
2. **Komise pro vnitřní obchod a výživu:**
   Předseda: František **Běhal**,
   členové: Karel **Vodička**, Vlasta **Kleinová**, Božena **Stejskalová** a František **Drlík**.
3. **Komise zdravotní:**
   Předseda: Josef **Juřík**,
   členové: Vojmír **Kropek**, Františka **Křížková**, Věra **Hiprová**, Jan **Nejedlý**.

20. I. 1951 byl na návrh Josefa Juříka ze schůze rady MNV odeslán telegram I. sjezdu československých obránců míru v Praze ve dnech 20. a 21. I. 1951 tohoto znění:

„**Rada MNV v Lošticích pozdravuje Váš sjezd a přeje Vašemu úsilí o zachování světového míru, plný úspěch. Slibujeme, že zvýšenou prací na budovatelském díle pomůžeme ke zvýšení bezpečnosti a míru v naší republice a na celém světě.**"

20. I. 1951 jmenovala rada MNV na žádost ONV **velitelem hasičského sboru** rolníka Jana **Molíka** a jeho zástupcem Štěpána **Hekele**, cestaře.

20. I. 1951 usnesla se rada MNV na návrh správce Sdruženého komunálního podniku města Lo-

štic **Aloise Slabého** jmenovati **zástupcem správce SKP ML** s omezenou prokurou účetního podniku **Miloslava Schäferta** z Rohle a 30. I. 1951 byl odeslán Krajskému soudu v Olomouci návrh na zápis do obchodního rejstříku, odd. A.

20. I. 1951 předložil **Sdruž. kom. podnik** radě MNV zápis o začlenění autodílny **Weiser a Zemánek** a žádal o ustanovení náměstka pro tuto živnost. Rada MNV se usnesla, aby náměstkem živnosti byl **Vladimír Zemánek**, spoluma. jitel firmy.

20. I. 1951 na návrh **Sdruž. kom. podniku** rada MNV se usnesla vyjmouti ze zakládací listiny i SKP dům čís. 505 z toho důvodu, že tento dům není dosud připsán MNV v Lošticích. Bylo usneseno předati SKP dům čís. XXII.

30. I. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že se zednický a tesařský mistr **Jan Sova** vzdal své živnosti dnem 31. V. 1950.

1. II. 1951 podal předseda MNV **František Pokorný** v radě MNV zprávu o jednání se zástupci Československé státní pošty, nár. podniku, o **Přemístění poštovního úřadu v Lošticích**, které vyznělo v tom smyslu, že Čs státní pošta upraví II. patro radnice, kam se přestěhuje SNB. Úřadovny MNV se přemístí do I. patra a do přízemí se nastěhuje pošta. Ujednání toto rada MNV schválila.

KNV v Olomouci předal výnosem č. VIII. 1039 ze dne 3. VIII. 1950 **konfiskovaný německý majetek** t. j. dům čís. 258 se stavební parcelou čís. 215 a čís. 1045, dřívější majitel **Bruno Hauk**, do vlastnictví města Loštic. Rada MNV vzala na vědomí a usnesla se doporučiti i plenu MNV předání těchto nemovitostí **Sdruženému komunálnímu podniku.**

1.11.1951 usnesla se rada MNV zažádati pro zřízení **dětského útulku,** pro jehož adaptaci je zajištěn finanční náklad, o příděl domku čís.96 z konfiskovaného německého majetku.

1.11.1951 usnesla se rada MNV požádati o přidělení pro zřízení **lázní a prádelny** budovy **pivovaru,** kde jsou k tomu vhodné místnosti.

1.11.1951 předložil **Sdruž. kom. podnik** a rada MNV schválila **plán lidové jídelny** v komunálním hostinci Huberta Horáka, čís. 13.

MNV v Moravičanech sdělil, že souhlasí se začleněním živnosti v Moravičanech do **Sdruž. komunálního podniku města Loštic.**

1.11.1951 ustavila rada MNV dle výnosu ONV v Zábřeze ze dne 19.1.1951 **požární komisi** v tomto složení: Karel **Weiser,** úředník MNV a starosta hasičského sboru, František **Trnka,** starší, kominický mistr na odpoč., Eduard **Vařeka,** zedník, František **Crha,** poručík v.v. a rolník, Adolf **Špička,** hajný a Emil **Špička,** důchodce.

Účelem komise je zabezpečení všech obytných a zemědělských usedlostí v obvodu obce po stránce požární bezpečnosti. Komise prohlédne každého 1/4 roku všechny budovy a zjištěné závady předloží písemně podle popisných čísel okr. velitelství požární ochrany. Hlášení na konci každého čtvrtletí.

8.11.1951 podal předseda MNV v radě zprávu o organisaci práce v MNV. Na plánovaný stav zaměstnanců 1 chybí, čímž jsou ostatní přetíženi. Dále oznámil, že **Ferdinand Kopp** dovrší 28.III.1951, 65 roků a bude mít nárok na pensionování. Rada MNV se usnesla podati KNV v Olomouci návrh na jeho pensionování a na přijetí dalších 2 zaměstnanců.

8.11.1951 oznámil v radě MNV školský a osvětový referent **Leop. Hřivna**, že podle přípisů i ONV v Žábřeze budou konány v Lošticích:

13.11.1951 v hospodyňské škole **Beseda o sovětských ženách.** Pořadatelem bude odbočka SČŽ (Svazu československých žen).

15.11.1951 ve Slovanském domě **Hovory o škole.** Pořadatelem budou ředitelství všech loštických škol.

8.11.1951 se rada MNV usnesla, aby byl zřízen **dětský útulek** v domě čís. XXII, který byl městu přidělen. Dříve bylo usneseno, že bude v domě čís. 96. Ale zjistilo se, že tento dům nevyhovuje.

8.11.1951 podal referent **Josef Zdráhal** v radě MNV zprávu o **Sdruž. kom. podniku:** Dosud jest začleněno 6 hostinců, 2 knihaři, 1 bednář a 1 povozník. K 1.III.1951 jest začleněna 1 autosprávkárna. Pro práci v SKP bylo dosud získáno 6 žen z domácností.

8.11.1951 oznámil ONV v Žábřeze, že živnost hostinská a výčepnická bývalého spolku **„Lidový dům"** zahikla následkem převzetí této živnosti družstvem **Slovanský dům.**

9.11.1951 oznámil ONV v Žábřeze zrušení některých **kolkových poplatků.**

S platností od 1.1.1951 byla mimo jiné zrušena většina pevných kolkových poplatků, t.j. poplatky s pevnými částkami a placené kolkovými známkami a všechny tak zvané stupnicové poplatky z právních listin, z nichž se poplatek buď platil kolkovými známkami nebo které se ohlašovaly finančním referátům ONV.

Nekolkují se tedy již žádná podání a jejich přílohy (žádosti, stížnosti, odvolání, námitky a pod.) k národním výborům, dále protokoly, plné moci, jakékoliv stvrzenky, vysvědčení,

osvědčení nebo jakákoliv potvrzení NV, rybářské lístky, pasy, jiná úřední vyhotovení NV.

12.11.1951 vzal ONV v Žábřeze na vědomí oznámení SSD (Severomoravského spotřebního družstva) v Šumperku o zřízení **prodejny volného masa a uzenin** se stanovištěm v Lošticích čís. 116 na náměstí. Současně vzal na vědomí, že zodpov. zástupcem byl jmenován **Oldřich Novák.**

13.11.1951 oznámil ONV v Žábřeze, že povoznická živnost **Františka Motky**, čís. 296 zanikla, poněvadž nebyla v provozu od 28.VIII.1950.

14.11.1951 vzal ONV v Žábřeze na vědomí, že **Jaromír Martinec**, mlynář v Doubravici, se vzdal živnosti mlynářské se stanovištěm v Lošticích čís. 97 dnem 30.VI.1950.

15.11.1951 byla zveřejněna veterinární činnost. V důsledku toho, stali se **veterináři zaměstnanci státní správy** a z toho titulu odpadly služební smlouvy.

15.11.1951 vzal ONV v Žábřeze na vědomí, že knihař **František Frencl** vzdal se dnem 31.XII.1950 své živnosti a začlenil se do **Sdruž. kom. podniku města Loštic.**

15.11.1951 oznámil **Sdruž. kom. podnik** radě MNV, že **malíři a natěrači** v Lošticích: **František Rmot, František Ehrenberger** a Richard **Jahoda** začlení se dnem 1.IV.1951 do SKP města Loštic a navrhl za náměstka pro sektor malířský a natěračský Františka Rmota.

24.11.1951 jednala rada MNV opět **o útulku dětském** a zjistila, že ani budova čís. XXII. nevyhovuje. Poněvadž není vhodná budova pro adaptaci, usnesla se rada jednati se zástupci ONV, ref. V/2 o novostavbě.

23. II. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Jaroslav Budina, hostinský ve Vlčicích** č. 334 vzdal se dne 1. II. 1951 své živnosti hostinské a výčepnické ve prospěch **Sdruž. komunálního podniku** města Loštic.

24. II. 1951 oznámil **SKP** města Loštic radě MNV že Sdružený komunální podnik města **Mohelnice** žádal, aby loštické **pohřební ústavy** nebyly začleňovány do SKP města Loštic a nabídl se, že bude plně krýti pohřební službu našeho města. Ale SKP města Loštic již vypracoval smlouvu s majitelem pohřebního ústavu Františkem Linhartem starším o začlenení, a žádal o její schválení. **Rada MNV žádosti SKP Mohelnice nevyhověla a schválila za to smlouvu s Františkem Linhartem.**

24. II. 1951 schválila rada MNV návrh **SKP**, aby byl jmenován vedoucím sektoru papír knihář **Jan Adolf Veselý.**

24. II. 1951 oznámil **SKP** radě MNV, že 28. III. 51 se začlení autodílna **Ludvíka Grussa** a že jednání se **stolaři** o začlenění bylo dosud bezvýsledné.

24. II. 1951 schválila rada MNV návrh **SKP** na stanovení **kmenového jmění** komunálního podniku. Toto jmění činí 129.208 Kčs a sestává z domu čís. 167 (Střelnice) se stavební parcelou čís. 381.

24. II. 1951 požádal **SKP**, aby do jeho majetkové podstaty byla začleněna **část lesa kolem restaurace na Střelnici,** kde plánuje park oddechu pro pracující. Rada MNV se usnesla předati Komunálnímu podniku parcely čís. $315/1$, $315/2$ a část parcely čís. $312/11$ (dřívější borový - židovský - les.

8.III.1951 vyhověl **MNV** žádostem: hospodářského referenta **Richarda Špičky**, vedoucího úředníka v Spořitelně a záložně, aby byl zbaven funkce v radě MNV i členství v MNV a sociálního, zdravotního a bytového referenta **Josefa Juříka**, který svou žádost odůvodnil tím, že má více funkcí – jest předsedou III. základní organisace KSČ – a jest zaneprázdněn na svém pracovním místě mimo Loštice.

O jejich nástupcích se usnesl **MNV** takto: Hospodářský referát převezme **Josef Zdráhal**. Jeho referát pro vnitřní obchod a výživu převezme člen MNV **(Augustin Dürr:) František Běhal**. Juříkův referát sociální, zdravotní a bytový převezme člen MNV **Augustin Dürr**.

8.III.1951 oznámil v **MNV** školský a osvětový referent **Leopold Hřivna**, že škola potřebuje vhodný **pozemek pro Mičurinské kroužky**. MNV se usnesl požádati Hospodářské družstvo v Zábřeze o odprodej horní části **pivovaru** po pravé straně silnice pro plánované adaptace MNV. Tím by se také získal vhodný pozemek pro Mičurinské kroužky za budovou.

8.III.1951 zavedl ONV v Zábřeze **národní správu do podniku Karla Krče**, autodopravce pro nepravidelnou dopravu nákladů se stanovištěm v Lošticích čís. 315 a národním správcem jmenoval **ČSAD**, národní podnik, Šumperk, dopravní závod.

8.III.1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že se **Ludmila Bieberlová** vzdala své živnosti prodeje láhvového piva a živnosti prodeje sodovek a sifonů se stanovištěm v Nové ulici, čís. 98.

8.III.1951 poslalo ministerstvo financí do připomínkového řízení „Vyhlášku ministerstva financí o příspěvcích podle zákona o zdokonalení živočišné výroby." **Vyhláška tato byla**

poslána některým ministerstvům, krajským národním výborům všem, ale v celé repub. lice jen 4 okresním národním výborům a pouze 3 místním národním výborům. Mezi těmito byl MNV lošťický. Proto, že byl prohlášen za vzorný. (Viz stranu 576.)

10. III. 1951 oznámil ONV v Zábřeze, že odvolává (na jeho žádost) **Richarda Špičku**, člena MNV a na jeho místo povolává **Františka Doláka**, dělníka v Logaretu, naroz. 6. IV. 1916, Moravičanská čís. 20.

10. III. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Marie Budinová** ve Vlčicích čís. 334 vzdala se živnosti prodeje tabáku ve prospěch s **Sdruž. komun. podniku města Lošťic.**

Úprava Slovanského domu.

15. III. 1951 oznámil předseda MNV v radě, že **Družstvo Slovanský dům** hodlá upraviti i Slovanský dům. Poněvadž jest to středisko kulturní činnosti v Lošticích, má MNV zájem na tom, jak bude úprava provedena. Přítomný **předseda družstva Ant. Gärtner** podal vysvětlení v tom smyslu, že úprava jest plánovaná ve 3 etapách: 1. přístavba i jeviště a šaten za budovou, 2. přístavba přísálí a 3. úprava přední části budovy.

Rada MNV se usnesla zažádati, aby byla tato adaptace zařazena do akce 5M.

Dětský útulek.

15. III. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že podle informací u KNV v Olomouci bylo by možno postaviti **novostavbu z bouračky.** Bylo radou schváleno, aby se ke zbourání použilo zadní části domu čís. XXII. Dále bylo schváleno, aby se zahájilo jednání s Josefem Šmídem o odprodej pozemku v trati „Chloumek", kde by se útulek postavil.

15. III. 1951 v radě MNV podal školský a osvětový referent **Leop. Hřivna** zprávu o **stravování dětí ve škole**. Stravování jest dvoje: přesnídávky – asi 200 dětí denně a obědy – denně 11.

15. III. 1951 bylo v radě MNV usneseno podati i návrh na pensionování úředníka MNV Ferdinanda **Koppa** ke dni 30. IV. 1951. Současně bylo usneseno, aby na jeho místo nastoupil příslušník SNB v. v. **František Vitásek**, který o to žádal.

16. III. 1951 vydal ONV v Zábřeze výměr, kterým zavedl **národní správu** do podniku firmy **František Kögler**, instalatérství a zámečnictví v Lošticích čís. 201 a národním správcem ustanovil s **Sdruž. komun. podnik** města Loštic.

15. III. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že se **Jan Adolf Veselý**, vzdal dnem 2. I. 1950 své živnosti kartonážnické, knihařské, pouzdrařské a ozdobnické se stanovištěm v Lošticích čís. 295 z důvodu, že se začlenil do **SKP**. Podnikový majetek předal SKP města Loštic.

V době od 14. III. do 25. IV. 1951 provedl MNV v Lošticích svým zaměstnancem Františkem Vitáskem **kontrolu ohlašovací kartotéky** MNV v následujících obcích: **Bezděkov n. Tř., Doubravice, Javoří, Krchleby, Křemačov, Lišnice, Studená Loučka, Maletín, Mírov, Moravičany, Palonín, Pavlov, Radnice, Řepová, s Svinov, Veselí a Žádlovice.**

22. III. 1951 v radě MNV podal zprávu hospod. referent **Josef Zdráhal** o začleňování živností do **Sdruž. komun. podniku** města Loštic:

Dosud bylo začleněno: 7 hostinců, 2 knihaři, 1 povozník, 1 pohřební spolek, 1 autodílna, 1 bednář, 1 soustružník dřeva, 1 prodej láhvového piva a 2 trafiky. Dále jsou začleněny 2 hostince v Žádlovicích, a 2 v Moravičanech.

23. III. 1951 odeslal **Státní zdravotní ústav v Praze** MNV v Lošticích **rozbor vody** v obecních studnách, kterým bylo zjištěno:

Studny: ve Vejmolách a pod Luštěm nevyhovují tohoto času jako voda pitná. Doporučuje se provésti technickou revisi zdroje, případné závady odstranit, zdroj přečerpati, chlorovym nebo některým oligodynamickým prostředkem i desinfekčním vydesinfikovati a zaslati nový vzorek ke kontrole. **Studna ve Vlčicích** má bakterielní znečištění menšího rozsahu. Doporučuje se věnovati zásobování vodou z tohoto zdroje zvýšenou pozornost a zdroj podrobiti s pravidelné kontrole.

5. IV. 1951 referent **Leop. Hřivna** podal v radě s MNV zprávu o tom, jak bude v Lošticích proveden **15. IV. 1951** o 8 hodinách **Pochod míru.** Organisací jeho byl pověřen **Sokol.**

Školní komise byla v radě MNV doplněna 2 členy. Byli to: **Ludmila Geislerová a Štěpán Hekele.**

Do Kulturní komise byli jmenováni: Jaroslav Tilcr, Antonín Gärtner, Ludmila Obšilová, Dagmar Šolcová, Ludvík Pyšný, Štěpanka Drkošová, Jarosl. Klein a Božena Stejskalová.

26. IV. 1951 bylo v radě MNV sděleno, že národní podnik **Československá pošta** v Olomouci oznámila, že umístění poštovního úřadu v Lošticích jest naprosto nevyhovující a žádala, aby mu byly přiděleny místnosti v přízemí radnice. Rada MNV se usnesla zažádati o stavební povolení k adaptaci radnice.

26. IV. 1951 oznámil předseda MNV v radě, že **provoz dětského útulku** (zatím ve škole) byl zastaven. Vedoucí jeho Marie Bittnerová

odešla pro nemoc a další síly, které byly získány, také odřekly. Ohledně **novostavby pro útulek**, dle informací u KNV není možno získati povolení. Usneseno bylo proto v radě, aby **adaptace pro útulek** byla provedena v zadní části radnice.

26. IV. 1951 byl pozván do schůze rady MNV ředitel nár. podniku „Logarex" **Antonín Gärtner**, aby podal zprávu o schůzi sociálních referentů na ONV v Žábřeze, které se zúčastnil za svůj podnik: MNV a jeho **komise pro nábor pracovních sil** mají sestaviti seznam všech osob dosud nezařazených do pracovního poměru, s kterými bude jednáno přesvědčováním o jejich zařazení do práce. Aby nábor byl úspěšný, nutno se postarati o **zřízení lidové jídelny, útulku pro děti a mateřské školy s celodenním provozem.** Také se má pořídit seznam zaměstnanců v distribuci a podle potřeby nahraditi se mají mužské síly ženskými.

Jednotlivé obce budou rozděleny do oblastí, ze kterých budou jednotlivé národní podniky získávati zaměstnance.

Rada MNV se usnesla žádati ONV v Žábřeze, aby Loštice byly zahrnuty do oblasti pro místní národní podniky.

26. IV. 1951 v radě MNV finanční referent **Josef Mazánek** navrhl a rada schválila, aby dávka z psů byla vybírána jednotně a to za jednoho psa 180.- Kčs z toho důvodu, že psi v Lošticích jsou chováni všichni jako hlídací. Druhého a dalších psů se toto usnesení však netýká.

26. IV. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že zámečník **Josef Šilberský**, který chtěl svou živnost začleniti do **Sdruž. komun. podniku** dnem 1. V. 1951, žádal o prodloužení lhůty, poněvadž má mnoho nedokončených prací. Rada mu povolila odklad do 31. V. 1951.

4. IV. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že hostinský **Čeněk Linhart**, v Mlýnské ul. čís. 101, se vzdal 1. 1. 1951 své živnosti hostinské a výčepnické ve prospěch **Sdruž. komun. podniku.**

3. V. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že hotelier **František Coufal**, na náměstí čís. 62, se vzdal 1. 1. 1951 své živnosti hostinské a výčepnické ve prospěch **Sdruž. komun. podniku.**

Dětský útulek.

8. V. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že po shlédnutí místností v radnici, určených pro adaptaci útulku zástupcem KNV v Olomouci, ref. V., nutno upustiti od této úpravy, poněvadž tyto místnosti naprosto nevyhovují.
Rada MNV se proto usnesla zříditi dětský útulek v domě čís. 9 (u mostu), který patří vdově po lékaři, pí. Bakovské.

8. V. 1951 byla v radě MNV projednána **žádost národního podniku „Jesenické pily v Lošticích** o pomoc při náboru 17 chybějících pracovníků. Rada MNV věc předala komisi pro nábor pracovních sil. Komise měla schůzi 15. V., na které byl probrán seznam všech osob dosud nezačleněných do pracovního poměru. Zástupci závodů, při schůzi přítomní, značili si osoby, s nimiž jednali pak o začlenění. Zároveň žádali velmi důrazně, aby se MNV postaral co nejdříve o zřízení dětského útulku a lidové jídelny.

8. V. 1951 oznámil v radě MNV hospodářský referent **Josef Zdráhal**, že **SKP uzavírá hostinec Huberta Horáka**, jako přebytečný k 15. V. 1951 a žádal, aby místnosti hostince byly přikázány Sdruž. komun. podniku na zřízení **lidové jídelny.**

8. V. 1951 oznámil v radě MNV osvětový re-

referent **Leop. Hřivna**, že mohelnické divadlo pra. cujících sehrálo v Lošticích ve Slovanském domě hru **Duchcovský viadukt**. Dosti slabou účast snad zavinila pozdní reklama. Hra z dělnického života byla dobře provedena.

17. V. 1951 schválila rada MNV pro **SKP návrh na investice v roce 1952.** Ze stavebních investic byly to: Zřízení stolařské dílny v domě čís. XXII, přebudování Střelnice na rekreační středisko a dobudování lidové jídelny. Z nestavebních investic: různé stroje do provozoven, vybavení lidové kuchyně a holírny a zakoupení nákladního auta.

17. V. 1951 přečetl v radě MNV zemědělský referent **Stanislav Kryl** směrná čísla **zemědělských dodávek. Byla sestavena komise pro vypracování rozpisu:**

Předseda: **Stanislav Kryl**, zeměděl. referent.
Členové: **Jan Červinka, ml.**, rolník a předs. JZD,
Josef Červinka, účetní v lihovaře,
Zdeněk Stejskal, rolník,
Josef Stieber, člen SNB,
Alois Bartoňova, rolnice.
Františka Portyšova.

Byla provedena **kontrola dodávky mléka** za 1. čtvrtletí 1951. Na plán nebylo dodáno asi 10.000 litrů. Rada MNV se usnesla, aby zemědělci, kteří neplní řádně dodávku mléka, byli velmi důrazně upomenuti.

17. V. 1951 bylo v radě MNV jednáno o tom, že v Lošticích, v místě výroby, nejsou v obchodech na prodej tvarůžky, které se jinde prodávají, ani jejich zlomky. Rada MNV se usnesla v místních tvarůžkárnách zjistit, zda je možno zajistit **normální příděl tvarůžků** pro Lošťice.

24. V. 1951 bylo v radě MNV sděleno, že **přídel tvarůžků** byl zařízen v prodejnách SSP a v Prameni.

24. V. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že dnem 19. V. 1951 se **Jan Muzikant, st., vzdal se živnosti periodické dopravy osob** povozem natrati Mohelnice – Bouzov a zpět na základě koncesní listiny ze dne 9. I. 1925.

24. V. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že dne 23. V. 1951 byl v Lošticích zástupce národního podniku **Sběrné suroviny** za účelem **předání strojního zařízení** likvidovaného podniku firmy **Klement Hauk**. Výsledkem jednání byla dohoda, podle které MNV odkupuje veškerý movitý majetek podniku za **149.199 Kčs**. Rada MNV ujednání schválila.

24. V. 1951 oznámil **Sdruž. komun. podnik** radě MNV, že najal dílnu kolaře **Františka Stencla**, vé které budou umístěni stolaři.

31. V. 1951 usnesla se rada MNV žádati o zařazení do **plánu investic na rok 1952**:
Stavební investice: další úprava radnice.
Nestavební investice: 1 psací stroj, 1 počítací stroj, 1 psací stůl, 1 skříň na spisy, 1 motocykl.

31. V. 1951 schválila rada MNV provedení zařízení **rozhlasu ve Vlčicích** dle nabídky národního podniku **Elektra v Prostějově**.
Tato firma předložila rozpočet i podmínky na provedení rozhlasového zařízení ve Vlčicích za cenu **28.656·80 Kčs**.

31. V. 1951 podal v radě MNV zemědělský referent **Stanislav Kryl** zprávu **o Jednotném zemědělském družstvu**. Oznámil, že se nedaří získávání nových členů družstva, a proto je **JZD** v Lošticích stále ve stadiu přípravného výboru. Usneseno informovati se u ONV, jakým způsobem by bylo možno prosadit provedení technicko-hospodářské úpravy pozemků.

Lidové hlasování

o uzavření mírového paktu mezi pěti velmocemi a proti ozbrojení západního Německa bylo provedeno v době od **26. V. – 4. VI. 1951** v závodech, v úřadech a ve školách a v obcích od **5. VI. – 16. VI. 1951.**

24. V. 1951 vykonala rada MNV přípravy pro Lidové hlasování. Po přečtení směrnic byla sestavena komise, která se postarala o řádný a důstojný průběh hlasování.

Do komise navrhla rada MNV tyto zástupce složek Národní fronty:

Za MNV: František **Pokorný** a Leop. **Hřivna.**
MAV NF: Ladislav **Portyš.**
KSČ: Josef **Juřík** a Josef **Zdráhal.**
Sokol: Josef **Husty** a Jaroslav **Klein.**
SČSP: Josef **Lichnovský** a Ludvík **Pyšný.**
ČSŽ: Ludmila **Obšilová.**
ČSM: Václav **Siegel.**
JSČZ: Stanislav **Kryl.**
Hasiči: Karel **Weiser.**

Lidové hlasování bylo provedeno pomocí hlasovacích lístků, které občanům předkládaly dvojice z činovníků a členů politických a masových organisací.

Na hlasovacím lístku byl text:

„Ve jménu míru, svobody a štěstí našeho lidu

1. souhlasím svýzvou Světové rady míru, aby byl uzavřen mírový pakt (smlova) mezi pěti velmocemi: **Sovětským svazem, Spojenými státy americkými, Čínskou lidovou republikou, Velkou Británií a Francií;**

2. žádám, aby bylo okamžitě zastaveno vyzbrojování západního Německa americkými i imperialisty a aby velmoci společně mírovým

způsobem rozřešily otázku Německa;
3. odsuzuji zrádnou reakci, která podněcuje k válce proti vlastní zemi a ve spolku s nepřáteli republiky, s esesáckými vrahy usiluje o nový „Mnichov", o rozčlenění a zničení republiky.

Na dolní polovici byl tento text:

„Lidové hlasování na obranu míru 26. V. – 16. VI. 1951. Na důkaz svého odhodlání bránit mír připojuji svůj podpis."

Výsledek lidového hlasování:

Počet oprávněných voličů:		1870
hlasovali:	v obci:	1248
	v závodech:	529
	ve školách:	51
	jinde:	40
odepřeli hlasovat:		2

Celkem hlasovalo pro mír: 1868.

31. V. 1951 oznámil v radě MNV zemědělský referent **Stanislav Kryl**, že dle usnesení zemědělské komise bude se přidělovat **mladý dobytek z chlévů přeplněných** zemědělcům, kteří nemají plný stav dobytka.

31. V. 1951 oznámil v radě MNV osvětový referent **Leopold Hřivna**, že loštická **Osvětová beseda** byla vyhlédnuta za vzornou Osvětovou besedu v olomouckém kraji. K tomu však, je nutno, aby v Lošticích bylo JZD vyššího typu, řádně pracující ČSM, hudební škola a různé kulturní kroužky.

31. V. 1951 začlenil se do **Sdruženého komunálního podniku** města Loštic autodopravce (drožkař) **Richard Hulák**.

1. VI. 1951 poslal MNV žádost **Krajskému**

národnímu výboru v Olomouci, aby zařadil úpravu místností v budově **městské radnice** do plánu stavebních investic na rok 1952.

Žádost byla odůvodněna takto:

„MNV v Lošticích byl vyzván **Krajským poštovním inspektorátem v Olomouci,** aby opatřil pro **poštovní úřad vhodné místnosti,** poněvadž prý zdejší poštovní úřad má nejhorší umístění v celém okrsku.

O této záležitosti jednala technická a bytová komise MNV a došla k závěru, že jediné možné vyřešení této otázky jest úprava místností v I. a II. patře městské radnice, čímž by se získaly nejen potřebné a dobře vyhovující místnosti pro poštovní úřad, ale také další místnosti pro SNB.

Náklad, jehož by si tato úprava vyžádala, odhaduje se na částku asi 650.000 Kčs.

Vzhledem k veliké důležitosti řádného umístění těchto státních orgánů doufáme, že tato úprava bude pojata do stavebního programu na rok 1952."

11. VI. 1951 předal tuto žádost ONV v Zábřeze KNV v Olomouci.

7. VI. 1951 v plenární schůzi MNV **složili slib noví členové MNV: František Dolák** (nastoupil místo Richarda Špičky) a **Františka Portyšová** (místo Františka Běhala.)

7. VI. 1951 schválil MNV účetní uzávěrku za rok 1950: Účetní **František Havlíček** přečetl jednotlivé kapitoly výročních účtů a podal k nim vysvětlivky.

Celkové příjmy byly	1,552.542·80
příjmy v rozpočtu	1,033.000·—
rozdíl příznivější proti rozpočtu	519.542·80
Celkové výdaje byly	1,660.881·40
výdeje v rozpočtu	1,558.000·—
rozdíl nepříznivější	102.881·40

Výroční účty za rok 1950 byly jednomyslně schváleny.

7. VI. 1951 oznámil v radě MNV hospodářský referent **Josef Zdráhal**, že **začleňování živnostníků do Sdruženého komunálního podniku města Loštic** jest až na holiče a některé s stolaře skončeno. Plán výroby se plní nad 100 procent. Pro nejbližší dobu připravuje SKP zařízení **jídelny u Horáků**.

7. VI. 1951 oznámil předseda MNV **Frant. Pokorný** v radě MNV, že prodejna knih **Kniha lidu** (s vedoucím Josefem Hlůzou) od 15. VII. 1951 se odstěhuje do Uničova, poněvadž v Lošticích nedosáhla předepsané tržby.

7. VI. 1951 vzal ONV v Zábřeze na vědomí, že **Antonín Drkoš**, stolař čís. 185, vzdává se dne 30. VI. 1951 své živnosti a začleňuje se dne 1. VII. 1951 do stavebního kombinátu, komun. podnik v Zábřeze.

15. VI. 1951 začlenil se do **SKP** malíř a natěrač **Gustav Vitoul**, čís. 305.

21. VI. 1951 bylo v radě MNV oznámeno:

Brigádnické domovy OKD v Porubě u Orlové zaslaly pochvalné uznání o brigádníkovi Ladislavu Trávníčkovi. Uznání bylo veřejně vyhlášeno a vyvěšeno ve školní budově.

21. VI. 1951 podal v radě MNV zprávu osvětový referent **Leopold Hřivna o obecní kronice**, kterou donesl do schůze rady MNV k prohlídce, zápisy jsou v knize do r. 1945 a ostatní léta jsou k zápisům připravena.

21. VI. 1951 usnesla se rada MNV zříditi i **dětský útulek** ze stodoly v čísle 126 (u domu, který kdysi patřil Sommerovi, nyní dcerám stavitele Jar. Bendy) a zahájit jednání o vyvlastnění.

21. VI. 1951 vyhověla rada MNV žádosti národního podniku **Narpa** o přidělení obchodních místností v Komenského ulici, číslo 16, po prodejně Kniha lidu, která se 15. VII. 1951 odstěhuje do Uničova.

Lidovým zdravotníkem jmenovala rada MNV holiče **Jana Nejedlého.**

Oděvní průmysl, národní podnik v Prostějově oznámil, že textilní věci **zabavené u trhovce Josefa Laštůvky**, pod Luštěm čís. 279, které byly vyložené ve výkladech obchodu Mar. Jurkové v Hradské ulici, byly uznány jako zboží partiové a že musí býti prodány v partiové prodejně. Proto není možno je prodati v Lošticích.

21. VI. 1951 oznámil ONV v Zábřeze, že zaměstnankyně MNV v Lošticích **Věra Bendová** složila u ONV v Zábřeze zkoušku, jíž prokázala znalost vedení matrik. ONV dal proto souhlas, aby jmenovaná byla ustanovena **matrikářem** pro matriční obvod Loštice.

29. VI. 1951 oznámily **Severomoravské mlýny**, národní podnik, ředitelství Olomouc, že **uzavřely pekárnu Karla Hoška**, číslo 150 ve třídě Dr. Ed. Beneše.

5. VII. 1951 změnila rada MNV své usnesení z minulé schůze v tom smyslu, že **dětský útulek** se zřídí dle původního plánu v domě čís. 9 a ne ve stodole u domu čís. 126.

Sbor požární bezpečnosti byl doplněn 14 členy z řad mládeže. V dalším náboru se pokračuje.

Rada MNV se usnesla nabídnouti ONP (okresní národní pojišťovně) pro **zubní ambulatorium** buď bydlící Dr Al. Valenty ne-

Oblastní komunální podnik.

5. VII. 1951 byl v radě MNV přečten zápis o poradě zástupců komunálních podniků u ONV v Zábřeze dne 27. VI. 1951.

Na poradě bylo usneseno, že na okresu zůstanou jen 3 KP a tyto budou oblastními se sídlem v Zábřeze, v Mohelnici a v Lošticích.

Rada MNV se usnesla, aby Sdruž. komunální podnik města Loštic byl přeměněn na Oblastní komunální podnik. Současně schválila rada MNV obor podnikání, jak jej navrhl SKP.

14. VIII. 1951 poslal MNV Okresnímu národnímu výboru v Zábřeze přípis následujícího znění:

Okresní národní výbor V Lošticích 14. VIII. 1951.
v Zábřeze.

Rada MNV v Lošticích usnesla se ve své schůzi dne 5. VII. 1951 přeměniti Sdružený komunální podnik města Loštic na Oblastní komunální podnik s firemním označením „**Oblastní komunální podnik města Loštic.**"

Dále schválila rada MNV ve smyslu § 11. statutu komunálních podniků **obor podnikání** Oblastního komunálního podniku města Loštic takto:

I. Obory kovozpracující:
Elektrotechnika.
Instalatérství.
Klempířství.
Kovářství a podkovářství.
Mechanika.
Radiomechanika.
Zámečnictví.

II. Stavebních hmot, keramiky a sklenářství:
Kamnařství a hrnčířství.
Těžba kamene a písku.

Výroba skleněného zboží a brusírna skla.
III. Obory dřevozpracující:
Bednářství.
Kolářství a karosářství.
Pilařství.
Truhlářství a soustružnictví dřeva.
Čalounictví a dekoratérství.
Lidová umělecká tvorba předmětů zrůz. mater.
Výroba hraček.
IV. Kožedělné, gumárenské, papírenské a polygraf.:
Čalounictví a sedlářství.
Knihařství a výroba papírového zboží.
V. Výživa:
Cukrárny.
Námezdní mlýny.
Výroba sodových vod, limonád a šťáv.
VI. Zemědělství:
Květinářství včetně prodeje.
Zahradnictví.
VII. Stavebnictví.
Lakýrnictví a malířství písma.
Malířství pokojů.
Sklenářství.
VIII. Poslužné obory:
Fotoslužba. Holičství a kadeřnictví.
Pohřební podniky. Náborové podniky.
IX. Pohostinství:
Buffety. Hostince. Hotely. Jídelny.
Ubytovací podniky.
X. Obory dopravní:
Autodrožky.
Potahová doprava.
Motorová doprava nákladní.

Oblgstní komunální podnik města Lostic přebírá veškerý majetek Sdruž. komun. podniku a dále veškerá práva a povinnosti vymezené v v zakládací listině Sdruž. komun. podniku ze dne 22. II. 1950.

Žádáme o schválení a potvrzení tohoto usnesení.

Předseda MNV:

5. VII. 1951 jmenovala rada MNV na návrh referentky **Františky Portyšové** členy **komise pro vnitřní obchod a výživu:**

Růžena Ošťádalová, učitelka střed. školy.
Jiřina Řmotová,
Adéla Reehová, zaměstnanec MNV.
Ladislav Funěk, zaměstnanec ČSD.
Rudolf Lašťuvka, dělník.
Zdeněk Stejskal, rolník.
Miroslav Tichý, rolník.

12. VII. 1951 dostavil se do rady MNV předseda městského výboru KSČ **Antonín Gärtner** a žádal, aby na přání zaměstnaných žen byla projednána otázka **distribuce zeleniny a jiných věcí denní potřeby.** Rada MNV se usnesla, aby byli na 16. VII. 1951 vedoucí prodejen na poradu. Záležitost se projedná v tom smyslu, že bude určitá část zboží nechávána na odpoledne pro zaměstnané ženy.

Byla podána v radě MNV zpráva o čerpání z **akce 5M.** Na úpravu **koupaliště** jest povolená částka již vyčerpána. Na úpravu **chodníků a komunikací** se zařazená částka, letos nevyčerpá, proto se použije na zřízení **lávky pod Lúštěm** a na vykopání **studny v radniční budově.**

Olomoucké energetické, rozvodné závody žádaly o předpis **nájemného** v budovách: čís. 17 (škola) a čís. 66 (na radnici). Rada MNV se usnesla stanoviti nájemné roční částkou 5.400 Kčs.

Podle rozboru vody ze **studny před domem čís. IV** (bývalá sladovna) jest tato úplně závadná. Rada MNV se usnesla, aby byla vykopána nová studna na jiném místě.

20. VII. 1951 byla schůze plena MNV.

Bylo oznámeno, že projekční list na úpravu **dětského útulku** jest již hotov. Stavební projekt bude vypracován do týdne, takže se v dohledné době bude moci počíti s úpravou.

O komunálním podniku podal zprávu referent hospodářský. Stal se podnikem **oblastním**. Má již 83 zaměstnanců a má ještě začleňovat holiče a ty živnosti, které byly určeny pro JZD. Pro úpravu kuchyně u Horáků jest materiál zajištěn a v nejbližší době se počne s úpravou.

Přidělení části bývalého pivovaru.

Předseda MNV podal zprávu o jednání: Ministerstvo potravinářského průmyslu i Hospodářské družstvo v Žabřeze souhlasí s předáním horní části pivovaru městu. Mezi zástupci HD v Žabřeze a MNV byla o tom sepsána dohoda. S instalováním prádelny se tedy může započíti. Řízením prací byl pověřen člen MNV Bohumil Šafář.

Na výsadbu ovocného stromoví byla městu přidělena částka 30.000 Kčs. Provedením byla pověřena zemědělská komise.

Bylo usneseno zařaditi do plánu na rok 1952 **rozšíření rozhlasové sítě.**

26. VII. 1951 oznámila v radě MNV referentka **Františka Portyšová**, že loštickým zemědělcům v I. pololetí chybí na **dodávku mléka 24.000 litrů**. Rada MNV se usnesla, aby do příští schůze byl předložen seznam neplničů dodávky.

9. VIII. 1951 podal v radě MNV zemědělský referent **Stanislav Kryl** zprávu o schůzi zemědělské komise a komise pro výživu, v níž se jednalo **o špatné dodávce mléka**. Na jeho návrh usnesla se rada MNV, aby byli veřejně pranýřováni místním rozhlasem všichni, co nejhůře plní dodávku mléka.

26. VII. 1951 jednala rada MNV o žádosti místní odbočky **Autoklubu.** Tento pořádal 19. VIII. terenní motocyklovou jízdu zručnosti a žádal o udělení ceny pro nejlepšího jezdce. Rada MNV nemohla vyhověti, protože na to v rozpočtu nebylo úhrady.

V radě MNV bylo oznámeno, že plány na **dětský útulek** již byly dodány. Zástupci ONP v Zábřeze prohlédli již také místnosti po zubním technikovi Zdeňku Rottrovi a uznali, že jsou dosti vhodné pro přemístění **zubního ambulatoria** z domu čís. 9. Vypravení ambulatoria provede svým nákladem MNV. Provoz **dětského útulku** obnoví se zatím ve škole.

Hugo Silberský a Jaroslava Dušková, spolumajitelé loštického mlýna, požádali MNV o zákrok ve věci **zastavení provozu mlýna** v Lošticích. Rada MNV se usnesla navrhnouti JZD, aby podalo žádost o ponechání mlýna v provozu při JZD.

15. VIII. 1951 vykonal revisi matriční agendy u matričního obvodu Loštice za KNV v Olomouci Dr J. Matějček, který ve své zprávě napsal:

„**Matrikářkou** (v pořadí již druhou) jest **Věra Bendová,** jejíž zápisy do matrik jsou provedeny velmi pěkně a bez závad, jen v knize úmrtí není u příčin smrti uváděna číslice znaku mezinárodní klasifikace příčin smrti. Obřadní síň je provisorní."

23. VIII. 1951 podal v radě MNV zemědělský referent **Stanislav Kryl** zprávu o schůzi zemědělců, která se konala 21. VIII. 1951. Schůze měla na pořadu **hospodářsko-technickou úpravu pozemků.**

Technický referent **Josef Blažek** navrhl a rada MNV schválila, aby byla spravena **cesta do Vejmol.**

6.IX.1951 bylo v radě MNV usneseno, aby referenti do příští schůze rady připravili **rozšíření komisí**, které pak zahájí pravidelnou činnost.

Byly zavedeny **referentské dny u MNV.** Jednotliví referenti budou přítomni u MNV takto:

Bezpečnostní ref. **Ed. Špička** v sobotu od 9 – 11 hod.
Škol. a osvět. ref. **Leop. Hřivna** v úterý od 10 – 12 hod.
Soc. a zdrav. ref. **Aug. Dürr** v pondělí od 9 – 11 hod.
Hospodář. ref. **Jos. Zdráhal** v pátek od 8 – 10 hod.
Zeměděl. ref. **Stanislav Kryl,** v pátek od 13 – 15 hod.
Vnitř. obch. a výž. **Fr. Portyšová** ve středu od 8 – 10 hod.
Technický ref. **Josef Blažek** v úterý od 13 – 15 hod.
Předseda MNV **Fr. Pokorný** denně od 15 – 16 hod.

Školský referent **Leop. Hřivna** oznámil v radě, že **dětský útulek** byl zatím obnoven ve škole ve 3 místnostech bývalého ředitelského bytu.

Textilia, národní podnik, požádala MNV o podporu ve věci zrušení **prodejny Jednoty,** dříve SSD, a její zapojení na Textilii. Rada MNV se usnesla této žádosti nevyhovět, neboť v Lošticích jsou jen 2 textilní prodejny, které pro Loštice a okolí sotva stačí.

13.IX.1951 v radě MNV předložili referenti návrhy na rozšíření komisí, které byly radou i plenem MNV schváleny v tomto složení:

Bezpečnostní komise:
Referent: Eduard Špička.
Členové: František Crha, Jan Šolc, Adolf Špička, Josef Vlček a Jiřina Fišerová.

Požární komise:
Referent: Eduard Špička.
Členové: František Crha, Adolf Špička, Emil Špička, František Trnka st., Karel Weiser.

Školská komise:
Referent: Leopold Hřivna.
Členové: Alois Bartoňová, Ludmila Geislerová, Marie Linduškova, Alois Stieberová, Štěp. Hekele, Rud. Heumann a Oldř. Václav.

Kulturní komise:

Referent: Leopold Hřivna.
Členové: Antonín Gärtner, Jaroslav Klein, Jos. Husty, Jos. Juřík, Ludvík Ryšný, Miroslav Marek, Jaroslav Špička, Miroslav Červinka, Mil. Zimáček, Štěp. Drkošová, Věra Bendová, Jar. Seidlová, Božena Stejskalová.

Bytová komise:

Referent: Augustin Dürr.
Členové: Marie Rolná, Berta Sedláčková, Anna Smrčková, Josef Blažek, Miroslav Hoch, Josef Novák, Ludvík Skyva, Josef Rosypal, Ladislav Snášel, Bohumil Šafář, Josef Zdrábal.

Zdravotní komise:

Referent: Augustin Dürr.
Členové: Věra Hiprová, Františka Křížková, Vojmír Kropek, Jan Nejedlý, Jan Votava.

Komise pro mobilisaci pracovních sil:

Referent: Augustin Dürr.
Členové: Rudolf Kubica, Josef Rosypal, Josef Bieberle, Justin Zapletal, Marie Bendová, Marie Fritscherová, Růžena Pudilová.

Finanční komise:

Referent: Josef Mazánek.
Členové: Richard Špička, Miloslav Urban, Jaroslav Klein, Antonín Pudil, Jiří Nikl a Josef Rašner.

Rozpočtová komise:

Referent: Josef Mazánek.
Členové: členové komise finanční a Jaroslav Seidl, František Motka st., čís. 6, Antonín Šilberský a Eliška Bílková.

Zemědělská komise:

Referent: Stanislav Kryl.
Členové: Jan Červinka ml., Zdeněk Stejskal, Frant. Motka, čís. 6, Rudolf Kubica, Josef Červinka, František Linhart, Karel Benda, ml., Rudolf Kučera, Miroslav Hauser, Václ. Horák, Ed. Vařeka.

Hospodářská komise:
Referent: Josef Zdráhal.
Členové: Antonín Gärtner, František Dolák, František Žák, Ervín Gruss, Josef Faltýnek, Stanislav Pyšný, František Mlčoch, Miloslav Urban a Richard Špička.

Komise pro vnitřní obchod a výživu:
Referent: Františka Portyšová.
Členové: Růžena Oštádalová, Marie Dolanská, Adéla Reehová, Jiřina Rmotová, Marie Křivánková, Ladislav Funěk, Rudolf Laštůvka, Stanislav Kryl, Vojtěch Pozníček, Frant. Rmot, Zdeněk Stejskal.

Technická komise:
Referent: Josef Blažek.
Členové: Antonín Drapl, Eduard Vařeka, Zdeněk Keslar, Jan Bartoň, Jan Brtníček, Bohuš Konečný, Jan A. Veselý, František Chytil, Josef Havlíček, František Vitásek.

13. IX. 1951 schválila rada MNV, aby byly městu **přidělené domy čís. 258** (dříve Hauk) **a č. XXII** (dříve Ehrlich) **předány** do kmenového jmění **OKP** (Oblastnímu komunálnímu podniku) města Loštic.

Zemědělský referent oznámil v radě MNV, že **dodávky obilí** byly zatím splněny na **96·4 %**.

20. IX. 1951 podal v radě MNV zprávu osvětový referent o tom, jak se v Lošticích připravuje **armádní den**. Pořad byl následující:

3. X. 1951 bylo lehkoatletické vystoupení vojenského souboru ze Zábřeha na sokolském cvičišti.

5. X. 1951 ve Slovanském domě beseda žactva loštických škol s vojáky.

6. X. 1951 ve Slovanském domě kulturní beseda pro dospělé v rámci Dne armády. Program vyplnila brigáda vojenské posádky a místní skupina ČSM.

20. IX. 1951 usnesla se rada MNV na návrhu hospodářského referenta Josefa Zdráhala, aby byl jmenován po schválení hospodářské komise **správcem Oblastního komun. podniku města Loštic Miloslav Schäfert,** dosavadní účetní podniku a zástupce správce.

27. IX. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že **pozůstalost po Marii Čiklové, čís. 153** převzala finanční prokuratura v Olomouci ve prospěch státu, poněvadž nebylo dědiců.

27. IX. 1951 bylo v radě MNV schváleno, aby částka 20.000 Kčs, kterou věnoval ONV vzábreze na podporu kulturní činnosti v Lošticích, byla použita na **vybavení jeviště ve Slovanském domě.**

26. IX. 1951 konalo se komisionelní řízení pro vydání stavebního povolení na úpravu **dětského útulku.** Poněvadž v domě čís. 9 není možno provésti samostatný vchod pro zubní ambulatorium, které mělo býti v nadstavbě, navrhla komise, aby pro **zubní ambulatorium** byly vypraveny místnosti na radnici. Rada MNV návrh 27. IX. schválila.

20. X. 1951 projednala rada MNV **rozpočet obecní na rok 1952** a schválila:

celková vydání	1,870.000 Kčs
celkové příjmy	1,136.000 Kčs.

25. X. 1951 byli radou MNV schváleni pro **zastupování předsedy MNV** ve funkci bdávajícího při sňatcích: **Leopold Hřivna,** člen rady a **František Grygar,** místní tajemník.

Poněvadž se značně množily případy nemoci **spály,** usnesla se rada MNV vyzvati obyvatelstvo rozhlasem, aby při onemocnění v rodině dodržovalo zdravotní předpisy.

25.X.1951 se rada MNV usnesla, aby poplatek za **ošetřování a krmení kozlů** byl stanoven ročně za jednoho 5000 Kčs.

1.XI.1951 oznámil v radě MNV osvětový referent: **Lidový kurs ruštiny** bude zahájen 5.XI.1951.
Církev československá žádá, aby jí byl povolen na den 11.XI.1951 v Husově sboru na nových varhanách **varhanní koncert.** Rada povolila.

Jesenické pily, národní podnik, oznámily, že z bezpečnostních důvodů uzavrou **zadní vchod s do továrny,** čímž bude uzavřen vchod k řece a žádají o zřízení cesty kolem plotu na poli Silberského. Rada MNV se usnesla, aby to shlédla a zařídila technická komise.

Referentka pro výživu **Františka Portyšová** oznámila v radě MNV, že bylo zařízeno, aby byly **obchody otevřeny po celý den.**

9.XI.1951 ve schůzi plena MNV **složil slib** nový člen MNV **Josef Vlček** do rukou předsedy.

16.XI 1951 bylo v radě MNV oznámeno:
Zřad zemědělců měli býti 3 získáni pro OKD (ostravsko-karvinské doly). Přesto, že bylo horlivě agitováno, nepodařilo se nikoho získati.
Podle sdělení ONV v Žábřeze má býti veřejná plenární schůze MNV 5.XII.1951 s přednáškou **„O Stalinské ústavě",** řečník **Josef Hubálek,** okresní knihovnický a osvětový inspektor a 21.XII.1951 slavnostní schůze plena MNV k narozeninám **J.V. Stalina.** Program obstará OB (Osvětová beseda.)
Volná prodejna masa nebyla u nás povolena.
Byla zhodnocena **činnost člena ČSM v MNV.** Spolupráce s ČSM nebyla valná, poněvadž skupina ČSM sama pro různé osobní spory velkou činnost nevyvíjela. Zdá se však, že se poměry v poslední době trochu zlepšily.

16. XI. 1951 usnesla se rada MNV provésti v bývalé Červinkově cihelně opravy pro sběr odpadků a zříditi tam elektrické osvětlení. Žadá se OKP.

Stanislav Kryl, zemědělský referent, podal v radě MNV zprávu o schůzi zemědělských referentů v Žábřeze. Ze zprávy vysvítá, že Lošticím chybí 76 ha pozemků na stav z roku 1949. Loštice jsou zařazeny do II. bonitní třídy okresu.

Pro Slovanský dům usnesla se rada MNV zakoupiti 375 m² parket z akce 5M.

19. XI. 1951 oznámil Průmysl mléčné výroby, národní podnik, závod Loštické tvarůžkárny, radě MNV, že toho dne ve 14 hodin

závod splnil 3. rok Gottwaldovy pětiletky

na 100·1 % a zavázal se, že do konce roku 1951 dodá našim pracujícím navíc cca o 10% výrobků nad celoroční plánované množství.

Podepsáni byli na oznámení za závod:
Alois Kutílek, závodní ředitel a,
Josef Bieberlé, předseda závodní rady.

21. XI. 1951 dostal MNV od **Logarexu**, národní podnik, závod Loštice, pozvání na slavnostní celozávodní schůzi zaměstnanců, která se konala v závodě v pátek 23. XI. 1951 o 15. hodině při příležitosti splnění 3. roku 5LP na počest 55. narozenin presidenta republiky Klem. Gottwalda.

1. X. 1951 bylo hlášeno, že loštická sběrna surovin sebrala do 30. IX. 1951 kg: textilu 1208, papíru 3705, železa 21.370, barevných kovů 121, kostí 1388, gumy 229.

30.XI. 1951 bylo v radě MNV oznámeno:

Bezpečnostní referent ONV v Žábřeze prohlédl **městské museum** po stránce bezpečnostní. Byly shledány větší závady, které se mají odstraniti do 3 měsíců.

Na schůzi hospodářských referentů v Žábřeze bylo projednáno, aby **elektrický proud** byl vypínán místně od 7 do 14 hodin a úsekově od 12 do 14 hodin. Referentovi Josefu Zdrahalovi bylo uloženo, aby uvedl v činnost **sbor důvěrníků pro úsporu elektřiny.**

Referent Leop. Hřivna podal v radě MNV obšírnou zprávu o činnosti **Tělocv. jednoty Sokol.** Oznámil, že jest nutno přemýšleti o potřebě **rozšíření tělocvičny školní** o místnost na uskladnění nářadí. Dále jest třeba, aby Sokolu byla ponechána místnost u Kliček pro archiv, knihovnu a různé rekvisity.

Do třešní komise u MNV byli navrženi:
Předseda komise: František Pokorný.
Zástupce předsedy: Eduard Špička.
Členové: Rudolf Kubica a Zdeněk Stejskal.
Náhradníci budou navrženi v příští schůzi.

Znova byla provedena kontrola **dodávky mléka.** Byl v radě MNV probrán seznam těch zemědělců, kteří špatně plní dodávku. Usneseno, aby je zemědělská komise opět svolala a projednala s nimi dodávku mléka.

Poněvadž ONV v Žábřeze schválil **odměnu chovatelům kozlů** jen ve výši 3500 Kčs ročně, usnesla se rada MNV, aby ještě zakrmení byl vyplácen paušál 1500 Kčs ročně.

Komise pro vnitřní obchod a výživu pojednala o situaci **v nuceném výseku.** Po informaci u ONV se zařídí, aby zaměstnaným ženám bylo maso prodáváno do sáčků prostřednictvím závodních rad.

30. XI. 1951 usnesla se rada MNV dopsati Jednotě (dříve SSD) a VDP, aby v mezích možnosti byl zvýšen příděl volného zboží pro předvánoční trh.

Rada MNV se usnesla požádat velkoobchod potřebami pro domácnost, aby zřídil prodejnu v Lošticích.

V radě MNV bylo oznámeno, že 3. XII. 1951 se bude konati komise pro stavbu mostu na státní silnici. Zúčastní se jí předseda MNV František Pokorný a technický referent Josef Blažek.

Schwarz František žádal o přidělení popisného čísla pro samostatnou část domu číslo 105. Rada MNV mu přidělila číslo 50b.

7. XII. 1951 se rada MNV usnesla poskytnouti odměnu 3000 Kčs lesnímu dělníkovi

Janu Nejedlému,

za 25 letou nepřetržitou práci v lese.

9. XII 1951 byla oslava 100. narozenin Aloise Jiráska.

14. XII. 1951 usnesla se rada MNV navrhnouti na uvolněné místo, člena zatímní správy ve Spořitelně a záložně v Lošticích odchodem Františka Badala, ministerstvu financí Augustina Mrázka, strojníka v elektrárně.

Trestní komise u MNV byla znova upravena radou MNV 14. XII. 1951, poněvadž předsedou její má býti bezpečnostní referent.

Předseda: Eduard Špička.
Místopředseda: Zdeněk Stejskal.
Členové: Rudolf Kubica a Marie Bendová.
Náhradníci: František Dolák, Adolf Špička, Josef Vlček a Růž. Ošťádalová.

Trestní komise měly školení 19. XII. 1951 u Okresního národního výboru v Zábřeze.

14. XII. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že byla provedena konečná **likvidace dodávek zemědělských výrobků** s následujícím výsledkem:

29 zemědělců má splněno na 100%,
19 " splní po dodání některého výrob.
25 " splní náhradně,
43 " nesplní.

17. XII. 1951 hlásil MNV v Lošticích ONV v Zábře ze **důvěrníky lidové správy pro úsporu elektrického proudu**:

Jar. Benda, dělník, Al. Konečný, mlynář,
Jos. Blažek, cementář, Jos. Zemánek, ved. obch.,
Frant. Crha, důstojník v.v., Fr. Nejezchleba, trafikant,
Hubert Horák, hostinský, Jar. Seidl, klempíř.

Vzorný voják z Loštic.

21. XII. 1951, bylo v radě MNV oznámeno, že posádková správa Čes. Budějovice sdělila:

svobodník Vítězslav Brak

byl vyznamenán odznakem vzorného vojáka. Bylo to oznámeno místním rozhlasem.

21. XII. 1951 bylo v radě MNV oznámeno, že **obchod drobným spotřebním zbožím**, národní podnik, žádal o souhlas sloučení dvou prodejen, **Nápy se zdarem**. Rada MNV sloučení nedoporučila, poněvadž místnosti pro sloučení nevyhovují.

Krajský národní výbor v Olomouci oznámil, že bytový majetek Oblastního komunálního podniku města Loštice převádí se dne 1. 1. 1952 na Oblastní komunální podnik města Mohelnice.

Rada MNV vzala 21. XII. 1951 oznámení to na vědomí.

Výroba zápalek v Lošticích.

28. VI. 1951 odpověděl MNV v Lošticích redakci závodního časopisu „Sušický sirkař" v národním podniku „SOLO" v Sušici:

„Na Váš přípis ze dne 25. VI. 1951 sdělujeme následující historii sirkařství a výroby zápalek v Lošticích:

V Lošticích ujala se velmi záhy výroba sirek a sice již kolem roku **1840**. Většina starších pamětníků s tvrdí, že prvním výrobcem zápalek v Lošticích byl jakýsi **Šedý z Kyšperka**, jenž později vstoupil ve spolek s **Antonínem Staršovicem** a měli společnou dílnu v domě čís. 202 (dnes František Eliáš).

Výroba se šířila dále. V roce **1862** začal **Antonín Kominek**, pak **Jan Kalous**. Roku **1886** vyráběl zápalky v domě čís. 102 (dnes patří dům Františku Kochovi) **Antonín Böse**, rodák z Chornic.

Výroba zápalek byla v této době velmi primitivní a zásadám zdravotnictví naprosto nevyhovující. Proto také výměrem okresního hejtmanství v Žábřeze z 10. I. 1871 bylo nařízeno loštickým výrobcům fosforových sirek, aby provedli ve svých dílnách různá zdravotní a bezpečnostní opatření. Výroba byla prováděna vedle obytných místností a dílny byly naprosto nedostatečné a nezdravé. Není pak divu, že se v několika případech vyskytla fosforová nekrosa čelistí.

V roce **1879** zakoupil sirkárnu v domě čís. 260 (dům dnes patří Stanislavu Veselému) **Jan Svozil** a sice v exekuční dražbě od **Jiřího Kalousa**. Závod vedl s počátku **Jiří Svozil**, otec, jenž byl zednickým mistrem, ale již po několika měsících odevzdal vše synu Janovi. Po léta zůstal Jan Svozil při ruční výrobě sírových zápalek. Tak, jak výroba byla jednoduchá, tak i odbyt byl obyčejný: na trakařích, na zádech v nůších byly sirky roznášeny po okolí a na Hanou.

Úřady naléhaly na odstranění výroby ze středu města a tak zakoupil roku **1899 Jan Svozil** pozemky za hřbitovem (nyní starým) a na nich

postavil továrnu. Roku **1905** stal se jeho společníkem **Vojtěch Scheinost** ze Sušic, a vedli závod pod firmou **Česká sirkarna Jan Svozil a Vojtěch Scheinost v Lošticích.**

Společníci se však za několik let rozešli. Továrna čís. 20 a stroje byly oceněny dohodou dle bilance na 161.000 K, takže po srážce dluhů převzal Jan Svozil továrnu za 144.000 K a vyplatil tudíž Schenostovi 72.000 K.

Jan Svozil vedl potom továrnu od roku **1908** se svými syny Janem a Osvaldem a Vojtěch Scheinost zařídil si novou továrnu na zápalky v Postřelmově.

Smlouvou z roku **1913** prodal Jan Svozil, závod firmě **„Helios" akciová továrna na zápalky ve Vídni** a dostal za továrnu 597 akcií s „Helios" po 200 K, tedy 119.400 K.

Starý Jan Svozil zemřel roku 1917 (v domě čís. 337, který koupil r. 1913 od JUDr J. Dezorta), jeho synové byli tehdy na vojně, starší z nich Jan zahynul. „Helios" v roce **1922** zastavil provoz továrny, kterou pak prodal Josefu Rozsypalovi, jenž tu založil továrnu měřidel.

Zásobování v roce 1951:

Od 20.XII.1950 byly na trhu **nové druhy pšeničné mouky**: hrubá mouka speciál T450 za 21 Kčs za 1kg a česká mouka hladká T650 za 12 Kčs za 1kg. Dosavadní běžná mouka hladká za 7:50 Kčs a dosavadní hrubá mouka 00 za 13:- Kčs zůstaly na trhu za nezměněné ceny. Zároveň byl zaveden na trh nový druh **krupice** za 22:- Kčs 1kg. **Dětská krupička** byla jednak ve volném prodeji za 24:- Kčs, jednak na lístky za 15:- Kčs 1kg.

Dávky potravin v únoru 1951:

Věk:	0-2	2-6	6-12	12-20	20—
Maso	650g	1300g	1800g	1400g	
máslo	600	680	640	280	
sádlo	—	280	280	200	
um.tuk	—	160	160	240	
cukr	1400	1400	1400	1100	
vejce	10 kusů	8	7 do 18r.	—	
mléko	3/4 l	1/2 l	1/2 l	1/2 l	1/8 l

Kromě toho byl přídavek Z pro zaměstnané nad 20let, pro důchodce a ženy v domácnosti s malými dětmi do 15 roků 100g umělého tuku a 300g cukru.

Ceny spotřebitelských dávek v únoru 1951:

Věk 0-2 2-6 6-12 12-20 20—

254·90 - 211·20 - 261·80 - 278·90 - 142·10 Kčs.

Pořádek v zásobování moukou, chlebem a pečivem.

Otázka plynulého zásobování moukou, pečivem a chlebem, která byla na pořadu veřejného zájmu již od listopadu 1950, byla definitivně rozřešena opatřením vlády z 24.II.1951 a pokyny ministerstva vnitřního obchodu ze dne 26.II.1951. Potřebu zajistit plynulé zásobování pracujících označil za jeden z hlav-

ních úkolů KSČ její předseda president republiky **Klement Gottwald** ve svém projevu na zasedání Ústředního výboru KSČ ve čtvrtek 22.11.1951. „Je třeba, abychom rychle překonali zásobovací obtíže v chlebu a mouce i cestou mimořádných opatření."

K otázce zásobování promluvil na slavnostní schůzi ÚAV NF 25.11.1951 předseda vlády **Antonín Zápotocký** a ve svém projevu na zasedání Ústř. výboru KSČ promluvil o řešení tohoto problému ministr vnitřního obchodu **František Krajčír**, který 26.11.1951 vydal pokyny k provedení usnesení vlády

k zavedení lístků na mouku, chléb a pečivo, které byly zrušeny na podzim 1949 s platností od 26.11.1951. Dávky byly jakovrá. ce 1949 před zrušením lístků.

Snížení cen vajec na volném trhu.

Od 1.III.1951 byly sníženy ceny vajec ve volném prodeji u chlazených a konservovaných za kus o 2·80 Kčs, u čerstvých o 1·80 Kčs. Spotřebitelská cena na volném trhu byla pak 7·20 Kčs, na lístky 3·20 Kčs za 1 kus. Výkupní cena od chovatelů zůstala 44·20 Kčs za 1 kg.

Základní dávky mouky, chleba a pečiva:

Spotřebitelé:	Chléb:	Pečivo:	nebo pšen.m.:	z toho hrubá:
0-6 let	—	5500 g	4125 g	1875 g
6-12 "	5000 g	4500	3375	1125
12-20 "	6000	7000	5250	1875
20- "	5000	4500	3375	1125
Přídavky				
Z	—	2500	1875	375
P	1500	1000	750	—
T	2500	2000	1500	—

Byl zaveden volný trh pečiva, chleba a mouky se zvýšenými cenami. K cenám vázaným s mouky a krupice byl příplatek za 1 kg 20·- Kčs, u chleba na 1 kg 8·- Kčs a u pečiva za 1 kus se připlácela 1·- Kčs. Spotřebitelské ceny krup a krupek byly stanoveny za 1 kg 31·50 a 32·50 Kčs.

Ceny volných kůzlat:

Zabitá kůzlata v kůži s drobem za 1kg 90·-
celá půlka bez hlavy a drobů za 1 kg 125·-Kčs,
droby a hlava za 1kg 20·-Kčs.

Přehled náhradního plnění dodávek:

Za 100 kg nedodaného obilí možno dodati:
100 kg jiného obilí, nebo 50 kg luštěnin, nebo
30 kg řepky, nebo 20 kg máku a lněného seme-
ne, nebo 25 kg prasat.

Za 100 kg živé váhy prasat možno dodati:
400 kg obilí, 200 kg luštěnin, 120 kg řepky, 80 kg
máku nebo lněného semene.

Za 100 kg hovězího masa možno dodati:
250 kg obilí, 80 kg řepky, 50 kg máků, 65 kg pra-
sat.

Za 100 litrů mléka – 100 kg obilí.
Za 100 vajec – 40 kg obilí.

12. V. 1951 výnosem upravilo ministerstvo vnitřního obchodu nové příděly mouky a chleba pro školní a hromadné stravování mládeže, pro rekreaci ROH a pod. S okamžitou platností se zrušily příděly potravin pro praktické vyučování vaření, přídavky potravin pro svatby atd.

Ceny čerstvých vajec od 15. V. 1951:

Spotřebitelské ceny vajec za 1kus dle váhy:
a) na volném trhu 5·- až 5·70 Kčs,
b) na lístky 2·80 až 3·50 Kčs.

Premie cukru za práci na řepě.

Ministerstvo zemědělství určilo pro všechny, kdo budou pracovat na ošetřování cukrovky, zvláštní cukerní premie. Kdo udělá všechny jarní práce na ploše 1 ha, dostane premii 6 ½ kg cukru. Cukr bude vydán ihned po ukončení prací za cenu vázaného trhu na poukazy od MNV.

Další premie 6 kg cukru bude vydána za

každých 100g čisté váhy cukrovky, která bude dodána do cukrovaru. Dále dostanou pracující za každých 100g čisté váhy nad smluvní množství cukrovky další premii 7kg cukru.

Maximální spotřebitelské ceny některé zeleniny a ovoce od 29.V.1951:

Květák 1kus dle velikosti 15·- až 30·-Kčs.
Okurky salátové 1kg 90·-Kčs.
Rajská jablíčka 1kg 64·-Kčs.
Hrachové a fazolové lusky 1kg 25·-Kčs.
Třešně rané 1kg 70kg.
Jahody zahradní 1kg 120·-Kčs.

Výkupní ceny brambor ze sklizně 1951:

1. Brambory rané a polorané:
   Nejvyšší cena 310·-Kčs (za 100kg).
2. Brambory pozdní:
   a) jedlé: I. 160·- II. 130·- III. 105·- IV. 95·-Kčs,
   b) krmné: 95·-Kčs,
   c) průmyslové: 90·-Kčs.

Ceny ovoce a zeleniny od 19.VI.1951:

Angrešt za 1kg I. 30·-, II. 25·-Kčs.
Rybíz červený a bílý za 1kg I. 50·-, II. 40·-Kčs.
Třešně 30·- až 60·- Kčs za 1kg.
Višně 60·- až 80·- Kčs za 1kg.
Jahody zahradní I. 100·-, II.A 80·-, II.B 65·-Kčs.
Maliny zahradní za 1kg 80·-Kčs.
Okurky salátové za 1kg 45·-Kčs.
Rajská jablíčka za 1kg 64·-Kčs.
Květák dle velikosti za 1kus 6·- až 30·-Kčs.
Kapusta rychlená 1hlávka 15·-Kčs.
Salát hlávkový dle váhy 1kus 2·- a 3·-Kčs.

Odměna dárcům krve:

Byl zrušen výdej lístků na potraviny pro dárce krve, místo toho dostával každý po odběru krve zdarma balíček, který obsahoval: 1kg masové konservy, ½kg rýže, ¾kg cukru, 100g kávy, 50g čaje a 100g čokolády.

Výkupní ceny obilí a j. ze sklizně 1951:

Za 100 kg dle jakostní váhy:
Pšenice 390·– až 412·– Kčs.
Žito 320·– a 325·– Kčs.
Ječmen: krmný do 61 kg 270·– Kčs,
průmyslový 283·– a 289·– Kčs,
sladařský 66 kg 321·– Kčs,
prima 67 kg 371·– Kčs,
výběrový 68 kg 410·– Kčs.
Oves 276·– a 283·– Kčs.
Kukuřice 310·– až 330·– Kčs.
Hrách: žlutý 707·– Kčs, zelený 743·– Kčs.
Řepka 850·— + 30·– Kčs premie, nadsmluvní příplatek 90·– Kčs.
Mák 1500·– Kčs + 260·– premie, nadsmluvní příplatek 180·– Kčs.

Příplatky zemědělcům za nadsmluní obilí:

Za 100 kg pšenice 200·– Kčs, za 100 kg žita 175·– Kčs, za 100 kg ječmene sladovnického 200·– Kčs, nebo náhradu 90 kg kukuřice a doplatek, nebo náhradu 100 kg krmného ječmene s doplatkem.

Dávka brambor ze sklizně 1951:

Na říjen doslal spotřebitel 7 kg a na dobu od 1. XI. 1951 do 31. V. 1952 50 kg na uskladnění. Cena byla 1·65 Kčs za 1 kg.

Výroba ovocných šťáv v Lošticích.

17. VIII. 1951 oznámil rolnický lihovar, že vykupuje průmyslová jablka a hrušky za cenu 1 kg à 2 – 3 Kčs a padané ovoce za 1 kg 2·– až 2·50 Kčs.

Dále kupuje všechny druhy průmyslového a padaného ovoce jako jablek, hrušek, švestek, švesteček, ryngli, durancii a j. za úřední ceny.

Současně lihovar oznámil, že letos přijímá jablka pro výrobu sladkých moštů. Ze 100 kg bude vydáváno 50 l sladkého moštu za poplatek 6 Kčs za 1 l do dodaných čistých láhví.

Občanské sňatky 1951:

20.1.1951 Stanislav Navrátil, stolařský pomocník narozený 26.VI.1930 v Lošticích-Vlčice, syn Jana Navrátila, továrního dělníka ve Vlčicích čís. 224 a
Anna Drkošová, tovární dělnice, narozená 24.VI.1931 v Lošticích, dcera Františka Drkoše, rolníka ve Vlčicích čís. 440 a Filomeny, roz. Krejčové ze Střemeníčka.

3.II.1951 Josef Kamler, elektromechanik, narozený 10.VIII.1921 v Sudkově, bytem v Bludově
Ludmila Reifová, prodavačka, narozená 2.IV.1927 v Lošticích, dcera Františka Reifa, kolářského pomocníka v Lošticích čís. 239, z Lišnice a Marie, roz. Červinkové z Loštic.

24.II.1951 Květoslav Stuchlý, strojní zámečník, narozený 4.VI.1930 ve Zvoli a
Alois ie Mašková, úřednice, narozená 4.V.1932 v Lošticích, dcera Štěpána Mašky, důchodce v Lošticích čís. 397 a Terezie, roz. Janíčkové z Hostic.

17.III.1951 Emil Fišer, úředník, nar. 12.I.1912 v Nesovicích, okres Bučovice a
Greta Eksteinová, naroz. 10.XI.1914 v Lošticích, dcera Vítězslava Ekstejna, bývalého továrůžkáře v Lošticích čís. XIX a Olgy, roz. Knöpfelmacherové z Německé Huzové.

31.III.1951 Vladimír Bartošek, technický úředník, nar. 4.III.1922 ve Vrchoslavicích, okr. Kojetín,
Taťána Koukalová, naroz. 12.VIII.1923 v Lošticích, dcera Jana Koukala, pluk. justič. služ. v.v. v Lošticích čís. 29 a Xenie, roz. Vološinové z Jekaterinburku v SSSR.

10.V.1951 Antonín Tollner, účetní, bývalý spolumajitel knihtiskárny, nar. 26.VII.1898 v Olomouci,
Anna Černá, narozená 23.V.1921 v Lošticích, dcera Václava Černého, školníka v Lošticích a Anny, roz. Markové z Loštic.

12.V.1951 Jaroslav Navrátil, tovární dělník narozený 10.VIII.1932 v Lošticích, syn Jana Ná-

vrátila, továrního dělníka ve Vlčicích čís. 224 a Marie, roz. Kubové z Radnice a

Marie Ženožičková, nar. 9.IV.1934 v Blažově, okres Litovel.

12.V.1951 Josef Absolon, zedník, nar. 25.I.1927 v Olomouci, bytem v Dolní Dlouhé Loučce a

Vlasta Červinková, tovární dělnice, narozená 5. VI. 1929 v Lošticích, dcera † Jana Červinky, úředníka uhelných skladů a † Ludmily, roz. Wettmüllerové z Loštic.

2.VI.1951 Václav Schneider, technický úředník, narozený 27. IX. 1926 ve Stípě, okr. Gottwáldov a

Věra Fuňková, úřednice, narozená 22. VII. 1931 v Rovensku, dcera Ladislava Fuňka, zaměstnance ČSD v Lošticích čís. 9 a † Anny, roz. Krobotové ze Skaličky.

16.VI.1951 Ladislav Gross, železář, nar. 30.I.31 v Mor. Třebové, syn Karla Grossa, obuv. dělníka ve Vlčicích čís. 492, z Loštic a Apolonie, roz. Stejskalové z Vikýřovic a

Jarmila Jngerová, tovární dělnice, narozená 6.X. 1932 v Hodoníně, bytem v L.č. 370.

16.VI.1951 Jaroslav Špička, malířský dělník, nar. 10.I. 1931 v Lošticích, syn Emila Špičky, důchodce v Lošticích čís. 310, z Loštic a Julie, roz. Heinrichové z Vranové Lhoty,

Františka Gletová, úřednice, narozená 20. I. 1934 v Ostravě-Hrušově.

7.X.1951 Josef Fuciman, konstruktér, narozený 3. I. 1923 v Olomouci-Nové Ulici a

Zdeňka Pechová, šička, narozená 25. VIII. 1932 v Lošticích, dcera Šimona Pechy, důchodce, ve Vlčicích, čís. 422 a Vlasty, roz. Prokšové z Loštic.

20.X.1951 Richard Špička, vedoucí úředník v SAZ, narozený 6. VIII. 1914 v Lošticích, syn † Richarda Špičky, hrnčíře v Lošticích, z Loštic a Josefy, roz. Rážové z Kocelovic, okres Blatná,

Vlasta Potácelová, úřednice SAZ, nar. 27. VII. 1921 v Lošticích, dcera Ant. Potácela obchod. v L.č. 15 z Ladína a Amalie, roz. Blechtové z Rájce.

20.X.1951 Jaroslav Pospíšil, strojní zámečník, narozený 25.VII.1924 v Rataji ch, okres Olomouc,
Jiřina Soukupová, tovární dělnice, narozená 14.I.1931 v Olomouci - Nové ulici, dcera Amalie Soukupové - Vejmolové, roz. Šenkýřové ze Spešova, okres Boskovice, v Lošticích čís. 464.

27.X.1951 Josef Zemánek, elektrotechnik, narozený 5.IV.1927 v Lošticích, syn Josefa Zemánka, zaměstnance ČSD v Lošticích čís. 259 a Anny, roz. Eliašové z Loštic a
Vlasta Langová, tovární dělnice, narozená 6.VII.1929 v Bohuslavicích.

10.XI.1951 Jiří Král, tovární dělník, narozený 7.IV.1926 v Moravičanech, a
Františka Šinclová, naroz. 23.I.1927 v Lošticích, dcera Rudolfa Šincla, rolníka v Lošticích čís. 265 a Žofie, roz. Pinkavové z Olešnice.

18.XI.1951 Jaroslav Kvapil, strojník, narozený 12.XII.1923 v Lošticích, syn Antonína Kvapila, strojníka v Lošticích čís. 439, ze Slatinek, okres Prostějov a Amalie, roz. Špičkové z Loštic a
Věroslava Hiprová, porodní asist., narozená 5.I.1921 v Mladči, v Lošticích čís. 13.

24.XI.1951 Václav Kašpar, strojní zámečník, narozený v Lošticích, syn Vojtěcha Kašpara, rolníka v Lošticích čís. 176 a Marie, roz. Nasadilovy z Loštic,
Marie Mayerová, naroz. 30.XII.1927 v Lošticích, dcera Vincence Mayera, rolníka v Lošticích čís. 116 a Anny, roz. Červinkovy z Loštic.

29.XII.1951 František Matka, rolník, naroz. 1.X.1931 v Lošticích, syn Františka Matky, rolníka v Lošticích čís. 6 a
Marta Grézlová, rolnická dcera, narozená 23.IX.1934 ve Svinově - Vacetíně.

Narodili se vroce 1951:

4.I. Václav Šnévajs, syn Ladislava Šnévajse, rolníka, čís. 106 a Ludmily, roz. Kašparové z Loštic.

5.I. Jaroslava Budiňová, dcera Jaroslava i Budiny, soustružníka, čís. 334 ve Vlčicích a Alžběty, rozené Šmanské z Mohelnice.

12.I. Jiří Rosulek, syn Františka Rosulka, rolníka, čís. 111 a Julie, roz. Švecové z Loštic.

6.II. Vladimír Pavlosek, syn Milana Pavloska, natěrače, čís. 216 a Marie, roz. Navrátilové z Kelče.

2.III. Anna Hélová, dcera Ždeňka Héla, zahradníka, čís. 165 a Marie, roz. Fuňkové z Loštic.

5.III. Danuše Badalová, dcera Jiřího Badala, stavebního dělníka, čís. 492 a Danuše, roz. Grossové z Loštic.

16.III. Božena Vyroubalová, dcera Josefa Vyroubala, továrního dělníka, čís. 318 a Boženy, rozené Geppertové z Loštic.

16.III. Rudolf Tesner, syn Rudolfa Tesnera, dílovedoucího v papírně a Květoslavy, rozené Sládkovy ze Žádlovic.

2.V. Lumír Konečný, syn Karla Konečného, mechanika, čís. 374 a Alžběty, rozené Malé z Ujčína u Klatov.

22.V. Věra Bílková, dcera Mojmíra Bílka, továrního dělníka, čís. 130 a Věry, rozené Švecové z Rimic.

15.VI. Josef Daniš, syn Jana Daniše, brusiče nožů, na náměstí ve voze a Pavlíny, roz. Bihari.

20.VI. Jiří Kostka, syn Jaroslava Kostky, elektrotechnika, čís. 239 a Elišky, roz. Reifové z Loštic.

10.VIII. Jaroslav Plaček, syn Bohuslava Plačka, dělníka, čís. 340 a Marie, roz. Havlíčkovy z L.

19.VIII. Tomáš Sysel, syn Františka Sysla, studujícího, čís. 293 a Jiřiny, roz. Krylové z L.

2.XI. Jaroslava Navrátilová, dcera Jaroslava Navrátila, továrního dělníka, číslo 224 ve Vlčicích a Marie, rozené Ženožičkové z Blažova, okres Litovel.

15.X.1951 Ludmila Šilberská, dcera Josefa Šilberského, zámečníka, čís. 242 a Marie, rozené Wolfové z Loštic.

18.XI.1951 Petr Hauser, syn Miroslava Hausera, rolníka, čís. 163 a Draboslavy, roz. Vodičkovy z Loštic.

14.XII.1951 Jarmila Brtníčková, dcera Jana Brtníčka, krejčího, čís. 143 a Heleny, rozené Špičkové ze Žádlovic.

30.XII.1951 Marie Ruprechtová, dcera Jana, Ruprechta, dělníka, čís. 476 a Hildy, roz. Rostové z Loštic.

Zemřeli v roce 1951:

21.I.1951 Augustin Špička, obuvník, číslo 291, narozený 2.IX.1878 v Lošticích, zemřel náhle na vnitrolební krvácení ve věku 72 let.

20.I.1951 Ludmila Motková, nar. 18.II.1907 v Lošticích, zemřela ve státní léčebně ve Šternberku ve stáří 44 roků.

9.II.1951 Božena Pyšná, naroz. 19.XII.1950, dcera Oldřicha Pyšného a Boženy, roz. Mičkové, čís. 47, zemřela na zánět plic při převozu z nemocnice v Olomouci ve stáří 7 týdnů.

12.II.1951 Marie Havlíčková, rozená Zdrahalová, rozvedená domkářka, čís. 340, narozená 9.IV.1879, zemřela sešlostí věkem ve stáří 72 roky.

4.III.1951 Ludmila Weiserová, rozená Plecová, manželka obuvníka Karla Weisera, č. 46, narozená 2.XI.1890 v Lipině u Val. Klobouk, zemřela na rakovinu žaludku ve stáří 60 roků.

14.III.1951 Antonín Šenk, hostinský důchodce, narozený 11.V.1882 ve Velké Bystřici u Olomouce, zemřel na rakovinu ve stáří 68 roků.

16.III.1951 Magdalena Pluskalová, domkářka, čís. 156, narozená 17.VII.1867, zemřela v psychiatrické léčebně ve Lholé ve věku 83 r.

19.III.1951 Anna Molíková, dítě, nar. 29.X.1945. Zemřela ve státní nemocnici ve stáří 5½ roku.

12.IV.1951 Jindřich Zezula, domkář, čís. 283, narodil se 8.V.1885 ve Starém Maletíně. Zemřel na degeneraci svalu srdečního ve věku 66 roků.

15.IV.1951 Alois Hanker, příležitostný dělník, narodil se 23.XI.1877 ve Vyšehoří. Zemřel v chudobinci sešlostí věkem ve stáří 74½ roku.

26.IV.1951 Aloisie Frenclová, roz. Benediktová, narodila se 18.VII.1878 v Paloníně, manželka Jana Frencla, čís. 301. Zemřela na zkornatění cév ve věku 72¾ roku.

26.IV.1951 Anežka Ohnerová, roz. Fojtíková, vdova, tovární dělnice. Narodila se 4.I.1898 ve Frenštátě pod Radhoštěm. Zemřela na tuberkulosu plic.

6.V.1951 Bohumil Tichý, kamnař, narodil se 4.IX.1887 v Rakovníku, manžel Ludmily Tiché, roz. Urkošové, obchodnice s textilem, čís. 10. Zemřel na zkornatění cév ve věku 64½ r.

24.IV.1951 Anna Fritscherová, vdova po tv. růžkáři Josefu Fritscherovi, narozená 24.V.1915. Zemřela ve vojenské nemocnici v Olomouci.

30.IV.1951 František Rozsíval, státní zaměstnanec v.v., čís. 137, narodil se 16.VIII.1884, zemřel ve státní fakultní nemocnici ve věku 66¾ r.

13.V.1951 Josefa Heidenreichová, rozená Kargerová, vdova po Mořici Heidenreichovi, rolníku a hudebníku, čís. 38, narodila se v Doubravici 12.III.1874, zemřela na zánět plic ve stáří 75 roků. Byla zpopelněna v Olomouci.

14.V.1951 Rudolf Nejezchleba, zedník, čís. VII. Narodil se 17.III.1906 v Obectově, zemřel na vykrvácení do žaludku ve stáří 45 roků.

18.V.1951 František Šilberský, bednář, čís. 158. Narodil se 1.X.1890 v Lošticích, zemřel na bělokrevnost ve věku 60½ roku.

7.VI.1951 Jan Rotter, dělník, čís. 104. Narodil se 3.XI.1872 v Dol. Mírově. Manžel Anežky R., porod. asist. Zemřel na degeneraci svalu srdečního ve stáří 78½ roku.

9. VI. 1951 Marie Čiklová, vdova po rolníku, čís. 153, narozená 4. II. 1896. Zemřela v okresní nemocnici v Šumperku ve věku 55 roků. Neměla dědiců, proto její majetek připadl státu.

11. VI. 1951 Alois Krejčí, rozená Gärtnerová, vdova po odborném učiteli Vincenci Krejčím, čís. 125. Zemřela v nemocnici v Zábřeze ve věku 73½ r. Narodila se 10. XI. 1877 v Lošticích. 7

9. VII. 1951 Jiří Riedel, maličký syn Josefa Riedla, bývalého statkáře v Bílé Lhotě a Vlasty, roz. Pivné. Zemřel na zánět plic ve věku 3½ měsíce. Narodil se 28. III. 1951.

25. VII. 1951 Aloisie Konečná, roz. Řmotová, vdova po malíři Janu Konečném a matka malíře a rolníka Jana Konečného, čís. 290. Narodila se v Moravičanech 21. VI. 1862. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 89 roků.

29. VII. 1951 Terezie Nejezchlebová, vdova po Karlu Nejezchlebovi, zedníku, důchodkyně, roz. Wettmüllerová, provdaná Bartoňková. Narodila se 4. VIII. 1866 v Lošticích. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 85 roků.

15. VIII. 1951 Františka Laštuvková, vdova důchodkyně, čís. 279. Narodila se 22. VI. 1867 v Březině, okres Litovel. Zemřela na krvácení do mozku ve věku 84 roků.

16. VIII. 1951 Jaroslav Benda, stavitel, čís. 356. Narodil se 6. XII. 1882 v Paloníně. Zemřel v nemocnici v Zábřeze ve věku 68 roků. Za okupace byl Němci vězněn 13 měsíců v Olomouci a v Terezíně s mnoha jinými z Loštic. První jeho velká stavba byla továrna a vila v Postřelmově pro Vojtěcha Scheinosta r. 1908-9.

4. IX. 1951 Jan Nevrlý, vdovec soukromník, bývalý tvarůžkář a majitel domu čís. XVI. Narodil se 22. VI. 1859 v Úsobrně, okres Mor. Třebová. Zemřel sešlostí věkem ve stáří 92 roků.

11. X. 1951 František Mayer, syn rolníka Vincence Mayera, čís. 116. Narodil se v Lošticích 17. XI. 1934. Zemřel v nemocnici v Olomouci ve věku necelých 17 roků.

19.X.1951 Marie Špičková, roz. Švubová, vdova po obuvníku Augustinu Špičkovi, č.291. Narodila se 27.VI.1874 v Rudolfově u Zábřeha. Zemřela na nitrolební krvácení ve věku 76let. Byla zpopelněna v Olomouci.

22.X.1951 Marie Skálová, roz. Bednaříková, manželka Pelegrina Skály, čís. 322. Narodila se 18.IX.1867 v Lošticích. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 84 roků.

13.XI.1951 Mořic Fritscher, vdovec důchodce, čís. 330. Narodil se 10.IX.1875 v Žádlovicích. Zemřel sešlostí věkem ve stáří 76 roků.

23.XI.1951 Marie Kammermayerová, roz. Albrechtová, manželka Ivana Kammermayera, lesního správce v.v., čís. 463. Narodila se 5.II.1887 v Lošticích. Zemřela na rakovinu ve věku 64 3/4 roku.

26.XI.1951 Josef Pecha, vdovec, dělník důchodce, čís. XXII. Narodil se 7.IX.1878 v Jeřmani. Zemřel na nitrolební krvácení ve věku 73roky.

8.XII.1951 Jan Sedláček, dělník důchodce, narodil se 20.V.1899. Zemřel v nemocnici v Zábřeze ve věku 52 1/2 roku.

9.XII.1951 ThDr Václav Kubíček, universitní profesor v.v., čís. 362. Narodil se v Žeranovicích u Holešova 21.V.1866. Po vysvěcení na kněze stal se roku 1889 kaplanem v Lošticích, roku 1895 katechetou měšťanské školy. Brzy po I.světové válce byl povolán na theologickou fakultu v Olomouci jako profesor katechetiky. Napsal mnoho knih náboženských a Dějiny města Loštic. K jeho 80.narozeninám jmenoval ho MNV v Lošticích 20.V.1946 čestným občanem města Loštic. Zemřel sešlostí věkem ve stáří 86 1/2 roku.

Více je o něm v této knize, strany 302-305.

26.XII.1951 Metoděj Zavadil, poštovní zaměstnanec, čís. 24. Narodil se 26.X.1893 v Doubravici. Zemřel na degeneraci svalu srdečního ve věku 58 roků. Byl zpopelněn v olomuckém krematoriu.

Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva 1951.

Valná hromada byla konána 4.11.1951 u Horáků za účasti 16 členů z 53. Předseda ani místopředseda nebyli přítomni, zahájil jednatel Jan Koukal. Předseda Antonín Šafr přišel později.

Činovníci na rok 1951 zůstali beze změny, jak byli zvoleni v roce 1950. Viz stranu 592.

V pokladní zprávě bylo sděleno, že spolek má na běžný účet uloženo 5450·-Kčs, na členské knížce 120·-Kčs a na vázaném vkladě 2150·-. Výtěžek z krmiva byl v roce 1950 2812 Kčs.

Spolek má 3 role dehtového papíru, 20 kozičeků a 10 klecí výstavních.

Sběrač kůžek František **Mlčoch** sebral v r. 1951: kůžek králičích 1599, kozlečin 279, kozin 14 a jiných 57. Celkem 1949.

31.XII.1950 měl spolek uloženo 6942·-Kčs, členský podíl 120·-Kčs, na vázaném vkladě 2150 Kčs a pokladní hotovost 355·50 Kčs.

Příděl krmiva byl v roce 1951 následující: Pro II. čtvrtletí 350 kg ovsa a 350 kg pšeničných otrub, v III. čtvrtletí 100 kg ovsa a 300 kg ječmene, ve IV. čtvrtletí 550 kg kukuřice. Od IV. čtvrtletí je příděl jen pro králíky tetované.

Spolek dal školní kuchyni od svých členů zdarma 6 králíků, které darovali: Jan Koukal, Vlastimil Boháč, František Mlčoch, Jan Staník, Ver. Přichystalová a Alois Kneifel, který také to obstarál.

Pro výzkumné ústavy prodali členové spolku 23 králíků.

V roce 1951 měl spolek 1 výborovou a 4 členské schůze za účasti 8, 7, 8 a 25 členů.

Lidový rybářský spolek v Lošticích 1951.

Nejdůležitější událostí v životě rybářského spolku v roce 1951 bylo **sloučení spolku loštického se spolkem bouzovským** v spolek jeden, který má název **Lidový rybářský spolek v Lošticích**. Tím také byl utvořen nový rybářský revír, který obsahuje řeku Třebůvku se všemi přítoky od Vranové Lhoty po ústí do Moravy.

Valná hromada nového spolku byla konána 10. VI. 1951 v hostinci na „Salandě" na Dolech u Bouzova. Byli zvoleni tito **činovníci** na 3 roky:

Předseda: Stanislav **Konečný** z Bouzova,
1. místopředseda: Josef **Rosypal** z Loštic,
II. " : František **Hekele** z Vlčic,
jednatel: Jan **Matyáš** z Loštic,
pokladník: Miloslav **Urban** z Loštic,
hospodář: Václav **Klička** z Loštic.

Členové výboru: Jan Mauler, Josef Poles, Josef Goš z Vranové Lhoty, Jan Vyměťal z Jeřmaně, Josef Vašek z Bezděkova nad Třeb., Jaroslav Vajdík, Max Kovář, Josef Keslar, Vincenc Volek, Vladimír Žemánek.

Náhradníci: Karel Kalous z Bouzova, Václav Vyměťal, Dominik Rec,

Revisoři: Frant. Dolák, Fr. Kühn a Fr. Vitásek.

Odborný referent pro hospodářství v tekutých vodách: Jan **Mauler**,

odborný referent pro rybniční hospodářství: Václav **Klička**.

Delegáti do oblastní pobočky: Frant. Hekele, Karel Kalous, Václav Klička a Jos. Rosypal.

Byli jmenováni **4 porybní**: Vaňák (od Moravy po Lošťice), Selinger (od Loštic po papírnu) Kalous (od papírny po Polesův mlýn) a Stárek (od Polesova mlýna po Vranovou Lhotu.)

Hájený den pátek byl zrušen.

Cena povolenek byla stanovena takto: Členové zaplatí za celou sezonu (od 16. VI. do 31. XII. 200 Kčs, hosté na měsíc 200 Kčs, na den 30 Kčs. Rybáři moravičanští dostali povolenky na úsek od Šťosova dubu po vtok do Moravy na celou sezonu za 50 Kčs. Členové mohli chytati na 2 udice. Největší denní **úlovek** mohl býti: 1 štika, 1 kapr, 3 pstruzi a 3 kg jiných ryb, všechno zákonité délky. Členové byli upozorněni na šetření luk.

Bylo dohodnuto, aby členové spolku se oslovovali slovem „soudruh."

Bylo usneseno, aby se zakázalo lovení **pstruhů** na Lišničce a jiných pstruhových přítocích až do odvolání.

Násada byla dána v roce 1951 do povodí v ceně 27.000 Kčs. Z toho za 12.580 Kčs byla násada zakoupena a za 14.420 Kčs byla z vlastního chovu. Násada byla následující: **Štika**: 69 kusů násady a 2000 kusů plůdku. **Kapr**: 504 násady a 5000 plůdku. **Cejn**: 169 násady. **Lín**: 41 násady. A **pstruh**: 2000 násady a 20.000 plůdku.

Úlovky členů v roce 1951 dle výkazů byly: **Pstruh** 48 kusů ve váze 23·70 kg, **štika** 152 kusů – 239·80 kg, **kapr** 133 – 191·70 kg, **lín** 26 – 18·10 kg, **okoun** 20 – 7·80 kg, **parma** 106 – 118·25 kg, **tloušť** 470 – 247·95 kg, **podoustev** 1909 – 670·30 kg, s **cejn** 2 – 1·50 kg, **úhoř** 3 – 3·– kg, **jiné** 50 – 16·20 kg. Celkem uloveno bylo 1538·30 kg ryb. **Raků** bylo uloveno 35.

Nejvíce ryb ulovil **Viktor Václav** – 69·75 kg a **Lad. Gross** 67·95 kg.

Rybářské závody byly 29. VII. 1951. Lovilo se v háječném pásmu – mezi lávkami: v Loužku a na Trávníku. Závodilo 65 rybářů, kteří ulovili i 65 kg ryb. Z toho bylo 7 štik o váze 8·5 kg, kaprů 22 – 24 kg a ostatních, nejvíce podouství, ve váze 33 kg. Vítězové byli: I. Franť. **Dolák** (dostal I. cenu: prut), II. Jos. **Rašner** (podběrák), III. Jan **Matyáš** (konvička), IV. Fr. **Vitásek** (podběrák) V. Zd. **Kulhánek** (naviják a 100 m vlasů), VI. Jos. **Keslar** (krabice na háčky), VII. Zoltán **Novák** (sedačka),

VIII. Viktor **Václav** (naviják a nástavce), IX. Max **Kovář** (100 m vlasu a 10 lanek), X. Lad. **Korotvička** (krabička na červy a 10 lanek). – O závody mělo obyvatelstvo po celý den velký zájem.

Spolek utržil za povolenky 1951 30.700 Kčs, na členských příspěvcích vybral 8.330 Kčs. Zakoupen byl inventář v ceně 14.332 Kčs. Rybníky vynesly v roce 1951 15.546·– Kčs.

Včelařský spolek pro Loštice a okolí 1951.

Valná hromada byla konána 26.XII.1950 za účasti 18 členů z 82. Na ní byli zvoleni činovníci na léta 1951 – 1953 následující:

Předseda: Václav **Klička**, učitel v Moravičanech, od podzimu 1951 ředitel nár. školy v Pavlově, bydlí v Lošticích.

Místopředseda: Antonín **Šafr**, zahradník.

Jednatel, pokladník a hospodář: Jos. **Škrabal**.

Místní důvěrníci a členové výboru:

Jaroslav **Vykydal** za Loštice,
František **Homolák** za Moravičany,
Karel **Pichler** za Doubravici,
Vojtěch **Pospíšil** za Paloník,
Alois **Straka** za Vlčice,
Jan **Navrátil** za Žádlovice,
Vojtěch **Zapletal** za Pavlov a Lechovice,
Josef **Jeřábek** za Radnici,
Václav **Šmerk** za Veselí,
Jan **Zacpal** za Bezděkov,
Josef **Hustý**, odborný učitel z Loštic,
Metoděj **Stoš**, rolník z Moravičan.

Revisoři účtů: Fr. Homolák a Al. Koutník.

Členský příspěvek byl zvýšen z dosavadních 20·–Kčs na 50·–Kčs. Výbor navrhl 40·–.

Za spolkovou místnost byl po zrušení Besedy zvolen hotel Coufal.

Bylo jednomyslně usneseno, aby každý včelař zaplatil při vybírání peněz za cukr pro podzimní krmení 15.-kčs za práce jednatelské.

Na členské schůzi 14.I.1951 byly přečteny nové stanovy Jednoty včelařů a navrženy k některým paragrafům doplňky a změny.

Jednomyslně byly schváleny závazky spolku na rok 1951: 1. Vynasnažíme se splniti předepsaný kontingent medu nad 100%.

2. Prohlédneme všechny včelíny členů spolku ve snaze zjistit způsob včelaření, udržování čistoty na včelínech a působit na včelaře, aby staré, nezpůsobilé úly postupně nahradili novými. 3. Za součinnosti MNV vysázíme medonosné stromy a keře, zasejeme svazenku a slunečnice. 4. Vynasnažíme se při budování včelínů družstevních při JZD.

5. Vykonáme exkursi na vzorný včelín. - Účast na schůzi byla 24 členů.

Na členské schůzi 15.IV.1951 bylo debatováno o letošním hojném uhynutí včelstev na úplavici. Jako příčina bylo uváděno: ponechání černého i medu v úlech, nedostatečné větrání, uzavření zástrček a znemožnění proletu 10.I.- Účast 21.

Na členské schůzi 6.VII.1951 bylo usneseno žádati o prodloužení lhůty k podpisu hospodářské smlouvy do 31.VII.1951 o dodávce medu ze snůšky v roce 1951. Na včelstvo vyzimované má se dodati 1·70 kg medu a zatím v obvodu spolku dosud snůška nebyla. Spolek obdržel od včelařského družstva v Praze 10 kg mezistěn pro začátečníky. Byly jim rozděleny po ½ kg. Po schůzi následoval zájezd na včelín včelaře Kleina v Obectově. Zúčastnilo se 23 členů.

Na medovou snůšku byl rok 1951 chudý. Někteří včelaři, aby mohli splnit dodávku, kupovali si med 1kg à 200 kčs a dostali za něj 60 kčs.

Spolek měl na konci roku 80 členů, z Loštic 28, kteří zazimovali 612 včelstev. Na jaře měli 435 včelstev ze zazimovaných 540 v roce 1950.

Zprávy místního rozhlasu v Lošticích 1951:

Místní rozhlas udělal v roce 1951 veliké pokroky po stránce obsahové. Pokud se týká zařízení technického, slýcháme ještě mnoho stížností občanstva. Hlasatelka úřednice MNV Věra Bendová a osvětový referent MNV a správce Osvětové besedy v Lošticích Leop. Hřivna starají se o to, aby občanstvo bylo řádně seznámeno s různými časovými otázkami. O všech hlášeních vede hlasatelka stručné záznamy. Z nich tyto zprávy jsem vybral:

18. I. 1951 bylo oznámeno občanům, že žáci národní a střední školy budou roznášeti po celém městě bílé papírové **holubice míru** k výzdobě oken u příležitosti I. sjezdu československých obránců míru v Praze dne 20. a 21. ledna 1951. K tomu byly vykonány 4 mírové relace.

29. I. 1951 byla ohlášena přednáška **„Travopolní systém"** Ing. Dr. Kaluse ze Zábřeha ve střední škole.

13. II. 1951 uspořádal **ČSŽ** (Českosl. svaz žen) v hospodyňské škole besedu pro ženy. **O sovětské ženě** promluvila Jiř. Hřivnová učitelka střední školy a **o zemědělské ženě** promluvila pí Valouchová z Hrabišína, účastnice zájezdu do SSSR. Pořad doplnily žačky hospodyňské školy zpěvy a recitacemi.

19. – 24. II. 1951 7 rozhlasových přednášek **„Týden požární bezpečnosti"** od ONV, okresního velitelství požární ochrany v Zábřeze: I. Úvod zákona o požárech z května 1950. II. Upozornění na určité zdroje požá-

rů a jejich odstranění. III. Upozornění pro hospodyně a maminky – zvýšit opatrnost v kuchyních a pozornost svým dětem. IV. Výzva k k obchodníkům a k hospodyním-rolnicím. V. Výzva k dělníkům, řidičům motorových vozidel. VI. Výzva k svazákům a pionýrům. VII. Výzva ke kuřákům.

20.11.1951 uspořádal MNV ve Slovanském domě přednášku správce okresního soudu Dra Žahradníka **„O novém občanském právu."**

17.-24.11.1951 byl ohlašován mimořádný **sběr kovového odpadu.**

22.11.1951 pořádal MNV ve Slovanském domě **„Hovory o škole."** Promluvili ředitelé všech škol: mateřské – Hedv. Kubelková, národní – Leop. Hřivna, střední – Fr. Pokorný a hospodyňské – Lúd. Obšilová. Hovořilo se o zařízeních a potřebách našich škol, o vnitřní práci v nich, o novém zkušebním řádu, o nových učebnicích, o žákovských brigád., o pionýrských oddílech a t.d. Pořad byl doplněn zpěvy a recitacemi žactva.

3.III.1951 vystoupilo pohostinsky ve Slovan. domě **Divadlo pracujících MEZ v Mohelnici** a sehrálo hru **Karla Čapka „Matka."** Odpoledne bylo představení pro mládež, večer pro dospělé. Čistý výtěžek byl věnován loštickým školám. Úlohu matky hrála loštická učitelka Štěp. Drkošová.

4.III.1951 uspořádala místní odbočka ČSM. Českosl. svazu žen – u příležitosti **Mezinárodního dne žen** ve Slovanském domě slavnostní shromáždění. O významu dne promluvila Snášelová z Prostějova. Pionýři měli kulturní vložku – zpěv a recitace.

11. III. 1951 pořádal MNV a MAV NF ve Slovanském domě **veřejnou schůzi**, na které promluvil poslanec olomouckého kraje Čihalík.

3. IV. 1951 byla výroční schůze **SČSP** (Svazu česko-sl.-sovětského přátelství. Na ní měl učitel střední školy Josef Husty přednášku **o velikých stavbách ve SSSR.**

3.-24. IV. 1951 byla dlouhá řada relací **„Týden jarního úklidu - péče o lidské zdraví"** Čistota těla, hygiena osobní a d domovní. Slunce - větrání bytu. Alkohol, nepřítel člověka. Správnou výživou ke zdraví a zvýšení výkonnosti. Zdraví vlastní věcí každého. Úklid v dílně. Dodržování předepsaných ochranných zařízení. Čistota v práci. Alkohol - strůjce úrazů a neštěstí. Využití odpočinku. Úklid vepřínců. Úklid ve stáji koní. Drůbež, úprava výběhů. Krmiva. Revise všech stájí. Prohlídky budov, odstranění všech závad. Prohlídky stodol a kůlen. Skladování pohonných hmot a motorů. Skladovaní hospodářských strojů. Úklid dvorů a zahrad.

15. IV. 1951 byl konán **Pochod míru**, ke kterému bylo 9 relací. Měl tento pořad: V 8 hodin sraz účastníků před radnicí, v 8½ hod. proslov, v 9 hod. odchod:
a) mládež do 18 let okruh 5 km: Loštice - Žádlovice - Vlčice - Loštice,
b) starší 18 let okruh 10km: Loštice, Moravičany - Mohelnice - Loštice.

20. IV. 1951 bylo oznámené divadlo: Hra Ilji Prachaře **„Hádajú sa o rozumné"** Sehrálo ji krajské oblastní divadlo v Olomouci ve Slovanském domě. Bylato zemědělská veselohra ze současnosti ve 4 dějstvích.

28. a 29. IV. 1951 sehrál divadelní odbor Osvětové besedy veselohru ze života sportovního **4 : 0 pro ATK.** Ve Slovanském domě.

10. V. 1951 pořádal Autoklub přednášku manželů Elstnerových **„Cesta do Mexika"** v kině za velké účasti.

20. V. 1951 byl na Střelnici **koncert** Pěveckého sboru severomoravských učitelů.
Pořad byl následující:
Dr. Mil. Vignati: Z bouřného času.
A. V. Alexandrov: Kantáta o Stalinovi.
Rud. Kubín: Já jsem horník.
Milan Balcar: Horám.
Jar. Křička: Vysoko zornička.
Emil Axman: Otci.
Bedřich Smetana: Rolnická.
J.B. Foerster: Velké širé rodné lány.
" : Skřivánkovi.
Ot. Hilmera: Neťukej.
M. Lihovecký: Tam za Váhom.
Ferd. Vach: Hore Hronom.
Oldřich Halma: Ej hora, hora.
Leoš Janáček: Láska opravdivá.
J. Kuba: V poli bříza stála.
Václav Kaprál: Stojí borovénka.
Otakar Zich: Siroteček.

24. V. 1951 bylo hlášeno, že **průvod božítělový** se letos koná místo dopoledne o 5½ hod. odpoledne.

19. VI. 1951 bylo hlášeno divadlo krajského oblastního divadla v Olomouci J.B. Moliera **„Tartuffe."**

25. VI. 1951 pořádalo **KOD v Olomouci** ve Slovanském domě **pestrý večer.**

20. VI. 1951 zahájil Českosl. červený kříž v Lošticích provoz **sanitním autem.** Šoférem jest Jan Frank.

12. VII. 1951 bylo oznámeno, že **dechový soubor Květoslava Pechy** byl vítězem v okresní soutěži a v soutěži krajské se umístil na 2. místě.

19. VII. 1951 bylo ve Slovanském domě provedeno **veselé pásmo Hudební a artistické ústředny v Brně.** Byli zde též bratři Šindlerové, Valentin a Václav, **strýček Matěj Kropal z Břochovan a Jozífek.**

14. VIII. 1951 byl proveden **manifestační svoz obilí** do Hospodářského družstva v Lošticích z okolních JZD: Loštice, Žádlovice, Lišnice, Svinov a Lechovice. Dělo se to pod heslem: „**První obilí od mlátiček státu.**" Projev měli: referent ONV Kotrle a zástupce JZD Stanislav Kryl.

21. VIII. 1951 byla ve Slovanském domě **veřejná schůze zemědělců,** na které přednášel poslanec Bláha o hospodářsko-technické úpravě loštického katastru.

22. VIII. 1951 byla **schůze zemědělců** svolaná JSČZ (jednotným svazem českých zemědělců) u Linhartů. Na pořadu byla úprava katastru.

27. VIII. 1951 byla **schůze zemědělců** ve Slovanském domě. Zástupce KNV Ing. Hruda mluvil o scelování pozemků.

2. IX. 1951 pořádala náboženská obec církve československé slavnostní bohoslužby s předáním nových varhan a obrazu. Večer byl duchovní koncert.

22.X.1951 přednášel ve Slovanském domě přednosta okresního soudu v Zábřeze Jan Miláš o nových občanských zákonech: **Právo rodinné, dědické a j.**

29.X.1951 pořádal Českosl. svaz žen v hospodyňské škole přednášku „**O ženě v Koreji.**"

18.XI.1951 byl pořádán **II. duchovní koncert v Husově sboru** odpoledne o 3 hod. Účinkovali: Stan. Vrbík, Ivana Mixová, Vlad. Stropnický a Jos. Smetana.

25.XI.1951 sehrálo **KOD** (Krajské oblastní divadlo) v Šumperku hru A.N. Ostrovskij: **„Výnosné místo"**, komedie o 5 dějstvích ve Slovanském domě.

2.XII.1951 byla ve škole **výstava knih** sovětských i českých.

7.XII.1951 pořádal autoklub přednášku manželů Elstherových **„Tango Argentino"** v kině.

9.XII.1951 pořádala Osvětová beseda ve Slovanském domě **oslavu Al. Jiráska - 100 roků nar.** Přednášel docent Dr. O. Králík. Byla sehrána jednoaktovka z F.L. Věka.

6.XII.1951 pořádal MNV s odbočkou SČSP (Svazu českosl.-sovětského přátelství) ve Slovan. domě přednášku: **Sovětská demokracie a ústava.** Řečníkem byl okresní osvětový a knihovní inspektor **Jos. Hubálek.** Po přednášce byly promítány filmy ze SSSR.

10. a 17.XII.1951 pořádala Osvětová beseda přednášky v kině: **Fr. Hekele** z archeologie a **prof. Dr. Lad. Hosák** z dějin okolí mohelnického.

14. XII. 1951 sebrálo KOD v Šumperku (Krajské oblastní divadlo) veselohru A. Kornejčuka **Kalinový háj** ve Slovanském domě.

18. XII. 1951 uspořádal městský výbor a všechny základní organisace ve Slovanském domě **veřejnou schůzi** spojenou s oslavou narozenin **J. V. Stalina.**

22. XII. 1951 měli **pionýři** slavnost novoroční jedličky.

28. XII. 1951 pořádal spolek **Krematorium** přednášku s filmem **„Náboženství a idea žehu"** v kině. Přednášel krajský tajemník Krematoria J. Novák.

20. X. 1952
Josef Hubáček, obl

Loštické školy 1950-51:

Škola národní:

Ve školním roce 1950-51 bylo vyučováno v 5 postupných třídách a ve 3 pobočkách při 1., 2. a 4. třídě.

Počet žactva a třídní učitelé:

Třída:	Počet žáků:	Třídní učitel:
I. A	27 hochů	Jaroslav **Klein**
I. B	27 dívek	Josefa **Marxová**
II. A	24 hochů	Leopold **Hřivna**
II. B	27 dívek	Jaroslav **Tilch**
III.	42 (14 hochů + 28 d.)	Vlasta **Kleinová**
IV. A	21 hochů	Helena **Temlíková**
IV. B	31 dívek	Štěpánka **Drkošová**
V.	43 (21 hochů + 22 d.)	Anna **Bočková**.

Po odchodu ředitele Františka **Žáka** na odpočinek byl ustanoven ředitelem národní školy učitel zdejší školy Leopold **Hřivna** ode dne 1. VIII. 1950.

1. IX. 1950 byla ustanovena na zdejší škole Helena **Temlíková**. Narodila se 21. VIII. 1927 v Šumperku, kde vychodila 5třídní obecnou školu. V roce 1938 - po Mnichovu - přesídlila s rodiči do Loštic. V letech 1939-43 navštěvovala v Lošticích měšťanskou školu. Od roku 1943 do 1945 byla v pracovním nasazení. V letech 1945-48 absolvovala učitelský ústav v Olomouci. Po maturitě počala učiti na okrese bruntálském, kde byla do prázdnin 1950. 1. II. 1951 byla přeložena na 1třídní školu do Pavlova.

Po odchodu Heleny Temlíkové spojil ředitel Leop. Hřivna třídy II. a) a II. b) a učitel Jaroslav Tilch převzal třídu Hel. Temlíkové IV. A.

Náboženství římsko-katol. vyučovali: farář Josef **Maliček** a kaplan Karel **Hradilík**, náboženství československému farář Miloslav **Zimáček**.

Školní rok 1950-51 byl slavnostně zahájen společně se střední školou ve Slovanském

domě. Žactvo se shromáždilo s rodiči před školní budovou a o 8. hodině odešlo průvodem za zvuků místního rozhlasu do Slov. domu. Oslava počala „Písní práce." Na to přivítal žactvo, rodiče a zástupce patronátních podniků ředitel střední školy a předseda MNV František **Pokorný**. Jménem školského referátu při MNV a jménem rodičů pozdravil přítomné Leop. **Hřivna**. Žactvo pozdravili i zástupci patronátních podniků. Po projevech následovaly budovatelské písně, básně a závazky žáků i učitelů. Po návratu do školní budovy byl všim žactvem vyslechnut rozhlasový projev, který měl ministr školství, věd a umění prof Dr. Zdeněk Nejedlý.

Školní brigády:

V září a v říjnu žáci s učiteli sbírali listy kopřivy, kaštany a žaludy. Celkem žáci odpracovali 1048 a učitelé 32 hodin. Kaštanů nasbírali 1567 kg, žaludů 213 kg a kopřivového listí nasušili 9:5 kg. Vyneslo to 1878 Kčs.

V červenci a v srpnu hledalo žactvo s učiteli mandelinku bramborovou.

Školní sbírka:

Škola provedla sbírku pro Koreu. Učitelský sbor daroval 200 Kčs a žactvo vybralo po třídách 769,50 Kčs, celkem 969,50.

Školní spoření:

Všichni členové učitelského sboru se zapojili v měsíci listopadu do akce spoření. Celkem uložili ve školním roce do SAŽ obnos 30.000 Kčs. Žactvo uspořilo 107.985 Kčs.

Přestěhování národní školy:

O vánočních prázdninách byly přestěhovány 4 třídy, sborovna a kabinety z 1. poschodí do přízemí. Stalo se to proto, že polovice střední školy — bývalá dívčí — byla v přízemí a ostatek v 2. poschodí.

Zrušení feriálního dne na okrese.

Od 1. II. 1951 byl zrušen feriální den ve středu. Místo něho jsou dvě volná odpoledne: ve středu a v sobotu.

Stravování žáků.

Od začátku prosince do konce března bylo zavedeno stravování dětí o hlavní přestávce v 10 hodin. Bylo podáváno střídavě mléko, káva a kakao.

Školní podniky, oslavy aj.

5. X. 1950 v „Den českosl. armády byla konána společná oslava ve Slovan. domě. Žactvo všech tříd se zúčastnilo živé diskuse s vojáky.

27. X. 1950 bylo vzpomenuto 32. výročí vzniku ČSR. Heslem oslavy bylo: „Svornou prací za rozkvět vlasti, za mír, za socialismus. Projev měl ředitel L. Hřivna.

2. XI. 1950 vítalo žactvo s učiteli státní štafetu míru a přátelství.

7. XI. 1950 měly školy společnou vzpomínku na Velkou říjnovou revoluci ve Slovan domě. Projev měla učitelka Anna Bočková.

17. XII. 1950 se žactvo zúčastnilo slavnostního rozžehnutí vánočního stromu na náměstí. Žáci zpívali koledy, projev měla učitelka Josefa Marxová.

21. XII. 1950 bylo vzpomenuto 71. narozenin J. V. Stalina.

25. a 26. XII. 1950 sehráli pionýři divadlo: „O chudém Ondrejkovi" s velkým úspěchem.

8. III. 1951 měla projev k žactvu celé školy učitelka Vlasta Kleinová, jednatelka ČSŽ, „Význam Mezinárodního dne žen."

15. IV. 1951 účastnilo se „Pochodu míru" celkem 105 žáků národní školy. Projev před radnicí měl řed. L. Hřivna.

1. VI. 1951. Skoro všichni žáci se zúčastnili oslavy 1. máje. 176 žáků přihlíželo v řadě průvodu, 73 ostatní se zúčastnili průvodu a manifestace v Mohelnici.

9. V. 1951 byla společná oslava 6. výročí našeho osvobození.

5. V. 1951 účastnilo se 86 žáků starších „Běhu vítězství."

19. V. 1951 účastnili se pionýři slavnosti pionýrů v Doubravici (skládání slibu.)

7. VIII. 1953
Josef Skuhálek, okr

Střední škola v Lošticích ve školním roce 1950-51.

Zápis žactva:

Na začátku školního roku bylo zapsáno:

V I. třídě	43	chlapců a	48	děvčat
II. "	29	"	31	"
III. "	38	"	40	"
IV. "	22	"	31	"
Celkem	132	chlapců a	150	děvčat.

Učitelský sbor:

Na počátku školního roku nastoupil učitelský sbor ve stejném složení jako v roce minulém.

Od 1.II.1951 byl na zdejší školu přidělen odborný učitel Josef Hustý.

Josef Hustý narodil se 28.I.1906 v Lošticích, kde vychodil obecnou a měšťanskou školu. Vystudoval učitelský ústav ve Sl. Ostravě a v Olomouci. Od 1.X.1925 učil v Hor. Studýnkách. V r. 1926 byl ustanoven učitelem v Pavlově, od 1.IX.1927 v Crhově, později v Leštině a v Jedlí. 1.I.1930 byl ustanoven na obecné škole v Lošticích, 1.IX.1931 v Moravičanech. Po roce se vrátil do Loštic na dívčí měšťanskou školu, kde působil do 31.VIII.1935. Vyučoval pak v Třešťině, v Dubicku a na chlapecké škole měšťanské v Zábřeze. 1.IX.1938 nastoupil na měšťanské škole v Postřelmově. Když byly v pohraničí české školy měšťanské zrušeny, byl ustanoven učitelem na obecné škole v Lukavici, kde zůstal až do konce okupace. V roce 1945 byl ustanoven na střední škole v Mohelnici. 1.II.1951 byl přeložen na zdejší školu.

Jiných změn v učitelském sboru v tomto školním roce nebylo.

Třídnictví:

I.A Štěpán Kristen
II.A Ludmila Krejčířová
III.A Josef Lichnovský od 1. II. Josef Husty
IV.A Růžena Oštádálová
I.B Josef Klimeš
II.B Antonín Furmánek
III.B Josef Boček
IV.B Anežka Ambrožová

Kromě třídních učitelů vyučovali:
ředitel František Pokorný, Jiřina Hřivnová,

Doučovací skupiny a zájmové kroužky:

Ve všech třídách byly utvořeny doučovací skupiny jazyka českého a matematiky. Ve skupinách dostalo se pomoci všem žákům, kteří v těchto předmětech nestačili postupu podle osnov v normálním vyučovacím čase. Účast ve skupinách se pohybovala od 7 do 19 žáků.

V tomto školním roce byly zřízeny tyto zájmové kroužky:
jazyka ruského, vedl Jos. Lichnovský, 22 žáků,
mičurinský, vedl Štěpán Kristen, účast 16 ž.,
filmový a fotografický, vedl Jos. Boček, 17 žáků.

Umístění školy:

V tomto školním roce bylo provedeno přemístění 4 dívčích tříd z přízemí do I. poschodí. Současně byla přemístěna sborovna do místnosti vedle ředitelny, kde dosud byla kancelář národní školy. Tím bylo teprve uskutečněno sjednocení bývalé chlapecké a dívčí střední školy, které i po sloučení měly dosud oddělené třídy a sborovny. Střední škola používá nyní: v I. posch. 4 učebny, 1 ředitelnu a 1 sborovnu (část I. poschodí vlevo od schodiště a celé II. poschodí, kde jsou 4 třídy, kreslírna a zeměpisný kabinet. V přízemí je bývalé ředitelně dívčí školy knihovna.

Vybavení školy:

V tomto školním roce byl zakoupen pro školu zvukový promítací přístroj na úzký film značky MEOPTA v ceně 22.000 Kčs. Prostředky nazakoupení tohoto zařízení povolil KNV v Olomouci v rámci úvěru nepravých investic.

MNV zakoupil pro školu skříňkový radiogramofon v ceně 10.800 Kčs.

Do knihovny žákovské bylo koupeno 37 nových knih, do knihovny učitelské 29 knih.

Pionýrská organisace:

V tomto školním roce byl na škole ustaven pionýrský oddíl. Na společném žákovském shromáždění byl žactvu vysvětlen účel a význam PO. Třídní učitelé pak provedli ve svých třídách nábor, jehož výsledkem bylo 46 přihlášek. Tento počet se do konce roku zvýšil na 72. Ve spolupráci se skupinou ČSM byla získána Dáša Šolcová jako oddílová vedoucí. Pro schůzky PO bylo v rozvrhu hodin vybrazeno středeční odpoledne. Odb. učitel Josef Klimeš byl pověřen, aby koordinoval práci PO s prací školní. Navštěvoval schůzky pionýrů a udržoval spolupráci PO s učitelským sborem.

Kromě besídky uspořádané 30.IV.1951 v předvečer oslavy 1.máje, účastnili se naši pionýři 7.IV.1951 okresní přehlídky pionýrských souborů v Zábřeze. Taneční soubor zdejšího PO se při přehlídce umístil na 2. místě.

MNV dal pionýrské organisaci k užívání k klubovnu bývalého „Junáka" a určil k opravě k klubovny částku 10.000 Kčs. Členové PO se zavázali, že dobrovolnou prací upraví hřiště před klubovnou.

Budovatelské úsilí žactva:

V době od 28.VIII. do 6.IX. 1950 účastnilo se 15 chlapců a 21 děvčat česání chmele v Holedči u Žatce. Načesali 1481 vértelů chmele. Skupinu vedl učitel Josef Boček.

V říjnu 1950 nasbíraly žačky III.A) a IV.A) 420 kg žaludů pro státní lesy a 650 kg kaštanů na krmení zvěře.

Při podzimní sklizni brambor a cukrovky utvořili žáci všech tříd dobrovolné skupiny, které v mimoškolní době vypomáhaly při polních pracích. Této dobrovolné pomoci se účastnilo 48 žáků a odpracovali celkem 1460 hodin.

V měsíci dubnu 1951 účastnili se žáci nejvyšší třídy zalesňovacích prací v městském lese a vysázeli 11.000 stromkových sazenic.

Po celý rok sbíraly děti odpadové suroviny a odváděly je do místní sběrny. Celkový výsledek sběru ve školním roce 1950-51 byl:

3.200 kg starého papíru
940 kg textilních odpadků
111 kg gumy
40 kg barevných kovů
7.500 kg železného šrotu

V jarních měsících sbíraly děti léčivé byliny a odevzdaly do sběrny:

bez černý	5,20 kg	jitrocel	12,- kg
vlašťovičník	1,56 "	řebříček	1,40 "
lipový květ	6,70 "	pivoňka	0,50 "
kopřivový list	9,20 "		

Sdružení rodičů a přátel školy - SRPŠ:

Na ustavující schůzi SRPŠ, konané 26.IX.1950, byl zvolen tento výbor:

Předsedkyně: Anna Kukulová
Členky výboru: Vlasta Rýdlová
Helena Jurečková
Eliška Bílková

Zástupci tříd střední školy: M. Řmotová, Fr. Nezbedová, Otilie Kukulová, M. Koutníková, Flor. Poštulka, Ludm. Geislerová, A. Rosulková, El. Vaňharová.

Zástupci tříd národní školy: Květ. Bendová, M. Jašková, Alois Schwarz, Boh. Opravilová, A. Bartoňová, A. Reifová, Květ. Ellnerová, Jan. Vitoul, Jan Kašpar.

Zástupce uč. sboru nár. školy: Vlasta Kleinová.,
" " " střední " : Ludm. Krajčířová.

Důležité události:

Na společných shromážděních oslavila škola památné dny: Den armády (5.X.), Výročí znárodnění, Výročí velké říjnové revoluce, narozeniny pres. Kl. Gottwalda, narozeniny J.V. Stalina, výročí únorového vítězství, 1. máj.

1.II. 1951 nabyl platnost nový školní a zkušební řád. Žáci byli s jeho zásadami seznámeni na společném shromáždění. Na členské schůzi SRPŠ seznámil ředitel také rodiče s novým škol. řádem.

Ministerstvo školství, věd a umění vydalo oběžníkem č.j. 15.247/51 – I/1 z 11.1. 1951 pokyny proti rušivým zásahům do vyučování. Podle tohoto opatření smí použití dětí k hromadné pracovní pomoci způsobit ztrátu nejvýš 12 vyučovacích dnů. Pomoc delší než 1 den povoluje se jen po dohodě s ONV. Školní slavnosti ve vyučovací době možno je konat jedině ve dnech stanovených ministerstvem.

4.VI. 1951 vykonalo žactvo školy branné cvičení, jehož se účastnil okresní tělovýchovný inspektor Jiří Nečesaný. Námětem cvičení byl zajištěný přesun žactva celé školy směrem k Obectovu.

Školní rok 1950-51 byl zakončen 30.VI. 1951 školní slavností, při které ředitel školy zhodnotil výsledky školní práce. Slavnosti se účastnili zástupci patronátních podniků, SRPŠ a MNV.

ROK 1952.

Místní národní výbor a jeho rada.

MNV a jeho rada zůstaly po celý rok v tom složení jako v roce 1951. Jen místo Jiřiny Zavadilové byl jmenován jako zástupce SČM Jiří Blažek.

7.1.1952 byla konána mimořádná schůze rady MNV na popud Hospodářského družstva, aby bylo projednáno předání horní části bývalého pivovaru městu Lošticím. Byli přítomni zástupci HD. Tito navrhli uzavřít dohodu v tom smyslu, že by se HD zřeklo přídělu **pivovaru** ve prospěch města a MNV by mu odprodal i spodní část pivovaru. Toto by se stalo opravou vyhlášky ministerstva výživy se zpětnou platnosti. Tento návrh byl zamítnut a bylo usneseno trvat na původní dohodě, na předání horní části pivovaru. K sepsání dohody bylo usneseno pozvati zástupce KNV a krajského výkupního podniku v Olomouci.

8.1.1952 ve schůzi rady MNV byla přečtena směrná čísla pro rozpis živočišné a rostlinné dodávky v roce 1952 a byla ustavena rozpisová komise, v tomto složení: Stan. **Kryl**, Františka **Portyšova**, Jan **Červinka**, Zdeněk **Stejskal**, Ladislav **Funěk**, František **Motka**, Fr. **Linhart**, Mir. **Tichý**, Jan **Konečný**, Jan **Solc**, Jos. **Rašner**, Růž. **Ostrádalová** a Jiř. **Kmotová**.

8.1.1952 bylo radou MNV schváleno koupiti pro ponocné nové čepice.

Na návrh Eduarda Špičky rada MNV schválila věnovati polovici odměny referentům jako dar na pomoc válkou zničené Koreji.

Oděvní obchod v Olomouci oznámil, že dnem 6.1.1952 byly **sloučeny textilní prodejny** v jednu na náměstí v domě číslo 54 Vojtěcha Poznička. Bylo to radou MNV vzato na vědomí a usneseno, aby prázdné obchodní místnosti bylo použito pro **hudební školu.**

15.1.1952. Rada MNV se usnesla vyplatiti jednorázovou **podporu v nemoci** Františku Hnoupkovi a Josefu Volkovi po 1000 Kčs.

Bylo oznámeno, že ONV odvolal z funkce člena MNV Jiřinu Zavadilovou za SČM a jmenoval nového člena MNV Jiřího **Blažka.**

Investiční banka požádala, aby příkazy k úhradě byly podpisovány ještě jedním členem rady. Bylo usneseno, aby příkazy podpisoval s předsedou Josef Blažek.

29.1.1952. Národní podnik **Benzinol** v Ostravě požádal MNV v Lošticích, aby převzal obsluhu **čerpací stanice** na náměstí za provisi. Rada MNV to schválila s tím, že si předem vyžádá souhlas ONV.

Ministerstvo financí požádalo o sdělení, zda nic nebrání tomu, aby **domy číslo 63 a 67** byly restituovány pro Olgu Rosenbergerovu. Rada MNV se usnesla odpověděti, že MNV podal návrh na konfiskaci, poněvadž původní majitel oněch domů, žid Knöpfelmacher vždy projevoval germanisační činnost v Lošticích.

Bylo schváleno podati žádost, aby byla zřízena **mateřská škola s celodenním provozem.**

Bylo schváleno na návrh OKP, aby byla Helena Temlíková odměněna za zvýšený výkon věcnou odměnou, náramkovými hodinkami ruské výroby.

OKP požádal, aby mu MNV předal doma-

jetku OKP **2 pračky**, které má v síni na radnici pro zřízení prádelny. Bylo radou MNV schváleno, ale s podmínkou, že provoz prádelny převezme OKP.

5.11.1952 byla schůze plena MNV.

Nový člen MNV za ČSM **Jiří Blažek** složil do rukou předsedy MNV předepsaný slib.

Byla schválena **trestní komise**, jak ji navrhla rada MNV: Předsedou je bezpečnostní referent Eduard **Špička**, místopředsedou Zdeněk **Stejskal**, dalším členem Rudolf **Kubica**. Náhradníci jsou: Marie **Bendová**, Josef **Vlček**, Adolf **Špička**, Růžena **Ošťádalová** a František **Dolák**.

V debatě po zprávě o zásobování bylo vytýkáno, že **sádlo z domácích porážek** se musí voziti až do Žábřeha a ne do Mohelnice jak dříve. Bylo usneseno žádati ONV, aby byla otevřena sběrna sádla v Lošticích, nebo aspoň v Mohelnici.

Po zprávě o průběhu **akce 5M 1951** bylo debatováno o tom, co by se mělo podnikat v akci 5M v roce 1952. Jsou to tyto práce: chodník v Nové ulici, dokončení chodníkové dlažby ve třídě Dr. Ed. Beneše (Závodí) po Stejskalovo, oprava uličky u fary a chodníku na **Trávníku** okolo Jevických.

Bylo usneseno požádat o příděl cementu na úpravu dna **koupaliště**.

12.11.1952. Ve schůzi rady MNV byl sestaven program veřejné schůze plena MNV 19.11.1952 — **Hovory s občany:**

1. Přehled mezinárodní situace, zařídí referent L. Hřivna.
2. Zemědělské záležitosti, refer. St. Kryl.
3. Krátký film ze sjezdu katolického duchovenstva v Praze s proslovem „zástupce duchovenstva, kterého vyšle ONV.
4. Různé.

Zvaní občanů provede se letáky a rozhlasem a členů MNV a všech komisí oběžníkem.

12.11.1952. Obsluhu **čerpací stanice** na náměstí převzal OKP.

Podle pokynů ONV sestavila rada MNV **povodňovou komisi** v tomto složení: Jan **Molík**, Josef **Blažek**, Eduard **Špička**, Jaroslav **Késler**, Julius **Kühndel**, Jan **Sršeň**, Emil **Hekele**, Jan **Nejedlý**.

OKP oznámil, že 15.11.1952 ruší provoz **cukrárny Pyšného**.

Bylo usneseno přidělit ČSM místnost na levé straně u Horáků pro jejich schůze.

Anna Mayerová požádala o povolení k likvidaci zemědělství, poněvadž její manžel **Vincenc Mayer** byl povolán k vojenské službě a není pracovních sil. Poněvadž byla podána žádost, aby byl Vinc. Mayer uvolněn, bylo usneseno počkati s likvidací na vyřízení žádosti.

26.11.1952. Rada MNV schválila, aby byla **Osvětové besedě** přidělena místnost v domě Josefa Paťchy před Havelkovou knihovnou jako klubovna.

Bylo usneseno, aby se **školení funkcionářů lidové správy** účastnil školský a osvětový referent Leop. Hřivna. Školení se konalo na sv. Kopečku.

4.III.1952. Poněvadž ONV dosud nerozhodl **o akci ŠM na rok 1952**, usnesla se rada MNV plánovati zatím tyto práce:

Úprava starého hřbitova,
chodník a úprava vozovky v Nové ulici,
chodník v Závodí,
chodník do Vejmol a
předlažba ulic, kde jsou propadliny.

Byla podána zpráva **o Sokole**. Poměry v sokolské jednotě nejsou zvlášť dobré. Zdá se, že vina je v tom, že mladí členové jednotlivých oddílů nemají zájmu o funkce a o další život v Sokole.

4. III. 1952. V radě MNV bylo hovořeno o provozu a stravování **v jeslích**. Umístění jich ve škole nevyhovuje a je třeba přemístění. Toto se stane jakmile budou práce na radnici ukončeny pro zubní ambulatorium, do domu číslo 9.

Bylo usneseno, aby byla otevřena od 1. IV. 1952 **školní stravovna**. Vaření pro první dobu se obstará společně s jeslemi.

Spořitelna a záložna oznámila, že **oblastní komunální podnik** neustále překračuje úvěr. limit mu povolený. Dále byly stížnosti na to, že OKP zadává velké domácí práce na Mírov a tím jsou místní domácí dělnice připravovány o výdělek. Bylo uloženo hospodářskému referentovi, aby v nejbližší době svolal schůzi hospodářské komise k vyšetření těchto stížností.

Zemědělský referent Stan. Kryl oznámil, že bude **ustavující schůze JZD** II. typu 7. III. 1952.

Technický referent Josef Blažek oznámil, že **most přes Třebůvku** začne se stavět hned po 1. V. 1952. Bude nutno přemístit hasičskou stříkačku ze zbrojnice na druhý břeh a najíti 1 místnost pro kancelář a 1 místnost pro přespání dělníků. Bylo navrženo, aby kancelář byla v bývalé dílně Josefa Gärtnera, hodináře a noclehárna v bývalé prodejně Tepu, popřípadě v Besedě.

11. III. 1952. Rada MNV schválila účty za rok 1951:

Příjmy:	rozpočtováno	1,067.000 Kčs
	skutečně dosažený příjem	1,541.205,40
	příjem příznivější o	474.205,40
Vydání:	rozpočtováno	1,834.670.—
	skutečné výdaje	1,840.815,30
	vydání nepříznivější o	6.145,30

Lesní hospodářství:

Příjem:	rozpočtováno	941.000.— Kčs
	skutečný příjem	1,516.096,10
	příjem příznivější o	575.096,10
Vydání:	rozpočtováno	691.000.— Kčs
	skutečné vydání	642.503,30
	příznivější o	48.496,70

11.III.1952. Oblastní komunální podnik předložil ke schválení účty za rok 1951:

Aktiva	4,273.805,30 Kčs
pasiva	4,111.418,20 "
zisk	162.387,10 "

Výroční uzávěrku rada MNV schválila.

Anna Mayerová opět požádala, aby MNV převzal jejich zemědělství. Bylo jí odpovědě-no, že zemědělství musí obstarati s pomocí členů rodiny.

18.III.1952. Na schůzi MAV NF 19.III.1952, na které bude projednávána **sbírka pro Koreu** po-stiženou válkou, byli vysláni: předseda MNV Fr. Pokorný a Jos. Blažek. Sbírky ve dvojicích se účastní za MNV: Frant. Dolák, Jiří Nikl, Adolf Špička a Josef Šulák.

Osvětový referent Leop. Hřivna oznámil, že minulý týden měl schůzi **divadelní odbor Osvětové besedy**, na které přistoupili za členy bývalí členové Jednoty divadelních ochotníků. Tak bylo konečně dosaženo jednoty v loštickém divadelním ochotnictví.

Aug. Dürr oznámil, že jsou stížnosti na po-zdní zásobování pečivem, zvláště pak chlebem. Usneseno dopsati ONV a Jednotě, aby bylo zá-sobování pečivem prováděno včas a v dosta-tečném množství.

2.IV.1952. Ve schůzi plena MNV byly schvá-leny **výroční účty za rok 1951.** (Viz stranu 693.

Bylo usneseno předati OSKP do provozu **pískoviště** s výhradou, že MNV bude vždy mí-ti možnost bezplatně těžit písek pro své prá-ce.

Na návrh OSKP bylo schváleno, aby **byto-vý majetek** města byl převeden do staveb-ního komunálního podniku v Zábřeze.

Na návrh předsedy MNV bylo schváleno přestěhovati úřadovny MNV do I. poschodí a na jejich místo **zubní ambulatorium.**

8.IV.1952 bylo v radě MNV provedeno **zhodnocení poslední schůze plena MNV.** Účast byla velmi slabá, rovněž tak diskuse. Bylo usneseno dávati členům MNV různé úkoly, aby se více zajímali o práci v MNV.

Byla provedena **likvidace dodávek zemědělských v I. čtvrtletí 1952** a byl prozkoumán seznam neplničů. Bylo usneseno přeřaditi do řad plničů následující zemědělce, kterým chybí jen nepatrné množství některého produktu: Josef **Beneš**, Mořic **Heidenreich**, Jiřina **Hekelová**, Rudolf **Kubica**, Stanislav **Kryl**, Bohumil **Molík**, Jan **Molík**, Josef **Novák**, Vincenc **Poláček**, Barbora **Slouková**, Rudolf **Šindl**, Vilém **Ulrich** a Karel **Urban**.

Dále bylo usneseno navrhnouti následující zemědělce ONV k přeřazení mezi plniče: František **Britníček**, Jan **Červinka**, Jan **Drkoš**, František **Fritscher**, Jan **Geisler**, František **Heumann**, Jan **Karkoš**, Rudolf **Kubica**, Anežka **Kubicová**, Alois **Kvapil, st.**, Marie **Laštůvková**, František **Linhart**, František **Reif**, František **Rosta**, Hubert **Seidel**, Alžběta **Stehlová** a Antonín **Trnka**.

Bylo oznámeno, že Antonie Koželoužková děkuje za blahopřání k 94. narozeninám a za dar 500 Kčs.

1.IV.1952 počala činnost **školní družina** a zřízena byla **mateřská škola s celodenním provozem.** Bylo usneseno, aby členové rady MNV občas dohlédli na provoz.

22.IV.1952. Rada MNV schválila zakoupiti **vybavení klubovny pionýru** do částky 3000 Kčs.

Bylo oznámeno, že bývalý loštický československý farář **Dr. Vilém Hýbl** nabídl uspořádati v Lošticích **koncert** na některou sobotu v červnu 1952. Usneseno, že to není možno, poněvadž v té době bude již jeviště ve Slovan. domě rozbouráno.

22. IV. 1952. Jiřina **Hauková** požádala, aby jí byla vrácena polovice konfiskovaného majetku. ONV vyžádal si k tomu vyjádření MNV. Rada se usnesla odpověděti, že majetek byl již právoplatně přidělen a zaknihován a ani není záruka, že by Jiřina Hauková pracovala na poli.

29. IV. 1952. Zástupce KNV v Olomouci projednával v minulém týdnu **přídělu a odhad židovských domů.** Kromě již schválených návrhů žádají o přídělu tito uchazeči:
Václav **Nosek** o dům č. VI po Viktoru **Weissovi,**
Richard **Jahoda** " č. XIII po Salomonu **Weissovi,**
František **Neufus** " č. 100 po Karlu **Hirschovi.**
Bylo usneseno žádosti doporučiti.

Osvětový referent podal zprávu o oslavě **1. a 9. května 1952.** Škola obstarala výzdobu zavřených obchodů. V předvečer 9. května by měla býti slavnostní schůze MNV. Poněvadž však 9. a 10. května je divadlo — Gogolův Revizor —, bude slavnostní projev vždy před divadlem.

Přípravy pro provedení **hospodářsko-technické úpravy půdy** byly již zahájeny. Zatím se provádí prohlídka katastru.

13. V. 1952. Rada MNV provedla **kontrolu dodávky mléka** a zjistila, že dodávka značně poklesla. Vina se dávala hlavně tomu, že zemědělci používali krav k jarním polním pracím. Bylo usneseno jednati s neplniči, jak by se dala dodávka mléka zvýšiti.

Při kontrole průběhu akce 5M bylo oznámeno, že **přestavba Slovanského domu** byla zahájena. Jest hotova vykopávka pro sklepy pod jevištěm a bylo počato s vyzdívánim.

28. V. 1952 chystá se **přednáška o nových právních předpisech** na galerii Slovanského domu. Pořádá ji okresní soud.

Poněvadž v místních závodech je nedostatek pracovních sil, bylo usneseno, aby se pro-

vedl **nábor žen do zaměstnání.**

Byl prozkoumán stav sběru **odpadových surovin** za dobu od 1.1. do 30.IV.1952. Výsledek nebyl zcela uspokojivý. Bylo usneseno, aby v cihelně byly vyzděny přepážky, aby sběr byl zajištěn před rozebíráním.

20.V.1952 ve schůzi plena MNV oznámil předseda MNV Frant. Pokorný, že 1.IV.1952 byla zřízena **školní družina** a vyspětlil její význam. Zároveň byla zřízena **školní jídelna**, o níž podal zprávu školský referent Leop. Hřivna. Pokud se jídla týká, je ho prý dost a chutné.

Z akcí ŠM provádí se zatím jen **přestavba Slovanského domu**. Předseda MNV zdůraznil, že většina prací se provádí zdarma brigádami a navrhl, aby členové MNV se zúčastnili hromadně brigády příští sobotu a neděli. Bylo schváleno, aby část členů šla v sobotu a ostatní v neděli.

Předseda MNV podal zprávu, v jakém je stavu **obecní kronika**. Upozornil, že tato jest právě vyložena v úřadovně MNV k veřejnému nahlédnutí a vyzval členy MNV, aby si ji prohlédli.

27.V.1952. Ve zprávě o porostu **olejnin** bylo hlášeno, že pro Loštice byl předepsán osev 5ha máku. Tento však byl zaset poměrně pozdě a některé porosty částečne pomrzly.

O přidělení konfiskovaného židovského domu čís. 67 v Zadlovické ulici požádali: Ludvík Pyšný, Vilém Hejný, Bedřich Tomášek a Bohuslav Oštádal. Bylo usneseno doporučiti KNV, aby dům byl přidělen MNV pro sociální účely.

Osvětová beseda pořádala 26.V.1952 přednášku **O vzniku země**. Přednáška byla pěkná, ale účast na ní velmi slabá.

27. V. 1952 bylo v radě MNV usneseno, aby 3. VI. 1952 při oslavě Mezinárodního dne dětí byla veřejná schůze žen, na které bude zvolen **výbor žen při MNV.**

3. VI. 1952. V radě MNV bylo oznámeno, že 9. VI. 1952 počnou ve střední škole závěrečné zkoušky. Komise byly ustaveny. Místo Fr. Dolá. ka, který se omluvil, byl za MNV navržen Jan Červinka, starší.

Bylo usneseno, aby byl koupen **nový nábytek** do I. třídy.

Mateřská škola a školní družina zůstanou o prázdninách v provozu.

Komise KNV neuznala **pozemky za Pluskalovým domkem** za stavební obvod. Proto majitelům těchto pozemků budou postupně přidělována stavební místa v Nové ulici, případně v ulici Bezručově, jakmile budou míti možnost stavět.

Pro dnešní veřejnou schůzi, žen byla projednána a schválena **kandidátní listina pro Výbor žen při MNV** v tomto složení:

Předsedkyně: Františka **Portyšová**, členka rady,
členky výboru: Marie **Červinková**, mladší,
Jarmila **Kubicová**,
Ludmila **Obšilová**,
Marie **Sedláčková**,
Jiřina **Hřivnová**,
Anežka **Doláková**,
Anna **Doleželová**,
Jiřina **Zavadilová**,
Anna **Smrčková**, mladší,
Terezie **Nejezchlebová**.

17. VI. 1952. Schůze rady MNV se účastnili zástupci místního Průmyslu mléčné výroby v Lošticích Kutílek a Šafář. Tito oznámili, že mají v Lošticích zříditi výkrmnu skotu a žádali pomoc při zajištění místností. Bylo usneseno, aby hned zítra zašli zástupci PMV s

referentem bytovým Eduardem Špičkou do mlýna, kde jest hospodářské stavení bez užitku, případně na faru, kde se po žních přestane hospodařit.

Bylo oznámeno, že počet **hornických učňů**, stanovený Loštické střední škole – **7** – byl dosažen.

Pro **hudební školu** jest nutno opatřiti 2 místnosti. Bylo usneseno umístiti ji ve školní budově, jakmile se uvolní místo.

V nejbližší době bude jednáno s **holiči** o jejich začlenění do komunálního podniku.

Národní podnik **Obchodní prodejny** nabídl jednou měsíčně v Lošticích **volný prodej** a žádal o zajištění místnosti a stánku. Bylo usneseno přidělit pro tento účel přední místnost u Aloise Rady v bývalé lékárně a stánek z bývalých jarmarečních bud.

Bylo usneseno, aby byla provedena u některých občanů **kontrola slepic**, kde jest podezření, že byly při soupisu zatajeny.

24. VI. 1952. Bylo jednáno s **holiči** o začlenění do OSKP. K začlenění se přihlásil jen holič František **Bartoň**.

ONV požádal o zprávu o Edmundu Sigmundu a Charlotě **Knöpfelmacherových**, zda mohou dostati osvědčení o státní a národní spolehlivosti. Bylo usneseno odpověděti, že tito jmenovaní vždy podporovali němectví v Lošticích. Proto se vydání osvědčení nedoporučuje.

Bylo oznámeno, že Osvětová beseda obdržela vybavení pro kulturní jizbu. Umístí se v místnosti před Havelkovou lidovou knihovnou.

Na základě vyhlášky ministerstva vnitřního obchodu bylo usneseno, aby **prodejní doba v místních prodejnách** byla každou sobotu prodloužena do 16. hodiny. O tu dobu bude zkrácena některý jiný den.

24. VI. 1952. Bylo v radě MNV usneseno požádati KNV o zřízení následujících **nových prodejen** v Lošticích: Kovomat, Elektra, Sklo a porculán, Koberce, linoleum a zádony a volnou prodejnu masa.

Bylo usneseno požádati krajskou silniční správu, aby opravila **kanál za školou**, který byl provozem při stavbě mostu úplně proboŕen.

1. VII. 1952. Bylo v radě MNV usneseno požádati MAV NF o **doplnění MNV** za ty členy, kteří málo nebo vůbec se neúčastní práce v MNV. Jednalo se o výměnu 6 členů MNV.

Bylo oznámeno, že v příštím školním roce podle zápisu bude 8 tříd na národní a 8 tříd na střední škole a 2 třídy na škole mateřské. Poněvadž ve školní budově jest místností málo, bylo usneseno, aby **jeslemi nebo mateřská škola** byly umístěny v domě číslo 9. Dále bude v Lošticích 1 ročník dvouleté školy účetnické v budově rolnické školy.

Bylo usneseno dáti k mostu přes mlýnskou stroubu v Pivovarské ulici tabulku s nápisem: Nosnost 2,5 tuny.

Koupaliště bylo právě opraveno a zítra se dá do provozu. Plavčíkem byl ustanoven Alois Zimmermann, starší. Bylo schváleno vstupné: za dospělé 5 Kčs, za děti 2 Kčs.

15. VII. 1952. Do schůze rady MNV byli pozváni: předseda MAV NF Augustin Mrázek, předseda JZD Jan Červinka, ml., jednatel Osvětové besedy Jaroslav Tilch. V dohodě s nimi byl vypracován program **slavnostního zahájení žní.** V předvečer zahájení žňových prací bude vysílán místním rozhlasem projev zástupce MNV a JZD. Vysílání bude doplněno kulturním pásmem, které připraví OB.

Byla projednána situace v zemědělském

podniku **Vincence Mayera**, který byl povolán do vojenské služby. Poněvadž po žních nebude již moci jeho rodina zastati všechny práce, bylo uloženo zemědělské komisi, aby ihned projednala způsob, jak a komu se zemědělská půda přidělí od 1.X.1952.

Protože **hlášení místního rozhlasu** není ve všech ulicích srozumitelné, bylo usneseno vyvěšovati hlášení za okna radnice.

29.VII.1952. Bylo vzato na vědomí oznámení školského referenta, že **školní tělocvična** byla dána na přechodnou dobu Hospodářskému družstvu za **skladiště obilí.**

Poněvadž nábor dětí do jeslí nepřinesl kladný výsledek, bylo usneseno, aby se do domu číslo 9 nastěhovala **mateřská škola.**

Zemědělský referent Stan. Kryl podal zprávu o průběhu žní: **Žně** pokračují dobře a také se již počalo s mlácením. Ječmen dává dosti špatný výnos, zrno je slabé následkem sucha.

K žádosti o otevření dalších prodejen v Lošticích sdělil KNV, že by bylo možno otevřít **prodejnu domácích potřeb** a dotázal se, zda by byla finančně i prostorově zajištěna. Bylo usneseno odpověděti, že prodejna by se dala umístiti v bývalém obchodě Bohumila Kunce v domě číslo 14 a po stránce finanční není obav vzhledem k velkému okolí, které má do Loštic přirozený spád.

5.VIII.1952. Ve schůzi plena MNV bylo oznámeno, že Výbor žen při MNV prováděl **nábor dětí do jeslí**, které byly v květnu uzavřeny pro černý kašel u dětí a pro malý počet dětí. Ale nebylo dosaženo potřebného počtu dětí. Proto zůstanou jesle i nadále mimo provoz. Místností v domě číslo 9 se proto použije pro **mateřskou školu.**

Závodní jídelně OSKP se dodělávají poslední práce, co nejdříve se počne s vařením.

5. VIII. 1952. **Ve schůzi plena MNV** bylo hlášeno, že v akci 5M provádí se adaptace **Slovanského domu,** na kterou byla poskytnuta částka Kčs 400.000. Dosud bylo vyčerpáno jenom 138.300,– V době žní se práce na stavbě zastavila. Usneseno, aby dělníci MNV po dokončení nejnutnějších prací na radnici přešli do Slovanského domu. Dále jest zařazeno 30.000 Kčs na úpravu cest a chodníků.

Bylo schváleno přikoupiti od manželů Kohoutkových kus pozemku ve výměře 82 m² za cenu 12 Kčs za 1 m².

12. VIII. 1952. KNV svolal na 18. VIII. 1952 poradu, aby se na ní projednal koncept **územního plánu Lošic.** Rada MNV se usnesla, aby se účastnili: předseda MNV Frant. Pokorný a technický referent Josef Blažek.

Na dřevěném **mostě přes Třebůvku** jsou špatné chodníky a zábradlí. Bylo usneseno dopsati Krajské silniční správě, aby most opravila.

V rámci **Olomoucké léto budování aboje za mír** zavázal se MNV, že zaktivisuje komise a důvěrníky lidové správy a přičiní se o úspěšné zakončení žní a výkupu obilí. Členové JZD se k tomu zavázali, že splní dodávku obilí do 15. VIII. 1952.

19. VIII. 1952. Občanstvo bylo upozorněno, že nebude dodáván **koks** a že si proto mají přestavěti **kamna** na uhlí. Zásobování hnědým uhlím je celkem plynulé, ale příděly jsou poměrně malé.

Na návrh zdravotní komise usnesla se rada MNV objednati u OSKP **4 kovové koše na odpadky** a tyto umístiti v rušných částech města.

Bylo usneseno nařídit prodejnám potravin, aby v obchodních místnostech byly dány tabulky s nápisy: „Ohmatávání zboží se zakazuje" a „Vodit psy do prodejny se zakazuje."

19. VIII. 1952. Rada MNV schválila návrh zemědělské komise, aby **pozemky Vincence Mayera** byly po částech přiděleny do nájmu jednotlivým zemědělcům a aby to zařídila zemědělská komise.

26. VIII. 1952. Zemědělský referent Stanislav Kryl podal v radě MNV zprávu **o průběhu žní a o výkupu obilí.** Průběh žní byl uspokojivý. Mlácení se již dokončuje. **Práce STS** byla dobrá a na návrh referentův bylo usneseno poslati Státní traktorové stanici uznání za dobrou činnost ve žních. Výkup také postupuje uspokojivě a zdá se, že dodávku obilí splní všichni zemědělci na 100%. Dosud je splněna na 80%.

Poněvadž **účetnická škola,** kde budou letos 2 ročníky, nemá dosti místa, rozhodla rada umístiti tuto do 2 místností ve střední škole.

Rada MNV schválila, aby **schůze JZD** mohly se konati **v klubovně OB** v místnosti před Havelkovou lidovou knihovnou.

Zemědělská komise se zabývala placením **nájemného z pronajatých pozemků** a zjistila, že v Lošticích se platí z 1 míry 200 Kčs. Byl projeven názor, že za nájem 1 míry by odpovídala částka 75 Kčs. Bylo usneseno dotázati se ONV, zda je možno nájemné snížiti.

Olomoucký **obchod s potřebami pro domácnost** oznámil, že žádosti o zřízení p prodejny v Lošticích nelze vyhověti.

2. IX. 1952. Hospodářský referent Jos. Zdráhal oznámil v radě MNV, že **závodní jídelna OSKP** zahájila činnost 1. IX. 1952.

Bylo usneseno urgovat u prokuratury KNV provedení delimitace majetku bývalého **pivovaru** v Lošticích, aby Výbor žen mohl podle plánu provésti ještě tento měsíc umístění prádelny v pivovaře.

Bylo oznámeno, že účetnické škole stačí v budově střední školy jen 1 místnost.

2. IX. 1952. Stanislav Kryl navrhl, aby ty ženy, které by mohly vstoupiti do zaměstnání, byly vyzvány najít si přiměřenou práci. Kdyby to odmítly, aby jim byly **odebrány potravinové lístky.** Rada se usnesla předati tuto záležitost Výboru žen při MNV k projednání.

Na návrh technického referenta Josefa Blažka bylo usneseno opraviti **lávku pod lesem** tak, že obec dodá desky a zájemci z čtvrti Pod lesem provedou si opravu sami.

9. IX. 1952. Osvětový referent Leop. Hřivna v radě MNV oznámil, že se bude konati 23. září v kině **oslava 85. narozenin Petra Bezruče.**

Bylo usneseno dáti Antonínu Špičkovi potvrzení, že MNV souhlasí s jeho **výrobou hliněného zboží** do odvolání.

16. IX. 1952. Poněvadž **ponocní** konali v době žní zvýšenou noční službu, bylo na jejich žádost usneseno vyplatiti jim jednorázovou odměnu, po 300 Kčs.

Hospodářský referent oznámil, že OSKP převádí elektrárnu z bývalé Haukovy provozovny na národní podnik **Těžba štěrku a písku v Olomouci.**

29. IX. 1952. Na veřejné schůzi plena MNV, na které bylo přítomno 17 členů MNV a 13 osob z řad občanstva, oznámil předseda MNV, že MNV spolu s KSČ a JZD právě provádí na počest 35. výročí slavné Říjnové revoluce a XIX. sjezdu VKS(b) **nábor zemědělců do JZD.** K dnešnímu dni bylo získáno 51 nových členů. Zástupci JZD připojili závazek, že se postarají, aby byla v zimě provedena celoobecní HTÚP (hospodářsko-technická úprava půdy), aby byl proveden výběr zemědělců schopných pro funkce v JZD, kteří se pošlou na školení. Vroce 1953 pak přejde JZD na III. typ.

30.IX.1952. Předseda MNV Frant. Pokorný v radě MNV upozornil, že **místní museum** je ve velmi zanedbaném stavu a bylo by třeba dáti je do pořádku. Bylo usneseno, aby Osvětová beseda jednala s Františkem Hekelem, zda by převzal správu musea.

Hospodářský referent Josef Zdráhal oznámil, že pro **sběr odpadových surovin** bude třeba se postarati o nové umístění. JZD pomýšlí dáli cihelnu, v níž je dosud sběrna umístěna, do provozu. Bylo usneseno jednati s národním podnikem, který staví nový most přes Třebůvku, aby přenechal obci dřevěný barák, který slouží k ubytování dělníků.

Jest právě prováděn **nábor zemědělců do JZD.** Dosud bylo získáno 62 nových členů a v náboru se pokračuje.

7.X.1952. Den armády byl oslaven besedou se zástupci armády 4.X.1952 jednak v závodech, jednak v kině. V neděli 5.X.1952 sehrál vojenský soubor z Olomouce loutkové divadlo pro děti na Střelnici.

Bylo posuzováno chování zaměstnanců OSKP jako neochotné. Bylo uloženo hospodářskému referentu, aby zjednal nápravu.

Na návrh zemědělského referenta Stanislava Kryla bylo usneseno požádati KNV, aby povolil **otevření Červinkovy cihelny pro JZD.**

Na plánovaný stav hovězího dobytka ještě chybí 13 kusů. Proto byl dočasně **zastaven odprodej telat.**

14.X.1952. V dohodě s KSČ a s MAV NF byl ustaven **výbor pro pořádání oslav v měsíci ČSP** v tomto složení: Augustin **Mrázek**, František **Pokorný**, Leopold **Hřivna**, Jaroslav **Klein**, Josef **Juřík**, Josef **Lichnovský**, Miloslav **Zimáček**, Jaroslav **Tilcr** a Ludvík **Pyšný**.

21.X.1952. Zemědělský referent Stan. Kryl podal zprávu **o sklizni okopanin.** Ačkoli je velmi nepříznivé počasí – celý podzim je bohatý na déště — brambory jsou již téměř sklizeny a sklizeň je dosti uspokojivá. Cukrovka se velmi pilně sklízí. Výnos její jest poměrně slabý, to zavinilo sucho v letních měsících.

28.X.1952. Jednota Zábřeh požádala o uvolnění obchodních místností v domě čís.10 po textilní prodejně pro **prodejnu nábytku.** zatím ji není možno vyhověti, poněvadž používá těch místností národní podnik Ingstav jako skladiště při stavbě nového mostu.

Na oslavu znárodnění (28.říjen) byla provedena rozhlasová beseda místním rozhlasem.

Závodní rada OSK Poznámila, že zažádala o povolení vydávat **závodní časopis — Jiskra —** a předložila ke schválení návrh titulní stránky. Rada MNV to schválila, ale s vydáváním nutno počkati, až toto bude povoleno.

30.X.1952 konala se v kině veřejná schůze MNV – Hovory s občany o komunálním podniku. Byl přítomen hospodářský referent ONV Hornišer.

Po zahájení předsedou MNV Fr. Pokorným promluvil hospodářský referent Josef Zdrahal o významu komunálních podniků a o těžkostech při zakládání KP v Lošticích.

Správce Oblastního sdruženého komunálního podniku v Lošticích Mil. Schäfert podal zprávu o práci a plnění plánu komunálního podniku i jednotlivých provozoven.

Pak se rozvinula diskuse, které se zúčastnilo 28 občanů. Hlavně bylo kritisováno, že se podnik málo věnuje udržovacím pracím a že práce jsou příliš drahé.

Po vysvětlení hospodářského referenta ONV, že Loštice byly zařazeny mezi venkovské obce zemědělské, což se projevuje hlavně v nedostatečném zásobování, přihlásil se ke slovu předseda městského výboru KSČ Antonín Gärtner. Přesnými čísly dokázal, že naše město má mnohem více občanů zaměstnaných v průmyslu, v distribuci, v úřadech a jinde, než v zemědělství.
Účast na schůzi byla 110 občanů.

4.XI.1952. Rada MNV schválila opraviti kanál za školou, betonovými deskami, vydláždit **cestu na Trávník** v úseku mezi kůhnovou i zahradou a farským dvorem a **cestu před školou.**

7.XI.1952. V mimořádné schůzi rady MNV oznámil předseda, že jest **v lihovaru nebezpečí zkázy bramborů.** ONV přikázal zajistiti pracovní síly po dobu asi 3 týdnů pro lihovar, aby se zkáza bramborů zamezila.
Bylo usneseno vyhlásiti **pracovní povinnost pro všechny muže ve věku od 18 do 50 let** bydlící v Lošticích a to pro každého 8 hodin. Kdo by pracovní povinnost odepřel, tomu se nevydají potravinové lístky na příští měsíc.

11.XI.1952. Předseda MNV oznámil, že ONV vyhlásil **pracovní povinnost ke sklizni bramborů a cukrovky** a to do 16.XI. Bylo zjištěno, kolik těchto plodin se má ještě sklízet a bylo usneseno: Pro zemědělce, kteří mají sklízet ještě větší množství cukrovky, zajistí se koňské potahy a brigády následovně: Pro Zd. Langa povozy Gerlicha a Hausera a 10 osob, pro Jos. Smída povozy Ant. Komárka a Vlad. Faltýnka a 15 osob, pro Vinc. Mayera povoz Uhelných skladů a 15 osob, pro Jos. Mališka povozy Č. Poláčka a Č. Linharta, pro Josefa Beneše

povoz Hubert Seidl a 10 osob, pro Marii Rosůlkovou povoz Al. Komárka, pro Jana Drkoše povoz Františka Faltýnka a pro Bohumila Linharta 10 osob. — Všechny prodejny v Lošticích zůstanou večtvrtek a v pátek uzavřeny a zaměstnanci se zúčastní brigády. Ostatní občané se vyzvou rozhlasem, aby se přihlásili u MNV, pokud nejsou plně zaměstnáni a budou přidělováni k jednotlivým zemědělcům.

18. XI. 1952. Podrobný **územní plán** vypracovaný na KNV v Olomouci byl po dobu 21 dní vyložen k veřejnému nahlédnutí. Poněvadž nebylo námitek, byl plán schválen tak, jak byl vypracován.

Farní úřad církve československé požádal o povolení vysílati **hlasy zvonů při pohřbech místním rozhlasem.** Rada MNV povolila vysílání zdarma.

Národní podnik JESENICKÉ PILY oznámil splnění celoročního plánu k 11. XI. 1952 na 102%. Bylo usneseno poděkovati jim místním rozhlasem.

Ministerstvo financí oznámilo, že nebyl restituován **dům číslo 63** (bývalý majetek. žida Edmunda Knöpfelmachera a že jej KNV odevzdá MNV do správy.

25. XI. 1952. V radě MNV bylo jednáno o jednosměrné jízdě na náměstí. Do schůze byl přizván zástupce Lidového motorismu, Rudolf Přichystal. Již dříve schválený návrh **jednosměrné jízdy na náměstí** a plánky i sdosavadními spisy byly zaslány KNV k dalšímu řízení.

Oslava narozenin presidenta republiky Klementa Gottwalda byla uspořádána kulturním pásmem místním rozhlasem.

25.XI.1952. Rada MNV se usnesla dopsati krajskému velitelství NB obledně bytů příslušníků NB, aby tyto byty byly vypuštěny z jeho evidence a dány MNV k dispozici.

Bylo rozhodnuto, aby **vánoční strom republiky** postavila k 15.XII. 1952 lesní správa. Kulturní program připravil osvětový referent.

Okresní národní pojišťovna požádala, aby bylo stanoveno **nájemné z místností pro zubní ambulatorium na radnici.** Bylo stanoveno nájemné 410 Kčs měsíčně.

Bylo oznámeno, že František Horák, bývalý povozník, dostal od KNV diplom a 14 dní rekreace jako vzorný zaměstnanec OSKP.

2.XII.1952. Předseda MNV Frant. Pokorný podal zprávu o jednání se zástupci Jednoty.

a) Vedení prodejny masa převezme Františka Nezbedová.

b) V nejbližší době otevře Jednota v Lošticích prodejnu volného textilu.

c) Zřídí se v Lošticích prodejna nábytku.

d) V roce 1953 bude v Lošticích zřízeno středisko Jednoty.

9.XII.1952. Radě MNV bylo oznámeno, že **loštický újezd Osvětové besedy** byl při hodnocení zařazen na 4. místo v okresu.

Odměny referentům MNV na rok 1952 byly rozděleny následovně:
Předseda MNV ročně 10.000 Kčs, referenti: pro věci vnitřní, hospodářský, pro vnitřní obchod a technický po 4800 Kčs, referenti: zemědělský a osvětový po 3600 Kčs, referent práce a zdravotní 2400 Kčs a referent finanční 1200 Kčs.

Bylo usneseno přidělit Jednotě místnost v domě č.10 a u fr. Köglera (textil a nábytek.)

12. XII. 1952. Slavnostní veřejná schůze plena MNV konala se v zasedací síni na u. končení měsíce československo-sovětské-ho přátelství. Předseda MNV František Pokorný zhodnotil průběh podniků konaných v měsíci ČSP. Akce byly lépe připraveny než v roce minulém. Pouze výzdoba města byla poměrně slabá. Ne podařil se nábor nových členů do SČSP, by-li získáni jen 4. Omlouvá se to tím, že v loš-tic-ích je ve 2 organisacích SČSP již mnoho členů. — Slavnostní projev měl osvětový re-ferent Leopold Hřivna. Mluvil o významu Velké říjnové revoluce, o významu slavné-ho vítězného ukončení války II. světové, o tom, jak síly tábora míru nesmírně rostou zásluhou SSSR. Zdůraznil význam smlou-vy spojenecké se SSSR a jeho neustálou a nezištnou pomoc naší republice vším, co potřebujeme.

Výbor žen při MNV.

20. IV. 1952 konala se v Praze celostátní konference československých žen, která zastupovaly všechny složky našeho veřejného života. Úkolem konference bylo zhodnotit dosavadní práci vrcholné organisace žen Československého svazu žen a projednat nové formy další práce žen ve veřejném, politickém, hospodářském i kulturním životě a v boji za světový mír. Konference navazovala na zasedání Ústředního výboru Čs. svazu žen, který se usnesl na návrhu reorganisace hnutí žen, která by zajistila při v vzrůstajících úkolech žen při výstavbě socialismu větší a lepší výsledky než dosud. Přímým zapojením na národní výbory se odstraní d dosavadní odtrženost hnutí žen od každodenních, úkolů našeho veřejného života a umožní se jim šířeji uplatnit svůj vliv a úsilí při výstavbě socialismu a v boji za mír. Nová organisace hnutí žen bude mít obzvláště velký význam pro oporu a zlepšení práce národních výborů a pro prohloubení účasti pracujících spotřebitelů na práci národních výborů v úseku obchodu, zásobování a výkupu.

Na celostátní konferenci čs. žen promluvil jako zástupce vlády ministr vnitřního obchodu František Krajčír.

V úvodu svého projevu ministr pozdravil konferenci nejlepších pracovnic jménem vlády a poukázal na dosavadní budovatelské úspěchy našich žen za poslední tři léta činnosti jejich dosavadní organisace. Ukázal na nesmírný rozdíl v životě žen v zemích kapitalistických a koloniálních a v životě žen Sovětského svazu a zemí lidové demokracie. V Sovětském svazu a v zemích tábora míru vůbec se ženy stále více podílejí na řízení a vedení státu a stojí na nejčelnějších místech veřejného života.

V dalším dokázal ministr vnitřního obchodu František Krajčír, že **„účast žen na veřejném životě stala se jednou z hlavních podmínek socialistické výstavby státu."**

Svaz čs. žen, který organisoval ženy jednak v městech jako přímé členky a počítal s nepřímými členkami s ženami organisovanými v ROH, JSCZ, spotřebních družstvech, ČSTK, Sokole, nemohl při své organiční struktuře dát nejširší základnu k rozvinutí plné aktivity žen. Takovou nejširší základnou, kde ženy mohou uplatnit účast na veřejném životě, jsou národní výbory.

Proto budou při místních národních výborech vytvořeny osmi až dvanácti-členné výbory žen.

Tyto výbory žen budou voleny na veřejných schůzích žen svolaných místními národními výbory. Výbor žen má být zvolen z nejaktivnějších a nejpokrokovějších žen v obci, členek ROH, JZD, spotřebních družstvech, funkcionářek národních výborů i zástupkyň složek Národní fronty, známých veřejných pracovnic i dosavadních aktivních funkcionářek odboček Svazu čs. žen. Návrhy kandidátek pro volbu Výboru žen vypracuje a na veřejné schůzi předloží MAV NF spolu s MNV. Za předsedkyně budou navrženy zpravidla členky MNV nebo známé aktivní pracovnice v obci. Výbory žen budou zvoleny na dobu 1 roku a po uplynutí této doby budou skládat ve veřejných schůzích účty ze své činnosti. Po uplynutí tohoto období dojde k novým volbám Výboru žen.

Výbory žen stanou se důležitými pomocnými orgány národních výborů. Práci jejich bude řídit předsedkyně VŽ v úzké součinnosti s předsedou a radou MNV.

Výbor žen bude na svých pravidelných schůzích konaných nejméně 14 denně projednávat úkoly vyplývající z poslání výboru žen i úkoly, jimiž bude VŽ pověřen na základě usnesení MNV předsedou MNV.

Podrobně promluvil ministr Fr. Krajčír o **úkolech Výboru žen při MNV:** Na vesnicích i v městech bude v popředí činnosti politická a výchovná práce získávající ženy pro všechny formy aktivního boje za zachování a upevnění světového míru a ukazující plný význam boje Sovětského svazu za odhalení i zmaření zločinných úmyslů podněcovatelů války. Politická a výchovná práce mezi ženami musí v nich upevnit a posílit hořoucí socialistické vlastenectví, v němž se bude láska k Sovětskému svazu i pracujícím celého světa pojit s nejvroucnější láskou k našemu národu a k naší zemi. Výborům žen připadá dále **mobilisovat ženy k plnění úkolů pětiletého plánu i usnesení strany a vlády.**

Na venkově budou VŽ usilovat o zřízení JZD a o získání dalších členů. Budou se přičiňovat, aby JZD přecházela na vyšší typ, aby lépe organisovala svou práci, dosahovala větších výnosů a zvyšovala tak příjmy družstevníků. Venkovským ženám připadá také starost o plnění dodávek mléka, vajec a j., aby bylo zajištěno zásobování obyvatelstva.

Ve městech budou ženy se starati o **získávání žen do zaměstnání, ale budou jim to také umožňovati jednak v péči o jejich děti i ulehčení práce v domácnosti. Na úseku zásobování budou ženy předkládat MNV i prodejnám návrhy na úpravu prodejní doby, aby vyhovovala pracujícím ženám atd.**

VŽ budou pečovat o zásobování, budou také prováděti jeho kontrolu.

VŽ bude se starati o zlepšení provozu jeslí i mateřské školy, o stravování dětí ve školních jídelnách, o družiny školní mládeže, o práci sdružení rodičů a přátel školy i pionýrských skupin.

Výbor žen při MNV v Lošticích

byl utvořen 3.VI.1952 při oslavě Mezinárodního dne dětí na veřejné schůzi žen ve Slovanském domě. Kandidátní listinu pro volbu VŽ připravila ten den ve své schůzi rada MNV. Byly zvoleny tyto ženy:

Předsedkyně: Františka **Portyšová**, členka rady MNV,
členky výboru: Marie **Červinková**, za JZD,
Anežka **Doláková**, děl. v Logarexu,
Anna **Doleželová**, v domácnosti,
Jiřina **Hřivnová**, učitelka,
Jarmila **Kubicová**, děl. v Šohaji,
Terezie **Nejezchlebová**, děl. v PMV,
Ludmila **Obšilová**, ved. rol. školy,
Marie **Sedlačková**, děl. v MEZ,
Anna **Smrčková**, děl. v Šohaji,
Jiřina **Zavadilová**, učitelka.

Při volbách funkcionářek byly zvoleny:
místopředsedkyní: Anna **Smrčková**,
jednatelkou: Jiřina **Hřivnová**.

Po ustavení Výboru žen měl projev předseda MNV František **Pokorný** o úkolech výboru. Zdůraznil hlavně tyto úkoly:

1. Úkoly, které uloží výboru žen MNV.
2. Přesvědčovat ženy ke vstupu do zaměstnání.
3. Průzkum žen-matek dětí od 2 let.
4. Péče o děti zaměstnaných matek, rekreační péče a j.
5. Organisování zemědělských brigád.
6. Dozírat, aby komunální podniky plnily svůj úkol.
7. Kontrolovat zásobování obyvatelstva, dozírat na čistotu a obsluhu v prodejnách aj.

Jako den schůzí byl určen čtvrtek vždy za 14 dní.

3. VII. 1952 měl Výbor žen schůzi spolu s komisí pracovních sil. Byl probrán seznam matek, které mají děti od 1-2 let. Hovořeno bylo o ženách bezdětných, které odmítají zařadit se do zaměstnání. Bylo rozhodnuto provésti nábor dětí do jeslí. Provedou jej Anna Doleželová a Jiřina Hřivnová.

Marie **Sedláčková** odmítla členství ve Výboru žen, poněvadž ji mimo práci v MEZ plně zaměstnává vedení pionýra.

21. VIII. 1952. Nábor dětí do jeslí se nevydařil. Byly navštíveny 62 matky, ale pouze 1 matka přihlásila své dítě, 13měsíční. Proto také bylo rozhodnuto nežádat obnovu jeslí, ale zřízení **mateřské školy s celodenním provozem.**

Pro nejbližší dobu stanovil si VŽ tytohlavní úkoly:

1. Po úspěšně zakončených žních pomohou ženy zajistit sklizeň okopanin.
2. Aby se pomohlo pracujícím ženám při zdolání jejich nejtěžší domácí práce, postará se VŽ, aby co nejdříve byla uvedena do chodu nová prádelna.
3. Nábor žen do zaměstnání provede VŽ společně s komisí pro zařazení pracovních sil.
4. VŽ pomůže při úklidu nových místností pro mateřskou školu v domě číslo 9 a při stěhování inventáře do ní.
5. VŽ se zaměří na zásobování pracujících na získávání žen do JZD, na zlepšení distribuce, na přednostní prodej pracujícím ženám, na spolupráci se školou, s rodičovským sdružením at.d.
6. Výchovné akce – zdravotnické přednášky.

Bylo rozhodnuto poslati do MNV za VŽ členky: Ter. Nejezchlebovou a Jiř. Zavadilovou a do MAV NF A. Doleželovou a Jiř. Hřivnovou.

11.IX.1952 rozhodl VŽ pro zajištění podzimních prací navázat **spojení se státním statkem v Pa.** lonině a místo školních dětí zapojit do podzimních prací ženy z domácností.

2.X.1952. Společná schůze Výboru žen s komisí pro zařazení pracovních sil.

Referent Augustin Dürr oznámil potřebu pracovních sil: do Logarexu 5, do Jesenických pil 4. Byly utvořeny dvojice z Výboru žen, které provedou nábor.

Bylo hovořeno o závodní jídelně komunálního podniku a o propuštění velkého počtu žen zaměstnaných v OSKP jako domácí pracovnice.

20.X.1952. Výbor žen se usnesl, aby byly zadrženy potravinové lístky těm ženám které odmítly pracovat při sklizni řepy.

Bylo debatováno o závadách v závodní jídelně v čistotě i v úpravě pokrmů.

Bylo usneseno předvolati švadleny, které šijí doma samy, aby se zapojily do práce a nastoupily v tvorbě.

Byla zhodnocena velmi zdařilá zdravotnická přednáška MUDra Šimka, který doprovázel zajímavé filmy: Operace srdce, Operace oka a Reumatismus. Filmy promítal tajemník okresního výboru ČSČK. Účast byla velmi pěkná, přes 200 osob.

11.XII.1952 byla provedena plánovaná Beseda se ženami spojena s členskou schůzí Sdružení rodičů a přátel školy. Jednatelka Výboru žen Jiřina Hřivnová měla referát **Sovětská škola a rodina.** Účast byla 120 osob.

Zásobování v r. 1952:

Dávky potravin v lednu 1952:

Druh potraviny:	pro děti: do 2 let:	2 - 6 let	6 - 12 let:	pro mladistvé: 12 - 18 let:
Chléb	—	—	5250 g	6500 g
pšen. mouka hrubá	1500 g	1500 g	1250 g	1900 g
hladká	2000	2000	1750	2700
pečivo	1000	1000	750	1150
rýže	—	—	150	150
maso a m. výrobky	700	700	1250	1850
tuky: máslo	650	650	720	720
sádlo	—	—	170	170
umělé tuky	—	—	320	270
cukr	1500	1500	1500	1500
vejce kusů	12	12	10	8
mléko denně	3/4 l	1/2 l	1/2 l	1/2 l
brambory	6 kg	6 kg	6 kg	6 kg

Druh potraviny:	pro dospělé na 18 let: lístky:	základní:	pro zaměstn.:	pro dochodce:
Chléb		5000 g	5250 g	5250 g
pšen. mouka hladká		1000	1900	1950
hrubá		1500	2750	2750
pečivo		1000	1250	1200
rýže		150	150	150
maso a mas. výrobky		1150	1350	1150
tuky: máslo		200	260	260
sádlo		160	170	170
umělý tuk		340	440	440
cukr		1000	1500	1500
vejce kusů		3	4	4
mléko denně litru		1/8	1/8	1/8
brambory kg		6	6	6

Aby se zabránilo hromadění nákupu chleba a pečiva na lístky na počátku a na konci období, byla stanovena splatnost ústřižků na chléb a pečivo tak, že vždy po uplynutí 10 dní prošlá část lístků pozbyla platnosti. Avšak při nákupu na počátku období lze nakupovati na všechny ústřižky. Toto platilo od 1. II. 1952.

Šatenky v roce 1952.

V lednu 1952 byly spotřebitelům vydány tyto druhy šatenek:

a) šatenka pro zaměstnané se 120 body a 10 zvláštními ústřižky označenými římskými číslicemi, kterou dostali také důchodci,

b) základní šatenka se 100 body a 10 ústřižky s římskými číslicemi,

c) mateřská šatenka se 100 body a 2 zvláštními ústřižky označenými M_1 a M_2,

d) kojenecká šatenka s 250 body, 8 zvláštními ústřižky s římskými číslicemi a 3 ústřižky na ložní zboží, označenými Lz 1, Lz 2, Lz 3. Na body této šatenky nelze nakupovat vlněné zboží metrové,

e) novomanželská šatenka s 520 body označenými pro jednotlivé druhy ložního zboží. Tato šatenka platila 3 měsíce ode dne vydání.

Od 1.1.1952 bylo splatných 30 bodů šatenky pro zaměstnané a 25 bodů šatenky základní. Od 1.III.1952 byl uvolněn opět stejný počet bodů. Od 1.V.1952 byly uvolněny ostatní body.

Dodávka vajec v roce 1952.

Podle usnesení vlády ze 4.XII.1951 byl stanoven dodávkový úkol všem zemědělským závodům pevnou normou odstupňovanou podle výměry orné půdy. Tabulka pro výpočet úkolů platila zásadně bez ohledu na počet chovaných slepic.

Bezzemkům, pokud chovali slepice, stanovila se dodávka paušálně celkem 50 vajec ať to bez ohledu na to, kolik slepic chovali.

Výměra půdy v ha:	Dodávka vajec:
do 0·5 ha	100 kusů
od 0·5 " pod 1 ha	200 "
od 1 " " 1·5 "	350 "
od 1·5 " " 2 "	490 "
od 2 " " 2·5 "	580 "
od 2·5 " " 3 "	670 " atd.

Domácí porážky prasat v roce 1952.

Domácí porážky povoluje ONV na žádost podanou u MNV. MNV zjistí, zda jsou splněny podmínky pro povolení, zejména pokud jde o o splnění a další zajištění výrobních a dodávkových úkolů žadatele.

Bezzemkům a zemědělcům do 0·5 ha smí býti v kalendářním roce pouze jedna domácí porážka. Zemědělci nad 0·5 ha si mohou po splnění podmínek porazit prasata bez omezení počtu.

Dodávková povinnost sádla byla odstupňována podle toho, o kolikátou porážku se jedná, z první 7·5 kg, z druhé 9 kg, z třetí a další 12 kg škvařeného sádla.

Odměňování dárců krve.

Ministerstvo zdravotnictví upravilo s účinností od 1. II. 1952 odměňování dárců krve k transfusím, k výrobě konservované krve a k výrobě sér takto:

Každý dárce krve obdrží po odběru krve peněžitou odměnu na zlepšení stravování a to při prvním odběru 800 Kčs a při dalším odběru 1000 Kčs.

Tato odměna se vyplatí, bylo-li dárci odebráno aspoň 400 cm^3 krve. Při menším odběru se odměna snižuje.

Před odběrem a po něm obdrží dárci krve přiměřené občerstvení.

Lístky vdaným bezdětným ženám.

Podle směrnic ministerstva vnitřního obchodu mají provdané bezdětné ženy, pokud nepečují o dítě do 15 let, nárok na základní lístky na potraviny, základní lístek na cukr a základní šatenku. Ale podle článku 35 těchže směrnic mohou býti vyloučeny z odběru lístků na cukr, potraviny a mýdlo ty ženy, které se zásadně vyhýbají práci pro naše hospodářství důležité a potřebné, jsou-li k takové práci vyzvány místním národním výborem.

Ceny kůzlat na volném trhu.

Nejvyšší výkupní, prodejní a spotřebitelská cena kůzlat byla stanovena výměrem MVO ze dne 14. III. 1952 s účinností od 15. III. 1952 takto:

a) výkupní cena za 1kg živé váhy 70·– Kčs,
b) prodejní cena výkupní složky za zabité kůzlě v kůži, vyvržené s hlavou a droby 104·70 Kčs,
c) spotřebitelská cena zabitého kůzlete v kůži, vyvrženého, s hlavou a droby 118·– Kčs,
d) spotřebitelská cena celých půlek bez kůže, drobů a hlavy 160·– Kčs,
e) spotřebitelská cena drobů a hlavy 25·– Kčs.

Stavební hmoty na volném trhu.

Aby byly umožněny údržbářské a opravářské stavební práce, uvedlo MVO na volný trh stavební hmoty, dřevařské výrobky a válcovaný materiál.

Až do konce roku 1951 byly stavebniny prodávány na trhu vázaném na poukazy.

Stavební hmoty a dřevařský materiál budou prodávati Uhelné sklady, národní podnik.

Spotřebitelské ceny stavebních hmot:

1q cementu za 500 Kčs,
1m² cementových dlaždic za 240 Kčs,
1bm betonových sloupků za 100–220 Kčs,
1 kus osinko-cementové krytiny 12 Kčs,
1000 kusů obyčejných cihel 3500 Kčs,
1000 kusů vápenopískových 3000 Kčs,
1000 kusů tašek bobrovek 3500 Kčs,
1000 kusů tašek drážkových 5000 Kčs,
1q vápna mletého 180 Kčs,
1q vápna kusového 160 Kčs,
1bm dílových skruží za 680–890 Kčs,
1bm celokruhových skruží 840–1460 Kčs,
1 kus desek na studně 350–900 Kčs.

Ceny vajec od 1.IV.1952.

S platností od 1.IV.1952 snižují se na přechodnou dobu spotřebitelské ceny volných vajec. Za prosvícená, tříděná a značkovaná slepičí vejce platí až nadále tyto spotřebitelské ceny:

Váhové třídy:

	A	B	C	D
	nad 60g	55-60g	48-55g	43-48g
volný prodej	8,50	8,—	7,50	7,—
vázaný prodej	4,—	3,80	3,50	3,30 Kčs.

Ceny masa a masných výrobků uváděných nově na volný trh.

Ministerstvo vnitřního obchodu stanovilo výměrem z 20.III.1952 tyto spotřebitelské ceny masa a masných výrobků uváděných nově na volný trh:

přední hovězí maso vykostěné za 1kg 200 Kčs,
přední hovězí maso s kostí " 160 "
vepřová vykostěná kýta " 280 "
čabajská klobása " 500 ".

Výkupní ceny prázdných makovic.

Ministerstvo vnitřního obchodu stanovilo vyhláškou z 19.IV.1952 výkupní ceny makovic ze sklizně 1952 na výrobu léčiv:

a) za makovice se stonkem do 5cm dlouhým za 100kg 320 Kčs,
b) za makovice se stonkem 5-15cm dlouhým za 100kg 270 Kčs.

Ceny vína od 28.IV.1952.

MVO stanovilo nižší spotřebitelské ceny přírodních hroznových vín takto:

přírodní, hroznová vína jakostní	skupiny Ia)	za 1 litr	210 Kčs
		0,7 litru	148 "
	skupiny Ib)	za 1 litr	160 "
		0,7 litru	114 "
	skupiny II	za 1 litr	145 "
		0,7 litru	103 "

Ceny masa, masných výrobků, sádla a slaniny na lístky:

Hovězí maso:

přední s vrostlými kostmi	za 1kg	35,- Kčs,
bez kostí	"	45,- "
zadní s kostmi	"	37,60 "
vykostěné	"	48,- "
svíčková bez kostí	"	52,- "

Vepřové maso:

kýta s kostí	za 1kg	44,- "
be kostí (řízky)	"	53,- "
kotlety, snímané	"	50,- "
krkovička,	"	48,- "
plec s kostí	"	44,- "
bez kosti	"	49,- "

Telecí maso:

řízky bez kostí a šlach	za 1kg	62,- "
pečeně (ledvina)	"	39,- "
plec s kostí	"	36,- "
vykostěná	"	54,- "

Uzené maso vepřové:

šunka s kostí	za 1kg	59,- "
bez kostí	"	69,- "
krkovička,	"	62,- "
plec (raminko s kostí)	"	58,- "
bůček	"	57,- "

Uzeniny:

vuřty,	za 1kg	44,- Kčs
špekáčky	"	60,- "
párky	"	58,- "
salámy	"	46,- až 71,- Kčs
moravské klobásy		56,- Kčs
Syrové sádlo hřbetní s kůží		44,- Kčs
bez kůže		48,50 "
škvařené sádlo		60,- "
uzená slanina s kůží		52,- "
bez kůže		57,- "

Výkupní cena cukrovky ze sklizně 1952 činila opět za 1q 60 Kčs. za řepu dodanou nad kontingent příplatek 30 Kčs.

Výkupní ceny obilovin, luštěnin, olejnin a slámy ze sklizně 1952:

pšenice za 100 kg:
jakostní třída I.–V. 410, 404, 400, 395, 390 Kčs,
žito za 100 kg:
jakostní třída I. a II. 325 a 320 Kčs.
ječmen:

1. sladařský	I. (výběr)	410 Kčs
	II. (prima)	371 "
	III. (běžný)	321 "
2. průmyslový	I.	289 "
	II.	283 "
3. krmný		270 "

oves I. 283 Kčs, II. 276 Kčs
hrách 650 – 743 Kčs
čočka 900 a 1000 Kčs
fazole 636 a 707 Kčs
řepka 850 Kčs a premie 30 Kčs,
mák modrý, 1500 Kčs a premie 360 Kčs,
mák ostatní 1500 " " 260 "
Sláma:
a) sláma krmná (ječná, ovesná) 80 Kčs
b) sláma stelivová (pšeničná, žitná) 70 "
K těmto cenám byly stanoveny příplatky za dodávky nad stanovený úkol ato za 100 kg:
u pšenice a ječmene sladařského 200 Kčs,
u žita, ječmene průmyslového a krmného a u ovsa 175 Kčs,
u luštěnin jedlých 500 "
krmných 250 "
u řepky 300 Kčs, u máku 1750 Kčs
u slámy krmné 120, stelivové 100 Kčs.

Výkupní ceny sběrného ovoce a hub:

Ministerstvo výkupu stanovilo tyto nejvyšší ceny sběrného ovoce a hub ze sklizně 1952 za 100 kg: borůvky 1500.–, maliny 2000.– jahody lesní 2700.– ostružiny 1500.–, jeřabiny lesní 350.–, šípky 700.–, trnky 600.–, bezinky 600.–, hříbky malé 2200.–, lišky velké 1600.–, malé lišky 1300.–, ostatní houby jedlé 1000.– Kčs za 100 kg.

Zásobování bramborami ze sklizně 1952.

Ministerstvo vnitřního obchodu zavedlo novou úpravu zásobování bramborami od 8.IX.1952.

Letošní pozdní květnové mrazy a červencová sucha měla nepříznivý vliv na vzrůst brambor, zvláště ranných.

Bylo rozhodnuto, aby se brambory prodávaly volně i na lístky. Na lístky mohly se brambory odebírati buď po měsících (dávka byla naměsíc 6 kg, v prosinci 10 kg, v dubnu pak i na květen 10 kg), nebo najednou — na uskladnění (dávka 50 kg).

Cena brambor vázaných byla za 100 kg 165,-, volných 600,- Kčs za 100 kg.

Ceny vajec od 25.VIII.1952:

MVO stanovilo maloobchodní ceny volných i vázaný vajec, platné od 25.VIII.1952 takto:

	A nad 60 g	B 55-60 g	C 48-55 g	D 43-48 g
volný trh	10,50	10,-	9,50	9,- Kčs
vázaný trh	4,-	3,80	3,50	3,30 "

Snížení cen drůbeže.

Od 20.IX.1952 byly sníženy pro podzimní a zimní období ceny jatečné drůbeže v průměru o 20%. Ceny byly za 1 kg:

Husy a kachny pozdní I. 130,-, II. 105,- Kčs.
Husy sádelné I. 170,-, II. 150,- Kčs.
Kuřata I. 130,-, II. 105,- Kčs.
Slepice mladé, kohouti a perličky I. 105, II. 85 Kčs.
Slepice staré, kohouti a perličky I. 90, II. 75 Kčs.
Krůty a krocani I. 130, II. 105 Kčs.
Drůbky husí a kachní (hlava, krk, křídla, nohy) 55 Kčs za 1 kg.
Játra husí a kachní 220 Kčs za 1 kg.

Cena syrového sádla bez kůže na volném trhu byla stanovena 400 Kčs za 1 kg.

Ceny luštěnin na volném trhu za 1 kg:
Čočka 80, loupaný hrách 60, fazole 30 a 40 Kčs.

Do čtvrtého roku pětiletky.

Projev presidenta republiky (výňatky)

Klementa Gottwalda

1. 1. 1952.

Drazí spoluobčané, soudružky a soudruzi!

Vstoupili jsme do nového roku, do roku 1952. Dovolte, abych i já vám a vašim blízkým srdečně popřál všeho nejlepšího v nastávajícím novém roce a abych stejně srdečně poděkoval všem těm pracovnicím a pracovníkům, kteří poctivě plnili úkoly, které před ně stavěla republika v uplynulém roce 1951.

Před rokem, na prahu roku 1951, jsem kvám mluvil mimo jiné o tom, že „také v nastávajícím roce bude gigantický zápas mezi mírem a válkou hlavním motorem dalšího světového vývoje". To se také plně potvrdilo.

Zpátečnické, válečné síly světa, vedené americkým imperialismem, dělaly a dělají všechno, aby připravily novou světovou válku. Vrhají na to stále více a více prostředků, vyždímaných z porobených jimi národů. Národní hospodářství v všech kapitalistických vasalů Spojených států severoamerických praská přímo pod tíhou nároků nenasytných podněcovatelů z Wall Streetu a Washingtonu, zatím co i těmto samým se začíná — ekonomicky vzato — otřásat půda pod nohama.

Tím, víc je tomu tak ve smyslu politickém. Američtí imperialističtí gangsteři, kteří převzali a rozšířili Hitlerovy šílené světovládné plány, začínají býti dnes ve světě podobně nenáviděni jako jejich nacističtí předchůdci. S neomaleností, právě jen nacistům rovnou, derou se do posic svých tak zvaných spojenců, včetně Velké Britanie, a rozšiřují vůči sobě více méně s skrytý odpor a opovržení.

Ale nejen to. Další stamiliony koloniálních a polokoloniálních národů, které povstaly anebo povstávají proti svým starým koloniálním pánům, nikterak nechtějí tyto staré pány za nové, americké.

I vojenské prestiži amerického imperialismu byla zasazena těžká rána. Zločinecké válečné přepadení severní Koreje, zahájené a provedené už v létě 1950 na rozkaz amerických imperialistů, dopadlo úplně jinak, než jak si to představovali. Hrdinství korejského lidu a čínských dobrovolců dokázalo už, že ani vojenské stromy amerických imperialistů nerostou do nebe.

Proto američtí imperialisté zesilují honbu za novou potravou pro děla. Na dálném východě i vytvářejí tak zvané politické předpoklady pro znovuvyzbrojení Japonska, v Evropě pak, v našem sousedství, stupňují nátlak pro znovuvyzbrojení západního Německa, pro vytvoření nové Wehrmacht neblahé paměti. Leč ani v honbě za novým kanonenfutrem nedaří se věci, tak, jak to měli původně vypočítané. Tak zvaná mírová smlouva s Japonskem vyvolala nový odpor všech asijských národů a ještě více je postavila proti americkým válečným plánům. A v Evropě pak je všeobecný odpor proti remilitarisaci západního Německa takový, že američtí páni a jejich evropští lokaji jsou nuceni přikrývat rodící se Wehrmacht chatrným pláštíkem tak zvané evropské armády.

Zásluhu na tom, že přes zuřivé úsilí amerických pohlavárů byly jejich válečné plány v uplynulém roce hačeny, má především velké světové mírové hnutí, vedené mocným Sovětským svazem. Stále širší a širší, v právě sta a stamilionové vrstvy poctivých lidí v celém světě jsou tímto hnutím uchvacovány.

My v Československu stojíme na jedné z vysunutých posic tábora míru. Je pochopitelné že vše, co se kolem nás děje, musí mít svůj vliv i na naše vnitřní položení. Za věc míru bojujeme na svém úseku dnes tím, že budujeme a upevňujeme svoji lidově demokratickou

republiku a její politickou a hospodářskou sílu a odolnost, že budujeme novou, socialistickou společnost a především její hospodářské základy.

Není sporu, že za uplynulý rok můžeme v tomto směru zaznamenat určité pokroky. Podle předběžných výpočtů stoupla celková průmyslová výroba Československa v roce 1951 o 12,7% proti roku minulému a byla asi o 2/3 větší než v roce 1937. Podle jednotlivých kategorií průmyslu stoupla československá výroba v roce 1951 celkem o 14,3% u průmyslu těžkého, o 6% u průmyslu lehkého a o 18,6% u průmyslu potravinářského ve srovnání s rokem 1950. Národní důchod, počítaný v cenách roku 1937, stoupl roku 1951 o 10% proti roku 1950 a o 33% proti roku 1937. Investice dosáhly v roce 1951 úctyhodné sumy 105 miliard Kčs.

V tomto krátkém projevu chci vaši pozornost obrátit na jednu okolnost. Běží o poměr mezi výrobou a spotřebou potravin. Průmyslová výroba Československa byla v roce 1951 asi o 2/3 vyšší než v roce 1937. Zemědělská výroba se však stále ještě pohybuje přibližně na úrovni předválečné. Zatím však spotřeba potravin bezesporu podstatně stoupla. Stoupla spotřeba potravin také na venkově, který v důsledku nezvýšené výroby dodává na trh podstatně menší množství potravin než před válkou. Rozdíl pak musí být hrazen dovozem. Jestliže v roce 1937 činil dovoz potravin necelých 13% celkového našeho dovozu, pak v roce 1951 činil dovoz potravin už asi 29% celkového našeho dovozu. Tak jsme v roce 1951 dovezli na příklad asi desetkrát tolik chlebového obilí než v roce 1937, másla 26krát více, a masa, které jsme v roce 1937 téměř vůbec nedováželi, jsme v roce 1951 dovezli přes 41.000 tun. O to více musíme pak zvyšovat vývoz našich průmyslových výrobků, zejména výrobků našeho strojírenství vůbec a těžkého strojírenství zvlášť.

To však je pouze jedna stránka věci. Druhá stránka věci spočívá bezesporu v tom, že k trvalému překonání potíží v zásobování

obyvatelstva potravinami musí být podstatně zvýšena zemědělská výroba. A to se může stát jen a jen na základě zemědělské socialistické velkovýroby, na základě socialisace vesnice. Jen a jen tak může naše zemědělství dohonit náš průmysl a být mu rovnocenným partnerem. Cestou k tomu je rozvoj a upevňování jednotlivých zemědělských družstev, strojné traktorových stanic, jakož i státních statků.

Můžeme považovat za symbol růstu průmyslové úrovně naší země, že dnes na Nový rok 1952 je zapálena první vysoká pec v nových železárnách v Kunčicích. Je to první vysoká pec velkého železářsko-ocelářského kombinátu, postavená v rekordní době. Ji budou rychle za sebou následovati další a další vysoké pece na důkaz, co dovede osvobozený pracující lid.

Končím, soudružky a soudruzi.

Naše společná práce v uplynulém roce nebyla bez úspěchů, ale také ne bez překážek a obtíží. Z toho, co jsme si předsevzali, dosáhli jsme mnohého, ale daleko ne všeho. Mnoho práce nás čeká v nastávajícím roce 1952. Přejme si všichni vespolek, abychom i v tomto roce se všemi ostatními lidmi ve světě ubránili mír a možnost mírového budování! Přejme si, aby naše lidově demokratická republika v pevném spolku se Sovětským svazem a ostatními lidově demokratickými zeměmi mohutněla a vzkvétala! Přejme si, aby naše hospodářství se upevňovalo, výroba průmyslová i zemědělská se rychleji zvyšovala, a přiložme proto všichni pevněji ruce k dílu! Přejme si a pracujme usilovně k tomu, aby život našich rodin, našich dětí, našich žen a matek byl v tomto roce radostnější a veselejší!

Takové je moje přání vám všem na prahu roku 1952.

Výroční zpráva o činnosti divadelního odboru Osvětové besedy v r. 1952.

Zprávu přednesl předseda divadelního odboru **Antonín Gärtner** na valné hromadě odboru 13. ledna 1953 ve Slovanském domě.

Poslední členská výroční schůze, konaná dne 6. III. 1952 za účasti 27 členů, stala se nástupem společné divadelní práce všech téměř divadelních ochotníků v Lošticích a měla příznivý vliv na činnost našeho odboru v roce 1952. Zvolený 9členný výbor, který řídil činnost odboru, konal 5 výborových schůzí, vykazujících vesměs dobrou účast, živý zájem i dokonce diskusi a kritiku.

Divadelní činnost byla v roce 1952 více než dvojnásobná proti roku 1951 a naše podniky shlédl třikrát větší počet návštěvníků. Také tržby našich podniků dosáhly nebývale velkých částek, ovšem při přiměřeně vyšší režii.

Vlastní podniky:
4 divadelní hry v 11 představeních, účast 3561 osob, tržba 78.152·- Kčs,
1 programový večer ve 2 představeních,
1 karneval.

Cizí podniky:
2 pohostinské hry ve 2 představeních, účast 620 osob, tržba 13.070·- Kčs.

Celkem jsme tedy pořádali 16 veřejných podniků.

K vlastním podnikům:
9. a 10. V. 1952. Gogolův **Revisor** byl nastudován k 100. výročí smrti autorovy režisérem Antonínem **Gärtnerem** a obě představení vidělo 660 osob. Ve hře bylo zaměstnáno 21 herců a zvlášť výrazně vynikly skutečně i

krasné a mimořádné výkony Aug. **Mrázka** v roli direktora a Adolfa **Pyšného** v úloze Chlestakova. Představení Revisora bylo zařazeno do okresní soutěže lidové tvořivosti a bylo hodnoceno porotou ze Zábřeha. Získali jsme první místo v okresní soutěži a obdrželi jsme za toto představení diplom.

5. a 6. VII. 1952. Goldoni: **Sluha dvou pánů**, kostymní veselohra, v níž se poprvé uvedl jako režisér Adolf **Pyšný**. Obě představení navštívilo 399 osob. Účinkovalo 14 osob. Titulní roli vytvořil Jan **Weiser**. Mnohé potíže zkoušek zabránily dokonalému vybroušení, avšak veselohra splnila svůj úkol, pobaviti obecenstvo.

23. IX. 1952 v Lošticích a

26. IX. 1952 v Moravičanech **Bezručův večer** k 85. narozeninám básníkovým vedl režijně Jaroslav **Klein** při účinkování členů našeho odboru. Poprvé bylo použito aranžování „hovorů pod lampou." Technické nedostatky v sále kina nemohly provedení pochopitelně prospěti.

8. a 9. XI. 1952, 29. a 30. XI. 1952 v Mohelnici, celkem šestkrát, byla sehrána hra se zpěvy a tanci Vojtěcha Válka s hudbou Achácovou **Česká polka**, která se stala po stránce vnější zlatým hřebem sezony, při radostné odezvě 1 998 návštěvníků. Lidový líbivý děj hry, melodie národních písní, národní tance a pestrost národních krojů zaručovaly předem spokojenost obecenstva, zvláště při dobrém obsazení téměř všech úloh. Hru nastudoval Jos. **Hustý** a zaměstnal v ní celkem 69 osob včetně baletního a zpěvního sboru a 14členného orchestru řízeného kapelníkem Smetákem. Hlavní úlohu měla Jiřina **Heidenreichová**, učitele Nerudu hrál Jaroslav **Špička**.

25. XII. 1952 byla sehrána romantická hra Miroslavy Tomanové **Zvon mého města** za re-

žie Jaroslava **Kleina** za účinkování 18 osob. Některé nedostatky textové, přes záměrnou efektnost děje, zachránily vesměs dobré herecké výkony. Titulní roli zvonaře Šimnova sebrál Mir. **Marek**. Představení mělo dosud největší počet návštěvníků jednoho večera 504 osoby.

K vůli úplnosti zařazujeme do vlastních podniků i letní **karneval**, jehož finanční výsledek poskytl slušný přínos do naší pokladny.

Cizí podniky pod naším pořadatelstvím:

19. I. 1952. Fastova hra **Třicet stříbrných** v provedení Severomoravské scény družstevníků ze Šumperka při návštěvě 240 osob.

1. V. 1952 sebráli moravičanští ochotníci Mrštíkovu **Maryšu** při návštěvě 414 osob.

Herci v roce 1952.

Režisery jsme měli 4 — Ant. **Gärtner**, Jos. **Hustý**, Jaroslav **Klein** a Adolf **Pyšný** — a každý z nich nastudoval jednu hru. Výpravu 3 her navrhl a provedl Hugo **Šilberský**. Revisora si scénoval režisér sám. V provedených představeních účinkovalo celkem 85 osob, z toho 48 v rolích a vedoucích. Ve všech 4 hrách hrál Jan **Weiser**, který se osvědčil nejen hereckými výkony, ale i neocenitelnou spoluprací technickou. Ve hrách účinkovali: Jiřina **Heidenreichová**, Božena **Stejskalová**, Antonín **Gärtner**, Jaroslav **Klein**, Miroslav **Marek**, Adolf **Pyšný**, Jaroslav **Špička**, Antonín **Svarc**, Karel **Švec** a Josef **Zemánek**.

Bateln sbor pod vedením Jar. **Seidlové** vystoupil úspěšně v České polce a rovněž pěvecký sbor posluchaček rolnické školy, vedený Mg Ph Zdeňkem **Vrbíkem**, uplatnil se v této hře.

Potíže

byly opět i v tomto roce a téměř se znovu opakující: nevlídné podmínky zkoušek na Střelnici i nedostatky jeviště tam, stále trva-

jící nedostatek technických pracovníků a z toho vyplývající nesmírné zatížení každého režiséra. Také otázka stálého napovědy nebyla vyřešena a náš dík patří obětavé ochotě Milady **Husté** a Jarky **Seidlové** a zvláště Jar. **Špičkové** za napovídání při posledních 2 představeních v zimním období.

Závěr:

I když činnost našeho odboru mohla být při dnešní početnosti souboru – větší, můžeme být v celku spokojeni jak s provedením her tak také s úspěchem u obecenstva. Velký počet návštěvníků téměř na všech představeních ukazuje, že podmínky pro divadelní činnost jsou ty nejlepší, že máme dobré obecenstvo i dostatek obecenstva. Jediné přání máme všichni, aby byla brzy dokončena výstavba nového, krásného a velkého jeviště, jehož vybavení odstraní všechnu zbytečnou námahu a nepohodlí, zpříjemní a usnadní režiserům i hercům práci a umožní krásné výpravy i velké hry. V repertoiru 1952 nemůžeme přejíti jeden nedostatek, že totiž všechny hry byly kostýmní a ani jedna z dnešní doby. S nedostatkem tímto musíme se příště vyrovnat a nový výbor musí se vážně zabývat s repertoirním plánem na rok 1953.

Technické věci:

Byla to především pro každého divadelníka skutečnost, že v květnu 1952 začalo se s výstavbou nového jeviště ve Slovanském domě. Musíme býti vděčni MNV, že se celé akce ujal, zařadil ji do akce 5M a všemožně ji podporoval. Bez této státní finanční podpory nebyl by myslitelný tak velkorysý podnik, znamenající miliony korun v hodnotě. A nebyl by myslitelný bez obětavosti, vzorného vlastenectví těch občanů, kteří dosud odpracovali zdarma přes 5000 hodin, pro zvelebení našeho města, pro zvýšení kulturního života, pro to, co činí život krásným a pro pří-

ští generace. Bohužel, nepodařilo se dokončiti tuto výstavbu do konce roku 1952, v neposlední řadě pro velmi nepříznivé podzimní počasí. Ve stavbě se bude pokračovati ihned, jak to zmírnění zimy dovolí a vynaloží se všechno úsilí, aby výstavba byla aspoň v květnu – červnu letošního roku (1953) dokončena. A při této příležitosti musíme konstatovati, že většina členů našeho divadelního odboru nevzala dosud na vědomí tuto akci a neúčastnila se brigádnických prací, zapomínajíc, že jeviště, které se buduje, je v první řadě určeno pro divadelníky. Potíže a nepohodlí posledních dvou našich představení jasně každému ukázaly, čeho bychom byli ušetřeni, kdybychom měli vybavené jeviště dole v městě. Ale přesto mnoho našich členů se dosud ani neukázalo na stavbě, aby brigádnickými hodinami prospěli nejvíce sobě. Proto doufáme, že v poslední etapě stavby nového jeviště uvidíme také členy našeho divadelního odboru.

Náš odbor se staral zatím o zajištění vnitřního zařízení našeho jeviště. Již v roce 1951 byl zakoupen bílý horizont v ceně Kčs 12.000·– ze subvence ONV. V roce 1952 byl pořízen z našich prostředků černý horizont v ceně 11.362·– Kčs, dále zlatohnědá revuálka v ceně Kčs 13.747·–. Na konci roku 1952 objednal MNV v hodnotě téměř 50.000·– Kčs potřebná osvětlovací tělesa a zajistil elektrotechnický materiál pro moderní kabinu a rozvod. Tak máme potřeby pro nové jeviště zajištěny až na oponu, kterou jsme dosud neobjednali, protože jsme nenašli vhodnou a jakostní plyšovou látku. Připomínám, že nová opona z kvalitního plyše má býti asi za 80.000·– Kčs.

Končím výroční zprávu o činnosti za 2. rok trvání našeho odboru v rámci Osvětové besedy a za 29. rok od založení divadelního odboru Sokola srdečným díkem všem, kdo přispěli k našim úspěchům v minulém roce. Ant. Gärtner, předseda.

Střední škola v Lošticích ve školním roce 1951-2.

Školní rok byl zahájen 1. IX. 1951 školní slavností, na níž byli přítomni zástupci MNV, SRPŠ a patronátních závodů. Na VI. celostátním sjezdu školských pracovníků bylo pro tento školní rok dáno heslo: „Za socialistickou školu – za socialistickou výchovu!"

Výsledek zápisu:

I. třída	42	chlapců	38	děvčat
II. "	37	"	46	"
III. "	28	"	28	"
IV. "	33	"	34	"
Celkem	140	chlapců	146	děvčat

Výměrem KNV v Olomouci ze dne 10. srpna 1951, zn. IV/2 – 331.1-1951-Lá bylo rozhodnuto, aby se na zdejší škole v tomto škol. roce vyučovalo v 8 třídách a to ve 4 postupných a v pobočkách při všech třídách.

Přehled žactva dle bydliště:

Žáci byli z těchto obcí:

Loštice	75	chlapců	a	76	děvčat,	celkem 151
Moravičany	18	"	a	29	"	" 47
Doubravice	8	"	a	12	"	" 20
Palonín	7	"	a	4	"	" 11
Obectov	2	"	a	5	"	" 7
Žadlovice	6	"	a	3	"	" 9
Pavlov	13	"	a	11	"	" 24
Radnice	2	"	a	3	"	" 5
Svinov	.	"	a	2	"	" 2
Vacetín	.	"	a	3	"	" 3
Lišnice	8	"	a	.	"	" 8

Učitelský sbor:

Ve složení učitelského sboru nenastala oproti minulému školnímu roku žádná změna. Ani během školního roku nedošlo ke změně. Žádný z učitelů nebyl v tomto školním roce nemocen.

Přidělení tříd:

I. A	třídní učitel	Růžena Ošťádalová
I. B	"	" Anežka Ambrožová
II. A	"	" Štěpán Kristen
II. B	"	" Josef Klimeš
III. A	"	" Ludmila Krejčířová
III. B	"	" Antonín Furmánek
IV. A	"	" Josef Husty
IV. B	"	" Josef Boček

Kromě třídních učitelů vyučovali: Ředitel František Pokorný, Josef Lichnovský a Jiřina Hřivnová.

Doučovací skupiny a zájmové kroužky:

Ve všech třídách byly zřízeny doučovací skupiny jazyka českého a matematiky. Toto zařízení se již dobře vžilo a poskytuje vydatnou pomoc slabším žákům.

Pro uplatnění a rozvití zvláštních zájmů u žáků byly zřízeny tyto zájmové kroužky:
mičurinský – vedoucí Štěp. Kristen, účast 21 ž.
ruský, – vedoucí Josef Lichnovský " 17 ž.
fysikální – vedoucí Josef Boček " 18 ž.

Během školního roku byla na škole založena **sokolská družina**, která má dětem i poskytnout možnost zdravého rozvoje tělesných i duševních sil prostřednictvím dobrovolné tělesné výchovy. Do sokolské družiny se přihlásilo 38 chlapců a 61 děvčat.

Vedením sokolské družiny byl pověřen Josef Husty, který současně vedl cvičení hochů. Děvčata byla rozdělena do 2 skupin. I. skupinu vedla Jiřina Heidenreichová, pěstounka mateřské školy, II. skupiny cvičila Jarmila Seidlová, cvičitelka jednoty SOKOL. Návštěva cvičení byla pravidelná, obzvláště II. skupina děvčat cvičila velmi ráda.

Vybavení školy:

V rámci nepravých investic byl pro školu koupen epidiaskop. Touto pomůckou bylo

školní zařízení velmi vhodně doplněno, protože se tímto přístrojem mohou promítat nejen diapositivy, ale také vyobrazení a text z knihy a pod.

Pro vyučování dějepisu a zeměpisu bylo zakoupeno 50 obrazů.

Pro tělesnou výchovu byl koupen 1 kopací míč v ceně 829 Kčs a 1 míč na házenou v ceně 420 Kčs.

Pro kabinet fysikální byl zakoupen usměrňovač k dynamickému reproduktoru za 530 Kčs, posuvné měřítko za 216 Kčs a mikrometr za 850,-. Také byla koupena elektrická letovačka za 535,-.

Do knihovny učitelské bylo koupeno 27 knih, do žákovské 35 knih. ONV v Žábřeze předal škole 6 knih jako dar ministerstva školství.

Od 1. III. 1952 bylo zahájeno podávání přesnídávek a obědů pro děti zaměstnaných matek. Za tím účelem byla 1 třída v přízemí byla zřízena jako kuchyň, vedlejší třída jako jídelna. Obě místnosti byly spojeny okénkem. Kuchyň byla vybavena nábytkem a nádobím.

Oblastní sdružený komunální podnik v Lošticích zapůjčil školní kuchyni sporák v ceně 25.000 Kčs. Toto zařízení bylo později převodem kmenového jmění převedeno do operativní správy MNV v Lošticích. Protože řemeslnické práce při úpravě kuchyně se protahovaly pro nedostatek pracovníků, vypomohli při instalaci vodovodu a sporáku učitelé Jos. Boček a Ant. Furmánek.

Pionýrská organisace - PO:

V tomto školním roce byla ustanovena na škole stálá vedoucí PO Dáša Šolcová, bývalá žákyně zdejší školy. Po absolvování dvouleté hospodářské školy nastoupila místo v nár. podniku MEZ v Mohelnici. V PO pracovala i od jeho založení.

Podle směrnic MŠVU ze dne 16. VIII. 1951 nebude již pověřen jeden učitel funkcí důvěrníka PO. Jeho úkoly se přenášejí na všech.

Koncem září 1951 bylo v PO 106 žáků a žaček, z toho v září přistoupilo 24 nových členů.

Vedoucí oddílů:
Dáša Šolcová, stálá vedoucí PO
Marie Sedláčkova, úřednice MEZ v Mohelnici
Květoslav Nejedlý, úředník MEZ v Mohelnici
Jaroslav Šafář, dělník ve Vigoně Zábřeh
Bob. Fréborová, instrumentářka ambul. MEZ, jako vedoucí vesnic. kolektivu.

23. XI. 1951 se konalo slavnostní shromáždění a složení slibu 20 pionýrů.

V lednu až březnu účastnila se stálá vedoucí 3měsíčního kursu pro vedoucí PO. Ve funkci skupinového ji zastupoval Dušan Hoffmann.

Sdružení rodičů a přátel školy:

Na ustavující schůzi SRPŠ byla opětně zvolena předsedkyní Anna Kukulová a členy výboru: Vlasta Riedlová, Helena Jurečková a Eliška Bílková.

SRPŠ dalo podnět na členské schůzi 6. II. 1952 ke zřízení školní jídelny a družiny mládeže. Obě tato zařízení byla vespolupráci s MNV uskutečněna od 1. III. 1952. Sdružení se aktivně účastnilo při organisování práce jak v kuchyni tak i v družině.

Předsedkyně SRPŠ docházela pravidelně do školních společných shromáždění a účastnila se hodnocení školní práce.

Školní jídelna:

1. III. 1952 byl zahájen provoz ve školní jídelně. Ke stravování se na počátku přihlásilo 62 dětí, do konce školního roku jejich počet vzrostl na 126. Kromě dětí z národní a střední školy připravuje se v kuchyni také jídlo pro děti místní mateřské školy.

Vedoucí kuchařkou byla ustanovena Anna Pazderová, která byla dosud kuchařkou v jeslích. Pomocné kuchařky byly: Otilie Kukulová a A. Špičková.

Družina mládeže:

Protože při národní škole byla zřízena 1. III. 1952 družina mládeže, byly do družiny zařazeny i některé děti ze střední školy.

Samostatná družina mládeže při střední škole by byla sice také účelná, ale její zřízení bylo odloženo na příští školní rok, kdy bude mít ONV k disposici nové vedoucí – absolventky VSŠ (vyšší sociální školy).

Budovatelské úsilí žactva:

Ve dnech 22. VIII. – 2. IX. 1952 účastnilo se 20 chlapců a 25 děvčat za vedení učitele střední školy Josefa Bočka česání chmele v JZD Břínkov, okres Louny. V soutěži skupin škol II. a III. stupně kraje olomouckého umístili se na 2. místě.

Žáci IV. tříd pomáhali 6 dní při vybírání brambor v JZD v Javoří.

Na jaře byla škola přidělena na zalesňovací práce v polesích:

Mírov,	odpracováno	1822 hodin	za	14.445 Kčs
Veselí	"	1800	"	" 13.407 "
Loštice	"	586	"	" 4.834 "
Žadlovice	"	352	"	" 2.816 "
	Celkem	4.560 hodin	za	35.502 Kčs.

V odpoledních hodinách byla po vyučování organisována žákovská pomoc pro okopávání cukrovky na státním statku v Paloníně. Bylo při tom odpracováno 926 hodin a vyplaceno 9231 Kčs. Někteří žáci se při této akci obzvláště vyznamenali. Žák II. B třídy Bohuslav Linduška okopal a vyjednotil sám 1½ měřice řepy, žáci téže třídy František Ruprecht a František Rosta každý po 1 měřici. Tato pomoc byla tím cennější, že práce na státním statku v Paloníně se letos pro nepříznivé počasí opozdily a nebylo dosti pracovních sil mezi dospělými.

Výsledek sběru odpadových surovin:
železný šrot 10.400 kg, starý papír 2870 kg

textilní odpadky	850 kg,	barevné kovy	11 kg
stará guma	102 kg		

Výsledek sběru léčivých bylin:

ostružinové listí	11,35 kg,	kopřiva	2,50 kg
jahodové listí	4,30 "	přeslička	8,30 "
jitrocelové listí	17,50 "	laštovičník	9,50 "
lipový květ	3,00 "	bez černý	13,09 "
květ chrpy polní	0,16 "		

Inspekce:

Počátkem školního roku 1951-52 byl z funkce okresního školního inspektora na okresu zábřežském odvolán František Přílepský. Novým okresním školním inspektorem byl jmenován Bohuslav Ošťádal, dosavadní oši na okrese litovelském. Navštívil školu 12.I., 29.II. a 28.IV.1952.

Závěrečné zkoušky:

Již od začátku školního roku byli žáci ve škole a rodiče na schůzích SRPŠ informováni o významu závěrečných zkoušek. O správném rozmísťování dorostu hovořili učitelé při vyučování. Žáci byli soustavně poučováni o životě učňů a o internátech SPZ a SPD.

Také rada MNV věnovala svoji pozornost závěrečným zkouškám a náboru 15letého dorostu. Uhradila také náklad na pořízení fotografií žáků, přihlásivších se k hornictví.

Pro závěrečné zkoušky byly zřízeny 2 komise. Předsedou 1. komise byl Antonín Vychodil, ředitel národní školy v Mohelnici, předsedou 2. komise byl Jaroslav Klein, učitel národní školy v Lošticích.

Písemné zkoušky se konaly 2. a 3. V., ústní 9. – 13. V. 1952.

Z 33 chlapců prospělo s vyznamenáním 8, z 33 děvčat 11. Ostatní všichni prospěli.

Pro hornictví bylo získáno 7 chlapců, 6 ze IV. třídy a 1 z druhé.

Důležité události:

5. X. 1952 konala se v sále Slovanského domu beseda se zástupci vojenské posádky.

10. X. 1952 navštívilo 158 žáků a žaček studentské divadelní představení v Olomouci „SKALÁCI" od Aloise Jiráska.

7. XI. 1952 vzpomenula škola výročí Velké říjnové revoluce besídkou v kině. Kromě zpěvů a recitací vyslechli žáci se zájmem přednášku uč. Josefa **Hustého** o vzniku, životě a práci SSSR. Přednáška byla doprovázena promítáním serie obrazů, vybraných ze sbírky „Šestina světa-SSSR v obrazech."

10. XI. 1952 účastnili se všichni žáci i učitelé hvězdicové štafety.

21. XII. 1952 vzpomněla škola narození generalissima J. V. Stalina.

25. II. 1952 konalo se slavnostní shromáždění, na kterém o významu únorového vítězství československého lidu promluvil Josef Husty. Ředitel školy odevzdal při této příležitosti žáku IV. B třídy Františku **Spurnému**, který se jako první přihlásil letos na hornictví, čestný odznak, věnovaný Českosl. svazem mládeže.

8. III. 1952 promluvila k žákům všech tříd ve školním rozhlase uč. Jiřina **Hřivnová** o významu Mezinárodního dne žen.

22. IV. 1952 vykonal na škole návštěvu důstojník KDV v Olomouci v hodinách branné výchovy.

1. V. 1952 účastnili se učitelé i žáci oslavy 1. máje v Mohelnici.

Běhu vítězství účastnilo se 96% všeho žactva.

8. V. 1952 shromáždili se žáci na společném shromáždění, kde o významu výročí osvobození promluvil uč. Josef **Husty**.

22. VI. 1952 konal se Sokolský den. Průvodu se účastnilo 154 žáků, cvičilo 125 žáků a žaček. Ostatní žáci se účastnili Sokolského dne ve svých obcích. Z výtěžku Sokolského dne věnovala Těl. jednota Sokol pro potřeby školy částku 1600 Kčs.

25. VI. 192 vykonala škola branné cvičení, kterého se účastnil tělovýchovný inspektor Jiří Nečesaný a zástupce armády se zástupcem Čs. č. kříže.

Zakončení školního roku 1951-1952:

Školní rok byl zakončen slavnostním shromážděním, jehož se účastnili zástupci MV KSČ, MNV, SRPŠ a patronátních závodů.

Zástupci třídních organisací zhodnotili práci svých tříd v uplynulém roce. Ředitel školy shrnul jejich zprávy a podal zhodnocení úspěchů i nedostatků, jak se ve školní práci projevily.

K dětem promluvili také přítomní zástupci rodičů a veřejnosti. Shromáždění sekonalo v prostředí slavnostním i radostném a bylo opravdu i důstojným zakončením celoroční práce.

Národní škola v Lošticích ve školním roce 1951-52.

KNV v Olomouci ustanovil, že se na škole bude vyučovati v 9 třídách a to v 5 postupných a ve 4 pobočkách při třídách: I., II., III. a V.

Výsledek zápisu a třídní učitelé:

I. A	10 chlapců + 11 děvčat	Anna Bočková,
I. B	11 " + 11 "	Marie Linhartová
II. A	28 chlapců	Jaroslav Klein,
II. B	27 děvčat	Josefa Marková
III. A	25 chlapců	ředitel Leopold Hřivna
III. B	25 děvčat	Jana Syrová,
IV.	15 chlapců + 27 děvčat	Vlasta Kleinová
V. A	21 chlapců	Jaroslav Tilcr
V. B	31 děvčat	Štěpánka Drkošová

Celkem ve všech třídách 242 žáků, z toho 110 chlapců a 132 děvčat.

1. IX. 1951 nastoupila na škole Jana Syrová, abiturientka gymnasia v Brandýse nad Orlicí. 1. V. 1952 byla přeložena do Mohelnice a na její místo byla ustanovena Jiřina Zavadilová.

1. IX. 195 nastoupila na zdejší školu přeložená z Mohelnice učitelka Marie Linhartová, narozená v Lošticích.

Umístění tříd:

4 učebny byly v přízemí, 4 v I. poschodí. Poněvadž jedna učebna chyběla, bylo zavedeno střídavé vyučování v I. A) a v I. B) třídě.

Zdravotní stav žactva:

V tomto školním roce onemocnělo mnoho žáků spálou a záškrtem. Školní učebny byly několikrát desinfekovány. Desinfekci prováděl desinfektor CČK ze Zábřeha.

Rodičovské sdružení:

SRPŠ plnilo se zdarem své úkoly. Zasloužilo se o vybudování a vybavení školní jídelny. Začátky byly těžké, neboť v 1. polovici měsíce března bylo rozhodnuto ji zřídit a hned od 4. IV. 1952 bylo žactvo stravováno. Správcem školní jídelny byl ředitel Leop. Hřivna.

Začátkem dubna 1952 byla zřízena družina mládeže při národní škole. Vedoucí její, byla jmenována bývalá učitelka Anna Vitásková.

Významné události:

3. IX. 1951 konal MNV veřejnou schůzi za přítomnosti 58 občanů, na níž se projednávaly školní záležitosti. Schůzi zahájil a řídil předseda MNV, ředitel střední školy František Pokorný. Promluvil školský referent MNV, ředitel národní školy Leopold Hřivna o významu usnesení předsednictva ÚV KSČ o učebnicích a podal zprávu o stavu školní budovy a jejího zařízení. Vyzdvihl úkoly, které čekají na naše školy, práci za udržení míru a vybudování socialismu. V diskusi byly probrány hlavně tyto otázky: Nové učebnice, hospitace rodičů, stravování dětí, písemné práce žáků, žákovské knížky. Diskusi zakončil na schůzi přítomný okresní školní inspektor Bohuslav Ošťádal, jenž zdůraznil politický význam dnešní školy a vyzval rodiče k stálé a úzké spolupráci se školou.

3.X.1951 účastnilo se žactvo, jako diváci, tělových. vystoupení členů českosl. armády na cvičišti.

15.XII.1951 navštívil školu okr. škol. insp. Boh. Oščádal a byl přítomen vyučování ve všech třídách kromě I.A.

5. II. 1952 přednášel ve škole pro žactvo člen SNB ze Zábřeha L. Meixner o bezpečnosti na ulicích, křižovatkách a silnicích.

Protest proti bakteriologické válce v Koreji podepsali všichni žáci a učitelé. Sbírka pro Koreu vynesla úhrnem 1689,90 Kčs.

30.IV.1952 účastnilo se žactvo I.A) a I.B) třídy předmájové slavnosti v patronátním závodě Loga. ret, kde poděkovalo dělníkům za vzorné plnění 5LP, zazpívalo májové, pochodové a údernické písně a pozvalo dělníky k manifestační účasti na oslavách 1. máje.

Budovatelské úsilí žactva:

Žáci všech tříd byli zapojeni do sběru odpadových hmot a odvedli v jednotlivých měsících do sběrny MNV v Lošticích následující:

4608 kg železa, 1754 kg papíru, 73 kg skla, 318 kg hader, 97 kg gumy, 57 kg barevných kovů.

I přes krajně nepříznivé počasí bylo usušeno žactvem školy celkem 62,36 kg léčivých bylin. Z toho bylo: 30 kg kopřiv, 10,20 kg vlaštovičníky, 1,20 kg lipového květu, 1,80 kg pivoňky, 0,70 kg listí ostružinových, 0,90 kg květů sedmikrásky a 0,80 kg květů na. cešky.

Pionýrská organisace - PO:

Na škole byly 2 oddíly PO. Vedoucí 1. oddílu byla Růžena Šimková a 2. oddílu Růžena Novot. ná. Obě byly žákyněmi rolnické školy. Skupinovou vedoucí byla Dagmar Solcová z Loštic. Schůzky oddílů se konaly pravidelně každý čtvrtek ve 14 hodin. Do důležitých schůzek docházeli třídní učitelé a do každé schůzky ředitel školy. Do konce roku bylo zařazeno v PO celkem 49 chlapců a děvčat, přibyli 4 chlapci a 5 děvčat.

Školní rok 1951-1952 byl ukončen 28.VI.1952.

Uznání kronikářské práce.

V listopadu 1952 dostal kronikář města Loštic Jaromír Ošťádal od KNV v Olomouci dopis následujícího znění:

Krajský národní výbor v Olomouci.
Zn. IV/3 - 370-1952-Li v Olomouci 7. listop. 1952.

Soudruh
Jaromír Ošťádal,
kronikář města Loštic,
Loštice.

Rada KNV v Olomouci udělila Vám u příležitosti 35. výročí Velké říjnové revoluce krajskou cenu za dobrou kulturně osvětovou práci v roce 1952. Cena

Kčs 3.000,-

bude Vám předána na krajském aktivu kulturně osvětových pracovníků, který se bude konat v prosinci 1952 v Olomouci a na nějž bude rozesláno zvláštní pozvání.

Blahopřejeme Vám k vyznamenání a udělení ceny. Doufáme, že i nadále budete s nadšením prohlubovat kulturně osvětovou činnost a pomáhat tak našemu lidu při prohlubování socialismu a v boji za mír.

Referent:
v z. Vincenc.

V listopadovém čísle časopisu „Olomoucký kraj" byl článek o vyznamenání osvětových pracovníků v olomouckém kraji. Ze 36 navržených jednotlivců i souborů z celého kraje bylo vyznamenáno 16. Ze zábřežského okresu byli mezi vyznamenanými 2: Jan Škopal, ředitel národní školy ve Zvoli jako dirigent pěveckého sboru severomoravských učitelů a Jaromír Ošťádal jako kronikář jediný z celého olomouckého kraje. Toteż bylo uveřejněno v týdeníku ministerstva informací a osvěty „Osvětová práce" 45 VII/1952/643.

17. XII. 1952 dostal jsem od Okresní odborové rady v Olomouci oběžník vydaný pro závodní kronikáře na Olomoucku **Kronikář** číslo 4, v němž v odstavci 17. se píše: **Uznání kronikářské práce.** Rada KNV v Olomouci se usnesla dne 23. září 1952, že k 35. výročí Velké říjnové revoluce udělí krajské ceny kulturně osvětovým kolektivům a jednotlivým pracovníkům za soustavnou a příkladnou kulturně osvětovou činnost, napomáhající socialisačnímu úsilí. Mezi jinými vyznamenanými bylo uděleno krajské vyznamenání s. Jaromíru Oštádalovi, kronikáři v Lošticích, který přes své stáří 68 roků, pracuje obětavě a neúnavně jako vzorný kronikář města Loštic. Převzal funkci v roce 1949 a od té doby zapsal velmi pečlivě a podrobně záznamy od roku 1938 až po současnou dobu. Zápisy jsou ideově správné a s. Oštádal je popularisuje při besedách s občany i v místním rozhlase. Jako absolvent ústředního školení v Hoříně u Mělníka pomáhá vydatně při okresním školení kronikářů.

Udělením krajské ceny tomuto kulturně osvětovému pracovníku dokumentuje rada KNV v Olomouci, jak oceňuje kulturně výchovnou činnost a jaký význam jí přikládá právě v dnešním období stále zvyšovaného úsilí socialistické výstavby a boje za mír. — Bylo uveřejněno v týdeníku Osvětová práce.

18. XII. 1952 konal se krajský aktiv kulturně osvětových pracovníků o 9. hodině v aule Fučíkova pedagogického gymnasia v Olomouci (je to bývalá kaple theologické fakulty). 3. bodem pořadu bylo: Předání krajských cen uznání zasloužilým osvětovým pracovníkům a kolektivům.

Zemřeli v roce 1952:

29.I.1952 Libor Zapletal, drogista, číslo 124, narozený 28.VII. 1890 v Ponikvi, okres Litovel. Zemřel na sklerosu a degeneraci srdečního svalu v ve stáří 61½ roku. V roce 1938 byl zvolen II. náměstkem starosty města. Na konci okupace a války po zmizení úřadujícího I. náměstka Bruno Hauka ujal se úřadu. Zvolen byl za stranu živnostenskou.

30.III.1952 Alojsie Trávníčková, roz. Repalová, důchodkyně, čís. 135, narozená 24.XI.1880, Dub na Hané, okres Olomouc. Zemřela sešlostí věkem a byla zpopelněna v Olomouci. Stáří 71 r.

20.IV.1952 Františka Tomková, roz. Bartošová, důchodkyně, čís. 324, narozená 6.X.1875 v Lošticích. Zemřela ve stáří 76 roků sešlostí věkem. Byla zpopelněna v Olomouci.

26.IV.1952 Růžena Hoffmannová, rozená Balcárková, manželka listonoše v.v. Františka Hoffmanna, čís. 136, narozená 21.X.1888 v Moravičanech. Zemřela sešlostí rakovinnou ve stáří 73 roků.

30.IV.1952 Františka Drkošová, v domác. č. 129, narozená 9.III.1883 v Lošticích. Zemřela ve stáří 69 roků rakovinou děložky.

4.VI.1952 Jan Komárek, obuvnický dělník čís. V., narozený 10.II.1882 v Sokolnicích u Brna. Zemřel ve stáří 70 roků na degeneraci srdečního svalu.

2.VIII.1952 Alois Trávníček, měsíční dítě č. 375, narozený 28.VI.1952. Zemřel na otravu krve.

12.VIII.1952 Jan Honěk, novorozeně z dvojčat, ve Vlčicích čís. 263, narozený 12.VIII.1952. Zemřel hned po narození pro neschopnost života. Druhé dvojče se narodilo mrtvé.

16.IX.1952 Anna Melcherová, roz. Krobotová, manželka Antonína Melchera, továr. dělníka, čís. 10 116, narozená 9.II.1899 v Rovensku u Žabřeha. Zemřela na rakovinu žaludku.

24. X. 1952 Aloisie Fischerová, roz. Havelková, vdova po Čeňku Fischerovi, rolníku, čís. 53, narozená 19. II. 1880 v Žadlovicích. Zemřela na degeneraci srdečního svalu ve stáří 72 roků.
4. X. 1952 Františka Hauserová, roz. Šafářová, manželka rolníka Františka Hausera, čís. 120, narozená 8. I. 1892 v Dubicku. Zemřela ve stáří 60 ¾ roku na rakovinu, žaludku.
14. XI. 1952 Marianna Démková, rozená Nevrlá, důchodkyně, čís. 219, narozená 21. XI. 1859 v Řimicích, okres Litovel. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 93 roky bez 1 týdne.
15. XI. 1952 Peregrin Skala, rolník důchodce, číslo 322, narozený 24. VII. 1871 v Janoušově okres Žábřeh. Zemřel dekompensací srdce ve věku 81 roků.
15. XI. 1952 Klement Schwarz, sládek lošťického pivovaru v. v., číslo 468. Narozený v Srbči, okres Nové Strašecí v Čechách 11. V. 1878. Zemřel sešlostí věkem ve stáří 74 ½ roku a byl pochován ve Vysokém Mýtě. Byl velkým milovníkem přírody. Řadu roků byl jednatelem Okrašlovacího spolku, v Lošticích.
18. XI. 1952 Růžena Jarolímová, roz. Müllerová, manželka Rudolfa Jarolíma, čís. 298, narozená 29. VIII. 1880 v Lošticích. Zemřela na degeneraci srdečního svalu ve stáří 72 roků.
23. XI. 1952 Anna Weiserová, roz. Maličková, vdova po zámečníku Janu Weserovi, čís. 69, narozená 18. X. 1862 v Obectově. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 90 roků.
1. XII. 1952 Richard Havlíček, stolařský dělník, číslo 154, narozený 7. XI. 1911 v Lošticích Zemřel na rakovinu žaludku ve věku 41 roků.
8. XII. 1952 Marie Jořenková, roz. Vykydalová, číslo 61. Narozená 11. IX. 1869 ve Vranově, Lhotě, okres Mor. Třebová. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 83 roků.
15. XII. 1952 Anna Zoptkova, vdova důchodkyně, čís. 219. Narozena 20. XII. 1867, Vrchy, okres Vítkov. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 85 r.

21. XII. 1952 Ludmila Poštulková, svobodná důchodkyně, narozená 28. VII. 1872 v Moravičanech. Číslo 249. Zemřela sešlostí věkem, ve stáří 80 roků.
26. XII. 1952 Františka Štenclová, rozená Novotná, vdova po koláři Janu Štenclovi, čís. 219, důchodkyně. Narozená 22. V. 1869 v Řešově v Polsku. Zemřela sešlostí věkem ve stáří 83 r.

Sňatky 1952:

12.I. Gustav Havlíček, stolař, Vlčice 288,
narozený 2.XII. 1924 v Lošticích-Vlčicích,
Marie Vyměřalová, tovární dělnice, Jeřmaň 32,
narozená 19.I. 1933 v Lošticích.
6.IV. Antonín Hauser, rolník v Lošticích, čís. 120,
narozený 31.III. 1925 v Lošticích,
Eliška Königová, úřednice v Olomouci,
narozená 29.VIII. 1931 v Olomouci.
7.VI. Vilém Linduška, instalatér v Lošticích, 425,
narozený 19.III. 1930 v Lošticích,
Alžběta Churavá, tovární dělnice, Loštice, č. 306,
narozená 2.XI. 1931 v Pateříně u Litovle.
28.VI. Jaroslav Turecký, bělič v nár. p. Lepas,
Staré Město pod Sněžníkem,
narozený 3.IV. 1932 v Modré u Uh. Hradiště,
Marie Červinková, technická úřednice,
narozená 13.VI. 1933 v Lošticích.
2.VIII. Ing. Ladislav Vojtek, technický úředník, Košice,
narozený 2.X. 1926 v Solivaru u Prešova,
Otilie Zapletalová, vedoucí chemodrogy v L. č. 124,
narozená 18.V. 1925 v Lošticích.
20.IX. Stanislav Lexmaul, zemědělec v Bohdalově,
narozený 26.III. 1926 v Bohdalově,
Anna Fuňková, zemědělská dcera v L. čís. 165,
narozená 24.XI. 1931 v Lošticích.
18.X. Zdeněk Dubový, technický úřed., Cholina,
narozený 29.I. 1928 v Července,
Drahomíra Ničová, technická úřed., Loštice, č. 93,
narozená 4.X. 1931 v Lošticích.
19.X. František Bartoň, soustružník kovů,
narozený 6.VI. 1925 v Lošticích,
Marie Stočková, tovární dělnice, Uničov,
narozená 10.XII. 1931, Nálžovy, okres
Horažďovice.
25.X. Boleslav Knapp, učitel, Přovice u Litovle,
narozený 25.X. 1927 v Přovicích,
Danuše Sieglová, úřednice, Loštice XIII,
narozená 27.VIII. 1934 v Lošticích.

15. XI. Jan Voleský, technický úředník, Čes. Třebová, narozený 22. XII. 1928 v České Třebové,
Marie Vařeková, prodavačka, Loštice, U Valchy, narozená 7. II. 1929 v Lošticích.
22. XI. Vlastimil Přidal, dřevařský manipulant, 399, narozený 3. V. 1928 v Čes. Bohdíkově,
Anna Špičková, v domácnosti, Loštice, narozená v Lošticích.
22. XI. Vlastimil Rmoť, kovář, Loštice, číslo 266, narozený 12. VII. 1929 v Lošticích,
Jarmila Škrabalová, v domácnosti, Loštice, č. 306, narozená 30. XII. 1931 v Lošticích.
13. XII. Stanislav Kalous, dělník, Loštice, čís. 81,
Zdenka Zubková, nar. 16. X. 1924 v Nov. Jičíně, úřednice v Uher. Hradišti, narozená 22. VIII. 1930 v Uh. Hradišti.
27. XII. Drahoslav Pudil, sedlář a řemenář, 299, narozený, 22. VIII. 1928 v Lošticích,
Zdenka Rmotová, dělnice, Loštice, číslo 91, narozená 18. VI. 1930 v Lošticích.

Narodili se v roce 1952:

19. I. Marie Fegutová, dcera Břetislava Feguta, dělníka, č. 144 a Antonie, roz. Drozdové.
10. II. Vlasta Seidlová, dcera Bořivoje Seidla, rolníka, č. 275 a Vlasty, roz. Komárkové.
18. II. Jaroslav Vitoul, syn Jaroslava Vitoula, dělníka, č. 305 a Julie, roz. Wolfové.
21. II. Věra Jalová, dcera Jana Jalového, dělníka, č. 257 a Marie, roz. Suchánkové.
22. II. Petr Navrátil, syn Stanislava Navrátila, Vlčice č. 231 a Anny, roz. Drkošové.
13. III. Libuše Stuchlá, dcera Květoslava Stuchlého, č. 397 a Aloisie, roz. Maškové.
17. IV. Ladislav Hauk, syn Bruno Hauka, dělníka, č. 149 a Jiřiny, roz. Veselé.
29. IV. Pavla Kominková, dcera Miroslava Kominka, nástrojaře, č. XVI. a Mirosl., roz. Straková

30. IV. Věra Kobzová, dcera Miroslava Kobzy, dělníka, Vlčice č. 411 a Drahoslavy, roz. Havlíčkové.

28. V. Jarmila Zimmermannová, dcera Aloise Zimmermanna, instruktora, č. 67 a Milady, roz. Faltýnkové.

4. VI. Božena Sedláčková, dcera Roberta Sedláčka, strojního zámečníka, čís. 385 a Boženy, roz. Nasadilové.

28. VI. Alois Trávníček, syn Ladislava Trávníčka, dělníka čís. 375 a Marie, roz. Knajflové.

13. VII. Vlasta Zemánková, dcera Josefa Zemánka, elektrotechnika, čís. 150 a Vlasty, roz. Langové.

12. VIII. Dvojčata: Jan Honěk, zemřel 12. VIII. 1952 a mrtvě narozený Honěk. Synové Jana Hoňka, horníka, Vlčice, č. 263 a Vlasty, roz. Václavové.

9. X. Věra Kvapilová, dcera Aloise Kvapila, rolníka, čís. 53 a Marie, roz. Krbcové.

21. X. Vladimír Parma, syn Josefa Parmy, pekařského dělníka a Vladimíry, roz. Navrátilové.

5. XI. Miroslav Pyšný, syn Adolfa Pyšného, dělníka, čís. 72 a Milady, roz. Měkyskové.

30. XI. Anna Červinková, dcera Františka Červinky, rolníka, čís. 303 a Ludmily, rozené Slavíčkové.

18. XII. Anna Žáková, dcera Františka Žáka, čís. 13 a Anny, rozené Zacpalové.

30. XII. Vlasta Patáková, dcera Antonína Patáka, továrního dělníka, Vlčice, čís. 229 a Marie, roz. Pospíšilové.

Včelařský spolek v roce 1952

Spolek měl výroční členskou schůzi 20.1. u Coufalů, účast byla 20 členů. Předseda spolku Václav **Klička** vzpomněl při zahájení zesnulého člena spolku Metoda **Zavadila**. Naříkal na slabou účast ve schůzích. Ve spolku je 28 členů, kteří již více let se schůze nezúčastnili. Jednatel a pokladník spolku Josef **Škrabal** ve svých zprávách za rok 1951 uvedl, že včelařský cukr byl tentokrát rozdělen až na ojedinělé případy ve dvou dnech. To bylo usnadněno tím, že Josef **Hustý** propůjčil k tomu průjezd ve svém domě. Někteří včelaři neusadili naplánovaný počet rojů, proto musili přebytečný cukr po 4 kg na roj spolku vrátit. Dodávka medu probíhala dosti hladce až na 6 členů, kteří byli znova upomínáni. Mnozí včelaři musili med na svoji dodávku kupovat 1 kg po 200 Kčs a dostali za 1 kg 60 Kčs. Pro včelí pastvu bylo vyseto 5 kg svazenky, semeno dodal spolek. Příjem v roce 1951 byl 22.747,70 Kčs, výdání 18.532,10 Kčs, zůstatek 4.215,60 Kčs. Pro včelí pastvu v Moravičanech bylo odhlasováno 500 Kčs.

16. III. 1952 byla členská schůze u Coufalů za účasti 25 členů. Dodávka medu byla stanovena na rok 1952, dle stavu včelstev k 1. květnu 1952, z včelstva napřed 1,80 kg, bylo pak to zvýšeno na 2 kg. Celkem to bylo z 578 včelstev 1040 kg. Hubert **Reif** ukázal na schůzi i úl vlastní výroby. Bylo usneseno pořádati na včelíně Václava **Lauda** schůzku pro včelaře začátečníky. Ta se konala 8. VI. 1952 za účasti 11 včelařů. V. Lauda předvedl postup včelaření v úlech míry úzkovysoké i širokonízké, usazování rojů a různé zásahy do včelstev v době od jara do podzimu, do zazimování.

22. VI. 1952 byla schůze předsednictva. Bylo usneseno, aby důvěrníci ohlásili přesný

stav včelstev schopných zazimování. Dle toho stavu bude přidělován cukr. Zbytek cukru se rozdělí začátečníkům, kteří usadí roje a včelařům, kteří mají 1-2 včelstva. Cukr musí býti odebrán ve stanovený den, jinak se musí platit skladné za 1 kg cukru a 24 hodin Kčs -,30. Každá upomínka bude účtována za 5 Kčs.

Členská schůze 27. VII. 1952 za účasti 29 členů. Byl přítomen okresní včelařský důvěrník ze Žabřeha Jan **Kuželа**, řídící uč. v. v. Mluvil o různých časových otázkách včelařských. Také o tom, jak žádati o snížení dodávky medu pro špatnou snůšku. Poukázal na včelí nemoci. Léčivo bude dodáno členům zdarma a léčit se budou všechna včelstva.

31. XII. 1952 měl spolek 89 členů.
Příjem v roce 1952 byl 25.592 Kčs,
vydání bylo 24.382 Kčs,
zůstatek 1.210 Kčs.

Snůška medu byla velmi slabá. Žádost o snížení dodávky byla ONV zamítnuta, naopak byla ještě zvýšena na 2 kg z včelstva. Mnozí včelaři musili na dodávku med kupovat v obchodech po 200 Kčs za 1 kg a sami pak dostali po 60 Kčs.

K 1. V. 1952 bylo hlášeno pro dodávku medu 585 včelstev. Mělo se dodati 1170 kg. Ale bylo dodáno 1133 kg. 4 včelaři med nedodali, zavázali se, že jej dodají v roce 1953.

Pro střední školu byl spolkem zakoupen nový úl „Universal" včelařské nářadí a 1 kg mezistěn, vše v ceně 2000,- Kčs. Jos. Žitný, rolník z Rimic, bývalý předseda spolku a bývalý žák měšťanské školy v Lošticích, daroval škole 1 kg vosku a Václav Lauda, dentista, daroval 2 úly s včelami.

Spolku bylo přiděleno 12 kg mezistěn. Na podzim došla objednaná glukosa, 100 kg.

Spolek konal v roce 1952 2 schůze předsednictva a 5 schůzí členských při návštěvě 11-31 členů.

Komunální podnik města Loštice
závod J. A. VESELÝ
umělecké knihařství
LOŠTICE čp. 295, tel. 49

OCHR. ZNÁMKA

OBECNÍ KRONIKA

II.

MĚSTO LOŠTICE

OKRES ZÁBŘEH

